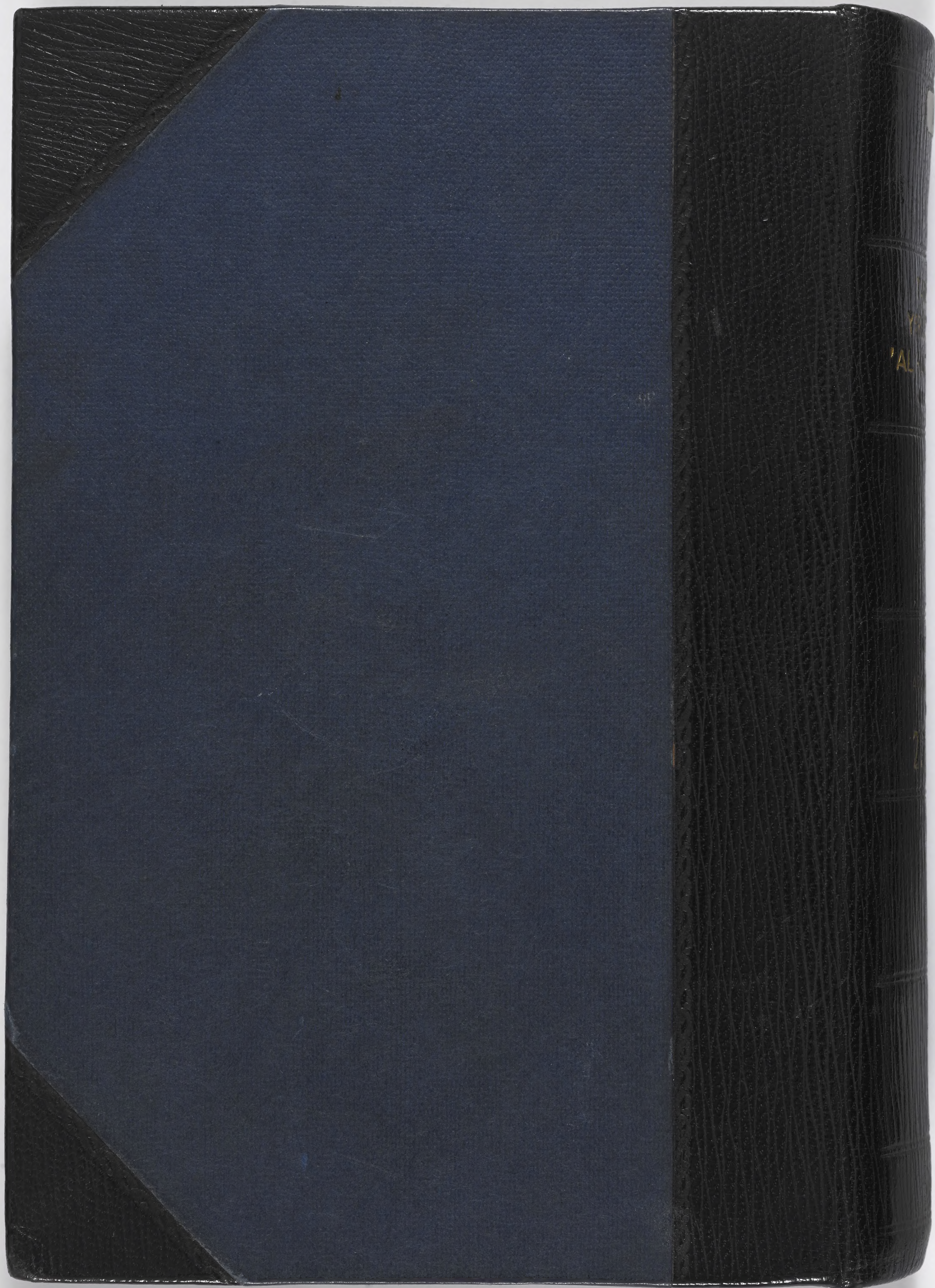

רבנו יעקב בעל הטורים

רבינו יעקב [illegible] הרורה

קין כסמי כלא לאולם עני לעשר בנרקסס.

כ״

קל״ז

פרשה בראשית

בראשית : מן אוולא ברא אלקים ית שמיא וית ארעא : ו
והארץ : וארעא הוות תהייא ובהיא צריא ומבנ
ני וריקניא מן כל בניר וחשוכא על אנפי תהומא ורוח רחמין
מן קדם אלקים מנשבא על אנפי מיא : ויאמר : ואמר אלקים
יהי נהורא למנהרא עלמא ומן יד הוה נהורא : וירא : וחמא
אלקים ית נהורא ארום טב ואפרש אלקים בין נהורא ובין ח
חשוכא : ויקרא : וקרא אלקים לנהורא יממא ועבדיה דיירי
עלמא ולחשוכא קרא ליליא ועבדיה למנח ביה ברייתא ו
והוה רמש והוה צפר יומא חדא : ויאמר : ואמר אלקים
יהי רקיעא במציעות מיא ויהי מפרש בין מי עלאי למי מי
תתאי : ויעש : ועבד אלקים ית רקיעא סומכיה תלת מן
אצבעתא בין סיטרי שמיא למי דאוקינוס ואפריש בין מיא
דלרע לרקיעא ובין מיא דלעל בקובתא דרקיעא והוה כן :
ויקרא : וקרא אלקים לרקיע שמיא והוה רמש והוה צפר יומא
תנין : ויאמר : ואמר אלקים יתכנשון מיין תתאין דאשתארו
מן לרע לשמיא לדוכתא חד ותתנגב ארעא דיתחמי יבשתא
והוה כן : ויקרא : וקרא אלקים ליבישתא ארעא ולבית כנשות
מיין קרא ימאי וחמא אלקים ארום טב : ויאמר : ואמר אלקים
תרבי ארעא דיתאי עשבא דבזרעיה מזדרע ואילן פירי עביד פ
פירי ליזנה דבזריה ביה על ארעא והוה כן : ותוצא : והפקת
ארעא דיתאין עסבי דבזרעיה מזדרע ואילן פירי עביד פירי
ליזנה וחמא אלקים ארום טב : ויהי : והוה רמש והוה צפר
יום תליתאה : ויאמר : ואמר אלקים יהון נהורין ברקיעא ד
דשמיא לאפרשא בין יממא ובין ליליא ויהון לסימנין ולזמני
מועדין ולממני בהון חושבן יומין ולמקדשא רישי ירחין ורישי שנין
עיבורי ירחין ועיבורי שנין ותקופות שמשא ומולד סיהרא ו
ומחזורין : והיו : ויהון לנהורין ברקיעא דשמיא למנהרא
עלוי ארעא והוה כן : ויעש : ועבד אלקים ית תרין נהוריא
רברביא והוון שוין ביקרהון עשרין ותרי שעין בציר מנהון שית
מאה ותרין ולוכמין חולקי שעתא ומן בתר כן אשתעית סיהרא

למעלה כ״ב

עלוי שמשא לשן תליתאי ואיזדעירת. ומני ית שמשא דהוה נהורא
רבה ושלט ביממא וית סיהרא דהוה נהורא זעירא וית כוכבי למשלט בליליא
זירין ; ומדר יתהון אלקים על שיטריהון ברקיעא דשמייא — ל
לאנהרא על ארעא ; ולמשלט ; ולמישמשא ביממא ובליליא ו ולמפרשא
ולאפרשא בין נהורא דיממא ובין חשוך ליליא וחמא אלקים ארום
טב ; ויהי ; והוה רמש והוה צפר יום רביעי ; ויאמר
ואמר אלקים ירחשון רקקי מוי רחיש נפשא חייתא ועופא דטייס
ושרכפיה על ארעא ושביל טייסיה על אויר רקיע שמייא ; ו
ויברא ; וברא אלקים ית תנינייא רברבייא ית לויתן ובר
זוגיה דאתעתדין ליום נחמתא וית כל נפשא חייתא דרחשא -
דארחישו מיא צלולתא לזניהון זני דכיין וזני דלא דכיין וית כל
עופא דטייס בגדפין לזנוהי זני דכיין וזני דלא דכיין וחמא אלקים
ארום טב ; ויהי ; והוה רמש והוה צפר יום חמישאי ; ו
ויאמר ; ואמר אלקים תהנפק נפישתא דארעא נפשת ברייתא
לזנה זני דכיין וזני דלא דכיין בעירי ורחשי וברייתא ארעא לזנה
והוה כן ; ויעש ; ועבד אלקים ית חיות ארעא לזנה זני דכיין
וזני דלא דכיין וית בעירא לזנה וית כל רחיש ארעא לזנה זני
דכיין וזני דלא דכיין וחמא אלקים ארום טב ; ויאמר ; ואמר
אלקים למלאכייא דמשמשין קדמוי דאיתבריין ביום תניין לבריית
עלמא נעבד אדם בצלמנא כדייוקננא וישלטון בנוני ימא - ו
ובעופא דבאויר שמייא ובבעירא ובכל ארעא ובכל ריחשא דרחיש
עלוי ארעא ; ויברא ; וברא אלקים ית אדם בדיוקניה
בצלמא אלקים ברא יתיה במאתן וארבעין ותמני איברין בשית
מאה ושיתין וחמשא גידין וקרם עלוי משכא ומלי יתיה
בישרא ואדמא. דכר ונוקבא בגווהון ברא יתהון ; ויברך
ובריך יתהון אלקים ואמר להון אלקים פושו וסגו ומלו ית
ארעא בנן ובנן ותקופו עלה בניכסין ושלוטו בכוורי ימא
ובעופא דשמייא ובכל ריחשא חייתא דרחשא עלוי ארעא ;
ויאמר ; ואמר אלקים הא יהבית לכון ית כל עיסבא דבזריה
מזדרע דעלוי אנפי כל ארעא וית כל אילני סרקא לצרוך ב

בניינא

ביניינא ולאסקותא ורבה פירי אילנא דבזריה מזדרע לכון
יהי למיכל : ולכל : ולכל חיות ארעא ולכל עופא דשמיא ולכל ..
דרחיש על ארעא דביה נפשא חייתא ית כל ירוקי עסבין והוה כן :
וירא : וחזא אלקים ית כל דעבד והא טב לחדא והוה רמש והוה
צפר יום שתיתי : ויכלו : ואשתכללו שמיא וארעא וכל
חילוותהון : ויכל : ושיצי אלקים ביומא שביעאה עבידתיה
דעבד ועשרתי עסקין דברא בינ שמשתא ונח ביומא שביעאה
מכל עבידתיה דעבד : ויברך : ובריך אלקים ית יומא
שביעאה מן כולהון יומי שבעתא וקדיש יתיה ארום ביה נח מכל ע
עבידתיה דברא אלקים ועתיד למעבד : אלה : אילין
תולדת שמיא וארעא כד אתבריין ביומא דעבד ה' אלקים ארעא
ושמיא : וכל : וכל אילני חקלא עד כדו לא הוו בארעא וכל עב
עסבי חקלא עד כדו לא צמח ארום לא אמטר ה' אלקים על ארעא
ואינש לא אית למיפלח ית ארעתא : ואד : ועננא יקרא הוה נחית
מתחות כורסי יקרא ומלי מיא מן אוקינוס והדר סליק מן ארעא ..
ונחית מיטרא ואשקי ית כל אפי ארעתא : וייצר : וברא ה' א
אלקים ית אדם בתרין יצרין ודבר עפרא מאתר בית מקדשא ..
ומארבע רוחי עלמא ופתכא מכל מימי עלמא ובריה סומק שחים
וחיור ונפח בנחירוהי נשמתא דחיי והוות נשמתא בגופא דאדם
לרוח ממללא לאנהרות עינין ולמצתות אודנין : ויטע : ואתנציב
במימרא דה' אלקים גינוניתא מעדן לצדיקייא קדם בריית עלמ
ואשרי תמן ית אדם כד ברייה : ויצמח : ורבי ה' אלקים מן
אדמתא כל אילן דמרגג למיחמי וטב למיכל ואילן חייא במציעות
גינוניתא דרומיה מהלך חמש מאה שנין ואילן דאכלין פירוהי ידעין
בין טב לביש : ונהר : ונהרא נפיק מעדן לאשקאה ית גינוניתא
ומתמן מתפרש והוי לארבעת רישי נהרין : שם האחד : שום
חד פישון הוא דמקיף ית כל ארע הינדיקי דתמן דהבא : :
(זהב הארץ) : ודהבא דארעא ההיא בחיר תמן בדולחא ואבני
טבן דבורלין : ושם : ושום נהרא תניינא גיחון הוא דמקיף ית
כל ארעא דכוש : ושם : ושום נהרא תליתאה דיגלת הוא דמהלך

למדנח אתור ונהרא רביעאה הוא פרת : ויקח : ודבר ה' אלקים
ית אדם מן טור פולחנא אתר דאתברי מתמן ואשריה ב
בגינוניתא דעדן למיהוי פלח באורייתא ולמיטר פקודיה : :
ויצו : ופקד ה' אלקים על אדם למימר מכל אילן גינוניתא מיכל
תיכול : ומעץ : ומאילן דאכלין פירוהי חכמין למידע בין טב
לביש לא תיכול מיניה ארי ביומא דתיכול תהי חייב קטול : :
ויאמר : ואמר ה' אלקים לא תקין די יהי אדם דמיך בלחודיה
אעביד ליה איתא דתיהי סמיך בקיבליה : ויצר : וברא ה'
אלקים מן אדמתא כל חות ברא וית כל עופא דשמיא ואיתי ל
לות אדם למיחמי מה יהי קרי ליה שום וכל דקרי ליה אדם נפשא
חייתא הוא שמיה : ויקרא : וקרא אדם שמהן לכל בעירא
ולכל עופא דשמיא ולכל חיות ברא ולאדם לא אשכח עד השתא
סמיך בקיבליה : ויפל : ורמא ה' אלקים שינתא עמיקתא
עלוי אדם ודמיך ונסיב חדא מעילעוי היא עילעא תליסרית
דמן סטר ימינא ואחד בבישרא אתרא : ויבן : ובנא ה' אלקים
ית עילעא דנסב מן אדם לאיתתא ואתיא לות אדם : ויאמר
ואמר אדם הדא זימנא ולא תוב תתברי איתתא מן גבר היכמא
דאיתבריאת דא מיני גרמא מגרמיי ובישרא מבישרי ל[illegible]
חמי למיקרי איתא ארום מגבר איתניסיבת דא : על כן
בגין כן ישבוק גבר ומתפרש מן בית מדמכיה דאבוהי ודאימיה
ויתחבר באינתתיה ויהון תרוויהון לבישרא חד : ויהיו : והון
תרוויהון חכימין אדם ואינתתיה ולא אמתינו ביקריהון : ו
והנחש : וחויא הוה חכים לביש מכל חיות ברא דעבד ה' אלקים
ואמר לאיתתא הקושטא דאמר ה' אלקים לא תיכלון מכל אילן ג
גינוניתא : ותאמר : ואמרת איתתא לחיויא משאר פירי
אילן גינוניתא אית לן רשו למיכל : ומפרי : ומפירי אילנא ד
דבי מציעות גינוניתא אמר ה' לא תיכלון מיניה ולא תקרבון ב
ביה דלמא תמותון : ויאמר : בי הדא היא שעתא אמר חויא
דלשון על בריה ואמר לאיתתא לא מות תמותון ברם כל אומנא
סני בר אומנותיה : כי : ארום גלי קדם ה' ארום ביומא

דתיכלון

דתיכלון מיניה ותיהוון כמלאכין רברבין דחכמין למינדע בין
טב לביש : ותרא : וחמת איתתא ית סמאל מלאך מותא ו
ודחילת וידעת ארום טב אילנא למיכל וארום אסו הוא לנהור
דעיינין ומרגג אילנא לאסתכלא ביה ונסיבת מאיביה ואכלת
ויהבת אף לבעלה עמה ואכל : ותפקחנה : ואתנהרן עיני
תרויהון וידעו ארום ערטלאין אינון דאיתערטלו מן לבוש
טופרא דאיתבריאו ביה והוון חמיין בהתתהון וחטיטו להון
מטרפי תינין ועבדו להון קמורין : וישמעו : ושמעו ית קל
מימרא דה' אלקים מטייל בגינוניתא למנח יומא ואיטמר
אדם ואינתתיה מן קדם ה' אלקים במציעות אילני גינוניתא :
ויקרא : וקרא ה' אלקים לאדם ואמר ליה הלא כל עלמא דבריתי
גלי קדמי חשוכא כנהורא והיך אנת סבר בליבך לאיטמרי
מן קדמי הלא אתר דאנת דאת איטמר ביה אנא חמי ואן אינון
תיקודייא דפקדיתך : : ויאמר : ואמר ית קל מימרך
שמעית בגינוניתא ודחילית ארום ערטילאי אנא דמצותא ד
דפקידתני אעברית מינה ואיטמרית מן בהתא : ויאמר
ואמר מאן חוי לך ארום ערטילאי אנת דילמא מן פירי אילנא
דפקידתך דלא למיכל מיניה אכלת : ויאמר : ואמר אדם
איתתא דיהבת גביי היא יהבת לי מן פירי אילנא ואכלית :
ויאמר : ואמר ה' אלקים לאיתתא מה דא עבדת ואמרת
איתתא חיויא אשייני בחוכמתיה ואטעייני ברשיעותיה
ואכלית : ויאמר : ואייתי ה' אלקים תלתיהון לדינא ואמ
לחויא ארום עבדת דא ליט את מכל בעירא ומכל חיות ברא
על מעך תהי מטייל ורגלך יתקצצון ומשכך תהי משלח חדא
לשבע שנין ואירסא דמותא בפמך ועפרא תיכול כל יומי חייך :
ואיבה : ודבבו אשוי בינך ובין איתתא בין זרע ית בנך
ובין זרעית בנהא ויהי כד יהוון בנהא דאיתתא נטרין מ
מצוותא דאורייתא יהוון מכוונין ומחיין יתך על רישך וכד
שבקין מצוותא דאורייתא תהוי מתכוונין ונכית יתהון ב
בעקביהון ברם להון יהי אסו ולך לא יהי אסו ועתידין ה

היכן למיעבר שפירתא בעוקבנו ביומי מלכא משיחא : אל
האשה : לאינתתא אמר · אסגא · אסגי סיגופיך בדם בתולין ו
ועידוייך בי צער תילדין בנין ולות בעליך תהי מתויך והוא
יהי שליט בך למיזכי ולמיחטי : ולאדם : ולאדם אמר
ארום קבילת למימר אינתתך ואכלת מן פירי אילנא דפקידתך
למימר לא תיכול מיניה ליטא ארעא בגין דלא חויאת לך חובך
בעמל תיכלינה כל יומי חייך : וקוץ : וכובין ואטטין תצמח
ותרבי בדילך ותיכול ית עיסבא דעל אפי ברא עני אדם
ואמר בבעו ברחמין מן קדמך ה' דלא נתחשב קדמך כבעירא
דניכול עיסבא דאפי ברא נקום כדון ונלעי בליעות
ידיי וניכול מזון מן מזונא דארעא ובכן יתאפרש כדון קדמך
בין בני אינשא ובין בני בעירא : בזעת : בליעות כף ידך
תיכול מזונא עד דתיהדר לעפרא דמינה אתבריאת ארום
עפרא אנת ולעפרא תתוב ומן עפרא אנת עתיד למיקום
למיתן דינא וחושבנא על כל מה דעבדת ביום דינא רבא :
ויקרא : וקרא אדם שום אינתתיה חוה ארום היא הות אימא
דכל בני נשא : ויעש : ועבד ה' אלקים לאדם ולאינתתיה
לבושין דיקר מן משך חויא דאשלח מיניה על משך בישריהון
חלף טופריהון דאישתלחו ואלבישינון : ויאמר : ואמר
ה' אלקים למלאכייא די משמשין קומוי הא אדם הוה יחידי
בארעא היכמא דאנא יחידי בשמי מרומא ועתידין למיקום
מיניה דידעין למפרשא בין טב לביש אילו נטר מצוותא ד
פקידתיה אית הוא חי וקיים כאילן חייא עד לעלמין וכדון
על דלא נטר מה דפקידתיה נגזור עלוי ונתרכיה מן גינתא
דעדן קדם עד לא יפשט ידיה ויסב מן פירי אילן חייא ד
דהא אין אכל הוא מיניה הוי חי וקיים עד לעלמין : וישלחהו
ותרכיה ה' אלקים מגינתא דעדן ואזל ויתיב בטור מוריה
למפלח ית אדמתא דאתברי מתמן : ויגרש : ותרך ית אדם
מן דאשרי יקר שכינתיה מן לקדמין בין תרין כרוביא קדם עד
לא ברא עלמא ברא אורייתא אתקין גינתא דעדן לצדיקייא

דייכלון

דייכלון ויתפנקון מן פירי אילנא על די פלחו בחייהון במולפן
אורייתא בעלמא הדין וקיימו פיקודיא אתקין גהינם ל
רשיעיא דמתילא לחריבא שניא אכלה מתרין סיטרין אתקין
בגוה זיקוקין דנור וגומרין דאשתא למידן בהום לרשיעיא :
דמרדו בחייהון במולפן אורייתא טבתא היא אורייתא לפלחה
מן פירי אילן חייא דאתקנהא מימר דה' לנטורהא דיהי קיים
ומטייל בשבילי ארחת דחיי לעלמא דאתי : והאדם :
ואדם ידע ית חוה איתתיה דהיא מתעברא מן סמאל מלאכא :
דה' : ותסף ללדת : ואוסיפת למילד מן בעלה אדם ית ת
תיומתיה וית הבל והוה הבל רעי ענא וקין הוה גבר פלח ב
בארעא : ויהי מקץ : והוה מסוף יומיא בארבסר בניסן :
ואיתי קין מאיבא דארעא מדרע כיתנא קרבן ביכוריא קדם
ה' : והבל : והבל אייתי אוף הוא מבכירי ענא ומשמניהון :
והוה רעוא קדם ה' וסבר אפין בהבל ובקורבניה : ואל קין
ולקין ולקורבניה לא אסבר אפין ותקיף לקין לחדא ואיתכבישו
איקונין דאפוהי : ויאמר ה' אל קין : ואמר ה' לקין למא תקיף
לך ולמה איתכבישו איקונין דאנפך : הלא : הלא אם תייטיב
עובדך ישתביק לך חובך ואין לא תייטיב עובדך בעלמא ה
הדין ליום דינא רבא חטאך נטיר ועל תרעי ליבך חטאה
רביע ובידך מסרית רשותיה דיצרא בישא ולוותך יהוי מתויה
ואנת תהי שליט ביה בין למיזכי בין למיחטי : ויאמר : ואמ
קין לות הבל אחוהי איתא וניפוק תרוינן לברא והוה כד נפקו
תרויהון לברא עני קין ואמר להבל מסתכל אנא דברחמין א
אתברי עלמא אבל לא כפירי עובדין טבין הוא מידבר
ומסב אפין אית בדינא מן בגלל מה אתקבל קרבנך ברעוא
וקרבני מני לא איתקבל ברעוא עני הבל ואמר לקין ברחמין
איתברי עלמא ובפירי עובדין טבין הוא מידבר ומסב אפין
לית בדינא ועל דהוו פירי עובדיי טבין מדידך וקדמין לדידך
אתקבל קרבני ברעוא עני קין ואמר להבל לית דין ולית דיין
ולית עלם אחרן ולית למיתן אגר טב לצדיקיא ולית ל

ולמתפרעא מן רשיעיא על הבל ואמר לקין אית דין ואית דיין
ואית עלם אחרן ואית למיתן אגר טב לצדיקיא ואית ד
ולמיתפרעא מן רשיעיא ועל עיסק פיתגמיא האילין הוו מ־
מתנצין על אנפי ברא וקם קין על הבל אחוי וטבע אבנא
במיצחיה וקטליה : ויאמר ה' : ואמר ה' לקין אן הבל אחוך
ואמר לא ידענא דילמא נטיר אחי אנא : ויאמר מה : ואמר
מה עבדת קל דמי קטילת אחוך דאיתבלעו בגרגישתא צווחין
קדמיי מן ארעא : ועתה ארור : וכען הלא דקטלתיה ליט את
מן ארעא דפתחת ית פומה וקבלת ית דמי דאחוך מן ידך :
כי תעבוד : ארום תיפלח ית ארעא לא תוסף למיתן חיל פי־
פירהא לך מטלטל וגלי תהי בארעא : ויאמר קין : ואמר קין
קדם ה' סגי תקיף מרודי מלמסובלא ברם יוכלא קדמך למשבק
יתיה : הן גרשת : הא טרדת יתי יומא דין מעל אנפי ארעא
ומן קדמך האפשר דאיטמר ואין אהי מטלטל וגלי בארעא
כל זמן דישכחינני יקטלינני : ויאמר לו : ואמר ליה ה' הא
כמן כל דקטיל קין לשבעא דרין יתפרע מיניה ורשם ה' על
אפי דקין אתא מן שמא רבא ויקירא בגין דלא למיקטל יתיה
כל דישכחוניה כמיסתכלותיה ביה : ויצא : ונפק קין מן
קדם ה' ויתיב בארעא טלטול גלותיה דהוה עבידא עלוהי
מלקדמין בגינוניתא דעדן : וידע קין : וידע קין ית
אינתתיה ואעדיאת וילידת ית חנוך והוה בני קרתא :
וקרא שום קרתא כשום בריה חנוך : ויולד לחנוך :
ואיתיליד לחנוך ית עירד ועירד אוליד ית מחוייאל ומחייאל
אוליד ית מתושאל ומתושאל אוליד ית למך : ויקח לו :
ונסיב ליה למך תרתין נשין שום חדא עדה ושום תנייתא
צלה : ותלד : וילידת עדה ית יבל הוא הוה רב בהוק
דכל יתבי משכנין ומרי בעיר : ושם אחיו : ושום אחוהי
יובל הוא הוה רב בהום דכל דמחין לזמרא בכינרא ואבובא :
וצלה : וצלה אף היא ילידת ית תובל קין רב לכל אומן דידע
בעיבידת נחשא ופרזלא ואחתיה דתובל קין נעמא היא הות

מרת

ארת קיימין ונאמין : ויאמר למך : ואמר למך לנשוי עדה
וצלה קבילן קלי נשי למך אציתן למימרי ארום לא גברא קטילית
דנתקטילא תהוותי ואוף לא עולימא חבלית דבגיניה יהובדון
זרעי : כי שבעתים : ארום קין דחב ותב בתיובא עד ־ ש
שובעא דרין אתליו ליה ולמך בר בריה דלא חב דינא הוא ד־
דיתלי ליה עד שובעין ושבעא : וידע אדם : וידע אדם
תוב ית אינתתיה לסוף מאה ותלתין שנין דאיתקטיל הבל ו
וילידת בר וקרת ית שמיה שת ארום אמרת יהב לי ה' בר
אוחרן חלף הבל דקטליה קין : ולשת : ולשת אף הוא א
איתיליד בר וקרת ית שמיה אנוש הוא דרא דביומוהי שריו
למטעי ועבדו להון טעוון ומכנין לטעוותהון בשום מימרא
דה' : זה ספר : דין ספר יחוס תולדת אדם
ביומא דברא ה' אדם בדיוקנא דה' עבד יתיה : זכר :
דכר ונוקבא ברנון ובריך יתהון בשום מימריה וקרא ית
שומהון אדם ביומא דאתבריין : ויחי אדם : וחיא אדם
מאה ותלתין שנין ואוליד ית שת דדמי לאיקוניה ולדמותיה
ארום מן קדמת דנא אולידת חוה ית קין דלא מיניה ולא
דמי ליה והבל איתקטיל על ידוי דקין וקין איטרד ולא ־ א
איתייחסו זרעייתיה בספר יחוס אדם ובתר כן אוליד ית
דדמי ליה וקרת ית שמיה שת : ויהיו : והוו יומי אדם
בתר דאוליד ית שת תמני מאה ושבע שנין ואוליד בנין ובנן :
ויהיו : והוו כל יומי שת תשע מאה ותרתי סרי שנין ומית :
ויחי אנוש : וחיא אנוש תשעין שנין ואוליד ית קינן :
ויחי : וחיא אנוש בתר דאוליד ית קינן תמני מאה וחמיסר
שנין ואוליד בנין ובנן : ויהיו : והוו כל יומי אנוש תשע
מאה וחמש שנין ומית : ויהיו : והוו כל יומי אנוש תשע
מאה וחמש שנין ומית : ויחי : וחיא קינן שובעין שנין
ואוליד ית מהללאל : ויחי : וחיא קינן בתר דאוליד
ית מהללאל תמני מאה וארבעין שנין ואוליד בנין ובנן :
ויהיו : והוו כל יומי קינן תשע מאה ועשר שנין ומית :

ויחי : וחיא מהללאל שיתין וחמש שנין ואוליד ית ירד : ויחי :
וחיא מהללאל בתר דאוליד ית ירד תמני מאה ותלתין שנין ואוליד
בנין ובנן : ויהיו : והוו כל יומי מהללאל תמני מאה ותשעין
וחמש שנין ומית : ויחי : וחיא ירד מאה ושיתין ותרתי שנין
ואוליד ית חנוך : ויחי : וחיא ירד בתר דאוליד ית חנוך ת־
תמני מאה שנין ואוליד בנין ובנן : ויהיו : והוו כל יומי ירד
תשע מאה ושיתין ותרתין שנין ומית : ויחי : וחיא חנוך ש
שתין וחמש שנין ואוליד ית מתושלח : ויתהלך : ופלח חנוך
בדחלתא קדם יי בתר דאוליד ית מתושלח תלת מאה שנין ואוליד
בנין ובנן : ויהיו : והוו כל יומי חנוך עם דיירי ארעא תלת
מאה ושיתין וחמש שנין : ויתהלך : ופלח חנוך בקושטא
קדם יי והא ליתוהי עם דיירי ארעא ארום איתנגיד
וסליק לרקיעא במימר קדם יי וקרא שמיה מיטטרון ספרא
רבא : ויחי : וחיא מתושלח מאה ותמנן ושבע שנין ואוליד
ית למך : ויחי : וחיא מתושלח בתר דאוליד ית למך שבע
מאה ותמנן ותרתין שנין ואוליד בנין ובנן : ויהיו : והוו
כל יומי מתושלח תשע מאה ושיתין ותשע שנין ומית :
ויחי : וחיא למך מאה ותמנן ותרתין שנין ואוליד בר :
ויקרא : וקרא ית שמיה נח למימר דין ינחמיננא מ־
מפולחננא דלא מצלחא ומליעות ידנא מן ארעא דלטה יי
בגין חובי בני אינשא : ויחי : וחיא למך בתר דאוליד ית
נח חמש מאה ותשעין וחמש שנין ואוליד בנין ובנן : ויהיו
והוו כל יומי למך שבע מאה ושובעין ושבע שנין ומית :
ויהי נח : והוה נח בר חמש מאה שנין ואוליד נח ית שם וית
חם וית יפת : ויהי כי : והוה ארום שריאו בני נשא
למסגי על אנפי ארעא ובנתא שפירתא איתיילידו להון :
ויראו : וחזון בני רברביא ית בנת אינשא ארום שפירן
הינון ונסבן ומקסן ומהלכן בגילוי בישרא והרהרו לזנו
ונסיבו להון נשין מכל דאיתרעיו : ויאמר : ואמר יי
במימריה לא יתדנון כל דריא בישא דעתידין למיקם כסדר

דעתין
בדרין

דרדא ריעא דרדיו ראכולא לאוכרוי ולאושלמה מן עלמא
בלא יהבית רוח קדשי בהום מן בגלל די יעבדין עובדין ט׳
טבין והא אוכמיש עובדיהון הא יהיבת להון ארכא מאה
ועשרין שנין מן בגלל דיעבדון תתובה ולא עבדו : הנפלים
שמחזאי ועזאל היכן נפלו מן שמיא והוו בארעא ביומיא
האינון ואוף בתר כן דעלין בני רברביא לות בנת אינשא
וילדן להון והינון מתקרין גיברין דמעלמא אינשי שמהן :
וירא : וחמא ה' ארום סגיאת בישת אינשא בארעא וכל
יצרא דמחשבת ליביה לחוד ביש כל יומא : וינחם :
ותב ה' במימריה ארום עבד ית אינשא בארעא ואידיין
עליהון במימריה : ויאמר : ואמר ה' אמחי ית אינשא
דבריתי מעל אנפי ארעא מאינשא עד בעירא עד רחשא
ועד עופא דשמיא ארום תבית במימריה ארום עבדתינון :
ונח : ונח דהוה צדיקא אשכח חינא קדם ה' ∴ ∴ ∴ ∴

פרשה נח

אלה תולדות נח : אילין יחוסין דנעסת נח נח הוה גבר
זכאי שלים בעובדין שבן הוה בדרוהי
בדחלתא דה' הליך נח : ויולד : ואוליד נח תלתא בנין ית
שם ית חם וית יפת : ותשחת : ואיתחבלת ארעא בגין
דיירהא דסטו מן אורחן דתקנן קדם ה' ואיתמליאת ארעא
חטופין : וירא : וחמא ה' ית ארעא והא איתחבלת ארום
חבילת כל בישרא כל חד וחד ית אורחיה על ארעא : ויאמר
ואמר ה' לנח סופא דכל בישרא מטא מן קדמי ארום איתמליאת
ארעא חטופין מן עובדיהון בישיא והא אנא מחבלהון עם
ארעא : עשה : עביד לך תיבותא דקיסין קדרונין מאה
וחמשין קולין תעביר לתיבותא בשמאלה ותלתין ושית בפותיה
ועשרה בנין בימינא לאצנעא בהון מזונא וחמש אפותניתא
במזונא וחמש בשמאלה ותשוע יתה מן גיו ומברא בחימרא :

צהר : אינל לפושן וטב מרעין יורדין ותשלינה בתיבותא - ל
ולאמתא ולאמתא לבון ולמשירא תשכלינה מלעיל ותרעא - ד
דתיבותא בציטרא תשוי מדורין תתאין תניינין ותליתאין ת
תעבדינה : ואני : ואנא האנא מייתי ית טופענא מיא
על ארעא לחבלא כל בישרא דביה רוחא דחיי מן תחות שמיא
כל דבארעא יתנגד : והקימותי : ואקים ית קימי עמך
ותיעול לתיבותא אנת ובנך ואיתתך ונשי בנך עמך : ו
ומכל : ומן כל דחי מכל בישרא תרין מכולא תעיל לתיבותא - ל
לקיימא עימך דכר ונוקבא יהון : מהעוף : מעופא ליזנה
ומבעירא ליזנה ומכל ריחשא דארעא ליזנה תרין מכולא ייעלון
לוותך על יד מלאכא כאחד ומיעל יהבין לך לקיימא : ואתה
ואנת סב לך מכל מיכל דמיתאכל ויהי לך ולהון למיכל : ויעש
ועבד נח ככל דפקדיה ה' : ויאמר : ואמר ה' לנח עול
אנת וכל אינש ביתך לתיבותא ארום יתך חזית זכאי קדמי ב
בדרא הדין : מכל : מכל בעירא דכיא תיסב לך שובעא ש
שובעא דכר ונוקבא ומן בעירא דליתא דכיא תרין דכר ונוקבא :
גם מעוף : ברם מן צפרי שמיא שובעא שובעא דכר ונוקבא
לקיימא מנהון זרעא על ארעא : כי לימים : ארום הא אנא
יהיב להון ארכא שובעא יומין אין יתובון ישתביק להון ואין לא
יתובון לזמן יומין תוב שובעא אנא מחית מיטרא על ארעא א
ארבעין יממין וארבעין לילוון ואישצי ית כל בריית אינש ו
ובעיר מארעא : ויעש : ועבד נח ככל דפקדיה ה' : ונח
ונח בר שית מאה שנין וטובענא הוה מיא על ארעא : ויבא
ועל נח ובנוהי ואינתתיה ונשי בנוי עימיה לתיבותא מן קדם
מוי דטובענא : מן הבהמה : מן בעירא דכיא ומן בעירא
דליתא דכיא ומן עופא וכל דרחיש על ארעא : שנים : תרין
תרין עלו לנח לתיבותא דכר ונוקבא היכמא דפקיד ה' ית נח :
ויהי : והוה לזמן שובעא יומין מן בתר דשלים אבליה דמתושלח
חמא ה' והא לא תהו בני נשא ומוי דטובענא הוו נחתין דתיחין מן
שמיא עילוי ארעא : בשנת : בשנת שית מאה שנין לחיי נח

בירחא תניינא הוא ירח מרחשון דעד כען לא הוו מתמנן ירחיא
אלהן מתשרי דהוא ריש שתא לשכלול עלמא בשבסרי יומין לירחא ׃
ביומא הדין איתבזעו כל מבועי תהומא רבא והוון בני גיבריא
משוין תמן בניהון ומתמין יתהון ובתר הכי חרכי שמיא איתפתחו ׃
ויהי ׃ והוה מיטרא נחית על ארעא ארבעין יממין וארבעין ל
לילון ׃ בעצם ׃ בכרן יומא הדין על נח שם וחם ויפת בני
נח ואיתת נח ותלת נשי בנוהי עימיה לתיבותא ׃ המה ׃ הינון
וכל חיתא ליזנהא וכל בעירא לזנהא וכל רחשא דרחיש על ארעא
ליזניה כל עופא ליזניה כל ציפר כל דפרח ׃ ויבאו ׃ ועלו לות
נח לתיבותא תרין תרין מכל בישרא דביה רוחא דחיי ׃ והבאים
ועלוין דכר ונוקבא מן כל בישרא עלו היכמא דפקיד יתיה ה׳
אלקים ואגין מימרא דה׳ ית תרעא דתיבותא באנפי ׃ ויהי ׃ ו
והוה טובענא ארבעין יומין על ארעא וסגיאו מיא ונטלו ית
תיבותא ואיתרמת מעל ארעא ׃ ויגברו ׃ ותקפו מיא וסגיאו
לחדא על ארעא והות תיבותא מהלכא סחיא על אנפי מיא ׃
והמים ׃ ומיא תקפו לחדא על ארעא ואיתחפיאו כל טוריא רמיא
דתחות כל שמיא ׃ חמש ׃ חמיסרי גרמידין מלעיל תקפו מיא
ואיתחפיאו טוריא ׃ ויגוע ׃ ואיתמסי כל בישרא דרחיש על
ארעא בעופא ובבעירא ובחיתא ובכל ריחשא דרחיש על ארעא
וכל בני נשא ׃ כל אשר ׃ כל דנשמת רוחא דחיין באנפוי מכל ד
דיבישתא מיתו ׃ וימח ׃ ושיצי ית כל גווית אינש ובעיר דעל א
אנפי ארעא מאינשא עד בעירא עד ריחשא ועד עופא דפרח
באויר שמיא ואישתיצי מן ארעא ואישתאר ברם נח ודעימיה
בתיבותא ׃ ויגברו ׃ ותקפו מיא על ארעא מאה וחמשין ׃
יומין ׃ ויזכר ׃ ודכיר ה׳ במימריה ית נח וית כל חיתא ׃
וית כל בעירא דעימיה בתיבותא ואעבר אלקים רוח רחמין על
ארעא ואשתדכו מיא ׃ ויסכרו ׃ ואיסתגרו מבועי תהומא ׃
וחרכי שמיא ואיתמנע מיטרא מלמיחת מן שמיא ׃ וישבו ׃
ותאיבו מיא מעילוי ארעא אזלין ותייבין וחסרו מיא מסוף מאה
וחמשין יומין ׃ ותנח ׃ ונחת תיבותא בירחא שביעאה הוא

ירחא דניסן בשבסרי יומין לירחא על טורי דקרדון שום טורא
חד קרדוניא ושום טורא חד ארמניא ותמן מתבניא קרתא
דארמניא בארע מדינחא : והמים : ומיא הוו אזלין וחסרין
עד ירח עשיראה ירח תמוז בתמוז בחד לירחא איתחמיו רישי
טוריא : ויהי : והוה מסוף ארבעין יומין ופתח נח ית כוות
תיבותא דעבד : וישלח : ושדר ית עורבא ונפק מיפק
ותאיב עד דיבישו מיא מעלוי ארעא : וישלח : ושדר ית
יונתא דכייתא מלותיה למיחמי אין איתקוללו מיא מעלוי
אנפי ארעא : ולא מצאה : ולא השכחת יונתא נייחא לפרסת
ריגלא ותבת לותיה לתיבותא ארום מוי על אנפי כל
ארעא ואושיט ידיה ונסבהא ואעיל יתה לותיה לתיבותא :
ויחל : ואוריך תוב שובעא יומין ואוסיף לשדרא ית יונתא מן
תיבותא : ותבא : ואתת לותיה יונתא לעידוני רמשא והא
טרפא דזיתא לקיט תביר ומחית בפומא דנסבתיה מן טור
משחא וידע נח ארום איתקוללו מיא מעלוי ארעא : וייחל
ואוריך תוב שובעא יומין חורנין ושדר ית יונתא ולא אוסיפת
למיתב לותיה תוב : ויהי : והות בשית מאה וחדא שנין ב
בתשרי בחד לירחא בריש שתא נגבו מיא מעל ארעא ואעדי
נח ית חופאה דתיבותא וחמא נגבו אנפי ארעא : ובחדש
ובירח מרחשון בעשרין ושובעא יומין לירחא איתבשת ארעא :
וידבר : ומליל ה' עם נח למימר : צא : פוק מן תיבותא את
ואינתתך ובנך ונשי בנך עימך : כל החיה : כל חיתא דעימך
מכל בישרא בעופא ובבעירא ובכל ריחשא דרחיש על ארעא ה
הנפק עימך ויתילדון בארעא ויפשון ויסגון על ארעא :
ויצא : ונפק נח ובנוי ואינתתיה ונשי בנוי עימיה : כל החיה :
כל חיתא כל ריחשא וכל עופא דרחיש על ארעא לזרעייתהון נפקו
מן תיבותא : ויבן : ובנא נח מדבחא קדם ה' הוא מדבחא ד
דבנא אדם בעידן דאיטרד מן גינתא דעדן ואקריב עלוי ק
קורבנא ועלוי אקריבו קין והבל ית קורבנהון וכד נחתו מוי דטופנא
איתצד ובנייה נח ונסב מכל בעירא דכייא ומן כל עופא דכי ואסיק

ארבע עלוון על מדבחא ׃ וירח ׃ וקבל ה׳ ברעוא קורבניה
ואמר ה׳ במימריה לא אוסיף למילט תוב ית ארעא בדיל חובי בני
אנשא ארום יצרא דליבא דאנשא ביש מטליותיה ולא אוסיף ת
תוב למימחי ית כל דחי היכמא דעבדית ׃ עוד ׃ עוד כל יומי
ארעא׳ דרועא בתקופת תשרי וחצדא בתקופת ניסן וקורא
בתקופת טבת וחומא בתקופת תמוז וקיטא וסיתוא ויממי
ולילי לא יתבטלון ׃ ויברך ׃ ובריך אלקים ית נח וית בנוי ׃
ואמר להום פושו וסגו ומלו ית ארעא ׃ ומוראכם ׃ ודחלתכון
ואימתכון יהי על כל חיות ארעא ועל כל עופא דשמיא בכל ד
דתרחיש ארעא ובכל נוני ימא בידכם יתמסרן ׃ כל רמש ׃ כל
ריחשא דהוא חי דילכון יהי למיכל כירוק עסבא יהבית לכון ית
כולא ׃ אך ׃ ברם בסרא דתליש מן חיותא חיא בזמן דנפשה
ביה או דתליש מן חיותא נכיסתא ועד דלא נפקת כולא נשמתה
לא תיכלון ׃ ואך ׃ וברם ית דמכון לנפשתיכון אתבוע מן
ידא דכל חיתא דקטלא לבר נשא אית בועיה לאיתקטלא עליה
ומידא דאנשא מיד גבר דישוד ית דמא דאחוי אתבוע ית נפשא
דאנשא ׃ שפך ׃ דישוד דמא דאנשא בסהדין דיינייא א
מחייבין ליה קטול ודישוד בלא סהדין מרי עלמא עתיד לאיתפרעא
מיניה ליום דינא רבא ארום בדיוקנא אלקים עבד ית אנשא ׃
ואתם ׃ ואתון פושו וסגו אתילדו בארעא וסגו בה ׃
ויאמר ׃ ואמר אלקים לנח ולבנוי עמיה למימר ׃ אני ׃ אנא
הא אנא מקים קיימי עמכון ועם בניכון בתריכון ׃ ואת
ועם כל נפשת חיתא דעמכון בעופא ובבעירא ובכל חית
ארעא דעמכון מכל נפקי תיבותא לכל חית ארעא ׃ והקימותי ׃
ואקיים ית קיימי עמכון ולא ישתיצי כל בסרא עוד ממוי ד
דטובענא ולא יהי עוד טובענא לחבלא ארעא ׃ ויאמר ׃ ואמ
אלקים דא את קימא דאנא מקים בין מימרי וביניכון ובין כל
נפשת חיתא דעמכון לדרי עלמא ׃ את קשתי ׃ ית קשתי ׃
יהבית בעננא ותהי לסימן קיים בין מימרי ובין ארעא ׃
והיה ׃ ויהי כד אפרוס ענני יקרא עלוי ארעא ותתחזי ק

קשתא במימרא עד לא יתוע שימשא מעננא : וזכרתי : וד
ודכירנא ית קיימי דבין מימרי וביניכון ובין כל נפשת חייתא
בכל בסרא ולא יהי תוב מיין לטופננא לחבלא כל בסרא :
והיתה : ותהי קשתא בעננא ואחמינה למדכר קים עלם
בין מימרא דאלקים ובין כל נפשת חיתא בכל בסרא דעל א
ארעא : ויאמר : ואמר אלקים לנח דא את קים דקיימית
בין מימרי ובין מימר כל בסרא דעל ארעא : : ויהיו
והוו בני נח דנפקו מן תיבותא שם וחם ויפת וחם הוא אבוי
דכנען : שלשה : תלתא אילין בנוי דנח ומאילין אתבדרו
למיתב בכל ארעא : ויחל : ושרי נח למיהוי גבר פלח בארעא
ואשכח גופנא דמושכיה נהרא מן גינונתא דעדן ונצביה
לכרמא ובה ביומא אניצת ובשילת ענבין ועצרינון : :
וישת : ושתי מן חמרא ורבי ואתגלייל בגו משכניה : וירא
וחמא חם אבוי דכנען ית עריתא דאבוי ותני לתרין אחוי
בשוקא : ויקח : ונסב שם ויפת ית אסכטלא ושוו על כ
כתפי תרויהון ואזלו מאחוריין וכסיו ית עריתא דאבוהון
ואפיהום מאחורן ועריתא דאבוהון לא חמון : וייקץ :
ואיתער נח מן חמריה וידע במשתעות חלמיה ית דעבד
ליה חם בריה דהוא קליל בזכותא דגרם ליה דלא יוליד בר
רביעיי : ויאמר : ואמר ליט כנען דהוא בריה רביעיי
עבוד משעבד יהי לאחוי : ויאמר : ואמר בריך ה' אלקא
דשם דעבדיתיה צדיק ובגין כן יהוי כנען עביד ליה : יפת :
ישפר אלקים תחומיה דיפת ויתגיירון בנוי וישרון במדרשא
דשם ויהי כנען עביד להון : ויחי : וחיא נח בתר
טובענא תלת מאה וחמשין שנין : ויהיו : והוו כל יומי נח
תשע מאה וחמשין שנין ומית : ואלה : ואילין תולדת
בנוי דנח ואתיילדו להום בנין בתר טובענא : בני :
בנוי דיפת גמר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך ותירס ושום
אפרכיותהום אפריקי וגרמניא והמדיי ומקדוניא ויתיניא
ואוסיא ותרקי : ובני גמר : ובנוי דגמר אשכנז וריפת

ותוגרמא

ותוגרמא : בני יון אלישה : אלס וטרסס אכזיא ודרדניא :
מאלה : מאילין איתפרשא נגוסי נגוות עממיא כל חד
ללשנה לזרעיהום בעממיהום : ובני חם : ובנוי דחם
כוש ומצרים ופוט וכנען ושום אפרכיותהום ערביא ומצרי
ואליחרק וכנען : ובני כוש : ובנוי דכוש סבא וחוילא וסבת
ורעמא וסבתכא ושום אפרכיותהום סינירא והינדיקי וס
וסמראי ולובאי וזינגאי ובנוי דמוריטינוס זמרגד ומזג :
וכוש : וכוש אוליד ית נמרוד הוא שרי למהוי גיבר בחוטאה
ולמרדא קדם ה' בארעא : הוא : הוא הוה גיבר מרודא קדם
ה' בגין כן יתאמר מן יומא דאיתברי עלמא לא הוה כנמרוד
גיבר בצידא ומרודא קדם ה' : ותהי : והות שירוי מלכותיה
בבל רבתי והדס ונציבין וקטיספון בארעא דפונטוס :
מן הארץ : מן ארעא ההיא נפק נמרוד ומלך באתור דלא ב
בעא למהוי בעיטת דרא דפלוגתא ושבק ארבע קרוין אילין
ויהב ליה ה' בגין כן אתרא ובנא ארבע קוריין אוחרנין ית נינוה
וית פלטיאות קרתא וית חדיות : ואת רסן : וית תלסר
דמתבניא בין נינוה ובין חדיית היא קרתא רבתי :
ומצרים : ומצרים אוליד ית ניווטאי וית מריוטאי וית
ליווקאי וית פנטסכינאי : ואת פתרוסים : וית נסיוטאי
וית פנטפוליטי דנפקו מתמן פלישתאי וית קפודקאי : :
וכנען : וכנען אוליד ית צידון בוכריה וית חת : ואת
היבוסי : וית יבוסאי וית אמוראי וית גרגשאי : ואת
החוי : וית חיואי וית ערקאי וית אנתוסאי : ואת
הארודי : וית לוטסאי וית חומצאי וית אנטיוכי ובתר כדין
איתבדרו זרעייתהון דכנענאי : ויהי : והוה תחום
כנענאי מן בותניס מעלך לגרר עד עזה מעלך לסדום
ועמורא אדמה וצבויים עד קלרהי : אלה : אילין בני
דחם לזרעית יחוסיהון ללישנהום במותב ארעתהון בגניסת
עממיהון : ולשם : ולשם איתיליד אף הוא בר הוא אבוהון
דכל בני עיבראי ואחוי דיפת רבא בדחלתא דה' : בני שם:

בני דשם עילם ואתור וארפכשד ולוד וארם : וארפכשד :
וארפכשד אוליד ית שלח ושלח אוליד ית עבר : ולעבר
איתיליד תרין בנין שום חד פלג ארום ביומוי איתפליגת ::
ארעא ושום אחוי יקטן : ויקטן : ויקטן אוליד ית אלמודד
דמשח ית ארעא באשלוון וית שלף דשלף מוי דנהרוותא וית
חצרמות וית ירח : ואת הדורם : וית הדורם וית אוזל
וית דיקלא : ואת עובל : וית עובל וית אבימאל וית שבא :
ואת אופיר : וית אופיר וית חווילא וית יובב כל אילין בני
יקטן : ויהי : והוה בית מותבניהון מן מישא מיעלך לספרוואי
טור מדינחא : אלה : אילין בני דשם ליחוסיהון במותב
ארעיתהון לגניסת עממיהון : אלה : אילין יחוסי בני
דנח ליחוסיהון בעממיהון ומאילין איתפרשו עממיא בארעא
בתר טובענא : ויהי כל : והוה כל ארעא לישן חד וממלל
חד ועיטא חדא בלשן קדשא הוו ממללין דאיתברי ביה
עלמא מן שירויא : ויהי : והוה במיטלהון ממדינחא ואשכחו
בקעתא בארעא דבבל ויתיבו תמן : ויאמרו : ואמרו גבר
לחבריה הבו נרמי ליבנין וניזי יתהון באתונא והות להון
ליבנתא לאבנא וטינא הוות להום לשיע : ויאמרו : ואמרו
הבו נבני לנא קרתא ומגדלא ורישיה מטי עד צית שמיא
ונעביד לנא סגדו ברישיה וניתן חרבא בידיה ותהי עב־
עבדא לקובלא סידרי קרבא קדם עד לא ניתבדר מעילוי
אנפי ארעא : וירד : ואיתגלי ה' לאיתפרעא מנהון על
עובד קרתא ומגדלא דבנו בני נשא : ויאמר : ואמר ה'
הא עמא חד ולישן חד לכולהום ודא אתחשדו למיעבד וכדון
לא יתמנע מנהון כל דחשיבו למעבד : הבה : אמר ה'
לשבעין מלאכיא דקיימין קומוי איתון כדון וניחות ונערבב
תמן לישנהון דלא ישמעון איניש לישן חבריה : ויפץ :
ואיתגליאת מימרא דה' עלוי קרתא ועימיה שובעין מלאכיא
כל קבל שובעין עממיא וכל חד וחד לשן עממיה ורשם כתבא
בידיה ובדרינון מתמן על אנפי כל ארעא לשובעין לישנין :

ולא

ולא הוה ידע חד מה דיימר חבריה והוו קטלין דין לדין ופסקו
מלמיבני קרתא : על כן : כנין כן קרא שמה בבל ארום
תמן ערבב ה' לישן כל דיירי ארעא ומתמן בדרינון ה' על
אפי כל ארעא : אלה : אילין תולדת שם שם בר
מאה שנין כד אוליד ית ארפכשד תרתין שנין בתר טובענא :
ויחי : וחיא שם בתר דאוליד ית ארפכשד חמש מאה שנין
ואוליד בנין ובנן : וארפכשד : וארפכשד חיא תלתין
וחמש שנין ואוליד ית שלח : ויחי : וחיא ארפכשד בתר
דאוליד ית שלח ארבע מאה ותלתין שנין ואוליד בנין ובנן :
ושלח : ושלח חיא תלתין שנין ואוליד ית עבר : ויחי :
וחיא שלח בתר דאוליד ית עבר ארבע מאה ותלת שנין ו
ואוליד בנין ובנן : ויחי : וחיא עבר תלתין וארבע שנין
ואוליד ית פלג : ויחי : וחיא עבר בתר דאוליד ית פלג
ארבע מאה ותלתין שנין ואוליד בנין ובנן : ויחי : וחיא
פלג תלתין שנין ואוליד ית רעו : ויחי : וחיא פלג בתר
דאוליד ית רעו מאתן ותשע שנין ואוליד בנין ובנן : ויחי
וחיא רעו תלתין ותרתין שנין ואוליד ית שרוג : ויחי : וחיא
רעו בתר דאוליד ית שרוג מאתן ושבע שנין ואוליד בנין
ובנן : ויחי : וחיא שרוג תלתין שנין ואוליד ית נחור :
ויחי : וחיא שרוג בתר דאוליד ית נחור מאתן שנין ואוליד
בנין ובנן : ויחי נחור : וחיא נחור עשרין ותשע שנין :
ואוליד ית תרח : ויחי : וחיא נחור בתר דאוליד ית תרח
מאה ותשסרי שנין ואוליד בנין ובנן : ויחי תרח : וחיא תרח
שבעין שנין ואוליד ית אברם וית נחור וית הרן : ואלה
ואילין תולדת תרח תרח אוליד ית אברם וית נחור וית הרן
והרן אוליד ית לוט : וימת : והוה כד רמא נמרוד ית אברם
לאתונא דנורא דלא פלח לטעותיה ולא הוה רשו' לנורא למוקדי'
וכבין איתפליג ליביה דהרן למימר אילו נצח נמרוד אהי
מן סיעתיה ואילו נצח אברם אהי מן סיעתיה וכד חמון כל
עממיא דהוו תמן דלא שלטת נורא באברם אמר בליבהון

הלא הרן אחוי דאברם מלא קוסמין וחרשין ומיהו לחש עילוי
נורא דלא למיקד ית אחוי מן יד נפלת נורא מן שמיא מ
מרומא ובערתיה ומית הרן למיחמי תרח אבוי היך איתוקד
בארע ילדותיה באתון נורא דעבדו כשדאי לאברם אחוי :
ויקח : ונסיב אברם ונחור להון נשין שום איתת אברם
שרי ושום איתת נחור מלכה ברת הרן אבוי דמלכה ואבוי ד
יסכה היא שרי : ותהי : והות שרי עקרא לית לה ולד
ויקח תרח : ודבר תרח ית אברם בריה וית לוט בר הרן
בר בריה וית שרי כלתיה איתת אברם בריה ונפקו עמהון
מאורא דכשדאי למיזל לארעא דכנען ואתו עד חרן ויתיבו
תמן : ויהיו : והוו יומי תרח מאתן וחמש שנין ומית
תרח בחרן

פרשה לך לך

ויאמר ה' אל אברם : ואמר ה' לאברם איזל לך מארעך
אתפרש מן ילדותך פוק מבית
אבוך איזל לארעא דאחזינך : ואעשך : ואעבדינך לעם
רב ואיברכינך וארבי שמך ותהי מברך : ואברכה :
ואברך ית כהניא דפרסין ידיהון כצלו ומברכין ית בניך
ובלעם דאליט יתהום איליט ויקטלוניה לפיתגם דחרב
ויתברכון בך כל זרעיית ארעא : וילך : ואזל אברם כד
היכמא דמליל ליה ה' ואזל עמיה לוט ואברם בר שבעין
וחמש שנין במיפקיה מחרן : ויקח : ודבר אברם ית
שרי איתתיה וית לוט בר אחוי וית כל קניינהום דיקנו
וית נפשתא דיגיירו בחרן ונפקו למיזל לארעא דכנען ואתו
לארעא דכנען : ויעבר : ועבר אברם בארעא עד אתר
שכם עד מישר דהוה מורי וכנענאי בכין הוו בארעא ד
דעד כדין לא מטא זימנא דבני ישראל למירתה : וירא
ואיתגלי ה' לאברם ואמר לבנך אתן ית ארעא הדא ובנא

תמן מדבחא קדם ה' דאיתגלי ליה : ויעתק : ואיסתלק
מתמן לטורא דמדינח לביתאל ופרסיה משכניה ביתאל מן מ
מערבא ועי ממדינחא ובנא תמן מדבחא קדם ה' וצלי ב
בשמא דה' : ויסע : ונטל אברם אזיל ונטיל לדרומא :
ויהי רעב : והוה כפנא בארעא ונחת אברם למצרים
לאיתותבא תמן ארום תקיף כפנא בארעא : ויהי :
והוה כמא דקריב למיעל לתחום מצרים ומטו לנהרא - ו
ובליאו בשריהון למיעבר ואמר אברם לשרי אינתתיה
הא עד כדין לא איסתכלית בבשריך וכדין ידעית ארום
אינתתא שפירת חזו אנת : והיה : ויהי ארום יסתכלון
בך מצראי ויחמון ית שופריך ויימרון אינתתיה דא ויקטלון
יתי ויתיך יקיימון : אמרי : אימרי בבעו דאחתי אנת
בגין דייטב לי בגינך ותתקיים נפשי אמטולתיך : :
ויהי : והוה כדי על אברם למצרים וחמון מצראי ית א
אינתתא ארום שפירא היא לחדא : ויראו : וחמון יתה
רברבי פרעה ושבחו יתה לפרעה ואידברת אינתתא לבית
מלכותא דפרעה : ולאברם : ולאברם אוטב פרעה
בגינה והוו ליה מדיליה עאן ותורין וחמרין ועבדין ואמהן
ואתנין וגמלין : וינגע : וגרי מימר דה' בפרעה
מכתשין רברבין וית אינש ביתיה על עיסק שרי איתת
אברם : ויקרא : וקרא פרעה לאברם ואמר מה דא
עבדת לי למא לא חוית לי ארום אינתתך היא : למה :
למא אמרת אחתי היא ודברית יתה לי לאינתו ומן יד - ין
איתגריאת בי מכתשא ולא קריבית לותה וכדין הא אינתתך
דבר ואיזיל : ויצו : ופקיד עלוי פרעה גוברין ואלוויאו
יתיה וית אינתתיה וית כל דיליה : ויעל : וסליק אברם
ממצרים הוא ואינתתיה וכל דיליה ולוט עימיה למיזל - ל
לדרומא : ואברם : ואברם תקיף לחדא בגיתי בכספא
ובדהבא : וילך : ואזל למטלנוי מן דרומא ועד ביתאל
ותב עד אתרא דפרסיה תמן למשכניה מן אוולא בין ביתאל

ובין עי : אל מקום : לאתר מדבחא דעבד תמן בשירויא
וצלי תמן אברם בשמא דה' : וגם : ואוף ללוט דהוה
מידבר בזכותיה דאברם הוו ענן ותורין ומשכנין : ולא
ולא סובר יתהום ארעא למיתב כחדא ארום הוה קנייניהון
סגי ולא יכילו למיתב כחדא : ויהי : והוו דיינין בין
רעאי בעירה דאברם ובין רעאי בעירה דלוט דרעאי דאברם
הוו מיפקדין אינון לא יהכון בכנענאי ובפריזאי דעד כ
כדון אית להום רשותא בארעא והוו זמאין בעיריהון דלא
ייכלון בגזלה עד דהוו מתיין לאתר מרעיהון ורעי דלוט הוו
מבקרין ואזלין ואכלין בחקלי כנענאי ופריזאי דעד כדין
יתבין בארעא : ויאמר : ואמר אברם ללוט לא כען
תהי מצותא בינא ובינך ובין רעוותי ובין רעוותך ארום
גברין אחין אנחנא : הלא : הלא כל ארעא קדמך זו
אתפרש כדון מיני אם את לשמאלא ואנא לדרומא אם
את לדרומא ואנא לשמאלא : וישא : וזקף לוט ית ע
עינוי לבן וחמא ית כל מישר ירדנא ארום כולה בית שקיין
קדם עד לא חבל ה' ברגזיה ית סדום וית עמרה הות
ארעא ההיא משבחא באילניא כגינוניתא דה' וכעללתא
בארעא דמצרים מעלך לזער : ויבחר : ובחר ליה לוט
ית כל מישר ירדנא ונטל לוט ממדינחא ואתפרשו אינש מעל
אחוי : אברם : אברם יתיב בארעא דכנען ולוט יתיב
בקוריי מישרא ופרס למשכניה עד סדום : ואנשי : ו
ואינשין דסדום בישין בממונהון דין לדין וחייבין בגופיהון
בגלוי עריתא ושדיות אדם זכוי ופלחין פולחנא נוכראה
ומרדין לשמא דה' לחדא : וה' : וה' אמר לאברם בתר
דאתפרש לוט מעמיה זקוף כדון עינך ותחמי מן אתרא
דאנת תמן לציפונא ולדרומא ולמדינחא ולמערבא : כי
את : ארום ית כל ארעא דאנת חמי לך איתנינה ולבנך
עד עלמא : ושמתי : ואשוי ית בנך סגיאין כעפרא
דארעא דהיכמא דלית איפשר לגבר למימני ית עפרא

דארעא

דארעא אוף בנך אפשר דיתמנון : קום : קום טייל
בארעא ועביד בה חזקתא לאורכא ולפתיא ארום לך א
איתנינה : ויאהל : ופרס אברם למשכניה ואתא ואיתב
נמרא ויתיב בחיזוי ממרא די בחברון ובנא תמן מדבחא
קדם ה' : ויהי : והוה ביומי אמרפל הוא נמרוד
דאמר למירמי אברם לנורא הוא מלכא דפונטוס אריוך דהוה
אריך בגנבריא מלכא דתלסר כדר לעומר דהוה קליל מתהפיך
כעומרין מלכא דעילם ותדעל דהוה כתעלא מלכא דעממיא
משתמעין ליה : עשו : עבדו קרבא עם ברע דעובדוי
בביש מלכא דסדום ועם ברשע דעובדוי ברשיעא מלכא ד
דעמורה שנאב דמסגל למיכוד הוה לני מלכא דאדמה ושמאבר
דמחבל איבריה לזניה מלכא דצבויים ומלכא דקרתא דבלעת
דיורהא הוא זוער : כל : כל אילין איתחברו למישר פרדיסי
הוא אתר דמסוק פרקטון דאיון ושדי להון לימא דמלחא :
שתים עשרה : תרתיסירי שנין פלחו ית כדר לעומר ובתליסירי
שנין מרדו : ובארבע : ובארבסרי שנין אתא כדר לעומר
ומלכיא דעמיה ומחו ית גבריא דבעשתרות קרנים וית
תקיפיא דבהמתא וית אימתני דבשוה קריתים : ואת
החרי : וית חוראי דבטוריא רמיא דגבליא עד מישר
פארן דסמיך למדברא : וישבו : ותבו ואתו ל
אתרא דאיתפליג דינא דמשה נביא על עינא דמוי מצותא היא
רקם ומחו ית כל חקלי עמלקאי ואוף ית אמוראי דיתיב בעין
גדי : ויצא : ונפק מלכא דסדום ומלכא דעמורה ומלכא
דאדמה ומלכא דצבוים ומלכא דקרתא דבלעת דיורהא איהי
זוער וסדרו עמהון סדרי קרבא במישר פרדסיא : את :
עם כדר לעומר מלכא דעילם ותדעל מלכא דעממיא משתמעין
ליה ואמרפל מלכא דפונטוס ואריוך מלכא דתלסר ארבעה
מלכין סדרו קרבא לקביל חמשא : ועמק : ומישר פרדסיא
בירין בירין מליין חימרא ועריקו מלכא דסדום ועמורה ונפלו
תמן ודישתארו לטוורא ערקו : ויקחו : ונסיבו ית כל

קניינא דסדום ועמורה וית כל מזונהון ואזלו : ויקחו . ושבו
ית לוט וית קנייניה בר אחוי דאברם ואזלו והוא יתיב בסדום :
ויבא : ואתא עוג דאישתזיב מן גנבריא דמיתו בטובענא
ורכב עלוי תיבותא והוה גננא על רישיה והוה מתפרנס מן
מזוני דנח ולא בזכותיה אישתזיב אלהין דיחמון דיירי [illegible]
עלמא גבורתא דה' ויימרון הלא גבריא דהוו מלקדמין מרדו
במרי עלמא ושיצינון מן ארעא וכד אגחו מלכיא האילין
הוה עוג עימהון ואמר בליביה איזיל ואחוי לאברם על עיסק
לוט דאישתבי ויתי לשיזבותיה מן ידיהון דמלכיא ויתמסר
בידיהון ועל אתא ביומי פסחא ואשכחיה דהוה עביד
גריצן פטירן בכן חוי לאברם עיברא והוא הוה שרי בחיזוי
ממרא אמוראה אחוי דאשכל ואחוי דענר והינון הוו מרי
קיימיה דאברם : וישמע : וכד שמע אברם ארום
אשתבי אחוי וזיין ית עולימוי דחניך לקרבא מרבייני ביתיה
ולא צבו למהלכא עמיה ובחר מינהון ית אליעזר בר נמרוד
דהוה מתיל בגבורתיה ככולהון תלת מאה ותמניסר ורדף
עד דן : ויחלק : ואתפלג להום ליליא באורחא פלגותא
אגחן עם מלכיא ופלגותא אצטנעו למימחי בוכריא בר
כשדים וקם הוא ועבדוי ומחינון ורדפינון מה דאשתאר
מינהון עד דאידכר חובא דעתיד למיהוי כן דאציתו
לדמשק : וישב : ואתיב ית כל קניינא ואוף ית לוט
אחוי וקנייניה אתיב ואוף ית נשיא וית עמא : ויצא : ונפק
מלכא דסדם לקדמותיה בתר דתב מלממחי ית כדר לעומר
וית מלכיא דעימיה למישר מפנא הוא בית רסא דמלכא
ומלכי : ומלכא צדיקא הוא שם בר נח מלכא דירושלם קדם
נפק לקדמות אברם ואפיק ליה לחים וחמר ובההיא זימנא
הוה משמש קדם אלקא עלאה : ויברכהו : וברכיה ואמר
בריך אברם מן אלקא עלאה דבגין צדיקיא קנא שמיא
וארעא : וברוך : ובריך אלקא עלאה דעבד סניך כתריסא
דיקבל אחהם ויהב ליה חד מן עשרא מכל מה דאתיב :

ויאמר

ויאמר: ואמר מלכא דסדום לאברם הב לי נפשת אינשא
דעמי דאתפריקו וקנינא דבר לך: ויאמר: ואמר אברם
למלכא דסדום ארימית ידי בשבועה קדם ה' אלקא עילאה
דבגין צדיקיא קנא בקנייניה שמיא וארעא: אם מחוט
אין מן חוטא ועד סנדלא רצועה אין אסב מכל דילך ולא
תהי מתרברב למימר אנא אעתרית מן דידי ית אברם:
בלעדי: הלא לית לי רשו בכולא עדאה דבר מיני אלהן ־ ע
עולימיא וחולק גובריא דאזלו עימי ענר אשכול וממרא
אנון הינון יסבון חולקהון: אחר: בתר
פיתגמיא האילין מן דאתכנשו מלכיא ונפלו קומי אברם
וקטל ארבעה מלכין ואהדר תשע משירין חשב אברם ב
בליביה ואמר ווי כען לי דילמא איתקבלת אגר מצוותיי ב
בעלמא הדין ולית לי חולק בעלמא דאתי או דילמא יזלון ־ א
אחיהון וקריביהון דאילין קטיליא ויצטרפון בליגיונין וייתון
עלי או דילמא בזימנא ההוא הישתכחת עימי אגר זכוון
קלילן ונפלו קדמוי ובזימנא תניינא לא משתכח עימי אגרא
ויתחל בי שום שמיא ובכין הוה פיתגמא דה' עם אברם
בחיזונא למימר לא תדחל דאנא על גבריהון מצטרפין ב
בליגיונין ואתיין עלך מימרי תריס לך ואנא שיזב דהינון
נפלין קומך בעלמא הדין אגר עובדך טבא נטיר ומתקן
קדמוי לעלמא דאתי סגי לחדא: ויאמר: ואמר אברם
ה' אלקים סגין יהבת לי וסגין אית קדמך למיתן לי ברם
מה הניה אית לי דאנא עביר מן עלמא דלא בנין ואליעזר
בר פרנסת ביתי דעל ידוי איתעבידו לי ניסין בדרמשק
מסכי למירת יתי: ויאמר: ואמר אברם הא לי לא יהבת
בר והא בר פרנסת ביתי ירת יתי: והנה: והא פיתגמא
מן קדם ה' ליה למימר לא ירתינך דין אלהין בר דתוליד הוא
ירתינך: ויוצא: ואפיק יתיה לברא ואמר איסתכל כדון
לשמיא ומני כוכביא אין תיכול למימני יתהון ואמר ליה כדין
יהון בנך: והאמין: והוות ליה הימנותא במימרא דה'

וחשבה ליה לזכו דלא אטח לקמיה במלין : ויאמר : ואמר
ליה אנא ה' דאפיקתך מאתון נורא דכשדאי למיתן לך ית ארע'
הדא למירתה : ויאמר : ואמר ה' אלקים במא אנדע ארום
אירתינה : ויאמר : ואמר ליה סב לי תקרובתין וקרב
קדמי עגלא ברת תלת שנין ודכרא בר תלת שנין ועיזא
ברת תלת שנין ושפנינא ותסילא בר יונין : ויקח : וקריב
קדמוי ית כל אילין ופסג יתהון במציעא וסדר פסגא דחד
כל קבל חבריה וית עופא לא פסג : וירד : ונחתו אומיא
הינון מדמיין לעופא מסאבא למיבוז נכסיהון דישראל והות
זכותיה דאברם מגנא עליהון : ויהי : והוה שמשא קריבא
למטמע ושינתא עמיקתא ותרדמות נפלת על אברם והא ארבע
מלכוון קיימין למשעבדא ית בני אומתה דין היא בבל קבלא
דין היא מדי סגיאה דין היא יון נפלא דא היא אדום דעתידה
למיפל ולית לה זקיפה ומתמן עתידין למיסק עמא בית ישראל :
ויאמר : ואמר לאברם מנדע תנדע ארום דיירין יהון
בנך בארעא דלא דילהון חלף דלא הימנת ושעבדון בהון ו
ויסגפון יתהום ארבע מאה שנין : וגם : ואוף ית עמא
דיפלחון להום דיין אנא במאתן וחמשין מחן ומן בתר כדין
יפקון לחירותא בנכסין סגיאין : ואתה : ואת תתכנש
לות אבהתך בשלם תנוח נפשך ותתקבר בסיבו טבא :
ודור : ודרא רביעאה דבנך יתובון הכא למירתה ארום לא
שלים חובהון דאמוראה עד כדין : ויהי : והוה שמשא טמעא
וחשוכא הות והא חמא אברם גיהינם מסיק תננא וגומרין
דאשא ומבעיר שביבין דנור למידן בה רשיעיא והא עבר
בין פסגיא האילין : ביום : ביומא ההוא גזר ה' עם א
אברם קיים דלא למידן בה בנוי ולמפרוקינון מגלותא ו
למימר לבנך אתן ית ארעא הדא מנילוס דמצרים עד
נהרא רבא נהרא פרת : את הקני : ית שלמיא וית ק
קנזאה וית קדמונאה : ואת החתי : וית חיתאי וית
פרזאי וית גיבראי : ואת האמרי : וית אמוראי וית

כנענאי

כנענאי וית גרגשאי וית יבוסאי : ושרי : ושרי
איתת אברם לא ילידת ליה ולה אמתא מצריתא ושמה הגר
ברת פרעה דיהבה לה לאמהו כזמן דנסבא ואתבטש ב
במימר מן קדם ה' : ותאמר : ואמרת שרי לאברם הא
כדון מנעני ה' מן למילד עול כדון לות אמתי ואחררינה מאים
אתבני מינה וקביל אברם למימר שרי : ותקח : ודברת
שרי איתת אברם ית הגר מצריתא אמתה מסוף עשר שנין
למיתב אברם בארעא דכנען וחררתה ויהבת יתה לאברם
בעלה ליה לאינתו : ויבא : ועל לות הגר ועדיאת וחמת
ארום אעדיעת וזלת איקר ריבונתה בעינהא : ותאמר
ואמרת שרי לאברם כל עולבני מינך דהוינא רחיצא דתעבד
דיני דהוינא שבקית ארעי ובית איבא ועלית עימך לארע נ
נוכראה וכדון בגין דלא הוינא ילדה חררית אמתי ויהבתה
למשכוב בעיטפך וחמת ארום עברת ויתבזי איקרי באנפהא
וכדון אתגלי קדם ה' עולבני ויפרוש שלמיה בינא ובינך ותתמלי
ארעא מינן ולא נצטרך לבנהא דהגר ברת פרעה בר נימרוד
דטלקך לאתונא דנורא : ויאמר : ואמר אברם לשרי הא
אמתיך ברשותיך עיבידי לה דתקין בעיניכי וסגפתא שרי
וערקת מן קדמה : וימצאה : ואשכחה מלאכא דה' על ע
עינא דמיא במדברא על עינא דבאורח חגרא : ויאמר
ואמר הגר אמתא דשרי מן האן אנת אתיא ולאן תיזלין ואמרת
מן קדם שרי ריבונתי אנא ערקת : ויאמר : ויאמר לה
מלאכא דה' איתובי אסבי ית בנייכי ולא תמנעין מסבי :
ויאמר : ואמר לה מלאכא הא אנת מעברא ותלדין בר ותקרין
ית שמיה ישמעאל ארום גלי קדם ה' סיגופיך : והוא :
ואיהוא יהוי מדמי לערוד בבני נשא ידוי יתפרעון מבעלי
דבבוי וידי דבעלי דבבוי יתושטון לאבאשא ביה ועל אנפי כל
אחוי יתערבב וישרי : ותקרא : ואודיאת קדם ה'
דאימריה מתמלל לה וכן אמרת אנת הוא חי וקיים דחמי
ולא מתחמי ארום אמרת הא כדון הכא איתגליאת יקר

שכינתא דה' חזוא כמר חזוא : על כן : בגין כן קרו לבירא
בירא דאיתגלי עלה חי וקיים והא היא יהיבא בין רקם ובין
חלוצא : ותלד : וילידת הגר לאברם בר וקרא אברם שום
בריה דילידת הגר ישמעאל : ואברם : ואברם בר תמנן
ושית שנין כד ילידת הגר ית ישמעאל לאברם : : :
ויהי : והוה אברם בר תשעין ותשע שנין ואתגלי ה' לאברם
ואמר ליה אנא אל שדי פלח קדמי והוי שלים בבשרך : ואתנה
ואתין קימי בין מימרי ובינך ואסגי יתך לחדא לחדא : -
ויפל : ונפל אברם בגויה לא הוה יכיל למיקם וגחן על
אנפוהי ומליל עימיה ה' למימר : אני : אנא הא גזר קימי
עימך ותהי לאב סגי עממין : ולא : ולא יתקרי תוב ית שמך
אברם ויהי שמך אברהם ארום לאב סגי טוגני עממין מניתך
והפרתי : ואפיש יתך לחדא לחדא ואיתנינך לכינשין ומלכין
שליטין בעממיא מינך יפקון : והקימותי : ואקים ית קימי
בין מימרי ובינך ובין בנך בתרך לדריהון לקים עלם למהוי
לך לאלקא ולבנך בתרך : ונתתי : ואתן לך ולבנך בתרך
ית ארעא תותבותך ית כל ארעא דכנען לאחסנת עלם
והוי להון לאלקא : ויאמר : ואמר ה' לאברהם ואנת ית
קימי תטר אנת ובנך בתרך לדריהון : זאת : דין קימי
דתטרון בין מימרי ובינכון ובין בנך בתרך מגזר לכון כל
דכורא אין לית ליה אבהן למיגזריה : ונמלתם : ותיגזרון
ית בישרא דעורלתכון ויהי לאת קים בין מימרי ובינכון :
ובן : ובר תמניא יומין יגזר לכון כל דכורא לדריכון מרביני
בתיכון וזביני כספיכון מן כל בר עממין דלא מבנך הוא :
המול : מן דהוא גזיר יגזר מרבייני בתיכון וזביני כספכון
ותהי קימי בבשרכון לקים עלם : וערל : וערלאה דכורא
דלא יגזר ית בישרא דעורלתיה אין לית ליה מן דיגזר ושתצי
בר נשא ההוא מעמיה ית קימי אשני : ויאמר : ואמר ה'
לאברהם שרי אנתתך לא תהי קרי ית שמה שרי ארום ש
שרה שמה : וברכתי : ואברך יתה בגופה ואף אתן מנה

לך בר ואברכינה בטה ותהי לכנשין ומלכין שלטין בעממין ׃
מינה יהון ׃ ויפל ׃ ונפל אברהם על אנפוי ותמה ואמר
בליביה הלבר מאה שנין יהי וולד ואין שרה הברת תשעין שנין
תוליד ׃ ויאמר ׃ ואמר אברהם קדם ה׳ הלואי ישמעאל יתקיים
ויפלח קדמך ׃ ויאמר ׃ ואמר ה׳ בקושטא שרה אינתתך תליד
לך בר ותקרי ית שמיה יצחק ואקים ית קיימי עמיה לקיים
עלם לבנוי בתרוי ׃ ולישמעאל ׃ ועל ישמעאל קבילית צלותך
הא בריכית יתיה ואפיש יתיה ואסגי יתיה לחדא לחדא תריסר
רברבין יוליד ואיתנינה לעם סגי ׃ ואת ׃ וית קיימי
אקיים עם יצחק דתוליד לך שרה בזימנא הדין בשתא א
אוחרנתא ׃ ויכל ׃ ופסק מלמללא עמיה ואיסתלק יקרא
דה׳ מעילוי אברהם ׃ ויקח ׃ ודבר אברהם ית ישמעאל
בריה וית כל מרבייני ביתיה וית כל זבינת כספיה כל דכורא
באינשי ביתא דאברהם וגזר ית בשרא דעורלתהון בכרן
יומא הדין כמא דמליל עמיה ה׳ ׃ ואברהם ׃ ואברהם
בר תשעין ותשע שנין כד גזר ית בשרא דעורלתיה ׃
וישמעאל ׃ וישמעאל בריה בר תליסרי שנין כד גזר ית
בשרא דעורלתיה ׃ בעצם ׃ בכרן יומא הדין במרבעא
עשר גזר אברהם וישמעאל בריה ׃ וכל ׃ וכל אינשי ביתיה
מרביני ביתא וזבינת כספא מן בר עממין אתגזרו
עימיה ׃ // // //

פרשה וירא אליו //

וירא אליו ׃ ואתגלי עלוי יקרא דה׳ בחיזוי ממרא והוא מרע
מכיבא דמהולתא יתיב תרע משכניה לתוקפא ד
יומא ׃ וישא ׃ וזקף עינוי וחמא והא תלתא מלאכין בדמות
גוברין קיימין קומוי דאישתלחו לצרוך תלת מילין ארום לית
אפשר למלאכא דשירותא לאשתלחא למיגזר מן מילא חד חד ומתב

למבשרא יתיה דהא שרה ילדה ביר דכר וחד מנהון לשיזבא ית
לוט וחד מנהון למיהפך ית סדום וית עמורה וכד חמנון רהט ׃
לקדמותהון מתרע משכניה וסגיד על ארעא ׃ ויאמר ׃ ואמר
בבעו ברחמין מן קדמך ה' אין כדון אשכחית חנא קדמך לא
כדון תסלק איקר שכינתך מעילוי עבדך עד דאיכנוס עבריא
האילין ׃ יקח נא ׃ והדר אמר אברהם להלין גובריא יתסב
כדון זעיר מוי ושזיגו ריגליכון ואסתמיכו תחות אילנא ׃ ו
ואקחה ׃ ואיסב סעיד לחים וסעידו ליבכון ואודו לשום
מימרא דה' ובתר כדין תעבירון ארום בגין כדין באשון לזמן
אורחתון ועברתון על עבדכון כדיל למסעד ואמרו יאו־
מללתא עביד כפיתגמך ׃ וימהר ׃ ואוחי אברהם למשכנא
לות שרה ואמר אוחאי תלת סאין סמידא דסולתא פתוכי ועביד
גריצן ׃ ואל הבקר ׃ ולבקרותא רהט אברהם ונסיב בר
תורי רכיך ושמין ויהב לעולימא ואוחי למעבד תבשילין ׃
ויקח ׃ ונסיב לוי שמין וחלב ובר תורי דעבד עולימא ית
תבשילין וסדר קדמיהון כאורח הלכת בריית עלמא והוא ׃
משמש קדמיהון ואינון יתבין ודמי ליה כאילו אכלין ׃ ויאמרו ׃
ואמר ליה האן שרה אינתתך ואמר הא היא במשכנא ׃ ויאמר ׃
ואמר חד מנהון מיתב איתוב לוותך לשתא דאתיא ואתון קיימין
והא בר לשרה אינתתך ושרה הוות שמעא בתרע משכנא וישמעאל
קאי בתריה וצאית מה דאמר מלאכא ׃ ואברהם ׃ ואברהם
ושרה סבין עלו ביומין פסק מלמהוי לשרה אורח סובתא כנשיא ׃
ותצחק ׃ ותמיהת שרה בליבבה למימר בתר דסיבית הוי לי ׃
עדויין ורבוני אברהם סיב ׃ ויאמר ׃ ואמר ה' לאברהם
למה דנן גחכת שרה למימר ~~הבקושטא ארום דסיבית ואמר~~
הברם בקושט אוליד ואנא סיבית ׃ היפלא ׃ האפשר דיתכסי
מן קדם ה' מדעם לזמן חגא איתוב לוותך בעידנא הדין ׃
ואתון קיימין ולשרה בר ׃ ותכחש ׃ וכפרת שרה למימר
לא תמהית ארום דחילת ואמר מלאכא לא תדחלין ארום
בקושטא גחכת ׃ ויקומו ׃ וקמו מתמן מלאכיא דהוו מדמיין

לגבריא

לגבריא דין דבשר ית שרה סליק לשמיה מרומא ותרין מנהון
אודיקו על אנפי סדום ואברהם אזיל עמהון לאלוואיהון :
וה' : וה' אמר במימריה לית אפשר לי למכסיא מן אברהם מה
דאנא עביד ומן דינא הוא דלא נעביד עד דנודע יתיה :
ואברהם : ואברהם עתיד דיהי לעם רב ותקיף ויתברכון
בדיליה בזכותיה כל עממי ארעא : כי ידעתיו : ארום גלי
קדמוי חסידותיה בגין דיפקד ית בנוי וית אינש ביתיה בתרוי
ויטרון ארחן דתקנן קדם ה' למעבד צדקתא ודינא בגין דייתיה
עלוי אברהם ית טבתא דמליל עלוי : ויאמר : ואמר ה' למלאכי
שירותא קבילת סדום ועמורה דאניסין מסכינין וגזרין דכל דיהיב
פיתא לעניא ייקד בנורא ארום סגיות וחובהין ארום תקיפה
לחדא : ארדה : אתגלי כדון ואחמי הא כקבילתא דריבא פ
פליטית דעלת קדמוי עבדו גמירא הינון חייבין ואם עבדין
תתובא הלא הינון קדמוי זכאין כמא דלא ידעית ולא איתפרע :
ויפנו : ואתפניאו מתמן תרין מלאכיא דדמיין לגבריא ואזלו
לסדום ואברהם עד כדון משמש רחמין על לוט ומשמש בצלו ק
קדם ה' : ויגש : וצלי אברהם ואמר הרוגזך שציא זכאי
עם חייב : אולי : מאים אית חמשין זכאין בגו קרתא ד
דיצלון קדמך עשרא לכל קרווא כל קבל חמשא קוריין סדום
ועמורה אדמה וצבויים וזוער הרגזך שציא ולא תשבוק לאתרא
בגין זכוות חמשין זכאין דבגוה : חלילה : חולין הוא לך
למעבד כפיתגמא הדין לאיקטלא זכאי עם חייב ויהי זכאי :
היך חייב חולין הוא לך האיפשר מאן דדאין כל ארעא לא יעביד
דינא : ויאמר : ואמר ה' אין אשכח בסדום חמשין זכאין בגו
קרתא דיצלון קדמי ואשבוק לכל אתרא בגיניהום : ויען :
ואתיב אברהם ואמר בבעו ברחמין הא כדון שריתי למללא :
קדם ה' ואנא מתיל לעפר וקטם : אולי : מאין חסרין מן ח
חמשין זכאין חמשא התחבל בגין חמשא דחסרין לזוער ית כל ק
קרתא ואמר לא איחבל אין אשכח תמן ארבעין וחמשא : וי
ויסף : ואוסיף תוב למללא קדמוי ואמר מאים ישתכחון תמן

ארבעין עשרא עשרא לכל קרתא לארבע קרוין וזוער דחובהא
קלילן שבוק לה בגין רחמיך ואמר לא אעבור גמירא בגין זכות
ארבעין : ויאמר : ואמר לא כדון יתקוף רוגזא דרבון כל עלמיא
ה׳ ואמלל מאים ישתכחון תמן תלתין דזכאין עשרא עשרא לכל ק
קרתא לתלת קרוין וצבויים וזוער שבוק להום בגין רחמיך ואמר
לא אעביד גמירא אין אשכח תמן תלתין : ויאמר : ואמר
כבעו ברחמין הא כדון שריתי למללא קדם רבון כל עלמיא ה׳
מאים ישתכחון עשרים זכאין עשרא עשרא לתרתין קרוין ולתלת
שבוק להום בגין רחמיך ואמר לא איחבל בגין זכות עשרין :
ויאמר : ואמר כבעו ברחמין מן קדמך לא כדון יתקוף רוגזא
דרבון כל עלמיא ה׳ ואמלל ברם זימנא חדא מאים ישתכחון תמן ע
עשרא ונהי אנא ואינון ונבעי רחמין על כל אתרא ותשבוק להום
ואמר לא אחבל בגין זכות עשרא : וילך : ואיסתלק איקר
שכינתא דה׳ כד פסק למללא עם אברהם ואברהם תב ל
אתריה : ויבאו : ואתו תרין מלאכיא לסדום ברמשא ולוט
יתיב בתרעא דסדום וחמא לוט וקם לקדמותהון מתרע משכנא
וסגיד אנפוי על ארעא : ויאמר : ואמר בבעו כדון רבוני
זרו כדון אובא ועלו לבית עבדכון וביתו ושזגו רגליכון ותקדמון
ותהכון לאורחכון ואמר לא ארי בשוקא נבית : ויפצר : ופיס
בהום לחדא וזרו לותיה ועלו לביתיה ועבד להום משתוי ופטירי
אפא להום ודמי לה כאילו אכלין : טרם : עד לא שכבו
ואינשין רשיען דבקרתא ואנשי סדום אחזרו על ביתא מעולם ··
ועד סבא כל עמא מסופא : ויקראו : וקרו ללוט ואמ׳ ליה
הין גוברייא דעלו לוותך לילא הדן אפיקינון לוותן ונשמש עמהון
ויצא : ונפק לוותהום לוט לתרעא ודשא אחד בתרוי : ·
ויאמר : ואמר בבעו לא כדון אחוי תבאשון : הנה : הא כדון
אית לי תרתין בנן דלא שמשו עם גבר אנפיק כדון יתהין לוותכון
ועבידו להין כדתקין קומיכון לחוד לגברייא האילין לא תעבדון
מדעם ביש ארום בגין כן עלו למיטל תחות טלל כ
בשורא חדא דילי : ויאמרו : ויאמ׳ קרב להלא ואמ׳ הלא בלחודי

ואתון

אתא דין למתותבא כען והא איתגביר רוגזא ורעין לסלנא וכדון
נבאיש לך יתיר מלהון ואתקיפו בגברא בלוט לחדא וקריבו ל
לאיתברא דשא ׃ וישלחו ׃ ואושיטו גברייא ית ידיהון והנעלון
ית לוט לוותהון לביתה וית דשא אחדו ׃ ואת ׃ וית גברייא
דבתרע ביתא מחו בחוורווריא מטליא ועד סבא ואשתלהיון למשכחא
תרעא ׃ ויאמרו ׃ ואמרו גברייא ללוט תוב מאן אית לך בקרתא
קריב מן אחא הכא חתנך בנך ובנתך הנפק מן אתרא ׃ כי
משחיתים ׃ ארום מחבלין אנחנא ית אתרא הדין ארום סגיאת
קבילתהון קדם ה̈ ושדרנא ה̈ לחבלותה ׃ ויצא ׃ ונפק לוט ומלל
עם חתנוי דנסיבו ברתוי ואמר קומו פוקו מן אתרא הדין ארום
מחבל ה̈ ית קרתא והוה כמגחך כתמיהא כגבר מגחך בעיני
חתנוי ׃ וכמו ׃ וכמדין איסק קריצא הוה למיסוק ודחיקו מ
מלאכיא בלוט למימר קום דבר ית אנתתך וית תרתין בנתך
דהישתכחן גבך דלמא תישתיצי בחובי יתבי קרתא ׃ ויתמהמה ׃
ואשתהי ואתקיפו גברייא בידיה ובידה דאינתתיה ובידה דתרתין
ברתוי ברחמיא מן קדם ה̈ הוות עלוי ואפקוהי ואשריוהי מ
מברא לקרתא ׃ ויהי ׃ והוה כמפקתהון יתהון לברא והדר חד
מנהון לסדום לחבלותה וחד אשתאר עם לוט ואמר לה חוס על
נפשך לא תסתכל לאחורך ולא תקום בכל מישרא לטורא אישתיזב
דלמא תישתיצי ׃ ויאמר ׃ ואמר לוט לוותיה בבעו מינך מ
אמתין לי שעא זעירא עד דתתבע רחמין מן קדם ה̈ ׃ הנה ׃
הא כדון בבעו אשכח עבדך רחמין קדמך ואסגיתא טיבותך ד
דעבדתא עמי לקיימא ית נפשי ואנא לא יכילנא לאישתיזבא לטורא
דילמא תירעינני בישתא ואימות ׃ הנה ׃ הא כדון בבעו ק
קרתא הדא קריבא מותבא וחמי למיערק לתמן והיא זעירא
וקלילין חובהא אישתיזיב כדון תמן הלא זעירא היא ותתקיים
נפשי ׃ ויאמר ׃ ואמר ליה הא נסיבית אפך אוף לפתגמא
הדין בדיל דלא איהפך ית קרתא דמללתא לאישתיזבא בה ׃ מהר ׃
אוחי אישתיזב לתמן ארום לא יכילנא למעבד מידעם עד מיעלך
לתמן בגין כן קרא שמא דקרתא זוער ׃ השמש ׃ שמשא ע

נברית יומא ונפק על ארעא כמוני תלת שעין ולוט על לזוער :
וה' : ומימרא דה' אחית מטרין דרעווא על סדום ועל עמורה
על מנת דיעבדון תתובא ולא עבדו ארום אמרו לא גלי קדם
ה' עובדין בישיא הא בכן נחתת עליהון כבריתא ואישא מן
קדם מימרא דה' מן שמייא : ויהפך : והפך ית קירווייא
האילין וית כל מישרא וית כל יתבי קירווייא וצימחא דארעא :
ותבט : ואיסתכלת איתתיה מבתר מלאכא למנדע מה הווי
בסוף ביתיה דאיבה דהיא הוות מבנתהון דסדומאי ומטול
דחטת במילחא בפרסומי עניא הא הות נציבא עמוד דמלח :
וישכם : ואקדם אברהם בצפרא לאתרא דשמיש תמן בצלו
קדם ה' : וישקף : ואודיק על אנפי סדום ועמורה ועל כל
אנפי ארע מישרא וחמא והא סליק קוטרא דארעא הוא כקוטרא
דאתונא : ויהי : והוה כחבלות ה' ית קירוי מישרא ודכיר
ה' ית זכותיה דאברהם ושלח ית לוט מגו הפיכתא כד הפך ית
קירווייא דהוה יתיב בהן לוט : ויעל : וסליק לוט מן זוער
ויתיב בטורא ותרתין בנתיה עימיה ארום הוה דחיל למיתב
בזוער ויתיב במערתא הוא ותרתין בנתיה : ותאמר ה
הבכירה : ואמרת רבתא לזעירתא אבונא סיב וגבר לית
בארעא למיעל עלנא כאורח כל ארעא : לכה : איתא נשקי
ית אבונא חמר וכד יהי רוי נשמיש עימיה ונקיים מאבונא ב
בנין : ותשקין : ואשקיאן ית אבוהון חמר בליליא ההוא ו
רוא וקמת רבתא ושמישת עם אבוהא ולא ידע במשכבה
ולא ידע במקימה : ויהי : והוה מן מחרא ואמרת רבתא
לזעירתא הא כבר שמישת רמשי עם אבונא נשקיניה חמרא
אוף בליליא דין ורוי ועולי שמישי עימיה ונקיים מאבונא
בנין : ותשקין : ואשקיאן אוף בליליא ההוא ית אבוהן חמר
ורוי וקמת זעירתא ושמישת עימיה ולא ידע במשכבה ולא
במקימה : ותהרין : ואתעברן תרתין בנת לוט מאבוהן :
ותלד : וילידת רבתא בר וקרת שמיה מואב ארום מאבוהא
איתעברת הוא אבוהון דמואבאי עד יומא דין : והצעירה :

וזעירתא

וזעירתא אוף היא ילידת בר וקרת ית שמיה בר עמיה ארום
בר אבוהא הוא הוא אבוהון דעמא אמונאי עד זמן יומא דין ׃ ו
ויסע ׃ ונטל ומתמן אברהם לארע דרומא ויתיב בין ריקם
ובין חגרא ואיתותב בגרר ׃ ויאמר ׃ ואמר אברהם על שרה
אינתתיה אחתי היא ושדר אבימלך מלכא דגרר ודבר ית שרה ׃
ויבא ׃ ואתא מימר מן קדם אלקים לות אבימלך בחלמא ד
לליא ואמר ליה הא אנת מיית על עיסק אינתתא דאנסת
והיא מיבעלא לגבר ׃ ואבימלך ׃ ואבימלך לא קריב לגבה
למסאבה ואמר ה׳ הבר עממין דלא חוב אוף חמי ליה למזכי ב
בדינא איתקטיל ׃ הלא ׃ הלא הוא אמר לי דאחת היא והיא
אוף היא אמרת אחי הוא בקשטות לבבי ובנקיות ידיי עבדית
דא ׃ ויאמר ׃ ואמר ליה מימרא דאלקים בחלמא אוף קדמיי
גלי ארום בקשיטות ליבבך עבדת דא ומנעית אוף אנא
יתך מלמחטי קדמיי בגין כן לא שבקתך למקרב לגבה ׃
ועתה ׃ וכדון אתיב איתת גברא ארום נביא הוא ויצלי עלך
ותיחי ואין ליתך מתיב דע ארי ממאת תמות אנת וכל דילך ׃
וישכם ׃ ואקדים אבימלך בצפרא וקרא לכל עבדוי ומליל ית
כל פיתגמיא האילין קדמיהון ודחילו גובריא לחדא ׃ ויקרא
וקרא אבימלך לאברהם ואמר מה עבדת לנא ומה חבית לך
ארום אייתיתא עלי ועל מלכותי חובא רבא עובדין דלא כשרין
למיתעבדא עבדת עמי ׃ ויאמר ׃ ואמר אבימלך לאברהם
מה חמיתא ארום עבדת ית פיתגמא הדין ׃ ויאמר ׃ ואמר
אברהם ארום אמרית בלבבי לחוד לית דחלתא דאלקים באתרא
הדין ויקטלונני על עיסק אינתתי ׃ וגם ׃ וברם בקושטא
אחתי ברת אחא דאיבא היא ברם לא מזרעית אימא והות
לי לאינתו ׃ ויהי ׃ והוה כד בעו למטעיא יתי פלחי טעוותא
ונפקית מבית אבא ואמרית לה טיבותיך דתעבדין עמי
לכל אתרא דניהך לתמן אימרי עלי דאחי הוא ׃ ויקח ׃ ונסב
אבימלך ען ותורין ועבדין ואמהן ויהב לאברהם ואתיב ליה ית שרה
אינתתיה ׃ ויאמר ׃ ואמר אבימלך הא ארעי קדמך ובדתקין

בעיניך תיב : ולשרה : ולות שרה אמר הא יהבית אלף סלעין
דכסף לאחוך הא הינון ליך תמרא דעיינין חלף דאתכסית
מן בעליך לילייא חדא וחמית ית גופיך דהוון יהבית ית כל
דהוה לי לא הוינא כמיסת ואת וכחן מיליא וידע אברהם
ארום לא קריב אבימלך לגבי שרה אינתתיה : ויתפלל : וצלי
אברהם קדם אלקים ואסי אלקים ית אבימלך וית אינתתיה
ולחינתוי ואיתרווחן : כי עצר : ארום מיחד אחד
מימרא דה' באנפי כל צורה בית וולדא לנשיא דבבית א
אבימלך על עיסק שרה איתת אברהם : וה' :
וה' דכר ית שרה היכמא דאמר ליה ועבד ה' ניסא לשרה היכמא
דמליל אברהם בצלותיה על אבימלך : ותהר : ואתעברת
וילידת שרה לאברהם בר דדמי ליה לסיבתוי לזמנא דמליל
יתיה ה' : ויקרא : וקרא אברהם ית שום בריה דאתיליד
לי דילידת ליה שרה יצחק : וימל : וגזר אברהם ית
יצחק בריה בר תמניא יומין כמה דפקיד יתיה יי : ואברהם
ואברהם בר מאה שנין כד אתיליד ליה ית יצחק בריה :
ותאמר : ואמרת שרה תמהא עבד לי ה' כל דשמע יתמה
עלי : ותאמר : ואמרת מה מהימן מבשרא דבשר לאברהם
ואמר עתידה דתוניק בנין שרה ארום ילידת ליה בר לאישן :
ויגדל : ורבא טליא ואתחסין ועבד אברהם משתיא רבא ב
ביומא דאחסין ית יצחק : ותרא : וחמת שרה ית ברה
דהגר מצריתא דילידת לאברהם מגחך לפולחנא נוכראה
וגחין לה : ותאמר : ואמרת לאברהם טרוד ית אמתא
הדא וית ברא ארום לית אפשר לאירות בר אמתא הדא
עם ברי ויגיח קרבא עם יצחק : וירע : ובאיש פיתגמא
לחדא בעיני אברהם על עיסק ישמעאל בריה דיפלח לפולחנ
נוכראה : ויאמר : ואמר ה' לאברהם לא יבאיש בעיניך
על טליא דינפק מתרבותך ועל אמתך דאת מתרך כל דתימר
לך שרה קביל אינה דנביאתא היא ארום ביצחק יתקרון לך
בנין ודין בר אמתא לא מתייחס בתרך : וגם : ואוף ית

בר אמתא לעם ליסטיס אשוייניה ארום ברך הוא : וישכם
ואקדים אברהם בצפרא ונסיב לחמא וקרווז דמיא ויהב
להגר שוי על כיתפה וקשר לה במותנהא לאודועי דאמתא
היא וית רביא ופטרה בגיטא ואזלת וטעת מן אורחא לות
מדברא דסמיך לבירא דשבע : ויכלו : והוו כיון דמטון
לפיתחא דמדברא אדכרו למטעי בתר פולחנא נוכראה ולקה
ישמעאל באישא אירתא ושתי כל מיא עד דישלימו כל מיא מן
קרווזא ואתחריך ואיתקליש ביסריה וסובריה ואישתלהי ית
וקרא לדחלתא דאיבה ולא ענה יתה ומן יד טלקת ית רביא
תחות חד מן אילנייא : ותלך : ואזלת ויתיבת לה ליסטר
חד ושלקת ית פולחנא נוכראה ארחיקית מן ברה כשיעור
מיגד בקשתא ארום אמרת לית אנא יכלא למיחמי במותא ד
רביא ויתיבת מקביל ברה וארימת ית קלא ובכת :
וישמע : ושמיע קדם יי ית קליה דטליא בגין זכותיה
דאברהם וקרא מלאכא דיי להגר מן שמיא ואמר לה מה ליך
הגר לא תיסתפין ארום שמיע קדם יי ית קליה דטליא ולא
ק יתיה לפום עובדוי בישייא דעתיד למעבד אלהין בגין ז
זכותיה דאברהם חס עלוי באתר דהוא תמן : קומי : אזדקפי
טולי ית טליא ואתקיפי ית אידיך ביה ארום לעם רב אשווייניה :
ויפקח : וגלי יי ית עיינהא ואיתגלי לה בירא דמיין ואזלת
ומלת ית קרווזא מיין ואשקיית ית טליא : ויהי אלקים :
והוה מימרא דיי בסעדיה דטליא ורבא ויתיב במדברא והוה
יליף רבי קשוותא : וישב : ויתיב במדברא דפארן ונסיב
איתתא ית עדישא ותרכא ונסיבת ליה אימיה ית פטימא
איתתא מארעא דמצרים : ויהי : והוה בעידנא
ההיא ואמר אבימלך ופיכל רב חיליה לאברהם למימר מימרא
דיי בסעדך בכל מה דאנת עביד : ועתה : וכדון קיים
לי במימרא דיי הכא אין תשקר בי ובברי ובבר בריי כטיבותא
דיעבדית עימך תעביד עימי ועם ארעא דדרתא בה :
ויאמר : ואמר אברהם אנא אקיים : והוכח : ואתווכח

אברהם עם אבימלך על עיסק בירא דמיא דאנסו ליה עבדי
אבימלך ׃ ויאמר ׃ ואמר אבימלך לא ידענא מן הוא דעבד
ית פתגמא הדין ואוף אנת לא תנית לי ואוף אנא לא שמענא
מן חורנין אלהן יומא דין מינך ׃ ויקח ׃ ודבר אברהם ענין
ותורין ויהב לאבימלך וגזרו תריהום קיים ׃ ויצב ׃ ואקים
אברהם ית שבע חורפן בלחודיהן ואפרישינון מן תורי ׃
ויאמר ׃ ואמר אבימלך לאברהם מה הינון שבע חורפן האילין
דאקימתא בלחודיהין ׃ ויאמר ׃ ואמר ארום ית שבע חו
חורפן תקבל מן ידי מן בגלל דתיהווי לי לסהדו ארום חפ
חפירית ית בירא הדין ׃ על כן ׃ בגין כן קרא לבירא ההוא
בירא דשבע חורפן ארום תמן קיימו תריהון ׃ ויכרתו ׃
וגזרו קיים בבירא דשבע חורפן וקם אבימלך ופיכל רב
חיליה ותבו לארע פלשתאי ׃ ויטע ׃ ואנציב פרדיסא
בבירא דשבע חורפן ואתקין בגויה מיכלא ומשקיא לעבריא
ולתאוביא והוה מכרז עליהון תמן אודו והימינו בשם מ
מימרא דה' אלהא עלמא ׃ [illegible] ויהי ׃ והוה בתר
פתגמיא האילין מן דנצו יצחק וישמעאל ישמעאל הוה אמר
לי חמי למירות ית אבא דאנא בריה בוכרייא ויצחק הוה אמר
לי חמי למירות ית אבא דאנא בר שרה אינתתיה ואנת בר הגר
אמתא דאימי ענה ישמעאל ואמר אנא זכאי יתיר מינך דאנא
איתגזרית לתליסרי שנין ואין הוה צבותי למעכבא לא הוינא
מסר נפשי לאתגזרא ואנת איתגזרת בר תמניא יומין אילו הוה
בך מנדעא דלמא לא הוית מסר נפשך לאתגזרא מתיב
יצחק ואמר האנא יומנא בר תלתין ושב שנין ואילו בעי קודשא
בריך הוא לכולי איבריי לא הוויתי מעכב מן יד אישתמעו פ
פתגמיא האילין קדם מרי עלמא ומן יד מימרא דה' נסי ית
אברהם ואמר ליה אברהם ואמר ליה האנא ׃ ויאמר ׃ ואמ
דבר כדון ית ברך ית יחידך דאת רחים ית יצחק ואיזל לך
לארע פולחנא ואסיקהי תמן לעלתא על חד מן טווריא דאימר
לך ׃ וישכם ׃ ואקדים אברהם בצפרא וזרז ית חמריה

ודבר

חמריה ית תרין עולימוי ית אליעזר וית ישמעאל עימיה וית
יצחק בריה וקטע קיסין דזיתא ותאנתא ודיקלא דחזיין ל
עלתא וקם ואזל לאתרא דאמר ליה ה' : ביום : ביומא
תליתאה וזקף אברהם ית עינוי וחמא ענן איקרא קטיר על
טוורא ואשתמודעיה מן רחיק : ויאמר : ואמר אברהם
לעולימוי אוריכו לכון הכא עם חמרא ואנא ועולימא נתמטי עד
כא לבחון אין יתקיים מה דאתבשרית כדין יהון בנך ונסגוד
למרי עלמא ונתוב לוותכון : ויקח : ונסיב אברהם ית
קיסי דעלתא ושוי עילוי יצחק בריה ונסיב בידיה ית אישתא
וית סכינא ואזלו תרוויהום כחדא : ויאמר : ואמר יצחק
לאברהם אבוי ואמר אבא ואמר האנא ואמר הא אישתא וקיסין
והאן אימרא לעלתא : ויאמר : ואמר אברהם ה' יבחר ליה
אימרא לעלתא ברי ואזלו תרויהום בלב שלים כחדא : ויבאו :
ואתו לאתרא דאמר ליה ה' ובנא תמן אברהם ית מדבחא דבנא
אדם ואיתפכר במוי דטובענא ותב נח ובנייה ואיתפכר בדרא
דפלוגתא וסדר עילוי ית קיסיא וכפת ית יצחק בריה ושוי יתיה
על מדבחא לעיל מן קיסין : וישלח : ופשט אברהם ית י
ידיה ונסיב ית סכינא למיכס ית בריה ענא ואמר יצחק לאבוי כ
כפת יתי יאות דלא נפרכס מן צערא דנפשי ונדחי לגובא דחבלא
וישתכח פסולא בקרבנך עיינוי דאברהם מסתכלן בעיינוי
דיצחק ועיינוי דיצחק מסתכלן למלאכי מרומא יצחק הוה חמי
יתהום ואברהם לא חמי יתהום ענין מלאכי מרומא איתון
חמון תרין יחידאין דאית בעלמא חד נכיס וחד מתנכיס ד
דנכיס לא מעכב ודמתנכיס פשיט צווריה : ויקרא : וקרא
ליה מלאכא דה' מן שמיא ואמר ליה אברהם אברהם ואמר
האנא : ויאמר : ואמר לא תושיט ידך לטלייא ולא תעביד ליה
מידעם ארום כדון גלי קדמי ארום דחלא דה' אנת ולא
עכבתא ית ברך ית יחידך מיני : וישא : וזקף אברהם
ית עינוי וחזא והא דיכרא חד דאיתברי ביני שמשתא דשכלול
עלמא אחיד בדחישותא דאילנא בקרנוי ואזל אברהם ונסיב

יתי׳ ואסיקהי לעלתא חולף בריה : ויקרא : ואודי וצלי אברהם
תמן באתרא ההוא ואמר בבעו ברחמין מן קדמך יי׳ גלי קדמך
דלא הוה בלבבי עוקמא ובעית למעבד גזירתך בחדווא
כדין כד יהון בנוי דיצחק ברי עלין לשעת אניקי תהוי מידכר
להום ועני יתהום ופריק יתהום ועתידין היכן כל דריא ד
דקיימין למהוי אמרין בטוורא הדין כפת אברהם ית יצחק
בריה ותמן איתגליית עלוי שכינתא דיי׳ : ויקרא : וקרא
מלאכא דיי׳ לאברהם תניינות מן שמיא : ויאמר : ואמר
במימרי קיימית אמר יי׳ חולף דעבדת ית פתגמא הדין
ולא מנעת ית ברך ית יחידך : כי ברך : ארום ברכא
אברכינך ואסגא אסגי ית בנך ככוכבי שמיא והי כחלא ד
דעל כיף ימא ויירתון בנך ית קוריי שנאיהון : והתברכו
ויתברכון בגין זכוות בנך כל עממי ארעא חולף דקבילתא
במימרי : וישב : ודברו מלאכי מרומא ית יצחק ואובלוהי
לבי מדרשא דשם רבא והוה תמן תלת שנין ובההוא יומא
תב אברהם לות עולימוי וקמו ואזלו כחדא לבירא דשבע
ויתב אברהם בבירא דשבע : ויהי : והוה
בתר פתגמיא האילין מן בתר דיכפת אברהם ית יצחק
ואזל סטנא ותני לות שרה דאברהם נכס ית יצחק וקמת
שרה ופגנת ואשתנקת ומיתת מן אניקא ואתא אברהם
ובת באורחא ותניאו לאברהם למימר הא ילידת מלכה אוף
היא אתרווחת בזכותא דאחתה למילד בנין לנחור אחוך :
את עוץ : ית עוץ בוכריה וית בוז אחוי וית קמואל רב
קוסמיא דארמאי : ואת כשד : וית כשד וית חזו וית
פלדש וית ידלף וית בתואל : ובתואל : ובתואל אוליד
ית רבקה תמניא אילין ילידת מלכה לנחור אחוי דאברהם :
ופילגשו : ותלקתנה ושמה ראומה וילידת אוף היא ית טבח
וית גחם וית תחש וית מעכה // // //

פרשה ויהיו חיי שרה ://

ויהיו

ויהיו חיי שרה : והוו חיי שרה מאה ועשרין ושבע שנין שני חייה
דשרה : ותמת : ומיתת שרה בקרית
ארבע היא חברון בארעא דכנען ואתא אברהם מן טור פולחנו
ואשכחה דמיתת ויתיב למספד לשרה ולמבכיה : ויקם :
וקם אברהם מן תמן אסתן על מיתיה ומליל עם בני חתאה
למימר : גר : דייר ותותב אנא עמכון הבו לי אחסנת
קבורתא עמכון ואקבר ית מיתי תמן : ויענו : ואתיבו
בני חתאה ית אברהם למימר ליה : שמענו : קבל מננא
ריבונא רב קדם ה' את בננא בשפר קברנא קבר ית מיתך
אנש מננא ית קבורתיה לא ימנע מנך מלמקבר
מיתך : ויקם אברהם : וקם אברהם וסגיד לעמא דארעא
לבני חתאה : וידבר : ומליל עמהון למימר אם איתרעו עם
נפשכון למקבר ית מיתי מן קדמי קבילו מני ובעו עלי
קדם עפרון בר צחר : ויתן : ויזבון לי ית מערת כפילתא
דיליה דבסטר חקליה בכסף שלים יתננה לי בינכון
לאחסנת קבורתא : ועפרון : ועפרון יתיב בגו בני חתאה
ואתיב עפרון חתאה ית אברהם במשמע בני חתאה לכל עלי
תרע קרתיה למימר : לא אדוני : בבעו ריבוני קבל מני הא
חקלא יהבית לך ומערתא דביה לך יהבתה לעיני בני
עמי יהבתה לך איזל קבר מיתך : וישתחו : וסגיד ליה אברה'
במשמע בני חתאה : וידבר : ומליל עם עפרון במשמע
עמא דארעא למימר ברם אם אנת צבי לאגבר לי טבו קביל
מני אתין כספא [illegible] דמי חקלא סב מני ואקבר ית מיתי
תמן : ויען : ואתיב עפרון ית אברהם למימר ליה :
אדוני : ריבוני קביל מני ארע דמיין דידה ארבע מאה
סלעין דכסף ביני ובינך מה היא וית מיתך קבר : וישמע
וקביל אברהם מן עפרון ותקל אברהם לעפרון ית כספא
דמליל במשמע בני חתאה ארבע מאה סלעין דכסף טב עבר
בכל פתור ומתקבל בכל פרקמטיא : ויקם : וקם זבין
חקלא עפרון די בכפילתא דקדם ממרא חקלא ומערתא דביה

וכל אילנא דבחקלא דבכל תחומיה סחור סחור : לאברהם ;
לאברהם לזבינוהי לעיני בני חתאה לכל עלי תרע קרתיה ;
ואחרי כן : ובתר כדין קבר אברהם ית שרה איתתיה
למערת חקל כפילתא דעל אפי ממרא היא חברון בארעא
דכנען ; ויקם : וקם חקלא ומערתא דביה לאברהם
לאחסנת קבורתא מן בני חתאה : ואברהם זקן
ואברהם סיב על ביומין ומימרא דה׳ ● בריך ית אברהם
בכל מיני ברכתא ; ויאמר ; ואמר אברהם לאליעזר ע
עבדיה סבא דביתיה דשליט בכל ומפתחי דליה שוי כען ידך
בגזירת מהולתי : ואשביעך : ואומינך בשום מימרא
דה׳ אלקא דמותביה בשמי מרומא הוא אלקא דשליטנה על
ארעא דלא תיסב אתתא לברי מבנתהון דכנענאי די אנא
יתיב ביניהון ; כי אל : אלהין לארעי ולילדותי ולבית ג
גניסתי תיזיל ותיסב איתתא לברי ליצחק ; ויאמר ;
ואמר ליה עבדיה מאים לית צבות איתתא למיתי בתריי
לארעא הדין האתבה אתיב ית ברך לארעא דינפקתא
מתמן ; ויאמר ; ואמר ליה אברהם אסתמר לך דלמא
תתיב ית ברי לתמן : ה׳ : ה׳ אלקא דמותביה בשמי
מרומא דדברני מן בית אבא ומן ארע ילדותי ודמליל לי
ודקיים עלי למימר לבנך אתן ית ארעא הדא הוא יזמן
מלאכיה קדמך ותיסב איתתא לברי מתמן : ואם לא :
ואם לית צבות איתתא למיתי בתרך ותהדכי ממומתי דא
לחוד ית ברי לא תתיב לתמן : וישם : ושוי עבדא ית ידיה
בגזירת מהולתא דאברהם ריבוניה וקיים ליה על עיסק
פיתגמא הדין : ויקח : ודבר עבדא עשרא גמלין מן
גמליה דריבוניה ואזל כל שפר ומפתחי דריבוניה בידיה
וקם ואזל לארם דעל פרת לקרתא דנחור : ויברך :
וארבע גמליא מברא לקרתא לבירא דמיא לעידן רמשא לעידן
דנפקן מליאתא : ויאמר : ואמר ה׳ אלקיה דריבוני
אברהם זמין כען קדמי יומא דין ועביד טיבו

עם ריבוני אברהם : הנה : הא אנא קאי על עינא
דמיא ובנתהון דאנשי קרתא נפקן למימלי מוי : והיה :
ותהי ריבא די אימר לה ארכיני כדון לגינך ואישתי ותימר
שתי ואוף גמליך אשקי יתה זמינתא במזלא לעבדך ליצחק
ובה אינדע ארום עבדתא טיבו עם ריבוני : ויהי :
והוה בשעא קלילא הוא עד כדון לא פסק למללא והא רבקה
נפקת דאיתילידא לבתואל בר מלכה אינתתיה דנחור אחוי ד
דאברהם ולגינתא על כיתפה : והנערה : וריבא שפירא
למיחמי לחדא בתולתא וגבר לא ידעה במשכבה ונחתת
לעינא ומלת לגינתא וסליקת : וירץ : ורהט עבדא
לקדמותהא ואמר אשקיני כדון קליל מוי מן לגינתיך :
ותאמר : ואמרת שתי ריבוני ואוחיאת ואחיתת לגינתה
על ידה ואשקיתיה : ותכל : ופסקת לאשקיותיה ואמרת
אוף לגמליך אמלי עד דיספקון למשתי : ותמהר : ואוחיאת
ורוקינת לגינתא למורכיוות בית שקתי ורהטת תוב לבירא
למימלי ומלת לכל גמלוי : והאיש : וגברא הוה ממתין לה
ושתיק למינדע האצלח ה' אורחיה אין לא : ויהי : והוה
כדי ספיקו גמליא למימלי ונסיב גברא קדשא דדהבא
דרכמונא מתקליה קבל דרכמונא לגולגלתא דאיתיהבין
בנהא למיתב לעיבידת משכנא ותרין שירין יהב על ידהא
מתקל עשר סילעין דדהבא סכום מתקלהון קבל תרין לוחיא
דכתיבין בהון עשירתי דביריא : ויאמר : ואמר ברת
מאן את תני כדון לי האית בית אבוך אתר כשר לנא למבת :
ותאמר : ואמרת ליה ברת בתואל אנא בר מלכה דילידת
לנחור : ותאמר : ותבת למימר ליה אוף תיבנא אוף א
אספסתא סגי עימנא אוף אתר כשר למבת : ויקד : וגחן
גברא וסגיד קדם ה' דזמין קדמוי איתתא מהגנא : ויאמר
ואמר בריך שמא דה' אלקיה דריבוני אברהם דילא מנע ט
טיבותיה וקושטיה מן ריבוני אנא בזכותיה באורח תקנא ד
דברני ה' בית אחוי דריבוני :

ולרבקה : ולרבקה
אחא ושמיה לבן ורהט לבן לות גברא לברא לעינא : ויהי :
והוה כדי חמא ית קדשא וית שירייא על ידי אחתא וכד שמע
ית פתגמי רבקה אחתיה למימר כדין מליל עמי גברא ואתא
לות גברא והא קאי עלוי גמליא על עינא : ויאמר בוא :
וחשיב לבן דהוא אברהם ואמר עול בריכא דה׳ למא אנת
קאי בברא ואנא פניית ביתא מפולחנא נוכראה ואתר א
ותקינית לגמליא : ויבא : ועל גברא לביתא ושרי זממי
גמליא ויהב לבן תיבנא וספסתא לגמליא ומיא למשזג ר
ריגלוי ורגלי גובריא דעימיה : ויושם : וסדר קודמ׳
למיכול תבשילין דביה סמא דקטול ואדגיש ביה ואמר לא א
איכול עד דאמליל פתגמי ואמר מליל : ויאמר : ואמר
עבדיה דאברהם אנא : וה׳ : וה׳ בריך ית ריבוני לחדא
ורבא ויהב ליה ענין ותורין וכספא ודהבא ועבדין ואמהן ו
וגמלין וחמרין : ותלד : וילידת שרה איתת ריבוני בר
לריבוני בתר דסיבת ויהב ליה ית כל דיליה : וישבעני :
וקיים יתי ריבוני למימר לא תיסב איתא לברי מבנת כנענאי
דאנא יתיב בארעהון : אם לא : אלהין לבית אבא ת
תיזיל ולייחוסי ותיסב איתא לברי : ואומר : ואמרית
לריבוני מאים לא תיתי איתתא בתרי : ויאמר : ואמר לי
ה׳ דיפלחת קודמוי יזמן מלאכיה עימך ויצלח אורחך ותיסב
איתא לברי מן יחוסי ומגניסת בית אבא : אז : בכן
תיזכי ממומתי אין תיעול לבית יחוסי ואין לא יתנון לך
ותהי זכאי ממומתי : ואבוא : ואתית יומא לעינא ו
ואמרית ה׳ אלקיה דריבוני אברהם אין איתך כדין מצלח
אורחי דאנא אזיל עלה : הנה : הא אנא קאים על עינא
דמיא ותהי ריבא דתיפוק למימלי ואימר לה אשקיני כען קליל
מוי מן לגיניתיך : ואמרה : ותימר לי אף אנת שתי ואף
לגמלך אמלי היא איתתא דזמין ה׳ במזלה לבר ריבוני ו
אני : אנא עד לא פסקית למללא עם הרהורי לבי והא רבקה

נפקת

נפקת ולגינתה על כתפהא ונחתת לעינא ומלת ואמרית לה
אשקיני כדון : ותמהר : ואוחיאת ואחיתת לגינתה מינה
ואמרת שתי ואף גמליך אשקי ואשתיתי ואף גמליא אשקיית :
ואשאל : ושאילית יתה ואמרית ברת מאן את ואמרת ברת
בתואל בר נחור דילידת ליה מלכה ושוית קדשא על אפהא ושירייא
על ידהא : ואקד : ובגית וסגידית קדם ה' ובריכית
ית ה' אלקיה דריבוני אברהם דדברני באורח קשוט למיסב
ית ברת אחוי דריבוני לברי : ועתה : וכדון אין איתיכון
עבדין טיבו וקשוט עם ריבוני חוו לי ואין לא חוו לי ואיפני
על דרומא או על ציפונא : ויען : ואתיב לבן ובתואל ואמר
מן קדם ה' נפק פתגמא דרבקה אתיהיבת ליצחק אנן לא נ
נכול למללא לך ביש או טב : הנה : הא רבקה קדמך דבר
ואזיל ותהי איתתא לבר ריבונך כמא דמליל ה' : ויהי : והוה
כדי שמע עבדא דאברהם ית פיתגמיהון וסגיד על ארעא
קדם ה' : ויוצא : ואפק עבדא מנין דכסף ומנין דדהב
ולבושין ויהב לרבקה ודורונין יהב לאחוהא ולאמהא : ויאכלו
ואכלו ושתו הוא וגובריא דעמיה וביתו וקמו בצפרא ואמר
שדרוני לריבוני : ויאמר : ואמר ועל דהוו ממללין ברמשא
בתואל הוה אכל מההוא תבשילא ואשכחוהי בקריצתא דהוא
מית ואמר אחוהא ואימה תיתב ריבא עימנא יומי שתא חדא
או עשרה ירחין ובתר כדין תיזיל : ויאמר : ואמר להום לא ת
תעכבון יתי וה' אצלח אורחי אלווייוני ואזיל לריבוני : ויאמרו
ואמרו נקרי לריבה ונשמע מה דהיא אמרה : ויקראו : וקרו
לרבקה ואמרו לה התיזילין עם גברא הדין ואמרת איזיל :
וישלחו : ואלויו ית רבקה אחתהום וית פדגוגתה וית עבדא
דאברהם וית גוברוי : ויברכו : ובריכו ית רבקה ואמרו לה
עד כדון הוית אחתנא וכדון את אזלא ומתנסבא לצדיקא יהי
רעוא דמינך יפקון אלפין דריבון וירתון בנייכי ית קוריי
סנאיהום : ותקם : וקמת רבקה ורביתהא ורכיבן על
גמלייא ואזלן בתר גברא ודבר עבדא ית רבקה בהדיה ואזל

והיכמא דאתקטעו ליה מורתא במיגליה למדן וזרם ה
היכדין אתקטעו ליה במיתביה דבוזא חד חזיו ובמיזא
חד תב ׃ ויצחק ׃ ויצחק הוה אתי מבי מדרשא דשם רבא
משנא דבירא דאיתגלי עלוי חי וקיים דחמי ולא מתחמי
והוא הוה יתיב בארע דרומא ׃ ויצא ׃ ונפק יצחק לצלאה
באנפי ברא ונטיהנו רמשא וזקף עינוי וחמא והא גמליא
אתיין ׃ ותשא ׃ וזקפת רבקה ית עינהא וחמת ית ׃
יצחק ואיתרכינת מעל גמלא ׃ ותאמר ׃ ואמרת לעבדא
מן גברא הדור ויאי דמטייל בחקלא לקדמותנא ואמ—
עבדא הוא רבוני ונסיבת רדידא ואתעטפת ביה ׃
ויספר ׃ ותני עבדא ליצחק ית כל פיתגמייא דעבד ׃
ויביאה ׃ ואעלה יצחק למשכנא דשרה אימיה ומן יד נהרת
בוצינא דטפת בזמן דמיתת שרה ונסיב ית רבקה והוות
ליה לאינתו ורחמה בגין דחמא עובדהא דתקנן כעובדיה
אימיה ואתנחם יצחק בתר דמיתת אימיה ׃
קטורה ׃ ואוסיף אברהם ונסיב איתא ושמא קטורה
היא הגר דקטירא ליה מן שירויא ׃ ותלד ׃ וילידת ליה
ית זמרן וית יקשן וית מדן וית מדין וית ישבק וית שוח ׃
ויקשן ׃ ויקשן אוליד ית שבא וית דדן ובני דדן הוון תגרין
ואמפורין ורישי אומין ׃ ובני ׃ ובני מדין עיפה
ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה כל אילין בנהא דקטורה ׃
ויתן ׃ ויהב אברהם במתנה ית כל דליה ליצחק ׃ ולבני ׃
ולבניהום דפלקתין דאברהם יהב אברהם נכסין —
מיטלטלין ושלחינון ותריכינון מעילוי יצחק בריה עד דהוא —
בחיי ואזלו למיתב קידומא לארע מדינחא ׃
ואלה ׃ ואילין סכום יומי חיי אברהם דחיא מאה ושובעין
וחמש שנין ׃ ויגוע ׃ ואתנגיד ומית אברהם בשיבו טבא
סיב ושבע כל טובא ברם ישמעאל עבד תתובא ביומוי ובתר
כן אתכנש לעמיה ׃ ויקברו ׃ וקברו יתיה יצחק וישמעאל ב—
בנוי למערת כפילתא לחקיל עפרון בר צחר חיתאה דעל אנפי

ממרא

ממרא : הגר : חקלא דזבן אברהם מן בני חיתאה תמן
איתקבר אברהם ושרה איתתיה : ויהי : ומן בגלל דלא
אברהם צבי לברכא ית ישמעאל בגין כן לא בריך ית יצחק
דאין הוה מבריך ליצחק ולא מבריך לישמעאל הוה נטיר ליה
דבו ובתר דמית אברהם בריך ה' ית יצחק בריה ויתיב
יצחק סמיך לבירא דאתגלי עלוי יקר חי וקיים דחמי ולא
מתחמי : ואלה : ואילין תולדת ישמעאל בר
אברהם דילידת הגר מצריתא אמתא דשרה לאברהם :
ואלה : ואילין שמהת בני ישמעאל בשמהן לתולדתהון ב
בוכרא דישמעאל נבט וערב ואדבאל ומבשם : ומשמע :
וצאיתא ושתוקא וסוברא : חדד : חריפא ותימא יטור
נפיש וקדמה : אלה : אילן הינון בני דישמעאל ואילין
שמהון בכפרניהון ובקסטרוותהון תריסר רברבין לאומתהון :
ואלה : ואילין שני חיי ישמעאל מאה ותלתין ושבע שנין והדר
בתיובא ואתנגיד ואתכניש לעמיה : וישכנו : ושרו מן
הנדקי עד חלוצא דעל אנפי מצרים מעלך לאתור על אנפי
כל אחוי שרא באחסנתיה :

פרשה תולדות יצחק

ואלה תולדות יצחק : ואילין תולדת יצחק בר אברהם ומן
בגלל דהוה איקונין דיצחק מדמיין ל
איקונין דאברהם הוון בני נשא אמרין בקושטא אברהם אוליד
ית יצחק : ויהי : והוה יצחק בר ארבעין שנין במיסביה
ית רבקה ברת בתואל ארמאה דמן פדן ארם אחתיה דלבן ית
ארמאה ליה לאינתו : ויעתר : ואזל יצחק לטוור פולחנא אתר
דכפתיה אבוי והפך יצחק בצלותיה דעתיה קב"ה מה דגזר
על אינתתיה ארום עקרא הוות גביה עשרין ותרתין שנין :

ואתהפך בגיניה דעתיה דקב״ה מאה דגזר עלוי דאיהו הוא
הוה עקר ואתרווח ואתעברת רבקה אינתתיה ׃ ויתחסן
ואידחיקו בניא במעהא הי כגיברין עבדי קרבא ואמרת אם
כדין הוא צערא דילדתי למא דין לי בנין ואזלת לבי מדרשא
דשם רבא למבעי רחמין מן קדם ה׳ ׃ ויומר ׃ ואמר
ה׳ לה תרין עממין במעיכי ותרין מלכון ממעיכי יתפרשון
ומלכו ממלכו יהי אלים ורבא יהוי משתעבד לזעירא אם
בנוי דזעירא נטרין פיקודייא דאורייתא ׃ ויומלו ׃ ושלמון
יומין לשבעין ומאי עוברהא למילד והא תיומין במעהא ׃
ויצאו ׃ ונפק קמאה סמוקריי כוליה כגלון דשער וקרו שמיה
עשו מן בגלל דאתיליד כוליה גמיר בשער רישא ודיקנא ושינן
וככין ׃ ואחרי כן ׃ ובתר כדין נפק אחוי וידיה אחידה
בעקיבא דעשו וקרא שמיה יעקב ויצחק בר שיתין שנין כד
ילידת יתהום ׃ ויגדלו ורביאו טליא והוה עשו גבר ׃
נחשירכן למיצוד עופן וחיון גבר נפק חקל קטול נפשן דהוא
קטל ית נמרוד וית חנוך בריה ויעקב גבר שלים בעובדוי
משמש בבי מדרשא דעבר תבע אולפן מן קדם ה׳ ׃
ויאהב ׃ ורחים יצחק ית עשו ארום מלי דמיצידיה בפומיה
ורבקה רחימת ית יעקב ׃ ויזד ׃ ובההוא יומא דמית
אברהם בשיל יעקב תבשילי דטלופחי ואזל למנחמא לאבוי ׃
ואתא עשו מן ברא והוא משלהי ארום חמש עבירן עבר בההוא
יומא פלח פולחנא נוכראה שפך אדמא זכיא ועל על עולימתא
מארסה וכפר בחיי עלמא דאתי ובזה ית בכירותא ׃
ויאמר ׃ ואמר עשו ליעקב אטעם יתי כדון מן תבשילא
סומקה הדין ארום משלהי אנא בגין כן קרא שמיה אדום ׃
ויאמר ׃ ואמר יעקב זבון יומנא כיום דאנת עתיד למחסן
ית בכירותך לי ׃ ויאמר ׃ ואמר עשו הא אנא אזיל לממת
ולית אנא חיי תוב בעלמא אוחרן ולמה דנן לי בכירותא וחולק
בעלמא דאת אמר ׃ ויאמר ׃ ואמר יעקב קיים לי כיום
דיהי וקיים ליה וזבין ית בכירותיה ליעקב ׃ ויעקב

ויעקב

ויעקב יהב לעשו לחם ותבשיל דטלופחי ואכל ושתי וקם ואזל
ושט עשו ית בכירותא וחולק עלמא דאתי : ויהי :
והוה כפנא תקיף בארעא דכנען בר מכפנא קדמאה
דהוה ביומי אברהם ואזל יצחק לות אבימלך מלכא דפלשתאי תאוו
לגרר : וירא : והוה בלבביה דיצחק למיחת למצרים ואתגלי
ליה ה׳ ואמר לא תיחות למצרים שרי בארעא דאומר לך : גור :
דור בארעא הדא ויהי מימרי בסעדך ואבריכנך ארום לך ולבנך
אתן ית כל ארעתא האילין ואקיים ית קיימא דקיימית לאברהם
אבוך : והרביתי : ואסגי ית בנך הי ככוכבי שמיא ואתן לבנך
ית כל ארעתא האילין ויתברכון בבנך כל עממי ארעא :
עקב : חלף די קביל אברהם במימרי ונטר מטרת מימרי פ
פיקודי קיימי ואורייתי : וישב : ויתב יצחק בגרר :
וישאלו : ושאילו אנשי אתרא על אינתתיה ואמר אחתי היא ארום
דחיל למימר לה אינתתי ארום חשיב בליביה דילמא יקטלונני אנ
אינשי אתרא על עיסק רבקה ארום שפירת חזו היא : ויהי :
והוה כד סגו ליה תמן יומין ואשקיף אבימלך מלכא דפלשתאי
מן חרכא וחזא והא יצחק חאיך עם רבקה אינתתיה : ויקרא :
וקרא אבימלך ליצחק ואמר ברם הא אינתתך היא והיכדין אמרת
אחתי היא ואמר ליה יצחק ארום אמרית בלבבי דילמא אתקטל
בגינה : ויאמר : ואמר אבימלך מה דא עבדת לנא כזעיר
פון שכיב מלכא דמיחד בעמא עם אינתתך ואייתתא עלנא
חובא : ויצו : ופקיד אבימלך ית כל עמא למימר דיקרב
לגברא הדין ובאינתתיה אתקטלא יתקטל : ויזרע : וזרע
יצחק בארעא ההיא ואשכח בשתא ההיא על חד מאה
בדשערוהי ובריכיה ה׳ : ויגדל : ורבא גברא ואזל אזיל ורבי
עד די רבא לחדא : ויהי : והוו ליה גיתי ען ובערן תורין
ופולחנא סגיאה וקניאו ביה פלשתאי : וכל הבארות : וכל בירין
דחפסו עבדי אבוי ביומי אברהם אבוי טמונון פלשתאי :
ומלונון עפרא : ויאמר : ואמר אבימלך ליצחק איזל מעימנא
ארי תקיפתא מיננא בניכסין לחדא : וילך : ואזל מתמן

יצחק ושרא בנחלא דגרר ויתיב תמן : וישב : ותב יצחק
וחפס ית בירן דמוי די חפסו עבדי אבוי ביומי אברהם
אבוי וטמונינן פלישתאי בתר דמית אברהם וקרין להין שמהן
הי כשמהן דיהוה קרי להין אבוי : ויחפרו : וחפסו עבדי
יצחק ביספר נחלא ואשכחו תמן ביר מוי נבעין : ויריבו :
ונצו רעוותא דגרר עם רעוותא דיצחק למימר דילנא מוי
והות צבו מן שמיא ויבשת ובכן אהדרו יתה ליצחק ונבעת
וקרא שמה דבירא עסק ארום אתעסקו עלה עימיה :
ויחפרו : וחפסו ביר אוחרי ונצו אוף עלה ויבשת ותו לא
נבעת וקרא שמה סטנה : ויעתק : ואיסתלק מתמן וחפס
ביר אוחרי ולא נצו עלה הי כקדמאי וקרא שמה רווחתא
ואמר ארום כדון ארווח ה׳ לנא ויפישיננא בארעא : ויעל :
וסליק מתמן לבירא דשבע : וירא : ואיתגלי ליה ה׳ בליליא
ההוא ואמר אנא אלקיה דאברהם אבך לא תידחל ארום
בסעדך מימרי ואיבריכינך ואסגי ית בנך בגין זכוותיה
דאברהם עבדי : ויבן : ובנא תמן מדבחא וצלי בשמא דה׳
ופרס תמן משכניה וחפסו תמן עבדי יצחק בירא : ואבימלך :
וכד נפק יצחק מגרר איתבשו בירייא ואילניא לא עבדו
פירין ואמרין דבגין דתריכון יתיה הות להון כל דא ואזל אבימלך
לותיה מגרר ואתקין ברחמוי לאיזל עימיה ופיכל רב חיליה :
ויאמר : ואמר להון יצחק מדין אתיתון לותי דאתון עליכון
ואתון סניתון יתי ותרכתונני מלוותכון : ויאמרו : ואמרו
מחמא חמינא ארום הוה מימרא דה׳ בסעדך דבזכותך ה
הוות לן כל טבתא וכדו נפקתא מן ארען יבישו בירן ואילנא
לא עבדו פירין ואמרנא נהדרינה לותנא ותתקיים כדון מ
מומתא דהות בינן ומבכן תהי בינן ובינך ונגזר קיים עמך :
אם תעביד עימנא בישא היכמא דלא קריבנא
בך לביש והיכמה דעבדנא עימך לחוד טב ושלחנך בשלם
אנת כדון בריכא דה׳ : וישכימו : ואקדימו בצפרא וקיימו
גבר לאחוי ופסג מתגא דחמריה ויהב פסגא חדא להום לסהדו

וצלי

וצלי עליהון יצחק ואתרוחו ושלחינון יצחק ואזלו מלותיה בשלם :
ויהי : והוה ביומא ההוא ואתו עבדי יצחק וחויאו ליה על עיסק
בירא דחפרו ואמרו ליה אשכחנא מיא : ויקרא : וקרא יתה
שבעה בכן שום קרתא באר שבע עד יומא הדין :
ויהי : והוה עשו בר ארבעין שנין ונסיב איתתא ית יהודית
ברת בארי חיתאה וית בשמת ברת אילון חיתאה : ותהיין :
והוון מתהנן בפולחנא נוכראה ומתכוונן למררא בעובדיהון "
בגליא ליצחק ולרבקה : ויהי : והוה כד סיב יצחק
וכהיין עינוי מלמחמיה דכד כפתיה אבוי אסתכל בכורסיה יקרא בכורסיה
ומדין ההיא זימנא עיינוי למכהי וקרא ית עשו בריה רבא
בירבעסר בניסן ואמר ליה ברי הא לילא דין עילאי משבחין ל
מרי עלמא ואוצרי טלין מתפתחין ביה ואמר ליה הא אנא :
ויאמר : ואמר הא כדון סיבית ולית אנא ידע יום מותי : :
ועתה : וכדון סב כדון מנך זינך בית גירך וקשתך ופוק
לחקלא וצוד לי צידא : ועשה : ועביד לי תבשילין היכמא "
דרחימית ותעיל לותי ואיכול בגין דתברכינך נפשי עד לא
אימות : ורבקה : ורבקה שמעת ברוח קודשא כד מלל
יצחק עם עשו בריה ואזל עשו לחקלא למיצד צידא לאיתאה :
ורבקה : ורבקה אמרת ליעקב ברה למימר הא לילייא הדין
עילאי משבחין למרי עלמא ואוצרי טלין מתפתחין ביה ושמעית
ית אבוך ממלל עם עשו אחוך למימר : הביאה : אייתי
לי צידא ועביד לי תבשילין ואיכול ואברכינך קדם ה׳ קדם
דאימות : ועתה : וכדון ברי קביל מיני למא דאנא מפקדת
יתך : לך : איזיל כדון לבית ענא וסב לי מתמן תרי גדיי
עזין שמינין חד לשום פיסחא וחד לשום קרבן חגא ואעביד
יתהון תבשילין לאבוך היכמא די רחים : והבאת : ותעיל
לאבוך וייכול בגין דיברכינך קדם מותיה : ויאמר : ועל
דהוה יעקב דחיל חובא דחיל דילמא ילטטינה אבוי ואמר
הא עשו אחי גבר שער ואנא גבר שעיע : אולי : מאים
ימשינני אבא ואהי דמי בעינוי הי כמגחך ביה ואייתי עלי

לווטין ולא בירכן : ותאמר : ואמרת ליה אימיה אין בירכן
יברכינך ייתון עלך ועל בנך ואין לווטין ולטטינך ייתון עלי
ועל נפשי ברם קבל מיני ואיזל סב לי : וילך : ואזל ונסיב
ואייתי לאימיה ועבדת אימיה תבשילין היכמא דרחים אבוי :
ותקח : ונסיבת רבקה ית לבושי עשו ברא רבא רגגיא דהוו
מן אדם קדמאי וההוון יומוי לא אלבשינון עשו ואשראון
גבה בביתא ואלבשת ית יעקב ברא זעירא : ואת : וית
משכי דגדיי בני עיזי אלבשת על ידוי ועל שעיעות צוריה :
ותתן : וסדרת ית תבשיליא וית לחמא די עבדת ביד יעקב
ברה : ויבא : ועל לות אבוי ואמר אבא ואמר האנא מן
אנת ברי : ויאמר : ואמר יעקב לאבוי אנא עשו בוכרך
עבדנא היכמה דמלילתא עמי קום כדון אסתחר ותיכול מ
מצידי בגין דתברכיני נפשך : ויאמר : ואמר יצחק לבריה
מה דין אוחיתא לאשכחא ברי ואמר ארום זמין ה' אלהך
קדמיי : ויאמר : ואמר יצחק ליעקב קריב כדן ואמושנך
ברי האנת דין ברי עשו אין לא : ויגש : וקריב יעקב לות
יצחק אבוי ומששיה ואמר קלא הדין קליה דיעקב ברם מימש
ידוי כמימש ידוי דעשו : ולא הכירו : ולא אשתמודעיה
ארום הוה ידוי כידי עשו אחוי שערנין וברכיה : ויאמר :
ואמר אנת הוא דין ברי עשו ואמר אנא : ויאמר : ואמר
קריב לי ואיכול מצידה דברי בגין דתברכינך נפשי וקריב
ליה ואכל ולא הוה חמרא גביה וזמין ליה מלאכא ואייתי מן
חמרא דאיצטנע בעינבוי מן יומי שירוי עלמא ויהביה ביד
יעקב ויעקב אעיל ליה לאבוי ושתי : ויאמר : ואמר ליה
יצחק אבוי קריב כדן ושק לי ברי : ויגש : וקריב ונשיק ליה
וארח ית ריחא דלבושוי וברכיה ואמר חמון ריחא דברי כריחא
דקטורת בוסמניא דעתידין מתקרבא בטור בי מוקדשא
דאיתקרי חקיל דבריך יתיה ה' ואתרעי לאשראה שכינתיה
תמן : ויתן לך : ויתן לך מימרא דה' מטוב טלין דנחתין
מן שמיא ומטוב מבועין דסלקין ומרביין צמחי ארעא מארע

וסגעי

וסוגעי עבור וחמר :· יעבדוך : ישתעבדון לך אומיא כל
בנוי דעשו ויגחון קודך מלכוותא כל בנהא דקטורה רב
ושליט תהי על אחך ויהון מקדמין למשאל בשלמך בני אמך לוטיך
ברי יהון ליטין כבלעם בר בעור ומברכך יהון בריכין כמשה
נביא ספרהון דישראל :· ויהי : והוה כדי שצי יצחק לברכא
ית יעקב והוה ברם מיפק נפק יעקב בתרתין טיפוזין מ
מלות אנפי יצחק אבוי ועשו אחוי על מצידיה :· ויעש :
ועבד מימרא דה' מנעה צידא דכייא ואשכח כלבא חדא ו
וקטליה ועבד אוף הוא מינה תבשילין ואעיל לאבוי ואמר
לאבוי יקום אבא וייכול מצידא דבריה בגין דיתברכינני נ
נפשך :· ויאמר :· ואמר ליה יצחק אבוי ומאן את
ואמר אנא עשו ברך בוכרך :· ויחרד : ואזדעזע יצחק
זעזוע סגי כדי שמע ית קליה דעשו וריח תבשיליה עלת ב
באנפוי היך ריחא דיקידת גיהנם ואמר מאן הוא דיכי דצד
צידא ואעיל לי ואכלית מכל דאייתי עד דלא עלת ובריכתיה
ואוף הכי בריך יהי :· כשמע : כדי שמע עשו ית פיתגמי
אבוי וצוח צווחא רבתא ומרירתא עד לחדא ואמר לאבוי ב
בריכני אוף לי אבא :· ויאמר :· ואמר על אחוך בחכמתא
וקבל מיני בירכתך :· ויאמר :· ואמר בקושטא קרון שמיה
יעקב ושקר בי דין תרתין זימנין ית בכירותי נסיב והא
כדון קביל בירכתי ואמר הלא שבקתא לי בירכתא :· :
ויען :· ואתיב יצחק ואמר לעשו הא שליט מניתיה עלך
וית כל אחוי שוית קדמוי לעבדין ועיבור ותעדד מיני דמה
אעביד לך ברי :· ויאמר :· ואמר עשו לאבוי הברכתא
חדא היא לך אבא בריכני אוף לי אבא וארים עשו קליה
ובכא :· ויען :· ואתיב יצחק ואמר לעשו הא בטוב פירי
ארעא יהי מותבך ובטלא דשמייא מלעילא :· ועל חרבך :
ועל סייפך תהי רחיץ עלול לכל אתר ואירכך והוי לאחוך ת
תהי משתעבד ויהי אין תשעי ותמיר ית בני מלמיטר פיקודי
אורייתא בכין תהי פריק ניר שעבודיה מעל צוורך :· וישטם

ונטר עשו שנא בליבה על יעקב אחוי על סדר ברכתא דיברכ כיה
אבוי ואמר עשו בליבה לית אנא עביד היכמא דעבד קין
דקטל ית הבל בחיי אבוי והדר אבוי ואוליד ית שת ברם מתעכב
אנא עד זמן דימטון יומי אבלא דמותא דאבא ובכן אנא קטיל
ית יעקב אחי ואנא משתכח קטול ויורית : ויגד : ואתחווא
לרבקה ברוח קודשא ית פתגמי עשו ברא רבא דחשיב בליבה
למקטל ליעקב ושדרת וקרת ליעקב ברא זעירא ואמרת
ליה הא עשו אחוך כמין לך כמן ומתיעט עלך למקטלך :
ועתה : וכדון ברי קבל מיני קום ערוק לך לנפשך ואיזל
לות לבן אחי לחרן : וישבת : ותתב עימיה יומין קלילין
עד די תישדוך ריתחא דאחוך : עד שוב : עד דינוח
רוגזא דאחוך מנך ויתנשי ית מה דעבדתא ליה ואשדר
ואדברינך מתמן למה אתכל אוף תרויכון יומא חד דאנת
מתקטל והוא מתכר היכמא דאתכלת חוה מן הבל דקטליה
קין ואיטרדו תרויהון מן אפי ארעא והוה כל יומי חייהון דאדם
וחוה : ותאמר : ואמרת רבקה ליצחק איתיעקית בחיי
מן קדם רגוז בנת חת אין נסיב יעקב איתא רשיעא
מבנת חת כאילין מבנתהון דעמא דארעא למה לי חיין :
ויקרא : וקרא יצחק ליעקב ובריך יתיה ופקדיה ואמר ליה
לא תיסב איתא מבנתהון דכנענאי : קום : קום איזל
לפדן דארם לבית בתואל אבוהא דאימך וסב לך מתמן אי
איתא מבנת לבן אחוהא דאימך : ואל שדי : ואל שדי
יברך יתך בניכסין סגיאין ויפישינך ויסגינך לתריסר
שבטין ותהי זכי לכינשת רבני סנהדרין דסכומהון שובעין
כמניין עממיא : ויתן : ויתן לך ית ברכתא דאברהם
לך ולבנך עימך ויחסנינך למירתך ית ארע תותבותך די
יהב ה' לאברהם : וישלח : ושדר יצחק ית יעקב ואזל
לפדן דארם לות לבן בר בתואל ארמאה אחוהא דרבקה
אימא דיעקב ועשו : וירא : וחמא עשו ארום בריך
יצחק ית יעקב ושדר יתיה לפדן דארם למיסב ליה מתמן

איתא

אורחא כד בריך יתיה ופקיד עלוי למימר לא תיסב איתא מ
מבנתהון דכנענאי: וישמע: וקביל יעקב במימר אבוי
ובמימר אימיה ואזל לפדן דארם: וירא: וחמא עשו ארום
בישן בנתהון דכנענאי קדם יצחק אבוי: וילך: ואזל עשו
לות ישמעאל ונסיב ית מחלת היא בשמת בר ישמעאל בר
אברהם אחתיה דנביות מן אימיה על נשוי ליה לאיתו:

פרשה ויצא יעקב

ויצא יעקב: חמשא ניסין איתעבידו ליעקב בזמן דנפק מן
בירא דשבע. ניסא קמאה איתקצרו שעוי דיומא
ודמע שימשא בלא אשוניה מן בגלל דהוה דבירא מתחמד למללא
עימיה. ניסא תניינא ארבעתי אבניא דשוי איסדוי ואשכח
יתהון בצפרא לאבנא חדא. ניסא תליתאה אבנא דהוו כל
רעיא מתכנשין ומגלגלין לה מעילוי פם בירא גלגלא יתה ב
בחדא מן דרעוי. ניסא רביעאה דטפת בירא וסליקו מיא
לאנפוי והות טייפא כל יומין דהוה בחרן. ניסא חמישאה קפצת
ארעא קומוי ובההוא יומא דנפק אזל לחרן: ויפגע: וצלי
באתר בית מוקדשא ובת תמן ארום טמע שימשא ונסיב
ארבעה מאבני אתר קדיש ושוי איסדוי ושכיב באתרא ה
ההוא: ויחלם: וחלם והא סולמא קביע בארעא ו
ורישיה מטי עד צית שמייא והא תרין מלאכיא דאזלו לסדום
ואיטרדו מן מחיצתהון מן בגלל דגליין מסטירין דמרי עלמא
והוו מיטרדין ואזלין עד זמן דנפק יעקב מבית אבוי ואינון
לוון יתיה בחיסדא עד ביתאל ובההוא יומא סלקון לשמי
מרומא עניין ואמרין איתון חמון יעקב חסידא דאיקונין
דיליה קביעא בכורסי יקרא דהויתון מתחמדין למיחמי יתיה
בכן שאר מלאכיא קדישין דה' נחתין לאסתכלא ביה:

והנה ה׳ : והא יקרא דה׳ מעתד עלוהי ואמר ליה אנא ה׳
אלקיה דאברהם אבוך ואלקיה דיצחק ארעא דאנת שכיב
עלה לך אתננה ולבנך : והיה : ויהון בנך סגיאין הי
כעפרא דארעא ותתקף למערבא ולמדינחא ולציפונא
ולדרומא ויתברכון בבנך ובזרעך כל זרעית ארעא ובבנך ובנוהי
בנך : והנה : והא מימרי בסעדך ואטרינך בכל אתר
דתהך ואתיבינך לארעא הדא ארום לא אשבקינך עד זמן
די אעביד ית דמלילית לך : וייקץ : ואיתער יעקב מ
משנתיה ואמר בקושטא אית יקר שכינתא דה׳ שרי באתרא
הדין ואנא לא הוית ידע : ויירא : ודחיל ואמר מה דחיל
ומשכח אתרא הדין לית דין אתר חול ארום אלהן בית
מקדש לשמיה דה׳ ודין כשר לצלן מכוון כל קבל תרע שמיא
משכלל תחות כורסי יקרא : וישכם : ואקדים יעקב
בצפרא ונסיב ית אבנא מן דשוי אסדוהי ושוי יתה קמה
ואריק משחא על רישה : ויקרא : וקרא שמא דאתרא
ההוא בית אל וברם לוז שמא דקרתא מן קדמת דנא :
וידר : וקיים יעקב קיים למימר אם יהי מימרא דה׳
בסעדי ויטרנני משפיכות אדם גלוי ופולחני נוכרא
ומגלוי עריות בארחא הדין דאנא אזיל ויתן לי לחים ל
מיכל וכסו למלבש : ושבתי : ואיתוב בשלם לבית
דאבא ויהי ה׳ לי לאלקא : והאבן : ואבנא הדא דשויתי
קמא תהי אסדרא בבי מוקדשא דה׳ ויהון דרין פלחין עלה
לשמא דה׳ וכל דתיתן לי חד מן עשרא אפרישיניה קדמך :
וישא : ונטל יעקב בקלילותא ריגלוהי למיזל ואזל לארע
בני מדינחא : וירא : וחזא והא בירא בחקלא והא תמן
תלתא עדרין דען רביעין עלה ארום מן בירא ההיא משקן
עדריא ואבנא רבתא מחתא על פם בירא : ונאספו :
ומתכנשין תמן כל עדריא ומגלגלין ית אבנא מעל פם בירא
ומשקן ית ענא ומתיבין ית אבנא על פם בירא לאתרא :
ויאמר : ואמר להום יעקב אחי מנן אתון ואמרו מחרן א

אנחנא

אנחנא : ויאמר : ואמר להום הידעתון ית לבן בר נחור
ואמרו ידענא : ויאמר : ואמר השלם ליה ואמרו שלם והא
רחל ברתיה אתיה עם ענא : ויאמר : ואמר הא עדן יומא
סגי לא עידן למיכנוש בעיר אשקו ענא ואזילו רעו : ו
ויאמרו : ואמרו לא נכול עד די יתכנשון כל עדריא ויגלגלון
ית אבנא מעל פם בירא ונשקי ענא : עודנו : עד דהוא
ממלל עמהון ורחל אתת עם ענא דאבוהא ארום רעיתא
היא בההוא זימנא ארום הוה מחתא דה׳ בענא דלבן ולא א
אשתיירו מינהון אלהין קלילין ותריך רעיא דיליה ומה ד
דאשתיירו שוי קדם רחל ברתיה : ויהי : והוה כדי חמא :
יעקב ית רחל ברת לבן אחוהא דאמיה וקריב יעקב וגלגיל
ית אבנא בחדא מן אדרעוי מעלוי פם בירא ושפת בירא
וסליקו מיא לאנפוי ואשקי ית ענא דלבן אחוהא דאמיה והוות
טייפא עשרין שנין : וישק : ונשק יעקב לרחל וארים ית
קליה ובכא : ויגד : וחוי יעקב לרחל ארום לאיתחתנא
עם אבוהא אתא ולמיסב חדא מן ברתוי ענת רחל ואמרת
לית איפשר לך למיתב עמיה ארום גבר רמאי הוא אמר לה
יעקב אנא רמאי וחכים יתיר מינה ולית ליה רשו למבאשא
לי ארום מימרא דה׳ בסעדי וכדי ידעת ארום בר רבקה
היא ורהטת ותניאת לאבוהא : ויהי : והוה כדי שמע לבן
ית שמע גבורתיה וחסידותיה דיעקב בר אחתיה היך נסיב
ית בכירותא וית סדר ברכתא מן יד אחוי והיך אתגלי ליה
ה׳ בביתאל והיך נדרית אבנא והיך טפת בירא וסליקת לאנפוי
ורהט לקדמותיה וגפיף ליה ונשיק ליה ואעליה לביתיה ותני
ללבן ית כל מה דמיא האילין : ויאמר : ואמר ליה לבן ברם
קריבי ודמי לי אנת ויתב עמיה ירח יומין : ויאמר : ואמר
לבן ליעקב המדאחי אנת חשיב ותפלחינני מגן תני לי מן
יהי אגרך : וללבן : וללבן הוון תרתין בנן שום רבתא
לאה ושום זעירתא רחל : ועיני : ועיני לאה הוון טריפן
דבכיא ובעיא מן קדם ה׳ דלא יזמן לה לעשו רשיעא ורחל

הות יאיא בריוא ושפירא בחיזוא ׃ ויאהב ׃ ורחם יעקב
ית רחל ואמר איפלחינך שב שנין בגין רחל ברתך זעירתא ׃
ויאמר ׃ ואמר לבן טב דאיתן יתה לך מן דאיתן יתה
לגבר אוחרן תיב עמי ׃ ויעבד ׃ ופלח יעקב בגין רחל
שב שנין והוו דמיין בעינוי כיומין קלילין מדרחים יתה ׃
ויאמר ׃ ואמר יעקב ללבן הב ית אינתתי ארום אשלימו
יומי פולחני ואיעול לותה ׃ ויאסף ׃ וכנש לבן ית כל אינשי
אתרא ועבד להון שירו ענה ואמר להום הא שב שנין דאתא
יעקב לגבן בירן לא חסרו ובית שקיין סגו וכדון איתון
נתיעט עליה עיטא דרמיו דיהוי מתעכב לגבן ועבדו ליה
עיטא דרמיו למסבא ליה לאה חולף רחל ׃ ויהי ׃ והוה
ברמשא ודברית לאה ברתיה ואעיל יתה לותיה ועל לותה ׃
ויתן ׃ ויהב לבן ליה ית זלפה ברתיה דילידת ליה פילקתיה
ומסרה ללאה ברתיה לאמהו ׃ ויהי ׃ והוה לעידוני צפרא
ואיסתכל בה והא היא לאה דכולא לילייא הוה חשיב דרחל היא
מן בגלל דמסרת לה רחל כל מליא דמסר לה יעקב וכד חמא
כן ואמר ללבן מה דא עבדת לי הלא בגין רחל פלחית עימך
ולמא שקרת בי ׃ ויאמר ׃ ואמר לבן לא מתעביד כדין ב
באתרין למיתן זעירתא קדם רבתא ׃ מלא ׃ אשלים
כדון שובעתי יומי משתיא דדא ונתן לך אוף ית דא בפולחנא
דתיפלח עימי תוב שב שנין אוחרנין ׃ ויעש ׃ ועבד יעקב
כדין ואשלים שובעתי יומי משתיא דלאה ויהב ליה ית רחל
ברתיה לאינתו ׃ ויתן ׃ ויהב לבן לרחל ברתיה ית בלהה
ברתיה דילידת ליה פילקתיה ומסרה לה לאמהו ׃ ויבא ׃
ועל אוף לות רחל ורחים אוף ית רחל מלאה ופלח עימיה
בגינה תוב שב שנין אוחרנין ׃ וירא ׃ וגלי קדם ה׳
ארום לא הוה לאה רחימא באנפי יעקב ואמר במימריה
למיתן לה בנין ורחל הות עקרה ׃ ותהר ׃ ואיתעברת
לאה וילידת בר וקרת ית שמיה ראובן ארום אמרת ארום
גלי קדם ה׳ עולבני ארום כדין ירחמנני בעלי והיכמה

דאיתגלי

דאתגלי קדם ה' שעבודי היכדין יהוי גלי קדמוי שעבודהון
דבני כד יהון משתעבדין בארעא דמצראי : ותהר :
ואתעברת תוב וילידת בר ואמרת ארום שמיע קדם ה'
ארום שנואה אנא ויהב לי אוף ית דין והכדין ישתמע ק
קדמוי קלהון דבני כד יהון משתעבדין במצרים וקרת
שמיה שמעון : ותהר : ואתעברת תוב וילידת בר ואמרת
הדא זמנא יתחבר עימי בעלי ארום ילידת ליה תלתא בנין
והיכדין עתידין בני לאיהיהון מתחברין לשמשא קדם ה'
בגין כן קרא שמיה לוי : ותהר : ואתעברת תוב וילידת
בר ואמרת הדא זמנא אודי קדם ה' דמן ברי דין עתיד
למיפק מלכין ומיניה יתין דוד מלכא דעתיד לאודיי קדם
ה' בגין כן קרת שמיה יהודה וקמת מלמילד : ותרא :
וחמת רחל ארום לא ילידת ליעקב וקנאת רחל באחתא : ו
ואמרת ליעקב צלי קדם ה' ויהב לי בנין ואין לא הי כמיתא
אנא חשיבנא : ויחר : ותקיף רוגזא דיעקב ברחל ואמר
עד דאנת בעיא מיני בעי מן קדם ה' דמן קדמוי היינון בניא
והוא מנע מינך פירי מעיא : ותאמר : ואמרת הא אמתי
בלהה עול לוותה ותיליד ואנא אירבי ואתבני אוף אנא מינה :
ותתן : ושחררת ליה ית בלהה אמתה ומסרה ליה לאינתו :
ועל לוותה יעקב : ותהר : ואעדיאת בלהה וילידת ליעקב
בר : ותאמר : ואמרת רחל דן יתי ה' ברחמוי טביא ואף
שמע בקל צלותי ויהב לי בר והיכדין עתיד למידן על ידי ש
שמשון בר מנוח דמן זרעיתיה ולמימסר בידיה ית עמא דפלשתאי
בגין כן קרת שמיה דן : ותהר : ואתעברת תוב וילידת בר
בלהה אמתא דרחל בר תניין ליעקב : ותאמר : ואמרת רחל
מדחקא דחיקית קדם ה' בצלו ברם קביל בעותי דיהי לי בר
כאחתי אוף יהב לי תרין והכדין עתידין בני לאתפרקא מן יד
בעלי דבביהום בדחקותהון בצלו קדם ה' וקרת שמיה נפתלי :
ותרא : וחמת לאה ארום קמת מלמילד ודברת ית זלפה
אמתה ויהבת יתה ליעקב לאינתו : ותלד : וילידת זלפה

ית ענא דלבן סבאן ומרען דאשתארו : ויקח : ונסיב
ליה יעקב חטר דפרח לבן ודלוז ודורדפנא וקליף בהון קליפין
חוורין לגלאה חוורה דעל חטריא : ויצג : ונעץ ית
חטריא די קליף במורכייתא בשקייתא דמיא ואתר דאתין
ענא למשתי תמן שוינון לקיבליהן דענא והוון מתיחמן ב
במיתהין למשתי : ויחמו : ואתחימו ענא לקבל חטריא
וילדן ענא דגלין דסימנא בריגליהום וקרוחין וגבוהין
חוורין : והכשבים : ואמריא אפריש יעקב ויהב ב
בריש ענא משכוכיתא כל ית דרגול וכל דילחוש בענא דלבן
ושוי ליה עדרין בלחודוי ולא ערבבינון עם ענא דלבן :
והיה : והוי בכל עידן דמתיחמן ענא מבכרתא ומשוי
יעקב ית חטריא לעיני ענא במורכייתא לאתחמותהין ק
קבל חטריא : ובהעטיף : ובלקושי ענא לא משוי והוון
לקישיא ללבן ובכיריא ליעקב : ויפרץ : ותקיף גברא
לחדא לחדא והוו ליה ענין סגיאן ואמהן ועבדין וגמלין וחמרין :
וישמע : ושמע ית פתגמי בני לבן דאמרין נסיב יעקב
ית כל די לאבונא ומן די לאבונא עבד ליה ית כל יקר נכסיא
האילין : וירא : וחמא יעקב ית סבר אפוי דלבן והא ל
ליתנון שפין לקיבליה כדמיתמלי והי כדקדמוי : ויאמר :
ואמר ה' ליעקב תוב לארע אבהתך ולילדותך ויהי מימרי
בסעדך : וישלח : ושדר יעקב ית נפתלי דהוה עזגד
קליל וקרא לרחל וללאה ועלן לחקלא לות ענה : ויאמר :
ואמר להין חמי אנא ית סבר אפי אבוכון והא ליתנון שפין
עמי היכדן דמיתמלי והי כדקדמוי ומימרא דאלהא דאבא הוה
מימריה בסעדי : ואתנה : ואתון ידעתון ארום בכל
חילי פלחית ית אבוכן : ואביכן : ואבוכן שקר בי ו
ושלחיף ית אגרי עשר חולקין ולא יהב ליה ה' רשו לאבאשא
עמי : אם כה : אם כדין הוה אמר קרוחין יהי אגרך
וילידן כל ענא קרוחין ואם כדין יימר מאן דשומא בריגלי הין
יהי אגרך וילידן כל ענא מאן דשומא בריגליהן : ויצל :

דרחל קדם ה׳ ושמיע קדמוי קל צלותה ואמר במימריה
למתן לה בנין : ותהר : ואתעברת וילידת בר ואמרת
כנש ה׳ ית חיסודי והכדין עתיד יהושע בריה דיוסף ל
למכנש ית חיסודא דמצרים מעל בני ישראל ולמגזר יתהון
מעיברא לירדנא : ותקרא : וקרת ית שמיה יוסף למימר
יוסיף ה׳ לי על דין בר אוחרן : ויהי : והוה כדי ילידת
רחל ית יוסף ואמר יעקב ברוח קודשא דבית יוסף עתידין
למהוי כשלהוביתא לשיצאה ית דבית עשו אמר מכדון לית אנא
מסתפי מן עשו ולגיונוי ואמר ללבן שלחני ואיהך לאתרי
ולארעי : תנה : הב לי ית נשיי וית בניי דפלחית יתך
בגינהון ואיזיל ארום את ידעת ית פולחני די פלחתך :
ויאמר : ואמר ליה לבן אין כדון אשכחית רחמין בעינך
הא אסתכית בקוסמין וברכני ה׳ בגינך : ויאמר : ואמר
קטע אגרך עלי ואתן : ויאמר : ואמר ליה את ידעת
ית די פלחתך וית דהוה בעירך נטיר עמי : כי מעט :
ארום קליל דהוה לך עאן קדמוי ותקיף לסגי ובריך ה׳ יתך
בריגלי דאהנית לך מדעלית בביתך וכדון אימת אעביד
אנא אוף עבידתא ואנא זקיק לפרנסא אינשי ביתי :
ויאמר : ואמר מה איתן לך ואמר יעקב לא תיתן לי מדעם
אלהן אין תעביד לי פתגמא הדין איתוב ארעי ענך
איטר : אעבר : אעבר בכל ענך יומא דין אעדי מ
מתמן כל אימר נמור וקרוח וכל אימר לחוש באימריא ו
וקרוח ונמור בעזיא ויהי אגרי : וענתה : ותסהד
בי זכוותי למחרא ארום תהוי על אגרי לקמך כל דליתוי
נמור וקרוח בעזיא ולחוש באימריא גניבא הוא למהוי דילי
ויאמר : ואמר לבן יאות לואי דיהי כפתגמך : ויסר :
ואפריש ביומא ההוא ית ברחיא דסימנא בריגליהון וקרוחיא
וית כל עיזיא נמורתא וקרוחתא כל די שומא חוורא ביה
וכל דילחוש באימריא ויהב בידא דבנוי : וישם : ושוי
מהלך תלתא יומין ביני עניה ובין יעקב ויעקב רעי

קריבוי עמיה ורדף בתרוי מהלך שבעא יומין וארע יתיה
דשרי בטור גלעד ואדי ואשלי קדם אלקיה : ויבא : ואתא
מלאכא במימר מן קדם ה' ושלף חרבא עלוי לבן ארמאה בחלמא
דליליא ואמר ליה טור לך דילמא תמלל עם יעקב מן טב ועד
ביש : וישג : ואדבק לבן ית יעקב ויעקב פרס ית
משכניה בטורא ולבן אשרי ית אחוי בההוא טורא דגלעד :
ויאמר : ואמר לבן ליעקב מה עבדת וגנבת דעתי ודברת
ית בנתי הי כשבית חרבא : למה : למא אטמרת למיזל
וגנבת דעתי ולא תנית לי דאילו תניתא לי שלחתך פון ב
בחדווא ובתשבחן בתופין ובכנרין : ולא : ולא אשבקתני
לנשקא לבני ברתי ולבנתי כען אסכלתא מה דעבדת :
יש לאל : אית ספיקא בידי למעבד עמכון בישא ואלקא ד
דאבוכון ברמשא אמר לי למימר אסתמר לך ממלל עם
יעקב מטב עד ביש : ועתה : וכען מיזל אזלתא ארום
מתחמדא חמידתא לבית דאבוך למה גנבת ית צלמי
טעותי : ויען : ואתיב יעקב ואמר ללבן ארום אסתפי
ואמרית דילמא תנוס ית בנתך מני : עם : כל מאן ד
תשכח ית צלמי טעותך ימות כלא נימוסא כל קבל אחנא
אשתמודע לך מאן דעמי מן דילך וסב לך ולא ידע יעקב
ארום רחל גנבתנון : ויבא : ועאל לבן במשכנא דיעקב
ובמשכנא דלאה ובמשכנא הין תרתין לחינתא ולא אשכח ונפק
ממשכנא דלאה ועאל במשכנא דרחל : ורחל : ורחל נסיבת
ית צלמניא ושויתנון בעביטא דגמלא ויתבת עליהון
ופשפש ית כל משכנא ולא אשכח : ותאמר : ואמרת לא
יתקיף בעיני ריבוני ארום לית איפשר למיקם מן קדמך
ארום אורח נשין לי ופשפש ולא אשכח צלמניא : ויחר :
ותקיף רוגזא דיעקב ונצא עם לבן ואתיב יעקב
ואמר ללבן מה חובתי ומה סורחני ארום דלקתא בתרי :
כי : ארום פשפשתא ית כל מאני מה אשכחת מכל מני ביתך
שוי כדין דינך קבל אחי ואחך ויוכחון קשוט בין תרוינן :

ורוקן יי ית גיתא דאבוכון ויהב לי : ויהי : והוה בעדן
דאתיחמאה ענא וזקפית עיני וחזית בחלמא והא ברחייא
דסלקין על ענא שומא ברגליהון וקרוחין וגביהון חוורין :
ויאמר : ואמר לי מלאכא דיי בחלמא יעקב ואמרית הא אנא :
ויאמר : ואמר זקוף כדון עינך וחזי כל ברחיא דסלקין על
ענא שומא ברגליהון וקרוחין וגביהון חוורין ארום גלי
קדמי ית כל אונסא דלבן עביד לך : אנכי : אנא הוא א
אלהא דאתגליתי עלך בביתאל די רבית תמן קמא דקיימת
קדמי תמן קיים כדון קום פוק מן ארעא הדא ותוב לארע
ילדותך : ותען : ואתיבת רחל במסכמותא דלאה ואמרן ליה
האיפשר דעד כדון אית לנא חולק ואחסנא בבית אבונא :
הלא : הלא נוכריתא איתחשבנא ליה ארום זבננא ואכל אוף
מיכל ית כספנא : כי כל : ארום כל עותרא דרוקן יי מן א
אבונא דילנא הוא ודי בננא וכדון כל דאמר יי לך עביד :
ויקם : וקם יעקב וסובר ית בנוי וית נשוי על גמלייא :
וינהג : ודבר ית כל בעירא וית כל נכסוי דיקנה גיתוי ו
ונכסוי דיקנה בפדן ארם למיתי לות יצחק אבוי לארעא ד
דכנען : ולבן : ולבן אזל למיגז ית ענה וגנבת רחל
ית צלמניא דהוון נכסין גברא בוכרא וחזמין רישיה ומלחין
ליה במילחא ובוסמנין וכתבין קוסמין בציצא דדהבא ויהבין
תחות לישניה ומקימין ליה בכותלא וממלל עמהון ואילין
הינון דהוה פלחין להון אבוהא : ויגנב : וגנב יעקב
ית דעתיה דלבן ארמאה על דלא חוי ליה ארום אזל הוא :
ויברח : ואזל הוא ועם כל דיליה וקם ועבר ית פרת ושוי
ית אנפוי למיסוק לטוורא דגלעד ארום חמא ברוח קודשא
דתמן עתיד למהוי שיזבותא לבנוי ביומי יפתח דמן גלעד
ויוגד : וכיון דאזל יעקב קמו רעייא על בירא ולא אשכחו
מוי ואמתינו תלתא יומין דילמא תיהי טייפא ולא טפת
ובכן אתו ללבן ביומא תליתאה וידע ארום ערק יעקב
דבזכותיה הוה טייפא עשרין שנין : ויקח : ודבר ית

הדין למבאשא :. אלהי : אלהיה דאברהם ואלהי דנחור
ידינון בינן בנינא אלהיה דאבהון וקיים יעקב באלהיה
דדחיל ליה אבוי יצחק : ויזבח : ונכס יעקב ניכסתא
בטורא וזמן לקריבוי דאתו עם לבן למסעוד לחמא ו
וסעדו לחמא ובתו בטורא : וישכם : ואקדים לבן
בצפרא ונשיק לבני דיעקב ולבנתיה דיליה ובריך יתהון
ואזל ותב לבן לאתריה : ויעקב : ויעקב אזל לאורחיה
וארעו ביה מלאכיא דה' : ויאמר : ואמר יעקב כיון ד
יחמנון לא משריין דעשו הינון דאתיין לקדמותי ולא מ
משריין דלבן הינון דהדרו למירדף בתריי אלהין משריין
דמלאכיא קדישין דאשתלחו מן קדם ה' הינון בכן ק
קרא שמיה דאתרא ההוא בלשן בית קודשא מחנים ׃ ׃

פרשה וישלח יעקב

וישלח יעקב מלאכים : ושדר יעקב אזגדין קדמוי לות
עשו אחוי לארעא דגבלא לחקלי
ארמאי : ויצו : ופקיד יתהום למימר כדין תימרון לריבוני
לעשו כדנן אמר עבדך יעקב עם לבן איתותבית ואשתהיית
עד כדון : ויהי לי : ומכל מה דבריך יתי אבא לית בידי
אלהין הוו לי בעיר תורין וחמרין ענן ועבדין ואמהן ושדרית
לתנאה לריבוני דלא אהניית לי בירכתא ההיא לאשכחא רחמין
בעינך דלא תינטר לי בבו עלה : וישבו : ותבו אזגדיא
לות יעקב למימר אתינא לות אחוך לעשו ואוף אתי ל
לקדמותך וארבע מאה גוברין פולמרכין עימיה : ויירא
ודחיל יעקב לחדא על דלא עסק עשרין שנין ביקרא דאבוי
ועקת ליה ופליג ית עמא דעימיה וית ענא וית תורי
וגמליא לתרין משריין למוהבות לאה ולמוהבות רחל :

ואמר

זה ׃ דנן עשרין שנין אנא גבך רחליך ועזייך לא אתכלו
ודכרי ענך לא אכלית ׃ טרפה ׃ דתבירא מן חיות
ברא לא אייתי לוותך דיין אנא חטי בה מן ידי הוית תבע
יתה. מה דאתגניב ביממא מבני נשא עלי הוה לשלמא ומה
דהוה מתגניב בליליא מן חיות ברא עלי הוה לשלמא ׃
הייתי ׃ הוית ביממא בחקלא אכלני שרבא וקרושא בליליא
ואתנדדת שינתא מעיני ׃ זה לי ׃ דנן לי עשרין שנין
בביתך פלחתך ארבסרי שנין בגין תרתין בנתך ושית
שנין בגין ענך ושלחפתא ית אגרי עשרתי חולקין ׃
לולי ׃ אילולפון לאלקיה דאבי אלקיה דאברהם ודדחול
ליה יצחק הוה בסעדי ארום כדון ריקם שלחתני ית סיגופי
וית ליאות ידיי גלי קדם ה̈ בגין כן אוכח ברמשא ׃ ויען
ואתיב לבן ואמר ליעקב בנתא דנסיבת לנשין ברתיי ה
הינין ובניא דילדן הי כבני חשיבין וענא מן עניי הוא
וכל דאנת חמי מן דילי הוא ולברתיי מה איכול למעבד
לאילין יומא דין או לבניהן דילדן ׃ ועתה ׃ וכדון איתא
ונגזר קיים אנא ואנת ויהי לסהיד בינא ובינך ׃ ויקח
ונסיב יעקב אבנא וזקפא לקמא ׃ ויאמר ׃ ואמר יעקב
לבניי דהוו קרי להום אחוי לקוטו אבנין ולקוטו אבנין ועבדו
אוגר ואכלו תמן על אוגרא ׃ ויקרא ׃ וקרא ליה לבן
אוגר סהיד ויעקב קרא ליה בלשן בית קודשא גלעד ׃
ויאמר ׃ ואמר לבן אוגר הדין סהיד בינא ובינך יומא דין
בגין כן קרא שמיה גלעד ׃ והמצפה ׃ וסכותא איתקריית
די אמר יסתכי ה̈ בינא ובינך ארום ניטמר גבר מן חבריה ׃
אם ׃ אין תסגיף ית ברתיי למעבד להן עולבנא ואם ית
תיסב על ברתיי לית אנש למידן יתן חמי מימריה דה̈ סהיד
בינא ובינך ׃ ויאמר ׃ ואמר לבן ליעקב הא אוגר הדין
והא קמא דאקימית בינא ובינך ׃ עד ׃ סהיד אוגר
הדין וסהידא קמא אין אנא לא איעבר לוותך ית אוגר
הדין ואין אנת לא תעיבר לותי ית אוגר הדין וית קמא

יעקב בלחודוי מעברא ליבקא ואתכתש מלאכא עמיה
בדמות גבר ואמר הלא אמרת לעשרה כל דילך והא אית לך
תריסר בנין וברתא חדא ולא עשרתנון מן יד אפריש ארבעה
בוכרין לארבע אמהתא ואשתירו תמניא ותנא למימני
משמעון וסלק לוי במעשרא ענה מיכאל ואמר ריבונה דעלמא
דין הוא עדבך ועל עיסק פיתגמייא האילין אשתהי מן גבל
לנחלא עד מיסק עמוד קריצתא ׃ וירא ׃ וחמא ארי לא
הוה ליה רשו למאבשא ליה וקריב בפתי ירכיה ונענע פתי
ירכא דיעקב באתכתשותיה עימיה ׃ ויאמר ׃ ואמר
שדרני ארום סלק עמוד קריצתא ומטא שעתא דמלאכי מ
מרומא משבחין למרי עלמא ואנא חד מן מלאכיא משבחייא
ומיומא דאתברי עלמא לא מטא זימני למשבחא אלהין הדא
זימנא ואמר ליה לא אשדר יתך אלהין כד תברך יתי ׃
ויאמר ׃ ואמר ליה מה שמך ואמר ליה יעקב ׃ ויאמר ׃
ואמר לא יעקב איתאמר עוד שמך אלהין ישראל ארום
אתרברבת עם מלאכייא דה׳ ועם גבריא ויכולת להום ׃
וישאל ׃ ושאל יעקב ואמר חוי כדון שמך ואמר למה דנן
אנת שאיל לשמי ובריך יתיה יעקב תמן ׃ ויקרא ׃ וקרא
יעקב שמא דאתרא פניאל ארום אמר חמיתי מלאכיא דה׳
אפין כל קבל אפין ואשתזבת נפשי ׃ ויזרח ׃ ודנח ליה
שמשא קדם זימניה דשקע בגיניה קדם זימניה במיפקיה
מבירא דשבע כד עבר ית פניאל ושרי למהלך והוא מטלע
על ירכיה ׃ על כן ׃ בגין כן לא אכלין בני ישראל ית ג
גידא נשיא דעל פתי ירכא דבעירא ותיותא עד יומא ה
הדין ארום קריב מלאכא ואחד בפתי ירכא ימינא דיעקב
באתר גידא נשיא ׃ וישא ׃ וזקף יעקב ית עינוי וחמא
והא עשו אתי ועימיה ארבע מאה גוברין פולומרכין ופליג
ית בנייא על לאה ועל רחל ועל תרתין לחינתא ׃ וישם ׃
ושוי ית לחינתא היינון ובניהון בקדמיתא ארום אמר אילו
אתי עשו לחבלא בריביא ולמעבד זנו בנשיא יעביד ב

באילין

ויאמר : ואמר אם ייתי עשו למשרי חדא ומחיניה
ויהי משרי דמשתאר לשיזבא : ויאמר : ואמר יעקב אלקיה
דאבוי אברהם הוא אלקיה דאבא יצחק ה׳ דאמר לי תוב
לארעך ולילדותך ואוטיב עימך : קטנתי : לית אנא כדיסר
ונעיר אנא מכל טבוון ומן כל קושטא די עבדת עם עבדך
ארום בחוטרי בלחוד עברית ית ירדנא הדין וכדן הויתא
לתרתין משריין : הצילני : שיזבני כדין מן יד אחי דכען
מן יד עשו ארום מסתפי אנא מיניה דהוא עסק באיקרא
דאבוי דלמא ייתי ומחינני אמא על בניא : ואתה :
ואנת אבטחתני אוטבא אוטיב עימך ואשוי ית בנך סגיעין
הי כחלא דימא דלא מתמנן מסגי : וילן : ובת תמן
בליליא ההוא ונסיב מן דאיזדמן בידיה דורון לעשו אחוי :
עזים : עזי מאתן וברחי עשרין רחלי מאתן ודיכרי עשרין :
גמלים : גמליא נוקבן עם בניהון הון תלתין תוריתא
ארבעין ותורי עשרא אתני עשרין ולווקרין עשרא : ויתן
ומין ביד עבדוי עדרא עדרא בלחודוי ואמר לעבדוי עברו
קדמי ורווחא תשוון בין עדרא ובין עדרא : ויצו : ופקיד
ית קמאה למימר ארום יערעינך עשו אחי ויבעי מינך ל
למימר דמאן אנת ולאן אנת אזיל ולמאן אלין דקדמך :
ואמרת : ותימר לעבדך ליעקב דורון הוא דמשתלחא ל
לריבוני לעשו והא אף הוא אתי בתרן : ויצו : ופקיד אף
ית תניין אף ית תליתאי אף ית כל דאזלין בתר עדריא ל
למימר כפתגמא הדין תמללון עם עשו כד תשכחון יתיה :
ואמרתם : ותימרון אף הא עבדך יעקב אתי בתרנא ארום
אמר נירעי ית סבר אפוי בדורונא דמהלכא קדמי ומבתר
כן נחזי אנפוי הלואי יסבר לי אפין : ותעבר : ועברת
דורונא קדמוי והוא בת בליליא ההוא במשריתא : ויקם : וקם
בליליא ההוא ודבר ית תרתין נשוי וית תרתין לחינתוי וית
חדסרי ריבוי ועבר ית מגזת יובקא : ויקחם : ודברינון
ועברינון ית נחלא ועבר ית דיליה : ויותר : ואשתאר

שתא ובנא ליה בי מדרשא ולגיתוי עבד מטלן בגין כן קרא
שמא דאתרא סוכות ׃ ויבא ׃ ואתא יעקב
שלים בכל דליה לקרתא דשכם דבארעא דכנען במיתיה
מפדן ארם ושרא לקבל קרתא ׃ ויקן ׃ וזבן ית אחסנת
חקיל דפרס תמן משכניה מן יד בני חמור אבוי דשכם במאה
מרגלין ׃ ויצב ׃ ואקים תמן מדבחא ותמן יהב מעשריא
דאפריש מן כל דליה קדם אל אלקא דישראל ׃
ותצא ׃ ונפקת דינה ברת לאה די ילידת ליעקב למיחמי
בנימוס בנת עמי ארעא ׃ וירא ׃ וחמא יתה שכם בר
חמור חוואה רבא דארעא ודבר יתה באונסא ושכיב עמה
וסגפה ׃ ותדבק ׃ ואתרעיית נפשיה בדינה ברת יעקב
ורחים ית רבא ומליל פייוסין על ליבה דריבה ׃ ויאמר ׃
ואמר שכם לחמור אבוי למימר סב לי ית טליתא הדא לאינתו ׃
ויעקב ׃ ויעקב שמע ארום סאיב ית דינה ברתיה ובנוי
הוו עם גיתוי בחקלא ושתק יעקב עד מיתהון ׃ ויצא ׃
ונפק חמור אבוי דשכם לות יעקב למללא עימיה ׃ ובני ׃
ובני דיעקב עלו מן חקלא כדי שמעו ואיתנסיסו גובריא ׃
ותקיף להום לחדא ארום קלנא עבד שכם בישראל למשכוב
עם ברת יעקב וכן לא הוה כשר לאתעבדא ׃ וידבר ׃
ומליל חמור עימהון למימר שכם ברי רעיית נפשיה בברתכון
הבו כבען יתה ליה לאינתו ׃ והתחתנו ׃ ותתערבון ב
בחיתונא עימנא בנתיכון תתנון לנו וית בנתנא תיסבון ׃
לכון ׃ ואתנו ׃ ועימנא תתיבון וארעא תהי קדמיכון כבעתן
לכון תיבו ועיבידו בה פרקמטיא ואחסינו בה ׃ ויאמר ׃
ואמר שכם לאבוהא ולאחהא אשכח רחמין בעיניכון ודתימרון
לי אתן ׃ הרבו ׃ אסגו עלי לחדא מוהרא ומתנא ואתן ה
היכמא דתימרון לי והבו לי ית ריבא לאינתו ׃ ויענו ׃ ואתיבו
בני יעקב ית שכם וית חמור אבוי בחוכמא ומלילו בגין דסאיב
ית דינה אחתהון ׃ ויאמרו ׃ ואמרו להום לא נכול למעבד
ית פתגמא הדין למיתן ית אחתן לגבר דלא עורלתא ארום

כמולין ובתר פיתגמא הדין נקוט ושוי עימיה קדמאה וית
לאה ובנהא בתראין וית רחל וית יוסף בתראין : והוא :
ואיהו עבר לקדמיהון מצלי ובעי רחמין מן קדם ה׳ וסגיד על
ארעא שבע זמנין עד מיקרביה עד אחוי : וירץ : ורהט
עשו לקדמותיה וגפיף ליה ואתרכין על צואריה ונשיק ליה
ובכון עשו בכא על צערא דליעני דהות חזוגן ויעקב בכא
על צערא דצואריה : וישא : וזקף ית עינוי וחזא ית
היכן נשיא וית רביא ואמר מאן אילין לך ואמר בניי הינון דיהבת
לי ברחמין מן קדם על עבדך : ותגשן : וקריבן לחינתא
הינון ובניהן וסגידן : ותגש : וקריבת אוף לאה ובנהא
וסגידו ובתר כדין קריב יוסף ואתעבר קמי רחל וכסייה
בקומתיה וסגידו : ויאמר : ואמר מן לך כל משריתא הדין דערעית
ואמר דורון הוא דשדרית לאשכחא רחמין בעיני ריבוני :
ויאמר : ואמר עשו אית לי נכסין סגיאין אחי יתקיים לך
מאן דאית לך : ויאמר : ואמר יעקב לא תימא כן בבעו
אין כדין אשכחית רחמין בעינך ותקבל דורוני מן ידי ארום
כדין כן חמית סבר אפך ודמו לי הי כמחזי אפי מלאכא :
דיך והא אתרעיתנו לי ~~ותחננו~~ : קח נא : קבל כדון
ית דורון דאיתתיא לך ארום אתיהב לי ברחמין מן קדם
ה׳ וארום אית לי נכסין סגיאין ודחק ביה וקביל : ויאמר
ואמר נטיל ונהך ואזיל לקבלך עד דתמטי לבי משריך :
ויאמר : ואמר ליה ריבוני ידע ארום טלייא חטין ועאנא
ותורי דמינקן עלי ואין דחוקנא להון יום חד וימותון כל
ענא : יעבר : יעבר כען ריבוני ויטייל קדם עבדיה
ואנא אדבר בניחא לבלחודוי לרגל עיבידתא דאית קדמיי
ולרגל טלייא עד דאיתי לות ריבוני לגבלא :
ויאמר : ואמר עשו אשבוק כדון עמך מן פלחין דעמי
עבור ואמר למא דנן אשכח רחמין קדם ריבוני : וישב : ותב
ניסא ליעקב ותב ביומא ההוא עשו לאורחיה לגבלא :
ויעקב : ויעקב נטל לסוכות ואית עבד תמן תריסר ירחי

סאיבו לבתולתא ופלחי צלמין טנפו לברתיה דיעקב אלהין ״
כדין יאי למיהוי מתאמר ערלאין איתקטילו בגין בתולתא ;
ופלחי צלמין בגין ברתיה דיעקב ולא יהי שכם בר חמור
מלגלג במיליה עלנא ובמיתנא מטעייא נפקת ברת דלית
לה תבוע יתבע ית אחתן אין לא עבדנא ית פתגמא הדין ;
ויאמר ; ואמר יי ליעקב קום סוק לביתאל ותיב
תמן ועבד תמן מדבחא לאלקא דאיתגלי לך במיערקך מן -
קדם עשו אחוך ; ויאמר ; ואמר יעקב לאינשי ביתיה ולכל
דעימיה עטרון ית טעוות עממיא דביניכון דדברתון מ
מבית טעוות שכם ודכון מסואבות קטוליא דקטלתון
בהון ושנו כסותכון ; ונקומה ; ונקום ונסק לביתאל ״
ואעבד תמן מדבחא לאלקא דקביל צלותי ביומא דעקתי ו
והוה מימריה בסעדי באורחא דהלכית ; ויתנו ; ומסרו
ביד יעקב ית כל טעוות עממיא דבידיהון דדברו מן בית
טעוות שכם וית קדשיא דהוו באודניהון דיהבו קרתא ד
שכם דהוה צייר בהון דמות פיסליה וטמר יתהום יעקב
תחות בוטמא דסמיכא לקרתא דשכם ;
ויסעו ; ונטלו מתמן מודים ומצליין קדם יי והות רתיתא
מן קדם יי על עממיא דבקוריי חוזרניהום ולא רדפו
בתר בני יעקב ; ויבא ; ואתא יעקב ללוז דבארעא ד
כנען היא ביתאל הוא וכל עמא דעימיה ; ויבן ; ובנא
תמן מדבחא וקרא לאתרא אל דאשרי שכינתיה בביתאל ״
ארום תמן איתגליין ליה מלאכיא דיי במיערקיה מן קדם
עשו אחוי ; ותמת ; ומיתת דבורה פידגוגא דרבקה ס״א דבורתא
ואתקברת מן לרע לביתאל בשיפולי מישרא ובכן תמן ״
איתבשר יעקב על מיתת רבקה אימיה וקרא שמיה אוחרן
בכותיא ; וירא ; ואיתגלי יי ליעקב
תוב במיפקיה מפדן דארם ובריך יי בשום מימריה בתר
דמיתת אימיה ; ויאמר ; ואמר ליה יי עד כדון הוה
שמך יעקב לא יתקרי שמך תוב יעקב אלהין ישראל יהי שמך

וקרא

גנותא היא לנא : אך : ברם בדא נתפייס לכון אין תהוון
כוותנא למיגזר לכון כל דכורא : ונתנו : וניתן ית בנתנא
לכון וית בנתיכון ניסב לנו ונתיב עמכון ונהי לעמא חד :
ואם : ואין לא תקבלון מיננא למיגזר וניסב בתוקפא ית
ברתנא ונאזיל : וייטבו : ושפרו פיתגמיהון בעיני חמור
ובעיני שכם בר חמור : ולא אחר : ולא איתעכב רביא
למעבד פיתגמא ארום צבי בברת יעקב והוא יקיר מכל ב
בית דאבוי : ויבא : ואתא חמור ושכם בריה לתרע קרתיהון
ומלילו עם אינשי תרע קרתיהון למימר : האנשים : גובריא
האילין שלמין אינון עימנא ויתבון בארעא ויעבדון בה
פרקמטיא וארעא הא פתיית תחומין קדמיהון ית בנתהון
ניסב לנא לנשין וית בנתנא ניתן להום : אך : ברם בדא
יתפייסון לנא גובריא למיתב עימנא למיהוי לעם חד במיגז זיר
לנא כל דכורא היכמא דאינון גזירין : מקנהם : גיתיהון
וניכסיהון וכל בעיריהום הלא דילנא הינון ברם נתפייס להום
ויתבון עימנא : וישמעו : וקבילו מן חמור ומן שכם בריה
כל נפקי תרע קרתיה וגזרו כל דכורא כל נפקי תרע קרתיה :
ויהי : והוה ביומא תליתאה כד הוו מתמקמקין מן כיב גזרת הום
ונסיבו תרין מבנוי דיעקב שמעון ולוי אחי דינה גבר סייפיה
ועלו על קרתא דהבוי יתבא לרוחצן וקטלו כל דכורא : ואת :
וית חמור וית שכם בריה קטלו לפתגם דחרב ודברו ית
דינה מבית שכם ונפקו : בני : מותר בנוי דיעקב עלו
לחלצא קטולייא ובזו ית קרתא דסאיבו בה אחתהון : "
את צאנם : ית ענהום וית תוריהום וית חמריהום
וית דבקרתא וית דבחקלא בזו : ואת : וית כל נכסיהון
וית כל טפלהון שבו ובזו וית כל דבבתיא : ויאמר : ואמר
יעקב לשמעון וללוי עכרתון יתי לאסקא טיפי בין יתבי א
ארעא בכנענאי ובפריזאי ואנא עם דמניין ויתכנשון עלי ו
וימחונני ואישתצי אנא ואינש ביתי : ויאמרו : ענין שמעון
ולוי לא יהי למיהוי מתאמר בכנישתהון דבני ישראל עלמין

אילין בני יעקב דאיתילידו ליה בפדן דארם : ויבא : ואתא
יעקב לות יצחק אבוי לממרא קרית ארבע היא חברון דדר
תמן אברהם ויצחק : ויהיו : והוו יומי יצחק מאה ותמנן
שנין : ויגוע : ואיתנגיד יצחק ומית ואתכניש לעמיה סיב
ושבע יומין וקברו יתיה עשו ויעקב בנוי : ואלה : ואלין
ויחוסין דעשו הוא דאתקרי אדום : עשו : עשו נסיב ית
נשוי מבנת כנען ית עדה ברת אילון חיתאה וית אהליבמה
ברת ענה ברת צבעון חואה : ואת : וית בשמת ברת
ישמעאל דאוסיפא ליה נביות אחה : ותלד : וילידת עדה
לעשו ית אליפז ובשמת ילידת ית רעואל : ואהליבמה :
ואהליבמה ילידת ית יעוש וית יעלם וית קרח אילין בני דעשו
די איתילידו ליה בארעא דכנען : ויקח : ודבר עשו ית נשוי
וית בנוי וית בנתיה וית כל נפשת ביתיה וית גיתוי וית
בעירויי וית כל ניכסוי דיקנא בארעא דכנען ואזל לארעא א
אוחרי דהות רואא עלוי מאימתיה דיעקב אחוי : כי היה :
ארום הוה ניכסיהון סגי מלמיתב כחדא ולא כהילת ארעא
תותבתהון לסוברא יתהום מן קדם גיתיהום : וישב :
ויתיב עשו בטור גבלא עשו הוא רבא דאדומאי :
ואלה : ואלין ייחוסין דעשו רבא דאדומאי רבות אדרהון ב
בטור גבלא : אלה : אלין שמהת בני עשו אליפז בר עדה
איתת עשו רעואל בר בשמת איתת עשו : ויהיו : והוו בני
אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז : ותמנע : ותמנע ה
הוות פילקתא לאליפז בר עשו וילידת לאליפז ית עמלק הוא א
אליפז חבריה דאיוב אילין בני עדה איתת עשו : ואלה :
ואילין בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה אילין הוון בני בשמת
איתת עשו : ואלה : ואילין הוו בני אהליבמה ברת ענה ברת
צבעון איתת עשו וילידת לעשו ית יעוש וית יעלם וית קרח :
אלה : אילין רבני בני עשו בני אליפז בוכרא דעשו רבא תימן
רבא אומר רבא צפו רבא קנז : אלוף : רבא קרח רבא געתם
רבא עמלק אילין רבני אליפז דאדרהון בארעא דאדום אילין

וקרא ית שמיה ישראל ׃ ויאמר ׃ ואמר ליה ייי אנא אל
שדי פוש וסגי עם קדיש וכינשת נביאין וכהנין יהון מבנך
דאולידתא ותרין מלכין תוב מינך יפקון ׃ ואת הארץ ׃
וית ארעא דיהבית לאברהם וליצחק לך איתנינה ולבנך
בתרך איתן ית ארעא ׃ ויעל ׃ ואיסתלק מעלוי יקר ש
שכינתא דיי' באתרא דמליל עמיה ׃ ויצב ׃ ואקים תמן
קמה באתרא דמליל עמיה קמה דאבנא ונסיך עלה ניסוך
חמר וניסוך מוי ארום כדין עתידין בנוי למעבד בחגא ד
דמטלייא ואריק עלה משח זיתא ׃ ויקרא ׃ וקרא יעקב ית
שמיה דאתרא דמליל עמיה תמן ייי ביתאל ׃
ויסעו ׃ ונטלו מביתאל והוה תוב סוגעי אשוון עללתא
דארעא במיטיה לאפרת וילידת רחל וקשיית במילדה ׃
ויהי ׃ והוה בקשיותה במולדה ואמרת לה חייתא לא תידחלין
ארום אוף דין ליך בר דכר ׃ ויהי בצאת ׃ והוה במיפק
נפשה ארום מטת עלה מותא וקרת שמיה בר דווי ואבוי
קרא ליה בנימין ׃ ותמת ׃ ומיתת רחל ואתקברת באורח
אפרת היא בית לחם ׃ ויצב ׃ ואקים יעקב קמתא
על בית קבורתה היא קמת בית קבורתא דרחל עד יומא דין ׃
ויסע ׃ ונטל יעקב ופרס למשכניה מן להלא למגדלא דעדר
אתרא דמתמן עתיד דאיתגלי מלכא משיחא בסוף יומיא ׃
ויהי ׃ והוה כד שרא ישראל בארעא ההיא ואזל ראובן ובלבל
ית מצעא דבלהה פילקתיה דאבוי דהוות מסדרא כל קבל
מצעא דלאה אימיה ואיתחשיב עלוי כאילו שמיש עימה
ושמע ישראל ובאיש ליה ואמר ווי דילמא נפק מיני פסולא ה
היכמה דינפק מן אברהם ישמעאל ומן אבא נפק עשו אתיבת
רוחא דקודשא וכן אמרת ליה לא תידחל דכולהון צדיקין ולית ב
בהון פסולא דמבתר דאיתיליד בנימין הוו בני יעקב תריסר ׃
בני לאה ׃ בני לאה בוכרא דיעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה
ויששכר וזבולן ׃ בני רחל יוסף ובנימין ׃ ובני ׃ ובני בלהה
אמתא דרחל דן ונפתלי ׃ ובני זלפה אמתא דלאה גד ואשר

אילין בני יעקב דאיתילידו ליה בפדן דארם : ויבא : ואתא
יעקב לות יצחק אבוי לממרא קרית ארבע היא חברון דדר
תמן אברהם ויצחק : ויהיו : והוו יומי יצחק מאה ותמנן
שנין : ויגוע : ואיתנגיד יצחק ומית ואתכנש לעמיה סיב
ושבע יומין וקברו יתיה עשו ויעקב בנוי : ואלה : ואילין
ויחוסין דעשו הוא דאתקרי אדום : עשו : עשו נסיב ית
נשוי מבנת כנען ית עדה ברת אילון חתאה וית אהליבמה
ברת ענה ברת צבעון חואה : ואת : וית בשמת ברת
ישמעאל דאוסיפא ליה נביות אחה : ותלד : וילידת עדה
לעשו ית אליפז ובשמת ילידת ית רעואל : ואהליבמה :
ואהליבמה ילידת ית יעוש וית יעלם וית קרח אילין בני דעשו
די איתילידו ליה בארעא דכנען : ויקח : ודבר עשו ית נשוי
וית בנוי וית בנתיה וית כל נפשת ביתיה וית גיתוי וית
בעירוי וית כל ניכסוי דיקנא בארעא דכנען ואזל לארעא א
אוחרי דהות רשוא עשו מומתיה דיעקב אחוי : כי היה :
ארום הוה ניכסיהון סגי מלמיתב כחדא ולא כהילת ארעא
תותבותהון לסוברא יתהון מן קדם גיתיהון : וישב :
ויתיב עשו בטור גבלא עשו הוא רבא דאדומאי :
ואלה : ואילין ייחוסין דעשו רבא דאדומאי דבית מדורהון ב
בטור גבלא : אלה : אילין שמהת בני עשו אליפז בר עדה
איתת עשו רעואל בר בשמת איתת עשו : ויהיו : והוו בני
אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז : ותמנע : ותמנע ה
הות פילקתא לאליפז בר עשו וילידת לאליפז ית עמלק הוא א
אליפז חבריה דאיוב אילין בני עדה איתת עשו : ואלה :
ואילין בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה אילין הוון בני בשמת
איתת עשו : ואלה : ואילין הוו בני אהליבמה ברת ענה ברת
צבעון איתת עשו וילידת לעשו ית יעוש וית יעלם וית קרח :
אלה : אילין רברבי בני עשו בני אליפז בוכרא דעשו רבא תימן
רבא אומר רבא צפו רבא קנז : אלוף : רבא קרח רבא געתם
רבא עמלק אילין רברבי אליפז דאתיהון בארעא דאדום אילין

בני

בני עדה : ואלה : ואלין בני רעואל בר עשו רבא נחת רבא
זרח רבא שמה רבא מזה אלין רברבי רעואל דאדרהון בארעא
דאדום אלין בני בשמת איתת עשו : ואלה : ואלין בני
אהליבמה איתת עשו רבא יעוש רבא יעלם רבא קרח אלין ר
רברבי אהליבמה ברת ענה איתת עשו : אלה : אלין בני עשו
ואלין רברבנהון הוא אבוי דאדומאי : אלה : אלין
בני דגבל גנוסא דאקדמא דנא הוון יתבי ארעא היא לוטן
ושובל וצבעון וענה : ודישן ואצר ודישן אלין רברבי גנוסאי
בני דגבל דאדרהון מן עלמין בארע אדמאי : ויהיו :
והוו בני לוטן חרי והימם ואחתיה דלוטן תמנע : ואלה : ואלין
בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם : ואלה : ואלין
בני צבעון ואיה וענה הוא ענה דאשכח ית גבריא עם אתני
ולזמן אשכח ית בדניותא דנפקו אנבין כד הוה רעי ית חמריא
לצבעון אבוי : ואלה : ואלין בני ענה דישן ואהליבמה
בת ענה : ואלה : ואלין בני דישן חמדן ואשבן ויתרן וכרן :
אלה : אלין בני אצר בלהן וזעון ועקן : אלה : אלין בני
דישן עוץ וארם : אלה : אלין רברבי גנוסייא רבא לוטן
רבא שובל רבא צבעון רבא ענה : אלוף : רבא דישן רבא אצר
רבא דישן אלין רברבי גנוסאי לרברבניהון דאדריהון מן
קדמת דנא בארעא דגבלא : ואלה : ואלין מלכיא
דמלכו בארעא דאדום קדם עד לא מלך מלכא לבני ישראל :
וימלך : ומלך באדום בלעם בר בעור ושום קרתא דבית א
מלכותיה דנהבא : וימת : ומית בלע ומלך תחותוהי יובב
בר זרח מבצרה : וימת : ומית יובב ומלך תחותוהי חושם
מארע דרומא : וימת : ומית חושם ומלך תחותוהי הדד בר
בדד דקטל ית מדינאה בסדרותיה עמהון קרבא בחקלי מואב
ושום קרתא דבית מלכותיה עוית : וימת : ומית הדד
ומלך תחותוהי שמלה ממשרקה : וימת : ומית שמלה ומלך
תחותוהי שאול דמן רחובות דעל פרת : וימת : ומית שאול
ומלך תחותוהי בעל חנן בר עכבור : ומית בעל חנן בר עכבור

ומלך תחותוי הדר ושום קרתיה פעו ושום
אינתתיה מהיטבאל ברת מטרד הוא גברא דהוה לעי במטרדא
ובספר דיהבא וכיון דעתר וקנא נכסין הדר למהוי מתגאי בלבביה
למימר מאן הוא כספא ומאן הוא דהבא : ואלה : ואילין שמהת
רברבי עשו לייחוסיהון לאתר מדוריהון בשמהתהן רבא תמנע
רבא עלוה רבא יתת : אלוף : רבא אהליבמה רבא אלה
רבא פינון : רבא קנז רבא תימן רבא מבצר : אלוף : רבא
מגדיאל הוא הוה מתקרי מגדיאל על שום קרתיה מגדל תקיף
היא רומי חייבתא רבא עירם אילין רברבי אדום למותבניהון
בארע אחסנתהון הוא עשו אבוהון דאדומאי : : :

פרשה וישב יעקב

וישב יעקב : ויתב יעקב בשליותא בארע תותבות אבוי
בארעא דכנען : אלה : אילין זרעית יעקב
יוסף בר שבסרי שנין הוה במיפקיה מן בית מדרשא והוא
טלה מתרבי עם בני בלהה ועם בני זלפה נשיא דאבוי ואייתי
יוסף ית טיפיהון ביש דחמנון אכלין בשרא דתליש מן חיוא
חייא ית אודניא וית דנביא ואתא ותני לות אבוהון : :
וישראל : וישראל רחים ית יוסף מכל בנוי ארום איקונין
דיוסף דמיין לאיקונין דיליה ועבד ליה פרגוד מצייר :
ויראו : וחמון אחוי ארום יתיה רחים אבוהון מכל אחוי
ונטרו ליה בבו ולא צבן למללא עימיה שלם : ויחלם : וחלם
יוסף חלמא ותני לאחוי ואוסיפו תוב למינטר ליה בבו :
ויאמר : ואמר להון שמעו כדון חלמא הדין די חלימית :
והנה : והא אנחנא מפרכין פירוכין בגו חקלא והא קמת
פורכתי ואוף איזדקפת והא מתחורן פורכתיהון וגחן ל
לפורכתי : ויאמרו : ואמרו ליה אחוי המלך אנת מדמי

עלנא אין למשלט את סביר עלנא ואוסיפו תוב למסנא ליה
בכן על חלמוי ועל פתגמוי ׃ ויחלם ׃ וחלם תוב חלמא
חורנא ותני יתיה לאחוהי ואמר הא חלמית חלמא תוב והא
שמשא וסיהרא וחדסר כוכביא גחן לי ׃ ויספר ׃ ואשתעי
לאבוי ולאחהי ונזף ביה אבוי ואמר ליה מה חלמא הדין ד
חלמתא המיתי נתי אנא ואמך ואחך למגחן לך על א
ארעא ׃ ויקנאו ׃ וקניאו ביה אחוהי ואבוי נטר בליביה
ית פתגמא ׃ וילכו ׃ ואזלו אחהי למרעי ית ענא דאביהון
בשכם ׃ ויאמר ׃ והוה לזמן יומין ואמר ישראל ליוסף הלא
אחך רען בשכם ודחיל אנא דילמא ייתון חיואי וימחונון על
עיסק דמחו ית חמור וית שכם וית יתבי קרתא איתא
כען ואשלחינך לותהון ואמר ליה האנא ׃ ויאמר ׃ ואמר
ליה איזל כדון חזי ית שלם אחך וית שלם ענא ואתיבני
פתגמא ושדריה על עיסק עיטא עמיקתא דיתמלל עם
אברהם בחברון ובההוא יומא הוה שרוי גלותא דמצרים וקם
ואתא יוסף לשכם ׃ וימצאהו ׃ ואשכחיה גבריאל כדמות
גברא והא טעי בחקלא ושאליה גברא למימר מה את בעי ׃
ויאמר ׃ ואמר ית אחיי אנא בעי חוי כדון לי איכן אינון
רען ׃ ויאמר ׃ ואמר גברא נטלו מיכן ארום שמעית
מבתר פרגודא דהא אשתרי מן יומא דין שעבוד מצראי ׃
ואתאמר להון בנבואה דחואי כנען למסדרא עמהון סדרי
קרבא בכן הוו אמרין נזיל לדותן ואזל יוסף בתר אחוהי
ואשכחינון בדותן ׃ ויראו ׃ וחמון יתיה מרחיק ועד לא
קריב לותהון ואתיעטו עלוי למקטליה ׃ ויאמרו ׃
ואמרו שמעון ולוי דהוו אחין בעיטתא גבר לאחוי הא מרי
חלמיא דיכי אתי ׃ ועתה ׃ וכדון איתו ונקטליניה
ונרמיניה בחד מן גוביא ונימר חיתא בישתא אכלתיה
ונחמי מה יהי פשר חלמוי ׃ וישמע ׃ ושמע ראובן
ושיזביה מן אידיהון ואמר לא נקטליניה דלא נתחייב באדמיה ׃
ויאמר ׃ ואמר להון ראובן לא תשדון אדם זכאי טלוק

יתיה לגובא הדין דבמדברא ויד דקטולין לא תושטון ביה בגין
לשיזבא יתיה מידהון לאתבותיה לות אבוי : ויהי : והוה כד
אתא יוסף לות אחוי ואשלחו ית יוסף ית פרגודיה ית פרגוד
מילתא דעלוי : ויקחהו : ונסבוהי ושלקו יתיה לגובא וגובא
סריק לית ביה מוי ברם חיוון ועקרבין הוו ביה : וישבו :
וחזרו למיכול לחמא וזקפו עיניהון וחמון והא סיעא דערבאין
אתיא מגלעד וגמליהון טעינין שעוה ודקי קטף ולטום מטולין
לאחתא למצרים : ויאמר : ואמר יהודא לאחוי מה הניית
ממון יהי לן ארום נקטול ית אחונא ונכסי על דמיה : ~
לכו : אתון ונזבניניה לערבאין וידנא לא תהי ביה לאקטליה
ארום אחונא בישרנא הוא וקבילו אחוי : ויעברו : ועברו
גברי מדינאי מרי פרקמטיא ונגדו ואסיקו ית יוסף מן גובא
וזבנו ית יוסף לערבאין בעשרין מעין דכסף וזבנו מנהון ס
סנדלין ואייתו ית יוסף למצרים : וישב : ותב ראובן לגובא
ארום לא הוה עמהון למסעוד כד זבנוהי דהוה יתיב בצומא
על דבלבל מצע אבוי ואזל ויתיב בתר טוריא למהדר לגובא
לאסקותיה לאבוי מאים יסב ליה יוסף וכיון דתב וחמא והא
לית יוסף בגובא ובזע ית לבושוי : וישב : ותב לות אחוי
ואמר טליא ליתוהי ואנא לאן אנא אתי והכדין נחמי סבר אפוי
דאבא : וישלחו : ושדרו ביד בני זלפה ובני בלהה ית פרגוד
מילתא ואייתיוהי לות אבוהון ואמרו דא אשכחנא אשתמודע
כדון הפרגודא דברך היא אין לא : ויכירה : ואשתמודעה ואמר
פרגוד דברי היא לא חיוא ברא אכלתיה ולא של יד בני נשא ··
ארום קטיל אלא חמי אנא ברוח קודשא דאיתתא בישתא קיימא ל
לקובליה : ויקרע : ובזע יעקב לבושוי ואסר שקא במרתני
ואתאבל על בריה יומין סגיאין : ויקומו : וקמו כל בנוי וכל
נשי בנוי ואזלו למנחמא ליה וסריב לקבלא תנחומין ואמר
ארום אחות אות בבי כד אבלנא לבי קבורתא ובכא יתיה
ברם יצחק אבוי : והמדנים : ומדינאי זבנו יתיה למצרים
לפוטיפר רבא דפרעה רב ספוקלטוריא :

ויהי

ויהי : והוה במועדה ההוא ונחת יהודה מאבהוי ואתפרש מן אחוהי
ונטה לות גברא עדולמאה ושמה חירה : וירא : וחמא תמן יהודה
ברת גבר תגר ושמה שוע ונסבה ועל לותה : ותהר : ואתעברת
וילידת בר וקראת ית שמה ער ארום בלא וולד עביד למאת :
ותהר : ואתעברת תוב וילידת בר וקרת ית שמה אונן אן
ארום ברם עלוי עביר אבני לאתאבלא : ותסף : ואוסיפת
תוב וילידת בר וקרת ית שמה שלה ארום שלי יתה בעלה
והוה בפסקת כד ילדת יתה : ויקח : ונסיב יהודה איתה
לער בוכריה ברת שם רבא ושמה תמר : ויהי : והוה ער
בוכרא דיהודה ביש קדם ה̈ דלא הוה משמש עם איתתיה
כאורח כל ארעה ותקני רעוא דה̈ עליה וקטליה ה̈ : ויאמר :
ואמר יהודה לאונן על לות איתת אחוך ויבם יתה ואוקם
זרעה על שמה דאחוך : וידע : וידע אונן ארום לא על שמה
איקרין בנין והוה כד הוה עליל לות איתתיה דאחוי הוה מחבל
עובדוי על ארעה דלא למקמה בנין על שמה דאחוי : וירע :
ובאיש קדם ה̈ מה דעבד וקטע אוף ית ומאוי : ויאמר : ואמר
יהודה לתמר כלתיה תובי ארמלה בית אבוייך עד דירבה שלה ברי
ארום אמר דילמא ימות אוף הוא הי כאחוה. ואזלת תמר ויתבת
בית אבוהא : וירבו : וסגו יומיא ומיתת ברת שוע איתת
יהודה ואתנחם יהודה וסליק על גזזי ענה הוא וחירה דחמיה
עדולמאה לתמנת : ויגד : ואתני לתמר למימר הא חמוך
סליק לתמנת למיגז ענה : ותסר : ואעדת לבושי ארמלותה
מנה וכסיית ברדידא ואעטפת ויתבת בפרשת אורחין
דכל עיינין מסתכלין תמן דעל שבילא דתמנת ארום חמת
ארום רבה שלה והיא לא איתיהבת ליה לאינתו : ויראה :
וחמיה יהודה והוה מדמיה כמנפני בנפקת ברא ארום
בעספת אפין הות בביתה דיהודה ולא הוה יהודה חכים יתה :
ויט : וסטא לותה לאורחא ואמר הבי כדון איעול לותיך ארום
לא ידע ארום כלתיה היא ואמרת מה תתן לי ארום תיעול
לותי : ויאמר : ואמר אנא אשלח גדי בר עזי מן ענא

ואמרת אין תתן משכונא עד דתשדר ׃ ויאמר ׃ ואמר מה
משכונא דאתן לך ואמרת סיטומתך וחוטייך וחוטרך דבידך
ויהב לה ועל לותה ואיתעברת ליה ׃ ותקם ׃ וקמת ואזלת
ועדית רדידה מינה ולבישת לבושי ארמלותא ׃ וישלח ׃ ושדר
יהודה ית גדי בר עיזי ביד רחמיה עדולמאה למיסב משכונא
מידי דאיתתא ולא אשכחה ׃ וישאל ׃ ושאיל ית אנשי
אתרא למימר האן מטעיתא דהוות בסכות עיינין על אורחא
ואמרו לא הוה הכא מטעיתא ׃ וישב ׃ ותב לות יהודה ואמר
לא אשכחתה ואוף אנשי אתרא אמרו לא הות הכא מטעיתא ׃
ויאמר ׃ ואמר יהודה תיסב לה משכונייא דילמא נהוי לגחוך
הא שדרית ית גדיא הדין ואנת לא אשכחתיה ׃ ויהי ׃ והוה
כזמן תלת ירחין אשתמודעא דמעברה היא ואתני ליהודה
למימר זניית תמר כלתך ואוף הא מעברא לזנו ואמר יהודה
הלא בת כהין היא הנפקוה ותתוקד ׃ היא מופקת ׃ תמר
מתאפקא למתוקדא ובעת תלת משכונייא ולא אשכחתנון
תלת עיניה לשמי מרומא וכן אמרת בבעו ברחמין מן קדמך
ה' עני יתי בהדא שעת אנניקי ואנהר עיני ואשכח תלת
סהדיי ואנא מקימא לך מן חרציי תלתא קדישייא דמקדשין
שמך ונחתין לאתון נורא בבקעת דורא בה שעתא רמז קודשא
למיכאל ואנהר עינה ואשכחתנון ונסיבת יתהון וטלקת
יתהון קמי רגלי דייניא ואמרת גברא דאילין משכונייא דידיה
מיניה אנא מעברא ואוף על גב דאנא יקדא לית אנא מפרסמא
ליה ברם מרי עלמא יתן בלבביה דיכיר יתהום וישזב יתי
מן דינא רבא הדין וכיון דחמא יתהום יהודה אכר יתהום
בכן אמר בלוביה טב לי בהית בעלמא הדין דהוא עלם ע
עביר ולא נבהית באנפי אבהתיי צדיקייא בעלמא דאתי
טב לי יקיד בעלמא הדין בנורא טפייא ולא ניקד בעלמא
דאתי בנורא אכלא אשא דאיכלא קבל איכלא היא לפום
דאמרת ליעקב אבוי אכר כדון פרגודו דבך לפום כן
צריכת למשמע בבי דינא למן הינון סיטומתא וחוטיא וחוטרא

האילין

האלין : ויכר : ואכר יהודה ואמר זכיא היא תמר מיני מתעב רמ
וכרה. קלא נפלת משמיא ואמרת דמן קדמי הוה פתגמא ואשתיזבו בן
תריהום מן דינא ואמר בגין דלא יהבתה לשלה ברי ואורע ית
כדין ולא אוסיף תוב למידעא במשכבא : ויהי : והוה בעידן
מולדה והא תיומין במעהא : ויהי בלדתה : והוה במולדה ופשט
וולדא ית ידיה ונסבת חייתא וקטרת על ידיה חוט זהורי
למימר דין נפק בקדמיתא : ויהי : והוה כד אתיב וולדא ית
ידיה והא נפק אחוי ואמרת מה תקוף סגי תקיפתא ועלך אית
למתקוף דאנת עתיד למחסן מלכותא וקרת שמיה פרץ :
ואחר : ובתר כדין נפק אחוי דעל ידיה קטיר חוט זהורי וקרת
שמיה זרח : ויוסף : ויוסף איתחת למצרים
וזבניה פוטיפר על דחמיה שפיר כדין למעבד עימיה משכבי
דכורא ומן יד איתגזר עלוי ויבש שעבוני ואיסתרס והוא
רבה דפרעה רב ספוקלטוריא גבר מצראי מערבייתא מן
ערבאי דאחתוהי לתמן : ויהי ה' : והוה מימרה דה' בסעדיה
דיוסף והוה גבר מצלח והוה בבית ריבוניה מצראי :
וירא : וחמא ריבוניה ארום מימר דה' הוה בסעדיה וכל
דהוא עבד ה' מצלח בידיה : וימצא : ואשכח יוסף ר
רחמין בעינוי ושמיש יתיה ומנייה אפיטרופוס על ביתיה
וכל דאית ליה מסר בידיה : ויהי : והוה מעידן דמנייה
אפיטרופוס על ביתיה ועל כל דאית ליה ובריך ה' ית בית
מצראי בגין זכותיה דיוסף והוה בירכתא דה' בכל מה דאית
ליה בביתא ובחקלא : ויעזב : ושבק כל דאית ליה בידוי
דיוסף ולא ידע עימיה מדעם אלהין איתתיה דשכב גבה
והוה יוסף שפיר בריוא ויאי בחזוא : ויהי : והוה
בתר פיתגמייא האילין וזקפת איתת ריבוניה ית עינה ביוסף
ואמרת שכוב עימי : וימאן : וסרב למקרבא לגבה ואמר
לאיתת ריבוניה הא ריבוני לא ידע עימי מדעם מה בביתא
וכל דאית ליה מסר בידי : איננו : ליתיה רב בביתא הדין
מיני ולא מנע מיני מדעם אלהין יתיך מן בגלל דאנת איתתיה

ואכדין אעביד בישתא רבתא הדא ואיחוב קדם יה : ויהי :
והוה כדי מלולת עם יוסף יומא דין ויומחרא ולא קביל מניה
למשכב גבה למיהוי מתחייב עימה בגוה דינא רבא לעלמא
דאתי : ויהי : והוה כיומא הדין ועל לביתא למבחש בפנקסי
חושבנוה ולית איניש מאינשי ביתא תמן בביתא : ותתפשהו :
ואחדתיה בלבושיה למימר שכוב עימי ושבקיה ללבושיה בידה
ואפיק לשוקא : ותקרא ויהי : והוה כדי חמת ארום שבק
ללבושיה בידא ואפק לשוקא : ותקרא : והא ורמת חלבונא
דבנעבת בכדנשא וקרת לאנשי ביתא ואמרת חמון שככבת
גרעמ דאיתי דין דאייתי ריבוניכון לנא גבר עבראי למגחך
בנא על לותי למשכוב עימי וקרית בקלא רמא : ויהי :
והוה כדי שמע ארום ארימית קלי וקרית ושבקית ללבשיה
לותי ואפק לשוקא : ותנח : ואנחת לבשא גבה עד דעל
ריבונה לביתיה : ותדבר : ומללת ליה כפתגמיא ה
האילין למימר על לותי עבדא עבראה דאייתיתא לנא למגחך
בי : ויהי : והוה כדי ארימית קלי וקרית ושבק לבשיה
גבי ואפק לשוקא : ויהי : והוה כדי שמע ריבוניה ית פ
פיתגמי איתתיה דמלילת עימיה למימר כפיתגמיא האילין
עבד לי עבדך ותקיף רוגזיה : ויקח : ונסיב עיטתא
ריבוני יוסף מן כמרעיה דכבקו דחלבנא הוא ולא קטל יתיה
ויהביה בבית אסירי אתר דאסירי מלכא אסירין והוה תמן בבי
אסירי : ויהי : והוה מימרא דיה בסעדיה דיוסף ונגד יה
עליה חוסדא ויהב רחמותיה בעיני רב בית אסירי : :
ויתן : ומני רב בית אסירי ביד יוסף ית כל אסיריא ד
דבבית אסירי וית כל דעבדין תמן הוא מפקד למעבד :
אין : לית צריך רב בית אסירי למנטר ית יוסף כמרת כל
אסירוא ארום לא חמי ית כל סורחן בידיה בגין דמימר
דיה הוה בסעדיה ודהוא עביד יה מצלח
ויהי : והוה בתר פיתגמיא האילין וחתו למימר סרחו
רב מזוגייא דמלכא דמצרים ורב נחתומיין ומרעשין :

למרוא

למרמי סמא דמותא במיכליה ובמשקייה למקטל לריבונהון
למלכא דמצרים :· ויקצף :· ורגז פרעה כדי שמע על תרין
רברבנוי על רב שקי ועל רב נחתומי :· ויתן :· ויהב יתהום
במטרא בי רב ספוקלטוריא לבית אסירי אתרא דיוסף אסיר
תמן :· ויפקד :· ומני רב ספוקלטוריא ית יוסף עמהון ושמש
יתהום והוו יומין בבית מטרא :· ויחלמו :· וחלמו חולמא תריהון
גבר חולמיה בלילייא חד גבר חולמיה ופשרן חולמיה דחבריה
מזוגא ונחתומא די למלכא דמצרים דאסירין בבית אסירי :·
ויבא :· ואתא לותהון יוסף בצפרא וחמא יתהום והא אינון כנסין :·
ושאל :· ושאל ית רברבי פרעה דעמיה במטרת בית ריבונוה
למימר מדין סבר אפיכון בישין יומא דין מכל יומיא דהויתון הכא :·
ואמרו :· ואמר ליה חולמא חלמנא ופשר לית ליה ואמר להון יוסף :·
הלא מן קדם ה' פושרן חולמיא אישתעון כדון לי :· ויספר :·
ואישתעי רב מזוגיא ית חלמיה ליוסף ואמר ליה חמי הוית ב
בחולמי והא גופנא קדמי :· ובגפן :· ובגופנא תלתי מצוגיא — ס"א שרביטין
והיא כדי אפרחת אפיקת לבלובהא ומן יד בשלו סגלייהא הוו
ענבין :· וכוס :· חמי הוית עד דיהבין כסא דפרעה בידי
ונסיבית ית ענביא ועצרית יתהון לכסא דפרעה ויהבית
ית כסא על ידא דפרעה :· ויאמר :· ואמר ליה יוסף דין
סוף פושרנא דחלמא תלתי מצוגייא תלתי אבהת עלמא הינון
אברהם יצחק ויעקב דמן בני בניהון עתידין למשתעבדא למצר — ים
בטינא ובליבנא ובכל פולחנא באנפי ברא ומן בתר כדין מתפר — ק"ן
על יד תלתא רעיין ודי אמרת נסיבית ית ענביא ועצרית
יתהון לכסא דפרעה ויהבית ית כסא לידא דפרעה הינון
פיילא דרוגזא דעתיד פרעה שתי בסופיה ואת רב מזוגיא
תקבל אגר טב על חלמך טב דחלמתא ופושרנה דין הוא
לך תלתי מצוגייא תלתא יומין הינון לפורקנך :· בעוד :·
בסוף תלתא יומין ידכר פרעה ית דוכרנך וירום ית רישך
ביקר ויתיבינך על שימושך ותיתן כסא דפרעה בידיה כהלכתא
קדמאה דהוית מזוגיה :· כי אם :· שבק יוסף ית דחלתיה

דלעיל ונקט רוחצניה דבר נש ואמר לרב מזוגיא ולבן תדכרינני
עימך כד ייטב לך ותעבד כדון עימי טיבו ותדכר עלי קד
פרעה ותהנפקינני מן בית אסירי הדין : כי : ארום
מגנב איתגניבית מן ארעא דעבראי ואוף הכא לא עבדית
מדעם בישא ארום שוויאו יתי בבית אסירי : וירא : וחמא
רב נחתומי ארום יאות פשר דהוא חמא פושרן חלמא דחבריה
ושרי למללא בלישן חניפא ואמר ליוסף אוף אנא הוית חמי
בחלמי והא תלתא סלין דצביתא נקיא על רישי : ובסל :
ובסלא עילאה מכל תפנוקי מיכל פרעה עובד נחתום
ועופא אכיל יתהון מן סלא מעילוי רישי : ויען : ואתיב
יוסף ואמר דין הוא פושרניה תלתי סלין תלתי שעבודיא
הינון דעתידין בית ישראל למשתעבדא ואנת רב נחתומיא
תקבל אגר ביש על חלמך ביש דחלמתא ופשר ליה יוסף ית
מה דשפר בעינוי ואמר ליה דין לך פושרניה תלתי סלין תלת
יומין הינון לקטלך : בעוד : בסוף תלתא יומין יעדי
פרעה בסייפא ית רישך מעילוי גופך ויצלוב יתך על קיסא
וייכול עופא ית בשרך מינך : ויהי : והוה ביום תליתאי
יום גנוסא דפרעה ועבד שירו לכל עבדוי ודכר ית ריש
רב מזוגיא וית ריש רב נחתומיא בגו עבדוי : וישב :
ואתיב ית רב מזוגיא על מזגיה דאשתכח דלא הוה בעיטא
ההיא ויהב כסא על ידא דפרעה : ואת שר : וית רב נחתומי
צלב דיעט למקטליה היכמה דפשר להון יוסף : ולא זכר :
ובגין דשבק יוסף חסדא דלעיל ואתרחץ ברב מזוגיא בבשר
עביר בגין כן לא אידכר רב מזוגא ית יוסף ואנשייה עד
דמטא קיצא מן קדם ה' למתפרקא : . . .

פרשה ויהי מקץ

ויהי מקץ : והוה מסוף תרתין שנין עאל דכרנא דיוסף קדם
מימרא דה' ופרעה הוה חלים והא קאי על נהרא :

והנה

ס״א
ומפרזי

והנה : והא מן נהרא סלקן שבע תורתי שפירן למחזי ופטימן בשרא
ורען בגו אחוא : והנה : והא שבע תורתי חורניין סלקן מן
נהרא בישן למחזי וחסירן בבשריהון וקמא לקובליהום דתורתי
על כיף נהרא : ותאכלנה : ואכלא תורתי דבישן למחזי וחסירן
בבשריהון ית שבע תורתי דשפירן למחזי ופטימתא ואתער
פרעה מדמכיה : ויישן : ודמיך וחזא חלמא תניינות והא שבעא
תובלי סלקן בקניא חד פטימן וטבן : והנה : והא שבעא ת
תובלי לקיין ושקיפן קידום צמחן בתריהן : ותבלענה : ובלען
תובליא לקייתא ית שבע תובליא פטימתא ומלייתא ואתער
פרעה והא הוה חלמא : ויהי : והוה בצפרא ומטרפא רוחיה
ושדר וקרא ית כל חרשי מצרים וית כל חכימהא ואישתעי פרעה
להום ית חלמיה ולא הוה אפשר לגבר די יפשר יתיה ארום מן
קדם ה' איסתקף מן בגלל דימטא זימניה דיוסף למיפק מן
בית אסירי : וידבר : ומליל רב מזוגיא קדם פרעה למימר
ית סורחניי אנא מדכר יומא דין : פרעה : מן קדם ה'
איסתקף דפרעה רגיז על עבדוי ויהב יתיה במטרא בי רב
ספוקלטורא יתיה וית רב נחתומיא : ונחלמה : וחלמנא ח
חלמא בליליא חד אנא והוא גבר חלמיה ופושרן חלמא ד
דחבריה חלמנא : ושם : ותמן עמנא טליא עבראי עבדא
לרב ספוקלטורא ואישתעינא ליה ופשר לנא ית חלמנא גבר
הי כפושרן חלמיה פשר : ויהי : והוה היכמא דפשר לנא כדין
הוה יתי אתיב במיליה על סדר שימושי ויתיה צלב : וישלח :
ושדר פרעה וקרא ית יוסף ודלוגיה מן בית אסירי וספר ושני
כסותיה ועל לות פרעה : ויאמר : ואמר פרעה ליוסף חלמא
חלמית ומפשר לית יתיה ואנא שמעית עלך למימר דאין אנת
שמע חלמא אנת פשר ליה : ויען : ואתיב יוסף ית פרעה
למימר בר מיני לא אית גבר דפשר חלמין ברם מן קדם ה'
יתותב שלמא דפרעה : וידבר : ומליל פרעה עם יוסף למימר
קאי הוית בחלמי הא אנא קאי על כיף נהרא : והנה : והא
מן נהרא סלקן שבע תורתי פטימן בשר ושפירן למחזי ורעיין

כגו נהרא ׃ והנה ׃ והא שבע תורתי חורנין סלקן בתריהן
חשיכן ובישן למחזי לחדא וחסירן בבסריהן לא חזית דכוותהן
בכל ארעא דמצרים לבישו ׃ ותאכלנה ׃ ואכלן תורתי חשיכתא
ובישתא ית שבע תורתי קדמיתא ופטימתא ׃ ותבאנה ׃ ועלא
למעהן ולא אשתמודע ארום עלו למעהן ומחזיהן ביש הי כ
כדבקדמיתא ואיתערית ׃ וארא ׃ וחזית בחלמי והא
שבע שובלין סלקן בקניא חד מלין וטבן ׃ והנה ׃ והא שבע
שובלי נצן לקין שקיפן קידום צמחן בתריהן ׃ ותבלען ׃ ובלען
שובליא לקייתא ית שבע שובליא טבתא ואמרית לחרשיא ולית
דמחוי לי ׃ ויאמר ׃ ואמר יוסף לפרעה חלמא דפרעה חד הוא
מה דה' עתיד למעבד חוי לפרעה ׃ שבע ׃ שבע תורתן טבתן
שבע שניא אינון מבשרן ושבע שובליא טבתא שבע שניא האילין
אינון מבשרן חלמא חד הוא ׃ ושבע ׃ ושבע תורתי כחושתא
ובישתא דסלקן בתריהן שבע שניא חורנייתא אינון מבשרן ׃
ושבע שובליא לקייתא שקיפן קידום הם הכי מבשרן דיהויין
שבע שני כפנא ׃ הוא ׃ הוא פתגמא דמלילית עם פרעה
מה דה' עתיד למעבד אחמי ית פרעה ׃ הנה ׃ הא שבע שניא
אתיין שובעא רבא בכל ארעא דמצרים ׃ וקמו ׃ ויקומון
שבע שני כפנא מן בתריהן ויתנשי כל שובעא דהוה בארעא
דמצרים וישיצי כפנא ית דיירי ארעא ׃ ולא ׃ ולא יתידע
שובעא דהוה בארעא מן כפנא ההוא דיהי מן בתר כן ארום
תקיף הוא לחדא ׃ ועל השנות ׃ ועל דאיתני חלמא לפרעה
תרתין זמנין ארום תקין פתגמא מן קדם ה' ומוחי ה' למעבדיה ׃
ועתה ׃ וכען יחזי פרעה גבר סוכלתן וחכים וימנניה על א
ארעא דמצרים ׃ יעשה ׃ יעבד פרעה וימני אפיטרופין על
ארעא ויפקון חד מן חמשא מן כל עיבורא דארעא דמצרים
בשבע שני שובעא ׃ ויקבצו ׃ ויכנשון ית כל עיבור שניא
טבתא דאתיין אילין ויצברון עיבורא תחות יד אפיטרופין
דפרעה ויעון עיבורא בקירויא וינטרון ׃ והיה ׃ ויהי
עיבורא גניז מטרתא בארעא לזמן מינה בשבע שני כפנא

דתהוין

דתיהוין בארעא דמצרים ולא ישתיצי עמא דארעא בכפנא :
וייטב : ושפר פתגמא קדם פרעה וקדם כל עבדוי : ויאמר :
ואמר פרעה לעבדוי הנשכח כדין גבר דרוח נבואה מן קדם
ה׳ ביה : ויאמר : ואמר פרעה ליוסף בתר דהודע ה׳ יתך
ית כל דא לית סוכלתן וחכים כותך : אתה : את תהי ״
אפוטרופוס על ביתי ועל גזירת מימר פומך יתזן כל עמי ״
לחוד כורסי מלכותא אהא רב מינך : ויאמר : ואמר פרעה
ליוסף חזי דמנית יתך סרכן על כל ארעא דמצרים : ויסר :
ואעדי פרעה ית עזקתיה מעל ידיה ויהב יתה על ידא דיוסף
ואלביש יתיה לבושין דבוץ ושוי מניכא דדהבא על צוריה : ו
וירכב : וארכיב יתיה ברתיכא תנייתא דלפרעה והוו מקלסין
לקדמוהי דין אבוי דמלכא רב בחכמתא ורכיך בשניא ומני יתיה
סרכן על כל ארעא דמצרים : ויאמר : ואמר פרעה ליוסף ״
אנא פרעה מלכא ואנת אלקפטא ובר מימרך לא ירים גבר
ידיה למיסר זיינא וית רגליה למרכב על סוסיא בכל ארעא
דמצרים : ויקרא : וקרא פרעה שמיה דיוסף גברא דטמירן
מפרסם ויהב ליה ית אסנת דילידת דינה לשכם ורבתה
אתת פוטיפרע רבא דטנים לאנתו ונפק יוסף שליט על ״
ארעא דמצרים : ויוסף : ויוסף בר תלתין שנין כד קם
קדם פרעה מלכא דמצרים ונפק יוסף מלות פרעה ועבר
רב ושליט בכל ארעא דמצרים : ותעש : ואצלחת ארעא
דכל שובל עבד מלי תרי קומצין בשבע שני שובעא עד דמלון
כל אוצריא : ויקבץ : וכנש ית כל עיבור שבע שני שובעא
דהוו בארעא דמצרים ויהב עיבורא בקירווייא עיבור חקלי ״
קרתא דבחוזרנהא כנש בגוה : וליוסף : וליוסף איתילידו
תרין בנין עד לא עלת שתא דכפנא דילידת ליה אסנת ד
דרבת בבית פוטיפרע רבא דטנים : ויקרא : וקרא יוסף
ית שום בוכרא מנשה ארום אמר אנשי יתי ה׳ ית כל ליאותי
וית כל בית אבא : ואת : וית שום תניין קרא אפרים
ארום אמר תקיף יתי ה׳ בארע סיגופי והכדין עתיד למתקוף

בית אבוי הכא בשיעבודיה : ותכלינה : ושלמן שבע שני
שובעא דהוה בארעא דמצרים : ותחלינה : ושריין שבע
שני כפנא למיתי היכמא דאמר יוסף והוה כפנא בכל ארעתא
ובכל ארעא דמצרים הוה לחמא : ותרעב : וכפנת כל ארעא
דמצרים דלא הות מפקא בר זרעא וצוח עמא קדם פרעה
בגין לחמא ואמר פרעה לכל מצראי איזילו לות יוסף דיימר
לכון תעבדון : והרעב : וכפנא הוה על כל אנפי ארעא :
ופתח יוסף ית כל אוצרין דבהון עיבורא וזבין למצראי ותקיף כ
כפנא בארעא דמצרים : וכל הארץ : וכל דיירי ארעא עלו
למצרים למזבן עיבורא מן יוסף ארום תקיף כפנא בכל ארעא
וירא : וחמא יעקב ארום עללייא זבנין ומייתין עיבורא ממצרים
ואמר יעקב לבנוי למה דין אתון דחלין למיחות למצרים :
ויאמר : ואמר הא שמעית ארום אית עיבורא מזדבן למצרים
חותו תמן וזבנו לנא מן תמן וניחי ולא נמות : וירדו :
ונחתו אחי יוסף עשרה למזבן עיבורא ממצרים : ואת בנימין :
וית בנימין אחוי דיוסף לא שדר יעקב עם אחוי ארום אמר
הא הוא טליא ומסתפינא דילמא יארעיניה מותא : ויבאו :
ואתו בני ישראל כל חד בתרעא חד דלא ישלוט בהון עיינא בישא
כד ייעלון כחדא למזבן בגו כנענאי דעלין למזבן ארום
הוה כפנא בארעא דכנען : ויוסף : ויוסף הוא הוה שליט
על ארעא וידע דאחוי עלין למזבן מני נטורין בתרעי קרתא
למכתב כל דעלול ביומא ההוא שמיה ושום אבוי והוא הוה
מזבן עיבורא לכל עמא דארעא ואתו אחי יוסף ובלשו בפרש ויתא
ובפלטייתא ובבתי פונדקתא ולא אשכחוהו ועלו לביתיה וסגידו
ליה על אפיהום על ארעא : וירא : וחמא יוסף ית אחוהי :
ואשתמודעינון ואתנכר במניהום כחולנאי ומליל עמהון מ
מלין קשין ואמר להום מן אתיתון ואמרו מארעא דכנען
למזבן עיבורא : ויכר : ואשתמודע יוסף ית אחוי דכד
אתפרש מנהום הוה להום רושם דקן ואינון לא אשתמודעוהי
דלא הוה ליה חותם דקן והשתא שערא אית ליה : ויזכור :

ודכיר

ודכיר יוסף ית חלמיא דחלם עליהום ואמר להום אלילי אתון
למיחמי ית ערית מטעייתה דארעא אתיתון למיחמי ::
ויאמרו : ואמרו ליה לא ריבוני ועבדך אתו לאזבן עיבורא :
כלנו : כולנא בני גברא חד נחנו מהימני אנחנא לא הוו
עבדך אלילי : ויאמר : ואמר להון לא אלהין עירית מטעיית
ארעא אתיתון למיחמי : ויאמרו : ואמרו תריסר עבדך
אחין אנחנא בני גברא חד בארעא דכנען והא זעירא עם
אבונא יומא דין וחד נפק מלוותן ולית אנחנא ידעין מה
הווה בסופיה : ויאמר : ואמר להום יוסף הוא דמלילית
עמכון למימר אלילי אתון : בזאת : בהדא מילא תתבחרון
חיי דפרעה אין תפקון מיכא אלהין כד ייתי אחוכון קלילא
הכא : שלחו : פטרו מנכון חד וידבר ית אחוכון ואתון ת
תתאסרון ויתבחרון פיתגמיכון אין קושטא עמכון ואין לא חיי
דפרעה ארום אלילי אתון : ויאספו : וכנש יתהום לבית
מטרא תלתא יומין : ויאמר : ואמר להום יוסף ביומא ת
תליתאה דא עיבדו ואתקיימו מן קדם ה' אנא דחיל : אם :
אם מהימנין אתון אחוכון חד יתאסר בבי מטרכון ואתון
איזילו אובלו עיבורא דכפנא לכפני בתיכון : ואת אחיכם :
וית אחוכון קלילא תייתון לותי ויתהימנון פיתגמיכון ולא
תמותון ועבדו כן : ויאמרו : ואמרו גבר לאחוי בקושטא ח
חייבין אנחנא על אחונא דחמינא אניקי נפשיה כד הוה
מתחנן לנא ולא קבילנא מיניה בגין כן אתת לנא עקתא הדא :
ויען : ענה יתהום ראובן ואמר הלא אמרית יתכון למימר
לא תחטון בטליא ולא קבלתון מיני ואוף אדמיה הא מתבע
מנן : והם : ואינון לא הוו ידעין ארום שמע הוה יוסף
בלישן בית קודשא ארום הוה מנשה למתרגמן ביניהום :
ויסב : וחזר מלוותהון ובכה וחזר לוותהון ומליל עמהון
ודבר מלוותהון ית שמעון דיעץ למקטליה וכפת יתיה קמיהון :
ויצו : ופקיד יוסף לעבדוי ומלון ית מניהון עיבורא ולאתבא
כספיהון דגבר לגו דישקיה ולמיתן להון זוודין לאורחא ועבד

להון כן ׃ וישאו ׃ ונטלו ית עבוריהון על חמריהון ואזלו ׃
מתמן ׃ ויפתח ׃ ופתח לוי דאשתאר בלחודיה משמעון ׃
חבריה ית שקיה למיתן אספסתא לחמריה בבי מבתותא ׃
וחמא ית כספיה והא הוא בפום טוניה ׃ ויאמר ׃ ואמר
לאחוהי אתותב כספי ואוף הא בטוני ונפק מנדע לבהון
ותווהו גבר לאחוי למימר מה דא עבד ה׳ ולא בחובנו דילנא ׃
ויבאו ׃ ואתו לות יעקב אבוהון לארעא דכנען ותנו לה ית
כל דערע יתהון למימר ׃ דבר ׃ מליל גברא ריבוני ארעא ׃
עימנא מילין קשין ובני ירין במאללי ארעא ׃ ונאמר ׃
ואמרנא לה מהימני אנן לא הוינא מאללי ׃ שנים ׃ תריסר
אנן אחין בני אבונא חד לית אנן ידעין מה הוה בסופיה
וקלילא יומא דין עם אבונא בארעא דכנען ׃ ויאמר ׃ ואמר
לנא גברא ריבוני ארעא בדין אנדע ארום מהימני אתון אן
אחוכון חד שבקו עמי וית דצריך לבתיכון כתיבון סיבו ועולו ׃
והביאו ׃ ואייתאו ית אחוכון קלילא לותי ואנדע ארום לא
אללי אתון דלא מהימנו אתון ית אחוכון אתן לכון וית ארעא
תתגרון בסחורתיה ׃ ויהי ׃ והוה כד אינון מרקין דסקייהון
והא גבר קטר כספיה בדסקייה וחמון ית קטרי כספיהון
הינון ואבוהון ודחילו על שמעון דשבקותמן ׃ ויאמר ׃ ואמר
להון יעקב אבוהון יתי אתכלתון יוסף אמרתון חיותא במלתה
אכלתיה ושמעון אמרתון מלכא דארעא כפתיה וית בנימין
כען אתון למיסב עלאי הוה צוקתא דכולהון ׃ ויאמר ׃
ואמר ראובן לאבוי למימר ית תרין בני תקטל בשמתא
אין לא איתניה לוותך הבו יתה על ידי ואנא אתיבניה לך
ויאמר ׃ ואמר לא יחות ברי עמכון ארום אחוי מית והוא
בלחודי אשתאר אן אירעיה ואירעיה אורעו בארחא דתהכון
בה ותחתון ית סיבתי בדווי לבי קבורתא ׃ והרעב ׃ וכפנא
תקיף בארעא ׃ ויהי ׃ והוה כד פסקו למיכל ית עיבוריהון
דהייתון ממצרים ואמר להון אבוהון תובו זבונו לנא קליל
עיבורא ׃ ויאמר ׃ ואמר לה יהודה למימר אסהדא אסהיד

בנא גברא למימר לא תחמון סבר אפי בדלית אחוכון
זעירא עימכון : אם ישך : אין אית לך משדר ית אחונא ע
עימנא ניחות ונזבון לך עיבורא : ואם : ואם לית לך משדר
לא ניחות ארום גברא אמר לנא לא תחמון סבר אפי בדלית
אחוכון עימכון : ויאמרו : ואמרו מישאל שאיל גברא לנא
ויאמר : ואמר ישראל למה אבאשתון לי לחוואה לגברא דעד
כדון אית לכון אחא : ויאמרו : ואמרו מישאל שאיל גברא
לנא ולייחוסנא למימר העד כדון אבוכון קיים האית לכון אחא
ותנינא ליה על מימר פיתגמיא האילין המידע הוינא ידעין ד
דיימר אחיתו ית אחוכון : ויאמר : ואמר יהודה לישראל אבוי
שדר טליא עימי ונקום וניזל וניחי ולא נמות אוף אנן אוף
אנת אוף טפלנא : אנכי : אנא מערבנא ביה מן ידאי ת
תיבעיניה אין לא אייתיניה לוותך ואקימניה לקדמך ונתחייב
קדמך כל יומייא : כי לולא : ארום אילולפון שהינא ארום כ
כדון הפכנו דנן תרתין זמנין : ויאמר : ואמר להום ישראל
אבוהון אין כדין הוא דא עיבדו סבו ממא דאשתבח בארעא
והבו במניכון ואחיתו לגברא דורונא קליל שרף קטף וקליל
דבש שעוה ולטום משח דבטנין ומשח דלוזין : וכסף : וכספא
על חד תרין סיבו בידיכון וית כספא דאיתותב בפום טוענכון
תתיבון בידיכון דילמא בשלו הוה : ואת אחיכם : וית אחוכון
דברו וקומו תובו לות גברא : ואל שדי : ואל שדי יתן לכון ר
רחמין קדם גברא ויפטור לכון ית אחוכון חורנא וית בנימין
ואנא הא כבר אתבשרית ברוח קודשא ארום אין איתכלית
על יוסף איתכל על שמעון ועל בנימין : ויקחו : ונסיבו
גובריא ית דורונא הדא ועל חד תרין כספא נסיבו בידיהון
ודברו ית בנימין וקמו ונחתו למצרים ואתעתדו קדם יוסף
וירא : וחמא יוסף עימהון ית בנימין ואמר לאנשה דממנה
אפיטרופוס על ביתיה אעיל ית גובריא לביתא ופרע בית
ניכסתא וסב גירא שייר ואתקן תבשילין בגיניהון ארום עימי
ייכלון גובריא בזמנין שירותא דטיהרא : ויעש : ועבד

גברא היכמא דאמר יוסף ואעיל גברא ית גבריא לבית יוסף :
וייראו : ודחילו גבריא ארום איתעלו לבית יוסף ואמרו על
עיסק כספא דתב לטוננא בקדמיתא אנן מיתעלין לאתעקפא
עלן ולמרדינא עלן ולמיקני יתן לעבדין ולמיסב ית חמרנא :
ויגשו : וקריבו לות גברא דממנא אפיטרופוס על בית יוסף
ומלילו עמיה בתרע ביתיה : ויאמרו : ואמרו במטו מינך
ריבוני מחת נחתנא בקדמיתא למזבן עיבורא : ויהי :
והוה כד אתינא לבית מבתותנא ופתחנא ית טוננא והא כסף
גבר בפום טוניה כספנא במתקליה ואתיבנא יתיה בידנא :
וכסף : וכספא חורנא אחיתנא בידנא למזבן עיבורא לא :
ידענא מן שוי כספנא בטוננא : ויאמר : ואמר שלם לכון
מן ריבוני לא תדחלון אלהכון ואלהא דאבוכון יהב לכון סימן
בטוניכון כספיכון אתא לותי ואפיק לותהון ית שמעון :
ויבא : ואעיל גברא ית גבריא לבית יוסף ויהב מוי ו
ושזיגו ריגליהון ויהב כוספתא לחמריהון : ויכינו : ואתקינו
ית דורונא עד מיעל יוסף בשירותא דטיהרא ארום שמעו
מניה ארום תמן יסעדון לחמא : ויבא : ועאל יוסף לביתא
ואעילו ליה ית דורונא דבידיהון לביתא וסגידו ליה על ארעא :
וישאל : ושאל להום לשלם ואמר השלם אבוכון סבא הוא :
קיים וגחנו וסגידו : וישא : וזקף ית עינוהי וחזא ית בנימין
אחוי בר אימיה ואמר הדין אחוכון זעירא דאמרתון לי ואמר
מן קדם יי יתרחם עלך ברי : וימהר : ואוחי יוסף :
ארום רחשו רחמוי על אחוי ובעא למבכי ועאל לקיטונא
דבית משכבא ובכא תמן : וירחץ : ושזג אפוי מן דמען :
ונפק ואתחסן ואמר שוו לחמא : וישימו לו : ושוו ליה
בלחודוי ולהון בלחודיהון ולמצראי דאכלין עמיה בלחודיהון
ארום לא כשרין מצראי למיכל עם יהודאי לחמא ארום
בעירן דמצראי דחלין ליה יהודאי אכלין : וישבו לפניו :
ואסחרו קדמוהי רבא כהילכת רבותיה וזעירא כהילכת
זעירותיה והוה נקיט כסא דכספא בידיה ומקש קוסו כאנבוש

כנהגו דלאה סדר מצעיא חדא וכנהגא תלתה מצעיא חדין
וכנה תלתה מצעיא חדא ובנימין בר רחל סדר לגוסריה
ותמהו גבריא איש בחבריה : וישא : ונטל חולקין מעל פ
תוריה ושדרינון מן קדמוי לקדמיהון וסגת חולקא דבנימין
מן חולקי כולהון חמשא חולקין חולק חד חולקיה וחולק חד
מן דיליה וחולק חד מן אינתתיה ותרין חולקין
מן תרין בנוי ושתו ורוו עימיה דמן יומא דאתפרש מיניה
לא שתו חמרא לא הוא ולא הינון עד יומא ההוא : ויצו : ופקיד
ית אנשא דממנה אפיטרופוס על ביתיה למימר מלי ית דיסקיי
גבריא עיבורא היכמה דיכלין לסוברא ושוי כסף גבר
בפום טוניה : ואת גביעי : וית אוגבני אוגבן דכספא
שוי בפום טונא דזעירא וית כסף זבינוי ועבד כפיתגמא
דיוסף דמליל : הבקר : צפרא נהר וגבריא אתפטרו
וחמריהון : הם : הינון נפקו מן קרתא לא ארחיקו ויוסף
אמר לאנשא דממנא אפיטרופוס על ביתיה קום רדף בתר
גבריא ותדביקינון ותימר להום למה שלמתון בישתא חולף
טבתא : הלוא : הלא דין דהוה שתי ריבוני ביה והוא מטירא
הוה מטייר ביה אבאשתון מה דעבדתון : וישגם : ואדבקינון
ומליל עימהון ית כל פיתגמיא האילין : ויאמרו : ואמרו ליה
למה ימלל ריבוני כפיתגמיא האילין חס לעבדך מלמעבד
כפיתגמא הדין : הן : הא כספא דאשכחנא בפום טוננא
אתיבניה לך מארעא דכנען והכדין ניגנוב מבית ריבונך
מנין דכסף או מנין דדהב : אשר : דישתכח עימיה מעבדך
יהי חייב קטול ואוף אנן נהי לריבוני לעבדין : ויאמר :
ואמר אוף כדון הי כפיתגמיכון כן יהי דישתכח עימיה יהי
לי עבדא ואתון תהון זכאין : וימהרו : ואוחיאו ואחיתו גבר
טוניה לארעא ופתחו גבר טוניה : ויחפש : ופשפש בראובן
שרי ובנימין פסק ואשתכח אוגבן בטונא דבנימין : ויקרעו :
ובזעו לבושיהון ואתיהב להון כח גבורתא וטעין גבר על חמריה
ותבו לקרתא : ויבא : ועל יהודה ואחוהי לבית יוסף והוא

עד כען תמן ונפלו קדמוהי על ארעא : ויאמר : ואמר להום
יוסף מה עובדא הדין דעבדתון הלא ידעתון ארום מטירא
ושייר גבר דכותי : ויאמר : ואמר יהודה מה נימר לריבוני
על כספא קדמאה ומה נמלל על כספא בתראה ומה —
נזכי על מזבין מן קדם ה׳ אשתכח חובא על עבדך
הא אנחנא עבדין לריבוני אנחנא אף אנן אף מאן דהישתכח
כלידא בידיה : ויאמר : ואמר חס לי מלמעבד דא גברא
דהישתכח כלידא בידיה הוא יהי לי עבדא ואתון סוקו לשלם
לות אבוכון ׃ ׃ ׃

פרשת ויגש אליו

ויגש אליו יהודה : וקריב לותיה יהודה ואמר בבעו ריבוני
ימלל כען עבדך פתגמא במשמעא
דריבוני ולא יתקף רוגזך בעבדך ארום מן שעתא דאתינא
לותך הות אמר לן מן קדם ה׳ אנת דחיל וכען חזרין דינך
למהוי מדמין לדיני דפרעה : אדוני : ריבוני שאיל ית
עבדוהי למימר האית לכון אבא או אחא : ונאמר :
ואמרנא לריבוני אית לן אבא סבא ובר סיבתין קליל :
ואחוהי מית ואשתאר הוא בלחודוי מן אמיה ואבוי רחים
בן רחים ליה : ותאמר : ואמרת לעבדך אחתוהי לותי
ואשוי עיני עלוהי : ונאמר : ואמרנא לריבוני
לית אפשר לעולימא למשבק ית אבוהי דאין שביק הוא ית אבוהי
מאית הוא : ותאמר : ואמרת לעבדך אין לא ייחות ית
אחוכון זעירא עימכון לא תוספון למיחזי סבר אפי :
ויהי : והוה כדי סליקנא לעבדך אבונא וחוינא ליה ית
פתגמי ריבוני : ויאמר : ואמר אבונא תובו זבונו לנא
קליל עיבורא : ונאמר : ואמרנא לית אפשר לנא למיחת

אין אחונא זעירא עימנא ונחות ארום לית אפשר לנא ל
למיחמי סבר אפי גברא ואחונא זעירא ליתוי עימנא :
ויאמר : ואמר עבדך אבא לנא אתון ידעתון ארום תרין
בנין ילידת לי אנתתי : ויצא : ונפק חד מלותי ואמרית
ברם מקטל קטיל ולא חמיתיה עד כדון : ולקחתם :
ותדברון אוף ית דין מן קדמי ויארעיניה מותא ותחתון
ית סיבתי בדווי לבי קבורתא :

כי עבדך : ארום עבדך מערב בטליא מן אבא למימר אין
לא אייתיניה לוותך ואהוי חטי קדם אבא כל יומיא : ועתה :
וכדון יתוב כבען עבדך חולף טליא עבדא לריבוני וטליא
יסק עם אחוהי : כי איך : ארום היכדין איסק לות אבא
וטליא ליתוי עימי דלמא אחמי בבישתא דתשכח ית אבא :
ולא : ולא יכיל יוסף לאסוברא דלא לאבכי מן בגלל כל אין
דקיימין קודמוי ואמר הנפיקו כל אינש מן קדמוי ולא קם
אינש עימיה כד אשתמודע יוסף לאחוי : ויתן : ומריס ית
קליה בבכותא ושמעו מצראי ושמע אינש בית פרעה :
ויאמר : ואמר יוסף לאחוי אנא הוא יוסף העוד כדון אבא
קיים ולא יכלון אחוי לאתבא ליה פתגם ארום אתבהילו
מן קדמוי : ויאמר : ואמר יוסף לאחוי קריבו בבען לותי
וחמון גזירת מהולתי וקריבו ואמר אנא יוסף אחוכון די
זבינתון יתי למצרים : ועתה : וכדון לא תתנססון ולא
יתקף בעיניכון ארום זבינתון יתי הלכא ארום לקיימא
יתבון שדרני יי קדמיכון : כי זה : ארום דין תרתין שנין
כפנא בגו ארעא ועוד חמש שנין דלא רדין ולא חצדין :
וישלחני : ושדרני יי קדמיכון לשואה לכון שורא בארעא ולקיימא
לכון לשיזבא רבא : ועתה : וכדון לא אתון שדרתון יתי הלכא

אלהין מן קדם יי׳ אסתקף פתגמא ושוייני לרב לפרעה
ולרב על כל ביתיה ושליט בכל ארעא דמצרים : אוחו :
אוחו וסקו לות אבא ותימרון ליה כדין אמר ברך יוסף שוייני
יי׳ לרב לכל מצראי חות לותי לא תתעכב : ויושבת : ותיתב
בארעא דגשן ותהי קריב לותי את ובנך ובני בנך ועאנך
ותורך וכל דילך : וכלכלתי : ואזון יתך תמן ארום עוד כדון
חמש שנין כפנא דילמא תתמסכן את ואנש ביתך וכל דילך :
והנה : והא עיניכון חמיין ועיני אחי בנימין ארום פומי
בלישן בית קודשא ממלל עמיכון : והגדתם : ותתנון לאבא
ית כל איקר דאית לי במצרים וית כל דחמיתון ותיחתון
ית אבא הלכא : ויפל : ואתרכין על פריקת צוורי בנימין אחוי
ובכא דחמא דעתיד בית מקדשא למהוי מתבני בחולקיה דבנימין
ועתיד למחרוב תרתין זמנין ובנימין בכא על פריקת צווריה
דיוסף דחמא משכנא דשילו דעתיד למהוי בחולקיה דיוסף ועתיד
למחרוב : וינשק : ונשיק לכל אחוי ובכא עליהון דחמא ד
דאשתעבדון לבית עממייא ומן בתר כדין מלילו אחוי עמיה :
והקול : וקלא אשתמע בית מלכותא דפרעה למימר אתו אחי
יוסף ושפר פתגמא בעיני פרעה ובעיני עבדוי : ויאמר :
ואמר פרעה ליוסף אמר לאחך די עיבידו טעינו ית בעיריכון
ואיזלו איעלו לארעא דכנען : וקחו : ודברו ית אבוכון וית
אנש בתיכון ואיתו לותי ואיתן לכון ית שפר ארג ארעא
דמצרים ותיכלון ית שמנותיה דארעא : ואתה : ואנת
יוסף מפקד במיקר אבך בכן כן אימר לאחך דא עיבידו
סבו לכון מארעא דמצרים סדני דמיתעגלן בתורתי לסוברא
בהון ית טפלכון וית נשיכון ותיטלון ית אבוכון ותיתון :
ועיניכם : ועיניכון לא תיחוס על מניכון ארום שפר ארג
כל ארעא דמצרים דילכון הוא : ויעשו : ועבדו כן בני
ישראל ויהב להום יוסף סדני על מימר פרעה ויהב להון
זוודין לאורחא : לכלם : לכולהון יהב לגברא איצטולי ולבוש
ולבנימין יהב תלת מאה סלעין דכסף וחמש איצטולי דלבושין :

ולאבוי

ולאביו : ולאבוהי שדר כדין עסרא חמרין טעינין חמרא
ומטובא דמצרים ועסר אתנן טעינן עבור ולחם וזוודין
לאבוהי לאורחא : וישלח : ושדר ית אחוהי ואזלו ואמר להום
לא תתנצון על עסק זבינתי דילמא ירגזון בכון עברי
אורחא : ויעלו : וסליקו ממצרים ואתו לארעא דכנען
לות יעקב אבוהון : ויגדו : וחויאו לאימר עד כדין יוסף
קיים וארום הוא שליט בכל ארעא דמצרים ופליג ליבה
ארום לא הימין להום : וידברו : ומלילו עמיה ית כל
פיתגמי יוסף דמליל עמהון וחזא ית סדניא דשדר יוסף
למיטל יתיה ושרת רוח נבואה דהות סליקת מינה בעידן ד
זבינו ית יוסף ושרת עלוי יעקב אבוהון : ויאמר : ואמ'
ישראל סגי טבון עבד עמי יי' שיזבני מן ידוי דעשו ומן
ידוי דלבן ומן ידוי דכנענאי דרדפו בתראי וסגי נחמן חמית
וסכיתי למיחמי ולדא לא סבירית דעד כען יוסף ברי קיים
איזיל כען ואחמיניה קדם דאמות : ויסע : ונטל ישראל
וכל דיליה ואתא לבאר שבע ודבח דיבחין לאלקא דאבוי יצחק :
ויאמר : ואמר יי' לישראל בנבואה דליליא ואמר יעקב יעקב
ואמר האנא : ויאמר : ואמר אנא הוא אל אלקי דאבוך לא
תידחל מן למיחות למצרים על עסק שיעבודא דיפסקית
עם אברהם ארום לעם סגי אשוינך תמן : אנכי : אנא
הוא דבמימרי איחות עמך למצרים ואחמי סיגופיהון דבנך
ומימרי יעלאך תמן ואף אסיק ית בנך מתמן וברם יוסף ישוי
ידיה על עינך : ויקם : וקם יעקב מבירא דשבע ונטלו
בני ישראל ית יעקב אבוהון וית טפלהון וית נשיהון בסדני
דשדר פרעה למיטל יתיה : ויקחו : ודברו ית קיניינהון
וית ניכסיהון דיקנו בארעא דכנען ואתו למצרים יעקב
וכל בנוהי עמיה : בניו : בנוהי ובני בנוהי עמיה בנתיה
ובנת בנוהי וכל זרעיה איתי עמיה למצרים :
ואלה : ואלין שמהת בני ישראל דעלו למצרים יעקב ובנוהי
בוכרא דיעקב ראובן : ובני : ובנוי דראובן חנוך ופלוא :

חצרון וכרמי : ובני : ובני שמעון ימואל וימין ואוהד
ויכין וצחר ושאול הוא זמרי דעבד עובדא דכנענאי בשיטים :
ובני : ובני לוי גרשון קהת ומררי : ובני : ובני ד
יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח ומית ער ואונן על עבירתהון
בשוא בארעא דכנען ושלה וזרח לא אולידו בנין בארעא
דכנען והוו בני פרץ דנחתו למצרים חצרון וחמול : ובני :
ובני יששכר חכימין ומרי חושבנא ושומהון תולע ופוה
ויוב ושמרון : ובני : ובני זבולון תגרין מרי פרקמטיא
מפרנסין ית אחוהון בני יששכר ומקבלין אגר כוותהון ושומהון
סרד ואלון ויחלאל : אלה : אילין בני לאה דילידת ליעקב ב
בפדן דארם וית דינה ברתיה כל נפשת בנוי ובנתיה תלתין
ותלת : ובני : ובני דגד צפיון וחגי שוני ואצבון ערי
וארודי ואראלי : ובני : ובני דאשר ימנה וישוה וישוי ובריעה
ושרח אחתהון דאידברת כד הוון קיימין לגנתא על דבשרת
ליעקב דיוסף קיים הוא שזיבת ותבי יתה מן דין קטול ב
בנואי וואב ובני דבריעה דנחתו למצרים חבר ומלכיאל :
אלה : אילין בני זלפה דיהב לבן ללאה ברתיה וילידת ית
אילין ליעקב שיתסר נפשן : בני : בני רחל איתת
יעקב יוסף ובנימין : ויולד : ואיתיליד ליוסף בנין
בארעא דמצרים דילידת ליה אסנת בת דינה ורבת בבית
פוטיפרע רבא דטניס ית מנשה וית אפרים : ובני :
ובני דבנימין עשרה ושומהון על פרישותיה דיוסף אחוי
בלע דאתבלע מיניה ובכר דהוא בוכרא דאימיה ואשבל
דהליך בשביתא גרא דאיתגר בארעא נוכראה ונעמן דהוא
נעים ויקיר אחי דהוא אחוי בר אימיה וראש דהוא ריש ב
בבית אבוי מופים דאזדבן במיני חופים דבזמן דאתפרש
מיניה הוה בר תמניסר שנין וחזא לחופת הלולא וארד
דנחת למצרים : אלה : אילין בני רחל דאיתילידו ליעקב
כל נפשתא ארבסרי : ובני : ובני דן זריזין ואמפורין
ולית סכום לאוכלוסהון : ובני : ובני דנפתלי יחצאל

וגוני

ובנוי ויצר ושלם : אלה : אילין בני בלהה דיהב לבן
לרחל ברתיה וילידת ית אילין ליעקב כל נפשתא שבעתי :
כל : כל נפשתא דעלין עם יעקב למצרים נפקי ירכי בר
מנשיהון דבני יעקב כל נפשתא שיתין ושית : ובני :
ובני דיוסף דאתילידו ליה במצרים נפשתא תרין ויוסף
דהוה במצרים ויוכבד ברת לוי דאתילידת במעלהון ל
למצרים בני שוריא סכום כל נפשתא לבית יעקב דעלא
למצרים שובעין : ואת יהודה : וית יהודה
שדר קדמוי לות יוסף למחוויא קדמוי אורחא ולמכבשא ית
עמוריא דארעא ולמתקנא קדמוי בית אולפן בגושנא ואתון
לארעא דגשן : ויאסור : ועקיד יוסף ארתכיה וסליק
לקדמות ישראל אבוי לגשן וקדם דאשתמודעה אבוי סגד
ליה ואתחייב למהוי שני קטיען ותהא ואתחמי ליה ורבן :
על פריקת צווריה ובכא על צווריה תוב על דסגד ליה :
ויאמר : ואמר ישראל ליוסף אין מייתנא בהדא זימנא מתנחם
ואנא די כמיחמתאי דאייתך בה צדיקייא אנא מיית כגבר
דחמית סבר אפך ארום עד כדון אנת קיים : ויאמר :
ואמר יוסף לאחוי ולבית אבוי איסק ואחוי לפרעה ואימר
ליה אחיי ובית אבא דבארעא דכנען אתון לותי : והאנשים
וגברייא רעיין דעאן ארום גוברי מרי גיתי הוו ועאנהון
ותוריהון וכל דילהון אייתון : והיה : ויהי ארום יקרי
לכון פרעה ויימר תיימרון לי מה עובדיכון : ואמרתם :
ותימרון מרי גיתי הוו עבדך מטלייותנא ועד כדון בגין
דתיתבון בארעא דגשן ארום מרחקין מצראי כל רעי
ענא : ויבא : ואתא יוסף ותני לפרעה ואמר אבא ואחיי
ועאנהון ותוריהון וכל דילהון אתו מארעא דכנען והא הינון
בארעא דגשן : ומקצה : ומקצת אחוי דבר חמשא גוברין
זבולן דן ונפתלי גד ואשר ואקימינון קדם פרעה :
ויאמר : ואמר פרעה לאחוי דיוסף מה עובדיכון ואמרו :
לפרעה רעי ענא הוו עבדך אוף אנן אוף אבהתן : :

ויאמרו : ואמרו לפרעה לאיתותבא בארעא אתינא ארום
לית רעיא לענא דלעבדך ארום תקיף כפנא ב
בארעא דכנען וכען יתבון כען עבדך בארעא דגשן :
ויאמר : ואמר פרעה ליוסף למימר אבוך ואחך אתו לותך :
ארץ : ארעא דמצרים קדמך היא בבית שפר ארעא אותיב
ית אבך וית אחך יתבון בארעא דגשן ואין חכימת דאית
בהון גוברין דחילא ותמנינון רבני גיתי על דילי : ויבא :
ואיתי יוסף ית יעקב אבוי ואקימיה קדם פרעה ובריך :
יעקב ית פרעה ואמר יהא רעוא דיתמלון מוי דנילוס ויעדי
כפנא מן עלמא ביומך : ויאמר : ואמר פרעה ליעקב
כמה אינון יומי שני חייך : ויאמר : ואמר יעקב לפרע
יומי שני תותבותי מאה ותלתין שנין קלילין ובישין הון :
יומי שני חיי דאין שלימית ערקית מן קדם עשו אחי ו
ואיתותבית בארעא דלא דילי וכדו בעידן סיבתי נחתית
לאיתותבא הכא ולא אדביקו יומיי ית יומי שני חיי אבהתי :
ביומי תותבותהון : ויברך : ובריך יעקב ית פרעה ונפק
מן קדם פרעה : ויושב : ואותיב יוסף ית אבוי וית אחוי
ויהב להון אחסנא בארעא דמצרים בבית שפר ארעא ב
בארעא דפילוסין היכמה דפקד פרעה : ויכלכל : וזן
יוסף ית אבוי וית אחוי וית כל בית אבוי לחמא לפום ל
מצטריך לטפליא : ולחם : ולחמא לית בכל ארעא :
ארום תקיף כפנא לחדא ואישתלהון דיירי ארעא דמצרים
ודיירי ארעא דכנען מן קדם כפנא : וילקט : ולקיט יוסף
ית כל כספא דהישתכח בארעא דמצרים ובארעא דכנען
בעיבורא דהינון זבנין ואיתי יוסף ית כספא בבית
היפתיקא דפרעה : ויתם : ושלים כספא מארעא
דמצרים ומארעא דכנען ואתו מצראי לות יוסף למימר
הב לנא לחמא ולמה נמות כל קבלך ארום שלים כל כספא :
ויאמר : ואמר יוסף הבו גיתיכון ואתן לכון מזון בגיתיכון
אין פסק כספא : ויביאו : ואיתיו ית גיתיהון ליוסף

ויהב

ויהב להון יוסף לחמא בסוסון ובגיתי ענא ובגיתי תורי ובחמרין
וזנינון בלחמא בכל גיתיהון בשתא ההיא : ותתם : ושלימת
שתא ההיא ואתו כל מצראי לותיה בשתא תניינתא ואמרו ליה
לא נכסי מן ריבוני ארום אין שלים כספא וגיתי בעירא ל
ריבוני לא אשתאר לנא קדם ריבוני אלהין גופינן וארען :
למה : למא נמות ולעינך אף אנן אף ארען קני יתן וית
ארען בלחם ונהי אנן וארענן עבדין לפרעה והב בר זרעא :
וניחי ולא נמות וארעא לא תשתמם : ויקן : וקנא יוסף
ית כל ארעא דמצרים לפרעה ארום זבינו מצראי גבר
חקליה ארום תקיף עליהון כפנא והות ארעא חליטא לפרעה :
ואת העם : וית עמא דמדינתא ואעבר יתהון לקורייתא
ועמא דקורייתא אעבר למדינתא מן בגלל מחוי דיוסף דלא
יתקרון גלוולאי בנין כן טלטילינן מסיפי תחום מצרים
ועד סופיה : רק : לחוד ארעא דכומריא לא זבן מן ב
בגלל דחמון ליה זכותא בזמן דבעת ריבוניה למקטליה
ושיזבוהי מן דין קטולא ארום חולקא גזר למתיהבא
להום מלות פרעה ואכלין ית חולקהון דיהב להון פרעה
בגין כן לא זבנו ית ארעהון : ויאמר : ואמר יוסף לעמא
הא קניתי יתכון יומא דין וית ארעכון לפרעה הא לכון בר
זרעא ותזרעון ית ארעא : והיה : ויהי בכנישות במכנשי
עללתא ותיתנון חומשא לפרעה וארבע חולקין יהי לכון :
לבר זרעא דחקלא ולמיכליכון ולפרנס בתיכון ולמיכל ל
טפליכון : ויאמרו : ואמרו קיימתנא נשכח רחמין בעיני
ריבוני ונהי עבדין לפרעה : וישם : ושוי יוסף לגזירה
עד יומא הדין על ארעא דמצרים לפרעה למיסב חומשא
מן עללתא לחוד ארעא דכומריא בלחודיהון לא הות
לפרעה : וישב : ויתיב ישראל בארעא דמצרים ובנו
להון בתי מדרשין ופלטין מן ארעא דגשן ואחסינו בה
אחסנת חקלין וכרמין ונפישו וסגיאו לחדא

ויחי יעקב ׃ וחיא יעקב בארעא דמצרים שבסרי שנין
והוו יומי יעקב סכום יומי חיוהי מאה
וארבעין ושבע שנין ׃ ויקרבו ׃ וקריבו יומי ישראל לממת
וקרא לבריה ליוסף ואמר ליה אם כען אשכחית רחמין קד
קדמך שוי כען ידך בגזירת מהולתי ותעבד עמי
טיבו וקשוט לא כען תקברינני במצרים ׃ ושכבתי ׃
ואשכוב עם אבהתי ותטלינני ממצרים ותקברינני ב
בקבורתהון ואמ בגלל דהוה בריה לא שוי ידיה אלהין אמר
אנא אעביד כפתגמך ׃ ויאמר ׃ ואמר קיים לי וקיים
ליה ומן יד אתגלי עלוי יקר שכינתא דיי׳ וסגיד ישראל
על ריש דרגשא ׃ ויהי ׃ והוה בתר פתגמיא האילין
ואתאמר ליוסף הא אבוך שכיב מרע ודבר ית תרין בנוהי
עמיה ית מנשה וית אפרים ׃ ויגד ׃ וחויאו ליעקב
ואמר הא ברך יוסף אתי לותך ואתתקף ישראל ויתיב על
דרגשא ׃ ויאמר ׃ ואמר יעקב ליוסף אל שדי אתגלי
לי בלוז בארעא דכנען ובריך יתי ׃ ויאמר ׃ ואמר לי ה
האנא מפיש לך ומסגי לך ואתנינך לכנשת שבטין ׃
ואתין ית ארעא הדא לבנך בתרך אחסנת עלם ׃ ועת ׃
וכען תרין בנך דאתילידו לך בארעא דמצרים עד ד
אתית לותך למצרים דילי אינון אפרים ומנשה הי כ
כראובן ושמעון יתחשבון לי ׃ ומולדתך ׃ ובנך דיתיליד
בתריהון דילך יהון על שום אחיהון יתקרון באחסנתהון ׃
ואני ׃ ואנא דבעיתי מינך למקברי עם אבהתי מיתת
עלי רחל במיתי בארעא דכנען במורחא בעוד סוגעי
ארעא למיעל לאפרת ולא יכלית לסוברותה לאקברה
במערת כפילתא וקברתה תמן באורח אפרת היא בית
לחם ׃ וירא ׃ וחזא ישראל ית בני יוסף ואמר מן אלין
דאתילידו לך אילין ׃ ויאמר ׃ ואמר יוסף לאבוי בני הינון

דיהב לי מימרא דה' כדין כתבא דעליה נסיבית ית אסנת
ברת דינה ברתך לאנתו ואמר קריבינון כדון לותי ואיברכינון ש
ועינוי ; ועיני ישראל יקרן מן סיבו ולא יכיל למיחמי וקריב
יתהון לותיה ונשיק להון וגפיף להון ; ויאמר ; ואמר
ישראל ליוסף מיחמי סבר אפך לא חשיבית והא אחמי יתי
ה' אוף ית בנך ; וירא ; ואפיק יוסף יתהון מלות
רכובוי וסגיד על אפוי על ארעא ; ויקח ; ודבר יוסף
ית תריהום ית אפרים מן צטר ימיניה דהוא שמאליה דישראל
וית מנשה מן צטר שמאליה דהוא ימינא דישראל וקריב לותיה ;
וישלח ; ואושיט ישראל ית ימיניה ושוי על רישא דאפרים
והוא זעירא וית שמאליה על רישא דמנשה פרג ית ידוי א
ארום מנשה בוכרא ; ויברך ; ובריך ית יוסף ואמר ה' :
די פלחו אבהתי קדמוי אברהם ויצחק ה' דזן יתי מדאיתני
עד יומא הדין ; המלאך ; יהי רעוא קדמך דמלאכא :
דזמינת לי למפרק יתי מכל בישא והיכמא דנוני ימא
סגן ומסגין במיא כדין בנוי דיוסף יתקפון לסגי בגו
ארעא ; וירא ; וחמא יוסף ארום משוי אבוה ית יד
ימיניה על רישא דאפרים ובאיש קדמוי וסעדא לידא דאבוי
לאעדאה יתה מעל רישא דאפרים לאנחותה על רישא :
דמנשה ; ויאמר ; ואמר יוסף לאבוי לא כדין אבא ארום
דין בוכרא שוי ימינך על רישיה ; וימאן ; וסרב אבוי
ואמר ידענא ברי דהוא בוכרא ואוף חכימנא דאוף הוא יהי
לעם רב ואוף הוא יסגי וברם אחוי קלילא יסגי יתיר מיניה
ובנוי יהון סגיאין בעממיא ; ויברכם ; ובריכינון ב
ביומא ההוא למימר בך יוסף ברי יברכון בית ישראל ית
ינוקא ביומא דמהולתא למימר ישויניך ה' כאפרים וכמנשה
ובמנין שבטייא יתמני רבא דאפרים קדם רבא דמנשה
ושוי ית אפרים דיהי קדם מנשה ; ויאמר ; ואמר ישראל
ליוסף הא אנא מטא סופי לממת ויהי מימרא דה' בסעדכון
ויתיב יתכון לארעא דאבהתכון ; ואני ; ואנא הא יהבית

לך ית קרתא דשכם חולק חד לותא יתיר על אחך דנסיבת
מידיהון דאמוראי בעידן די עלתון לגווה וקמית וסייעית
יתכון בסייפי ובקשתי :   ויקרא : וקרא יעקב
לבנוי ואמר להום איזדכו מסואבותא ואחוי לכון רזייא ס
סתימיא קיצייא גניזיא ומתן אגרהון דצדיקייא ופורענותהון
דרשיעיא ושלוותה דעדן מה הוא כחדא מתכנשין תריסר
שבטי ישראל מקפין דרגשא דדהבא דרביע עלה ומן דאתגלי
איקר שכינתא דה' קיצא דעתיד מלכא משיחא למיתי איתכסי ס
מינה וכדין אמר איתו ואחוי לכון מה די יערע יתכון
בסוף יומיא :   איתכנשו : איתכנשו ושמעו בני יעקב וקבילו
אולפן מן ישראל אבוכון :   ראובן : ראובן
בוכרי אנת חילי ושירוי קריות הירהורי חמי הוי לך
בכורותא ורבו כהונתא ומלכותא ועל די חטית ברי איתיהבת
בכירותא ליוסף ומלכותא ליהודה וכהונתא ללוי : פחז :
אדמייתך לגינא קלילא דעלין לגווה נחלין ומחין מתגברין
ולא יכילת למסובלא יתהון ואיסתחיפת כן איתרעת ראובן
ברי די חטית לא תוסיף ועל די חטית ישתבק לך ארום :
איתחשב לך כאילו עלתה לאיתתה דשכיב עימה אבוך בעידן
דבלבלתא שיווי דסלקת עלה :   שמעון : שמעון ולוי :
אחין תלאמין מאני זיינא שנינא למחטיה הוא אשתמודעותהון :
בסודהון : בעיצתהון לא אתרעיית נפשי ובמכנשהון לשכם
לאחרבא לא איתיחד יקרי ארום ברגזהון קטלו מלכין ושלטונין
ובריעותהון תברו שור בעלי דבביהון :   ארור : אמר יעקב
לית הוה כרכא דשכם כד עלון לגווה לאחרבא ברוגזיהון ד
רתקיף וחימתהון על יוסף ארום קשיא אמר יעקב אין שריין
הינון תריהון כחדא לית מלך ושולטן דיקום קדמיהון אפליג
אחסנת בני שמעון לתרין חולקין חולק חד יפוק להון מגו
אחסנת בני יהודה וחולק חד בגו שאר שבטיא דיעקב ואבדר
שבטיה דלוי בגו כולהון שבטיא דישראל :   יהודה
יהודה אנת אודיתא על עובדא דתמר בגין כן לך יהודון אחך

ויתקרון

ויתקרון יהודאין על שמך ידך יתפרען לך מבעלי דבבך
ואפתק גירין להון כד יתגרין קדל קדמך ויהון מקדמין למשאל
בשלמך בני אבוך : גור : מדמי אנא לך יהודה ברי לגור בר
אריון דמן קטולה דיוסף ברי סליקת נפשך ומדינא דתמר
תהי משיזב נוח ושרי בתקוף הי כאריא והי כלביא דכד נח
מן יקימיניה : לא יסור : לא פסקין מלכין ושליטין מדבית
יהודה וספרין מאלפי אורייתא מזרעיה עד זמן די ייתי מלכא
משיחא זעיר בנוי ובדיליה יתמסון עממיא : אסרי : מה
יאי מלכא משיחא דעתיד למיקום מדבית יהודה אסר חרצוי ו
נחית ומסדר סדרי קרבא עם בעלי דבבוי ומקטל מלכין עם
שולטניהון ולית מלך ושלטון דיקום קדמוי מסמק טווריא מן
אדם קטיליהון לבושוי מעגעגין באדמא מדמי לעצור
דענבין : חכלילי : מה יאין הינון עינוי דמלכא משיחא
כחמרא זכיכא מן למחמי גלוי עריין ושדות אדם זכי :
ושנוי נקיין מן חלבא דלא למיכל חטופי ואנוסא וכדין יסמקון
טוורוי ומעצרתיה מן חמרא ונלמתי יחוורן מן עללתא ומן ב
דירין דעאן : זבולון : זבולן על ספרי ימא ישרי והוא
יהי שליט במחוזין ומכבש הפרכי ימא בספינתא ותחומי ימטי
עד צידון : יששכר : יששכר חמיר באורייתא לשבט תקיף
ידע בעדניא והוא מרבע בינ תחומי אחוי : וחמא :
וחמא נייחא דעלמא דהוא אורח טב וחולקיה דארעא דישראל
ארום בסימא היא בגין כן ארכין כתפי למלעי באורייתא
והוו ליה אחוי מסקי דורונין : דן : מדבית דן עתיד דיקום
גברא דידין ית עמיה דינין דקשוט כחדא יתמעון ליה
שבטיא דישראל : יהי דן : יהי גברא דיתבחר ויקום מדבית
דן מדמי לחורמנא דרביע על פרשת אורחא ולרישי חוויין דכמין
על שבילא דנכית סוסיא בעיקביה ונפיל ומן אימתיה רכביה
מתפרקיד לאחוריה הכדין יקטול שמשון בר מנוח ית כל ג
גיברי פלישתאי לפרשיא ולרגלאיא ויעקר סוסותהון וממגר
רכביהון לאחורא : לפורקנך : אמר יעקב כדחמא ית

גדעון בר יואש ועם שמשון בר מנוח דקיימין לפורקין לא ׳
לפורקניה דגדעון אנא מסכי ולא לפורקניה דשמשון אנא אנא
מודיק דפורקנהון פורקן דשעתא אלהין לפורקנך סכיית
ואוריכית יי׳ דפורקנך פורקן עלמין : גד גדוד : שיבטא
גד יעברון מזיינין עם שאר שבטיא ית נחלי ארנונא והינון
ויכבשון קדמיהון ית עמודיא דארנונא והינון יהדרון מזיינין
בסופא בניכסין סגיאין וישרון בשלותא להלין עיבר יורדנא
דכדין אתרעון ונהלהון ואתקבלון אחסנתהון : מאשר
טובוי דאשר מן שמינן הינון פירוי ארעיה מרביא בושמין
ועיקרי סמנין ותחומי יהוי מפיק תפנוקי מלכין ומודי ומשבח
עליהון קדם מרי עלמא : נפתלי : נפתלי עזגד קליל
דמי לאיילא דרהיט על שיני טוריא מבשר בשורן טבן הוא
בשר דעד כדון יוסף קיים והוא אזדרז ואזל למצ׳ ואייתי מן
אונייתא דחקיל כתולתין דאית בה לעשו חולקא וכד הוה פתח
פומיה בכנישתהון דישראל לשבחא מבחר מכל לישנין :
בן פרת : ברי דרבית יוסף ברי דרבית ותקיפת וסוף הוה
עתיד למתקף דכבשת יצרך בעובדא דריבונתך ובעובדא
דאחוך מדמי אנא לך לגופן שתילא על מבועין דמיין דשלחת
שורשהא ופכרת שיני כיפיא ובעובדיה כבשת כל אילני סרקא
כן כבשת יוסף ברי בחכמתך ובעובדך טביא כל חרשי מצראי
וכד הוו מקלסין קדמך הוו בנתהון דשלטונייא מהלכן על שוריא
ושדיין לקדמך שירין וקטלאין דדהבא מן בגלל דתתלי עינך ב
בהן ולא תליתא עינך בחדא מנהון למתחייבא בהין ליומא
דינא רבא : וממררוהי : וממררין ליה ונכון ליה כל חרשי
מצראי ואוף אכלו קורצוי קדם פרעה סברין למחתא יקריה מן
יקריה ואמרין עלוי לישן תליתאי דקשי הי כגירין : ותשב :
והדרת למהב לקדמותא תקוף מיבריה דלא למשמשא עם
ריבונתיה ואתברכן ידוי מן הרהורא זרעא וכבש יצריה
מן אולפן תקוף דקביל מן יעקב ואתמן וכוי למהוי פרנסא
ולאתרברבא בתלתי שבטין על אבנוהי דישראל : מאל : מימר

אולקין

אולקא דאבוך יהי סעדך ומן דמתקרי שדי יברכינך ברכן ד
נחתין מטלא דשמיא מלעילא ומטוב ברכן מבועי תהומא
דסלקן ומרבין צמחין מלרע בריכן יהוויין תדייא דינקית
מנהון ומעייא דרבעת בהון ׃ ברכות ׃ ברכתא דאבוך
יתוספן על ברכתא דבריכו יתי אבהתי אברהם ויצחק
דחמידו להון רברבני עלמא ישמעאל ועשו וכל בנהא דקטור
יתכנשן כל אילין ברכתא ויתעבדן כליל דרבו לריש יוסף
ולקדקדיה דגברא דהוה רב ושליט במצרים וזהיר ביקרא
דאחוי ׃ בנימין ׃ בנימין שיבט תקיף כדיבא ׃
טרפא בארעיה תשרי שכינת מרי עלמא ובאחסנתיה
יתבני בית מוקדשא בצפרא יהון כהניא מקרבין אימר
תדירא עד ארבע שעין ובין שמשיא יקרבון אימר תניין
וברמשא יהון מפלגין מותר שאר קורבניא ואכלין גבר חולקיה ׃
כל אלה ׃ כל אילין שיבטיא דישראל תריסר כולהון
צדיקין כחדא ודא דמליל להון אבוהון ובריך יתהון אינש הי
כברכתיה בריך יתהון ׃ ויצו ׃ ופקיד יתהון ואמר להון
אנא מתכניש לעמי קברו יתי לות אבהתי למערתא די בחקל
עפרון חיתאה ׃ במערה ׃ במערתא די בחקל כפילתא
דעל אפי ממרא בארעא דכנען דזבן אברהם ית חקלא
מן עפרון חיתאה לאחסנת קבורתא ׃ שמה ׃ תמן קברו
ית אברהם וית שרה אינתתיה תמן קברו ית יצחק וית
רבקה אינתתיה ותמן קברית ית לאה ׃ מקנה ׃ זבינו
חקלא ומערתא דביה מן בני חיתאה ׃ ויכל ׃ ופסק יעקב
לפקדא ית בנוי וכניש ריגלוי לגו דרגשא ואתנגיד ואתכניש
לעמיה ׃ ויפל ׃ וארכיב יוסף ית אבוי בערס דשנדפין ׃
מחפיא דהב טב מקבעא אבנין טבן ומחוקא במוטנין ד
דבוץ תמן הוו שדיין חמרין רתיחין ותמן מוקדין רושי בוסמנין
תמן הוו קיימין גיברין מן דבית עשו וגיברין מן דבית ישמעאל
תמן הוה קאים אריה יהודה גיבריהון דאחוי ענא ואמר לאחוי
איתון וניבבי על אבונא ארזא רמא דרישי מטי עד צית

שמיהון כבסם עשתי אלין על כל דורי ארעא דישראל ׃
מלין עד ארעית תהומא אימר קדם תרוסר שבטין ׃
אימה עתיד למיקם אלבין דאלין ובהון כמלובהין
לקרבא קורבנין ואימה לואי במחלוקתהון למרא הא כבין
מרבכין יושע על אומי אבני נכבא עשי ונשיק לה ׃
ולמ ׃ ופקד יושע ית עבדוי ית נוסחתה לבסמא ית אבני ׃
ובסמו נוסחתה ית ישראל ׃ ויאמר ׃ ושלמוא לה אן ד
האתבסם ארבעין יומין אתום כדין שלמין יומי בסימהון ׃
וכבון יתי מצראי שבעין יומין ומרין אילין למילין אורתן ׃
עבר על יעקב חסידה דבזכותה עתה כפנא מן ארעא דאלה
רהוא בזירתא לאיהוי כפנא ארבעין ותרתין שנין ובזכותה
דיעקב אתמנען ארבעין שנין מן מצרים ולא הוה כפנא ׃
אלהין תרתין שנין בלחודיהן ׃ ויעברו ׃ ועברו אואי כביתה
ואזלו יושע עם רבני כות מרעה למואר זין כבען אשלמנא
ואין כנעניכון אולו כדין במשאנה דמרעה למואר ׃
אבני ׃ ארבא קיים עלי למואר הדו אנא מיית בקיבבי ד
רחמירית לי בארעא דכנען תמן תקברונני וכדין איסק
כדון ואיקבר ית אבוי ומותב ׃ ויאמר ׃ ואמר פרעה
סק וקבר ית אבוך היכמא דקיים עלך ׃ ויעל ׃ וסליק
יוסף למיקבר ית אבוי וסליקו עמיה כל עבדוי דפרעה
סבי ביתיה וכל סבי ארעא דמצרים ׃ וכל בית ׃ וכל ׃
אנש ביתא דיוסף ואחוי ובית אבוי לחוד טפלהון ועניהון ׃
ותוריהון שבקו בארעא דגשן ׃ ויעל ׃ וסליקו עמיה
אוף ארתכין אוף פרשין והות משריתא סגיאה לחדא ׃
ויבאו ׃ ואתו עד בית אידרי דאטד די בעיברא דירדנא ׃
וספדו תמן מספד רב ותקיף לחדא ועבד לאבוי אבלא
שבעא יומין ׃ וירא ׃ וחזא יתבי ארעא כנענאי ית
אבלא בבית אידרא דאטד ושרין קמוי תרציהון כבין
איקר דיעקב והוון מחווין בידיהון ואמרין אבל תקיף
דין למצרים כבין כן קרא שמה דאתר אבל מצרים ד׳

בעברא דיורדנא : ויעשו : ועבדו בנוי ליה היכדין ׃
כמא דפקידינון : וישאו : ונטלו יתיה בנוי לארעא דכנען
ושמע פתגמיא לעשו רשיעא ונטל מן טורא דגבלא בליגיונין
סגיאין ואתא לחברון ולא הוה שבק ליוסף למקבור ית אבוי
במערת כפילתא מן יד אזל נפתלי ורהט ונחת למצרים ואתא
ביה ביומא ואייתי איגרתא דכתב עשו ליעקב אחוי על
פלגות מערת כפילתא ומן יד רמז יוסף לחושים בן דן ׃
ונטל סייפא וקטע רישיה דעשו רשיעא והוה רישיה דעשו מ
מתגלגל ועאל עד דעל לגו מערתא ואיתנח בגו עיטפיה
דיצחק אבוי וגופיה קברו בנוי דעשו בחקל כפילתא ובתר
כן קברו יתיה בנוי ליעקב במערת חקל כפילתא דיזבן א
אברהם ית חקלא לאחסנת קבורתא מן עפרון חיתאה על
אנפי ממרא : וישב : ותב יוסף למצרים הוא ואחוי
וכל דסליקו עימיה לאיקבור ית אבוי בתר דקבר ית אבוי :
ויראו : וחמון אחי יוסף ארום מית אבוהון ולא הוה
מסתחר עימהון כחדא למיכול לחדא ואמר מה דילמא נטר
לנא סנא יוסף ואתבא יתיב לנא ית כל בישא דיגמלנא יתיה :
ויצוו : ופקידו ית בלהה למימר ליוסף אבוך פקיד קדם
מותיה למימר לך : כה : כדנא תימרון ליוסף במטו שבוק
כדון לחובי אחך ולחטיאיהון ארום בישא גמלו יתך וכדון
שבוק בבעו לחובי עבדי אלקא דאבך ובכא יוסף במללותהון
עימיה : וילכו : ואזלו אוף אחוי ואתרכינו קדמוי ואמרו
הא אנן לך לעבדין : ויאמר : ואמר להום יוסף לא תדחלון
ארום לא ניגמול לכון בישתא אלהין טבתא ארום דחיל ומתבר
מן קדם ה' אנא : ואתם : ואתון חשבתון עלי מחשבן בישן
דמה דלא הוינא מסתחר עימכון למיכל מן בגלל דנטירנא
לכון כבן הווא ומימרא דה' חשבא עלי לטבתא דאבא הוה
מותיב לי ברישא ומן קדם יקריה הוינא מקבל וכדון לית
אנא מקבל כדון דאבוי לאתעבדא לך שיזבתא בזמנא ה
הדין לקיימא עם סגי מדבית יעקב : ועתה : וכדון

לא תדחלון אנא אזון יתכון וית טפלכון ונחים יתהון
ומליל תנחומין על לבהון : וישב : ויתיב יוסף במצרי
הוא ובית אבוי וחיא יוסף מאה ועשרים שנין : וירא :
וחזא יוסף לאפרים בנין דרין תליתאין אף בני
מכיר בר מנשה כד איתילידו רבינון יוסף :
ויאמר : ואמר יוסף לאחוהי הא אנא
מאית ויי' מדכר ידכר יתכון
ויסק יתכון מן ארעא הדא
לארעא דקיים לאברהם
ליצחק וליעקב :
וישבע : ואומי יוסף ית בני ישראל למימר לבניהון הא אתון
משתעבדין במצרים ולא תגידון לאיסוק ממצרים עד זמן
דייתון תרין פרוקין ויימרון לכון מדכר דכיר יי' יתכון :
וכעדן דייתון סלקין תסקון ית גרמיי מיכא :
וימת : ומית יוסף בר מאה ועשר שנין
ובסימו יתיה ועטרון יתיה ושוון יתיה
בגלוסקמא ושקעון יתיה בגו
נילוס דמצרים

ואלה שמות : ואילין שמהת בני ישראל דעלו למצרים עם
יעקב גבר עם אנש ביתיה עלו : ראובן
שמעון לוי ויהודה : יששכר זבולון ובנימין : דן ונפתלי גד
ואשר : ויהי : והוה סכום כל נפשתא נפקי ירכא דיעקב
שובעין נפשתא עם יוסף ובנוי דהוו במצרים : וימת :
ומית יוסף ובתריה מיתו אחוי וכל דרא ההוא : ובני :
ובני דישראל נפישו ואיתילדו וסגו ואתקפו לחדא ואיתמליאת ית
ארעא מנהון : ויקם : וקם מליך חדת כמין
שירויא על מצרים דלא חכים ית יוסף ולא הליך בנימוסוי :
ויאמר : ואמר לעמיה הא עמא בני ישראל סגין ותקפין
יתיר מינן : הבה : אתון כדון נתייעט עליהון בהלין
דינין נזערא יתהון קדם עד לא יסגון ויהי ארום יארע
יתן סדרי קרבא ויתוספון לחוד הינון על סנאינן וישיצון
יתן ולא ישיירון מינן אוף לא חד ומן בתר כדין יסקון להון
מן ארעא : וישימו : ושוון עליהון רברבנין מפלחנין מן
בגלל למצערא יתהון בשעבודהון ובניין קוריין תלילין לשום
בית אוצרוי דפרעה ית טאנוס וית פילוסין : וכאשר :
והיכמא דמעניין להון היכדין הוון סגן והכדין הוון תקפין
ואיתיעקו מצראי בחייהון מן קדם בני ישראל : ויעבידו :
ושעבידו מצראי ית בני ישראל בקשיון : וימררו : ואמרירו
ית חייהון בפולחנא קשייא בטינא ובליבנין ובכל פולחנא ב
באנפי ברא ית כל פולחנהון הוון מפלחין בהון בקשיון :
ויאמר : ואמר פרעה דמך הוה חמי בחילמיה והא כל ארעא
דמצרים קיימא בכף מודנא חדא וטליא בר בכף
מודנא חדא והות כרעא כף מודנא דטליא בגויה מן יד
שדר וקרא לכל חרשי מצרים ותני להון ית חילמיה מן יד פתחון
פומהון ינים וימברס רישי חרשייא ואמרין לפרעה ביר חד
עתיד למיהוי מתיליד בכנישתהון דישראל דעל ידוי עתידא
למחרבא כל ארעא דמצרים ובכן איתיעט ואמר פרעה
מלכא דמצרים לחייתא יהודייתא דשמא דחדא שפרה היא

ושמא דתנייתא פועה היא מרים ברתה ׃ ויאמר ׃ ואמר
כד תהוויין מולדן ית יהודייתא ותיסתכלן עלוי מתברא ׃
אין ביר דכר הוא ותקטלון יתיה ואין ברתא נוקבא היא ותקיימי׳ ׃
ותיראן ׃ ודחילא חייתא מן קדם י״י ולא עבדו היכמה
דמליל להין מלכא דמצרים וקיימא ית בנייא ׃ ויקרא ׃
וקרא מלכא דמצרים לחייתא ואמר להין למה דין עבדתין
פיתגמא הדין וקיימתין ית בנייא ׃ ותאמרן ׃ ואמרן ח
חייתא לפרעה ארום לא כנשייא מצרייתא יהודייתא ארום
זריזן וחכימן בדעתהין הינון קדם עד לא תיתי לוותהן ׃
חייתא הינון תליין עיניהן בצלו מצליין ובען רחמין מן קדם
אבוהון דבשמייא והוא שמע בקל צלותהן ומן יד הינון מתעניין
וילדן ופרקן בשלם ׃ וייטב ׃ ואוטיב י״י לחייתא וסגו
עמא ותקיפו לחדא ׃ ויהי ׃ והוה כד דחילו חייתא מן קדם
י״י וקנו להין שום טב לדריא ובנא להין מימרא די״י בית
מלכותא ובית כהונתא רבתא ׃ ויצו ׃ וכד חמא פרעה כדין
כבין פקיד לכל עמיה למימר כל ביר דכר דיתיליד ליהודאי
בנהרא תשלקוניה וכל ברתא תקיימון ׃
וילך ׃ ואזל עמרם גברא דמשבט לוי ואותיב בכילתא וגנונא
דהלולא ית יוכבד אינתתיה דתריך מן קדם גזירתא דפרעה
והות ברת מאה ותלתין שנין כד אהדרה לותיה ואתעביד
לה ניסין והדרת לעולימותא כמה דהוות כד הות זעירתא מ
מתקריא ברת לוי ׃ ותהר ׃ ואתעברת איתתא וילידת
ביר בסוף שיתא ירחין וחמת יתיה ארום בר קיימי הוא
ואטמרתיה תלת ירחין דסכומהון תשעה ׃ ולא יכלה ׃
ולא הות אפשר לה תוב לאטמרתיה דמצראי מרגשין עלה ׃
ונסיבת ליה תיבותא דטונס וחפתא בחימרא ובזיפתא ושויית
בגוה ית טליא ושויתיה בגו גומייא על גיף נהרא ׃
ותתצב ׃ ואתעתדת מרים אחתיה מרחיק למתחכמא
מה יתעביד ליה ׃ ותרד ׃ וגרי מימר די״י צולקא דשחינא
וטריב בישרא בארעא דמצרים ונחתת בתיה ברתיה

דפרעה לאתקררא על נהרא ועולימתהא אזלן על גיף
נהרא וחמת ית תיבותא בגו גומייא ואושיטת ית גרמידא
ונסיבתא ומן יד אתסיאת מן שיחנא ומן טריבא : ותפתח :
ופתחת וחמת ית רביא והא עולימא בכי וחסת עלוי ואמרת
מן בני יהודאי הוא דין : ותאמר : ואמרת אחתיה לברת
פרעה האיזיל ואיקרי ליך איתא מינקתא מן יהודיתא ותינק
ליך ית רביא : ותאמר : ואמרת לה ברת פרעה איזילי
ואזלת עולימתא וקרת לאימיה דרביא : ותאמר : ואמרת
לה ברת פרעה אובילי ית רביא הדין ואוניקתיה לי ואנא
איתן ית סוטרייך ונסיבת איתתא ית רביא ואוניקתיה :
ויגדל : ורבא רביא ואייתיתיה לברת פרעה והוה לה
חביב הי כביר וקרת שמיה משה אמרת ארום מן מוי ד
דנהרא שחלתיה : ויהי : והוה ביומיא האינון ורבא משה
ונפק לות אחוהי וחמא בפולחן נפשיהון ובסיגוף פולחנהון
וחמא גבר מצראי מחי גבר יהודאי מאחוהי : ויפן :
ואסתכל משה בחכמת דעתיה ואיתבונן בכל דר ודר והא
לא קאים מן ההוא מצראי גבר גיור ולא דעביד תתובא
מן בני בנוי עד עלמא ומחא ית מצראי וטמריה בחלא :
ויצא : ונפק ביומא תניינא ואודיק והא דתן ואבירם
גוברין יהודאין נצן וכד חמא דיגנן דתן ידיה על אבירם
למימחייה אמר ליה למה אנת מחי לחברך : ויאמר :
ואמר ליה דתן מאן הוא דמני יתך לגבר רב ודיין עלנא
הלא למיקטלי אנת אמר כמה דקטלת ית מצראי ודחיל
משה ואמר בקושטא אתפרסם פתגמא : וישמע :
ושמע פרעה ית פתגמא הדין ובעא למקטל ית משה
וערק משה מן קדם פרעה ויתיב בארעא דמדין ויתיב
עלוי בירא : ולכהן : ולרבא דמדין שבע בנתא
ואתאה ודלאה ומלאה ית מורכייתא לאשקאה ענא דאבוהן :
ויבאו : ואתון רעיא וטרדינון וקם משה בחיל גבורתיה
ופרקינון ואשקי ית ענהין : ותבאן : ואתאה לות ד

רעואל אבוהא דאבוהן ואמר מה דין אוחיתון למיתי יומא דין :
ותאמרן : ואמרן גבר מצראי שיזבנן מן ידא דרעיא
ולחוד מדלא חד דלה לן ואשקי ית ענא : ויאמר : ואמר
לבנתיה דבריה והאן הוא למה דין שבקתין ית גברא קרין
ליה וייכול לחמא : ויואל : וכד חכים רעואל דערק
משה מן קדם פרעה טלק יתיה לגובא והות צפרה ברתיה
דבריה מפרנסא יתיה בסיתרא כזמן עשרתי שנין ולסוף
עשרתי שנין אפקיה מן גובא ועאל משה בגו גינוניתא
דרעואל והוה מודי ומצלי קדם יי דעבד עימיה ניסין
וגבורן ואיסתכי ית חוטרא דאיתבריאת ביני שימשתא
וחקיק ומפרש עלה שמא רבא ויקירא דביה עתיד למעבד
ית תימהיא במצרים וביה עתיד למבזע ית ימא דסוף
ולהנפקא מוי מן כיפא והוה דעיץ בגו גינוניתא ומן יד
אושיט ידיה ונסביה הא בכין צבי משה למיתב עם
גברא ויהב ית ציפורה ברת בריה למשה : ותלד : וילידת
ביר דכר וקרא שמיה גרשום ארום אמר דייר הויתי ב
בארעא נוכרייה דלא דידי : ויהי : והוה
ביומייא סגיאייא האינון ואיתכתש מלכא דמצרים ופקיד
לקטלא בוכרייא דבני ישראל בגין למיסחי באדמיהון ו
ואתאנחו בני ישראל מן פולחנא דהוה קשיא עליהון וזעיקו
וסליקת קבילתהון לשמי מרומא דיי ואמר במימריה
למפרוקינון מן פולחנא : וישמע : ושמיע קדם יי
קבילתהון ודכיר קדם יי ית קיימיה דקיים עם אברהם
ועם יצחק ועם יעקב : וירא : וגלי קדם יי צער
שעבודהון דבני ישראל וגלי קדמוי ית תיובתא דעבדו
בטמרא דלא ידעו אינש בחבריה : ומשה :
ומשה הוה רעי ית ענא דיתרו חמוי רבא דמדין ודבר ית
ענא לאתר שפר רעייא דאחורי מדברא ואתא לטורא דאית גלי
עלוי יקרא דיי לחורב : וירא : ואיתגלי זגנזגאל מלאכא
דיי ליה בלהבי אישתא מגו סניא וחמא והא סניא מטריב

באישתא

כמישתעי וסניא להוי יקיר ומתאכיל בנורא : ויאמר :
ואמר משה איתפני כדון ואחמי ית חזונא רבא הדין
מדין לא מתוקד סנייא : וירא : וגלי קדם יי ארום
איתפני למחמי וקרא ליה יי מגו סניא ואמר משה משה
ואמר האנא : ויאמר : ואמר לא תקרב הלכא שלוף סינך
מעל ריגלך ארום אתרא דאנת קאים עלוי אתר קדיש
הוא ועלוי אנת עתיד לקבלא אורייתא למלפא ית
בני ישראל : ויאמר : ואמר אנא הוא אלקיה דאבוך
אלקיה דאברהם אלקיה דיצחק ואלקיה דיעקב וכסיינון
משה לאנפוי ארום הוה דחיל מלאיסתכלא בזיו איקר
שכינתא דיי : ויאמר : ואמר מגלא גלי קדמיי ית ס
סיגופין עמי דבמצרים וית קבילתהון שמיע קדמיי מן
קדם משעבדהון ארום גלי קדמיי ית כיביהון : וארד :
ואיתגליתי יומא דין עלך בגין דבמימרי לשיזבותך מן
ידא דמצראי ולאסקותהון מן ארעא מסאבא ההיא לארע
טבא ופתיא בתחומין לארע עבדא חלב ודבש לאתר
דדיירין תמן כנענאי וחיתאי ואמוראי ופריזאי וחוואי
ויבוסאי : ועתה : וכדון הא קבילת בני ישראל סליקת
לקדמיי ולחור גלי קדמיי ית דוחקא דמצראי דחקין יתהון :
ועתה : וכדון איתא ואשדרינך לות פרעה ואפיק ית עמי
בני ישראל ממצרים : ויאמר : ואמר משה קדם יי
מאן אנא ארום איזיל לות פרעה וארום אפיק ית בני ישראל
ממצרים : ויאמר : ואמר ארום יהי מימרי בסעדך
ודין לך סימנא דאנא שדרתך בהנפקותך ית עמא ממצרים
תפלחון קדם יי דתקבלון ית אורייתא על טורא הדין :
ויאמר : ואמר משה קדם יי הא אנא אזיל לות בני
ישראל ואימר להון יי אלקא דאבהתכון שדרני לותכון
ויימרון לי מה שמיה מה איימר להון : ויאמר : ואמר
יי למשה דין דאמר והוה עלמא אמר והוה כולא ואמר
כדנא תימר לבני ישראל אנא הוא דהוינא ועתיד למיהוי

שדרני לותכון ׃ ויאמר ׃ ואמר תוב יי למשה כדין ת
תימר לבני ישראל אלהא דאבהתכון אלהיה דאברהם אלהיה
דיצחק ואלהיה דיעקב שדרני לותכון דין הוא שמי לעלם
ודין דוכרני לכל דר ודר ׃ לך ׃ איזיל ותיכנוש ית סבי
ישראל ותימר להון יי אלהא דאבהתכון אתגלי לי אלהיה
דאברהם יצחק ויעקב למימר מידכר דכירנא יתכון וית
עולבנא דאיתעביד לכון במצרים ׃ ואמר ׃ ואמרית ב
במימרי אסיק יתכון מסיגופי מצראי לארע כנענאי וחיתאי
ואמוראי ופריזאי וחיואי ויבוסאי לארע עבדא חלב ודבש ׃
ושמעו ׃ ויקבלון מינך ותיעול את וסבי ישראל לות מלכא
דמצרים ותימרון ליה יי אלהא דיהודאי אתקרי עלנא וכען
נזיל כדון מהלך תלתא יומין במדברא ונדבח קדם יי אלקנא ׃
ואני ׃ ואנא קדמי גלי ארום לא ישבוק יתכון מלכא דמצרי/
למיזל ולא מן דחיליה תקיף אלהין בגין דבמימריה לאומחתא
במכתשין בישין ׃ ושלחתי ׃ ותתעכבון תמן עד דאשדר
ית מחת גבורתי ואמחי ית מצראי בכל פרישותי דאעבד
בינהון ומבתר כן יפטור יתכון ׃ ונתתי ׃ ואתין ית עמא
הדין לרחמין בעיני מצראי ויהי ארום תהכון מן תמן ב
פריקין לא תהכון ריקנין ׃ ושאלה ׃ ותשאל איתתא מן
שיבבתה ומן קריבת ביתה מנין דכסף ומנין דדהב
ולבושין ותעטרון על בניכון ועל בנתיכון ותרוקינון ית
מצראי ׃ ויען ׃ ואתיב משה ואמר והא לא יהימנון לי
ולא יקבלון מני ארום יימרון לא אתגלי יי ׃ ויאמר ׃
ואמר ליה יי מה דין בידך ואמר חוטרא ׃ ויאמר ׃ ואמר
טלוק יתיה לארעא וטלקיה לארעא והוה לחויא ועירק משה
מן קדמוי ׃ ויאמר ׃ ואמר יי למשה אושיט ידך ואיחוד
בקוטניה ואושיט ידיה ואתקיף ביה והוה לחוטרא בידיה ׃
למען ׃ מן בגלל דיהמנון ארום אתגלי לך יי אלהא דאבהתהון
אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב ׃ ויאמר ׃
ואמר יי ליה תוב אעיל כדון ידך בחובך ואעיל ידיה בע

חוביה

חוביה והנפקה והא ידיה מסגירתא מחוורא היא כתלגא : ויאמר
ואמר אתיב ידך לעוביך ואתיב ידיה לחוביה והנפקה ומן חו
חוביה תבת למהוי ברייה הי כבישריה : והיה : ויהי אין לא י
יהימנון אוף לתרין אתייא האילין ולא יקבלון מינך ותיסב מן מוי
דבנהרא ותשוד ליבשתא ויהון מוי דתיסב מן נהרא ויהון לדמא ב
ביבשתא : ויאמר : ואמר משה קדם ה' בבעו ה' לא גבר דברן
אנא אוף מאיתמלי אוף מן לקדמוי אוף מן שעתא דמלילתא עם
עבדך ארום חגר פום ויקיר ממלל אנא : ויאמר : ואמר ה'
ליה מאן הוא דשוי ממלל פומא בפום אדם קדמאי או מאן שוי אילמא
או חרשא או פתיחא או סמיא הלא אנא ה' : ועתה : וכדון
איזל ואנא במימרי אהא עם ממלל פומך ואליף יתך מה דתמלל :
ויאמר : ואמר בבעו ברחמין מן קדמך ה' שלח כדון שליחותך
ביד פינחס דחמי למשתלחא בסוף יומיא : ויחר : ותקיף רוגזא
דה' במשה ואמר הלא אהרן אחוך לוואי גלי קדמי ארום מללא
ימלל הוא ואוף הא הוא נפיק לקדמותך ויחמינך ויחדי בליביה :
ודברת : ותמליל עימיה ותשוי ית פיתגמייא בפומיה ומימרי
יהוי עם ממלל פומך ועם ממלל פומיה ואליף יתכון ית מה
דתעבדון : ודבר : וימלל הוא לך עם עמא ויהי הוא יהוי
לך למתורגמן ואנת תהוי ליה לרב תבוע אולפן מן קדם ה' :
ואת : וית חוטרא הדין תיסב בידך דתעביד ביה ית אתייא :
וילך : ואזל משה ותב לות יתרו חמוי ואמר ליה איזיל כדון ו
ואיתוב לות אחיי דבמצרים ואחמי העד כדון אינון קיימין ואמר
יתרו למשה איזיל לשלם : ויאמר : ואמר ה' למשה במדין איזיל
תוב למצרים ארום איתרוקנו ונחתו מנכסיהון והא אינון
חשיבין כמיתיא כל גובריא דהוו תבעין ית נפשך למיסב
יתה : ויקח : ודבר משה ית איתתיה וית בנוי וארכבינון
על חמרא ותב לארעא דמצרים ונסיב משה ית חוטרא דנסב
מן גינוניה דחמוי והוא מספיר כורסי יקרא מתקליה ארבעין
סאוין ועילוי חקיק ומפרש שמא רבא ויקירא וביה איתעבידו נ
ניסין מן קדם ה' בידיה : ויאמר : ואמר ה' למשה במהכך

ולמצרים חמי כל תמהיא דשויתי בידך ותעבדינון קדם
פרעה ואנא אתקיף ית יצרא דליביה ולא יפטור ית עמא :
ואמרת : ותימר לפרעה כדנא אמר יי ברי בוכרי ישראל : ואומר
ואמרית לך פטור ית ברי ויפלח קדמי ומסרב אנת למיפטריה
הא אנא קטיל ית ברך בוכרך ויהי : והוה
באורחא בבית אבתותא וארע ביה מלאכא דיי ובעא למיקטליה
מן בגלל גרשום בריה דלא הוה גזיר על עיסק יתרו חמוי דלא ש
שבקיה למגזריה ברם אליעזר הוה גזר בתנאה דאתניין ת
תרויהון : ותקח : ונסיבת צפורה טינרא וגזרת ית ערלת
גרשום ברה ואקריבת ית גזירת מהולתא לריגלוי דמלאך
חבלא ואמרת חתנא בעא למגזר וחמוי עכיב עלוי וכדון
אדם גזורתא הדין יכפר על חתנא דילי : וירף : ופסק
מלאך חבלא מיניה בכן שבחת צפורה ואמרת מה חביב הוא
אדם גזורתא הדין דשיזבית חתנא מן ידוי דמלאך חבלא :
ויאמר : ואמר יי לאהרן איזל לקדמות משה למדברא
ואזל וארעיה בטורא דאיתגלי עלוי יקרא דיי ונשיק ליה :
ויגד : ותני משה לאהרן ית כל פתגמייא האילין דשלחיה וית
כל אתייא דפקדיה למעבד : וילך : ואזל משה ואהרן וכנשו
ית כל סבי בני ישראל : וידבר : ומליל אהרן ית כל פתגמייא
האילין דמליל יי עם משה ועבד אתייא לעיני עמא : ויאמן :
והימין עמא ושמעו ארום דכיר יי ית בני ישראל וארום גלי
קדמוי שיעבודהון ונחנו וסגידו : ואחר : ובתר כדין עאלו
משה ואהרן ואמרו לפרעה כדנא אמר יי אלקא דישראל פטור
ית עמי ויעבדון לי חגא במדברא : ויאמר : ואמר פרעה
שמא דיי לא איתגלי דאיקביל במימריה למיפטור ית ישראל
לא אשכחית בספר מלאכיא כתיב ית שמא דיי מיניה לית
אנא דחיל ואוף ית ישראל לא איפטור : ויאמרו : ואמרו
אלקיה דיהודאי אתקרי שמיה עלנא נטייל כדון מהלך תלתא
יומין במדברא ונדבח נכסת חגא קדם יי אלהן דלמא
יארעינן במותא או בקטלא : ויאמר : ואמר להון מלכא דמצרי

למה משה ואהרן תבטלון ית עמא מעבדיהון איזילו לפולחנכון ׃
ויאמר ׃ ואמר פרעה הא סגין הינון כדון עמא דארעא
ואתון מבטלין יתהון מפולחנהון ׃ ויצו ׃ ופקיד פרעה
ביומא ההוא ית שולטניא דעמא וית סרכוהי למימר ׃ לא ׃
לא תוספון למיתן תיבנא לעמא למרמי ליבנא הי כמאתמלי
והי כמדקדמוהי הינון יזלון ויגבבון להון תיבנא ׃ ואת ׃
וית סכום ליבניא דהינון עבדין מאתמלי ומדקדמוהי תמנון
עליהון לא תמנעון מינה ארום בטלנין הינון בכין הינון
צוחין למימר ניזיל נדבח ניכסת חגא קדם אלהנא ׃
תכבד ׃ תיתקף פולחנא על גבריא ויתעסקון בה ולא
יתרחצון על מילי שקרא ׃ ויצאו ׃ ונפקו שולטני עמא
וסרכוהי ואמרו לעמא כדנא אמר פרעה לית אנא יהיב לכון ת
תיבנא ׃ אתם ׃ אתון איזילו סבו לכון תיבנא מן אתר
דתשכחון ארום לא מתמנע מפולחנכון מידעם ׃ ויפץ ׃
ואתבדר עמא בכל ארעא דמצרים לגבבא גילי לתיבנא ׃
והנגשים ׃ ושולטוניא דחקין למימר אשלימו עיבידתכון
פתגם יום ביומיה היכמא דהויתון עבדין כד הוה יהיב
לכון תיבנא ׃ ויכו ׃ ולקו סרכי בני ישראל דמנו עליהון
שולטני פרעה למימר למה דין לא אשלימתון גזירתכון למרמי
ליבנין הי כמאתמלי והי כמדקדמוהי אוף אתמלי אוף יומא
דין ׃ ויבאו ׃ ואתו סרכי בני ישראל וצווחו קדם פרעה
למימר למה תעביד כדין לעבדך ׃ תבן ׃ תיבנא לא מתיהב
לעבדך וליבנא אמרין לנא עיבידו והא עבדך לקיין וחובתהון
דעמך תקפא וסלקא ׃ ויאמר ׃ ואמר בטלנין אתון בטלנין
בכין אתון אמרין ניזיל נדבח נכסת חגא קדם אלקנא ׃
ועתה ׃ וכדון איזילו פלחו ותיבנא לא יתיהב לכון וסכום
ליבניא תתנון ׃ ויראו ׃ וחזון סרכי בני ישראל יתהון ב
בביש למימר לא תמנעון מן ליבניכון פתגם יום ביומיה ׃
ויפגעו ׃ וארעו ית משה וית אהרן קימין לקדמותהון ב
במיפקהון מן קדם פרעה ׃ ויאמרו ׃ ואמרו להון יתגלי

קדם יי עולבננא ולחוד יתהבתא מינכון דאסרחתון ית ריחנא
קדם פרעה וקדם עבדוי דגרמתון למיתן סייפא בידיהון
למקטלנא : וישב : ותב משה לקדם יי ואמר יי למא
אבאשתא לעמא הדין ולמא דנן שלחתני : ומאז : ומן
שעתא דעלית לות פרעה למללא בשמך אבאישו לעמא ה
הדין ושיזבא לא שיזבתא ית עמך : ויאמר : ואמר יי
למשה כדון תחזי מה אעביד לפרעה ארום בידא תקיפתא
ופטורינון ובידא תקיפתא יתריכינון מן ארעיה : : :

פרשה וארא //

וידבר אלהים : ומליל יי עם משה ואמר ליה אנא יי הוא ד
דאיתגליתי עלך בגו סניא ואמרית לך אנא
יי : וארא : ואתגליתי לאברהם ליצחק וליעקב באל שד
ושמי יי ברם במימר שכינתי לא אתידעת להון : וגם הקמותי :
ולחוד אקימית ית קיימי עמהון למיתן להון ית ארעא דכנען
ית ארע תותבותהון דאיתותבו בה : וגם אני : ולחוד
קדמי ית אנקת בני ישראל דמצראי משעבדין יתהון ודכירנא ית
קיימי : לכן : בכן אימר לבני ישראל אנא הוא יי ואפיק יתכון
מגו דחוק פולחן מצראי ואשיזיב יתכון מפולחנהון ואפריק
יתכון בדרע מרמם ובדינין רברבין : ולקחתי : ואקרב
יתכון קדמי לעם ואהוי לכון לאלקא ותדעון ארום אנא יי
אלהכון דאפיק יתכון מגו דחוק פולחן מצראי : והבאתי :
ואעיל יתכון לארעא דקיימית במימרי למיתן יתה לאברהם
ליצחק וליעקב ואיתן יתה לכון ירותא אנא יי : וידבר :
ומליל משה כדין עם בני ישראל ולא קבילו מן משה מקפידות
רוחא ומפולחנא עבדותא קשיא דיבידיהון : וידבר :
ומליל יי עם משה למימר : בא דבר : עול מליל עם

פרעה

פרעה מלכא דמצרים ויפטור ית בני ישראל מארעיה :
וידבר : ומלל משה קדם ה' למימר הא בני ישראל לא קבלו
מיני והכדין יקביל מיני פרעה ואנא קשי ממלל : וידבר :
ומליל ה' עם משה ועם אהרן ואזהרינון על בני ישראל ושלחינון
לות פרעה מלכא דמצרים למפקא ית בני ישראל מארעא ד
דמצרים : אלה : אילין רישי בית אבהתהון בני דראובן
בוכרא דישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי אילין ייחוסין דראובן :
ובני : ובנוי דשמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול הוא
זמרי דמשאיל נפשיה לזנותא היך כנענאי אילין ייחוסין דשמעון :
ואלה : ואילין שמהת בנוי דלוי לייחוסיהון גרשון קהת ומררי
ושני חייוי דלוי מאה ותלתין ושבע שנין חייא עד דחמא ית
משה וית אהרן פריקייא דישראל : בני : בנוי דגרשום
לבני ושמעי לייחוסיהון : ובני : ובנוי דקהת עמרם
ויצהר וחברון ועזיאל ושני חייוי דקהת חסידא מאה ותלתין
ותלת שנין חייא עד דחמא ית פנחס הוא אליהו כהנא רבא
דעתיד למשתלחא לגלוותא דישראל בסוף יומייא : ובני :
ובנוי דמררי מחלי ומושי אילין ייחוסין דלוי לגניסתהון :
ויקח : ונסב עמרם ית יוכבד חביבתיה ליה לאינתו ו
וילידת ליה ית אהרן וית משה ושני חייוי דעמרם חסידא
מאה ותלתין ושבע שנין חייא עד דחמא ית בני דרחביה בר
גרשום בר משה : ובני : ובנוי דיצהר קרח ונפג וזכרי :
ובני : ובנוי דעזיאל מישאל ואלצפן וסתרי : ויקח :
ונסיב אהרן ית אלישבע ברת עמינדב אחתיה דנחשון
ליה לאינתו וילידת ליה ית נדב וית אביהוא ית אלעזר
וית איתמר : ובני : ובנוי דקרח אסיר ואלקנה ואביאסף
אילין ייחוסין דקרח : ואלעזר : ואלעזר בר אהרן נסיב
ליה מברתוי דיתרו הוא פוטיאל ליה לאינתו וילידת ליה ית
פנחס אילין רישי אבהת ליואי לייחוסיהון : הוא : הוא
אהרן ומשה דאמר ה' להון הנפיקו ית בני ישראל פריקין מ
מארעא דמצרים על חיליהון : הם : הינון דממללין :

עם פרעה מלכא דמצרים להנפקא ית בני ישראל ממצרים ״
הוא משה נביא ואהרן כהנא ׃ ויהי ׃ והוה ביומא דמליל ייי
עם משה בארעא דמצרים הוה אהרן מצית אדניה ושמע מה
דמליל עמיה ׃ וידבר ׃ ומליל ייי עם משה למימר
אנא הוא ייי מליל עם פרעה מלכא דמצרים ית כל דאנא ממליל
עימך ׃ ויאמר ׃ ואמר משה קדם ייי הא אנא קשי ממלל וכדין
יקביל מיני פרעה ׃ ויאמר ׃ ואמר ייי למשה למא אנת מ
מסתפי חמי דכבר שויתך דחילא לפרעה כאילו אלהא
דיליה ואהרן אחוך הוי נביא דילך ׃ אתה ׃ אנת תמליל
לאהרן ית כל דאיפקדינך ואהרן אחוך ימליל לפרעה ויפטור
ית בני ישראל מארעיה ׃ ואני ׃ ואנא אקשי ית יצרא ד
ליבא דפרעה ואסגי ית אתותי וית תמהיי בארעא
דמצרים ׃ ולא ׃ יקביל מנכון פרעה ואיגרי בהון גירין
דקטול ואיתין מחת גבורת ידי במצרים ואפיק ית עמי
בני ישראל פריקין מארעא דמצרים בדינין רברבין ׃
וידעו ׃ וינדעון מצראי ארום אנא הוא ייי כד ארים ית
מחת גבורתי על מצרים ואנפיק ית בני ישראל פריקין מ
מביניהון ׃ ויעש ׃ ועבד משה ואהרן היכמא דפקיד ייי
יתהון היכדין עבדו ׃ ומשה ׃ ומשה בר תמנן שנין ואהרן
בר תמנן ותלת שנין במללותהון עם פרעה ׃ ויאמר ׃ ואמר
ייי למשה ולאהרן למימר ׃ כי ידבר ׃ ארום ימליל עמכון
פרעה למימר הבו לכון תימהא ותימר לאהרן סב ית חוטרך
ורמי יתיה קדם פרעה יהי לחוי חורמן ארום עתידין ״
כל דיירי ארעא למשמע קל צווחתהון דמצרים בתבירתי
יתהון היכמא דשמעו כל בריתא ית קל צווחת תנינא
כד איתערטל מן שירויה ׃ ויבא ׃ ועאל משה ואהרן לות
פרעה ועבדו היכדין היכמא דפקד ייי וטלק אהרן ית חוטריה
קדם מיחמי פרעה וקדם מיחמי עבדוי והוה לחורמנא ׃
ויקרא ׃ וקרא אוף פרעה לחכימיא ולחרשיא ועבדו ״
אוף הינון ינס וימבריס חרשין דבמצרים בלחשי קוסמיהון

היכדין

היכרין ׃ וישליכו ׃ ועלקין אנש חוטריה והוו לחורמנין ומן יד יו
אתהפיכו למיהוי כמרן לירוין ובלע חוטרא דאהרן ית חוטריהון ׃
ויחזק ׃ ואתקף יצרא דלבה דפרעה ולא קביל מנהון הי כמא דד׳ ׃
ויאמר ׃ ואמר ה׳ למשה אתקף יצרא דלבה דפרעה מסרב למפטור
ית עמא ׃ לך ׃ איזל לות פרעה בצפרא הא נפיק למסער קוסמין
על מיא הי כמנחשא ותתעתד לקדמותה על גיף נהרא וחוטרא
חוטרא דאהרן דאתהפיך לחוי תיסב בידך ׃ ואמרת ׃ ותימר ליה
ה׳ אלקיה דיהודאי שדרני לותך למימר פטור ית עמי ויפלחון קדמי
במדברא והא לא קבלת עד כדין ׃ כה ׃ כדנא אמר ה׳ בדין סימנין
תינדע ארום אנא ה׳ הא אנא מחי בחוטרא דבידי על מוי די בנהרא
ויתהפכון לדמא ׃ והדגה ׃ ונוני דיבנהרא ימותון ויסרי נהרא
וישלהון מצראי למשתי מוי מן נהרא ׃ ויאמר ׃ ואמר ה׳ למשה
אימר לאהרן סב חוטרך וארים ידך על מוי דמצראי על נהריהון על
בציריהון על שיקיאתהון ועל כל בית כנישות מימיהון ויהון דמא ויהי
דמא בכל ארעא דמצרים ובמני קיסא ובמני אבנא ׃ ויעשו ׃ ועבדו
היכדין משה ואהרן הי כמא דפקיד ה׳ וארים בחוטרא ומחא ית מוי
דבנהרא לאחמי פרעה ולאחמי עבדוי ואיתהפיכו כל מוי דבנהרא
לדמא ׃ והדגה ׃ ונוני די בנהרא מיתו וסרי נהרא ולא יכלו מצראי
למשתי מוי מן נהרא והות מחת דמא בכל ארעא דמצרים ׃ ויעשו ׃
ועבדו היכדין איצטגני איצטגניני מצרים בלחשיהון והפיכו מן
מוי דנהרא לדמא ואתקף יצרא דליבא דפרעה ולא קביל מנהון
הי כמא דמליל ה׳ ׃ ויפן ׃ ועבד פרעה צורכיה ועאל לביתה
ולא שוי ליביה לחור למחתא הדא ׃ ויחפרו ׃ וחפרו מצראי חזרנות
נהרא מוי למשתי ולא אשכחו ארום לא יכלו למשתי מן מוי
דבנהרא ׃ וימלא ׃ ושלימו שבעא יומין מן בתר די מחא ה׳ ית
נהרא ומעבר כן אסי מימרא דה׳ ית נהרא ׃ ויאמר ׃ ואמר
ה׳ למשה עול לות פרעה ותימר ליה כדנא אמר ה׳ פטור ית עמי
ויפלחון קדמי ׃ ואם ׃ ואין מסרב אנת למפטור הא אנא מחי
ית כל תחומך בעורדענייא ׃ ושרץ ׃ וירבי נהרא עורדעניא
ויסקון ויעלון בביתך ובקיטון בית משכבך ועלוי דרגשך ובבית

עבדך ובעמך ובתנורך ובאצוותך : ובכה : ובגופך ובגופי
עמך ובכל עבדך יסקון עורדעניא : ויאמר : ואמר ה'
למשה ארים ית ידך בחוטרך על נהריא על ביציא ועל שקייא
ואסיק ית עורדעניא על ארעא דמצרים : ויט : וארים אהרן
ית ידיה על מיא דמצרים וסליקת מחת עורדעניא וחפת ית
ארעא דמצרים ברם משה לא אלקי ית מיא לא בדמא ולא בעורדע עוו
מן בגלל דהות ליה בהון שיזבותא כד מן דשלקת יתיה אמיה בנהרא :
ויעשו : ועבדו היכדין אסטגניני בלחשיהון ואסיקו ית עורדעניא
על ארעא דמצרים : ויקרא : וקרא פרעה למשה ולאהרן ואמר
צלו קדם ה' ויעדי עורדעניא מני ומן עמי ואפטר ית עמא
וידבחון נכסת חגא קדם ה' : ויאמר : ואמר משה לפרעה
שבח נפשך בגיני לאימת דאנא מצלי עלך ועל עבדך ועל
עמך לשיצאה עורדעניא מינך ומבתך לחוד מה דבנהרא ־ ־
ישתיירן : ויאמר : ואמר למחר ואמר כפתגמך מן בגלל ד
דתינדע ארום לית כה' אלהנא : וסרו : ויעדון עורדעניא
מינך ומבתך ומן עבדך ומן עמך לחוד מה דבנהרא ישתיירן :
ויצא : ונפק משה ואהרן מלות פרעה וצלי משה קדם ה' על עיסק
עורדעניא דשוי לפרעה : ויעש : ועבד ה' כפתגמא דמשה
ומיתו עורדעניא מן בתיא ומן דרתא ומן חקליא : ויצברו :
וכנשו יתהון כרווין כרווין וסריית ארעא : וירא : וחזא
פרעה ארום הות רווחתא לעקתיה ויקר ית ליביה ולא קביל
מנהון היכמא דמליל ה' : ויאמר : ואמר ה' למשה
אימר לאהרן ארים ית חוטרך ומחי ית עפרא דארעא ויהי
לקלמי בכל ארעא דמצרים ברם על ידך לית אפשר לאלקי ארעא
דבה הות לך שיזבותא כד קטלתא ית מצראי וקברתיה : ויעשו :
ועבדו היכדין וארים אהרן ית ידיה בחוטריה ומחא ית עפרא
דארעא והות מחת קלמי באנשא ובבעירא כל עפרא
דארעא אתהפיך למהוי קלמי בכל ארעא דמצרים : ויעשו :
ועבדו היכדין אסטגניניא חרשותא בלחשיהון לאפקא ית קלמין
ולא יכלו והות מחת קלמי שלטא באנשא ובבעירא : ויאמרו :

ואמרו

ואמרין איסטגניני פרעה ולא מן כח גבורת משה ואהרן היא אלהן
מחא משתלחא מן קדם יי היא ואיתקף יצרא דליבא דפרעה ולא
קביל מנהון היכמא דמליל יי : ויאמר : ואמר יי למשה אקדים
בצפרא ותתעתד קדם פרעה הא נפיק למינטר קוסמין עילוי מיא
הי כמגושא ותימר ליה כדנא אמר יי פטור ית עמי ויפלחון קדמי :
כי אם : ארום אין ליתך מפטר ית עמי הא אנא מגרי בך ובעבדך
ובעמך ובבתך ית ערבוב חיות ברא ויתמלון בתי מצראי
ערבוב חיות ברא ואוף ית ארעא דהינון עלה : והפליתי :
ואעבד פלאין ביומא ההוא עם ארעא דגשן דעמי שרי עלה
בדיל דלא למהוי תמן ערבוב חיות ברא מן בגלל דתנדע
ארום אנא יי שליט בגו ארעא : ושמתי : ואשוי פורקן לעמי
ועל עמך איתי מחא לעידן מחר יהי אתא הדין : ויעש : ועבד
יי כן ואיתי ערבוב חיות ברא תקיף לבית פרעה ולבית
עבדוי ובכל ארעא דמצרים אתחבלו יתבי ארעא מן קדם ע
ערבוב חיות ברא : ויקרא : וקרא פרעה למשה ולאהרן
ואמר איזילו פלחו נכסת חגא קדם יי אלהכון בארעא הדא :
ויאמר : ואמר משה לא תקין למעבד כן ארום אימריא דהינון
טעוותהון דמצראי מנהון ניסב ונקרב קדם יי אלהן הא
אין מקרבין אנן ית טעוותהון דמצראי קדמיהון הלא אין דיינין
הוא למירגם יתן באבנין : דרך : מהלך תלתא יומין ניזיל
במדברא ונדבח נכסת חגא קדם יי אלהנא היכמא דיימר לנא :
ויאמר : ואמר פרעה אנא אפטור יתכון ותדבחון קדם יי
אלהכון במדברא לחוד ארחקא לא תרחקון למיזל צלו עלי :
ויאמר : ואמר משה הא אנא נפיק מלותך ואיצלי קדם יי ויע
ויעדי ערבוב חיות ברא מן פרעה ומן עבדוי ומן עמיה למחר
לחוד לא יוסיף פרעה למשקרא בדיל דלא למפטור ית עמא למדבח
נכסת חגא קדם יי : ויצא : ונפק משה מלות פרעה וצלי
קדם יי : ויעש : ועבד יי כפתגם בעותא דמשה ואעדי
ערבוב חיות ברא מפרעה ומעבדוי ומעמיה לא אישתאר חד :
ויכבד : ויקר פרעה ית יצרא דליביה אוף בזימנא הדא ולא

פטר ית עמא : ויאמר : ואמר ה' למשה עול לות
פרעה ותמליל עמיה כדנא אמר ה' אלקא דיהודאי פטור ית עמי
ויפלחון קדמי : כי אם : ארום אין מסרב את למפטור ו
ועד כען את מתקיף בהון : הנה : הא מחת ידא דה' הוין
כען כדלא הות למהוי מתבריא לחוד בבעירך דבחקלא בסוסותא
בחמרי בגמלי בתורי ובענא מותא תקיף לחדא : והפלא :
ויעבד ה' פלאין בין בעירי דישראל ובין בעירי דמצראי ולא ימות
מכל לבני ישראל מידעם : וישם : וקבע ה' זימנא למימר מחר
יעביד ה' ית פתגמא הדין בארעא : ויעש : ועבד ה' ית
פתגמא הדין ליום חרן ומית כל בעירא דמצראי ומבעירא דבני
ישראל לא מית חד : וישלח : ושדר פרעה פולין למיחמי והא
לא מית מבעירא דבני ישראל עד חד ואתייקר יצרא דליבא ד
דפרעה ולא פטר ית עמא : ויאמר : ואמר ה' למשה
ולאהרן סיבו לכון מלי חופניכון קטם דקיק מן אתונא וידריקינה
משה לצית שמיא למיחמי פרעה : והיה : ויהי לאבקא על כל
ארעא דמצרים ויהי על אנשא ועל בעירא לשחין סגי שלפוקיין
בכל ארעא דמצרים : ויקחו : ונסבו ית קטמא דאתונא וקמו
קדם פרעה ודרק יתיה משה לצית שמיא והוה שחין שלפוקיין סגי
באנשא ובבעירא : ולא יכלו : ולא יכלו אסטגניניא למיקם
קדם משה מן קדם שחנא ארום הוה מחת שחנא באסטגניניא
ובכל מצראי : ויחזק : ותקיף ה' ית יצרא דלבה דפרעה ולא
קביל מינהון היכמא דמליל ה' עם משה : ויאמר :
ואמר ה' למשה אקדם בצפרא ותתעתד קדם פרעה ותימר ליה
כדנא אמר ה' אלקא דיהודאי פטור ית עמי ויפלחון קדמי :
כי : ארום בזימנא הדא אנא שלח מחתא לך מן שמיא ותניב
ית כל מחתי דמחתך ללבך ובעבדך ובעמך דאין קדמוי הוון
משתלחין ולא מן חרשוותא דבני נשא בגין דתנדע ארום לית
דדמי לי בכל ארעא : כי : ארום כדון שדרית ית מחת
גבורתי מן דינא הוא דמחיתי יתך וית עמך במותא ואישתצית
מן ארעא : ואולם : וברם בקושטא לא מן בגלל די נייכא

לך

לך קיומתך דילמא מן בגלל לאחזיך ית חילי ומן בגלל דיתני שמי
קדישא בכל ארעא : עודך : עד כען מתרברב בעמי בדיל
דלא לשפטירינון : הנני : האנא מחית בעידן הדין למחר מן
אוצרי שמיא ברדא תקיף לחדא דלא הוי דכוותי במצרים מן יומא
דאשתכללו אושהא ועד כען : ועתה : וכען שדר כנוש ית
בעירך וית כל דילך בחקלא כל אנשא ובעירא דישתכח בחקלא
ולא יתכניש לביתא ויחות עליהון ברדא וימותון : הירא :
אונב דהוה דחיל מפתגמא דה' מעבדי דפרעה כנש ית עבדוי
וית בעירוי לגו בתיא : ואשר : ודלא שוי ליבה לפתגמא
דה' ושבק ית עבדוי וית בעירוי בחקלא : ויאמר : ואמר
ה' למשה ארים ית ידך על צית שמיא ויהי ברדא בכל ארעא
דמצרים על אנשא ועל בעירא ועל כל עיסבא דחקלא בארעא
דמצרים : ויט : וארים משה ית חוטריה על צית שמיא
וה' יהב קלין וברדין ומהלכא אישתא על ארעא ואחית ה'
ברדא על ארעא דמצרים : ויהי : והוה ברדא ואישתא מ
מתקפצא בגו ברדא תקיף לחדא דלא הוה דכותיה בכל ארעא
דמצרים מן עידן דהות לעמא ולמלכו : ויך : ומחא ברדא
בכל ארעא דמצרים ית כל דבחקלא מאנשא ועד בעירא וית
כל עיסבא דחקלא מחא ברדא וית כל אילני דחקלא תבר
ושרש : רק : לחוד בארעא דגשן דתמן בני ישראל לא הוה
ברדא : וישלח : ושדר פרעה פאלין למיקרי למשה ולאהרן
ואמר להון חבית בזימנא הדין ידעית דה' הוא אלקא זכאה
וברם אנא ועמי חייבין בכל מחתא ומחתא : העתירו :
צלו קדם ה' ויהי סגי קדמוי מלמהוי קלין דלוט מן קדם ה'
וברדין ואפטור יתכון ולא תוספון לאתעכבא : ויאמר :
ואמר ליה משה כמיפקי סמיך לקרתא אפרוס ית ידיי בצלו
קדם ה' קלייא יתמנעון וברדא לא יהי תוב מן בגלל דתנדע
ארום דה' היא ארעא : ואתה : ואנת ועבדך חכימית
ארום עד לא תפטרון עמא תהון דחלין מן קדם ה' אלקים :
והפשתה : וכתנא וסערתא לקין ארום סערתא הוות בסירא

וכיתנא עבר מקלין : והחטה : וחיטיא וכונתיא לא לקין
ארום לקישן הינון : ויצא : ונפק משה מלות פרעה סמיך
לקרתא ופרס ידוי בצלו קדם יי׳ ואתמנען קלין דלוט וברדא
ומיטרא דהוה נחית לא מטא על ארעא : וירא : וחזא פרעה
ארום אתמנע מיטרא וברדא וקליא דלוט פסקו ואוסיף ל
למחטי ויקריה ליצרא דליביה הוא ועבדוהי : ויחזק : ואתקף
יצרא דלבא דפרעה ולא פטיר ית בני ישראל היכמא דמליל יי׳
בידא דמשה :

פרשה בא אל פרעה

ויאמר יי׳ אל משה : ואמר יי׳ למשה עול לות פרעה ארום אנא
יקרית יצרא ליביה ויצרא דלבהון דעבדוהי
מן בגלל דאשוי אתוותי אילין בינהון : ולמען : ומן בגלל
דתתני במשמעי ברך ובר ברך ית נסין דעבדית במצרים וית
אתוותי דשויתי בהון ותידעון ארום אנא הוא יי׳ : ויבא :
ועאל משה ואהרן לות פרעה ואמרו ליה כדנן אמר יי׳ אלקא
דישראל עד אימת מסרב אנת מן לאתכנעא מן קדמוי פ
פטור ית עמי ויפלחון קדמוי : כי אם : ארום אין מסרב
אנת למפטור ית עמי הא אנא מיתי מחר גובא בתחומך :
וכסה : ויחפי ית חזוונא דארעא ולא יהי יכיל למחזי ית
ארעא וישיצי ית שאר שיזבותא דאשתארת לכון מן ברדא
וישיצי ית כל אילנא דיצמח לכון מן חקלא : ומלאו : ויתמלון
בתך ובתי כל עבדך ובתי כל מצראי דלא חזאן אבהתך ואבהת
אבהתך מן יום מהויהון על ארעא עד יומא הדין ואתפני
ונפק מלות פרעה : ויאמרו : ואמרו עבדי פרעה ליה
עד אימת יהי דין גברא לנא לתקלא פטור ית גבריא
ויפלחון קדם יי׳ אלקהון העד כען לא חכימת ארום על

ידוע עתידה למובדא ארעא דמצרים : ויושב : ופקיד
לאיתותבא ית משה וית אהרן לות פרעה ואמר להום איזילו
פלחו קדם ה' אלהכון מן ומן הינון דאזלין : ויאמר :
ואמר בעולימנא ובסבנא ניזיל בבננא ובברתנא ניזיל בענא
ובתורנא ניזיל ארום חגא קדם ה' לנא : ויאמר : ואמר
להון יהי כדין מימרא דה' בסעדכון כמא דאפטור יתכון וית
טפלכון חזון ארום לתקלא בישא היא לכון לקבל אפיכון ::
במורחכון דתהלכון עד זמן דית מטון לבית אתר משרייכון :
לא כן : לא כמא דאתון סברין אלהין איזילו כדון גובריא
ופלחו קדם ה' ארום יתה אתון בעאן ותריך יתהון מלות
אפי פרעה : ויאמר : ואמר ה' למשה ארים
ית ידך על ארעא דמצרים בדיל גובא ויסק על ארעא דמצרים
וישיצי ית כל עיסבא דארעא ית כל מה די שייר ברדא : ויט :
וארים משה ית חוטריה על ארעא דמצרים וה' דבר רוח קידומא
בארעא כל יומא ההוא וכל ליליא צפרא הוה ורוח קידומא נטל
ית גובא : ויעל : וסליק גובא על כל ארעא דמצרים ושרא
בכל תחום מצרים תקיף לחדא קודמוי לא הוה כדין קשיין ב
גובא דכוותיה ובתרוי לא עתיד די יהי כן : ויכס : וחפא ית
חיזוונא דכל ארעא עד די חשוכת ארעא ושיצי ית כל עיסבא
דארעא וית כל פירי אילנא די שייר ברדא ולא אשתייר כל ::
ירוק באילנא ובעיסבא דחקלא בכל ארעא דמצרים : ::
וימהר : ואוחי פרעה ושדר פולין למיקרי למשה ולאהרן ואמר
חבית קדם ה' אלהכון ולכון : ועתה : וכדון שבוק כדון ::
חובי לחוד זימנא הדא וצלו קדם ה' ויעדי מיני לחוד ית מותא
הדין : ויצא : ונפק מלות פרעה וצלי קדם ה' : ויהפך :
והפך ה' ית רוחא מערבא תקיף לחדא ונטל ית גובא [illegible]
וטלקיה לימא דסוף לא אשתייר גובא חד בכל תחום מצרים
ואפי' מה דמלחין במניין לצרך מיכלהון נשא היאון דורד
מערבא ואזלו : ויחזק : ותקיף ה' ית יצרא ולבא דפרעה
ולא פטר ית בני ישראל : ויאמר : ואמר ה' למשה

ארים ית ידך על צית שמיא ויהי חשוכא על ארעא דמצרים
בקריצתא ויעדי בקדמיתא חשוך לילייא : ויט : וארים
משה ית ידיה על צית שמייא והוה חשוך דקביל בכל ארעא
דמצרים תלתא יומין : לא ראו : לא חמון גבר ית אחוי
ולא קמון אנש מאתריה תלתא יומין ובכל בני ישראל הוה
נהורא למקבר רשיעיא דיבניהון דמיתו ובזכאיא לאתעסק
במצוותא במותבניהון : ויקרא : בסופי תלתא יומין
קרא פרעה למשה ואמר זילו פלחו קדם יי לחוד ענכון ותוריכון
יקום נכסי אוף טפלכון יזיל עמכון : ויאמר : ואמר אוף
אנת תתן בידנא נכסת קודשין ועלוון ונעבד קדם יי
אלהנא : וגם : ואוף גיתנא יזיל עימנא לא תשתייר
מינהון פרסתא חדא ארום מינהון ניסב למפלח קדם יי אלהן
ואנחנא אין נשבקינון לית אנן ידעין מאי נפלח קדם יי
עד מיתנא לתמן : ויחזק : ותקיף יי ית יצרא דלבא דפרעה
ולא צבא למפטרינון : ויאמר : ואמר ליה פרעה איזל
מעילוויי אזדהר לך לא תוסיף למיחמי סבר אפיי למללא
קדמיי חדא מן מילייא קשייתא האילין ארום ביומא דאת
חמי סבר אפיי יתקיף רוגזי בך ואמסור יתך ביד בני נשא
אילין דהוו תבעין ית נפשך למסב יתה : ויאמר : ואמר
משה יאות מלילתא אנא עד דהוינא יתיב במדין יתאמר לי
במימר מן קדם יי דגובריא דבעו למקטלך נחתו מניכסיהון
והינון חשיבין כמיתיא ולא מן סוגי דהוה עלך רחמין הווינא
מצלי ואתחלף הות מתבליא אוף כדון לא אוסיף תוב ל
למיחמי סבר אפך : ויאמר : ואמר יי למשה
תוב מכתש חד אנא מייתי עלוי פרעה ועלוי מצראי דקשי
עליהון מכולהון ומבתר כדין יפטור יתכון מיכא כמפטריה
גמירא יהי ליה מיטרד יטרד יתכון מכא : דבר : מליל
כדון במשמעהון דעמא וישיילון גבר מן חבריה מצראי ואיתתא
מן חברתה מצריתא מנין דכסף ומנין דדהב : ויתן :
ויהב יי ית עמא לרחמין קדם מצראי אוף גברא משה רב

לחדא

לחדא בארעא דמצרים קדם עבדי פרעה וקדם עמא :
ויאמר : ואמר משה לפרעה כדנא אמר יי׳ לפלגו ליליא תורן ב
כשעתא דא אנא מתגלי בגו מצראי : ומת : וימות כל
בוכרא בארעא דמצרים מבוכרא דפרעה דעתיד דייתב
על כורסי מלכותיה עד בוכרא דאמתא בצירתא דמצרים
דמתגליר לה כד היא טחנא אחורי רחייא וכל בוכרא דבעירא :
והיתה : ותהי צווחתא רבתא בכל ארעא דמצרים דדכותה
ליליא לא הות כה מחתא כדא ודכותה ליליא לא תוסיף
למיהוי מחתא כדין : ולכל : ולכל בני ישראל לא יהנזק כלבא
בלישניה למנבח לאינשא ועד בעירא מן בגלל דתנדעון
דיפריש יי׳ בין מצראי ובין ישראל : וירדו : ויחתון כל עבדך
אלין לותי ויבעון מני מנו למימר פוק אנת וכל עמא דעמך
ומבתר כדין איפוק ונפק מלות פרעה בתקוף רגז :
ויאמר : ואמר יי׳ למשה לא יקביל מנכון פרעה מן בגלל ד
לאסגאה תמהיי בארעא דמצרים : ומשה : ומשה ואהרן
עבדו ית כל תמהייא האלין קדם פרעה ותקיף יי׳ ית יצרא
דלבא דפרעה ולא פטר ית בני ישראל מארעיה :
ויאמר : ואמר יי׳ למשה ולאהרן בארעא דמצרים למימר :
החדש : ירחא הדין לכון למקבעה ריש ירחייא ומניה תשרון
למימני חגייא וזימנייא ותקופתא קדמאי הוא לכון למניין ירחי שתא :
דברו : מלילו עם כל כנישתא דישראל למימר בעשרא לירחא
הדין ומניה קבע כבדא ומנא ולא לדריא ויסבון להון אימר
לבית גניסתא ואין סגיאין אחנייא יסבון אימרא לביתא :
ואם : ואין זעירין אינשי ביתא ממניין עשרא כמיסת למיכל
אימרא ויסב הוא ושיבביה דקריב לביתיה בסכום נפשתא -
גבר לפום מיסת מיכליה תיכסון ית אימרא : שה : אימר
שלים דכר בר שתא יהי לכון מן אימריא ומן בני עזייא תסבון :
והיה : ויהי לכון קטיר ונטיר עד ארבסר יומא לירחא הדין ד
דתנדעון דליתיכון מסתפיין ממצראי דחמיין יתיה ויכסון
יתיה כהילכתו כל קהל כנישתא דישראל בינֵי שימשתא :

ולקחו : ויסבון מן אדמא ויתנון על תרין סיפייא ועלוי א
אסקופתא עילאה מלבר על בתיא דייכלון יתיה ודדמכין בהון :
ואכלו : וייכלון ית בישרא בליליא הדין דמוסר בניסן עד
פלגותיה דליליא טוי נור ופטיר על תמכה ועולשין ייכלוניה :
אל תאכלו : לא תיכלון מיניה כד חי ולא כד בשלא במיא ומשחא
ושקיין ולא מבשל במיא אלהן טוי נור עם רישיה עם ריגלוי :
ועם בני גויה : ולא תותירו : ולא תשיירון מיניה עד צפרא
ודישתייר מיניה עד צפרא תנייניניה ובמוריה דליתנסר
בנורא תוקדון דלית אפשר למיתוקדא מותר נכסת קודשיא
ביומא טבא : וככה : וכדין הולכתן תיכלון יתיה כגוונא
דין ולא לדריא חרציכון יהון אסירין מסניכון בריגליכון /
וחוטריכון בידיכון ותיכלון יתיה בבהילו דלכנישת מרי עלמא
מיגו חייסא מן קדם יי׳ לכון הוא : ועברתי : ואיתגלי -
במימרי דאלהא בשכינת יקרי בליליא הדין ועמי תשעין -
אלפין ריבוון מלאכין מחבלין ואקטול כל בוכרא בארעא ד
דמצרים מאינשא ועד בעירא ובכל טעוות מצראי אעבד
ארבעתי דינין טעוות מתכא מתרככין טעוות אבנא מ
מתגדעין טעוות פחרא מתעברין בקיקין טעוות אעא
מתעבדין קטם דינין מצראי אנא הוא יי׳ : והיה :
ויהי אדם נכסת פיסחא וגזירת מהולתא מערב לכון למעבד
מיניה את על בתיא דאתון שרין תמן ואחמי ית זכות אדמא
ואיחוס עליכון ולא ישלוט בכון מלאך מותא דאתיהב ליה -
רשותא למחבלא במיקטלי בארעא דמצרים : והיה : ויהי
יומא הדין לכון לדוכרנא ותחגון יתיה חגא קדם יי׳ לדריכון
קים עלם תחגוניה : שבעת : שובעא יומין פטירא תיכלון
ברם מפלגות יומא דמקמי חגא תבטלון חמיר מבתיכון א
ארום כל דייכול חמיע וישתיצי אינשא ההוא מישראל מיומא
קדמאה דחגא ועד יומא שביעאה : וביום : וביומא ק
קדמאה מערע קדיש וביומא שביעאה מערע קדיש יהי לכון
כל עבידתא לא יתעביד בהון לחוד מן דיתעביד למיכל כל

נפש

נפש איהו בלחודוי יתעביד לכון : ושמרתם : ותטרון ית
לישתא דפטירי ארום בכרן יומא הדין הנפיקית ית חיליכון
פריקין מארעא דמצרים ותטרון ית יומא הדין לדריכון קיים
עלם : בראשון : בניסן בארבסר יומין לירחא תיכלון ית
פסחא ובפרמשא דחמסר תיכלון פטירי עד יומא דעשרין וחד
לירחא ברמשא דעשרין ותרין תיכלון חמיע : שבעת : שובעא
יומין חמיר לא ישתכח בבתיכון ארום כל מאן דייכול מחמעא
וישתיצי בר נשא ההוא מכנישתא דישראל בגיורי ובייציבי
ארעא : כל מחמצת : כל עירבובין דמחמע לא תיכלון
בכל אתר מותבניכון תיכלון פטירי : ויקרא :
וקרא משה לכל סבי ישראל ואמר להון נגודו ידיהון מטעוות
מצראי וסבו לכון מן בני ענא לייחוסיכון וכוסו אימר
פיסחא : ולקחתם : ותיסבון איסרת איזובא ותטמשון
בדמא דבמן פחרא ותדין לאסקופא עילאה מלבר
ולתרין סיפייא מן אדמא דבמן פחרא ואתון לא תפקון גבר
אינש מן תרע ביתיה עד צפרא : ועבר : ויתגלי יקרא
דיי' למימחי ית מצראי ויחמי ית אדמא דעל אסקופא ועל ית
תרתין סיפייא ויגין מימרא דיי' על תרעא ולא ישבוק מלאכא
מחבלא למיעל לבתיכון למימחי : ושמרתם : ותטרון
ית פתגמא הדין לקיים לך ולבנך דכורייא עד עלמא :
והיה : ויהי ארום תיעלון לארעא דעתיד למיתן לכון יי'
היכמא דמליל ותינטרון זמן דתמטון לתמן ית פולחנא
הדין : והיה : ויהי ארום ויימרון לכון בניכון בזימנא
ההוא מה פולחנא הדא לכון : ואמרתם : ותימרון ניכסת
חייסא הוא קדם יי' דחס במימריה על בתי בני ישראל במצרים
במחמתיה ית מצראי וית בתנא שיזיב וכד שמעו בני
ישראל ית פתגמיא הדין מפום משה גחנו וסגידו : וילכו :
ואזלו ועבדו בני ישראל היכמא דפקיד יי' ית משה וית אהרן
היכדין אזדרזו ועבדו : ויהי : והוה
בפלגות ליליא דחמיסר ומימרא דיי' קטל כל בוכרא בארעא

דמצרים מבכר בוכריה דפרעה דעתיד למיתב על כורסיה
מלכותיה עד בוכריהון בני מלכיא דאשתביין והוון בי גובא ··
מתמשכנן ביד פרעה ועל דהוו חדן בשעבודהון דישראל לקו
אוף הינון וכל בוכריה בעירא מית דמצראי פלחין להון :
ויקם : וקם פרעה בליליא הוא וכל שאר עבדוי וכל שאר
מצראי והוות צווחתא רבתא ארום לא הוה תמן ביתא דמצראי
דלא הוה תמן בכור מיית : ויקרא : ותחום ארעא דמצרים
מהלך ארבע מאה פרסי הוות וארעא דגשן דתמן משה ובני
ישראל במציעות ארעא דמצרים הוות ופלטרין דבית מלכותא
דפרעה בריש ארעא דמצרים הוה וכד קרא למשה ולאהרן ב
בליליא דפסחא אשתמע קליה עד ארעא דגשן מתחנן הוה
פרעה בקל עציב וכן אמר קומו פוקו מגו עמי אוף אתון אוף
בני ישראל וזילו פלחו קדם ה' היכמה דאמרתון : גם : ··
אוף עניכון אוף תוריכון דברו ואן דילי היכמא דמליהון וזילו
ולית אנא בעי מנכון אלהן דתצלון עלי דלא אמות : ותחזק :
וכד שמעו משה ואהרן ובני ישראל קל בכותא דפרעה לא אשגחו
עד דאזל הוא וכל עבדוי וכל מצראי ותקיפו על עמא בית
ישראל לשלחותהון למפטורינון מן ארעהון ארום אמרין אין שהיין
הינון הכא שעתא חדא הא כולנא מייתין : וישא : ונטל ··
עמא ית לישיהון עללו רישיהון עד לא אחמע ומן דאשתייר
להון מן פטירי ומרירי סוכבו וצריר בלבושיהון על כתפיהון :
ובני : ובני ישראל עבדו כפתגמא דמשה ושאלו מן מצראי ··
מנין דכסף ומנין דדהב : ויהוה : וה' יהב ית עמא לחן
וחסד קדם מצראי ושאילונון ורוקינו ית מצראי מניכסיהון :
ויסעו : ונטלו בני ישראל מן פילוסין לסוכות מאה ותלתין מילין
תמן איתחפיאו שבעה ענני יקרא ארבעה מארבע זויתיהון ··
וחד מעילוויהון דלא יחות גלידין מיטרא וברדא ולא יתחרכון ב
בשרבי שמשא וחד מלרע להון דלא יהנזקון להון כובין ולא חיוין ו
ועקרבין וחד מטייל קודמיהון לאשואה עמיקיא ולמימך טוריא ··
ולמקעא להון בית משרוי והוון כשית מאה אלפין גוברין ··

ומטיילן

ומטיילין על ריגליהון ולא רכיבין על סוסין כד מיפלא חמשא
חמשא לכל גברא : וגם : ואוף נוכראין סגיאין מנהון מאתן
וארבעין רבוון סליקו עמהון ועאן ותורי וגיתי סגי לחדא :
ויאפו : והוו קטעין מן לישא דאפיקו ממצרים וסדרין על רישי מן
ומתאפי להון מחומתא דשמשא חריר פטירין ארום לא חמע א
ארום איתריכו ממצרים ולא יכלו למישהי נספיקא להון למיכל :
עד חמיסר ומן לירחא דאייר מטול דזודין לא עבדו להון :
ומותב : ומותבא דיתיבו בני ישראל במצרים תלתין שמיטין
דשנין דסכומהון מאתן ועשר שנין ומניין ארבע מאה ותלתין
שנין מן דמליל ה' לאברהם מן שעתא דמליל עמיה בחמיסר
בניסן בני פלוגתא עד יומא דנפקו ממצרים : ויהי : והוה
מסוף תלתין שנין מדאיתגזרת גזירתא הדא עד דאיתיליד
יצחק ומן דאיתיליד יצחק עד דנפקו פריקין ממצרים ארבע
מאה והוה בכרן יומא הדין נפקו כל חילוותא דה' פריקין מארעא
דמצרים : ליל שימורים : ארבעה לילוון כתיבין בספר
דוכרנייא קדם ריבון עלמא לילייא קדמאה כד איתגלי למיברי
עלמא תניינא כד איתגלי על אברהם תליתאה כד איתגלי ב
במצרים והוה ידיה מקטלא כל בוכרייא מצרים וימיניה משיזבא
בבוכריהון דישראל רביעאה כד איתגלי למפרק ית עמא בית
ישראל מביני עממיא וכולהון קרא לילי נטיר בגין כן פריש
משה ואמר ליל נטיר לפורקן הוא מן קדם ה' למפקא ית שמא
בני ישראל מארעא דמצרים הוא לילייא הדין נטיר ממלאכא
מחבלא לכל בני ישראל דבמצרים וכן למפרקהון מגלוותהון
לדריהון : ויאמר : ואמר ה' למשה ולאהרן דא היא גזירת
פיסחא כל בר עממין או בר ישראל דאישתמד ולא הדר לא
ייכול ביה : וכל עבד : וכל נוכראי דאיזדבן לעבד לגברא
בר ישראל זבון כספא ותגזור יתיה ותטבלינה בכן ייכול ביה :
תושב : דייור תותב ואגירא נוכראה לא ייכול ביה :
בבית : בחבורא חדא יתאכל לא תפקון מן ביתא מן בישרא
בר מחבורתא ולא למשדרא דורונין גבר לחבריה וגרמא לא

תתברון ביה כדיל למיכל מה דבגויה : כל עדת : כל כנשתא
דישראל מתערבין דין עם דין בניסא עם בניסא ומחדי
למעבד יתיה : וכי יגור : וארי יתגייר עמכון גיורא
ויעבד פיסחא קדם יי יגזור ליה כל דכורא ובכן יהי כשר
למעבדיה ויהי כיציבא דארעא וכל ערלאי בר ישראל לא ייכול
ביה : תורה : אורייתא חדא תהי לכל מצוותא ליציבא :
ולגיורא די מתגייר ביניכון : ויעשו : ועבדו כל בני ישראל
היכמא דפקיד יי ית משה וית אהרן היכדין עבדו : ··
ויהי : והוה בכרן יומא הדין אפיק יי ית בני ישראל מארעא
דמצרים על חיליהון : וידבר : ומליל יי עם משה
למימר : קדש : אקדש קדמי כל בוכרא בכוריא פתח כל
וולדא בבני ישראל באנשא ובבעירא דילי הוא : ויאמר :
ואמר משה לעמא הוון דכירין ית יומא הדין די נפקתון פריקין
ממצרים מבית שעבוד עבדותא ארום בתקוף גבורת ידא
אפיק יי יתכון מיכא ולא יתאכל חמיע : היום : יומא
דין אתון נפקין פריקין בחמיסר בניסן הוא ירחא דאביבא :
והיה : ויהי ארום יעליניך יי אלהך לארע כנענאי וחיתאי
ואמוראי וחוואי ויבוסאי דקיים במימריה לאבהתך למיתן לך
ארע עבדא חלב ודבש ותפלח ית פולחנא הדא בירחא הדין :
שבעת : שבעא יומין תיכול פטירי וביומא שביעאה חגא
קדם יי : מצות : פטירי יתאכל ית שבעא יומין ולא יתחזי
לך חמיע ולא יתחזי לך חמיר בכל תחומך : והגדת : ותחוי
לברך ביומא ההוא למימר מן בגלל מצוותא דא עבד מימרא
דיי לי ניסין ופרישן במיפקי ממצרים : והיה : ויהי לך
ניסא הדין חקיק ומפרש על תפלת ידא בגובהא דשמאלך
ולדוכרן חקיק ומפרש על תפלת רישא קביעא כל קבל שנך
בגובהא דרישך מן בגלל דתהוי אורייתא דיי בפומך ארום
בחיל ידא תקיפתא הנפקך יי ממצרים : ושמרת : ותינטור
ית קיימא הדא דתפלין לזימנא דחזי לה ביומי עובדא ולא
בשביה ומועדיא וביממא ולא בליליא : והיה : ויהי ארום

יעליניך

יעלינך ה' לארעא דכנענאי היכמא דקיים לך ולאבהתך
ויתנינה לך :. והעברת :. ותפרש כל פתח וולדא קדם ה'
וכל פתח וולדא בעירא דמשגרא אימיה דיהון לך דיכרין תקדש
קדם ה' :. וכל פטר :. וכל פתח וולדא בחמרא תפרוק ב
באימרא ואין לא תפרוק ותינקפיה יתיה וכל בוכרא דאינשא
בברך ולא בעבדך תפרוק בכספא :. והיה :. ויהי ארום
ישיילינך ברך מחר למימר מה דא מצוותא דבוכריא ותימר
ליה בתקוף גבורת ידא אפקנא ה' ממצרים פריקין מבית
שעבוד עבדיא :. ויהי :. והוה כד אקשי מימרא דה' ית
ליבא דפרעה למפטרנא וקטל ה' כל בוכרא בארעא דמצרים
מן בוכרא דאינשא ועד בוכרא דבעירא בגין כן אנא דבח קדם
ה' כל פתח וולדא דכריא וכל בוכרא דבריי אפרוק בכספא :.
והיה :. ויהי לאת חקיק ומפרש על יד שמאלך ולתפילין בין
ריסי עינך ארום בתקוף גבורת ידא הנפקנא ה' ממצרים :.

פרשה בשלח ״ ״

ויהי בשלח :. והוה כד פטר פרעה ית עמא ולא דברינון
ה' אורח ארע פלישתאי ארום קריב הוא
ארום אמר ה' דילמא יתהון עמא במחמיהון אחוהון דמיתו
בקרבא מאתן אלפין גברין בני אפרים דאפקו ממצרים מאח רין
בתריסין ורומחין ומאני זיינין ונחתו לגת למיבוז גיתי פלישתאי
ובגין דעברו על גזירת מימרא דה' ונפקו ממצרים תלתין
שנין קדם קיצא איתמסרו בידא דפלישתאי וקטלונון היינון
הוו גרמיא יבישיא דאחי יתהון מימרא דה' על ידוי דיחזקאל
נביא בבקעת דורא ואין יחמון כדין ידחלון ויתובון למצרים :.
ויסב :. ואחזר ה' ית עמא אורח מדברא דימא דסוף וכל

חד עם חמשא טפלין סליקו בני ישראל מארעא דמצרים :
ויקח : ואסיק משה ית ארונא דגרמוי דיוסף מגו נילוס
והוה מידבר ואזיל ארום אומאה אומי ית בני ישראל ל
למימר מידכר ידכר יי יתכון ותסקון ית גרמוי מיכן עמכון :
ויסעו : ונטלו מסוכות אתר דאתחפיו בענני יקרא ושרו
באיתם דבסטר מדברא : וי"י : ואיקר שכינתא דיי מ
מידבר קדמיהון ביממא בעמודא דעננא לדברותהון באורחא
ובליליא הדר עמודא דעננא מבתריהון למחשך למרדפין מן
בתריהון ועמודא דאשתא לאנהרא קדמיהון למיזל ביממא
ובליליא : לא ימיש : לא עדי עמודא דעננא ביממא ועמודא
דאשתא בליליא למדברא קדם עמא : וידבר :
ומליל יי עם משה למימר : דבר : מליל עם בני ישראל ויתובון
לאחוריהון וישרון קדם פומי חירתא מרביעתא דאתבריין
כגווני בני נשא דכר ונוקבא ועיינין פתיחן להון הוא אתרא
דטניס דבין מגדול ובין ימא קדם טעות צפון דמשתייר
מכל טעוון דמצרים בגין דיימרון מצראי בחיר הוא בעל
צפון מכל טעוותא דאשתייר ולא לקא וייתון למסגד ליה וישכחון
יתכון דאתון שרן לקבליה על כיף ימא : ואמר : ויימר
פרעה לדתן ולאבירם בני ישראל דמשתיירין במצרים מיטרפין
הינון עמא בית ישראל בארעא טרד עליהון טעוות צפון ית
אורחי דמדברא : וחזקתי : ואתקף ית יצרא דלבא
דפרעה וירדוף בתריהון ואיתיקר בפרעה ובכל משירייתי ו
וינדעון מצראי ארום אנא הוא יי ועבדו הכדין : ויגד :
ותנון איסטרטיגין דאזלו עם ישראל ארום ערק עמא ואתהפיך
לבא דפרעה ועבדוי לביש על עמא ואמרו מה דא עבדנא א
ארום פטרנא ית ישראל מפולחננא : ויאסר : ודבר
שית מאה רתיכין בחירין וכל רתיכי מצראי עבדוי דחלין מ
מפתגמא דיי דלא מיתו במותנא ולא בברדא ואולו תליתאין
למיגבר ולמירדף בבהילו אוסיף על כל רתיכא ורתיכא :
ויחזק : ותקיף יי ית יצרא דלבא דפרעה מלכא דמצרים ורדף

73

בתר בני ישראל ובני ישראל נפקין בידא מרממא מתגברין :
על מצראי : וירדפו : ורדפו מצראי בתריהון ואדבקו
יתהון כד שרן על ימא כנשין מרגלין ואבנין טבן דדבר פישון
מגינוניתא דעדן לגו גיחון וגיחון דברינון לימא דסוף וימא
דסוף רמא יתהון על גיפוה כל סוסות מרכבת פרעה ופרשוי
ומשיריתיה על פומי חירתא דקדם טעות צפון : ופרעה :
ופרעה חמא טעות צפון משתזב וקריב קדמוי קרבנין וזקפו
בני ישראל ית עיניהון והא מצראי נטלין בתריהון ודחילו לחדא
וצלו בני ישראל קדם יי : ויאמרו : ואמרו רשיעי דרא
למשה המן בגלל דלא הות לנא בית קבורא במצרים דברתנא
לממת במדברא מה דא עבדתא לנא להנפקותנא ממצרים :
הלא : הלא דין הוא פתגמא דמלילנא עמך במצרים יתגלי
יי עליכון וידין למימר פסק מיננא ונפלח ית מצראי ארום
טב לנא דנפלח ית מצראי מדנמות במדברא : ויאמר :
ארבע כיתין איתעבידו בני ישראל על גיף ימא דסוף חדא
אמרא ניחות לימא וחדא אמרא ניתוב למצרים וחדא אמרא
נסדרא לקובליהון סידרי קרבא וחדא אמרא נלבלבה לקובליהון הין
ונערבבה יתהון כיתא דהות אמרא ניחות לימא אמר להון
משה לא תדחלון איתעתדו וחמון ית פורקנא דיי די עבד
לכון יומא דין כיתא דהות אמרא נתוב למצרים אמר להון
משה לא תתובון ארום היכמא דחמיתון ית מצראי יומא דין
לא תוספון למחמיהון תוב עד עלמא : יי ילחם : כיתא
דהות אמרא נסדרא לקובליהון סידרי קרבא אמר להון משה
לא תגיחון דאין קדם יי מתעביד לכון נצחנות קרביכון
כיתא דהות אמרא נלבלבה לקובליהון אמר להון משה שתוקו
והבו יקרא ותושבחתא ורוממו לאלהכון :
ויאמר : ואמר יי למשה למא אנת קאים ומצלי קדמי הא
צלותהון דעמי קדמת לדידך מלל עם בני ישראל ויטלון :
ואתה : ואנת ארים ית חוטרך וארכין ית ידך בוה על
ימא ובזעהו ויעלון בני ישראל בגו ימא ביבשתא :

ועד :. ואנא הא אנא אתקיף ית יצרא דליבהון דמצראי
ויעלון בתריהון ואיתיקר בפרעה ובכל משירייתיה
ברתיכוי ובפרשוי :. ויכין :. וידעון מצראי ארום
אנא הוא יי' במיתיקרותי בפרעה ברתיכוי ובפרשוי :.
ויסע :. ונטל מלאכא דיי' דמדבר קדם משירייתא דישראל
ואתא מן בתריהון ונטל עמודא דעננא מן קדמיהון ושרא
מן בתריהון מן בגלל מצראי דפתקין גירין ואבנין לישראל
והוה עננא מקביל יתהון :. ויבא :. ועאל בין משריית
דישראל ובין משריית דמצראי והוה עננא פלגיה נהורא
ופלגיה חשוכא מסיטריה חד מחשך על מצראי ומסיטריה
חד מנהר על ישראל כל ליליא ולא קרבו משרי כל קבל מ
משרי למסדרא סדרי קרבא כל ליליא :. ויט :. וארכין
משה ית ידיה על ימא בחוטרא רבא ויקירא דאיתברי מן
שירויא וביה חקיק ומפרש שמא רבא ויקירא ועישרתי מ
מחתא דמחא ית מצראי ותלת אבהת עלמא ושית אי
אימהתא ותריסר שיבטוי דיעקב ומן יד דבר יי' ית
ימא ברוח קידומא תקיפא כל ליליא ושוי ית ימא נגיבא
ואתבזעו מיא לתריסר בזעין כל קבל תריסר שיבטוי
דיעקב :. ויבאו :. ועלו בני ישראל בגו ימא ביבשתא
ומיא קרשון הי כשורין רמין תלת מאה מילין מימינהון ו
ומשמאלהון :. וירדפו :. ורדפו מצראי ועלו מן בתריהון
כל סוסות פרעה רתיכוי ופרשוי לגו ימא :. ויהי :. והות
במטרת צפרא בעידנא דאתיין חילי מרומא לשבחא ואודיק
יי' ברגוז עילוי משיריתהון דמצראי בעמודא דאישתא ל
למירמי עליהון גומרין דאשא ובעמודא דעננא למרמא
עליהון ברדין ושגש ית משירית מצראי :. ויסר :.
ונסר ית גלגלי רידוותיה דפרעה והוו מדברין יתהון -
בקשיין והוון מהלכין ושריין מן בתריהון ואמרו מצראי א
אילין לאילין נעירון מן עמא בני ישראל ארום מימרא
דיי' הוא דמגיח להון קרבין במצראי :. ויאמר :. ואמר

ה' למשה ארכן ית ידך על ימא ויתובון מיין על מצראי ועל
רתיכיהון ועל פרשיהון : וית : וארכן משה ית ידיה על
ימא ותב ימא לעדוני צפרא לתוקפיה ומצראי ערקין כל
קבל גללוי ונער ה' ית מצראי בגו ימא דלא ימותון ב
במיצעיה אין כן דיקבלון פורענן דמשתלחא להון :
ויתובון : ותבו גללי ימא וחפון ית רתיכוי וית פרשוי
לכל משריית פרעה דעלו בתריהון בימא לא אשתייר
בהון עד חד : ובני : ובני ישראל הלכו ביבשתא בגו
ימא ומיא להון הי כשורין מימינהון ומשמאלהון :
ויושע : ופרק ושיזיב ה' ביומא ההוא ית ישראל מן י
ידיהון דמצראי וחמון ישראל ית מצראי מיתין ולא מיתין ד
רמיין על גיפי ימא : וירא : וחמון ישראל ית גבורת
ידא תקיפתא די עבד ה' בה ניסין במצרים ודחילו עמא
מן קדם ה' והימנון בשום מימריה דה' ובנבואתיה דמשה
עבדיה : אז ישיר : הא כדן שבח משה
ובני ישראל ית שבח שירתא הדא קדם ה' ואמרין למימר
נודה ונשבחא קדם ה' דהוא דמתגאיה על גיותניא ואתנטל
על מנטליא כל מן דמתגאי קדמוי הוא במימריה פרע מיניה
על די אזיד פרעה רשיעא קדם ה' ואיתנטל בלבביה ורדף
בתר עמא בני ישראל סוסוון ורוכביהון רמא ושקע יתהון
בימא דסוף : עזי : תוקפן ורב תושבחתן דחיל על כל
עלמא ה' אמר במימריה והות לי אלקא פרוק מן תדיי אימהון
הוון ינקיין מחוון באצבעתהון לאבהתהון ואמרין דין הוא
אלהן דהוה מוניק לן דובשא מן כיפא ומשח מן שמיר טינרא
בעידן דאימן נפקן לאנפי ברא וילדן ושבקן יתן תמן ו
ומשדר מלאכא ומסחי יתן ומלפף יתן וכדון נשבחיניה
אלקא דאבהתן ונרוממיניה : ה' : ואמרין בני
ישראל ה' גיברא עביד קרבינן בכל דר ודר מודע גבורתיה
לעמיה בית ישראל ה' שמיה כשמיה כן גבורתיה יהי שמי
מברך לעלמי עלמין : מרכבות : מרתכוי דפרעה

וחילוותיה יהא כמא שיפר עלוהי גבבוי ראמ ושמע
ותהין כמאו רסקי : תהומא : תהומיא כבין עליהון
נחתת ושקעו במצולתיה דימא ווידאון הי כוכבא : ימינך :
ימינך יי׳ מה משבחא היא בחילא ימינך יי׳ תברית בגלל ד
דכבהון דעמך דקיימין לקובליהון מן בגלל למאבדא להון :
וברוב : ובסוגי גבורתך תסבר שורי בעלי דבבהון ״
דעמך תגבי כהין תקוני דגלך תגמר ותהין הי כבורא ב
בערא שלטא בקשא : וברוח : ובמאמר מן קדמך זורעא כרת
מוא עראן עוראן קמו להין צריין הי בזיקין מואן שלואו ״
קמו עליהון תהומיא כבו מולעט דימא רבו : אמר :
דהוה אמר פרעה רשיעא סנאה ובעל דבבא ארדוף בתר
עמא בני ישראל ונרע ותהין שריין על גיפי ימא ונסדר
לקובליהון סידרי קרבא ונקטול בהון קטול רב וסגי ונבוז ״
מונהון ביזא רבא ונשבי מונהון שיבא רבא ואיסליק ב
בינהון לגואי עבדי קרבי וכד תתמלי נפשי מן אדם קטיליהון
מן בתר כדין אשלוף חרבא ואשיצי ותהין כיד ואימי :
נשבת : נשבת ברוח מן קדמך יי׳ כסון עליהון גלין
דימא נחתת ושקעו הי כאובבא מוא מאשכחיא : מי כמוך :
מן כוותך באילי מרומא יי׳ מן כוותך הדור בקודשא דחיל
בתשבחן עבוד ניסין ופרישן לעמיה בית ישראל : נטית :
ימא וארעא הוין מדיינן דין עם דא כחדא ימא הוה אמר
לארעא קבלי בנייכי וארעא הות אמר לימא קבל קטוליך
לא ימא הוה בעי למשמע ותהין ולא ארעא הות בעיא למבלע
ותהין דחולא הות ארעא למקבלא ותהין מן בגלל דלא יתבעון
גבה ביום דינא רבא לעלמא דאתי היכמא דיתבעא מינה.
דמיה דהבל מן יד ארכינת יד ימינך יי׳ בשבועה על ארעא
דלא יתבעון מינה לעלמי דאתי ופתחת ארעא פומא ובלעת
ותהין : נחית : דברת במימרך עמך האילין ד׳
פרקת׳ ואחסינת׳ ותהין טור בית מוקדשך מדור בית שכינת׳
קודשך יי׳ : שמעו : עממיא ותרגזון דחולא אחדת

ותהין

יתהון כל עמודי דיורי ארעהון דפלישתאי : אז נבהלו : הא
בכן אתבהלון רברבני אדומאי תקיפי מואבי אחדת יתהון רתיתא
אתמסי לבהון בגווהון כל עמודי דיורי ארעהון דכנענאי :
תפל : תפול עליהון אימתא דמותא ודחלתא בתקוף ודרע
גבורתך ישתקון הי כאבניא עד זמן די יעברון עמך יי ית
נחלי ארנונא עד זמן די יעברון עמך האילין דקנית ית מגזתא
ומגזתיה דיובקא : תביאמו : תעיל יתהון ותשרי יתהון בטור
בית מוקדשך אתר דמכוון קבל כרסי יקרך מתקן קבל בית
שכינת קדשך אתקינתא יי בית מקדשך יי תרתין אידייך
שכללו יתיה : יי ימלוך : כד חמון עמא בני ישראל ית ניסיא
וית פרישתא דעבד להון קודשא יהי שמיה מלכא על ימא דסוף
וגבורת ידיה בני גלייא עניין ואמרין אילין לאילין אורית
ניתן כליל דרבו ברישׁ פרוקן דהוא מעבר ולא עבר דהוא מ
מחליף ולא חליף דדיליה הוון כליל מלכותא והוא מלך מלכין
בעלמא הדין ודיליה היא מלכותא לעלמא דאתי ודיליה הוא
והויא לעלמא עלמין : כי בא : ארום עלון סוסוות פרעה
ברתכוי ופרשוי בימא והדר יי עליהון ית מוי דימא ובני
ישראל הליכו ביבשתא בגו ימא והוון סלקין עינוון בסימין
ואילני מיכלא וירקי ואיבי בארענות ימא : ותקח :
ונסיבת מרים נביאתא אחתיה דאהרן ית תופא בידא ונפקן
כל נשיא בתרא בתופיון הוו חיילן ובחינגיא מחנגן :
ותען : ושבחת להין מרים נודי ונשבחא קדם יי גיותן ית
תוקפא ורוממתא דידיה הוא על גיותנין הוא מתגאי ועל רמין
הוא מתנטל על די אזיד פרעה רשיעא ורדף בתר עמא בני ישראל
סוסוותיה ורתיכוי רמא ושקע יתהון בימא דסוף :
ויסע : ואטיל משה ית ישראל מן ימא דסוף ונפקו למדברא
דחלוצא ואזלו תלתא יומין במדברא בטילין מן פיקודייא
ולא אשכחו מיא : ויבאו : ואתו למרה ולא יכלו למישתי
מוי ממרה ארום מרירין הוון בגין כן קרא שמיה מרה :
וילנו : ואתרעמו עמא על משה למימר מה נשתי :

ויצעק : וצלי קדם ה׳ ואחוי ליה ה׳ אילן מריר דארדפני
וכתב עלוי שמא רבא ויקירא ורמא לגו מיא ואתחלון מיא
תמן שוי ליה מימרא דה׳ גזירת שבתא וקיים איקר אבא
ואימא ודיני פידעא ומשקופי וקנסין דמקנסין מחייביא :
ותמן נסייה בנסיונא עשיריתא : ויאמר : ואמר אין
קבלא תקבל למימר דה׳ אלקך ודכשר קדמוי תעביד ותצית
לפיקודוי ותינטר כל קיימוי כל מרעין בישין דשויתי על מצראי
לא אשוינון עלך ואין תעברון על פתגמי אורייתא ואשתלחון
עלך אין תתובון אעדינון מינך ארום אנא הוא ה׳ אסאך :
ויבאו : ואתו לאילים ובאילים תרתיסרי עינוון דמיין
עינא לכל שיבטא ושובעין דיקלין כל קבל שובעין סבייא דישראל
ושרון תמן על מיא : ויסעו : ונטלו מאילים ואתון כל כנשתא
דישראל למדברא דסין דבין אילים ובין סיני בחמיסר יומין
לירחא דאייר הוא ירחא תיניינא למיפקהון מארעא דמצרים :
וילונו : ובההוא יומא פסק להון לישא דאפיקו ממצרים :
ואתרעמון כל בני ישראל על משה ועל אהרן במדברא : ויאמרו
ואמרו להון בני ישראל הלואי דמיתנא במימרא דה׳ בארעא
דמצרים כד הוינא יתבין על דדוותא דבישרא כד הוינא
אכלין לחמא ושבעין ארום הנפקתון יתן למדברא הדין לקטלא
ית כל קהלא הדין בכפנא : ויאמר : ואמר
ה׳ למשה הא אנא מחית לכון לחמא מן שמייא דאיצטנע לכון
מן שירויא ויפקון עמא וילקטון פיתגם יום ביומיה מן בגלל
לנסויהון אין נטרין מצוות אורייתי אין לא : והיה : ויהי
ביומא שתיתאי ויזמנון מה דייתון לקמיהון למיכל ביומא
בשבתא ויערבון בבתיא וישתתפון בדרתיהון בגין למיתייא
מידין לידין ויהי לכון כפולא על מה דילקטון יומא יומא :
ויאמר : ואמר משה ואהרן לכל בני ישראל ברמשא ותינדעון ארום
ה׳ אפיק יתכון פריקין מן ארעא דמצרים : ובקר : ובצפרא
יתגלי עליכון יקר שכינתיה דה׳ כד שמיען קדמוי ית תורעמתכון
קדם ה׳ ואנחנא מא אין חשיבין ארום אתרעמתון עלנא :

ויאמר

ויאמר: ואמר משה בדין תדעון כדיתן יי לכון ברמשא
בשרא למיכל ולחמא בצפרא למסבע כד שמיע קדם יי
ית תורעמתכון דאתון מתרעמין עלוהי ואנחנא מה אנן לא
חלופן לא עלנא תורעמתכון אלהן על מימרא דיי:
ויאמר: ואמר משה לאהרן אימר לכל כנשתא דבני ישראל קריבו
קדם יי ארי שמיען קדמוהי ית תורעמתכון: ויהי: והוה
כמללות אהרן עם כל כנשתא דישראל ואתפניאו למדברא והא
יקר שכינתא דיי אתגלי בענן יקרא: וידבר: ומליל
יי עם משה למימר: שמעתי: שמיע קדמוהי ית תורעמות
בני ישראל מליל עמהון למימר בין שמשיא תיכלון בשרא ובצפרא
תיסבעון לחמא ותידעון ארי אנא הוא יי אלהכון: ויהי:
והוה ברמשא וסליקו פסיונין וחפאו ית משריתא ובצפרא הות
נחתות טלא מתקדשא מיתקנא הי כפתורין חזור חזור למשריתא:
ותעל: וסליקו ענניא ואחיתו מנא עילוי נחתות טלא והוה
על אנפי מדברא דקיק מסרגל דקיק כגלידא על ארעא:
ויראו: וחזו בני ישראל והוו תמהין ואמרין איניש לחבריה
מנא הוא ארי לא ידעין מה הוא ואמר משה להון הוא לחמא
דאיצטנע לכון מן שירויא בשמי מרומא וכדון יהביה יי לכון
למיכל: זה הדבר: דין פתגמא דפקיד יי לקוטו מניה
גבר לפום מיכליה עומרא לגולגלתא מנין נפשתיכון גבר
לפום סכום אנשי משכניה תסבון: ויעשו: ועבדו
כן בני ישראל ולקיטו מנא מאן דאסגי ומאן דאזער:
וימודו: ומכלו בעומרא לא אותיר מן מכילתא מאן ד
דאסגי למילקט ודאזער למילקט לא חסר מן מכילתא גבר
לפום מיכליה לקיטו: ויאמר: ואמר משה להון גבר לא
ישייר מיניה עד צפרא: ולא: ולא קבילו מן משה ושיירו
דתן ואבירם גובריא חייביא מיניה עד צפרא ורחש מ
מורנין וסרי ורגז עליהון משה: וילקטו: והוו לקטין
יתיה מן עידן צפרא עד ארבע שעין דיומא איניש לפום מ
מיכליה ומן ארבע שעין ולהלאה שחין שמשא עלוהי והוה

שייח ואתעבד מבועין דמיין ונגדין עד ימא רבא ואתיין ..
חיוון דכיין ובעירן ושתין מינה והוו בני ישראל צדין ואכלין
יתהון : ויהי : והוה ביומא שתיתאה לקטו לחם כפלא ת
תרין עומרין לגבר נש חד ואתו כל רברבי כנשתא ותנו למשה :
ויאמר : ואמר להון משה הוא דמליל ה' שבתא שבת קודשא
קדם ה' למחר ית דאתון צריכין למיפא מחר איפו יומא דין
וית דאתון צריכין למבשלא מחר בשילו יומא דין וית כל מה
דמשתייר מן מה די תיכלון יומא דין אצנעו יתה ויהי נטיר עד
צפרא : וינחו : ואצנעו יתה עד צפרא היכמא דפקיד
משה ולא סרי ורחשא לא הות ביה : ויאמר : ואמר משה
אכלוה יומא דין ארום שבתא יומא דין קדם ה' יומא דין לא
תשכחונה בחקלא : ששת : שיתא יומין תלקטונה וביומא
שביעאה דהוא שבתא לא יהי ביה מנא נחית : ויהי : והוה
ביומא שביעאה נפקו מן רשיעי עמא למלקט מנא ולא אשכחו :
ויאמר : ואמר ה' למשה עד אימת אתון מסרבין למנטר
פיקודיי ואורייתי : ראו : חמון ארום ה' יהב לכון ית
שבתא בכין הוא יהיב לכון ביומא שתיתאה לחם לתרין
יומין שרון גבר באתריה ולא תטלטלון מידעם מרשותא לרשותא
בר מארבע גרמידי ולא יפוק אינש מאתריה לטיילא לבר
מתרין אלפין גרמידי ביומא שביעאה : וישבתו : ונחו
עמא ביומא שביעאה : ויקראו : וקרון בית ישראל ית
שמיה מנא והוא כבר זרע כוספר חיור וטעמיה כאשישין
בדבש : ויאמר : ואמר משה דין פתגמא דפקיד ה' לאצנעא
מלי עומרא מנה למטרא לדריכון מן בגלל דיחמון דריא מ
מסרבייא ית לחמא דאוכלית יתכון במדברא בהנפקותי יתכון
מארעא דמצרים : ויאמר : ואמר משה לאהרן סב צלוחית
דפחר חדא והב תמן מלי עומרא מנא ואצנע יתה קדם ה' ..
למטרא לדריכון : כאשר : היכמא דפקיד ה' ית משה
ואצנעיה אהרן קדם סהדותא למטרא : ובני : ובני ישראל
אכלו ית מנא ארבעין שנין בחייוהי דמשה עד מיתיהון לארעא

מיתבא

מותבא ית מנא אכלו ארבעין ושנין כמה מותיה עד דעברו
יורדנא ועלו לסייפי ארעא דכנען :: והעמר : ועומרא חד
מן עשרא לתלת סאין הוא : ויסעו ::
ונטלו כל כנישתא דבני ישראל ממדברא דסין למטלניהון על מ
מימריה דיי ושרו ברפידים אתרא דבטילו אידיהון ממצוותא
דאורייתא ואתבשל מבועיא ולא הוה מוי למשתי עמא ::
וירב : ונצו רשיעי עמא עם משה ואמרו הב לן מוי ונשתי ::
ואמר להון משה מה נצן אתון עמי ומה מנסין אתון קדם יי :
ויצמא : וצחו תמן עמא למוי ואתרעמו עמא על משה ואמרו
למה דנן אסיקתנא ממצרים לקטלא יתנא וית בננא וית בעירנא
בצחותא : ויצעק : וצלי משה קדם יי למימר מה איעבד
לעמא הדין תוב קליל ויאמר והיותן רגמין יתי : ויאמר : ואמר
יי למשה עבר קדם עמא ודבר עמך מסבי ישראל וחוטרך ד
מחית ביה ית נהרא דבר בידך ואיזל לך מן קדם תרעמתהון :
הנני : האנא קאים קדמך תמן באתרא דתחמי רושם ריגלין
על טורא בחורב ותמחי ביה בטינר חוטרך ויפקון מיניה
מוי למשתי וישתון עמא ועבד היכדין משה קדם סבי ישראל :
ויקרא : וקרא שמא דאתרא ההוא נסיונא ומצותא בגין דנצו
בני ישראל עם משה ובגין דנסיון קדם יי למימר האן קושטא
איקר שכינתא דיי שריא ביננא אין לא :
ויבא עמלק : ואתא עמלק מארעא דדרומא ושוור בלילייא ההוא
אלף ושית מאה מילין ומן בגלל כבן דהוה בין עשו ובין יעקב
אתא ואגח קרבא עם ישראל ברפידים והוה נסיב וקטיל גוברין
מדבית דן דלא הוה ענני מקבל יתהון מן בגלל פולחנא נוכראה
דבידיהון : ויאמר : ואמר משה ליהושע בחר לנא גוברין ::
גוברין ותקיפין במצוותא ונצחני קרבא ופוק אתחבר עננא יקרא
וסדר סדרי קרבא לקבל משירייתא דעמלק מחר אנא קאים בצומא
מעתד בזכוות אבהתא רישי עמא וזכוות אימהתא דמתילן
לגלימתא וחוטרא דאיתעבדו ביה ניסין מן קדם יי בידי :
ויעש : ועבד יהושע היכמא דאמר ליה משה לאגחא קרבא ::

בעמלק ומשה ואהרן וחור סליקו לריש רמתא : והיה : והוי כד
זקיף משה ידוהי בצלו ומתגברין דבית ישראל וכד הוה מנח ידוהי
מן לצלאה ומתגברין דבית עמלק : וידי : וידי דמשה הוו
יקרין מן בגלל דעכב קרבא למחר ולא אזדרז בפורקנא ההוא ל
לפורקנא דישראל ולא הוה יכיל לאזקפהין בצלו ומן דהוה צבי
לסגפי נפשיה נסיבו אבנא ושויו תחותוהי ויתיב עלה ואהרן
וחור מסעדין לידוהי מיכא חד ומיכא חד והואה ידוהי פריסן
בהם בהימנותא בצלו וצומא עד מטמוע שמשא : ויחלש
ותבר יהושע ית עמלק דקטע רישי גיבריא דעמיה על פום
מימרא דיי בקטילת סייפא : ויאמר : ואמר
יי למשה כתב דא דוכרנא בספר סבייא דמלקדמין ושוי פיתגמיא
האילין במשמעיה דיהושע ארום ממחא אמחי ית דוכרן
עמלק מתחות שמייא : ויבן : ובנא משה מדבחא וקרא
שמיה מימרא דיי דין ניסא קולי דניסא דעבד אתרא בגיני
הוא : ויאמר : ואמר ארום קיים מימרא דיי בכורסיה
יקריה דהוא במימריה יגיח קרבא בדבית עמלק לשיציא יתהון
לעלמי דריא מדרין דעלמא הדין ומדרא דמשיחא ומדרא
דעלמא דאתי :

פרשה יתרו

מצוק ערך אונוס
הי אונוס חמור : ודיבר
המתרגם בגבורת של יתרו
שכן לחמור קורין בלשון
הלועז אונוס

וישמע יתרו : ושמע יתרו אונוס מדין חמוי דמשה ית
כל מאן דעבד יי למשה ולישראל עמיה
ארום אפיק יי ית ישראל ממצרים : ויקח : ודבר יתרו
חמוי דמשה ית צפורה איתתיה דמשה בתר דשלחה אלותיה כד
הוה אזיל למצרים : ואת שני : וית תרין בנהא דשום חד
גרשום ארום אמר דייר הויתי בארע נוכראה דלא דידי הוא :
ושם : ושום חד אליעזר ארום אמר אלקא דאבא הוה בסעדי

ולשזבן מחרבא דפרעה : ויבא : ואתא יתרו חמוי דמשה ובנוי
דמשה ואינתתיה לות משה למדברא דהוא שרי תמן סמיך לטורא
דאתגלי עלוי יקרא דה' למשה מן שירויא : ויאמר : ואמר
למשה אנא חמוך יתרו אתי לוותך לאתגיירא ואין לא תקביל יתי
בגיני קביל בגין אינתתך ותרין בנהא דעמה : ויצא : ונפק
משה מתחות ענני יקרא לקדמות חמוי וסגיד ונשיק ליה וגייריה
ושיילו גבר לחבריה לשלם ואתו למשכן בית אולפנא : ויספר :
ותני משה לחמוי ית כל מה דעבד ה' לפרעה ולמצראי על עיסק
ישראל ית כל עקתא דאשכחתנון באורחא על ימא דסוף ובמרה
וברפידים והיך אגח עמהון עמלק ושזבינון ה' : ויחד :
ובדח יתרו על כל טבתא דעבד ה' לישראל דיהב להון מנא ובירא
ודי שיזבינון מן ידא דמצראי : ויאמר : ואמר יתרו בריך
שמא דה' דשיזיב יתכון מן ידא דמצראי ומן ידא דפרעה דשיזיב
ית עמא מתחות מרות מצראי : עתה : כדון חכימית
ארום תקיף הוא ה' על כל אלהיא ארום בפיתגמא דארשעו
מצראי למידן ית ישראל במיא עליהון הדר דינא לאיתדנא ב
במיא : ויקח : ונסיב יתרו עלוון ונכסת קודשין קדם ה'
ואתא אהרן וכל סבי ישראל למיכל לחמא עם חמוי דמשה קדם
ה' ומשה הוה קאי ומשמש קדמיהון : ויהי : והוה ביומא ד
דבתר יומא דכיפורי ויתיב משה למידן ית עמא וקם עמא קדם
משה מן צפרא עד רמשא : וירא : וחמא חמוי דמשה ית
כל דהוא טרח ועביד לעמיה ואמר מה פתגמא הדין דאנת עביד
לעמא מה דין אנת יתיב בלחודך למידן וכל עמא קיימין קדמך
מן צפרא עד רמשא : ויאמר : ואמר משה לחמוי ארום
אתיין לוותי עמא למתבע אולפן מן קדם ה' : כי יהיה :
ארום יהי להון דינא אתיין לוותי ודיינגא בין גברא ובין חבריה
ומהודענא להון ית קיימייא דה' וית אורייתיה : ויאמר :
ואמר חמוי דמשה ליה לא תקין פתגמא דאנת עביד : נבל :
מתר תיתר אוף אנת אוף אהרן ובנוי וסביא דעימך ארום
יקיר מינך פתגמא לא תיכול למעבדיה בלחודך : עתה :

כדין קבל מיני אמלכנך ויהי מימריה דה' בסעדך הוי אנת
לעמא תבע אולפן מן קדם ה' ותייתי אנת ית פתגמיא ד
דינהון קדם ה' : והזהרת : ותזהר יתהון ית קיימיא
וית אורייתא והודע להון ית צלותא דיצלון בבית כנישתהון
וית אורחא דיבקרון למרעין ודיהכון למקבר מיתיא ולמיגמל אול
בה חסדא וית עובדא דשורת דינא ודיעבדין מלגיו לשורתא
לרשיעין : ואת : ואתה : ואנת תברר מכל עמ
עמא גוברי חילין דחלין דה' גוברין דקשוט דסנן לקבלא מ
ממון שקרא ותמני עליהון רבני אלפין רבני מאוותא רבני
חמשין רבני עשורייתא : ושפטו : וידינון ית עמא בכל
עידן ויהי כל פתגם רב ייתון לוותך וכל פתגם קליל ידינון
הינון ויקילון מן מטול דעלך ויסוברון עימך : אם : אין
ית פתגמא הדין תעביד דתהי פני מן דינא ויפקדינך
ה' פיקודיא ותיכול למיקום למשמעהון ואוף אהרן ובנוי וכל
סבייא דעמא הדין על אתר בי דינהון ייתון בשלם : וישמע :
וקבל משה למימר חמוי ועבד כל דאמר : ויבחר : ובחר
משה גוברי חילא מכל ישראל ומני יתהון רישין על עמא רבני
אלפין שית מאה רבני מאוותא שית אלפין רבני חמשין תריסר
אלפין ורבני עשורייתא שית ריבוון : ושפטו : והוון
דיינין ית עמא בכל עידן ית פתגם קשי מייתין לוות משה
וכל פתגם קליל דיינין הינון : וישלח : ושדר משה ית
חמוי ואזל ליה לגיירא כל בני ארעיה :
בחדש : בירחא תליתאה למפק ית בני ישראל מארעא דמצ'
ביומא הדין בחד לירחא אתו למדברא דסיני : ויסעו :
ונטלו מרפידים ואתו למדברא דסיני ושרו במדברא ושרון
תמן ישראל כלב חד כל קבל טוורא : ומשה : ומשה סליק
בצלותא דנבואה לריש טורא וקרא ליה ה' מן טורא למימר
כדנא תימר לנשייא דבית יעקב ותתני לבית ישראל :
אתם : אתון חמיתון מה די עבדית למצראי וטענית יתכון
על עננין הי כעל גדפי נשרין מן פילוסין ואובילית יתכון

לוותי

לאתר בית מוקדשא למעבד תמן פיסחא ובההוא לילייא אתגליית
ויהבין לפילוסין ומתמן קריבית יתכון לאולפן אורייתי ׃
ועתה ׃ וכדון אין קבלא תקבלון למימרי ותינטרון ית קיימי
ותהון קדמיי חביבין מכל עממייא דיעל אפי ארעא ׃ ואתם ׃
ואתון תהון קדמי מלכין קטרי כלילא וכהנין משמשין ועם
קדיש אילין פיתגמייא דתמליל עם בני ישראל ׃ ויבא ׃
ואתא משה ביומא ההוא וקרא לסבי עמא וסדר קדמיהון ית כל
פיתגמייא האילין דפקדיה יי ׃ ויענו ׃ ואתיבו כל עמא
כחדא ואמרו כל דמליל יי נעביד ואתיב משה ית פיתגמי
עמא קדם יי ׃ ויאמר ׃ ואמר יי למשה ביומא תליתאה
הא אנא מתגלי עלך בעיבא דענן יקרא מן בגלל דישמעון
עמא במללותי עימך ואוף בך יהימנון לעלם ותני משה ית
פיתגמי עמא קדם יי ׃ ויאמר ׃ ואמר יי למשה ביומא
רביעאה איזיל לות עמא ותזמינינון יומא דין ומחרא ׃
ויחוורון לבושיהון ׃ והיו ׃ ויהון זמינין ליומא תליתאה
ארום ביומא תליתאה יתגלי יי לעיני כל עמא על טורא
דסיני ׃ והגבלת ׃ ותתחים ית עמא ויקומון חזור חזור
לטורא למימר הוו זהירין מלמיסק בהר ולמיקרב בסייפיה
כל דיקרב בטורא מתקטלא מתקטל ׃ לא תגע ׃ לא
תקרב ביה ידא ארום יתרגמא יתרגם במכישי ברדא או
גירין דאשא ידריקון ביה אין בעירא אין אינשא לא יתקיים
ברם במינגד קל שופרא הינון מרשן למיסק בטורא ׃
וירד ׃ ונחת משה ביומא ההוא לות עמא וזמין ית עמא
וחוורו לבושיהון ׃ ויאמר ׃ ואמר לעמא הוו זמינין לתלת
יומין לא תקרבון לתשמיש דעריס ׃ ויהי ׃ והוה ביומא תליתאה
בשיתא בירחא בעידוני צפרא והוה קלין דרעים וברקין ועננא
תקיף קטיר על טורא וקל שופרא תקיף לחדא וזע כל עמא
די במשריתא ׃ ויוצא ׃ ואנפיק משה ית עמא לקדמות
שכינתא דיי מן משריתא ומן יד תלש מרי עלמא ית טורא ׃
וזקפיה באוירא והוה זגוג הי באספקלריא ואתעתדו תחותי

טוורא : והר : וטוורא דסיני תנן כוליה מן בגלל דארכין
ליה יי שמיא ואיתגלי עלוי בזיהוי מצלהבא וסליק קוטריה
הי כקוטרא דאתונא וזע כל טוורא לחדא : ויהי : והוה
קל שופרא אזיל ותקיף לחדא משה הוה ממלל ומן קדם יי
הוה מתעני בקל נעים ומשבח ובנעימתא חלייא : וירד :
ואיתגלי יי על טוורא דסיני על ריש טוורא וקרא יי ל
למשה לריש טוורא וסליק משה : ויאמר : ואמר יי למשה
חות אסהיד בעמא דילמא יכוונון קדם יי למסתכלא :
ויפול מנהון רב רבהון : וגם : ואוף כהניא דקריבין
לשמשא יי יתקדשון דילמא יקטול בהון יי : ויאמר : ואמר
משה קדם יי לא יכלין עמא למיסק לטוורא דסיני ארום
אנת אסהידת בנא למימר תחום ית טוורא וקדשהי :
ויאמר : ואמר ליה יי איזל חות ותיסק אנת ואהרן עימך
וכהניא ועמא לא יכוונון למיסק למסתכלא קדם יי דילמא
יקטול בהון : וירד : ונחת משה מן טוורא לות עמא ואמר
להון קריבו קבלו אורייתא עם עשרתי דביריא :
וידבר : ומליל יי ית כל דביריא האילין למימר :
אנכי : דבירא קדמאה כד הוה נפיק מן פום קודשא יהי
שמיה מברך הי זיקין והי ברקין והי בשלהובין דינור
למפד דנור מן ימיניה ולמפד דאשא מן שמאליה פרח וטייס
באויר שמיא וחזר ומתחמי על משירייתהון דישראל וחזר
ומתחקק על לוחי קיימא דהוון יהיבין בכף ידוי דמשה
ומתהפך בהון מן סטר לסטר ובכן צווח ואמר עמי בני ישראל
אנא הוא יי אלקכון די פרקית ואפיקית יתכון פריקין מן א
ארעא דמצראי מן בית שעבוד עבדיא : לא יהיה : דבירא
תנייניא כד הוה נפיק מן פום קודשא יהי שמיה מברך הי
זיקין והי ברקין והי בשלהובין דנור למפד דנור מן ימיניה
ולמפד דאשא מן שמאליה פרח וטייס באויר שמיא חזר ומת חמי
על משירייתהון דישראל וחזר ומתחקק על לוחי קיימא ומתהפך
בהון מן סטר לסטר ובכן הוה צווח ואמר עמי בית ישראל לא

תעבדון

תעבדון לכון צלם וצורה וכל דמו דבשמיא מלעל ודי בארעא
מלרע ודי במייא מלרע לארעא : לא תשתחוה : לא תסגדון
להון ולא תפלחון קדמיהון ארום אנא יי אלקכון אלק קנין
ופורען ומתפרע בקינאה מדכר חובי אבהתן רשיען על בנין
מרדין על דר תליתאי ועל דר רביעיי לשנאיי : ועשה : ונטיר
חסד וטיבו לאלפין דרין לרחמיי צדיקייא ולנטרי פיקודיי
ואורייתי : לא תשא : עמי בני ישראל לא ישתבע חד
מנכון בשום מימריה דיי אלקכון על מגן ארום לא מזכי
יי בגו דינה רבה ית כל מן דמשתבע בשמיה על מגן :
זכור : עמי בני ישראל הוון דכירין יומא דשבתא למקדשה
יתיה : ששת : שיתא יומין תפלחון ותעבדון כל עבידתי כון
ויומא שביעאה שבא ונייח קדם יי אלקכון לא תעבדון כל
עבידה אתון ובניכון ובנתיכון ועבדיכון ואמהתכון :
ובעיריכון ודבקירייכון : כי : ארום בשיתא יומין ברא
יי ית שמיא וית ארעא וית ימא וית כל מה דאית בהון ונח
ביומא שביעאה בגין כן בריך יי ית יומא דשבתא וקדש יתיה :
כבד : עמי בני ישראל הוו זהירין גבר ביקרא דאבוי וביקרא
דאימיה מן בגלל דיסגון יומיכון על ארעא דיי אלקכון יהב
לכון : לא תרצח : עמי בני ישראל לא תהוון קטולין לא ח
חברין ולא שותפין עם קטולין ולא יתחמי בכנישתהון דישראל
עם קטולין ולא יקומון בניכון מן בתריכון וילפון לחוד הינון
למהוי עם קטולין ארום בחובי קטולייא חרבא נפיק על :
עלמא : לא תנאף : עמי בני ישראל לא תהוון גייורין לא
חברין ולא שותפין עם גייורין ולא יתחמי בכנישתהון דישראל
עם גייורין לא יקומון בניכון מן בתריכון וילפון לחוד הינון
למהוי עם גייורין ארום בחובי גייוריא מותא נפיק על ע
עלמא : לא תגנוב : עמי בני ישראל לא תהוון גנבין
לא חברין ולא שותפין עם גנבין ולא יתחמי בכנישתהון :
דישראל עם גנבין לא יקומון בניכון מן בתריכון וילפון :
לחוד הינון למהוי עם גנבין ארום בחובי גנביא כפנא

נפיק על עלמא : לא תסהד : עמי בני ישראל לא תהוון
מסהדין בחבריכון סהדי שקרא לא חברין ולא שותפין עם
מסהדין סהדי שקרא ולא יתחמי בכנישתהון דישראל עם
מסהדין סהדי שקרא דלא יקומון בניכון בתריכון וילפון
לחוד הינון למיהוי עם מסהדין סהדי שקרא ארום בחובי
סהדי שקרא ענני סלקין ומיטרא לא נחית. ובצורתא אתיא
על עלמא : לא תחמוד : עמי בני ישראל לא תהוון חמודין
לא חברין ולא שותפין עם חמודין ולא יתחמון בכנישתהון
דישראל עם חמודין דלא יקומון בניכון מן בתריכון וילפון
לחוד הינון למיהוי עם חמודין ולא יחמיד חד מנכון ית
ביתא דחבריה ולא יחמיד חד מנכון ית אינתתיה דחבריה
ולא לעבדיה ולא לאמתיה ולא לתוריה ולא לחמריה ולא לכל
מדעם דאית לחבריה ארום בחובי חמודיא מלכותא מתגריא
בניכסיהון דבני נשא ולמיסב יתהון ועתירי נפקין מנהון כנין
דגלותא אתיא על עלמא : כל העם : וכל עמא
חמיין ית קליא היך הוו מתהפכין במשמעהון דכל חד וחד
והיך הוו נפקין מן גו בעוריא וית קל שופרא היך הוה
מחי מיתיא וית טורא תנין וחמון כל עמא ורתען וקמו מ
תריסר מילין מרחיק : ויאמרו : ואמרו למשה מליל אנת
עמנא ונקביל ולא יתמליל עמנא תוב מן קדם ה' דילמא נ
נמות : ויאמר : ואמר משה לעמא לא תדחלון ארום
מן בגלל לנסייוכון אתגלי לכון יקרא דה' ומן בגלל דתיהוי
דחלתיה על אפיכון בגין דלא תחובון : ויעמד : וקם
עמא תריסר מילין מרחיק ומשה קריב לצית אמיטרא ד
דתמן יקר שכינתא דה' : ויאמר : ואמר ה' למשה כדנא
תימר לבני ישראל אתון חמיתון ארום מן שמיא מלילית
עמכון : לא תעשון : עמי בני ישראל לא תעבדון למסגוד
דמות שמשא וסיהרא וכוכביא ומזליא ומלאכיא דמשמשין
קדמוי דחלן דכסף ודחלן דדהב לא תעבדון לכון : מזבח :
מדבח אדמתא תעבד לשמי ודהי דבח עלוי ית עלוותך וית

נכסת

נכסת קודשך מן ענך ומן תורך בכל אתרא דאשרי שכינתי ו
ואנה פלח קדמי תמן אשלח עלך ברכתי ואיבריכינך : ואם ו
ואין מדבח אבנין תעביד לשמי לא תבני יתהן חציבן דאין יו
ארימת פרזלא דאיתיה מתעבד סייפא על אבניא אפסתה
יתה : ולא תסלק ו ואוחן כהניא דקיימין לשמשא קדמי
לא תסקון במסוקיין על מדבחי אלהין בגישריא דלא תיתחמי
ערייתך עלוי : ו ו

פרשה משפטים

ואלה המשפטים : ואלין הינון סידרי דינא די תסדר
קדמיהון : כי תקנה : ארום תזבון
בגניבותיה לעבדא לבר ישראל שית שנין יפלח ובשביעיתא רא
יפוק לבר חורין מגן : אם בגפו : אין בלחודוי ייעול
בלחודוי יפוק ואין מרי איתתא בת ישראל היא ותפוק יו
איתתיה עמיה : אם אדוניו : אין ריבוניה יתן ליה
איתא אמהתא ותליד ליה בנין או בנן איתתא ובנהא תהי
לריבונה והוא יפוק בלחודוי : ואם אמר : ואין יתני
ויימר עבדא רחימנא ית ריבוני ית איתתי וית בניי לא
איפוק לבר חורין : והגישו : ויקרביניה ריבוניה לקדם
דייניא ויסב מנהון רשותא ויקרביניה לות דשא לות מזוזתא
ויחויר ריבוניה ית אודניה ימינא במחטא ויהי ליה עבד פלח
עד יובלא : וכי : וארום יזבון גבר בר ישראל ית ברתיה
זעירתא לאמהן לא תיפוק כמפקנות עבדיא כנענאי דמשתחררין דרון
בשינא ובעינא אלהין בשנין דשמיטתא ובסימניא וביובלא
ובמותת ריבונהא ובפורקן כספא : אם רעה : אין לא השכחת
חינא קדם ריבונהא דאזמין יתה ויפרוק יתה אבוהא ולגבר

אוחרן לית ליה רשו לזבונה חלף דשלט מרה רשותיה עלה :
ואם לבנו : ואין לציד בריה זמין יתה כהילכת בנתא ד
דישראל יעבד לה : אם אחרת : אין חורנתא בת ישראל
יסב ליה עלה מזונה ותכשיטהא ומעיילה לא ימנע לה :
ואם שלש : אין תלת מילייא האילין לא יעבד לה למזמנא
יתה ליה או לבריה או למיפרקא ליד אבוהא ותיפוק מגן ::
דלא כסף ברם גט פיטורין יהיב לה : מכה : דימחי
לבר ישראל או לבת ישראל ויקטליניה אתקטלא יתקטיל ::
בסייפא : ואשר : ודי לא אזדמן ליה ומן קדם ה'
ארע עקתיה לידוי ואזמן לך אתר דיערוק לתמן ::
וכי יזיד : וארום ירשע גבר על חבריה למיקטליה
בנכילו ואפילו כהנא הוא ומשמש על גבי מדבחי מתמן
תסבוניה ותקטלוניה בסייפא : ומכה : ודמחי לאבוי
ולאמיה אתקטלא יתקטיל בשינוקא דסודרא : וגונב
ודיגנוב נפש מבני ישראל וזבניה ואשתכח ברשותיה
אתקטלא יתקטיל בשינוקא דסודרא : ומקלל : ודילוט
לאבוי ולאמיה בשמא מפרשא אתקטלא יתקטיל במטלות
אבנין : וכי יריבון : וארום ינצון גוברין וימחון חד לחבריה
באבנא או במרתוקא ולא ימות ויפול למרע : אם יקום :
אין יקום מן מרעיה ויהלך בשוקא על מורניתיה ויהי זכי ::
מחייא מדין קטול לחוד בטלן עיבידתיה ובצעריה ונזקיה
ובהתיה יתן ואגר אסיא ישלם עד דמיתסי : וכי יכה :
וארום ימחי גבר ית עבדיה כנענאה או ית אמתיה כ
כנעניתא בשרביטא וימות בההוא יומא תחות ידיה יתדנא
יתדן דין קטולת סייפא : אך : ברם אין יומא חד
מעידן לעידן או תרין יומין קטיעין יתקיים לא יתדן א
מטול דכסף זבינה הוא : וכי ינצו : וארום ינצון ג
גוברין וימחון איתתא מעברא ואפילת ית וולדהא ולא יהי
בה מותא מתקנסא יתקנס וולדהא היכמא דמשוי עלוי בעלה
דאיתתא ויתן על מימר דיינייא : ואם אסון : ואין

מותא

מותא יהי בה ותדונון נפשא דקטולא חולף נפשא דאיתתא :
עין : דמי עינא חולף עינא דמי שינא חולף שינא דמי ידא
חולף ידא דמי ריגלא חולף ריגלא : כויה : דמי צער מחרוך
חולף מחרוך דמי פודעא חולף פודעא דמי הלכשוש חולף
הלכשוש : וכי יכה : וארום ימחי גבר ית עינא
דעבדיה כנענאי או ית עינא דאמתיה כנעניתא וסמינה
לבר חורין יפטירינה חולף עיניה : ואם שן : ואין שינא
דעבדיה כנענאי או שינא דאמתיה כנעניתא יפיל לבר חורין
יפטירינה חולף שיניה : וכי יגח : וארום ינגש תור ית
גבר או ית איתתא וימות יתרגמא יתרגם תורא ולא יתנכס
למיכול ית בישריה ומריה דתורא יהי זכאי מדין קטול ואוף
מדמי עבדא ואמתא : ואם שור : ואין תור נגחן הוא
מאיתמלי ומידקדמוי ואיתסהד על אנפי מריה תלתי זימני
ולא נטריה ומבתר כן קטל גברא או איתתא תורא יתרגם
ואוף מריה יתקטל במיתותא דמשתלחא עלוי מן שמיא :
אם כופר : ברם אין קנסא דממונא יתשוי עלוי ויתן
פורקן נפשיה ככל מה דישוון עלוי סנהדרין דישראל :
או בן : אין בר ישראל יגח תורא אין לבת ישראל יגח
כדינא הדין יתעביד ליה : אם עבד : ברם אין עבד
כנענאי נגש תורא או אמתא כנעניתא כספא תלתין סלעין
יתן למריה דעבדא או דאמתא ותורא יתרגם :
וכי יפתח : וארום יפתח איניש גוב או ארום יחפס א
איניש גוב בשקקא ולא יכסיניה ונפיל תמן תורא או חמרא :
בעל : מריה דגובא ישלם כסף יתיב למריה דמי תוריה
וחמריה ונבילתא יהי דיליה : וכי יגף : וארום
ינגוף תור דגבר ית תורא דחבריה וימות ויזבנון ית
תורא חייא ויפלגון ית דמיה ואוף ית דמי מותא יפלגון :
או נודע : אין אישתמודע ארום תור נגחן הוא מאיתמלי
ומידקדמוי ולא נטריה מריה שלמא ישלם תורא חולף תורא
ונבילתא ומושכא יהי דיליה : כי יגנב : ארום יגנב

גבר תור או אימר ויכסיניה או יזבנינה חמשא תורא ישלם
חולף תור חד מן בגלל דבטליה מן רדיה וארבע ענין
חולף אימר חד מן בגלל דאוקשיה בגנבותיה ולית ביה
עיבידתא : אם : אין במחרתא דכותלא משתכח גנבא
ויתמחי וימות לית ליה חובת שפיכות אדם זכאי : אם :
אין בריר פיתגמא כשמשא דלא למקטל נפש עאל וקטליה
חובת שפיכות אדם זכאי עלוי ואין אישתזיב מן ידוי ש
שלמא ישלם אין לית ליה מה דישלם וידבן ליה בדמי ג
גניבותיה ועד שתא דשמיטתא : אם המצא : אין משתכחא יתמ
משתכחין ברשותיה גניבותא מן תור עד חמר עד אימר
כד הינון קיימין על חד תרין ישלם : כי יבער : ארום
יפקר גבר חקיל או כרמא וישלח ית בעיריה וייכול ב
בחקל גבר אוחרן שפר חקליה ושפר כרמיה ישלם :
כי תצא : ארום תיתפק נור ותשכח כובין ותגמר גדיש
או מידעם דקאי או חקיל שלמא ישלם מאן דאדליק ית
דליקתא : כי יתן : ארום יתן גבר לחבריה כסף או
מנין למינטר בלא אגר נטיר ומתגנבין מבית גברא אין
משתכח גנבא איהו משלם על חד תרין : אם לא : אין
לא משתכח גנבא ויתקרב מריה ביתא לקדם דייניא ל
וימי דלא אושיט ידיה בעיסקא דחבריה : על כל : על
כל מידעם דאיתביד בכוסיא על תור על חמר על אימר
על כסו ועל כל אבידתא וימי כד יימר ארום הוא דין
וכד משתכחא גניבתא בתר כן בגו גנבא קדם דייניין
ייעול דין תריהום דין מריה דביתא ודין גנבא ולמאן
דמחייבין דייניין ישלם גנבא על חד תרין לחבריה :
כי יתן : ארום יתן גבר לחבריה חמר או תור או אימר וכל
בעירא למינטר בלא אגר נטיר וימות או איתביר מן ח
חיוון או אישתבי ולית סהיד חמי ומסהיד : שבועת :
מומתא דה' תהי בין תריהום וימי דלא אושיט ידיה בעיסקא
דחבריה ויקבל מריה מיניה מומתא ולא ישלם : ואם :

גנוב

גנב : ואין אתגנבא יתגניב מינה דהוה ליה עמיה
אגר נטיר ישלם למרוי : ואם טרף : אין אתברא יתבר
מן חיות ברא מייתי ליה סהדין או ימטיניה עד גופת דתביר
לא ישלם : וכי ישאל : וארום ישאל גבר מידעם מן
חבריה ויתבר מנא או מית כד מריה לית עמיה שלמא
ישלם : ואם בעליו : ואם מריה עמיה לא ישלם אין
אגירא הוא עאל פסידיה באגריה : וכי יפתה : וארום
ישדל גבר בתולתא דלא מאורסא וישמש עמה מפרנא יפרין
יתה ליה לאינתו : ואם מאן : אין לא חמיא ליה או דלא יצבי
אבוהא למיתנה ליה כסף חמשין סילעין יתקנס הי כמיפרני
בתולתא : מכשפה : עמי בני ישראל כל עביד חרשותא לא
תקיימון בחיים אלהן יתקטלון :

זובח : כל מאן דדבח
לטעוות עממיא יתקטיל בסייפא ונכסוי יתגמרון כגון
לא תהון פלחין אלהין לשמא דיי בלחודוי : וגר : וגיורא לא
תקנטון במילין ולא תעיקון למיסב ליה נכסוי עמי בני ישראל
הוו דכירין ארום דייריכון הוויתון בארעא דמצרים : כל :
כל ארמלא ויתם לא תסגפון : אם ענה : אין סגפא תסגפון
יתיה אזדהרון לכון ארום אין יקום ויצווח עליכון בצלו קדמוי
שמע אנא בקל צלותיה ופרע ליה : וחרה : ויתקף רוגזי
ואקטול יתכון בחרבא דמותא ויהון נשיכון ארמלן ובניכון
יתמין : אם כסף : אין כספא תוזיף לעמי ית עניא
דעמך לא תהי ליה הי כרשיא לא תשוון עלוי לוהי עלוי סהדין
ואוף ערבנותא לא על שערין ולא ריבין : אם חבל :
אין ממשכנא תמשכן כסותא דחברך עד לא יטמוע שמשא
תתבונה ליה : כי היא : ארום היא טלית דמתכסי בה
בלחודא היא חלוק תותבנה דמשכא למושכה ואין תיסב משכוני
ערסיה במה ישכוב ויהי אין יקבול קדמי ואקביל צלותיה
ארום אלקא חננא אנא : אלהים : עמי בני ישראל דיינא בון
לא תקילון ודיינין דמתמנן עדין בעמך לא תלוטון : :

מלאתך ׃ בכורי פירך וביכורי חמר נעווך לא תשהי על זמנהון
מן לאסקותהון לאתר שכינתי בוכרי דברך תפריש קדמי ׃
כן תעשה ׃ היכדין תעביד לבוכרי תורך ועניך שובעא יומין
יהי יניק בתר אימיה ובתמינאה תפרשיניה קדמיי ׃
ואנשי ׃ ואינשין קדישין טעמין חולין בדכותא תהון קדמיי
ברם בשר תליש מן חיוותא חייא לא תיכלון לכלבא תרמון יתיה
בסוטריה ׃ לא תשא ׃ עמי בני ישראל לא תקבלון מילי שיקרין
מגברא דיכול קורצין בחבריה קדמך ולא תשוי ידך עם ר
רשיעא דיהי סהיד שקר ׃ לא תהיה ׃ עמי בני ישראל לא
תהוון בתר סגיאין למבאשא אלהין לאיטבא ולא יתמנע
חד מנכון לאלפא זכו על חבריה בדינא למימר הא בתר
סגיאי דינא סטי ׃ ודל ׃ ומסכינא דאתחייב בדיניה
לא תיסב ליה אפין למרחמא עלוי ארום לית מיסב אפין
בדינא ׃ כי תפגע ׃ אין תארע תורא דסנאך דאת סני
ליה על חובתא דאנת ידע ביה בלחודך או חמרא דטעי
מן אורחא אתבא תתביניה ליה ׃ כי תראה ׃ אין תחמי
חמרא דסנאך דאנת סני ליה על חובתא דאנת ידע ביה
בלחודך רביע תחות טוניה ותמנע נפשך מלמקרב ליה
משבק תשבוק בההיא שעתא ית סנא דבלבך עלוי ותפרוק
ותטעון עימיה ׃ לא תטה ׃ עמי בני ישראל לא תצלון
דין מסכינא בדיניה ׃ מדבר ׃ מפתגם שיקרא הוי
רחיק ודי נפק זכיי מבי דינך ואשכחו ליה חובתא ודי נפק
חייב ואשכחו ליה זכו לא תקטול ארום לא הווינא מזכי
ליה אין הוא חייבא ׃ ושחד ׃ ושוחדא לא תקבל ארום
שוחדא מסמי עיני נסבוהי ומטלטל חכימיא מותבניהון
ומקלקל פיתגמין תריצין דמיכתבין באורייתא ומערבב
מילי זכאין בפומהון בשעת דינא ׃ וגר ׃ ולגיורא לא
תעיקון ואתון חכימתון ית אניק נפש גיורא ארום דיירין
הוויתון בארעא דמצרים ׃ ושש ׃ ושית שנין תדרע ית
ארעך ותכנוש ית עללתא ׃ והשביעית ׃ ושביעתא תשמי טינה

מפולחנא

משלחנא ותשבקי פירהא ויכלון מסכיני עמך ושיוריהון ת־
תיכול חיות ברא כדין תעביד לכרמך לזיתך ׃ ששת ׃ ־
שיתא יומין תעבד עובדך וביומא שביעאה תנוח מן בגלל
דינוחון תורך וחמרך ויפוש בר אמתך ערלאה וגיורא ׃
ובכל ׃ ובכל פיקודיא דאמרית לכון תיסתמרון ושום טעוות
עממיא לא תדכרון ולא ישתמע על פומכון ׃ שלש ׃ תלתא
זימנין תחגון קדמי בשתא ׃ את חג ׃ ית חגא דפטיריא
תינטור שובעא יומין תיכול פטירא היכמה דפקידתך לזמן
ירחא דאביבא ארום ביה נפקת ממצרים ולא יתחמון קדמיי
ריקנין ׃ וחג הקציר ׃ וחגא דחצדא ביכורי עובדך ד
דתיזרע בחקלא וחגא דכנשא בריפוקיה דשתא במכנשך ית
עובדך מן חקלא ׃ שלש ׃ תלתי זימנין בשתא יתחמון כל ד
דכורך קדם רבון עלמא יי ׃ לא תזבח ׃ עמי בני ישראל
לא תיכסון עד דחמיע בבתיכון אדם ניכסת פיסחי ולא ־
יבית בר מן מדבחא תרבי ניכסת פיסחי עד צפרא ולא מן
בשרא דתיכלון ברמשא ׃ ראשית ׃ שירוי ביכורי פירי א
ארעך תיתי לבית מוקדשא דיי אלהך עמי בני ישראל לית
אתון רשאין לא למבשלא ולא למיכל בשר וחלב מערבין כחדא
דלא ירתקף רוגזי ויבשיל עיבוריכון דגנא וקשא תריהון כ־
כחדא ׃ הנה ׃ הא אנא משגר מלאכא ק
קדמך למטרך באורחא ולמעלותך לאתר שכינתי דאתקינית ׃
השמר ׃ אזדהר מן קדמוי וקביל למימריה לא תסריב על
מילוי ארום לא אשבוק חוביכון ארום בשמי מימריה ׃
כי אם ׃ ארום אין קבלא תקביל למימריה ותעבד כל דאמליל
על ידוי ואסני ית סנאך ואעיק למעיקייך ׃ כי ילך ׃ ארום
יהך מלאכי קדמך ויעלינך לות אמוראי ופריזאי וכנענאי
חוואי ויבוסאי ואשיצינון ׃ לא תשתחוה ׃ לא תסגדון ל
לטעוותהון ולא תפלחינון ולא תעבדון כעובדיהון בישיא ־
ארום מפגרא תפגר בית סגדהון ותברא תתבר קמתי צ
צלמהון ׃ ועבדתם ׃ ותפלחון קדם יי אלהכון ויברך

ית מזונ מיכלך ומשתיך ואעדי מרע מביניכון :
לא תהיה : לא תהי תכלא ועקרא בארעך ית מנין יומי חייך
אשלים מיומא ליומא : את אימתי : ית אימתי אשדר
קדמך ואשגש ית כל עממיא דאת אתי לסדרי כבון סדרי קרבא
ואתין ית כל בעלי דבבך קדמך מחזרי קדל : ושלחתי :
ואשדר ית ארעיתא קדמך ותתרך ית חואי וית כנענאי
וית חתאי מן קדמך : לא אגרשנו : לא אתריכינון
מן קדמך בשתא חדא דילמא תהי ארעא צדיא ויסגון עלך
חות ברא כד ייתון למיכל פגריהון ויזיקון בך : מעט :
קליל קליל אתריכינון מן קדמך עד דתיסגי ותחסין ית
ארעא : ושתי : ואשוי ית תחומך מן ימא דסוף עד ימא
דפלשתאי ומן מדברא ועד פרת ארום אמסור בידכון ית
כל יתבי ארעא ותתריכינון מן קדמך : לא תכרות :
לא תגזרון להון ולטעותהון קיים : לא ישבו : לא י
תעביד להון שכון בארעך דילמא ישעונך ויחייבון יתך
קדמי ארום תפלח ית טעותהון ארום יהון לך לתקלא :
ואל משה : ולות משה אמר מיכאל סרכן חכמתא בזמן
שבעה בירחא סק לקדם ה' אנת ואהרן נדב ואביהוא
ושבעין מסבי ישראל ותסגדון מרחיק : ונגש : ויתקרב
משה בלחודוהי קדם ה' והינון לא יתקרבון ועמא לא יסקון
עמיה : ויבא : ואתא משה ואשתעי לעמא ית כל פ
פתגמיא דה' וית כל דיניא ואתיב כל עמא קלא חדא ואמ'
כל דמליל ה' נעביד : ויכתב : וכתב משה ית פתגמיא
דה' ואקדם בצפרא ובנא מדבחא בשיפולי טורא ותריסרי
קמן לתריסרי שבטיא דישראל : וישלח : ושדר ית בכרי
בני ישראל ארום עד הוא שעתא הוות פולחנא בבכריא ד
דעד כדון לא אתעביד משכן זמנא ועד כדון לא אתיהבת
כהונתא לאהרן ואסיקו עלוון ונכסת קודשין קדם ה' תורין :
ויקח : ונסיב משה פלגות אדם נכסתא ושוי במזרקיא :
ופלגות אדם נכסתא זרק על מדבחא : ויקח : ונסיב ס

ספרא

סיפרא דקיימא דאורייתא וקרא קדם עמא ואמרו כל די
פתגמוי דמליל ה' נעביד ונקביל ׃ ויקח ׃ ונסיב משה
ית פלגות דמא דבמזירקיא ודרק על מדבחא לכפרא על עמא
ואמר הא דין אדם קיימא דיגזר ה' עמכון על כל פתגמיא
האילין ׃ ויעל ׃ וסליק משה ואהרן נדב ואביהוא ושובעין
מסבי ישראל ׃ ויראו ׃ וזקפו נדב ואביהוא ית עיניהון
וחמון ית איקר אלקא דישראל ותחות אפיפורין דריגלוי ד
דמייצע תחות כורסייה הי כעובד אבן ספירינון מדכר
שיעבודא דשעבדו מצראי ית בני ישראל בטינא ובליבנין ו
הוואן נשיא בטשן ית טינא עם גובריהון הות תמן ריבא מ
מפנקתא מעברתא ואפילת ית עוברא ואתבטש עם טינא
נחת גבריאל ועבד מיניה לבינתא ואסקיה לשמי מרומא ו
ואתקניה גלוגדק תחות אפיפורין דמרי עלמא זיויה הי
כעובד אבן טבא והי כתקוף שפר שמיא כד הינון ברירין
מן ענניא ׃ ואל אצילי ׃ ולות נדב ואביהוא עולימיא ש
שפיריא לא שדר מחתיה בההיא שעתא ברם איתנטרו להון
ליום תמינאי לאשלמותא למסערא עליהון וחמון ית איקר
שכינתא דה' והוון חדן בקורבניהון דאתקבלו ברעוא הי
כאילו אכלין והי שתין ׃ ויאמר ׃ ואמר
ה' למשה סוק קדמי לטוורא והוי תמן ואיתן לך ית לוחי אבנא
דבהון רמיזין שאר פתגמי אורייתא ושית מאה ותליסר
פיקודיא דכתבית לאלופיהון ׃ ויקם ׃ וקם משה ויהושע
משומשניה וסליק משה לטורא דאתגלי עלוי יקר שכינתא דה' ׃
ואל הזקנים ׃ ולחכימיא אמר אמתינו לנא הכא עד זמן ד
דנתוב לותכון והא אהרן וחור עמכון מן מאן דאית ליה
עסק דינא יתקרב לותהון ׃ ויעל ׃ וסליק משה לטורא
וחפא ענן יקרא ית טורא ׃ וישכן ׃ ושרא איקר שכינתא
דה' על טורא דסיני וחפהי ענן יקרא שיתא יומין וקרא למשה
ביומא שביעאה מיגו עננא ׃ ומראה ׃ וחיזו זיו יקרא דה'
הי כאשא בערא ועיקוקי אשא אכלא אשא והוון חמן ו

ותמהין בני ישראל : ויבא : ועאל משה בגו עננא וסליק
לטורא והוה משה בטורא אליף פיתגמי אורייתא מן פום
קודשא יהי שמיה משבח ארבעין יממין וארבעין לילוון : :

פרשה תרומה

וידבר : ומליל יי עם משה למימר : דבר : מליל עם
בני ישראל ויסבון קדמי אפרשותא מן כל דיתרעי
ליביה ולא באלמותא תיסבון אפרשותי : וזאת : ודא
אפרשותא דתיסבון מנהון דהבא וכספא ונחשא : ותכלת
ותיכלא וארגוונא וצבע זהורי ובוץ ומעזי : ועורות :
ומשכי דדיכרי מסמקי ומשכי דססגונא וקיסין דשיטין :
ושמן : ומשח זיתא לאנהורא ובוסמיא למשחא דמש
רבותא ולקטורת דקטרת בוסמין : אבני : מרגליין
דבורלין היאן מרגלין דאשלמותא לאכבשא ולאקבעא
באפודא ובחושנא : ועשו : ויעבדון לשמי מקדשא
ואשרי שכינתי בניהון : ככל : ככל מה דאנא מחמי
יתך ית צורת משכנא וית צורת כל מנוי והיכדין תעבדון :
ועשו ארון : ויעבדון ארונא דקיסי שיטא תרתין
אמין ופלגא אורכיה ואמתא ופלגא פותיה ואמתא ופלגא
רומיה : וצפית : ותחפי יתיה דהב דכיה מגו ומברא
תחפיניה ותעביד עלוהי דיר דדהב חזור חזור :
ויצקת : ותתיך ליה ארבע עזקן דדהב ותתן על ארבע
זויתיה ותרתין עזקן על ציטריה חד ותרתין עזקן
על ציטריה תניינא : ועשית : ותעביד אריחי דקיסי
שיטא ותחפי יתהון דהבא : והבאת : ותהעל ית
אריחיא בעזקתא על ציטרי ארונא למיטל ית ארונא
בהון : בטבעות : בעזקתא דארונא יהוון אריחיא

אריחיא

אריחיא לא יעדון מניה : ונתת : ותתין בגו ארונא ית
לוחי סהדותא דאיתין לך : ועשית : ותעבד כפורתא ד
דדהב דכי תרתין אמין ופלגא אורכה ואמתא ופלגא פותיה
וסומכה יהי פושכא : ועשית : ותעביד תרין כרובין
דדהב דכי נגיד תעביד יתהון מתרין סטרי כפורתא :
ועשה : ועביד כרובא חד מסיטרא מיכא וכרובא חד מסיט רא
מיכא מן כפורתא תעביד ית כרוביא מתרין סטרוהי :
והיו : ויהון כרוביא פריסן גדפיהון לעילא כל קבל רישיהון
מטללין בגדפיהון על כפורתא ואפיהון חד כל קבל חד לקבל
כפורתא יהון אפי כרוביא : ונתת : ותתין ית כפורתא
על ארונא מלעילא ובגו ארונא תתין ית לוחי סהדותא דאיתין
לך : ונועדתי : ואזמן מימרי לך תמן ואמליל עמך
מעילוי כפורתא מבין תרין כרוביא דעל ארונא דסהדותא
ית כל מה דאפקד יתך לות בני ישראל : ועשית :
ותעביד פתורא דקיסי שיטא תרתין אמין אורכיה ואמתא
פותיה ואמתא ופלגא רומיה : וצפית : ותחפי יתיה דהב
דכי ותעביד ליה דיר דדהב חזור חזור : ועשית : ו
ותעביד ליה גפוף רומיה הי פושכא חזור ותעביד דיר דדהב
לגפופיה חזור חזור : ועשית : ותעביד ליה ארבע ע
עזקן דדהב ותתין ית עזקתא על ארבע זוויין די לארבע
רגלוהי : לעמת : כל קבל גפופא תהוויין עזקתא לאתרא
לאריחיא למיטל ית פתורא : ועשית : ותעביד ית א
אריחיא דקיסי שיטא ותחפי יתהון דהבא ויהון נטלין בהון
ית פתורא : ועשית : ותעביד מגיסוהי ובזיכוי וקשוותי
ומכילתיה די יתנסך ויתרק בהון דדהב דכי תעביד יתהון :
ונתת : ותסדר על פתורא לחים גוואה קדמי תדירא :
ועשית : ותעביד מנרתא דדהב דכי נגיד תתעבד
מנרתא בסיס דידה וקנהא חיזורייה ושושנייה מינה יהון :
וששה : ושיתא קנין נפקין מסיטרהא תלתא קני מנרתא מ
מסיטרה חד ותלתא קני מנרתא מסיטרה תניינא : שלשה :

תלתא כלידין משקען בציוריהון בקניא חד חיזור ושושן ״
ותלתא כלידין משקען בציוריהון בקניא חד חיזור ושושן ״
היכדין לשיתא קנין דנפקין מן מנרתא : ובמנורה :
ובמנרתא ארבעה כלידין משקען בציוריהון חיזוריהא
ושושניהא : וכפתור : וחיזור תחות תרין קנין דמינה
וחיזור תחות תרין קנין דמינה וחיזור תחות תרין קנין ד
דמינה לשיתא קנין דנפקין מן מנרתא : כפתוריהם :
חיזוריהון וקניהון מינה יהון כולה עבדה חדא דדהב דכי :
ועשית : ותעביד ית בוציניה שבעא ודליק כהנא ד
דמתמני ית בוציניא ויהון מנהרין כל קבל אפהא :
ומלקחיה : ומלקטייהא ומחתייהא דדהב דכי : ככר :
קנטינר דדהב דכי יעבד יתה ית כל מניה דירה האילין :
וראה : וחמי ועבד בציוריהון דאנת מתחמי בטורא :
ואת המשכן : וית משכנא תעביד עשר יריען
דבוץ שזיר ותכלא וארגוונא וצבע זהורי צייור כרובין :
אורך : אורכא דיריעתא
חדא עשרין ותמני אמין דיריעתא חדא משחתא חדא לכל
יריעתא : חמש : חמש יריען תהווין מלפפן חדא עם
חדא וחמש יריען חורנין מלפפן חדא עם חדא : ועשית
ותעבד ענובין דתכלא על אימרה דיריעתא חדא מן סטרה
בבית לופפה וכן תעביד במימרה דיריעתא בבית לופפה
תניין : חמשים : חמשין ענובין תעביד ביריעתא
חדא וחמשין ענובין תעביד בסיטרא דיריעתא דבבית
לופפה תניינה מכוונן ענוביא חדא כל קבל חד : ״
ועשית : ותעביד חמשין פורפין דדהב ותלפיף ית ״
יריעתא חדא עם חדא בפורפייא ויתחבר משכנא למיהוי
חד : ועשית : ותעביד יריען דמעזי לפרס על ״
משכנא חדיסירי יריען תעביד יתהין : אורך : אורכא
דיריעתא חדא תלתין אמין ופותיא ארבע אמין דיריעתא
חדא משחתא חדא לחדסרי יריען : וחברת : ותלפיף

ית

ית חמש יריען לחוד כל קבל חמשא סיפרי אורייתא וית שית
יריען לחוד כל קבל שית סדרי מתניתא ותיעוף ית יריעתא
שתיתיתא כל קבל אפי משכנא : ועשית : ותעביד חמשין
ענובין על אימרא דיריעתא חדא מציטרא בבית לופופה
וחמשין ענובין על אימרא דיריעתא בבית לופופה תניינא :
ועשית : ותעביד פורפין דנחש חמשין ותעיל ית פורפייא
בענובייא ותלפיף ית משכנא ויהי חד : וסרח : ושיפוע
מותרא ביריעת משכנא פלגות יריעתא דמותרא תשפע
על אחורי משכנא : והאמה : ואמתא מכא ואמתא מכא
בדיותיר באורך יריעת דמשכנא יהי משפע על צטרי משכנא
מכא ומכא לכסיותיה : ועשית : ותעביד חופאה
למשכנא משכי דדיכרי מסמקי וחופאה דמשכי ססגונא
מלעילא : ועשית : ותעביד ית לוחיא למשכנא
דקיסי שיטא קיימין הי כאורח נציביהון : עשר : עשר
אמין אורכא דלוחא ואמתא ופלגות דאמתא פותיה דלוחא חד :
שתי : תרתין צירין ללוחא חד מכוונן ציטר חד בגו חד הכדין
תעביד לכל לוחי משכנא : ועשית : ותעביד ית לוחיא
למשכנא עשרין לוחין לרוח עיבר דרומא : וארבעים :
וארבעין חומרין דכסף תעביד תחות עשרין לוחין תרין חומרין
תחות לוחא חד לתרין צירוי ותרין חומרין תחות לוחא חד
לתרין צירוי : ולצלע : ולסטר משכנא תניינא לרוח
ציפונא עשרין לוחין : וארבעים : וארבעין חומריהון
דכסף תרין חומרין תחות לוחא חד ותרין חומרין תחות
לוחא חד : ולירכתי : ולסייפי משכנא מערבא תעביד
שיתא לוחין : ושני : ותרין לוחין תעביד לזיווית
משכנא בסופיהון : ויהיו : ויהון מזווגין מלרע וכחדא יהון
מזווגין על רישיהון בעיזקתא חדא הכדין יהי לתריהון לתרין
זיווין יהון : והיו : ויהון תמניא לוחין וחומריהון דכסף
שיתסרי חומרין תרין לוחין תחות לוחא חד ותרין חומרין תחות
לוחא חד : ועשית : ותעביד נגרין דקיסי שיטא חמשא

לוחי ציר משכנא חד : וחמשה : וחמשא עברין ללוחי ציר
משכנא תניינא וחמשא עברין ללוחי ציר משכנא לסופיהון
מערבא : והבריח : ונגרא מציעאה בגו לוחייא מן
משלביש מן סייפי לסייפי מן אילנא דנציב אברהם בבירא
דשבע וכד עברו ישראל ית ימא קטעו מלאכייא ית אילנא
וטלקוה לימא והוה טפי על אנפי מיא והוה מלאכא מכרז :
ואמר דין הוא אילנא דנציב אברהם בבירא דשבע וצלי תמן
בשום מימרא דה' ונסבוהי בני ישראל ועבדו מיניה נגרא ..
מציעאה אורכיה שובעין אמין ופרישן מתעבדן ביה דכד
הוו מוקמין ית משכנא הוה מיסתחר היך כחיוויא חזור חזור
ללוחי משכנא וכד הוה מתפרק הוה פשיט היך כחוטרא :
ואת הקרשים : וית לוחייא תחפי דהבא וית עיזקתהון ת
תעביד דהבא אתרא לנגרין ותחפי ית נגרייא דהבא : ..
והקמות : ותקים ית משכנא כהלכתא דאתחמיתא בטורא :
ועשית : ותעביד פרגודא דתיכלא וארגוונא וצבע
זהורי ובוץ שזיר עובד אומן יעביד יתה צורין כרובין :
ונתת : ותסדר יתה על ארבעה עמודי שיטא מחפין
דהבא וויהון דהבא על ארבעה חומרין דכסף : ונתת :
ותיתן ית פרגודא תחות פורפיא ותעיל לתמן מלגיו
לפרגודא ית ארונא דסהדותא ותפריש פרגודא לכון
בין קודשא ובין קודש קודשיא : ונתת : ותיתן ית
כפורתא בהדי כרוביא דנפקין עביד מינה בקודש ק
קודשיא : ושמת : ותשוי ית פתורא מברא לפרגודא דין
וית מנרתא כל קבל פתורא על סטר משכנא דרומא ..
ופתורא תסדר על סטר ציפונא : ועשית : ותעביד
פרסא לתרע משכנא תיכלא וארגוונא וצבע זהורי ..
ובוץ שזיר עובד ציור מחטא : ועשית : ותעביד
לפרסא חמשא עמודי שיטא ותחפי יתהון דהבא וויהון
דהבא ותתיך להון חמשא חומרין דנחשא : ועשית :
ותעביד ית מדבחא דקיסי שיטא חמש אמין אורכא וחמש

ואמין פותיה מרבע יהי מדבחא ותלת אמין רומיה :
ועשית : ותעביד קרנוהי על ארבע זויתיה מניה
יהוין קרנוהי זקיפן לעיל ותחפי יתיה נחשא : ועשית :
ותעביד דודוותיה למרדא יתיה ומגרפתיה ומזרקוהי
ומשלגותיה ומחתיתיה לכל מנוהי תעביד נחשא : ועשית :
ותעביד ליה קנקל עובד מצדתא דנחשא ותעבד על
מצדתא ארבע עזקן דנחשא על ארבע ציטרוהי : ונתת :
ותתן יתה תחות סובבי מדבחא מלרע ותהי מצדתא
עד פלגות מדבחא ולזין נפיל גרמא או גומרא דאשא
מעלוי מדבחא נפיל עלוי קנקלא ולא יתמטי לארעא :
ונסבין יתיה כהניא מעלוי קנקלא ומהדרין יתיה על
מדבחא : ועשית : ותעביד אריחין דקיסי שיטא
ותחפי יתהון נחשא : והובא : ויהנעל ית אריחוהי
בעזקתא ויהון אריחיא על תרין ציטרי מדבחא במיטל
מדבחא : נבוב : חלל לוחין מלי עפרא תעביד יתיה
הי כמא דאחזי יתך בטורא היכדין יעבדון : ועשית :
ותעבד ית דרת משכנא לרוח עבר דרומא ווילון לדרתא
דבוץ שזיר מאה אמין אורכא לרוחא חדא : ועמודיו :
ועמודוי עשרין וחומריהון עשרין דנחשא ווי עמודיא וכיב שיהון
כסף : וכן : והיכדין לרוח ציפונא באורכא ווילון מאה
אורכא ועמודיהון עשרין וחומריהון עשרין דנחשא ווי
עמודיא וכיבושיהון כסף : ורחב : ופותיא לרוח
מערבא ווילון חמשין אמין עמודיהון עשרה וחומריהון
עשרה : ורוחב : ופותיא דדרתא לרוח קידומא
מדינחא חמשין אמין : וחמש : וחמיסרי אמין
ווילון לעיברא עמודיהון תלתא וחומריהון תלתא :
ולשער : ולתרע דרתא פרסא עשרין אמין דתכלא
וארגוונא וצבע זהורי ובוץ שזיר עובד ציור מחטא ע
עמודיהון ארבעא וחומריהון ארבעא : כל עמודי : כל
עמודי דרתא חזור חזור מכבשין כסף וויהון כסף וחומרי הון

דנחשא : ארך : אורכא דדרתא מאה אמין ופותיא
חמשין למערבא וחמשין למדינחא ורומא חמש אמין ד
דבוץ שזיר וחומריהון דנחשא : לכל כלי : לכל מני מ
משכנא בכל פולחניה וכל מתחוי וכל מתחי דרתא חזור
חזור דנחשא

פרשה תצוה

ואתה תצוה : ואת תפקד ית בני ישראל ויסבון לך
משחא דזיתא דכיא כתישא לאנהורי
לאדלקא בוציצא תדירא : באהל : במשכן זמנא מ
מברא לפרגודא דעל סהדותא יסדר יתיה אהרן ובנוהי מן
רמשא ועד צפרא קדם יי קיים עלם לדריהון מן בני
ישראל : ואתה : ואת קריב לותך
ית אהרן אחוך וית בנוהי עמיה מגו בני ישראל לשמשא
קדמי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני דאהרן :
ועשית : ותעביד לבושי קודשא לאהרן אחוך ליקר ולתשב חא
ואתה : ואת תמליל עם כל חכימי ליבא דאשלימית
עמהון רוחא דחכמתא ויעבדון ית לבושי אהרן לקדשותיה
לשמשא קדמי : ואלה : ואלין לבושיא דיעבדון ח
חושנא ואפודא ומעילא וכתונין מרמצן מצנפן וקמורין
ויעבדון לבושיה קודשא לאהרן אחוך ולבנוהי לשמשא קדמי :
והם : והינון יסבון מן אמנהון ית דהבא וית תכלא
וית ארגוונא וית צבע זהורי וית בוצא :
ועשו : ויעבדון ית אפודא תכלא וארגוונא וצבע
זהורי ובוץ שזיר עובד אומן : שתי : ותרתין כתפין
מלפפן יהוון ליה לתרין סטרוי ויתלפף : וחשב : והמיין
תיכוסיה דעלוהי כעובדיה מניה יהי דדהבא תכלא
וארגוונא וצבע זהורי ובוץ שזיר : ולקחת : ותיסב

ית

ית תרתין מרגלין דבורלא ותגלוף עליהון שמהת בני
ישראל: שתה: שיתא מן גלת שמהתהון על מרגליתא
חדא וית שמהת שיתא דמשתיירין על מרגליתא תנייתא
מסדרין הי כילדותהון: מעשה: עובד אומן יהווין
מרגליתא גליף חקיק ומפרש הי כגלוף דעזקא תגלוף
ית תרתין מרגליתא על שמהת בני ישראל מקפן מרמצן תהון
מרמצן דדהב תעבד יתהון: ושמת: ותסדר ית
תרתין מרגליתא על כתפי אפודא מרגלית מדכרן
זכותא לבני ישראל ויטול אהרן ית שמהת בני ישראל על
תרין כתפוי לדוכרנא: ועשית: ותעביד
מרמצן דדהב: ושתי: ותרתין שישלן דדהב דכי מ
מתחמן תעבד יתהון עובד קליעא ותיתן ית שושלתא קליעא תת
על מרמצתא: ועשית: ותעבד חושן דינא דביה מהודע
דינהון דישראל דאתכסי מן דייניא וסידרי נצחן קרביהון
ולמכפרא על דייניא עובד אומן הי עובד אפודא ית
תעבדיניה דדהבא תכלא וארגוונא וצבע זהורי ובוץ ש
שזיר תעביד יתיה: רבוע: מרבע יהי עיף זרתא
אורכיה וזרתא פותיה: ומלאת: ותשלים ביה אשלמות
דמרגלין ארבעה סידרין דמרגלין ארבעין כל קבל
ארבע טריגונין דעלמא סידרא קדמאה סמוקתא ירקתא
וברקתא סדרא חד ועליהון חקיק ומפרש שמהת שבטיא
ראובן שמעון ולוי: והטור: ושום סידרא תניינא אז
אזמורד וספירינון וכדכודין ועליהון חקיק ומפרש שמהת
תלתא שבטיא יהודה דן ונפתלי: והטור: ושום סידרא
תליתאה קנכירינון וטרקין ועין עיגל ועליהון חקיק ומפרש
שמהת תלתא שבטיא גד ואשר ויששכר: והטור: ושום
סידרא רביעאה כרום ימא רבא ובורלוות חלא ומרגניית
אפנטורין ועליהון חקיק ומפרש שמהת תלתא שבטיא זבולן
יוסף ובנימין משקען בדהב יהון באשלמותהון: והאבנים:
ומרגליתא תהוויין מתנסבן על שמהת בני ישראל הינון ת

תרתיסרי על שמהתהון בגלופי חקיק ומפרש הי כגלופי ד
דעזקא גבר מכגלופיתה על שמיה תהוויין לתריסר שבטין :
ועשית : ותעבד על חושנא שושלן מתחמן עובד קליעא ד
דדהב דכי : ועשית : ותעביד על חושנא תרתין עיזקן
דידהב דכי ותיתן ית תרתין עיזקתא על תרין סיטרי חושנא :
ונתת : ותיתן ית תרתין קליען דדהב על תרתין עיזקתא
בסיטרי חושנא : ואת שתי : וית תרתין קליען דעל תרין
סיטרוי תיתן על תרתין מרמצתא ותיתן על כתפי אפודא כל
קבל אנפוי : ועשית : ותעביד תרתין עיזקן דדהב ו
ותשוי יתהון על תרין סיטרי חושנא על שיפמיה לעיברא
לאפודא לגיו : ועשית : ותעביד תרתין עיזקן דדהב
ותיתן יתהון על תרין כתפי אפודא מלרע מקבל אנפוי כל
קבל בית לופי מעילוי להמיין אפודא : וירכסו : ויטכסון
ית חושנא מעיזקתיה לעיזקת אפודא בשזיר חוטא דתיכלא
למהוי אדיק על המיין אפודא ולא יתפרק חושנא מעילוי א
אפודא : ונשא : ויטול אהרן ית שמהת בני ישראל ב
בחשן דינא על ליביה בזמן מיעליה לקודשא לדוכרן טב
קדם יי תדירא : ונתת : ותיתן בחשן דינא ית אוריא
דמנהרין מיליהון ומפרסמין טמירן דבית ישראל וית
תומיא דמשלמין בעובדיהון לכהנא רבא דתבע אולפן
מן קדם יי בהון דבהון חקיק ומפרש שמא רבא וקדישא
דביה איתבריין תלת מאה ועשרתי עלמיא וחקיק ומפרש
באבן שתייה דבה חתם מריה עלמא פום תהומא רבא :
מן שירויא וכל מאן דאדכר ההוא שמא קדישא בשעת אעקי
משתזיב וטמירן מתגלין ליה ויהון על ליבא דאהרן בזמן
מיעליה קדם יי ויטול אהרן ית דין בני ישראל על ליביה
קדם יי תדירא : ועשית : ותעבד ית מעיל
מעילא דאפודא שזיר חוטא דתיכלא : והיה : ויהי פום
רישיה במיצעיה תורא בשיפמיה יהי מקף לפומיה חזור
חזור עובד גרדי הי כפום שיריא יהי ליה לא יתבזע :

ועשית

ועשית ׃ ותעבד על שיפולוי רומנין דתכלא וארגונא
וצבע זהורי על שיפולוי חזור חזור וזגוגין דדהבא במיציעי הון
חזור חזור ׃ פעמון ׃ זגוגא דדהבא ורומנא דתכלא
וצבע זהורי זגוגא דדהבא ורומנא דתכלא וצבע זהורי
על שיפולי מעילא חזור חזור סכומהון שובעין ותרין ׃
והיה ׃ ויהי עליה על אהרן ~~לשמ~~ לשמשא וישתמע קליה
במיעליה לקודשא קדם ה׳ ובמפקיה ולא ימות
בגושא מזלהבא ׃ ועשית ׃ ותעבד ציצא
דדהב דכי ותגלוף עלוי תקוף ומפרש קדש לה׳ ׃
ושמת ׃ ותסדר יתיה על שזיר חוטא דתכלא לאכברא
על חלופי אפוהי ויהי על מצנפתא מעלוי תפלת רישא
כל קבל אפי מצנפתא יהי ׃ והיה ׃ ויהי על פדחתא
דבית אפוי דאהרן מן צידעא לצידעא ויטול
אהרן ית עוויית קודשיא דיקדשון בני ישראל לכל מתנת
קודשיהון דמשקרין בהון ויהי על פדחתא תדירא לרעוא
להון קדם ה׳ ׃ ושבצת ׃ ותרמיץ כתונא דבוצא
לאכברא על שירי ודמאן גואה ותעביד מצנפתא דבוצא
לאכברא על אנפי כעוונהון וקמור תעביד עובד
ציור ׃ ולבני אהרן תעביד כתונין ותעביד להון קמורין
וכובעין תעבד להון ליקר ולתשבחא ׃ והלבשת ׃ ותלבש
ית אהרן אחוך וית בנוי עמיה ותרבי יתהון ׃
ותקריב ית קורבנהון ותקדש יתהון וישמשון קדמי ׃
ועשה ׃ ועבד להון אוורקסין דבוץ לכסאה בשר עריא
מן אסר קמור חרציהון ועד ירכיהון יהון ׃ והיו ׃ ויהון
על אהרן ועל בנוי במעלהון למשכן זימנא או במקר בהון
למדבחא לשמשא בקודשא ולא יקבלון חובא בגושא מזלהבא
קיים עלם ליה ולבנוי בתרוי ׃ וזה הדבר ׃
ודין פתגמא דתעבד להון לקדשא יתהון לשמשא קדמי סב
תור חד בר תורי ולא עירובין ודכרין תרין שלמין ׃
ולחם ׃ ולחם פטיר וגריצן פטירין דפתיכן במשח ואספו

ועריכין דלחם פטיר דמשיחין במשח סולתא מן סמידא ׃
דחטין תעביד יתהון ׃ ונתת ׃ ותיתן יתהון על ׃
סלא חד ותקריב יתהון בסלא וית תורא וית תרין דיכרין
וסוברין כמוסלא ׃ ואת ׃ וית אהרן וית בנוהי תקריב
לתרע משכן זמנא ותטבול יתהון בארבעין סאוין דמיין
חיין ׃ ולקחת ׃ ותיסב ית לבושיא ותלביש ית אהרן
ית כיתונא וית מעיל אפודא וית אפודא וית ׃
חושנא ותטכס יתיה בהמיין אפודא ׃ ושמת ׃ ותשוי
מצנפתא על רישיה ותיתן ית כלילא דביה חקיק שמא
דקודשא על מצנפתא ׃ ולקחת ׃ ותיסב ית משחא
דרבותא ותריק על רישיה ותרבי יתיה ׃ ואת בניו ׃
וית בנוהי תקריב ותלבשינון כיתונין ׃ וחגרת ׃ ׃
ותטכס יתהון בקמורין אהרן ובנוי ותכבש להון כובעין
ותהי להון כהונתא לקים עלם ותקרב קורבנא דאהרן
וקורבנא דבנוי ׃ והקרבת ׃ ותקריב ית תורא קדם
משכן זמנא ויסמוך אהרן ובנוי ית ידיהון על ריש תורא ׃
ושחטת ׃ ותיכוס ית תורא קדם יי׳ לתרע משכן זמנא ׃
ולקחת ׃ ותיסב מדמא דתורא ותיתן על קרנת מדבחא
באצבעך וית כל דמא תשוד ליסודא דמדבחא ׃ ולקחת ׃
ותיסב ית כל תרבא דחפי על בני גווא וית דאשתאר על
חצר כבדא וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהן ותסדר
על מדבחא ׃ ואת בשר ׃ וית בשרא דתורא וית משכיה
וית ריעייה תוקיד בנורא מברא למשריתא חטאתא הוא ׃
ואת האיל ׃ וית דיכרא חד תיסב ויסמכון אהרן ובנוי
ית ידיהון על ריש דיכרא ׃ ושחטת ׃ ותיכוס ית ד
דיכרא ותיסב ית אדמיה ותזרוק על מדבחא חזור חזור ׃
ואת האיל ׃ וית דיכרא תפסיג לפסגוי ותחליל בני מ
גוויה וכרעוי ותסדר על איברוי ועל רישיה ׃ והקטרת ׃
ותסיק ית כל דיכרא למדבחא עלתא הוא קדם יי׳ לאתקב לא
ברעוא קרבנא קדם יי׳ הוא ׃ ולקחת ׃ ותיסב ית דיכרא

תניינא ויסמוך אהרן ובנוי ית ידיהון על ריש דיכרא :
ושחטת : ותכוס ית דיכרא ותיסב מן אדמיה ותתין על
חסחוס אודניה דאהרן דימיניה ועל חסחוס אודנא דבנוי
דימינא ועל אליון ידיהון דימינא ועל אליון ריגליהון דימינא
ותזרוק ית מותר אדמה על מדבחא סחור סחור : ולקחת :
ותיסב מן אדמא דעל מדבחא וממשחא דרבותא ותדי על
אהרן ועל לבושוי ועל בנוי ועל לבושי בנוי עמיה : ולקחת :
ותיסב מן דיכרא תרבא ואליתא וית תרבא דחפי ית כרס -
גווא וית דאחרא על חצר כבדא וית תרתין כוליין וית
תרבא דעליהן וית שקא דימינא ארום דכר קורבניא הוא :
וככר : ועגול דלחים חד וגריץ דלחם פתיך במשח חד
ועריך חד מסלא דפטירא קדם יי : ושמת : ותשוי כולא
על ידי אהרן ועל בנוי ותרים יתהון ארמא קדם יי :
ולקחת : ותיסב יתהון מידהון ותסדר במדבחא על ע
עלתא לאתקבלא ברעוא קדם יי קורבנא הוא קדם יי :
ולקחת : ותיסב ית חדיא מדכר קורבניא דלאהרן ותרים
יתה ארמא קדם יי ויהי לך לחולק : וקדשת : ותקדש ית
חדיא דארמותא וית שקא דאפרשותא דאיתרם ודאתפרש
מדכר קורבניא מדלאהרן ומדלבנוי : והיה : ויהי
לאהרן ולבנוי לקיים עלם מן בני ישראל מנכסת קודשיהון
אפרשותהון קדם יי : ובגדי : ולבושי קודשא דלאהרן
יהון לבנוי בתרוהי לרבאה בהון ולקרבא בהון ית קורבנהון :
שבעת : שבעא יומין ילבשינון כהנא דיקום בתרוהי מן
בנוהי ולא מן ליואי בזמן דיעול למשכן זימנא לשמשא בקודשא :
ואת : וית דכר קורבניא תיסב ותבשל ית בסריה
באתר קדיש : ואכל : וייכול אהרן ובנוי ית בסרא דדיכרא
וית לחמא דבסלא בתרע משכן זימנא : ואכלו : וייכלון
יתהון דאתכפר בהון לקרבא ית קורבנהון לקדשא יתהון לש
לשמשא קדמי וחילוני לא ייכול ארום קודשא הינון : ואם :
ואם ישתאר מבשר קורבניא ומן לחמא עד צפרא ותוקיד ית

דאשתייר בנורא לא יתאכל ארום קודשא הוא : ועשית : ו
ותעביד לאהרן ולבנוהי הכדין ככל די פקידית יתך שבעא
יומין תקרב קרבנהון : ופר : ותורא דחטאתא תעביד
ליומא על כפוריא ותדכי על מדבחא בכפרותך עלוהי ותרבי
יתיה לקדשותיה : שבעת : שבעא יומין תכפר על מדבחא
ותקדש יתיה ויהי מדבחא קודש קודשין כל דיקרב במדבחא ..
יתקדש מן בני אהרן ברם אחר עמא לית אפשר להון למקרב
דילמא יתוקדון בשלהובא דנפיק מן קודשיא :
וזה : ודין קורבנא דתעביד על מדבחא אמרין בני
שנה תרין ליומא תדירא : ואת הכבש : ית אימרא חד
תעביד בצפרא וית אימרא תניינא תעביד בין שמשיא : ו
ועשרון : ועשרונא סמידא פתיך במשח כתישא ר
רבעות הינא ונסוכא רבעות הינא לאימרא חד : ואת :
וית אימרא תניינא תעביד בין שמשיא הי כמנחת
צפרא והי כניסוכא תעביד לה לאתקבלא ברעוא קרבנא ..
קדם יי : עולת : עלת תדירא לדריכון בתרע משכן
זמנא קדם יי דאזמן מימרי לכון תמן למללא עימך ..
תמן : ונועדתי : ואזמן מימרי תמן לבני ישראל ואתקדש
ביקריכון בגין יקרי : וקדשתי : ואקדש ית משכן זמנא
וית מדבחא וית אהרן וית בנוהי אקדש לשמשא קדמי :
ושכנתי : ואשרי שכינתי בגו בני ישראל ואהוי להון לאלהא :
וידעו : וידעון בני ישראל ארום אנא יי אלהון די הנפקית
יתהון פריקין מארעא דמצרים לאשראה שכינתיה ביניהון ..
אנא הוא יי אלההון : ועשית : ותעביד
מדבחא לאסקא עלוהי קטרת בוסמין דקיסי שטי תעביד
יתהון : אמה : אמתא אורכיה ואמתא פותיה מרבע
יהי ותרתין אמין רומיה מיניה יהון קרנוהי זקיפין : ..
וציפית : ותחפי יתיה דהב דכי ית איגריה וית כותלוהי
סחור סחור וית קרנוהי ותעביד ליה זיר דדהב סחור סחור :
ושתי : ותרתין עזקן דדהב תעביד ליה מלרע לזיריה

על תרין זויתיה תעבד על תרין ציטרוי ויהי לאתרא ל
לאריחיא למיטל יתיה בהון :. ועשית :. ותעביד ית
ית אריחיא דקיסי שיטא ותחפי יתהון דהבא :. ונתתה :
ותיתן יתיה קדם פרגודא דעל ארונא דסהדותא קדם
כפורתא דעל סהדותא דאזמן מימרי לך תמן :. והקטיר :
ויקטר עלוי אהרן קטרת בוסמין בצפר בצפר באתקנותיה
ית בוציניא יקטירנה :. ובהעלות :. ובאדלקות אהרן
ית בוציניא בני שמשיא יקטירנה קטורת בוסמין תדירא
קדם יי לדריכון :. לא תעלו :. לא תסקון עלוי קטרת ב
בוסמין דנוכראין ועלתא ומנחתא ונסכין לא ת
תנסכון עלוי :. וכפר :. ויכפר אהרן על קרנוי חדא
בשתא מן אדם חטאתא דכיפוריא חדא זימנא בשתא יכפר
עלוי בזמני דכפוריא לדריכון קודש קודשין הוא קדם יי :.

פרשה כי תשא

וידבר יי אל משה לאמר :. ומליל יי עם משה למימר :.
כי תשא :. ארום תקביל ית
חושבן בני ישראל למניניהון ויתנון גבר פורקן נפשיה קדם
יי כד תימני יתהון ולא יהי בהון ניזקא דמותא כד תימני יתהון :
זה יתנו :. דין שיעורא אתחזי למשה כשורא די דינרא
דאישא והיכדין אמר ליה כדין יתנון כל מאן דעבר על ית
מניניא פלגות סלעא בסלעא דטיבעא דקודשא עשרין
מעין סלעא פלגות סלעא אפרשותא קדם יי :. כל העובר :
כל מאן דעבר על מניניא מבר עשרין שנין ולעילא יתן אפרשו תא
קדם יי :. העשיר :. דעתיר לא יסגי ודמיסכן לא יזער
מפלגות סלעא למיתן ית אפרשותא קדם יי לכפרא על נ
נפשתיכון :. ולקחת :. ותיסב ית כספא דכיפוריא מן בני

ישראל ותיתן יתיה על עבידת משכן זימנא ויהי לבני ישראל
לדוכרן טב קדם יי לכפרא על נפשתיכון :
לידבר : ומליל עם משה למימר : ועשית : ותעביד כיורא
דנחשא ובסיסיה דנחשא לקידוש ותסדר יתיה בין משכן זימנא
ובין מדבחא ותיתן תמן מיא : ורחצו : ויסבון מינה בנטלא
דכיה ויקדשון במוהי אהרן ובנוהי ית ידיהון וית רגליהון :
בבואם : בזמן מיעלהון למשכן זימנא יקדשון מוי ולא ימותון
בנורא מצלהבא או בזמן מקרבהון למדבחא לשמשא לאסקא
קורבנא קדם יי : ורחצו : ויסבון מוי מן כיורא בנטלא
דכיה ויקדשון ידיהון ורגליהון ולא ימותון בנורא מצלהבא :
ותהי להון קיים עלם ליה ולבנוהי לדריהון :
לידבר : ומליל יי עם משה למימר : ואתה קח : ואנת
סב לך בוסמין בשירויא מור בהיר מתקל חמש מאה מנין :
וקנמון בוסם פלגותיה מתקל מאתן וחמשין מנין וקני בוסמא
מתקל מאתן וחמשין מנין : וקדה : וקציעתא מתקל
חמש מאה מנין סלעין בסלעי קודשא ומשח זיתא מלי קסטא
דסכומיה תריסר לוגין לוגא לכל שבטא לתריסר שבטין :
ועשית : ותעביד יתיה משח רבות קודשא בוסם מתבשם
עבד בשמא ממזגות משח רבות קודשא יהי : ומשחת :
ותרבי ביה ית משכן זימנא וית ארונא דסהדותא : ואת :
וית פתורא וית כל מנוי וית מנרתא וית מנהא וית מדבחא
דקטורת בוסמיא : ואת המזבח : וית מדבחא דעלתא
וית כל מנוי וית כיורא וית בסיסיה : וקדשת : ותקדש
יתהון ויהון קודש קודשין כל דיקרב בהון מן כהניא יתקדש
ומשאר שבטיא יתוקד בנורא מצלהבא קדם יי : ואת :
וית אהרן וית בנוהי תרבי ותקדש יתהון לשמשא קודמי :
ואל : ועם בני ישראל תמליל למימר משח רבות קודשא יהי
דין קדמי לדריכון : על בשר : על בשרא דאנשא לא יתמרק
ובדמוניה לא תעבדון כוותיה קודשא הוא קודשא יהי לכון :
איש : גבר די ימזג כוותיה ודיתן מינה על חילוני דלא מבני

דאהרן

דיהבן וישתיצי מעמיה ׃ ויאמר ׃ ואמר יי' למשה
סב לך בוסמיא קטף וכשת וחלבניא בוסמין בחירין ולבונתא
דכיתא מתקל במתקל יהי ׃ ועשית ׃ ותעביד יתה
קטרת בוסמין בוסם עובד מאזיג מערב דכי קודשא ׃
ושחקת ׃ ותיכתוש מינה ותדיק ותיתן מינה קדם סהדותא
במשכן זימנא דאיזמן מימרי לך תמן קודש קודשין תהי לכון ׃
והקטרת ׃ וקטרת בוסמין דתעבד בדמותה לא תעבדון
לכון קודשא תהי לכון קדם יי' ׃ איש ׃ גבר דיעבד דכוותה
לארחא בה וישתיצי מעמיה ׃ וידבר ׃ ומליל יי'
עם משה למימר ׃ ראה ׃ חזי משה דקריית בשום טב
בצלאל בר אורי בר חור לשיבטא דיהודה ׃ ואמלא ׃ ואשלימי
עימיה רוח קודשא מן קדם יי' בחכמתא בסוכלתנו ובמנדעא
ובכל עיבידתא ׃ לחשוב ׃ למיחשב ברעיונהון היך
למעבד בדהבא ובכספא ובנחשא ׃ ובחרשת ׃ ובאומנות
אבנא טבא לאשלמא ובנגרות קיסא למעבד כל עיבידתא ׃
ואני ׃ ואנא הא מניית עימיה ית אהליאב בר אחיסמך
לשיבטא דדן ובליבא דכל חכימי ליבא יהבית רוח חכמתא
ויעבדון ית כל מה דפקידתך ׃ ואת אהל ׃ ית משכן ׃
זימנא וית ארונא דסהדותא וית כפורתא דעלוהי וית כל מני
משכנא ׃ ואת השלחן ׃ וית פתורא וית כל מנוהי וית מנרתא
דכיתא וית כל מנהא וית מדבחא דקטרת בוסמיא ׃ ואת ׃
וית מדבחא דעלתא וית כל מנוהי וית כיורא וית בסיסיה ׃
ואת בגדי ׃ וית לבושי שמושא וית לבושי קודשא לאהרן כהנא
וית לבושי בנוהי לשמשא ׃ ואת שמן ׃ וית משח רבותא וית
קטורת בוסמיא לקודשא הי ככל מה דפקידתך יעבדון ׃
ויאמר ׃ ואמר יי' למשה למימר ׃ ואתה ׃ ואנת תמליל
עם בני ישראל למימר ברם ית יומי שביא דילי תטרון ארי
את היא בין מימרי וביניכון לדריכון למידע ארי אנא הוא יי' מ
מקדישכון ׃ ושמרתם ׃ ותיטרון ית שבתא ארי קודשא
היא לכון כל דיחליניה איתקטלא יתקטל ארי כל מאן דיעבד

בה עבידתא וישתיצי בר נשא ההוא מעמיה ׃ ששת ׃ שיתא יומין
יתעביד עבידתא וביומא שביעאה שבת שבתא קודשא קדם
ה' כל מאן דיעביד עבידתא ביומא דשבתא איתקטלא יתקטל
באטלות אבנין ׃ ושמרו ׃ וינטרון בני ישראל ית שבתא ל
למעבד תפנוקי שבתא לדריהון קיים עלם ׃ ביני ׃ בין
מימרי ובין בני ישראל את היא לעלם ארום בשיתא יומין
ברא ה' ושכליל ית שמיא וית ארעא וביומא שביעאה שבת
ונח ׃ ויתן ׃ ויהב למשה כד פסק למללא עמיה בטוורא
דסיני תרין לוחי סהדותא לוחי אבן ספירינון מכורסי
יקרא מתקלהון ארבעין סאין כתיבן באדבעא דה' ׃ וירא ׃
וחמון עמא ארום אשתהי משה מן למיחות מן טוורא ואתכנש
עמא על אהרן כד חמון דעבר זימנא דקבע להון ואזל סטנא
ואטעינון והדר ליבהון זחוחין ואמר ליה קום עבד לנא ד
דחלן דיטיילון קדמנא ארום דין משה גברא דאסקנא מ
מארעא דמצרים אישתלהב בטוורא באישא מצלהבא מן
קדם ה' לא אשתמודענא מה הוה ליה בסופיה ׃ ויאמר ׃
ואמר להון אהרן פריקו קדשי דדהבא דבאודני נשיכון בניכון
ובנתיכון ואייתו לותי ׃ ויתפרקו ׃ ופריקו נשיא לאיתן
תכשיטיהון לגובריהון ומן יד פריקו כל עמא ית קדשי
דדהבא דיבאודניהון ואייתיו לאהרן ׃ ויקח ׃ ונסיב מידיהון
וצר יתיה בשושיפא ורמא יתיה בטופרא ועבדיה עגל מתכא
ואמרו אילין דחלתך ישראל דהנפקך מארעא דמצרים ׃
וירא ׃ וחמא אהרן ית חור נכיס קדמוי ודחיל ובנא מדבחא
קדמוי וקרא אהרן בקל עציב ואמר חגא קדם ה' מחר מ
מניכסת קטול בעלי דבבוי אילין דכפרין במריהון ופרגו
ניקר שכינתיה בעגלא הדין ׃ וישכימו ׃ ואקדימו ביומא
חרא ואסיקו עלוון וקריבו ניכסין ואסחר עמא למיכל ו
ולמישתי וקמו להון למגחכא בפולחנא נוכראה ׃
וידבר ׃ ומליל ה' עם משה איזל חות מן רבות יקרך
דלא יהבית לך רבותא אלהין בגין ישראל וכדון חבילו עב

עובדיהון

עובדיהון עמך דיפקת מארעא דמצרים : סרו :
סטו בפריע מן אורחא דפקידתינון בסיני לא תעבדון לכון
צלם וצורה וכל דמו וכדון עבדו לכון עיגל מתכא וסגידו ליה
ודבחו ליה ואכריזו קודמוי אילין דחלתך ישראל דאפקוך מ
מארעא דמצרים : ויאמר : ואמר יי׳ למשה גלי ק
קדמוי זדונהון דעמא הדין והא עם קשי קדל הוא : ועתה :
וכדון אנה בעותך לא תבעון עליהון קדמי ואירתח רגז רוגזא
תקיפתא בהון ואשיציגון ואעבד יתך לעם סגי : ויחל :
ואתחלחל משה מן רתיתא ושרי לצלאה קדם יי׳ אלקיה ואמר
למא יי׳ יתקוף רוגזך בעמך דהנפקת מארעא דמצרים בחיל
רין רב ובידא תקיפא : למה : למא דין יימרון מצראי דאשתיי
למימר בבישא הנפיקינון לקטלא יתהון בני טוריא תבור
וחרמון ושריון וסיני ובגין לשיצאה יתהון מעל אפי ארעא :
תוב מתקוף רוגזך ויהוי תוהו קדמך על בישתא דמלילת
למעבד לעמך : זכור : הוי דכיר לאברהם וליצחק ולישראל
עבדך דקיימת להון במימרך ומלילתא להום אסגי ית בניכון
הי ככוכבי שמיא וכל ארעא הדא דאמרית לכון איתן לבניכון
ויחסנון לעלם : וינחם : והוה תוהו מן קדם יי׳ על ב
בישתא דחשיב למעבד לעמיה : ויפן : ואתפני
ונחת משה מן טורא ותרין לוחי סהדותא בידיה לוחין כתיבן
מתרין ציטריהון מיכא ומיכא אינון כתיבין : והלוחות :
ולוחיא עובדא דיי׳ הינון וכתבא כתבא דיי׳ הוא חקיק ומפרש
על לוחיא : וישמע : ושמע יהושע ית קל עמא כד
מיבבין בחדוא קדם עיגלא ואמר למשה קל סדרי קרבא :
במשריתא : ויאמר : ואמר לא קל גיברין דנצחין בסידרי
קרבא ולא קל חלשין דאתנצחין מן בעלי דבביהון בסידרי
קרבא קל פלחי פולחנא נוכראה ומגחכין קדמהא אנא שמע :
ויהי : והוה כד קריב משה למשריתא וחמא ית עיגלא וחינגין
בידיהון דרשיעיא מחנגין ומגחנין קדמוי וסטנא הוה בגויה
מטפז ומשוור קדם עמא ומן יד תקיף רתח רוגזיה דמשה

ושלק מן ידוי ית לוחיא ותבר יתהון בשיפולי טוורא ברם
כתבא קדישא די בהון הוה פרח וטייס לאויר שמיא והוה
צווח ואמר חבל על עמא דשמעו בסיני מן פום קודשא לא
תעבדון לכון צלם וצורה וכל דמו ולסוף ארבעין יומין עב
עבדו עגלא מתכא דלית בה מששא ׃ ויקח ׃ ונסיב
ית עגלא דעבדו ואוקיד בנורא ושף עד דהוה דקיק
ודרי על אנפי מוי דנחלא ואשקי ית בני ישראל וכל מאן ד
דיהב תמן כל מנא דדהבא הוה סימא נפקא באנפוי ׃
ויאמר ׃ ואמר משה לאהרן מה עבד לך עמא הדין ארום
אתיתא עלוי חובא רבא ׃ ויאמר ׃ ואמר אהרן לא יתקף
רוגזא דריבוני אנת ידעת ית עמא ארום בני צדיקיא ״
אינון ברם יצרא בישא הוא דאטעינון ׃ ויאמרו ׃ ואמרו
לי עיבד לנא דחלן דיטיילון קדמנא ארום דין משה גברא
דאסקנא מארעא דמצרים אשתלהב בטוורא באישא מ
מצלהבא מן קדם ה׳ ולא אשתמודענא מה הוה ליה בסיפיה ׃
ויאמר ׃ ואמרית להון למאן אית דהב פריקו ויהבו לי
ורמיתיה בנורא ועאל סטנא בגויה ונפק מיניה דמות ״
עגלא הדין ׃ וירא ׃ וחמא משה ית עמא ארום ״
פריעין הינון ארום פריעו על ידוי דאהרן ית כלילא ק
קדישא דהוה ברישיהון והוה שמא רבא ויקירא חקיק ׳
ומפרש ביה ונפק טיבהון ביש בעממי ארעא וקנון להון
שום ביש לדריהון ׃ ויעמד ׃ וקם משה בתרע סנהדרין
דמשריתא ואמר מאן הוא דחלוא דה׳ ייתון לותי ואתכנשו
לותיה כל בני לוי ׃ ויאמר ׃ ואמר להון כדנן אמר
ה׳ אלקא דישראל כל מאן דדבח לטעוות עממיא יתקטל ״
בסייפא וכדון עיברו ותובו מתרע סנהדרי לתרע בי
דינא במשריתא ובעו מן קדם ה׳ דישתבק לכון חובא דא
ואתפרעו מן רשיעיא פלחי פולחנא נוכראה וקטולו אפילו
גבר ית אחוי וגבר ית חבריה ואינש ית קריביה ׃
ויעשו ׃ ועבדו בני לוי הי כפתגמא דמשה ונפלו מן עמא

דהוה

דהוה סיאון במפיהון בקטולה. סייפא בנואא ההוא כמין
תלתא אלפין גברא ׃ ויאמר ׃ ואמר משה קריבו קורבנכון
על שיזבות ארעא די כורדיכון ויתכפר לכון קדם יי׳ יומא
עשרין גבר בבריה ובאחוי ולאייתאה עליכון יומא דין
בירכתא ׃ ויהי ׃ והוה ביומא חרי ואמר משה לעמא אתון
חברתון חובא רבא וכדון איסק ואצלי קדם יי׳ הלואי ואכפר
על חוביכון ׃ וישב ׃ ותב משה וצלי קדם יי׳ ואמר
במטו מינך ריבון כל עלמיא גלי קדמך חשוכא הי כנהורא
וכדון חב עמא הדין חובא רבא ועבדו להון דחלן דדהב ׃
ועתה ׃ וכדון אין תשבוק לחוביהון שבוק ואין לא מחיני
כדון מן ספר צדיקיא דכתבתא שמי בגויה ׃ ויאמר ׃
ואמר יי׳ למשה לא חמי למימחי שמך אלהין מאן דחב קדמי
אמחיניה מסיפרי ׃ ועתה ׃ וכדון איזל דבר ית עמא
לאתר דמלילית לך הא מלאכי יטייל קדמך וביום מסערותי
אסער עליהון חוביהון ׃ ויגף ׃ ומחא מימרא דיי׳ ית
עמא על דגחנו לעגלא דעבד אהרן ׃ וידבר ׃ ומלל
יי׳ עם משה איזל איסתלק מכא דלמא יתקף רוגזי
בעמא ואשיצינון כדון כן איזל אנת ועמא דאסיקתא
מתמן לארעא דקיימית לאברהם ליצחק וליעקב
למימר לבנך איתנינה ׃ ושלחתי ׃ ואיזמן קדמך
מלאכא ואיתרך על ידוי ית כנענאי אמוראי חיתאי ו
ופריזאי חוואי ויבוסאי ׃ אל ארץ ׃ לארע עבדא
חלב ודבש ארום לית אפשר דאיסלק שכינת יקרי מביניכון
ברם לא יהי יקרי שרי במדור משריתיכון ארום עם קשי
קדל אנת דלמא אשיצינכון באורחא ׃ וישמע ׃ ושמע
עמא ית פתגמא בישא הדין ואתאבלו ולא שוויו גבר ית
תקון זינה דאורהבה להון בסיני דבה שמא רבא וקדישא
חקיק ומפרש עלוי ואמר יי׳ למשה אימר לבני ישראל אתון
עם קשי קדל שעא חדא קלילא איסלק איקר שכינתי מבינך
ואשיצינך וכדון אעדי תקון זינך מינך דאתגלי קדמי

מאן אעבד לך ׃ ויתנצלו ׃ ואתרוקנו בני ישראל מן
תקוף זיניהון דשמא רבא מפרש כתיב בהון דאתיהב
להון לחתנא מן טור חורב ׃ ומשה ׃ ומשה נסיבינן
ומי ריאן בתלת אולפן אורייתא דליה בכדו ית משכנא נסב
משה ופרסיה ליה מברא למשריתא מרחוק והוה מן משריתא
עמא דאתנדון תרין אלפין אמין והוה קרי ליה משכן בית
אולפנא והוי כל מאן דהדר בתתובא בלב שלים קדם ה' הוה
נפיק למשכן בית אולפנא דמברא למשריתא מודי על חוביה
ומצלי על חוביה ומצלי ומשתבק ליה ׃ והיה ׃ והוה כד
הוה נפיק משה מן משריתא ואזיל למשכנא קיימין כל רשיעי
עמא ומתעתדין גבר בתרע משכנה ומסתכלין בגנותא
בתריה דמשה עד זמן מיעליה למשכנא ׃ והיה ׃
והוה כד עאיל משה למשכנא נחית עמודא דענן יקרא
וקאי בתרע משכנא ומתמלל מימרא דה' עם משה ׃
וראה ׃ וחמון כל עמא ית עמודא דעננא קאי בתרע
משכנא ומן יד קיימין כל עמא וסגדין כל קבל משכנא מקוי מן
גבר בתרע משכניה ׃ ודבר ׃ ומתמלל ה' עם משה
ממליל קבל עם חבריה ומן בתר דמשתלק קל דיבורא
תייב למשריתא ומחני פיתגמיא לכנישתהון דישראל ׃
ברם משומשניה יהושע בר נון הוה טלי לא הוה זייע בגו
משכניה ׃ ויאמר ׃ ואמר משה
קדם ה' חמי את דאנת אמר לי סלק ית עמא הדין ואנת
לא אודעתני ית מאן דאנת שלח עמי ואנת במימרך
אמרת מנית יתך בשום טב ואוף אשכחת רחמין קדמי ׃
ועתה ׃ וכדון אין כדון אשכחית רחמין קדמך אודעני
כדון ית אורח טובך ואנדע רחמך היך אנת מדבר עם
בני נשא זכאין מטי להון הי כחייבין ולחייבין הי כזכאין
ותוב זכאין מטי להון הי כזכותהון וחייבין מטי להון הי
כחוביהון מן בגלל דאשכח רחמין קדמך וגלי קדמך ארום
עמך עמא הדין ׃ ויאמר ׃ ואמר מארי על דיהבון

סבר אפין דרוגזא ומן בתר כדין אניח לך : ויאמר :
ואמר ליה אין לית אפין מהלכין עימנא לא תסליקיננא מיכא
בסבר אפין דרוגזא : ובמה : ובמה יתידע כדין
ארום אשכחת רחמין קדמך אלהין במהלכות שכינתך
עימן ויתעבדן לנו פרישן בסלקותך רוח נבואה מעילוי
עממיא ותהי ממלל ברוח קודשא לי ולעמך מן בגלל דנהי
משנין מכל עממיא דעל אפי ארעא : ויאמר : ואמר
יי למשה אוף ית פתגמיא הדין דמללתא אעבד ארום
אשכחתא רחמין קדמי וחכמית יתך בשום טב : ויאמר :
ואמר אחמי כדון ית יקרך : ויאמר : ואמר האנא
אעבר כל מכילת טובי קדמך ואקרי בשום מימריה דיי
קדמך ואיחוס על מן דחמי ליה למיחוס וארחם על מן
דחמי ליה למרחמא : ויאמר : ואמר ליה אפשר לך
למחמי ית סבר אפי ארום לא יחמינני אנשא ויתקיים :
ויאמר : ואמר יי הא אתר מתקן קדמי ותהי מעתד על
טינרא : והיה : ויהי במעבר יקר שכינתי ואשוינך ב
בגו סדקיה דטינרא ואגין במימרי עלך עד זמן דאיעבר :
והסירותי : ואעבר ית פיתי מלאכיא דקיימין ומשמשין
קדמי ותחמי ית קטר דתפילי איקר שכינתי ואפי
איקר שכינתי לית אפשר לך למחמי : ויאמר : ואמר
יי למשה פסל לך תרין לוחי אבנין הי בקדמאי ואכתוב
על לוחיא ית פתגמיא דהוו על לוחיא קדמאי דתברתא :
והיה : והוי זמין לצפרא ותיסק לצפרא לטורא דסיני ותתעתד
קדמי תמן על ריש טורא : ואיש : ואנש לא יסק עמך
ואוף אינש לא יתחמי בכל טורא ואוף ענא ותורא לא ירעון
כל קבל טורא ההוא : ויפסל : ופסל תרין לוחי אבנין
הי בקדמאי ואקדם משה בצפרא וסליק לטורא דסיני הי
כמא דפקיד יי יתיה ונסיב בידיה תרין לוחי אבניא :
וירד : ואתגלי יי בענני איקר שכינתיה ואתעתד משה
עימיה תמן וקרא משה בשום מימריה דיי : ויעבר :

ואעבר יי שכינתיה על אפוי וקרא יי יי אלהא רחמנא
וחננא מריך רוח וקריב רחמין מסגי למעבד חסד וקשוט :
נטר : נטיר חסד וטיבו לאלפין דרין שרי ושבק על חובין
ומעבר על מרודין ומכפר על חטאין סלח לתייבין לאוריית׳
ולדלא תייבין לא מזכי ביום דינא רבא מסער חובי אבהן
על בנין מרודין על דר תליתאי ועל רביעאי : וימהר :
ואוחי משה וגחן על ארעא וסגיד : ויאמר : ואמר
אין בבען אשכחית רחמין קדמך יי תהך כדון שכינת
יקרך יי בגווינן ארום עם קשי קדל הוא ותשבוק לחובינא
ולחטאינן ותחסנינן ית ארענא דקיימת לאבהתנא דלא
תשלחפיננא בעם אוחרן : ויאמר : ואמר הא אנא
גזר קיים דלא אשלחיף עמא הדין בעם אוחרן ברם
מינך יפקון אוכלוסין דצדיקין קבל כל עמך אעבד פ
פרישן להון כזמן דיהבון בשביתהון על נהרוות בבל :
ואסליקינון מתמן ואשרינון מן לגיו לנהר סמבטיון :
ובהילין פרישן לא אתבריין בכל דיירי ארעא ובכל עמ
עממיא ויחמון כל עמא דאנת שרי בגווהון בעובדא ההוא :
ית עובדוי דיי ארום דחיל הוא דאנא עביד עמך :
שמר : טור לך ית מה דאנא מפקיד לך יומא דין הא אנא
מתריך מן קדמך ית אמוראי וכנענאי וחיתאי ופריזאי
וחיואי ויבוסאי : השמר : אסתמר לך דלמא תגזור
קיים ליתבי ארעא דאנת עליל עלה דלמא יהי לתקלא
בינך : כי את : ארום ית אגוריהון תתרעון וית
קמתהון תתברון וית אשריהון תקצצון : כי לא :
ארום לית לכון רשו למסגד לאלה אוחרן ארום יי קנאי
ופורען שמיה אלה קנאי ופורען הוא : פן : דלמא
תגזר קיים ליתבי ארעא ויטען בתר טעוותהון וידבחון
לטעוותהון ויזמנון לך ותיכול מן דיבחי טעוותהון :
ולקחת : ותסב מבנתהון לבנך ויטעיין בנתהון בתר
טעוותהון ויטעיין אוף ית בנך בתר טעוותהון :

אלהי

אלקי : דחלן דמתכא לא תעבדון לכון : את חג :
ית חגא דפטיריא תטרון שבעא יומין תיכול פטירי ה
היכמא דפקידתך לזמן ירחא דאביבא ארום בירחא
דאביבא נפקתא פריקין ממצרים : כל פטר : כל
פתח וולדא דילי הוא וכל בעירך תקדיש מנהון דיכריא
דתורי ואימרי : ופטר : ובוכרא דחמרא תיפרוק
באימרא ואין לא תיפרוק ותינקפיה בקופץ וכל בוכרא
דבנך תיפרוק ולא יתחזון קדמי ריקנין : ששת : שיתא
יומין תיפלח וביומא שביעאה תנוח בזריעא ובחצדא ת
תנוח : וחג : וחגא דשבועיא תעביד לך בזמן ביכורי
חצד חינטין וחגא דכנשא במיפקא דשתא : שלש : תלת
זימנין בשתא יתחזון כל דכורך קדם ריבון עלמיא יי
אלקא דישראל : כי אוריש : ארום אתריך עממין מן
קדמך ואפתי ית תחומך ולא יחמיד אנש ית ארעך כ
בזמן מיסקך לאתחזאה קדם יי אלקך תלת זימנין בשתא :
לא תשחט : לא תכסון קדם עד לא תבטלון חמיע נכסת
פסחי ולא יביתון לצפרא בר ממדבחא תרבי ניכסת פסחא :
ראשית : שירוי בוכרת פירי ארעכון תייתון לבית מ
מקדשא דיי אלקכון לית אתון רשאין למבשלא ולא למיכל
בשר וחלב תריהון מערבין כחדא דלא יתקוף רוגזי בכון
ואדשין פירי אילניכון עם בוסרא בלבלוביהון ועריפיהון
כחדא : ויאמר : ואמר יי למשה
כתב לך ית פתגמיא האילין ארום על מימר פתגמיא ה
האילין גזרית עמך קיים ועם ישראל : ויהי שם : והוה
תמן קדם יי ארבעין יממין וארבעין לילון לחמא לא אכל
ומוי לא אשתי וכתב על לוחיא חורניתא ית פתגמי קיימא
עשרתי דביריא דהוו כתיבין על לוחיא קדמאי : ויהי :
והוה בזמן מיחת משה מן טורא ותרין לוחיא דסהדותא
בידא דמשה במיחתי מן טורא ומשה לא חכים ארום אתגבר
זיו איקונין דאנפוהי דהות ליה מן זיו איקר שכינתא דיי

בזמן מללותיה עמיה : וירא : וחזא אהרן וכל בני
ישראל ית משה והא אשתבהר זיו איקונין דאנפוי ודחילון
מן למקרבא לותיה : ויקרא : וקרא להון משה ותבו לותיה
אהרן וכל רברביא דאתמנן נגדין בכנישתא ומליל משה
עמהון : ואחרי כן : ומבתר כדין אתקריבו כל בני
ישראל ופקידינון ית כל מה דמליל יי עמיה בטורא ד
סיני : ויכל : ופסק משה מן למללא עמהון ויהב על
איקונין דאנפוי סודרא : ובבא : וכד עליל משה
קדם יי למללא עמיה מעדי ית סודרא דעל איקונין דאנפו-
אנפוי עד מיפקיה ונפיק וממליל עם בני ישראל ית
מה דאתפקיד : וראו : וחמיין בני ישראל ית איקונין
דמשה ארום אשתבהר זיו איקונין דאנפי משה ותאיב
משה ית סודרי על כות אנפוי עד זמן מיעליה למללא
עמיה

פרשה ויקהל יא

ויקהל : וכנש משה ית כל כנישתא דבני ישראל ואמר
להון אילין פיתגמיא דפקיד יי למעבד
יתהון : ששת : שיתא יומין תתעבד עבידתא
וביומא שביעאה יהי לכון קודשא שבתא נייחא קדם יי
כל דיעבד עבידתא ביומא דשבתא אתקטלא יתקטל
בקטילת אבנין : לא תבערו : עמי בני ישראל לא
תבערון אישתא בכל מותב מותבניכון ביומא דשבתא :
ויאמר : ואמר משה לכל כנישתא דבני ישראל למימר
דין פיתגמא דפקיד יי למימר : קחו : סבו מנכון
אפרשותא קדם יי כל מאן דאתרעי ליביה ייתי ית
ית אפרשותא דיי דהבא וכספא ונחשא : ותכלת :

ותיכלא

ותכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ ומעזי : ועורת :
ומשכי דדכרי מסמקי ומשכי ססגונא וקיסי דשטין :
ושמן : ומשחא לאנהרותא ובוסמיא למשח רבותא ולקטורת
בוסמיא : ואבני : אבנין דבורלין הינון ואבנין ד
אשלמותא לאשקעא באפודא ובחושנא : וכל חכם : וכל
חכימי ליבא דיבכון ייתון ויעבדון ית כל דפקיד יי :
את המשכן : ית משכנא וית פרסיה וית חופאה דיליה
ית פורפוהי וית לוחוהי וית עברוהי וית עמודוהי וית סמכוהי :
את הארן : ית ארונא וית אריחוהי וית כפורתא וית
פרגודא דפרסא : את השלחן : ית פתורא וית אריחוהי
וית כל מנוהי וית לחם דאפיא : ואת המנרה : וית
מנרתא דאנהורי וית מנהא וית בוצינהא וית משחא ד
דרבותא וית קטורת בוסמיא וית פרסא דתרעא לתרע
משכנא : את מזבח : ית מדבחא דעלתא וית קנקל
דנחשא דליה ית אריחוהי וית כל מנוהי ית כיורא וית בסיסיה :
את קלעי : ית ווילוות דרתא ית עמודוהי וית סמכהא
וית פרסא דתרע דרתא : ואת יתדת : וית סכי
משכנא וית סכי דרתא וית אטוניהון : את בגדי : ית
לבושי שמושא לשמשא בקודשא וית לבושי קודשא לאהרן
כהנא וית לבושי בנוהי לשמשא : ויצאו : ונפקו כל כנשת תצו
דבני ישראל מן קדם משה : ויבאו : ואתו כל גבר ד
דאתרעי ליביה וכל דאשלימת רוחיה בנבואתא דעימיה
היתיו ית אפרשותא קדם יי לעבידת משכן זימנא :
ולכל פולחניה וללבושי קודשא : ויבאו : ואתו גבריא
על נשיא כל מאן דאתרעי ליביה היתיו שירין ושיווין
ועזקן ומחוכין וכל תכשיט דדהב כל גבר דארים ארמות
דהבא קדם יי : וכל איש : וכל גבר דהשתכח עמ
עמיה תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ ומעזי ומשכי
דדכרי מסמקי ומשכי ססגונא היתיו : כל מרים :
כל דארים ארמות כספא ונחשא היתיו ית אפרשותא :

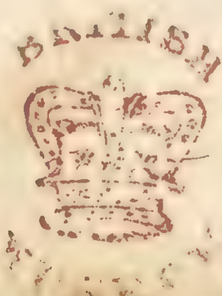
קדם יי וכל מאן דאשתכח עמיה קיסין דשטין לכל עבידת
פולחנא היתיו ׃ וכל אשה ׃ וכל אתתא חכימת ליבא ב
בידהא הות עזלא ומיתין כד עזיל ית תכלא וית ארגונא
וית צבע זהורי וית בוצא ׃ וכל הנשים ׃ וכל נשיא דאתרעי
לבהון עמהן בחכמתא הוו עזלן ית מעזיא על גוויתהין
ומנפסן יתהין כד הינין חיין ׃ והנשאים ׃ ועננא
שמיא אזלין לפישן ודלין מתמן ית אבני בורלוות חלא וית
אבני אשלמותא לשקעא באפודא ובחושנא ומחתן יתהון ב
במדברא ואזלין רברבני ישראל ומייתין יתהון לצרוך
עבידתא ׃ ואת הבשם ׃ ותייבין ענני שמיא ואזלין
לגן עדן ונסבין מתמן ית בושמא בחירא וית משחא דזיתא
לאנהרותא וית אפרסמא דכיא למשח רבותא ולקטרת
בוסמיא ׃ כל איש ׃ כל גבר בר ישראל ואיתתא בת ישראל
דאתרעי לבהון עמהן לאיתתא לכל עבידתא דפקיד יי
למעבד בידא דמשה היתיו בני ישראל נדבתא קדם יי ׃
ויאמר ׃ ואמר משה לבני ישראל חמון רבי יי בשום טב
בצלאל בר אורי בר חור לשבטא דיהודה ׃ וימלא ׃ ואשלים
עימיה רוח נבואה מן קדם יי בחכמתא בסוכלתנו ו
ובמנדעא ובכל עבידתא ׃ ולחשוב ׃ ולאלפא אומנוון
למעבד בדהבא ובכספא ובנחשא ׃ ובחרשת ׃ ובטו׳ למר׳
מרגלייתא טבתא לאשלמות בהון ית עבידתא ובנגרות
קיסא למעבד בכל עבידת אומנון ׃ ולהורות ׃
ולאלפא אומנותא לאחור אומנא יהב מנדעא בליביה
הוא ואהליאב בר אחיסמך לשבטא דדן ׃ מלא ׃
אשלים עמהון חכימות ליבא למעבד כל עבידת נגר
ואומן וצייר בתכלא ובארגוונא ובצבע זהורי ובבוצא
וגרדי עבדי כל עבידתא ומלפי אומנוון ׃ ועשה ׃
ויעבד בצלאל ואהליאב וכל גבר חכים ליבא דיהב יי
חוכמתא וסוכלתנותא בהון למידע ולמעבד ית כל
עבידת פולחן קודשא לכל מה דפקיד יי ׃ ויקרא ׃ וקרא

משה לבצלאל ולאהליאב ולכל גבר חכים ליבא דיהב ה'
חכמתא בליביה כל מאן דאתרעי ליביה לאתקרבא לעבי דתא
למעבד יתה : ויקחו : ונסיבו מן קדם משה ית כל
אפרשותא דאייתיו בני ישראל לעבידת פולחן קודשא
למעבד יתה : ויקחו : ונסיבו מן קדם משה ית כל
אפרשותא דאייתיו בני ישראל לעבידת פולחן קודשא
למעבד יתה והינון מייתן ליה תוב נדבתא בצפר בצפר
מן ממונהון : ויבאו : ואתו כל חכימיא דעבדין ית
כל עבידת קודשא גבר גבר מעבידתיה דהינון עב
עבדין : ויאמרו : ואמרו למשה מסגין עמא למייתא
מיסת פולחנא לעבידתא דפקד ה' למעבד יתה :
ויצו : ופקיד משה ואעברו כרוזא במשריתא למימר
גבר ואיתתא לא יעבדון תוב עבידתא לאפרשות
קודשא ופסק עמא מלאיתאה : והמלאכה : ועבידתא
הות כמיסת לכל עבידתא ועבדו יתה וכבר שיירו :
ויעשו : ועבדו כל חכימי ליבא ית משכנא עשר יריען
דבוץ שזיר ותכלא וארגוונא וצבע זהורי צורת כרובין
עובד אומן עבד יתהון : ארך : ארכא דיריעתא
חדא עשרין ותמני אמין ופותיא וארבע אמין סכום דירי עתא
חדא משחתא חדא לכל יריעתא : ויחבר : ולפיף ית
חמש יריען חדא עם חדא וחמש יריען לפיף חדא עם
חדא : ויעש : ועבד ענובין דתיכלא על שיפתא
דיריעתא חדא מסיטרא בית לופי כן עבד בשיפתא
דיריעתא בית לופי תניינא : חמשים : חמשין
ענובין עבד ביריעתא חדא וחמשין ענובין עבד ב
בסיטרא דיריעתא דבית לופי תניינא מכוונן ענובתא
חדא לקבל חדא : ויעש : ועבד חמשין פורפין דדהב
ולפיף ית יריעתא חדא עם חדא בפורפיא והוה משכנא
חד : ויעש : ועבד יריען דמעזי לפרסא על משכנא
חדיסרי יריען עבד יתהון : ארך : ארכא דיריעתא

חדא תלתין אמין וארבע אמין פותיא דיריעתא חדא
משחתא חדא לחדיסרי יריען : ויחבר : ולפיף ית
חמש יריען לחוד כל קבל חמשא סיפרי אוריתא וית
שית יריען לחוד כל קבל שיתא סידרי מתניתא :
ויעש : ועבד ענובין חמשין על סיפתא דיריעתא
בציטרא בית לופי וחמשין ענובין עבד על סיפתא ד
דיריעתא דבית לופי תנינא : ויעש : ועבד פורפין
דנחשא חמשין ללפפא ית משכנא למהוי חד : ויעש :
ועבד חופאה למשכנא משכי דיכרי מסמקי ומשכי דסס גונא
למללא מלעלא : ויעש : ועבד ית
לוחיא למשכנא מן קיסי שיטא קיימין היכאורח נציבהון :
עשר : עשר אמין אורכא דלוחא ואמתא ופלגא דאמתא
פותיא דלוחא חד : שתי : תרין צירין ללוחא חד מכוונן
סטר חד בקבל סטר חד הכדין עבד לכל לוחי משכנא :
ויעש : ועבד ית לוחיא למשכנא עשרין לוחין לרוח
עיבר דרומא : וארבעים : וארבעין חומרין דכסף
עבד תחות עשרין לוחין תרין חומרין תחות לוחא חד
לתרין צירוי ותרין חומרין תחות לוחא חד לתרין צירוי :
ולצלע : ולסטר משכנא תניינא לרוח ציפונא עבד
עשרין לוחין : וארבעים : וארבעין חומריהון דכסף
תרין חומרין תחות לוחא חד ותרין חומרין תחות לוחא
חד : ולירכתי : ולסיפי משכנא מערבא עבד
שיתא לוחין : ושני : ותרין לוחין עבד לזוית משכנא
בסופיהון : והיו : והוין מזווגין מלרע וכחדא :
הוין מזווגין ברישיהון בעזקתא חדא הכדין עבד
לתריהון לתרתין זווין : והיו : והוין תמניא לוחין
וחומריהון דכסף שיתסר חומרין תרין חומרין תרין
חומרין תחות לוחא חד : ויעש : ועבד עברין ד
דקיסי שיטא חמשא ללוחי סטר משכנא חד : וחמשה :
וחמשא עברין ללוחי סטר משכנא תניינא וחמשא :

עברין

עברין ללוחי סטר משכנא לסופיהון מערבא : ויעש׳ :
ועבד ית עברא מציעאה למעברא בגו לוחיא מן סייפי
לסייפי מן אילנא דנציב אברהם אבונא בבירא דשבע
וצלי תמן בשום מימרא דיי׳ אלקא עלמא : ואת :
וית לוחיא חפא דהבא וית עיזקתהון עבד דהבא אתרא
לעברין וחפא ית עברין דהבא : ויעש׳ : ועבד ית
פרגודא דתכלא וארגוונא וצבע זהורי ובוץ שזיר עובד
אומן עבד יתה כרובין ציורין : ויעש לה : ועבד
לה ארבעא עמודי קיסי שיטא וחפינן דהבא וויהון ד
דהבא ואתך להון ארבעא חומרין דכסף : ויעש׳ :
ועבד ווילון פריס לתרע משכנא דתכלא וארגוונא
וצבע זהורי ובוץ שזיר עובד צייור : ואת עמודיו :
וית עמודי חמשא וית וויהון חמשא וחפי רישיהון
וכבשיהון דהבא וחומריהון חמשא דנחשא : ויעש׳ :
ועבד בצלאל ית ארונא דקיסי שיטא תרתין אמין
ופלגא אורכיה ואמתא ופלגא פותיה ואמתא ופלגא
רומיה : ויצפהו : וחפייה דהב דכי מגו ומברא
ועבד ליה דיר דדהב חזור חזור : ויצק : ואתיך
ליה ארבע עזקן דדהב על ארבע אסתוורוי ותרתין
עזקן על סטריה חד ותרתי עזקן על סטרי תניין :
ויעש׳ : ועבד אריחי דקיסי שיטא וחפא יתהון דהבא :
ויבא : ואעיל ית אריחיא בעזקתא על סטרי ארונא
למיטל ית ארונא : ויעש׳ : ועבד כפורתא דדהב
דכי תרתין אמין ופלגא אורכה ואמתא ופלגא פותיה
ברם סומכה הות פושכא : ויעש׳ : ועבד תרין
כרובין דדהב דכי נגיד עבד יתהין מתרין סיטרי
כפורתא : כרוב : כרובא חד מסיטרא מכא
וכרובא חד מסיטרא מכא נגידין ואדיקין הוון ב
כרובא ולא מתפרשין מן כפורתא אלא בחכמת
רוח נבואה עבד ית כרוביא מתרין סיטרוי : ...

ויהיו : והוון כרוביא פריסין גדפיהון כהדי רישיהון ..
לעילא מטלין בגדפיהון על כפורתא ואפיהון חד כל קבל
חד כל קבל כפורתא הוון אפי כרוביא : ויעש :
ועבד ית פתורא דקיסי שיטא תרתין אמין אורכיה
ואמתא פותיה ואמתא ופלגא רומיה : ויצף : וחפא
יתיה דהב דכי ועבד ליה דיר דדהב חזור חזור :
ויעש לו : ועבד ליה גפוף רומיה פושכא חזור חזור
ועבד דיר דדהב לגפופיה חזור חזור : ויצק : ואתיך
ליה ארבע עזקן דדהב ויהב ית עזקתא על ארבע
זויתא דלארבע רגלוהי : לעמת : כל קבל גפופא
הואה עזקתא אתרא לאריחיא למיטל ית פתורא :
ויעש : ועבד ית אריחיא דקיסי שיטא וחפא יתהון
דהבא למיטל ית פתורא : ויעש : ועבד ית מניא
דעל פתורא ית מגסותיה וית בזיכוי וית מכילתיה
וית קסוותא דמתנסך בהון דדהב דכי : ויעש :
ועבד ית מנרתא דדהב דכי נגיד עבד ית מנרתא
בסיס דירה וקנהא כלידהא חזוריה ושושנהא מינה
הוון : וששה : ושיתא קנין נפקין מסיטרהא תלתא
קני מנרתא מסיטרא חד ותלתא קני מנרתא מסיטרא
תנינא : שלשה : תלתא כלידין משקען בציוריהון
בקנא חד חזור ושושן ותלתא כלידין משקען בציוריהון
בקנא חד חזור ושושן הכדין לשיתא קנין דנפקין מן
מנרתא : ובמנורה : ובמנרתא ארבעא כלידין
משקעין בציוריהון חיזורהא ושושנהא : וכפתר :
וחיזור תחות תרין קנין דמינה וחיזור תחות תרין קנין
דמינה וחיזור תחות תרין קנין דמינה לשיתא קנין ד
דנפקין מינה : כפתוריהם : חיזוריהון וקניהון
מינה הוו כולה נגידא חדא דדהב דכי : ויעש : ועבד
ית בוציניה שבעא ומלקטיהא ומחתיתהא דדהב דכי :
ככר : קנטינר דדהב דכי עבד יתה וית כל מנהא :

ויעש

ויעש : ועבד ית מדבחא דקטרת בוסמיא מן קיסי
שיטא אמתא אורכיה ואמתא פותיה מרבע ותרתין
אמין רומיה מיניה הוין קרנוי זקיפן : ויצף :
וחפא יתיה דהב דכי ית איגריה וית כותלוי חזור
חזור וית קרנוי ועבד ליה זיר דדהב חזור חזור :
ושתי : ותרתין עיזקן דדהב עבד ליה מלרע לזיריה
על תרין זיוויתיה על תרין סטרוי לאתרא לאריחיא
למיטל יתיה בהון : ויעש : ועבד ית אריחיא ד
דקיסי שיטא וחפא יתהון דהבא : ויעש : ועבד
ית משחא דרבותא קודשא וית קטורת בוסמין
דכי עובד בוסמים : ויעש : ועבד ית מדבחא
דעלתא דקיסי שיטא חמש אמין אורכיה וחמש אמין
פותיה מרבע ותלת אמין רומיה : ויעש : ועבד
קרנוי על ארבע זיוויתיה מיניה הווה קרנוי זקיפן
לעיל וחפא יתיה נחשא : ויעש : ועבד ית כל מ
מאני מדבחא ית דודוותיה וית מגרופיתא וית
מזירקיא וית משילייתא וית מחתייא לכל מאני
עבד נחשא : ויעש : ועבד למדבחא קנקל עובד
מצדתא דנחשא תחות סובביה מלרע עד פלגיה
מיטל לקבלא גומריא וגרמיא דנפלין מן מדבחא :
ויצק : ואתיך ארבע עיזקן בארבע זיוויתיה
לקנקל דנחשא אתרא לאריחיא : ויעש : ועבד
ית אריחיא דקיסי שיטא וחפא יתהון נחשא :
ויבא : והעיל ית אריחיא בעיזקתא על סטר מדבח
למיטל יתיה בהון חליל לוחין מלי עבדו יתיה :
ויעש : ועבד ית כיורא דנחשא וית בסיסיה דנחשא
מן אספקלרי דנחשא נשיא צנועתא ובעידן דאתין
תהין לצלאה בתרע משכן זימנא הואן קיימן על קרבן אדמא
ומשבחן ומודן ותייבן לגובריהון וילדן בנין צדיקין
בזמן דאדכן מן סואבת דמהן : ויעש : ועבד

ית דרתא לרוח עיבר דרומא ווילוות דרתא דבוץ
שזיר מאה אמין : עמודיהם : עמודיהון עשרין
דנחשא ווי עמודיא וכיבושיהון כסף : ולפאת :
ולרוח ציפונא מאה אמין עמודיהן עשרים וחומריהון
עשרין דנחשא ווי עמודיא וכיבושיהון דכסף : "
ולפאת : ולרוח מערבא ווילון חמשין אמין עמודיהון
עשרא וחומריהון עשרא ווי עמודיהין וכיבושיהון
דכסף : ולפאת : ולעיברא תניינא מיכא ומיכא
לתרע דרתא ווילון חמיסרי אמין עמודיהון תלתא
וחומריהון תלתא : ולפאת : ולרוח קידומא מדינחא
חמשין אמין : קלעים : ווילון חמיסרי אמין ל
לעיברא עמודיהון תלתא וחומריהון תלתא : כל :
כל ווילוות דרתא חזור חזור דבוץ שזיר : והאדנים :
וחומריא לעמודיא דנחשא ווי עמודיא וכיבושיהון
כסף וחיפוי רישיהון כסף והינון מכבשין כסף ה
היכרין הוו מתעברין כל עמודא דרתא : ומסך :
ופרסא דתרע דרתא עובד צייר מחטא דתיכלא
וארגוונא וצבע זהורי ובוץ שזיר ועשרין אמין א
אורכא ורומיה כפותיה חמש אמין כל קבל ווילוות
דרתא : ועמודיהם : ועמודיהון ארבעה
וחומריהון ארבעה דנחשא וויהון כסף וחיפוי ר
רישיהון וכיבושין כסף : וכל היתדות : וכל
מתחיא למשכנא ולדרתא חזור חזור דנחשא : :

פרשה פקודי

אלה פקודי : אילין מנייני מתקלין וסכומין ד
דמשכנא דסהדותא דאתמניין על
פם מימרא דמשה כרב פולחן לוואי הות בידא דאיתמר

בר אהרן כהנא : ובצלאל : ובצלאל בר אורי בר חור
לשבטא דיהודה עבד ית כל דפקיד יי ית משה : ואתו :
ועמיה אהליאב בר אחיסמך לשבטא דדן נגר ואומן וצייר
בתכלא ובארגוונא ובצבע זהורי ובבוצא : כל הזהב :
כל דהבא דאיתעביד לעיבידתא בכל עיבידת קודשא ״
והוה סכום דהב ארמותא עשרין ותשע קנטירין ושבע
מאה ותלתין סילעין בסילעי קודשא דין הוא דהב ארמותא
דאורימו בני ישראל כל גבר דאיתרעי ליביה לאפרשא :
וכסף : וכסף מנייני דבני ישראל דיהבו בזמן דמנא
משה גבר פורקן נפשיה מאה קינטרין ואלפא ושבע מאה
ושבעין וחמש סילעין בסילעי קודשא : בקע : דרכמונא
לגולגלתא פלגות סילעא בסילעי קודשא לכל מאן דעבר
על מניינא מבר עשרין שנין ולעילא לשית מאה ותלתא
אלפין וחמש מאה וחמשין : ויהי : והווה מאה קנטירין
לכספא לאתכא ית חומרי קודשא וית חומרי פרגודא ״
מאה חומרין כל קבל מאה קנטירין קנטירא לחומרא :
וית האלף : וית אלפא ושבע מאה ושבעין וחמש סילעין
עבד ווין לעמודיא וחפא רישיהון וכבש יתהון : ונחשת :
ונחשא דארמותא שבעין קנטירין ותרין אלפין וארבע מאה
סילעין : ויעש בה : ועבד בה ית חומרי תרע משכן
זמנא וית מדבחא דנחשא וית קנקלי דנחשא דיליה וית
כל מני מדבחא : וית אדני : וית חומרי דרתא חזור
חזור וית חומרי תרע דרתא וית כל חומרי דרתא חזור
חזור : ומן התכלת : ומן תכלא וארגוונא וצבע זהורי
עבדו לבושי שימושא לשמשא בקודשא ועבדו ית לבושי קודשא
דלאהרן כהנא כמא דפקיד יי ית משה : ״
ויעש : ועבד ית איפודא דדהבא תכלא וארגוונא וצבע
זהורי ובוץ שזיר : וירקעו : ורדידו ית טסי דדהבא וקטעו
יתהון שזרין למעבד בגו תכלא וארגוונא ובגו צבע זהורי
ובגו בוצא עובד אומן : כתפות : כתפין עבדו ליה

ומלפפן על תרין ציטרוהי ומלפפן : וחשב : והמיין ד
טיכוסיה דעלוי מיניה הוא הי כעובדוי דדהבא תכלא
וארגוונא וצבע זהורי ובוץ שזיר היכמא דפקיד יי' ית
משה : ויעשו : ועבדו ית מרגלוון דבורלתא
חלא משקען מרמצן גליפן כתב חקיק מפרש על שמהת
בני ישראל : וישם : ושוי יתהון על כתפי אפודא
אבני דוכרנא לבני ישראל היכמא דפקיד יי' ית משה :
ויעש : ועבד ית חושנא עובד אומן הי כעובד אפודא
דדהבא תכלא וארגוונא וצבע זהורי ובוץ שזיר :
רבוע : מרבע הוה עיף עבדו ית חושנא זרתא אורכיה
וזרתא פותיה עיף : וימלאו : ואשלימו ביה ארבעא
סידרין מרגלין טבן כל קבל ארבעת טרגונין דעלמא
סדרא קדמיתא סמוקתא ירוקתא וברקתא סידרא חד
ועליהון חקיק ומפרש שמהת תלת שבטיא ראובן שמעון
ולוי : והטור : ושוי סידרא תניינא איזמורד וספירי ען
וכדכודין ועליהון חקיק ומפרש שמהת תלת שבטיא
יהודה דן ונפתלי : והטור : ושוי סידרא תליתאה
קנכירין וטרקין ועין עיגל ועליהון חקיק ומפרש שמהת
תלת שבטיא גד אשר ויששכר : והטור : ושוי סידרא
רביעאה כרום ימא רבא ובורלת חלא ומרגלית אפנטורין
ועליהון חקיק ומפרש שמהת תלת שבטיא זבולון יוסף ובנימן
משקען מרמצן בדהב באשלמותהון : והאבנים : ית
ומרגלייתא על שמהת בני ישראל תריסירי על שמהתהון כ
כתב גליף חקיק ומפרש הי כגליף דעזקא גבר מרגליתיה
על שמיה לתריסר שבטיא : ויעשו : ועבדו על חושנא
שושלן מתחמן עובד קליעא דדהב דכי : ויעשו : ועבדו
תרתין מרמצן דדהב ותרתין עיזקן דדהב ויהבו ית
תרתין עיזקתא על תרין ציטרי חושנא : ויתנו : ויהבו
תרתין קליען דדהב על תרתין עיזקתא על ציטרי חושנא :
ואת שתי : וית תרתין קליען דאסדרין על תרין ציטרי

יהבון

103

יהבו על תרתין מרמצתא ויהבונון על כתפי אפודא כל
קבל אנפוהי : ויעשו : ועבדו תרתין עזקן דדהב
ושויאו על תרתין ציטרי חושנא על שיפמיה דלעברא ד
דאפודא לגיו : ויעשו : ועבדו תרתין עזקן דדהב
וסדרונון על תרין כתפי אפודא מלרע מלקבל אנפוהי כל
קבל בית לופי מעלוי להמיין אפודא : וירכסו : ורכסו
ית חושנא מעזקתיה לעזקת אפודא בחוטא דתכלא למיהוי
אדיק על המיין אפודא ולא יתפרק חושנא מעלוי אפודא
היכמא דפקיד יי ית משה : ויעש : ועבד ית מעילא מנשר
עובד גרדי שזיר תכלא : ופי המעיל : ופום מנשר
מעילא כפול במיצעיה הי כפום שריא תורא בשיפמיה
מקף לפומיה חזור חזור מטול דלא יתבזע : ויעשו :
ועבדו על שיפולי מנשר מעילא רומנין דתכלא וארגונא
וצבע זהורי שזיר : ויעשו : ועבדו חיזורין דדהב :
ויהבו ית חיזוריא במציעות רומניא על שיפולי מנשר
מעילא חזור חזור במציעות רומניא : פעמן : חיזורא
ורומנא חיזורא ורומנא כולהון שבעין על שיפולי מנשר
מעילא חזור חזור לשמשא היכמא דפקד יי ית משה :
ויעשו : ועבדו ית כתונין דבוץ עובד גרדי לאהרן ולבנוי :
ואת : וית מצנפתא דבוצא וית כרבלי כובעיא דבוצא
וית מכנסי בוצא דבוץ שזיר : ואת האבנט : וית
המיינא דבוץ שזיר ותכלא וארגונא וצבע זהורי עובד
צייר היכמא דפקד יי ית משה : ויעשו : ועבדו ית
ציצת כלילא דקודשא דהב דכי וכתבו עלוי גליף חקיק
ומפרש קודש ליי : ויתנו : וסדרו עלוי שזיר חוטא
דתכלתא מטול למיתן עיל מצנפתא מן לעילא דתפילין ד
דרישא היכמא דפקיד יי ית משה : ותכל :
ושלימת כל עיבידת משכנא משכן זימנא ועבדו בני ישראל
היכמא דפקיד יי ית משה היכדין עבדו : ויביאו : ואיתיו
ית משכנא לות משה לגבת מדרשיה דהוו תמן יתבין

ואהרן ובנוי והוה מרבץ להון סדר כהונתא ותמן יתבין ..
סבי ישראל ואחוויאו ליה ית משכנא וית כל מנוי פורפוי ..
לוחוי נגרוי עמודוי וחומרוי : וית ; וית חופאה
דמשכי דדיכרי מסמקי וית חופאה דמשכי ססגונא וית
פרגודא דפרסא : ואת ארון : וית ארונא דסהדותא ..
וית אריחוי וית כפורתא וכרוביא דנפקין נגיד מינה
חד מיכא וחד מיכא : ואת השלחן : וית פתורא וית כל
מנוי וית לחם אפיא : ואת מנרת : וית מנרתא
וית בוצינהא בוציני סידורא דמסדרין כל קבל שבעתי
כוכביא דנייחין בשיטריהון ברקיעא ביממא ובליליא
וית משחא דאנהורתא : ואת המזבח : וית מדבחא
דדהב וית משחא דרבותא וית קטרת בוסמיא וית
פרסא דבתרע משכנא : ואת מזבח : וית מדבחא
דנחשא וית קנקל דנחשא דיליה ית אריחוי וית כל מנוי
ית כיורא וית בסיסיה : את קלעי : ית ווילוות
דרתא וית עמודהא וית חומרהא וית פרסא לתרע דרתא
וית אטונוי ומתחהא וית כל מני פולחן משכנא למשכן
זימנא : ית בגדי : ית לבושי שמשא לשמשא בקודשא
וית לבושי קודשא לאהרן כהנא וית לבושי בנוי לשמשא :
ככל : הי ככל מה דפקד ייי ית משה הכדין עבדו בני
ישראל ית כל פולחנא : וירא : וחמא משה ית כל ..
פולחנא והא עבדו יתה היכמה דפקיד ייי היכדין עבדו
ובריך יתהון משה ואמר תשרי שכינתא דייי בעובדי ידיכון :
וידבר : ומליל ייי עם משה למימר : ביום : ביומא
דירחא קמאה הוא ירחא דניסן בחד לירחא תקים ית משכנא
משכן זימנא : ושמת : ותשוי תמן ית ארונא דסהדותא
ותטליל על ארונא ית פרוכתא : והבאת : ותעיל ית פ..
פתורא בסטר ציפונא מטול דמתמן מתיהב עותרא ומתמן
קלן רסוסי מלקושין על עיסבין למברכא בהון דיירי עלמא
ותסדר ית סדרוי תרין סדרי לחמא מאה שית עשרין כ..

בסידרא

בסידרא כל קבל שבטוי דיעקב. ותהנעל ית מנרתא בסטר
דרומא מטול דמתמן שבילי שמשא וסיהרא ומתמן אוסרתון
דנהורי ותמן גניזי חכמתא דמתילין לנהורי ותדלק ית בוצינהא
שובעא כל קבל שבעתי כוכביא דמתילין לצדיקיא דנהרין ׃
לעלמא בזכותהון ׃ ונתת ׃ ותתן ית מדבחא דדהבא ל
לקטרת בוסמיא קדם ארונא דסהדותא מטול חכימיא ד
דעסקין באורייתא וריחהון נדיף הי כקטרת בוסמיא ותשוי
ית פרסא דתרעא למשכנא מטול צדיקיא דחפין בזכותהון
על עמא בית ישראל ׃ ונתתה ׃ ותתן ית מדבחא דעלתא
קדם תרע משכן זימנא מטול עתירייא דמסדרין פתורא קד
תרעיהון ומפרנסין מסכינייא ומשתבקין להון חוביהון כאילו
מקרבין עלתא על מדבחא ׃ ונתת ׃ ותתן ית כיורא
בין משכן זימנא ובין מדבחא ותתן תמן מוי מטול תיובא
דהדרין בתיובתא ושדיין עקמומיתהון הי כמיא ׃ ושמת ׃
ותשוי ית דרתא חזור חזור מטול זכוות אבהת עלמא ׃
דמחזרין חזור חזור לעמא בית ישראל ותתן ית פרסא ד
דתרע דרתא מטול זכוות אימהת עלמא דפריס בתרע
גהינם מן בגלל דלא יעלון תמן נפשת דרדקי עמא דישראל ׃
ולקחת ׃ ותיסב ית משחא דרבותא ותרבי ית משכנא וית
כל דביה ותקדש יתיה מטול כליל דמלכותא דבית יהודה ומלכא
משיחא דעתיד למפרק ית ישראל בסוף יומיא ׃ ומשחת ׃
ותרבי ית מדבחא דעלתא וית כל מנוי ותקדש ית מדבחא
ויהי מדבחא קדש קודשין מטול כלילא דכהונתא דאהרן ובנוי
ואליהו כהנא רבא דעתיד לאשתלחא בסוף גלוותא ׃ ומשחת ׃
ותרבי ית כיורא וית בסיסיה ותקדש יתיה מטול יהושע מ
משומשך רבא דסנהדרין דעמיה דעל ידוי עתידה ארעא ד
דישראל לאתפלגא ומשיחא בר אפרים דנפיק מיניה דעל ידוי
עתידין בית ישראל למנצחא לגוג ולסיעתיה בסוף יומיא ׃
והקרבת ׃ ותקרב ית אהרן וית בנוי לתרע משכן זימנא ל
ותסחי יתהון במיא ׃ והלבשת ׃ ותלבש ית אהרן ית לבושי

קודשא ותרבי יתיה ותקדיש יתיה וישמש קדמי ׃ ואת בניו ׃
וית בנוהי תקריב ותלבישינון כיתונין ׃ ומשחת ׃ ותרבי
יתהון היכמא ית אבוהון וישמשון קדמי ותהי למהוי להון
רבותהון לכהונת עלם לדריהון ׃ ויעש ׃ ועבד משה
הי ככל מה דפקיד יי יתיה היכדין עבד ׃
ויהי ׃ והוה בירחא קמאה הוא ירחא דניסן בשתא תנייתא
בחד לירחא אתקם משכנא ׃ ויקם ׃ ואקים משה ית מ
משכנא ויהב ית חומרוהי ושוי ית לוחוהי ויהב ית עברוהי ואקים
ית עמודוהי ׃ ויפרש ׃ ופרס ית פרסא על משכנא ושוי
ית חופאה דמשכנא עלוהי מן לעילא היכמא דפקיד יי ית
משה ׃ ויקח ויתן ׃ ונסיב ית תרין לוחי אבניא לוחי ק
קימא דאיתיהיבו ליה בחורב והוו קיימין על מה כבור׳
אולפנא היינון לוחי סהדותא ותברי לוחיא בארונא ושוי ית
אריחיא על ארונא ויהב ית כפורתא בהדי כרוביא ד
דנפקין מגו אונה על ארונא מלעילא ׃ ויבא ׃ ואעיל
ית ארונא למשכנא ושוי ית פרגודא דפרסא ואטליה על
ארונא דסהדותא היכמא דפקיד יי ית משה ׃ ויתן ׃
ויהב ית פתורא במשכן זימנא על שידא דמשכנא צפונא
מברא לפרגודא ׃ ויערך ׃ וסדר עלוי סדרין דלחם
קדם יי היכמא דפקיד יי ית משה ׃ וישם ׃ ושוי ית
מנרתא במשכן זימנא כלקבל פתורא על שידא דמשכנא דרומא ׃
ויעל ׃ ואדלק בוציניא קדם יי היכמא דפקיד יי ית משה ׃
וישם ׃ ושוי ית מדבחא דדהבא במשכן זימנא קדם פרגודא ׃
ויקטר ׃ ואסיק עלוי קטורת בוסמין היכמא דפקיד יי
ית משה ׃ וישם ׃ ושוי ית פרסא דתרעא למשכנא ׃
ואת מזבח ׃ וית מדבחא דעלתא שוי בתרע משכן ואסיק
עלוי ית עלתא וית מנחתא היכמא דפקיד יי ית משה ׃
וישם ׃ ושוי ית כיורא על בסיסיה בני משכן זימנא ובין
מדבחא ויהב תמן מיין חיין לקידוש ולא מטנפין ולא סריין ׃
כמואין ׃ ורחצו ׃ ונסבון משה ואהרן אונה בנוהא ומקדשין

אונה

משה ית ידיהון וית ריגליהון :. בבואם :. בזמן ית
מיעלהון למשכן זימנא ובמיקרבהון למדבחא מקדשין ה
הי כמא דפקיד ה' ית משה :. ויקם :. ואקים ית דרתא
חזור חזור למשכנא ולמדבחא ויהב ית פרסא דתרע
משכנא ושלים משה ית עבידתא :. ויכס :. וחפא ענן
יקרא ית משכן זימנא ואיקר שכינתא דה' איתמלי ית
משכנא :. ולא יכל :. ולא הוה אפשר למשה למיעל למשכן
זימנא ארום שרא עלוי ענן יקרא ואיקר שכינתא דה' איתמלי
ית משכנא :. ובהעלות :. ובאשון איסתלקות ענן
יקרא מעילוי משכן נטלין בני ישראל בכל מטלניהון :.
ואם לא :. ואין לא מסתלק ענן יקרא ולא נטלין עד יום
איסתלקותיה :. כי ענן :. ארום ענן יקרא דה' הוה מטלל
על משכנא ביממא ועמודא דאישתא הוה מנהר בליליא
וחמיין כל בני ישראל בכל מטלניהון ::

ספר שלישי

פרשה ויקרא

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר :.
והוה כיון דאשלים משה למוקמא ית משכנא חשיב משה
ואידיין בליביה ואמר טורא דסיני דהווה ריבוייה ריבוי
דשעתא וקדושיה קידוש דתלת יומין לא הוה איפשר לי דאיסוק
לותיה עד זמן דהוה דבירא מתמלל עימי ברם משכן :
זימנא הדין דריבוייה ריבוי לעלם וקידושיה קידוש לעלם
מן דינא הוא דלא איעול לגויה עד זמן די יתמלל עמי מן
קדם ה' ובכין קרא דבירא דה' למשה ומליל מימרא דה'
עימיה מן משכן זימנא למימר :. דבר :. מליל עם

בני ישראל ותימר להום אנש די יקרב מנכון ולא מן משומדיא
דפלחי לטעוותא קרבנא קדם יי מן בעירא דכיא מן תורי
ומן ענא ולא מן חיותא תקרבון ית קורבנכון : אם עולה :
אין עלתא היא קרבניה מן תורי דכר שלים יקרביניה לתרע
משכן זימנא יקריב יתיה לרעוא עלוי קדם יי : וסמך :
ויסמוך בתוקפא ידי ימיניה על ריש עלתא מטול דיתרעי
ליה לכפרא עלוי : ושחט : ויכוס נכסא בבית מטבחיא
ית בר תורי קדם יי ויקרבון בני אהרן כהניא ית אדמא ב
במניא וידרקון ית אדמא במזירקיא על מדבחא חזור
חזור דבתרע משכן זימנא : והפשיט : וישלח ית משכא
מן עלתא ויפסג יתה לפסגהא : ונתנו : ויתנון בני
אהרן כהנא אשתא על מדבחא ויסדרון קיסין על אשתא :
וערכו : ויסדרון בני אהרן כהניא ית פסגיא וית רישא
וית פריסותא דתרבא על קיסין דעל אשתא דעל מדבחא :
וקרבו : וכריסא ורגלוי יחליל במיא ויסק כהנא ית כולא
למדבחא עלתא היא קרבן דמתקבל ברעוא קדם יי :
ואם מן הצאן : ואם מן בני ענא קורבניה מן אימריא או
מן בני עזיא לעלתא דכר שלים יקרבניה : ושחט :
ויכוס יתיה נכסא על שיפולי מדבחא בסטר ציפונא קדם
יי וידרקון בני אהרן כהניא ית אדמיה במזירקא על מדבחא
חזור חזור : ונתח : ויפסיג יתיה לפסגוי ית רישיה
וית גופיה ויסדר כהנא יתהון על קיסין דעל אשתא דעל
מדבחא : והקרב : וכריסא ורגלוי יחליל במיא ויקרב
כהנא ית כולא ויסוק למדבחא עלתא היא קרבן דמתקבל :
ברעוא קדם יי : ואם מן העוף :
ואין מן עופא קורבניה קדם יי ויקרב מן שפניניא או מן
בני יוניא ית קורבניה ברם שפניניא יקריב מן רברבין ובני
יוניא מן גוזלין : והקריבו : ויקרביניה כהנא למדבחא
ויחזום ית רישיה ויסוק למדבחא ויתמציה אדמיה על כותל
מדבחא : והסיר : ויעדיה ית זרוקפיה באוכליה ויטלק :

יתיה

ויתה לסטר מדבחה קידומה במותב דאוקדין קוטמה ; ..
וישסע ; ויפלג יתה בגדפוי ולא יפרש גדפוי מנה
ויסיק יתה כהנה למדבחה על קיסין דעל אשתה עלתה ..
היא קרבן דמתקבל ברעוה קדם יי ; ונפש ;
וכד נש מרום יקרב קרבן מנחתה קדם יי ומה סמידה יהי
קרבנה וירק עלה משחה ויתן עלה לבונתה ; והביאה ;
וייתנה לות אהרן כהנה ויקמץ מתמן מלי קומציה מן
קמחה סמידה ומן טוב משחה על כל לבונתה ויסיק כהנה
ית שפר אדכרתה למדבחה קרבן דמתקבל ברעוה קדם יי ;
והנותרת ; ומה דמשתייר מן מנחתה יהי לאהרן ולבנוי ..
קודש קודשין מקרבניה דיי ; וכי תקריב ;
ואכרום תקריב קרבן מנחתה דמתאפי בתנורה סמידה ..
גריצן פטירן ופתיכן במשח וספוגן פטירן דמשיחין
במשח ; ואם מנחה ; ואין מנחתה על מ
מסרדתה קרבנך סמידה פתיכה במשח פטיר תהי ; ..
פתות ; דסיק יתה ריסוקין ותריק עלה משחה מנחתה
הוא ; ואם מנחת ; ואין מנחת מרחשה קרבנך
סמידה רתה במשח תתעבד ; והבאת ; ותהנעל ית
מנחתה דתתעבד מן סמידה ומשחה האלין לקדם יי ו
ויקרבנה גברה דאיתי יתה לות כהנה וכהנה יטעונה
למדבחה ; והרים ; ויפרש כהנה מן מנחתה ית שפר
אדכרתה ויסיק למדבחה קרבן דמתקבל ברעוה קדם יי :
והנותרת ; ומה דמשתייר מן מנחתה יהי לאהרן ולבנוי
קדש קודשין מקרבניה דיי ; כל המנחה ; כל מנחתה די
תקרבון קדם יי לא תתעבד חמיע ארום כל חמיר וכל
דבש לא תקרבון מנה קרבנה קדם יי ; קרבן ; קרבן
שירויה תקרבון יתהון קדם יי דלחם בכוריה חמיר
מתקרב ותמרי בזמן בכורי וזיכא עם דובשיה מתקרב
ניכסין יתהון כהניה ברם למדבחה לא יתסקון לאתקבלא
ברעוה ; וכל ; וכל קרבן מנחתך במלחה תמלח ולא ת

תבטל מלח קיים אלהך מעלוי מנחתך מטול דעשרין ו
וארבע מוהבתא דכהנא איתגזרת בקיים מלחא בכן
בן על כל קרבנך תקריב מלחא : ואם : ואין
תקרב מנחת בכורין קדם יי מהבהב קלי בנורא
קמח קלי ופירוכין תקרב ית מנחת בכורך : ונתת :
ותיתן עלה משח ותשוי עלה לבונא מנחתא היא :
והקטיר : ויסיק כהנא ית שכח אדכרתה מן פירוכיה
ומטוב מושחא על כל לבונתא קורבנא קדם יי : ואם :
ואין ניכסת קודשיא קורבניה אין מן תורי הוא מקרב
אין דכר אין נוקבא שלים יקרבניה : וסמך : ויסמוך
יד ימיניה בתוקפא על ריש קורבניה ויכסוניה טבחא בתרע
משכן זימנא וידרקון בני אהרן כהניא ית אדמא על מדבחא
חזור חזור : והקריב : ויקריב מנכסת קודשיא קורבנא
קדם יי ית פריסותא דתרבא דחפי ית כריסא וית כל ית
תרבא דעל כריסא : ואת שתי : וית תרתין כוליין וית
תרבא דעליהון דעל כסלי וית חצרא דעל כבדא דעל כוליתא
יעדינה : והקטירו : ויסקון יתיה בני אהרן למדבחא
על עלתא דעל קיסין דעל אשתא קרבן דמתקבל ברעוא קדם
יי : ואם : ואין מן ענא קרבניה לנכסת
קודשיא קדם יי דכר או נוקבא שלים יקרבניה : אם :
אין אימר הוא מקריב ית קורבניה ויקרב יתיה קדם יי :
וסמך : ויסמוך בתוקפא יד ימיניה על ריש קורבניה
ויכוס יתיה טבחא קדם משכן זימנא וידרקון בני אהרן ית
אדמיה על מדבחא חזור חזור : והקריב : ויקרב מנכסת
קודשיא קרבנא קדם יי טוב שומניה אליתא שלמתא כל
קבל רקיתא יעדי יתה וית פריסותא דתרבא דחפי ית
כריסא וית כל תרבא דעל כריסא : ואת שתי : וית
תרתין כוליין וית תרבא דעליהן דעל כסלי וית חצרא דעל
כבדא על כוליתא יעדינה : והקטירו : ויסקיניה כהנא
למדבחא לחים קורבנא קדם יי : ואם עז : ואין

מן

מן בני עזא קורבניה ויקרביניה קדם יי׳ ׃ וסמך ׃ ויסמוך
יד׳ ואונה על רישיה ויכוס יתיה טבחא קדם משכן זימנא ״
וירקון בני אהרן ית אדמיה על מדבחא סחור סחור ׃ ״
והקריב ׃ ויקרב מיניה קורבניה קורבנא קדם יי׳ ית
פריסותא דתרבא דחפי ית כריסא וית כל תרבא דעל כ
כריסא ׃ ואת שתי ׃ וית תרתין כולין וית תרבא
דעליהן דעל כסלי וית חצרא דעל כבדא דעל כוליתא ׳
יעדינה ׃ והקטירם ׃ ויסקינון כהנא למדבחא לחים
קורבנא לאתקבלא ברעוא כל תריב קדם יי׳ ׃ חקת ׃
קים עלם לדריכון בכל מותבניכון כל תריב וכל דם
לא תיכלון ברם על גבי מדבחא יתקריב לשמא דיי׳ ׃
וידבר ׃ ומליל יי׳ עם משה למימר ׃ דבר ׃ מליל עם בני
ישראל למימר בר נש ארום יחוב בשלו מכל פיקודיא דיי׳ ״
דלא כשרין לאתעבדא ויעבד מן חד מנהון ׃ אם ׃ אין
כהנא רבא דאתרבי במשחא יחוב במיקרביה קרבן חובת
עמא לא כהלכתיה ויקרב בגין חובתיה תור בר תורי שלים
קדם יי׳ לחטאתא ׃ והביא ׃ ויעיל ית תורא לתרע משכן
זימנא לקדם יי׳ ויסמוך יד ואונה על ריש תורא ויכוס טבחא
ית תורא קדם יי׳ ׃ ולקח ׃ ויסב כהנא רבא דאתרבי
במשחא מדמא דתורא ויהנעל יתיה למשכן זימנא ׃ וטבל
ויטמש כהנא ית אצבעיה בדמא וידי מן אדמא שבע ״
זימנין קדם יי׳ קבל פרגודא דקודשא ׃ ונתן ׃ ויתן כהנא
מן אדמא על קרנת מדבחא דקטרת בוסמיא דקדם יי׳
דבמשכן זימנא וית כל אדמא דתורא ישוד ליסודא דמדבחא
דעלתא דבתרע משכן זימנא ׃ ואת ׃ וית כל תריב ״
תורא דחטאתא יפריש מינה ית פריסותא דתרבא דחפי
ית כריסא וית כל תרבא דעל כריסא ׃ ואת ׃ וית ״
תרתין כולין וית תרבא דעליהן דעל כסלי וית חצרא ״
דעל כבדא דעל כוליתא יעדינה ׃ כאשר ׃ הי כמא
דמתפרש מתור ניכסת קודשיא היכדין יתפרשין מן מוריא

ומן נכסא ויסקינון כהנא על מדבחא דעלתא ׃ ואת ׃
וית כל משך תורא וית כל בשריה על רישיה ועל רגלוהי ועל
כרעי גוויה ורעייה ׃ והוציא ׃ ויפק ית כל תורא ׃
למברא למשריתא לאתר דכי לאתר בית מישד קיטמא
ויוקד יתיה על קיסין בנורא על אתר בית מישד קיטמא
יתוקד ׃ ואם ׃ ואין כל כנשתא ד
דישראל ישתלון ויתכסי פתגמא מן מחמי קהלא ׃
ויעבדון בשלו מן חד מן כל פיקודיא דיי׳ דלא כשרין
לאתעבדא ויתחייבון ׃ ונודעה ׃ ותתידע
להון חובתא דאתחייבון עלה ויקרבון קהלא תור בר
תורי לחטאתא וייתון יתיה לקדם משכן זימנא ׃
וסמכו ׃ ויסמכון תריסר סבי כנשתא דאתמנן
ומרכזין על תריסר שבטיא בתוקפא ידיהון על
ריש תורא ויכוס נכסא ית תורא קדם יי׳ ׃ והביא ׃
ויעיל כהנא רבא מן אדמא דתורא למשכן זימנא ׃
וטבל ׃ ויטבול כהנא אצבעיה מן אדמא וידי
מניה שבע זמנין קדם יי׳ קדם פרגודא ׃ ומן ׃
אדמא יתן על קרנת מדבחא דקדם יי׳ דבמשכן זימנא
וית כל אדמא ישוד ליסודא דמדבחא דעלתא דבתרע מ
משכן זימנא ׃ ואת ׃ וית כל תרביה יפריש מיניה
ויסיק למדבחא ׃ ועשה ׃ ויעביד לתורא היכמא
דעבד לתורא דחטאתא דכהנא רבא מטול דיעבדון
חובין הכדין יעביד ליה ויכפר עליהון כהנא וישתבק
להון ׃ והוציא ׃ ויפיק ית תורא למברא למשריתא
ויוקיד יתיה היכמא דאוקיד ית תורא קדמאה דכהנא
רבא מטול דשבוק חובין דישראל ביה ובכן חטאת קהלא
הוא ׃ אשר ׃ בזמן די רבא בעמיה יחוב ויעבד חד
מן כל פיקודיא דיי׳ אלקיה דלא כשרין לאתעבדא בשלו
ויתחייב ׃ או ׃ או אישתמודע ליה חובתיה דחב
וייתי קורבניה צפיר בר עזי דכר שלים ׃ וסמך ׃

ויסמוך

ויסמוך בתוקפא יד ימיניה על ריש צפירא ויכוס יתיה
עכמא באתר דיכוס ית עלתא קדם ה׳ חטאתא הוא :
ולקח : ויסב כהנא מן אדמא דחטאתא באצבעיה ויתן
על קרנת מדבחא דעלתא וית אדמיה ישוד ליסודא דמדבחא
דעלתא : ואת : וית כל תרביה יסוק למדבחא הי כתרב
נכסת קודשיא ויכפר עלוי כהנא מחובתיה וישתבק
ליה : ואם : ואין בר נש חד יחוב ב
שלו מן עמא דארעא במעבדיה חד מן פיקודיא דה׳
דלא כשרין לאתעבדא ויתחייב : או הודע : או אי
אשתמודע ליה חובתיה דחב וייתי ית קורבניה צפירתא
דעיזי שלמתא מטול חובתיה דחב : וסמך : ויסמוך
ית יד ימיניה על ריש חטאתא ויכוס ית חטאתא באתרא
דעלתא : ולקח : ויסב כהנא מן אדמא באצבעיה
ויתן על קרנת מדבחא דעלתא וית כל אדמא ישוד ל
ליסודא דמדבחא : ואת כל : וית כל תרבה יעבר
הי כמא דאיתעברא תריב מעילוי נכסת קודשיא :
ויסק כהנא למדבחא לאתקבלא ברעוא קדם ה׳ ויכפר
עלוי כהנא וישתבק ליה : ואם כבש :
ואין אימר ייתי קורבניה לחטאתא נוקבא שלמתא ייתינה :
וסמך : ויסמוך יד ימיניה על ריש חטאתא ויכוס יתה
אמאל ויכון חטאתא באתרא דיכוס ית עלתא : ולקח :
ויסב כהנא מן אדם חטאתא באצבעיה ויתן על קרנת
מדבחא דעלתא וית כל אדמא ישוד ליסודא דמדבחא :
ואת כל : וית כל תרבה יעבר הי כמא דאתעברא תריב
אימר מנכסת קודשיא ויסיק יתהון כהנא למדבחא על
קורבניא דה׳ ויכפר עלוי כהנא על חובתיה דחב וישתבק
ליה : ונפש : ובר נש ארום יחוב :
וישמע קל אומאה דלוט ואיהוא סהיד או חמא חד מ
מעלמא דעבר על פתגמי מומתא או ידע בחבריה דשויל
שבועא ולוט אין לא יחוי יקבל חוביה : או נפש :

או בר נש די יקרב בכל מידעם דמסאב או בנבילת
חיווא מסאבתא או בנבילת בעירא מסאבתא או
בנבילת רחיש מסאב ויתכסי מיניה והוא מסאב
ויקרב בכל קודשיא ויתחייב: או כי: או ארום
יקרב בסואבות אינשא לכל סובתיה דמסתאב בה
ויתכסי מיניה ויקרב בכל קודשיא ומן בתר כדין א
איתגלי ליה ואיהוא ידע דמסאב ולא אידכי ויתחייב:
או נפש: או בר נש ארום יומי לפרשא בשיפוון לאבאשא
או לאיטבא לכל גון דיפרש אינשא לדהוה ולדעתיד
למיתי בקיומא ואשקר ביה ויתכסי מיניה ומבתר
דעבר איתגלי ליה ואיהו ידע דשקר ולא תב ואתחייב
לחדא מן איליין: והיה: ויהי ארום ייחוב בחדא
מארבעתי אילין ובתר כן תהא וידי חובתיה דחב
עלה: והביא: וייתי ית קרבן אשמיה לקדם ה'
מטול חובתיה דחב נוקבא מן ענא אימרתא או צפירתא
דעיזי לחטאתא ויכפר עלוי כהנא מן חובתיה:
ואם: ואין לא תארע ידיה כמיסת למיתייא א
אימרתא וייתי ית קרבן אשמיה דחב תרין שפנינין רברבין
או תרין גוזלין בני יוון רבי יי חד לחטאתא וחד
לעלתא: והביא: וייתי יתהון לוות כהנא ויקרב
ית מן דאתבחר לחטאתא בשירויא ויחזום ית רישיה
לקבל קודליה ולא יפרש רישיה מן קדליה: והזה:
וידי מן אדם חטאתא על כותל מדבחא ודאשתייר
באדמא יתמצי ליסודא דמדבחא חטאתא הוא:
ואת השני: וית עופא תניין יעבד עלתא הי כהלכת
עופא דאיתבחר בשירויא לחטאתא ולא כהילכת
חטאתא דחיותא ודאימר בר עיזי ויכפר עלוי כהנא
מחובתיה דחב וישתביק ליה: ואם לא: ואין לא
תארע ידיה כמיסת למייתיא תרין שפנינין רברבין
או תרין גוזלין בני יונא וייתי ית קורבניה דחב חד

מן

מן עשרא בתלת סאין סמידא לחטאתא לא ישוי
עלה משחא ולא יתן עלה לבונתא ארום חטאתא
היא ; והביאה ; וייתיניה לות כהנא ויקמוץ כ
כהנא מניה מלי קומציה ית שבח אדכרתה ויסק
למדבחא על קורבניא די׳ חטאתא היא ;
וידבר ; ומליל יי׳ עם משה למימר ; נפש ; בר
נש ארום ישקר שקר ויחוב בשלו ויתהני מן קודשיא
די׳ וייתי ית קורבן אשמיה לקדם יי׳ דכר שלים
מן ענא בעלוייה בכסף הי כדמי הנית קודשא ד
דאיתהני סלעין בסלעי קודשא לקרבן אשמא ;
ואת אשר ; וית הנית קודשא דחב מן קודשא
ישלים וית חומשיה דדמוי יוסיף עלוי ויתין יתיה
לכהנא וכהנא יכפר עלוי בדיכרא דאשמא
וישתביק ליה ; ואם נפש ; ואין בר
נש ארום יחוב ויעבד חדא מכל פיקודיא די׳ דלא כשרין
לאתעבדא ולא ידע ואתחייב ויקביל חובה ; והביא ;
וייתי דכר שלים מן ענא בעלוייה לאשמא לות כהנא
ויכפר עלוי כהנא על שלותיה דאשתלי והוא לא ידע והב
וישתביק ליה ; אשם ; קורבן אשמא הוא כל דאתחייב
לקרבן אשמא ייתי קרבן לאשמא לשמיה די׳ על חובתיה
דחב ; וידבר ; ומליל יי׳ עם משה למימר ;
נפש ; בר נש ארום יחוב וישקר שיקרין לשום מימרא
די׳ ויכפור בחבריה בפיקדונא דאפקיד גביה או ב
בשותפות ידא או בגזילא או דעשק ית חבריה ;
או מצא ; או אשכח אבידתא ויכפור בה ואישתבע על
שיקרא על חדא מכל דיעביד אנשא לאתחייבא בהין ;
והיה ; ויהי ארין יחטי ויתחייב ויתיב ית גזילא
דגזל או ית עשקא די עשק או ית פיקדונא דאתפקד
גביה או ית אבידתא דאשכח ; או מכל ; או מכל
מדעם דאשתבע עלוי לשיקרא וישלים יתיה ברישיה

בריש ממוני ויוסף עלוי למריה דהוא דיליה יתנינה
ביומא דתהוו על חובתיה : ואת אשמו : וית קרבן
אשמיה ייתיה לקדם ה' דכר שלים מן ענא בעלוייה
לאשמא לות כהנא : וכפר : ויכפר עלוי כהנא
קדם ה' וישתבק ליה על חדא מכל דיעביד לאתחייבא
בה

פרשה צו

וידבר : ומליל ה' עם משה למימר : צו : פקיד ית
אהרן וית בנוי למימר דא אורייתא דעלתא דהיא
ומכפרא על הירהורי ליבה היא עלתא דמתעבדא כעלתא ד
דעוורין דסיני וקיימא על מוקד בית יקידתא על מדבחא כל
לילייא עד צפרא ברם אשתא דמדבחא תהי יוקדא ביה :
ולבש : וילבש כהנא לבושין דבוץ ומכנסין דבוץ ילבש על
בישריה ויפרוש ית קוטמא דתיכול אשתא ית עלתא על ·
מדבחא וישוויה בסטר מדבחיה : ופשט : וישלח ית
לבושוי וילבש לבושין חורנין ויהנפק ית קוטמא למיברא ··
למשריתא לאתר דכי : והאש : ואשתא על מדבחא תהי
יוקדא ביה לא תיטפי ויבעי עלה כהנא אעין בצפר בצפר
עד ארבע שעין דיומא ויסדר עלה עלתא ויסק עלה
תרבי ניכסת קודשיא : אש תמיד : אשתא תדירא תהי
יוקדא על מדבחא לא תיטפי : וזאת : ודא
אוריית מנחתא דיקרבון יתה בני אהרן כהניא קדם ה' ··
לקדם מדבחא : והרים : ויפריש מינה בקומציה מן ∘
∘ סולתא דמנחתא ומן מישחה ועל כל לבונתא דעל מנחתא ויסק
למדבחא לאתקבלא ברעוא שכח אדכרתא קדם ה' : ו
והנותרת : ומה דמשתייר מינה ייכלון אהרן ובנוי פטירי

תתאכל

תתאכל באתר קדיש בדרת משכן זימנא ייכלונה : לא תתאפה :
לא תתאפי חמיע חולקהון מן מורני מנחתי דיהבית להון
מקרבניי קדש קודשין היא היך כחטאתא היך כאשמא : כל זכר :
כל דכורין בבני אהרן ייכלונה קיים עלם לדריכון מקרבניא
דיי כל דיקרב בהון יתקדש : וידבר : ומליל
יי עם משה למימר : זה קרבן : דין קרבנא דאהרן ודבנוי
דיקרבון קדם יי ביומא דירבון יתיה למחסן כהונתא ר
רבתא חד מן עשרה בתלת סאין סמידא מנחתא פלגותא
בצפרא ופלגותא ברמשא : על מחבת : על מסריתא
במשח ייחה פתוכא תתעבד מטגנא תעיל יתה מרסקא
מנחת ריסוקין תקרב אורעבא ברעוא קדם יי : והכהן :
וכהנא רבא דאתרבי במשחא ובריה תחותיה מבנוי יקומין
לכהן אוהון יעבד יתה קיים עלם קדם יי גמירה
תסתדר ותתסק : וכל : וכל מנחתא דכהנא גמירא
תסתדר ותיהוי לא תתאכל : וידבר :
ומליל יי עם משה למימר : דבר : מליל עם אהרן ועם
בנוי למימר דא אורייתא דחטאתא באתרא דתתנכס ע
עלתא תתנכס חטאתא קדם יי קדש קודשין היא :
הכהן : כהנא די מכפר באדמה ייכלונה באתר קדיש תתאכל
בדרת משכן זימנא : כל : כל דיקרב בבשרה יתקדש
ודיידי מן אדמה על לבושא דיידי עלה תתחוור באתר קדיש :
וכלי : וכל מאן דפחר דתתבשל בה יתבר מטול דלא יכשרון
בה חולי ואין במאן דנחשא תתבשל ויסתרק בגרגשתא
וישתטיף במוי : כל זכר : כל דכורא בכהניא ייכול יתה
קודש קודשין היא : וכל : וכל חטאתא דיתעל מן אדמה
למשכן זימנא מטול לכפרא בקודשא לא תתאכל בנורא תתוקד :
זאת : ודא אורייתא דאשמא קדש קודשין היא :
במקום : באתרא דיכסון ית עלתא יכסון ית אשמא וית
אדמיה ידרוק על מדבחא חזור חזור : ואת : וית כל תרביה
יקרב מינה ית אליתא וית תרבא דחפי ית בני גווא : ואת :

וית תרתין כולין וית תרבא דעליהון דעל כפלי וית חצרא
דעל כבדא דעל כוליתא יעדינה : והקטיר : ויסיק :
יתהין כהנא למדבחא קרבנא קדם יי אשמא הוא : כל :
כל דכורא בכהניא ייכלנה באתר קדיש יתאכל קודש קודשין
היא : כחטאת : כחטאתא היכדין הולכת אז
אשמא אוריתא חדא להון כהנא די יכפר ביה דיליה יהי :
והכהן : וכהנא דיקרב ית עלת גבר אוחרן משך עלתא
דיקרב לכהנא דיליה יהי : וכל מנחה : וכל מנחתא
דתתאפי בתנורא וכל דתתעבד במרחשא ועל מסריתא
לכהנא דמקרב יתה דיליה יהי : וכל : וכל מנחתא ד
פתיכא במשח ומנגבא לכל בני אהרן תהי גבר כאחוי :
וזאת : ודא אוריתא דנכסת קודשיא די יקרב
קדם יי : אם על : אם על תודתא יקרבניה ויקרב על
נכסת תודתא גריצן פטירן פתיכן במשח גיראן ועבוכן
פטירין משיחין במשח גיתא וקמחא מטגנא פתיכא במשח
גיתא : על חלת : על גריצתא דלחים חמיע יקריב
קורבניה על נכסת תודת קודשוי : והקריב : ויקרב
מניה חד מן כל קרבנא אפרשותא קדם יי לכהנא דזריק
ית דם נכסת קודשיא דיליה יהי : ובשר : ובשר
נכסת תודת קודשוי ביום קרבניה יתאכל לית אפשר
לאצנעא מיניה עד צפרא : ואם נדר : ואין נדרא
או נסיבתא נכסת קורבניה ביומא דיקרב ית נכסתיה
יתאכל ובמוחרן ודא דאשתאר מיניה יתאכל בתניין : -
והנותר : ודא דאשתאר מבשר נכסת קודשיא ביומא ת
תליתאה לא יתרעי מן דמקרב יתיה לא יתחשב ליה לזכו
פסול יהא ואנש די יכול מיניה חוביה יקבל : והבשר :
ובשר קודשיא די יקרב בכל מסאב לית אפשר דאיתאכל
בנורא יתוקד ובשר קודשיא כל דידכי לקודשיא יכול בשר
קודשא : והנפש : ובר נש די יכול בשרא מניכסת
קודשיא דאתקרבן קדם יי וסובתיה עלוי וישתיצי בר נשא

ההוא

ההוא מעמיה: ונפש: ובר נש ארום יקרב בכל מ
מסאב בסואבות אנשא או בבעירא מסאבא או בכל
שקץ מסאב ויכול מבשר ניכסת קודשיא דמתקרבין קדם
יי' וישתיצי בר נשא ההוא מעמיה: וידבר:
ומליל יי' עם משה למימר: דבר: מליל עם בני ישראל
למימר כל תריב תור ואמר ועזא לא תיכלון: וחלב:
ותריב חיוא דאיקלקלא בשער ניכסתא ודמתנבלא בחיותא
ותריב חיוא תבירא אפשר דיתעבד לכל עיבידתא ברם
תריב חיוא דאיכשרא ותבין על מדבחא ומיכל לא תיכלוניה:
כי כל: ארום כל דייכול תריב מן בעירא דאתכשרא ל
למקרב מינה קרבנא קדם יי' וישתיצי בר נשא ההוא ד
דייכול ית תרבא מעמיה: כל נפש: כל בר נש דייכול
כל אדם מן כל דהו וישתיצי בר נשא ההוא מעמיה:
וידבר: ומליל יי' עם משה למימר: דבר: מליל
עם בני ישראל למימר כל מאן דמקרב ית ניכסת קודשוי
קדם יי' ייתי בצביה ית קורבניה לקדם יי' מן ניכסת
קודשוי: ידיו: ידוי ייתיין ית קורבניא דיי' די יפרש
מניכסת קודשוה ית תרבא שומנוניתא דעל חדיא וית
חדיא כד מחתך בתרין עלעין מיכא ותרין עלעין מיכא
וקבל אסקותא ויתניה לארמא ורמה ארמא קדם יי':
והקטיר: ויסק כהנא ית תרבא למדבחא ויהי חדיא לאהרן
ולבנוי: ואת: וית שקא דימינא מן כתפא ועד
דרועא תתנון אפרשותא אפרשותא לכהנא מניכסת ק
קודשיכון: המקריב: מאן דמקרב ית אדם ניכסת
קודשיא וית תריב מן בני אהרן דיליה תהי שקא דימינא
לחולק: כי את: ארום ית חדיא דארמותא וית שקא
דאפרשותא נסיבית מן ניכסת קודשיכון ויהבית יתהון
לאהרן כהנא ולבנוי לקים עלם מן בני ישראל: זאת:
דא היא אורייתא לעלתא למנחתא לחטאתא ולאשמא דא
רבותא דאהרן ורבותא דבנוי על כל אחוהון לוואי דיכלון א

ומקורבניא דה' כמא די יקרבון יתהון לשמשא קדם ה' ׃
אשר צוה ׃ דפקיד ה' ית משה בטורא דסיני ביומא ד
דפקיד ית בני ישראל לקרבא ית קורבנהון קדם ה' ב..
במשכנא דעבדו ליה במדברא דסיני ׃ ׃
וידבר ׃ ומליל ה' עם משה למימר ׃ קח ׃ קרב ית
אהרן דאתרחק על עובדא דעיגלא וטול ית לבושיא ד
דפקידתך וית משחא דרבותא וית תורא וית תרין דיכרין
וית סלא דפטיריא ׃ ואת כל ׃ וית כל כנישתא כנוש ל
לתרע משכן זימנא ׃ ויעש ׃ ועבד משה היכמא דפקיד
ה' ואיתכנישת כנישתא כנשרין ותלתא ומאין לתרעא ד
דחזר לתרע משכן זימנא ׃ ויאמר ׃ ואמר משה
לכנישתא דין פתגמא דפקיד ה' למעבד ׃ ויקרב ׃
וקריב משה ית אהרן וית בנוי ואסחי יתהון במיא ׃
ויתן ׃ וסדר עלוי ית כיתונא וזריז יתיה בקמורא ואלביש
יתיה ית מעיל מעילא ויהב עלוי ית אפודא וזריז ׃
יתיה בהמיין אפודא ואתקין ליה ביה ׃ וישם ׃ ושוי
עלוי ית חושנא וסדר בחושנא ית אוריא וית תומיא ׃
וישם ׃ ושוי ית מצנפתא על רישיה ושוי על מצנפתא
כל קבל אנפוהי ית ציצא דדהבא כלילא דקודשא היכמא
דפקיד ה' ית משה ׃ ויקח ׃ ונסיב משה ית משחא ד
דרבותא ורבי ית משכנא וקדיש יתיה ׃ ויז ׃ ואדי מ
מיניה על מדבחא שבע זמנין ורבי ית מדבחא וית כל
מנוהי וית כיורא וית בסיסיה לקדשותהון ׃ ויצק ׃
ואריק מן משחא דרבותא על ריש אהרן ורבי יתיה בתר
דאלבשיה מעיל לקדשותיה ׃ ויקרב ׃ וקריב משה ית
אהרן וית בנוי ואלבשינון כיתונין וזריז יתהון קמורין וכבש
להון כובעין היכמא דפקיד ה' ית משה ׃ ויגש ׃ וקריב
ית תורא דחטאתא וסמך אהרן ובנוי ית ידיהון ואינו על
ריש תורא דחטאתא דילהון ׃ וישחט ׃ ונכס משה ית תורא
ונסב משה ית דמא ויהב על קרנת מדבחא חזור חזור

באצבעיה

באדבעיה ודכי ית מדבחא מן כל ספק אנוס וחטופין מטול
דחשיב משה בליביה דילמא נסיבו סרכיא דבני ישראל מן
ומפרשותא מן ממונהון באונסא וקריבו לעיבידת משכנא מן
דילמא הוה תקלה בבני ישראל דלא הוו בליבהון למיתייא ל
לעיבידתא ושמיע קל כרוזא ומייתן ומייתי כלא בכן מטול
כן דם יתיב באדם תורא וית מותר אדמא אריק ליסודא
דמדבחא וקדשיה לכפרא עלוי : ויקח : ונסיב ית כל
תרבא דעל בני גווא וית חצר כבדא וית תרתין כוליין
וית תרבהן ואסיק משה למדבחא : ואת הפר : וית
תורא וית משכיה וית בישריה וית ריעייה אוקד בנורא מ
מברא למשריתא היכמא דפקיד יי ית משה : ויקרב :
וקרב ית דכר עלתא וסמכו אהרן ובנוי ית ידיהון
על ריש דיכרא : וישחט : ונכס ית דיכרא ודרק משה
ית אדמיה על מדבחא חזור חזור : ואת האיל : וית ד
דיכרא פסיג לפסגוי ואסיק משה ית רישא וית פסגייא
וית תרבא : ואת הקרב : וית בני גווא וית ריגלוהי
חליל במוי ואסיק משה ית דיכרא למדבחא עלתא הוא לאתקבלא
ברעוא קרבנא הוא קדם יי היכמא דפקיד יי ית משה :
ויקרב : וקריב ית דיכרא תניינא דכר אשלמותא דשלים
בכולא וסמכו אהרן ובנוי ית ידיהון על ריש דיכרא : :
וישחט : ונכס ית דיכרא ונסיב משה מן אדמיה ויהב על
חסחוס אודנא דאהרן דהוא גדירא מיצעיא דאודן ימינא
ועל פירקא מיצעא דריגליה ימינא : ויקרב : וקריב ית
בני אהרן ויהב משה מן אדמא על גדירא מיצעא דאודניהון
ימינא ועל פירקא מיצעא דרגליהון דידיהון ימינא ועל
פירקא מיצעא דריגליהון דימינא ודרק משה ית כל מותר
אדמא על מדבחא חזור חזור : ויקח : ונסיב ית תרבא
וית אליתא וית כל תרבא דעל בני גווא וית חצר כבדא
וית תרתין כוליין וית תרביהן וית שקא דימינא : ומסל :
ומסלא דפטיריא דקדם יי נסב גריצתא פטירתא חדא

וגריצתא דלחים פתיך במשח חדא ועריך חד ושוי על ת
תרביא ועל שקא דימינא ; ויתן ; וסדר ית כולא על ידי
אהרן ועל ידי בנוהי וארים יתהון ארמא קדם יי ;
ויקח ; ונסיב משה יתהון מעל ידיהון ואסיק על מדבחא
על עלתא קרבן אשלמותא אינון לשלמין בכולא מטול
דאתקבלא ברעוא קדם יי ; ויקח ; ונסיב משה
ית חדיא וארימיה ארמא קדם יי מדכר קורבניא
דאתפרש למשה הוה לחולק הי כמא דפקיד יי ית משה ;
ויקח ; ונסיב משה ממשחא דרבותא ומן דמא דעל
מדבחא ואדי על אהרן ועל לבושוהי ועל בנוהי ועל לבושי
בנוהי עמיה וקדיש ית אהרן וית לבושוהי וית בנוהי וית
לבושי בנוהי עמיה ; ויאמר ; ואמר משה לאהרן ;
ולבנוהי בשילו ית בשר קורבניא בדרותא בתרע משכן
זימנא ותמן תיכלון יתיה וית לחמא דבסל קורבניא הי
כמא דפקידית למימר אהרן ובנוהי ייכלוניה ; והנותר ;
ומה דישתייר בבשרא ובלחמא בנורא תוקדון ; ומפתח ;
ומתרע משכן לא תפקון שובעא יומין עד יום אשלם
יומי אשלמותכון ארום שובעא יומין יתקם משכנא וית פרק
ויתקרב קורבנכון ; כאשר ; הי כמא דעבד וסדר ית
סדר קורבניא ביומא הדין היכדין פקיד יי למעבד אתון
בתר יומי אשלמותא לכפרא עליכון ; ופתח ; ובתרע
משכן זימנא תיתבון יימם ולילי שובעא יומין ותיטרון ית
מטרת מימרא דיי ולא תמותון ארום היכדין איתפקדית ;
ויעש ; ועבד אהרן ובנוהי ית כל פתגמיא דפקיד יי ב
בידא דמשה ; ;

פרשה שמיני

ויהי

ויהי ביום השמיני ׃ והוה ביומא תמינאה לרבות אהרן
ובנוי ויום תמינאה לאשלמותא הוא
יומא קדמאה לירחא דניסן אקים משה ית משכנא ולא פ
פרקיה ולא שמיש תוב על גבי מדבחא בכן קרא משה לאהרן
ולבנוי ולסבי סנהדרי ישראל ׃ ויאמר ׃ ואמר לאהרן סב
לך עיגל בר תורי לחטאתא מטול דלא ישתעי עלך סטנא לישן
תליתאי על עיסק עיגלא דעבדת בחורב ודכר לעלתא
תיסב מן בגלל די ידכר לך זכותא דיצחק דכפתיה אבוי כ
כדיכרא בטוור פולחנא תריהון יהון שלמין וקריב קדם ה' ׃
ואל בני ׃ ועם בני ישראל תמליל למימר סבו כרם עיזין
צפיר בר עיזי מטול דסטנא מימתיל ביה מטול דלא ישתעי
עליכון לישן תליתאי על עיסק צפיר בר עיזי דנכסו ש
שבטי דיעקב ודמיו יתיה ועיבד יתיה לחטאתא ועיגלא
מטול דאשתעבדתון לעיגלא ואימר בר שתיה מטול דידכר
לכון זכותא דיצחק דכפתיה אבוי הי כאימרא תריהון ש
שלמין לעלתא ׃ ושור ׃ ותור ואימר לניכסת קודשיא
לדבחא קדם ה' מן בגלל דיתרעי בכון ומנחתא פתיכא
במשח זיתא ארום יומא דין איקר שכינתא דה' מתגלי לכון ׃
ויקחו ׃ ואזדרזון אהרן ובנוי וכל בני ישראל ונסיבו ית
מה דפקיד משה והייתיו לקדם משכן זימנא וקריבו כל כ
כנישתא וקמון בלב שלים קדם ה' ׃ ויאמר ׃ ואמר
משה דין פיתגמא דתעבדון אעברו ית יצרא בישא מן
ליבכון ומן יד אתגלי לכון איקר שכינתא דה' ׃ ויאמר ׃
והוה כיוון דחמא אהרן מדבחא בקרנוי מדמי לעיגלא
איסתפי למיקרב לגביה בכין אמר ליה משה אגיס מנדעך
וקריב למדבחא ולא תיסתפי ועיבד ית חטאתך וית עלתך
וכפר אמטולך ואמטול עמא ועיבד ית קרבן עמא וכפר
עליהון היכמא דפקיד ה' ׃ ויקרב ׃ וקריב אהרן למדבחא
בזריזותא ונכיס ית עיגלא דחטאתא דידיה ׃ ויקריבו ׃
וקריבו בני אהרן ית אדמא לותיה וטבל אדבעיה באדם

תורא ויהב על קרנת מדבחא וית שאר אדמא אריק ל
ליסודא דמדבחא וקדשיה למכפרא עלוי : ואת החלב :
וית תריב וית כולין וית חצרא מן כבדא מן חטאתא
אסיק למדבחא היכמא דפקיד יי ית משה : ואת בשר :
וית בשרא וית משכיה אוקיד בנורא מברא למשריתא :
וישחט : ונכס ית עלתא ואקריבו בני אהרן ליה ית
אדמא ודרקיה על מדבחא חזור חזור : ואת העולה :
וית עלתא אקריבו יתה לפסגהא וית רישא ואסיק על
מדבחא : וירחץ : וחליל ית בני גווא וית ריגלוי
ואסיק על עלתא למדבחא : ויקרב : וקריב ית קרבן
עמא ונסב ית צפירא דחטאתא די לעמא ונכסיה וכפר
בדמיה לצפירא היכמא דכפר בדמא עגלא דחטאתא
דיליה דקריב בשירויא : ויקרב : וקריב ית עלתא
ועבדא כהלכת עלתא דקריב מאשליתיה : ויקרב :
וקריב ית מנחתא ומלא ידיה מינה ונסיב מינה צדיר
אדכרתא ואסיק על מדבחא בר מן עלת צפרא :
וישחט : ונכיס ית תורא וית דיכרא נכסת קודשיא
די לעמא ואקריבו בני אהרן ית אדמא ליה ודרקיה
על מדבחא חזור חזור : ואת החלבים : וית תרביא
מן תורא ומן דיכרא אליתא ודחפי בני גווא וכוליתא
וחצר כבדא : וישימו : ושוויו ית תרביא על חדוותא
ואסיק תרביא למדבחא : ואת החזות : וית חדוותא
וית שקא דימינא ארים אהרן ארמא קדם יי היכמא
דפקיד יי ית משה : וישא : ופרס אהרן ית ידוי לקבל
עמא ובריכינון ונחת מן מדבחא בחדווא מן דפסק ל
למעבד חטאתא ועלתא ונכסת קודשיא : ויבא :
וכיון דאתעבידו קורבניא ולא אתגליית שכינתא הוה
אהרן מובהית ואמר למשה דלמא לא אתרעי מימרא
דיי בעובדי ידי בכן עלו משה ואהרן למשכנא זימנא
וצלו על עמא בית ישראל ונפקו ובריכו ית עמא ואמ׳ יקבל

אומר דיי׳ ברעוא ית קורבניכון וישרי וישבוק על חוביכון
ומן יד איתגלי יקר שכינתא דיי׳ לכל עמא ׃ ותצא ׃
ונפקת אישתא מן קדם יי׳ ואכלת על גבי מדבחא ית
עלתא וית תרביא וחמון כל עמא ואודון ואתרכינו ב
בצלו על אפיהון ׃ ויקחו ׃ ונסיבו בני אהרן נדב
ואביהוא גבר מחתיתיה ויהבו בהון אישתא ושוויו עלה
קטורת בוסמין וקריבו קדם יי׳ אישתא נוכריתא מן "
תפיין מה דלא פקיד יתהון ׃ ותצא ׃ ונפקת שלהובית
אישתא מן קדם יי׳ ברגז ואיתפליגת לארבעתי חוטין
ועלת בגוא אפיהון ואוקידת ית נשמתהון ברם ב
גופיהון לא איתחרכו ומיתו קדם יי׳ ׃ ויאמר ׃ ואמר
משה הוא דמליל יי׳ עמי בסיני למימר בדיקריבין קדמי
אנא מקדש משכנא דאין לא מזדהרין בעיבידת קורבנייא
אוקידינון בשלהובית אישתא מן קדמוי מטול דעל אנפי
כל עמא איתיקר ושמע אהרן ושתיק וקבל אגר טב על
משתוקיה ׃ ויקרא ׃ וקרא משה למישאל ולאלצפן בני
דעוזיאל ליואי חביבא דאהרן ואמר להון קריבו טולו ית
אחוכון מן קודשא ותסוברונון למברא למשריתא ׃ ׃
ויקרבו ׃ וקריבו וסוברונון בפורלין דפרזלא בכיתוניהון
וקברונון למברא למשריתא היכמא דמליל משה ׃ ויאמר ׃
ואמר משה לאהרן ולאלעזר ולאיתמר בנוי רישיכון לא תרבון
פרוע ולבושיכון לא תבזעון ולא תמותון ביקידת אישתא
ועל כל כנישתא יהי רוגזא ברם שתוקו ותזכון ית דינא
עליכון ואחיכון כל בית ישראל יבכון ית יקידתא דאוקד
יי׳ ׃ ומפתח ׃ ומתרע משכן זימנא לא תפקון דילמא
תמותון ארום משח רבותא דיי׳ עליכון ועבדו הי כפתגמוי
דמשה ׃ וידבר ׃ ומליל יי׳ עם אהרן למימר ׃
יין ׃ חמר וכל מידעם מרוי לא תשתי ואנת ובנך עימך ב
בזמן מיעלכון למשכן זימנא הי כמה דעבדו בנך דמיתו
ביקידת אישתא קיים עלם לדריכון ׃ ולהבדיל ׃ ולאפרשא

בין קודשא ובין חולא ובין מסאבא ובין דכיא :
ולהורת : ולאלפא ית בני ישראל ית כל קיימייא ד
דמליל ייי להון בידא דמשה : וידבר :
ומליל משה עם אהרן ועם אלעזר ועם איתמר בנוי
דאשתיירו מן יקידתא סבו ית מנחתא דאשתיירת
מקורבניא דייי ואכלוה פטיר בסטר מדבחא ארום
קודש קודשין היא : ואכלתם : ותיכלון יתה באתר
קדיש ארום חולקך וחולק בנך היא מקרבניא דייי ארום
הכדין איתפקדית : ואת חזה : וית חדיא דארמות'
וית שקא דאפרשותא תיכלון באתר דכי אנת ובנך עימך
ארום חולקך וחולק בנך איתיהיבו מניכסת קודשיא ד
דבני ישראל : שוק : שקא דאפרשותא וחדיא דארמותא
על קורבני תרביא ייתון לארמא ארמא קדם ייי ויהי לך
ולבנך עימך לקיים עלם היכמא דפקיד ייי : ואת :
תלתא צפירין איתקריבו ביומא ההוא צפירא דריש ירחא
וצפירא דחטאתא דעמא וצפירא דחטאתא דקריב נחשון
בר עמינדב לחנכת מדבחא אזל אהרן ובנוי ואוקידו
תלתיהון אתא משה ותבע ית צפירא דחטאתא די עמא
ותבעיה והא איתוקד נרתח על אלעזר ועל איתמר בנוי
דאהרן דאשתיירו למימר : מדוע : מדין לא אכלתון
ית חטאתא באתר קדיש ארום קודשין היא ויתה יהב לכון
למישרי על חובת כנישתא לכפרא עליהון קדם ייי :
הן : הא לא איתעל מן אדמא לות קודשא גוואה מיכל ת
תיכלון יתה בקודשא היכמא דאתפקדית : וידבר :
ומליל אהרן עם משה הא יומא דין קריבו בני ישראל ית
קרבן חטאתהון ועלוותהון קדם ייי וארעא יתי סקול כ
כאילין כתרין בניי הלא מעשרא תניינא איתפקד די לא
למיכל אבל אונן כל דכן קרבן חטאתא ומה אילו אשתליית
ואכלית מן קרבן חטאתא יומא דין אוף תרין בניי דמשת. ייתן
הוה להון מן דינא דיתוקדון הלא אפשר דישפר קדם ייי :

וישמע

וישמע ; ושמע משה ושפר קודמוהי ואפיק כרוזא במשריתא.
למימר מנא הוה דאתעלמת הלכתא מיני ואהרן אחי מדכר
יתה לי ; וידבר ; ומליל יי׳ עם משה ועם אהרן
למימר להון לבני אהרן דיזהרון ית בני ישראל די טעמין
בדכותא מיכלהון ויתפרשון מסואבות תמניסרי טרפן ;
דברו ; מלילו עם בני ישראל למימר דא חיותא דמיכשרא
למיכלהון מן כל בעירא דעל ארעא : כל מפרסת ; כל
דסדיקא פרסתא ומטלפן טלפין פרסתא ודאית לה קרנין
מסקא פשרא בבעירא יתה תיכלון : אך ; ברם ית דין
לא תיכלון ממינא דמסקי פשרא ומסדיקי פרסתא דאיתיליד
ממסאבתא ברם ית גמלא ארום מסיק פשרא הוא ופרסתיה
לא סדיקא מסאב הוא לכון ; ואת השפן ; וית טפזא א
ארום מסיק פשרא הוא ופרסתיה לא סדיקא מסאב הוא
לכון ; ואת הארנבת ; וית ארנבא ארום מסיק פשרא
הוא ופרסתא לא סדיקא מסאבא הוא לכון ; ואת החזיר ;
וית חזירא ארום סדיק פרסתא הוא ומטלף טלפין פרסתא
והוא פשרא לא פשר מסאב הוא לכון ; מבשרם ; מן
מבשריהון לא תיכלון ובנבלתהון לא תקרבון מסאבין הינון
לכון ; את זה ; ית דין תיכלון מכל דבמייא כל דליה
ציצין וחרספיתין במייא ובנחלייא יתהון תיכלון ;
וכל אשר ; וכל דלית ליה ציצין וחרספיתין במייא ובנחלייא
מן כל רחשא דמייא שיקצא הינון לכון ; ושקץ ; ושיקצא
יהון לכון ציריהון ורוטביהון ומבשריהון לא תיכלון וית
נבלתהון תשקצון ומן הניתהון תתרחקון ; כל אשר ;
כל דלית ליה ציצין וחרספיתין במיין שיקצא הוא לכון ;
ואת אלה ; וית אילין מיניא תשקצון מן עופא דלית
להין ציבעא יתירא ודלית ליה זרוקפא ודקורקבנה ליתי
מקליף לא יתאכלון שיקצא הינון ית נשרא וית עוזא
וית ברגזא ; ואת הדאה ; וית חוריא דהיא טריפנא
ליזנה ; ואת כל ; וית כל עורבא ליזנה ; ואת

ואת בת ; וית בת נעמיתא וית חטפיתא וית צפר
שחפא וית בר נצא לזנוהי ; ואת הכוס ; וית ציידא
וית שלי נונא מן ימא וית קיפופא ; ואת התנשמת ;
וית בותיא וית קקא וית שרקרקא ; ואת החסידה ;
וית דייתא חיוורתא ואוכמתא לזנה. וית נגר טורא
וית ערפדא ; וכל שרץ ; וכל רחשא דעופא דמהלך
על ארבע זני דיבבי וזני אורעה וזני זיבורי שיקצא
הוא לכון ברם דובשא דזיבורא יתאכל ;
אך ; ברם ית דין תיכלון מן כל רחשא דעופא דמהלך
על ארבע כל דאית ליה קרסולין מעילא לריגלוהי למשרג ל"א ולמשפצא
בהון על ארעא ; את אלה ; ית אלין מינהון
תיכלון ית גובאי לזנה וית רשונא לזנה וית חרגולא
לזנה וית כרזבא דהוא נדונא לזנה ; וכל שרץ ;
וכל רחשא דעופא דליה ארבע ריגלין שיקצא הוא לכון ;
ולאלה ; ולאלין תסתאבון כל דיקרב בנבילתהון יהי
מסאב עד רמשא ; וכל הנושא ; וכל דיוסיט מן
נבילתהון יצבע לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא ;
לכל הבהמה ; לכל בעירא דהיא סדיקא פרסתא וטילפין
לית היא מטלפא ופישרא לית היא מסקא מסאבין הינון
לכון כל דיקרב בהון יהי מסאב ; וכל הולך ; וכל
דמהליך על ידוהי בכל חיותא דמהלכא על ארבע
מסאבין הינון לכון כל דיקרב בנבילתהון יהי מסאב
עד רמשא ; והנושא ; ודיוסיט ית נבילתהון
יצבע לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא מסאבין הינון
לכון ; וזה לכם ; ודין לכון דמסאב
דאיה ומשכיה ובישריה ברחשא דרחיש על ארעא
כרכושתא ועכברין אוכמין וסמוקא וחיורא וחרדונא
לזנוי ; והאנקה ; ואינקת חויא וכחא ושממיתא
וקצצא וסלמנדרא ; אלה ; אלין תמניא מיניא
דמסאבין לכון בכל רחשא כל דיקרב בהון ובמושכהון

ובמיתהון

ובמותהון יהי מסאב עד רמשא ; וכל אשר ; וכל מדעם
דיפול עלוי מנהון במותהון דמיכרוא דידהון דאתבלא
מנהון יהי מסאב כל מאן דקיסא או לבוש או צלא או
שק כל מאן דתתעבד בהון עיבידתא במורגשין סאוין
דאת ויתעלל ויהי מסאב ולא יברך עד רמשא וידכי ;
וכלי חרש ; ומאן דפחר דיפול מנהון לגויה כל מאן די
בגויה יהי מסאב ויתיה תתברון ; אכל ; מכל מיכלא
דמתאכל די ייעלון עלוי מוי יהי מסאב וכל משקי דישתי תי
בכל מן יהי מסאב ; וכל אשר ; וכל מדעם דיפול מ
מנבלתהון עלוי יהי מסאב תנורין ותפיין יסתרון מסא בין
הינון ומסאבין יהון לכון ; אך מעין ; לחוד עינוון
ובירין בית כנישות מיין נבעין יהי דכי ברם די יקרב
בנבלתהון כגון אלא האילין יהי מסאב ; וכי יפול ;
וארום אין יפול מנבלתהון על כל זרע זרעונין במותא
די יזדרע כמא נביה דכי הוא ; וכי יתן ; וארום אין
אתיהיב מוי על בר זרעא ויפול מנבלתהון עלוי במותיה
מסאב הוא לכון ; וכי ימות ; וארום אין
יתקטל מבעירא ויאות מן בעירא דהוא חזיא לכון למיכל
דיקרב בנבלתה יהי מסאב עד רמשא ; והאוכל ;
ודייכול מנבלתה יצבע לבושוי ויהי מסאב עד רמשא ;
ודנוסיט ית נבלתה יצבע ית לבושוי ויהי מסאב עד
רמשא ; וכל השרץ ; וכל ריחשא דרחיש על ארעא ;
שיקצא הוא לא יתאכל ; וכל הולך ; וכל דמהלך על מ
מעוי וכל דמהלך על ארבע מן חיויא ועד כל דמסגי
ריגלין בכל ריחשא דרחיש על ארעא לא תיכלונון מ
ארום שיקצא הינון ; אל תשקצו ; לא תשקצון ית
נפשתכון בכל ריחשא דרחש ולא תיסתאבון בהון דלמא
תיסתאבון מן בהון ; כי אני ; ארום אנא הוא יי
יי אלקכון ותיתקדשון ותהוון קדישין ארום קדיש אנא
ולא תסאבון ית נפשתיכון בכל ריחשא דרחיש על ארעא
כי אני ; ארום אנא הוא יי דאסיקית יתכון מצרין

מן ארעא דמצרים מטול למהוי לכון לאלקה ותהון ק
קדישין ארום קדיש אנא ; זאת ; דא הוא אוריית
אורייתא דבעירא ועופא וכל נפשת חיותא דרחשא על
ארעא ; להבדיל ; לאפרשא בין מסאבא ובין
דכיא בין חיותא דמיתכשרא למתאכלא ובין חיותא
דלא מיתכשרא למתאכלא ; ;

פרשה תזריע

וידבר ; ומליל ה' עם משה למימר ; דבר ; מליל עם
בני ישראל למימר איתתא ארום תעדי ותליד
דכר ותהי מסאבא שבעא יומין הי כיומי ריחוק סאובתה
היכדין תיסתאב ; וביום ; וביומא תמינאה תשתרי וכדא
יתגזר בסר עורלתיה ; ושלשים ; ותלתין ותלתא ;
יומין רציפין תהי כל דמהא דכין ברם בכל קודשיא לא
תיקרב ולבי מקדשא לא תיעול עד זמן מישלם יומי
דכותה ; ואם נקבה ; ואין ברת נוקבא תליד
ותהי מסאבא ארבסר יומין רציפין הי כריחוקה ובחמשי סר
תשתרי ושתין ושיתא יומין רציפין תהי בלדמהא דכין ;
ובמלאות ; ובמשלם יומי דכותה לברא או לברתא תיתי
אימר בר שתה לעלתא ובר יון או שפנינא לחטאתא
לתרע משכן זימנא לות כהנא ; והקריבו ; ויקרבינה
קדם ה' ויכפר עלה כהנא ותידכי מבוע דמהא דא
היא אורייתא דילידתא לדכר או לנוקבא ; ואם לא ;
ואין לא תשכח ידה הי כמיסת למיתיה אימרא ;
ותיסב תרין שפנינין או תרין בני יונה חד לעלתא
וחד לחטאתא ויכפר עלה כהנא ותידכי ;
וידבר ; ומליל ה' עם משה למימר ; אדם ; בר נש

ארום

117

אדם ארום יהי במשך בשריה שומא זקיפא או קלופי או
בהקי ויהי במשך בשריה למכתש סגירו ויתיתיה לות
אהרן כהנא או לות חד מבנוי כהנא ׃ וראה ׃ ויחמי
כהנא ית מכתשא במשך בשרא ושערא במכתשא איתהפיך
לחוור וחיזו דמכתשא עמיק למחוור כתלגא יתיר ממשך
בשריה מכתש סגירותא הוא ויחמיניה כהנא ויסאיב יתיה ׃
ואם בהרת ׃ ואם בהקי חוורתא כסידא היא במשך
בשריה ועמיק לית חיזויה למחוור כתלגא יתיר מן משכא
ושערה לא איתהפיך לחוור כסידא ויסגר כהנא ית מכתשא
שבעא יומין ׃ וראהו ׃ ויחמיניה כהנא ביומא שביעאה
והא מכתשא קם כד הוה לא הליך פיסיונא דמכתשא במשכא
ויסגרינה כהנא שבעא יומין תניינות ׃ וראה ׃ ויחמי
כהנא יתיה ביומא שביעאה תניינות והא עמא מכתשא לא
הליך פיסיונא דמכתשא במשכא וידכיניה כהנא קלופי
מיספא הוא ויצבע לבושוי וידכי ׃ ואם פשה ׃ ואם
הלוכי הליך פיסיונא דקלופי דמיספא במשכא בתר
דאיתחמי לכהנא לדכותיה ויתחמי תניינות לכהנא ׃
וראה ׃ ויחמי כהנא והא הליכת פיסיונא קלופי מיספא
במשכא ויסאיבניה כהנא מטול דסגירותא הוא ׃
נגע ׃ מכתש סגירו ארום יהי בבר נש ויתיתי לות כהנא ׃
וראה ׃ ויחמי כהנא והא שומא זקיפא חוורא במשכא ׃
כעמר נקי והיא הפכת שערא למחוור כקרם ביעתא ׃
ורושם בשרא חייא בשומא ׃ צרעת ׃ סגירותא עתיקתא
היא במשך בשריה ויסאיבניה ויחלטיניה כהנא לא יסגר ניה
ארום מסאב הוא ׃ ואם פרח ׃ ואין מסגא תיסגי
סגירותא במשכא ותחפי סגירותא ית כל משך בשריה
מרישיה ועד ריגלוי לכל חיזיו דחמין עיני דכהנא ׃
ומתבוין בין למדכיא ובין לסאבא ׃ וראה ׃ ויחמי
כהנא והא חפת סגירותא ית כל בשריה וידכי ית מ
מכתשא כוליה איתהפיך לחוור דכי הוא ׃ וביום ׃
ברם ביומא דיתחמי ביה בשריה חייא דביה יהי מסאב ׃

וראה : ויחמי כהנא ית בשרא חייא ויסאבניה מטול
דבשרא חייא דכיה מסאב הוא סגירותא הוא : ~
או כי : או ארום יתוב בשרא חייא ויתהפך לחוור
וייתי לות כהנא : וראהו : ויחמיניה כהנא והא איתהפך
מכתשא לחוור וידכי כהנא ית מכתשא דכי הוא :
ובשר : ובר נש ארום יהי בה במשכיה שיחנא ואתאסי :
והיה : ויהי בדוכת שיחנא שומא זקיפא חוורא או בהקי
מסמקא חוורא סמקא מערבין ויתחמי לות כהנא : וראה :
ויחמי כהנא והא חיזוהא מכיך מן משכא לחוור ושערה
איתהפך לחוור ויסאביניה כהנא מטול דמכתש סגירות
הוא בשיחנא סגיאת : ואם יראנה : ואין יחמיניה
כהנא והא לית בה שער חוור ומכיכא לא איתה לחוור
יתיר מן משכא מטול דהיא עמיה ויסגריניה כהנא ש
שבעא יומין : ואם פשה : ואין הלכא תהליך פיסיונא
במשכא ויסאב כהנא יתה מכתשא הוא : ואם תחתיה :
ואין בדוכתא קמת בהקי לא הליכת פיסיונא צולקת
שיחנא היא וידכיניה כהנא : או בשר :
או בר נש ארום יהי במשכיה כואה דנור ותהי חלמת כואה
בהקי חוורא סמקא מערבין או חוורא בלחודא : וראה :
ויחמי יתה כהנא והא איתהפך שערא לחוור כסידא וחיזויה
עמיק לחוור כתלגא יתיר מן משכא סגירותא היא בכואה
סגיאת ויסאב יתה כהנא מכתש סגירותא היא : ואם
ואין יחמיניה כהנא והא לית בבהקי שער חוור ומכיכא
לא איתה לחוור יתיר מן משכא מטול דהיא עמיא :
ויסגריניה כהנא שבעא יומין : וראהו : ויחמיניה
כהנא ביומא שביעיא אין הלכא תהליך פיסיונא במשכה
ויסאב כהנא יתה מטול דמכתש סגירותא הוא : ואם :
ואין בדוכתה קמת בהקי לא הליכת פסיונתא במשכא והיא
עמיא שומת כואה היא וידכיניה כהנא ארום צולקת
כואה היא : ואיש : וגבר או איתא
ארום יהי בה מכתשא ברישא או בדקן : וראה : ויחמי

כהנא

כהנא ית מכתשא והא חיזויה עמיק למחוור יתיר מן מ
משכא וביה שער מצלהב כחיזו דהב דקיק ויסאב יתיה
כהנא ניתקא הוא סגירות רישא או דיקנא הוא ׃
וכי יראה ׃ וארום יחמי כהנא ית מכתש ניתקא והא
לית חיזויה עמיק למחוור יתיר מן משכא ושער אוכם לית
ביה ויסגר כהנא ית מכתש ניתקא שובעא יומין ׃ וראה ׃
ויחמי כהנא ית מכתשא ביומא שביעאה והא לא הליך פ
פיסיון מכתשא ולא הוה ביה שער מצלהב כחיזו דהב
וחיזוי ניתקא לית עמיק יתיר מן משכא ׃ והתגלח ׃
ויספר ית שערא דחזרנות ניתקא ברם ואתר ניתקא
לא יספר ויסגר כהנא ית ניתקא שובעא יומין ׃ וראה ׃
ויחמי כהנא ית ניתקא ביומא שביעאה והא לא הליך
פיסיון ניתקא במשכא וחיזויה ליתוי עמיק למחוור יתיר
מן משכא וידכי יתיה כהנא ויצבע לבושוי וידכי ׃
ואם פשה ׃ ואין הלכא תהליך פיסיונא דניתקא ב
במשכא בתר דכותיה ׃ וראהו ׃ ויחמיניה כהנא
והא הליך פיסיון ניתקא במשכא לא יפשפש כהנא
לשער מצלהב מטול דמסאב הוא ׃ ואם בעיניו ׃
ואם כד הוה קם ניתקא ושער אוכם צמח ביה איתסי
ניתקא דכי הוא וידכיניה כהנא ׃ ואיש ׃ וגבר
או איתא ארום יהי במשך בישריהון בהקי בהקי
חוורן ׃ וראה ׃ ויחמי כהנא והא במשך בישריהון
בהקי עמיין חוורן צהר הוא סגי במשכא דכי הוא ׃
ואיש כי ׃ וגבר ארום ימר שיער רישיה
קרח הוא דכי הוא ׃ ואם מפאת ׃ ואין מקבל א
אנפוי ימר שיער רישיה גלשלשן הוא דכי הוא ׃ וכי ׃
וארום יהי בקורחתא או בגלשולשתא מכתש חיוור ס
סמוקרי מערב סגירות סגיא הוא בקורחתיה או ב
בגלשולשותיה ׃ וראה ׃ ויחמי יתיה כהנא והא שומת
מכתשא חוורא סמקא מערבן בקורחתיה או בגלשולש׳ חנה

הי כחיזוי סגירות משך בסרא ׃ איש צרוע ׃ גבר
סגיר הוא מסאב הוא סאבא יסאבניה כהנא אטול׳
דבריש׳יה מכתשיה ׃ והצרוע ׃ ומצרעא דבי מ
מכתשא לבשוי יהוון מבזעין ורישי יהי מרבי פרוע
ועל ספרוהי יהוי מהלך ועל שיפמיה יהי מעטף והי
כמבילא יהי לביש וכרוזא מכריז ואמר רחוקו רחוקו מן
מסואבא ׃ כל יומי ׃ כל יומין דמכתשא ביה יהי מ
מסאב מטול דמסאב הוא בלחודוי יתיב ולבר ומשריתיה
לא יתקרב מברא למשריתא מותביה ׃
והבגד ׃ ולבושא ארום יהי ביה מכתש סגירו בלבוש
עמר או בלבוש כיתן ׃ או בשתי ׃ או בשיתיא או ב
בערבא לכיתנא ולעמרא או בצלא או בכל עיבידת
צלא ׃ והיה ׃ ויהי מכתשא ירוק או סמוק בלבושא או
בצלא או בשתיא או בערבא או בכל מאן דצלא מכתש
סגירותא היא ויתחמי לכהנא ׃ וראה ׃ ויחמי כהנא
ית מכתשא ויסגר ית מכתשא שובעא יומין ׃ וראה ׃
ויחמי ית מכתשא ביומא שביעאה ארום הליך פיסיון
מכתשא בלבושא או בשיתיא או בערבא או בצלא לכל ד
דיתעבד צלא לעיבידא צורעא מחלטא מכתשא מסאב
הוא ׃ ושרף ׃ ויוקד ית לבושא או ית שיתיא או ית
ערבא בעמרא או בכיתנא או ית כל מאן דצלא דיהי
ביה מכתשא ארום צורעא מחלטא מכתשא מסאב
הוא ׃ ואם יראה ׃ ואין יחמי כהנא והא לא הליך
פיסיון מכתשא בלבושא או בשיתיא או בערבא או בכל
מאן דצלא ׃ וצוה ׃ ויפקד כהנא ויחוורון ית ע
עיסקא דביה מכתשא ויסגיריניה שובעא יומין תניינות ׃
וראה ׃ ויחמי כהנא בתר דחוורו ית מכתשא והא לא
שנא מכתשא מן כד הוה ומכתשא לא הליך פיסיונה
מסאב הוא בנורא תוקדיניה מטול דצורעא שייעא
היא ברדדיה או בלבדיה ׃ ואם ׃ ואין חמא כהנא
לו
בלוחניה או בחדתותיה

והא

והאו עמא מכתשא בתרבי דהוורן יתה ויבגע יתגזה מן ל
לבשיה זו מן צלאו זו מן שיתגא זו מן ערבגו ׃ ואם ׃
וזין תרחמי תוב בלבשא זו בשיתגא זו בערבגו זו
כבל מאין דיבלא סגוו הוו אגורא תוקדינה ית עיסקא
דביה מכתשא ׃ והכגד ׃ ולבשא זו שיתגא זו ע
ערבגו זו כל מאין דיבלא דתהער ענגדי מונה מכתשא
ועבכוב תעיגות וידכי ׃ זאת ׃ דא זוריותבו ״
דמכתש סגורו לבש עמר זו דכותן זו שיתגא זו ערבגו
זו כל מאין דיבלא לדכוותיה גע לסאבותיה ׃ ׃

פרשה מצורע ״

וידבר ׃ ומליל יי׳ עם משה למימר ׃ זאת תהיה ׃
דא תהי זוריתא דמצרענו בוואו דדכותיה
ומתי לוות כהנא ׃ ויצא ׃ ויפוק כהנא למיברא ״
למשריתגו וירמי והאו זווחבי סגירותו מן סגירא ׃
וצוה ׃ ויפקד כהנא ויסב לדמידכי תרין ציפרין ח
חיין ודכיין וקיסא דורזא וצבע זהורי וזיזובגו ׃
וצוה ׃ ויפקד כהנא לטבחא ויכוס ית ציפרא חדא ״
למאין דתסף על מי מבועא ׃ ית הצפור ׃ ית צפורא
חיותא ויסב יתה וית קיסא דורזא וית צבע זהורי וית
זוזובגו וישמש יתהון וית ציפרא חיותא בוואו דציפרא
דנכיסא ובמי מבוע ׃ והזה ׃ וידי על בית ומידכי
דמידכו מן סגירותו שבעתי זמנין וידכיניה ויפטר
ית צפרא חיותא על ווהבי חקלא ויהי אין אידיומס ״
הבוזו גברון למילקי תוב בצורעגו תיובגו צפרא חוורא
לביתיה בוואו הבוא ומתבשרא למיבלא וית צפרא
נכיסא הוג מקבר כהנא במחאו מצורעגו ׃ וכבס ׃

ויצבע דמידכי ית לבושוי ויספר ית כל שערי ויסחי
במיא וידכי ובתר כן ישעל למשריתא ויתיב מברא
למשכן בית מותביה ולא יקרב לציד אינתתיה ש
שבעא יומין ׃ והיה ׃ ויהי ביומא שביעאה יספר
ית כל שעריה ית רישיה וית דיקניה וית גבות עינוי וית
כל שעריה יספר ויצבע ית לבושוי ויסחי ית בסריה
במוי וידכי ׃ וביום ׃ וביומא תמינאה יסב תרין
אמרין שלמין ואמרתא חדא בת שתה שלמתא ותלתא ע
עשרונין סמידא לאנחתא פתיכא במשח ולוגא חדא
דמשח זיתא ׃ והעמיד ׃ ויוקים כהנא דמדכי ית ג
גברא דמידכי וית אימריא קדם ה׳ בתרע משכן זימנא ׃
ולקח ׃ ויסב כהנא ית אימרא חד ויקריב יתיה לקרבן
אשמא וית לוגא דמשחא וירים יתהון ארמא קדם ה׳ ׃
ושחט ׃ ויכוס טבחא ית אימרא באתרא דיכוס ית
חטאתא וית עלתא באתר קדיש ארום היך כחטאתא
הכדין אשמא הוא לכהנא קודש קודשין הוא ׃ ולקח ׃
ויסב כהנא מן אדמא דאשמא ויתן כהנא על גדירא
אודנא דמדכיא דימינא ועל פרקא אצבעא
דידיה דימינא ועל פרקא אצבעא דרגליה דימינא ׃
ולקח ׃ ויסב כהנא בידיה ימינא מלוגא דמשחא ויריק
על ידה דכהנא דשמאלא ׃ וטבל ׃ ויטבל כהנא ית
אצבעיה ימינא מן משחא דעל ידיה שמאלא ויזי משחא
באצבעיה שבעא זמנין ׃ ומותר ׃ ומה דמשתייר
ממשחא דעל ידיה יתן כהנא על חסחוס דאודנא דמדכי
דימינא ועל פירקא אצבעא דידיה ימינא ועל פירקא
אצבעא דרגליה ימינא עלוי אתר דמה מן שירוא
ודם קרבן אשמא ׃ והנותר ׃ ומה דמשתייר מן מ
משחא דעל ידא דכהנא יתן על רישא דמדכי ויכפר
עלוי כהנא קדם ה׳ ׃ ועשה ׃ ויעבד כהנא ית
קרבן חטאתא ויכפר על דמדכי מסואבותיה ובתר כן

ויכוס ית עלתא : והעלה : ויסיק כהנא ית עלתא וית
מנחתא למדבחא ויכפר עלוהי כהנא וידכי :
ואם דל : ואין מסכן הוא ולית ידיה מספקא ויסב א
אימר חד אשמא לארמא מטול לכפרא עלוהי ועשרונא ס
סולתא חד פתיך במשח למנחתא ולוגא דמשח [illegible] :
ושתי : ותרין שפנינין רברבין או תרין גוזלין בני יונה מה
דמספק ידיה ויהי חד חטאתא וחד עלתא : והביא : וייתי
יתהין ביומא תמינאה לדכותיה לות כהנא לתרע משכן
זימנא קדם יי : ולקח : ויסב כהנא ית אימרא דאשמא
וית לוגא דמשחא וירים יתהין ארמא קדם יי : ושחט :
ויכוס [illegible] ית אימרא דאשמא ויסב כהנא מן אדמא ד
דאשמא ויתן על גדירא מיצעא דאודנא דמידכי ימינא
ועל פורקא מיצעא דידיה ימינא ועל פורקא מיצעא ד
דריגליה ימינא : ומן השמן : ומן משחא יריק כהנא [illegible]
ימינה על ידא דכהנא דסמאלא : והזה : וידי כהנא ב
באצבעיה דימינא ממשחא דעל ידיה דסמאלא שבע זמ-
זימנין קדם יי : ונתן : ויתן כהנא ממשחא דעל ידיה
על גדירא מיצעא דאודנא דמידכי ימינא ועל פורקא :
מיצעא דידיה ימינא ועל פורקא מיצעא דריגליה ימינא
על אתר דיהב מן שירויא אדם קרבן אשמא : והנותר :
ומה דאשתאר מן משחא דעל ידא דכהנא יתן על רישא
דמידכי לכפרא עלוהי קדם יי : ועשה : ויעבד ית חד
מן שפנינא רברביא או מן גוזלין בני יונה מן מה דמספקא
ידיה : את אשר : ית מה דמספקא ידיה למיתייא ית
ית חד חטאתא וית חד עלתא על קרבן מנחתא ויכפר
כהנא על דמידכי קדם יי : זאת : דא תהוי גזירת
אחווית דבה מכתש צורעתא אין לא מספקת בין ידוי
למיתייא מן קרבניא רברביא ויתי מן קרבניא קליליא
האילין דאיתפרשין הכא לזמן דכותיה : וידבר :
ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר : כי תבאו : ארום

תיעלון לארעא דכנען דאנא יהיב לכון לאחסנא ואית׳ בה
גבר דבני ביתא בחטופין ואיתן מכתש סגירו בבית ארע
אחסנתכון ׃ ובאו ׃ וייתי דדיליה ביתא ויחוי לכהנא ל
למימר הי כמכתשא איתחמי לי בביתא ׃ וצוה ׃ ויפקד
כהנא ויפנון ית ביתא עד לא ייעול כהנא למחמי ית ביתא
מטול דלא יסתאב כל דבביתא ומן בתר כדין ייעול כהנא ל
למחמי ית ביתא ׃ וראה ׃ ויחמי כהנא והא מכתשא
בכתלין אין אבני ביתא דליה משקען כותלין מזקין ירקן או
סומקן וחיזויהן מכיך יתיר מן כותלא ׃ ויצא ׃ ויפוק כ
כהנא מן ביתא לתרע ביתא מלבר ויסגר ית ביתא שבעא
יומין ׃ ושב ׃ ויתוב כהנא ביומא שביעאה ויחמי והא
הליך פיסיון מכתשא בכותלי ביתא ׃ וצוה ׃ ויפקד
כהנא וישמטון ית אבניא דיבהון מכתשא ויטלקון יתהין
למברא לקרתא לאתר מסאב ׃ ואת הבית ׃ וית ביתא
יקלפון מגויה חזור חזור ויטלקון ית עפרא דקליפו מ
מברא לקרתא לאתר מסאב ׃ ולקחו ׃ ויסבון אבנין
חורנין ויעלון באתר אבניא ועפרא חורן יסב ויטוש ית
ביתא ׃ ואם ישוב ׃ ואין יתוב מכתשא ויסגי בביתא
מן בתר דשמיט ית אבניא ומן בתר דקליפו ית ביתא ומן
בתר דאיתטש ׃ ובאו ׃ וייתי כהנא ויחמי והא הליך
פיסיון מכתשא בביתא סגירות מחלטא היא בביתא מסאב
הוא ׃ ונתץ ׃ ויפכרון ית ביתא ית אבנוי וית קיסוי
וית כל עפרא דביתא ויפק למברא לקרתא לאתר מסאב ׃
והבא ׃ ומאן דייעול לביתא כל יומין דיסגר יתיה יהי
מסאב עד רמשא ׃ והשוכב ׃ ודישכוב בביתא יצבע
ית לבושוי ודיכול בביתא יצבע ית לבושוי ׃ ואם בא ׃
ואין מיעל ייעול כהנא ויחמי והא לא הליך פיסיון מכתשא
בביתא בתר דאיתטש ית ביתא וידכי כהנא ית ביתא או
ארום איתסי מכתשא ׃ ולקח ׃ ויסב לדכאה ית ביתא
תרתין צפרין וקיסא דארזא וצבע זהורי ואיזובא ׃ ״

ושחט

ושחט : ויכוס עבחא ית ציפרא חדא למאן דפחר
על מי מבוע : ולקח : ויסב ית קיסא דארזא וית
איזובא וית צבע זהורי וית צפרא חיתא ויטבול יתה
בדמא דציפרא נכיסתא ובמי מבוע וידי לביתא שבע
זימנין : וחטא : וידכי ית ביתא בדמא דצפרא
חיתא ובקיסא דארזא ובאיזובא ובצבע זהורי :
ושלח : ויפטור ית צפרא חיתא למברא לקרתא על
אנפי חקלא ויכפר על ביתא וידכי כרם זין ויתיאוס
ביתא למוקי חוב בצורעתא חיובא ציפורא תמן בזמאן
ההוא ומתכשרא למיכלא וית ציפרא נכיסתא הוא אסר
כהנא במיתאי אחרי ביתא : זאת : דא תהוי גזירת
אחוויית אורייתא לכל מכתש סגירותא ולנתקא : ולצרעת :
ולצורעת דלבושא ולביתא : ולשאת : ולשומא ולקלופי
ולבהקי : להורות : לאלפא כהנא לעדא בין יומא ק
קבלא דלא למיחמי ביה מכתשא לבין יומא נהורא ובין
בר נשא מסאבא לבין בר נשא דכיא דא תהוי גזירת
אחוויית מכתש צורעתא : וידבר :
ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר : דברו : מלילו עם
בני ישראל ותימרון להון גבר על גבר סיב דובה יהי
דאיב מבשריה חזיה חמא תלת זימני מסאב הוא :
וזאת : ודא תהי סאובתיה בזון חיוור כרירא חריר
בישריה ית דוביה או דלא יתחתם בישריה מדויה סאובתיה
היא : כל המשכב : כל משכבא דמיוחד למשכב עלוי
דובנא יהי מסאב וכל מאני דמיוחד למותב עלוי יהי
מסאב : ואיש : וגבר די יקרב במשכביה יצבע לבושוי
ויסחי בארבעין סאוון דמוי ויהי מסאב עד רמשא :
והיושב : ודי יתיב על מנא דמיוחד למותב עלוי דובנא
יצבע לבושוי ויסחי בארבעין סאוון דמוי ויהי מסאב עד
רמשא : והנוגע : ודיקרב בבשר דובנא יצבע לבושוי
ויסחי בארבעין סאוון דמוי ויהי מסאב עד רמשא :

וכי ירוק ׃ וארום ירוק דובנא בדכיא ויצבע לבשוי
ויסחי במורכשין סאוין דמוי ויהי מסאב עד רמשא ׃
וכל המרכב ׃ וכל זוגא ומרכבא דירכוב עלוי דובנא יהי
מסאב וכל דין יקרב בכל מאן דיהי תחותוי יהי מסאב עד
רמשא ׃ והנושא ׃ ודיטעין יתהון יצבע לבשוי ויסחי
במורכשין סאוין דמוי ויהי מסאב עד רמשא ׃ וכל אשר ׃
וכל מאן דיקרב ביה דובנא וידוי לא שטף במיא יהי
מסאב ויזין גבריו הוא יצבע לבשוי ויסחי במורכשין סאוין
דמוי ויהי מסאב עד רמשא ׃ וכלי ׃ ומאן דפחר דיקרב
בגויה דובנא יתבר וכל מאן דקיסא ישתטיף במיא ׃
וכי יטהר ׃ וארום ידכי מן פסק מדובניה דוויה ויימני ליה ש
שובעא יומין לדכותיה ויצבע לבשוי ויסחי בשריה במי
מבוע וידכי ׃ וביום ׃ וביומא תמינאה יסב ליה תרין
שפנינין רברבין או תרין גוזלין בני יונה וייתי יתהון לקדם
ה' לתרע משכן זמנא ויתנינון לכהנא ׃ ועשה ׃ ויעבד
כהנא חד קרבן חטאתא וחד קרבן עלתא ויכפר עלוי כהנא
קדם ה' וידכי מן דוויה ׃ ואיש ׃ וגבר
ארום יפוק מיניה שכבת זרעא ויסחי במורכשין
סאוין דמוי ית כל בשריה ויהי מסאב עד רמשא ׃
וכל ׃ וכל לבושא וכל צלא די יהוי עלוי שכבת זרעא
ויצבע במוי ויהוי מסאב עד רמשא ׃ ואשה ׃
ואיתתא דגבר די ישמש גבר עמה שכבת זרעא ׃
ויסחין במורכשין סאוין דמוי ויהון מסאבין עד רמשא ׃
ואשה ׃ ואיתתא ארום תהי דייבא ודמא
סאוב ומובא ואדום הי כמין געתרנא או הי כמוי
דבר נשתא או הי כמוא חמר סמוק בתרין תולקין דמוי
ודבה מסאב הוי דובנא כבשרה שובעא יומין תהי יתבא
בריחוקא כל דיקרב בה יהי מסאב עד רמשא ׃ וכל ׃
וכל מורעא דאוחד למשכוב עלוי בעדוני דריחוקה
יהי מסאב וכל מורעא דאוחד למותב עלוי בעדוני
רוחעה

ריחוקה יהי מסאב ׃ וכל ׃ וכל מן דיקרב במשכבה
יצבע לבושוי ויסחי בארבעין סווין דמוי ויהי מסאב עד
רמשא ׃ וכל הנוגע ׃ וכל דיקרב בכל מנא דמייחד למיתב
עלוי יצבע לבושוי ויסחי בארבעין סווין דמוי ויהי מסאב
עד רמשא ׃ ואם על ׃ ואין על משכבא הוא ברובה ׃
דגלתיה או על מנא דהיא יתבא על קצתיה בזמן מיקרבנה
ביה יהי מסאב עד רמשא ׃ ואם שכב ׃ ואין שמשא
ישמש גבר עימה ותהוי ריחוקא עלוי ויהי מסאב לשבעא
יומין וכל משכבא דמייחד למשכביה עלוי יהי מסאב ׃
ואשה ׃ ואיתתא ארום ידוב דוב אדמא יומין ת־
תלתא בלא אשוני ריחוקה או ארום תידוב בתר יומי
ריחוקה כל יומי דוב סאובתא תהי מסאבא לדמשמש עמ
עימה אטול דמסאבא היא ׃ וכל המשכב ׃ וכל משכבא
דמייחד למשכוב עלוי כל יומי דובה הי במשכבא דמייחד
לריחוקה יהי לה וכל מנא דמייחד למיתב עלוי מסאב
יהי הי כריחוק סאובתה ׃ וכל ׃ וכל מאן דיקרב בהון
יהי מסאב ויצבע לבושוי ויסחי בארבעין סווין דמוי ו
ויהי מסאב עד רמשא ׃ ואם טהרה ׃ ואין אידכיית
מדובה ותמני לה שובעא יומין ובתר כדין תטבול בארבעין
סווין דמוי ותדכי ׃ וביום ׃ וביומא שביעאה תיסב
לה תרין שפנינין רברבין או תרין גוזלין בני יונה ותייתי
יתהון לות כהנא לתרע משכן זימנא ׃ ועשה ׃ ויעבד
כהנא ית חד חטאתא וית חד עלתא ויכפר עלה כהנא
קדם יי מדוב סאובתה ׃ והזרתם ׃ ותפרשון ית
בני ישראל מן סאובתהון ותפרשון מן נשיהון סמיך לווסת־ הון
ולא ימותון עליהון דימותון אטול סאובתהון בסאובתהון
ית משכני דמאן יוקר שכינתי שריא ביניהון ׃ זאת ׃
דא גזירת אחוויית דובנא ומן דיפוק מיניה שכבת זרעא
לאיסתאבא בה ׃ והדוה ׃ ולדסאיבא בתרא במרדות ריחוקה
ולדדייב ית דוביה לדכר או לנוקבא ולגבר די ישמש עם

מסאבתא כל אילין יהוון זהירין בסואבתהין וכד ידכון ;
ויתנון ית קרבנהון מאיל למכפרא עליהון ;

פרשה אחרי מות

וידבר יי אל משה ; ומליל יי עם משה מן בתר דמיתו
תרין בני דאהרן כהנא דכרבנא
בזמן קרוביהון אישתא נוכריתא קדם יי ומיתו במישתיו מאלהבן ;
ויאמר ; ואמר יי למשה מליל עם אהרן אחוך ולא יהי
עליל בכל עדן לקודשא מן לגו לפרגודא לקדם כפורתא
ארום בענני איקרי שכינתיה מתגליא על בית כפורי ;
בזאת ; בהדא מדה יהי עליל אהרן לקודשא בתור בר
תורי דלא עירובין לקרבן חטאתא ודכר לעלתא ; כתנת ;
כיתונא דבוץ מילת קודשא ילבש ומכנסין דבוץ מילת
יהון על בשריה ובקמורא דבוץ מילת יסר ומצנפתא דבוץ
מילת יעטף בריש לבושי קודשא הינון ברחץ בלבשם ;
דכהנא לא יהי עליל מגו דלא ידכר חובת עגלא דדהבא
ובזמן מיעליה יסחי ית בשריה בארבעין סאוין דמוי ;
וילבשינון ; ומאת ; ומן כנשתא דבני ישראל יסב תרין
צפירי בני עיזי דלא עירובין לקרבן חטאתא ודכר חד ;
לעלתא ; והקריב ; ויקרב אהרן ית תורא דחטאתא דהוא
מן ממונא ויכפר במשתעות מילוא עלוי ועל אנש ביתיה ;
ולקח ; ויסב ית תרין צפירין ויקים יתהון קדם יי בתרע
משכן זימנא ; ונתן ; ויתן אהרן על תרין צפירין עדבין
שוין עדבא חד לשמא דיי ועדבא חד לעזאזל ויערין ב
בקלפי וינסבינון ויסלקינון על צפיריא ; והקריב ;
ויקרב אהרן ית צפירא דסליק עלוי עדבא לשמא דיי ;

ויעבדינה

ויעבדיניה קרבן חטאתא : והשעיר : וצפירא דסליק
עלוי עדבא לעזאזל יתוקם בחיין קדם יי לכפרא על ט
סורחנות עמא בית ישראל לשדרא יתיה לממת במדבר תקיף
וקשי דבמדברא דצוק דהוא בית הדורי : והקריב :
ויקרב אהרן ית תורא דיליה ויכפר במשכנות מילוליה ע
עלוי ועל אינש ביתיה ויכוס ית תורא חטאתא דיליה :
חא ולקח : ויסב מלי מחתיתא גומרין לחשן דאישא מעילוי מדב
מן קדם יי ומלי חופנוי קטורת בוסמין כתישין ויעיל מן
לגיו לפרגודא : ונתן : ויתן ית קטורת בוסמיא על
אישתא קדם יי ויחפי ענן תנן קטורתא ית כפורתא דעל
סהדותא ולא ימות באישא מצלהבא קדם יי : ולקח :
ויסב מן אדמא דתורא וידי באדבעיה ימיניה על אפי כ
כפורתא לרוח קידומא ולקדם כפורתא ידי שבע זימנין
מן אדמא באדבעיה ימינא : ושחט : ויכוס ית צפירא
דחטאתא דמן ממונא דעמא ויעיל ית אדמא דצפירא מ
מלגיו לפרגודא ויעביד לאדמיה היכמא דעבד לאדמא
דתורא וידי יתיה על כפורתא ולקדם כפורתא : וכפר :
ויכפר על קודשא במשכנות מילוליה מסואבות בני ישראל
ומרודיהון לכל חטאיהון והכדין יעביד למשכן זימנא
דשרי עמהון בגו סאובתהון : וכל אדם : וכל אינש לא
יהי במשכן זימנא במיעליה לכפרא בקודשא על ח
חובהון דישראל עד זמן מיפקיה ויכפר עלוי ועל אינש
ביתיה ועל כל קהלא דישראל : ויצא : ויפרד ויפוק מן
קודשא למדבחא דקדם יי ויכפר עלוי במשכנות מילוליא
ויסב מאדמא דתורא ומאדמא דצפירא כד הינון מערבין
ויתן על קרנת מדבחא חזור חזור : והזה : וידי ע
עלוי מן אדמא באדבעיה ימיניה שבע זימנין וידכיניה
ויקדשיניה מסואבות בני ישראל : וכלה : ויפסוק מן
עור למכפרא על קודשא ועל משכן זימנא ועל מדבחא בצלות
מילוליא ויקרב ית צפירא חייא : וסמך : ויסמוך אהרן

ית תרתין ידוי בסידרא הדא יד ימיניה על שמאליה על
ריש צפירא חייא ויודי עלוי ית כל עוויית בני ישראל
וית כל מרודיהון לכל חטאיהון ויתן יתהון בשבוע׳ מן
מימרה ומפרשא בשמא רבא ויקירא על ריש צפירא
ויפטור ביד גבר די זמין מן אשתקד למהך למדברא ד
דצוק דהוא בית הדורי : ונשא : ויסובר צפירא עלוי
ית כל חוביהון לאתר צדיא ויפטור גברא ית צפירא ל
למדברא דצוק ויסוק צפירא על טוורין דבית הדורי
וידחיניה רוח זיקא מן קדם יי וימות : ובא : ויעול
אהרן ובנוי למשכן זימנא וישלח ית לבושי בוצא דאולת
דולבש בזמן מיעליה לקודשא ויצניעינון תמן : ורחץ :
ויסחי ית בישריה במוי באתר קדיש וילבש ית לבושוי ויפוק
ויפוק ויעביד ית עלתיה וית עלת עמיה ויכפר עלוי ועל
עמיה : ואת חלב : וית תרבא דחטאתא יסיק למדבחא
והמשלח : ודיפטור ית צפירא לעזאזל יצבע ית לבושוי ו
ויסחי ית בישריה בארבעין סווין דמוי ומן בתר כדין ייעול
למשריתא : ואת פר : וית תורא דחטאתא וית צפירא
דחטאתא דאיתעל מן אדמהון לכפרא בקודשא יתפקון ב
באסלין על ידיהון דטליא דכהנא ויסוברינון למיברא
למשריתא ויוקדון בנורא ית משכיהון וית בשריהון וית
רעייהון : והשורף : ודמוקיד יתהון יצבע לבושוי ויסחי
ית בשריהון בארבעין סווין דמוי ומן בתר כן ייעול למש דומני
ריתא : ותהי דא לכון לקיים עלם בירחא שביעאה
הוא ירח תשרי בעשרא יומין לירחא תענון ית נפשתכון
מן מיכלא ומן משתיא ומן הניית בי בני ותמרוקא ומסנא
ותשמיש ערסא וכל עיבידתא לא תעבדון יציבא וגיורא
דיתגייר ביניכון : כי ביום : ארום ביומא הדין יכפר
עליכון לדכאה יתכון מכל חוביכון ומן קדם יי תודון
סורחנותכון ותדכון : שבת : שבת שבתא הוא לכון
כל עיבידת פולחנא לא תעבדון ותענון ית נפשתיכון ק

קיים

קיים עלם : וכפר : ויכפר כהנא די רבי יתיה ודיקרב
קורבניה לשמשא תחות אבוי וילבש ית לבושי דבוץ מילת
לבושי קודשא : וכפר : ויכפר על מקדש קודשא ועל מ
משכן זימנא ועל מדבחא ועל כהניא ועל כל עמא דקהלא
יכפר במשתעיות מיליא : והיתה : ותהי דא לכון לקיים
עלם לכפרא על בני ישראל מכל חוביהון חדא זימנא ב
בשתא ועבד אהרן היכמא דפקיד יי ית משה :
וידבר : ומליל יי עם משה למימר : דבר : מליל עם
אהרן ועם בנוי ועם בני ישראל ותימר להון דין פיתגמא
דפקיד יי למימר : איש : גבר טלי או סיב מבית
גניסת ישראל די יכוס ניכסת תור או אימר או עיזא ב
במשריתא או די יכוס מברא למשריתא : ואל : ולתרע
משכן זימנא לא ייתיניה לקרבא קרבנא קדם יי קדם
משכנא דיי אדם קטל יתחשב לגברא ההוא ותהי ליה
כאילו אדם זכאי אשד וישתצי בר נשא ההוא מגו ע
עמיה : למען : מן בגלל דייתון בני ישראל ית נ
ניכסתהון דהינון דבחין על אנפי חקלא וייתונון קדם
יי לתרע משכן זימנא לות כהנא ויכסון ניכסת קודשין
קדם יי יתהון : וזרק : ויזרוק כהנא ית אדמא על
מדבחא דיי בתרע משכן זימנא ויסיק תרבא לאתקבלא
ברעוא קדם יי : ולא יזבחו : ולא ידבחון תוב ית ד
דיבחיהון לטעוון דמתילין לשידי דהינון טען בתריהון ק
קיים עלם תהי דא להון לדריהון : ואליהם : ולהון ת
תימר גבר גבר טלי וגבר סיב מבית גניסת ישראל ומן
גיוריא דיתגיירון לאיתב ביניכון די יסיק עלתא או
ניכסת קודשיא : ואל פתח : ולתרע משכן זימנא לא
ייתיניה למעבד יתיה קרבנא קדם יי וישתיצי בר נשא
ההוא מעמיה : ואיש : וגבר טלי וגבר סיב מבית
גניסת ישראל ומן גיוריא דמתגיירין לאיתב ביניהון
די ייכול כל אדמא ואתן פנוייתי למעסוק בבר נשא

הוא די ייכול כל אדמא ואשיצי יתיה מגו עמיה ; כי נפש ;
ארום קיום נפש כל בשרא באדמא הוא ואנא יהבתיה
לכון לגזירתא דתהוי מן אדם נכסתא על מדבחא אתעל
ולכפרא על אדם נפשתכון ארום אדם נכסתא הוא על
חובי נפשא יכפר ; על כן ; כדין אמרית לבני
ישראל אזדהרון דכל בר נשא מנכון לא ייכל אדמא ;
וגיורייא דאתגיירין לאיתב בניכון לא ייכלון אדמא ;
ואיש ; וגבר שלי או גבר מבית אבות בני
ישראל ומן גיורייא דיתגיירין לאיתב בניכון די יצוד
צידא חיותא או עופא דמיתכשרין לאיכל וישוד ית אדמיה
בניכסתא ומן לא ארתקלו ניכסתיה יכסיניה בעפרא ;
כי נפש ; ארום קיום נפש כל בשרא אדמיה בנפשיה
הוא ואמרית לבני ישראל אדם כל בשרא לא תיכלון
ארום קיום נפש כל בשרא אדמיה הוא כל מן דייכליה נה
ישתיצי ; וכל נפש ; וכל בר נש דייכול בשרא דמית
בקיולא נכסתא ובשר תבירא בציביא ובגיורייא ויצבע
לבושוי ויסחי במרחצן מוין דאוי ויהי מסאב עד רמשא
וידכי ; ואם לא ; ואין אדשע ולא יצבע ובשריה לא
יסחי ויקבל חוביה ; וידבר ; ומליל ;
יי' עם משה למימר ; דבר ; מליל עם בני ישראל
ותימר להון אנא הוא אלהכון ; כמעשה ; כעובדין
בישין דעמא דארעא דמצרים דיתיתבתון בה לא תעבדון
והי כעובדין בישין דעמא דארעא דכנען דאנא מעיל ;
יתכון לתמן לא תעבדון ובנימוסיהון לא תהכון ; את ;
ית סידרי דיני תעבדון וית קיימי תטרון להלכא בהון :
אנא יי' אלהכון ; ושמרתם ; ותטרון ית קיימי וית
סידרי דיני דאין יעבד יתהון אנשא ויחי בהון בחיי עם
עלמא וחולקיה עם צדיקייא אנא יי' ; איש ;
גבר עלי וגבר סוב לכל קריבת בשריה לא תקרבון לבזאה
ערייתא בשלושתא ובפרסומי ערייא אנא יי' ; ערות ;

ערות

ערית אבוך וערית אמך לא תבזי איתתא לא תשמש עם
אבהא וגבר לא ישמש עם אמיה אמך היא לא תבזי ע-
עריתה : ערות : ערית אתת אבוך לא תבזי מטול
דעריתא דאבוך היא : ערות : ערית אחתך בת אבוך
או בת אמך מה דיוליד אבוך מן אתתא אחרי או מן אמך
או מה דילידת אמך מן אבוך או מן גבר חורן לא תבזי
עריתהן : ערות : ערית ברת ברך או ברת ברתך
לא תבזי עריתהן ארום הי כעריתך הינון : ערות :
ערית בת אתת אבוך דילידת מן אבך אחתך היא לא
תבזי עריתה : ערות : ערית אחת אבוך לא תבזי
קריבת בשר אבוך היא : ערות : ערית אחת אמך
לא תבזי ארום קריבת בשר אמך היא : ערות : ערית
אחבוך לא תבזי ולות אינתתיה לא תקרב בתשמיש ערסא
אתת אחבוך היא : ערות : ערית כלתך לא תבזי ״
אתת ברך היא לא תבזי עריתה : ערות : ערית
אתת אחוך לא תבזי בחיי אחוך ובתר מותיה אין אית
ליה בנין עריית דאחוך היא : ערות : ערית איתא
וברתה לא תבזי ית ברת ברה וית ברת ברתה לא תיסב
לבזאה עריתה קריבת בשרה הינון זנו היא : ואשה :
ואיתתא בחיי אחתה לא תיסב לאעקא לה לבזאה עריתה
עלה כל יומי חייהא : ואל אשה : ולציד אתתא בזמן ריחוק
סואבתא לא תקרב לבזאה עריתה : ואל אשת : ולציד
אתת חברך לא תתן תשמישתך לזרעא לאסתאבא בה :
ומזרעך : ומן זרעך לא תתן בתשמישתא לציד בת עממין
לאעברא לפולחנא נוכראה ולא תפיס ית שמא דאלהך אנא
יי : ואת זכר : ועם דכורי לא תשכוב בתשמישין דאיתא
מרחקה היא : ובכל : ובכל בעירא לא תתן תשמישך
למסתאבא בה ואיתתא לא תקום קדם בעירא לאתהנאה
מינה תבלא הוא : אל תטמאו : לא תסתאבון בחדא מכל
אילין ארום בכל אילין איסתאבו עממיא דאנא מגלי מן

קדמיכון ׃ ותטמא ׃ ואסתאבת ארעא ואסערית ׃
חובה עלה ופלטת ארעא ית דיירהא ׃ ושמרתם ׃
ותטרון אתון כנשתא דישראל ית קימי וית סידרי
דיני ולא תעבדון חדא מכל תועבתא האלין יציביא
וגיוריא דיתגיירון בניכון ׃ כי את ׃ ארום ית
תועבתא האלין עבדו אנשי דקדמיכון ואסתאבת
ארעא ׃ ולא תקיא ׃ ולא תפלוט ארעא יתכון בסאובתכון
יתה היכמא דפלטת ית עממיא דקדמיכון ׃ כי כל ׃
ארום כל מן דיעבד חדא מכל תועבתא האלין וישתיצון
נפשתא דיעבדן הכדין מגו עמהון ׃ ושמרתם ׃
ותטרון ית מטרת מימרי לאזדהרא מטול דלא למעבד
מנימוסי תועבתא דאתעבידו בארעא קודמיכון ולא
תסתאבון בהון אנא הוא ײ אלהכון ׃ ׃ ׃

פרשה קדשים ׃ ׃

וידבר ׃ ומליל ײ עם משה למימר ׃ דבר ׃ מליל
עם כל כנשתא דבני ישראל ותימר להון ק
קדישין תהון ארום קדיש אנא ײ אלהכון ׃ איש אמו ׃
גבר מן אמיה ומן אבוהי תהוון דחלין וית יומי שביא דלי
תטרון אנא ײ אלהכון ׃ אל תפנו ׃ לא תתפנון לטעון
ועבדן דמתכא לא תעבדון לכון אנא ײ אלהכון ׃
וכי תזבחו ׃ וארום תכסון נכסת קודשיא קדם ײ
לרעוא לכון תכסנונה ׃ ביום ׃ ביומא דתכסנונה
יתאכל וביומא חרן ומה דאשתאר עד יומא תליתאה ב
בנורא יתוקד ׃ ואם האכל ׃ ואם אתאכלא יתאכל
ביומא תליתאה פסול הוא לא יהי לרעוא ׃ ואוכליו ׃
ודיכליניה חוביה יקבל ארום ית קודשא דײ אפיס ׃

ואשתיצי

וישתיצי בר נשא ההוא מגו עמיה : ובקצרכון : ובזמן מ
מחצדכון ית חצדא דארעכון לא תשיצון פאתא חדא דאת
בחקלך למחצד ולקטא דחצדך לא תלקיט : וכרמך : וכרמי כין
לא תבערון עוללתהון ונותרא דכרמך לא תלקט לעניי ו
ולגיורי תשבוק יתהון בחיבותהון אנא הוא ה' אלהכון :
לא תגנבון : עמי בני ישראל לא תהוון גנבין ולא תכפרון
ולא תשקרון אנש בחבריה : ולא תשתבעון : עמי בני ישראל
לא ישתבע חד מנכון בשמי לשקרא לאפסא ית שמא דאלהך
אנא ה' : לא תעשוק : לא תעשוק ית חברך ולא תניס :
ולא תבית סוטרא דאגירא לאעבדא גבך עד צפרא :
לא תקלל : לא תלוטין מן דלא שמע וקדם סמיא לא תשוון
תקלא ותדחל מאלהך אנא ה' : לא תעשו : לא תעבדון
שקר בסדר דינא לא תסבון אפין למסכנא ולא תיקרון
אפי רבא בקושטא תדונון חבריכון : לא תלך : לא תהון
אזלין בתר לישן תליתאי דהוא קשי הי כחרבא דקטיל מן
תרין חורפוי למיכל קורצין למעקא לבר עמך לא תימנע
זכו דחברך לאסהדא עלוי בדינא אנא ה' : לא תשנא :
לא תמללון שעיעא בפומכון למיטני ית אחוכון בלבכון
אוכחא תוכחון ית חבריכון ברם אין מקבל לא תקבלון
מטולתיה חובא : לא תקום : לא תהוון נקמין ולא נטרין
דבבו לבני עמך ותרחמיה לחברך דמן אנת סני לך לא
תעביד ליה אנא ה' : את חקתי : ית קיימי תיטרון :
בעירך לא תרכבינה עירבובין חקלך לא תזרע עירבובין
ולבוש עירבובין כלאי עמר וכיתן לא יסוק עלך :
ואיש : וגבר ארום ישכוב עם איתתא תשמיש זרעא
והיא אמתא וחרתא מתארסא לגבר חרי ואתפרקא כולה
עד כדון לא איתפריקת בכספא או שטר שחרורה לא
איתיהיב לה בקושטא יהי בדינא למלקי היא מחייבא ולא
היא בבית סדר קטולין לית הינון חייבין ארום לא איתחררת
כולה : והביא : וייתי גבר דשאיש עימה ולא היא ית

קרבן אשמיה לתרע משכן זמנא דיכרא לאשמא : וכפר :
ויכפר עלוי כהנא בדיכרא דאשמא קדם ה' מעל חוביה
דחב וישתביק ליה מחוביה דחב : וכי
וארום תיעלון לארעא ותיצבון כל אילן דמיכלא ותגזרון
גזרא ית אביה תלת שנין יהי לכון מרחק למיכלא לא
יתאכל : ובשנה : ובשתא רביעתא יהי כל אביה ק
קודשי תושבחן קדם ה' מתפרק מן כהנא : ובשנה :
ובשתא חמישתא תיכלון ית אביה מטול דיוספון לכון
מן שמיא עללתיה אנא הוא אלקכון : לא תאכלו : לא
תיכלון מבשר כל ניכסתא עד דאדמא קוים במזרקיא ::
לא תהוון נטרי נחשין ולא אחורי סנהדרין עניין :
לא תקיפו : לא תקפון צדדי רישיכון ולא תחבלון ית ש
שומת דקניכון : ושרט : ושורטת חיבול על נפש ד
דמית לא תתנון בבשרכון וכתב חקיק לרשם חריות
צורא לא תתנון בכון אנא ה' : אל תחלל : לא תפסון
ית בנתיכון לאסקא יתהן לזנו ולא תשהון לאסקא ב
בנתיכון לגבריכון סאיך למירקיהן דלא יטעיין בזנו
בתר עממי ארעא ותתמלי ארעא זנו : את שבתתי :
ית יומי שביא דילי תטרון ולבית מקדשי תהון דחלין ב
בדחלתא אנא ה' : אל : לא תפנון בתר שאלי בידין
ומסקי זכורו ותבעי גרם ידוע ולא תתבעון לאסתאבא
בהון אנא ה' אלקכון : מפני : מן קדם סבין דסברין
באורייתא תקומון ותיקר אפי חכימא ותדחל מאלקך א
אנא ה' : וכי יגור : וארום ייתון ויתגייר ויתחבן
עמכון גיורא בארעכון לא תונון יתיה במילין קשין :
כאזרח : כיציבא מנכון יהי לכון גיורא דאתגייר עמכון
ותרחם ליה כוותך דמה את שני לך לא תעביד ליה
ארום דיירין הויתון בארעא דמצרים אנא הוא ה' אלקכון :
לא תעשו : לא תעבדון שקר בסידרי דינא במשחתא דקוינא
וסיתא במתקלא ובמכילתא בגישורא ובמחקא :

מאזני

מאוזני: מודנוון דיקשוט מתקלין דיקשוט מכלן דיקשוט
וקסטין דיקשוט יהי לכון אנא ה' אלקכון דהנפיקית יתכון
פריקין מארעא דמצרים: ושמרתם: ותטרון ית
כל קיימיי וית כל סידרי דיניי ותעבדון יתהון אנא ה':
וידבר: ומליל ה' עם משה למימר: ואל בני:
ועם בני ישראל תמליל גבר טלי או גבר סיב מן גניסת
בני ישראל דיעבר מזרעיה למולך לאתקרבא בנורא. מ
מיתקטלא יתקטיל עמא בית ישראל יחייבון יתיה אטלות
אבנין: ואני אתן: ואנא איתן פנוייתא לעסוק בגברא
ההוא ואישצי יתיה מגו עמיה ארום מזרעיה יהב לפולחנא
נוכראה מן בגלל לסאבא ית מקדשי ולאפסא ית שמא ד
קודשי: ואם העלם: ואין מכבש יכבשון עמא בית
ישראל ית עיניהון מן גברא ההוא כדיתן מזרעיה לפולחנא
נוכראה מטול דלא למקטול יתיה: ושמתי: ואשוי
אנא פנויתא לעסוק בגברא ההוא ובגניסתיה דאחפיין
עלוי לאתרדאה במוסרי ויתיה אישצי וית כל דטען בתרוי
למטעי בתר פולחנא נוכראה מגו עמהון: והנפש:
ובר נש דיסטי בתר שאלי בידין ומסקי זכורו ותבעי גרם
ידוע למטעי בתריהון ואיתן פנויתא לעסוק בבר
נשא ההוא ואישצי יתיה במותנא מגו עמיה: והתקדשתם:
ותתקדשון ותהון קדישין בגופיכון מטול דאקבל ברעוא
צלותכון אנא הוא ה' מקדשכון: ושמרתם: ותטרון
ית קיימיי ותעבדון יתהון אנא הוא ה' מקדישכון:
כי איש: ארום גבר טלי וגבר סיב דילוט ית אבוי
וית אימיה בשמא מפרשא איתקטלא יתקטל באטלות אבנין
מטול דאבוי ואימיה לט קטלא חייב: ואיש: וגבר
דיגור ית איתת גבר מארסא או די יגור ית איתת
חבריה מיגורא דיתקטלא יתקטל על מיגורא בשינוק
סודרא אקושא בגו רכיכא ועל מארסא באטלות אבנין
גיורא וגיורתא: ואיש: וגבר די ישמיש עם איתת

ואבוי כנן דהוא ואמיה כנן דהוא חורנותי עבירתי דאבוי
בני אתקטלא יתקטלון תריהון קטלא חייבן במטלות
אבנן : ואנש : וגבר די ישמש עם כלתה אתקטלא
יתקטלון תריהון תבלא עבדו קטלא חייבן במטלות א
אבנן : ואנש : וגבר די ישמש עם דכורא תשמישין
דאיתא תועבתא עבדו תריהון אתקטלא יתקטלון במטלות
אבנן : ואנש : די יסב ית איתא וית אמה זמה היא
בנורא יוקדון יתה ויתהין במתבות אוכב למיהון ולא
תהי זמה בניכון : ואנש : וגבר דיתן תשמישיה ב
בבעירא אתקטלא יתקטל במטלות אבנן וית בעירא
תקטלון בקולפו : ואשה : ואיתתא די תקרב לכל
כל בעירא לאתהנייא אותה ותקטלון ית איתתא במטלות
אבנן וית בעירא בקולפי אתקטלא יתקטלון דין קטול
חייבן : ואנש : וגבר די ישמש עם אחתה ברת אבוי
או ברת אמיה ויבזי ית עבירתה והיא תבזי ית עבירתה
בני הוא ארום חסדא עבדית עם קדאמי אן כגלל ד
דיתגלי עלמא אנהון עד לא אתיהב קיימא בעלמא ואן
דאתיהב קיימא בעלמא כל דיעבד כדין ישתיצון מותנא
וחאיין בבושתהון בני עמהון אוזל דעבירת אחתי בני
חובי יקבל : ואנש : וגבר די ישמש עם איתתא דוותא
ובזי ית עבירתה וית מבוע אדמה סובחתה בני והיא בזית
ית מבוע דמהא וישתיצון תריהון במותנא אבן עמהון :
ועבות : ועבית אחת אמך ואחת אבך לא תבזי ארום
ית קריבה בשריה בני חובהון יקבלון במותנא ישופון :
ואנש : וגבר די ישמש עם איתת אחבוי עבית אחבוי
בני חוביהון יקבלון במותנא ישופון דלא וולד ואורין :
ואנש : וגבר די יסב ית איתת אחוי במיוני ארחקא הוא
עבירתה דאחוי בני דלא וולד יהון : ושארתם : ותנטרון
ותעבדון יתהון ולא תפלוט יתכון ארעא דאנא אעיל יתכון

לתמן

ותמן למיתב בה : ולא תלכו : ולא תהכון בנימוסי ע
עממיא דאנא מגלי מן קדמיכון ארום ית כל מרחקיא ה
האילין עבדו ורחיק מימרי יתהון : ואומר : ואמרית להון
אתון תירתון ית ארעהון ואנא איתנינה לכון למירת יתה ארע עבדא חלב
ודבש אנא הוא ה' אלקכון דאפרשית יתכון מן עממיא :
סדא והבדלתם : ותפרשון מן בעירא דמתכשרין למיכל לדמיס
למיכל וכן עופא דמיפסל למיכל לדמיכשר למיכל ולא ת
תשקצון ית נפשתיכון בבעירי דריסת חייתא ובעופא
דריס בר נצצא וכל מן דרחיש ארעא דאפרשית לכון
לסאובהון : והייתם : ותהון קדמי קדישין ארום
קדיש אנא ה' דבחרית בכון ואפרשית יתכון מן עממיא
אתון למהוי פלחין קדמי : ואיש : וגבר או איתתא
ארום יהי בהון בידין או זכורו אתקטלא יתקטלון באבנא
יאטלון יתהון קטלא חייבין : : :

פרשה אמור

ויאמר ה' אל משה : ואמר ה' למשה אמר לכהנא בני אהרן
דכורא דיתפרשון מן סאוב ובדנון ת
תימר להון על כהנא דמית לא יסתאב בעמיה : כי אם :
אלהן לאנתתא דקריבא לגופיה לאימיה ולאבוי ולבריה ולברתיה ולאחוי : ולאחותו : ולאחתיה בתולתא דקריבא
ליה ולא מארסא ודעד כדון לא הות מיבעלא לגבר לה יסתאב :
לא יסתאב : לא יסתאב בעלא לאיתתיה אלהין כד כשרא ליה
ברם לקריבי בישרא עברין שכבר עיסיה ויתחל עלוהון :
לא יקרחו : לא ירשמון רשם על רישיהון ולא רושם כרושיהון
ואומני דיקניהון לא יספרון ובבשרהון לא יחבלון חבול :

קדושים : קדישין יהון קדם אלההון ולא יפסון ית שמא
דאלההון ארום ית קרבניא דיי תקרובת דאלקהון
הינון מקרבין ויהון קדישין בגופיהון : אשה : איתתא
מטעיא בזנו ודאיתלידא מן פסולא לא יסבון ואיתתא
דאיתפטרא מן מגברה מן יבמא לא יסבון ארום
קדיש הוא קדם אלקיה : וקדשתו : ותקדשיניה לכהנא
ארום ית קרבן אלקך הוא מקריב קדיש יהי לך ולא ת
תפסיניה ארום קדיש אנא יי מקדישכון : ובת : ובת
גבר כהין אזרטו ארום תפיס גרמה למיטעי בזנו
עד דהיא עם בית אבהא וזיית בנורא תתוקד :
והכהן : וכהנא רבא דאתרבא מאחוהי דיתריק על
רישיה משחא דרבותא ודיקרב ית קורבניה למלבש ית
לבושיא ית רישיה לא ירבי פירוע ולבושוי לא יבזע בשעת
אנוקי : ועל כל : ועל כל בר נש דמית לא יעול ולאבוי
ולאמיה לא יסתאב : ומן : ומן מקדשא לא יפוק ולא
יפיס ית מקדשא דאלקיה ארום משח רבות אלקיה עלוי
אנא יי : והוא : והוא איתתא דאית בה בתולהא יסב :
אלמנה : ארמלא ואיתפטרא ודאיתלידא מן פסולא ומטעיא בזנו
בזנו ית אלין לא יסב אלהן בתולתא מבנתא
עמיה יסב איתא : ולא יחלל : ולא יפיס זרעיה ב
בעמיה ארום אנא יי מקדשיה : וידבר :
ומליל יי עם משה למימר : דבר : מליל עם אהרן
למימר גבר מבנך לזרעית דריהון דיהי ביה מומא לא
יתכשר לקרבא קרבן אלקיה : כי כל : ארום כל גבר
דביה מומא לא יקרב גבר סמי או חגיר או לקי בחוט מיה
או דמשתמיט ירכיה : או איש : או גבר דיהי ביה
תבר דרגל או תבר דידא : או גבן : או דגבינוהי ש
שכבן חפין עינוהי או חית שיער בגבינוהי או דחליזין בעיני נוי
דמערב חיורא באוכמא או דאלי חרסין יבשין או דאלי
חזזיתא מצריתא או דמרחיני נפיחן וקליטין : כל איש :

כל גבר כהין דביה מומא מזרעא דאהרן כהנא לא יתקרב
לקרבא קרבניא דה' מומא ביה ית קרבן אלקיה לא יתקרב
לקרבא : לחם : ברם מותרי קורבניא דאלקים מה
דאשתייר מן קודשי קודשיא ומן קודשיא יתפרנס : אך :
לחוד לפרגודא לא יעול ולמדבחא לא יקרב ארום מומא
ביה ולא יפיס ית מקדשי ארום אנא ה' מקדישיהון : "
וידבר : ומליל משה עם אהרן ועם בנוהי ועם כל בני
ישראל : ' וידבר : ומליל ה' עם משה
לאמר : דבר : מליל עם אהרן ועם בנוהי ויתפרשון
מקודשיא דבני ישראל ולא יפסון ית שמא דקודשי דהינון
מקדשין קדמי אנא ה' : אמר : אימר להון לדרהרן ל
לדריכון כל גבר דיקרב מכל בניכון לקודשיא די יקדשון
בני ישראל קדם ה' וסובתיה עלוהי וישתיצי בר נשא ההוא
במותבו מן קדמי במותנא אנא ה' : איש : גבר
טלי גבר גבר סוב מזרעא דאהרן והוא מצרע או דייב
בקודשיא לא יכול עד זמן דאידכי ודיקרב בכל סואבת
בר נש או גבר דתיפוק מניה שכבת זרעא : או איש :
או גבר דיקרב בכל רחשא דיסתאב ליה או באינשא ד
דאית דיסתאב ליה ולכל סובתיה בחייוהי : נפש : בר
נש כהין דיקרב ביה יהי מסאב עד רמשא ולא ייכול מן
קודשיא אלהין אין אסחי בשריה במורבען סאוון דמוי :
ובא : ויטמוע שמשא ויתדכי ובתר כדין ייכול מן קודשיא
ארום מזונה הוא : נבלה : נבילא וקטולא לא ייכול
לאסתאבא בה אנא ה' : ושמרו : ויטרון ית מטרת
מימרי ולא יקבלון עלוהי חובא ולא ימותון ביה בפיסא מלה בזו
ארום יפסוניה אנא ה' מקדישיהון : וכל זר : וכל חילוני
לא ייכול קודשא בר ישראל דהוא תותבא דכהנא ואגירא
לא ייכול קודשא : וכהן : וכהנא ארום יקני בר נש
נוכראה קנין כספיה הוא ייכול ביה ואריכוני ביתיה
הינון ייכלון בלחמיה : ובת : וברת כהין ארום תהי

מתנסבא לגבר חילוני היא באפרשות קודשיא לא תיכול ;
ובת ; ובת כהן ארום תהי ארמלא או מתרכא ;
וולד לית לה מינה ותבת לבית אבוהא דלא מנטרא יבם
הי כיומי עלימותה ולא מעברא מן מזונה דאבוהא תיכול
וכל חילוני לא ייכול ביה ; ואיש ; וגבר ישראל ארום
ייכול קודשא בשלו ויוסיף חומשיה עלוהי ויתן לכהנא
ית קודשא ; ולא יחללו ; ולא יפסון ית קודשיא דבני
ישראל ית דיפרשון לשמא דיי ; והשיאו ; ויארעון יתהון
חובי ואשמתהון במיכלהון בסאובא ית קודשיהון ארום
אנא יי מקדישיהון ;   וידבר ; ומלל יי עם
משה למימר ; דבר ; מלל עם אהרן ועם בנוהי
ועם כל בני ישראל ותימר להון גבר עלי או גבר סיב
מבית כנשת ישראל ומן גיורא דבישראל דיקרב קרבניה
לכל נדריהון ולכל נסיבתהון דיקרבון קדם יי לעלתא ;
לרצנכם ; לרעוא לכון שלים דכר בתורי באימריא
ובבני עזיא ; כל אשר ; כל דביה מומא לא תקרבון א
ארום לא לרעוא יהי לכון ; ואיש כי ; וגבר ארום יקרב
ניכסת קודשיא קדם יי לפרשא נדרא או נסיבתא בתורי
או בענא שלים יהי לרעוא כל מומא לא יהי ביה ;
עורת ; דסמי או דתביר גרמא או דריסוי לקיין או
דעינוהי לקיין דאעבה חוורא בחרכא או דאלו חרסין
יבשין או חזזיתא מצריתא לא תקרבון אילין קדם יי
וקורבנא לא תקרבון מנהון על מדבחא לשמא דיי ;
ושור ; ותור ואימר יתיר כולייא או דחסיר כולייא נסיבא
תעביד יתיה ולנדרא לא יהי לרעוא ; ומעוך ; ודמעיך
ודכתישן בחרי ודשחית ודמסרס גירוי לא תקרבון לשמא
דיי ובארעכון לא תעבדון ; ומיד ; ומן יד בר עממין
לא תקרבון ית קרבן אלהכון מכל אילין ארום חיבולהון
בהון מומא בהון פסולין הינון לא לרעוא יהון לכון ;
וידבר ; ומלל יי עם משה למימר ; שור ; תור או אימ

לן זכותא דמדבר לן סדרי קרבנין תורא אתבחר קדמוי
כהן אדכר זכות סבא דאתא מאדינחא פטיר בגלי קריב
לשאר בר תורין רכיך ושמין מאמרא אתבחר תיניין כהן
אדכר זכות גברא יחידא דאת עקד על גבי אדבחא וגבא
ומדאן ליה מאמרא תחותוי לעלתא גדי בר עזי אתבחר
תליתאי כהן אדכר זכות שלימא דעבד גדיי בר עזי ית
תבשילין ואי ובעל לאבוי וזכה לאקבלא סדר ברכתא כהן כן
פרוש משה נביא ואמר עמי בני ישראל תור או אימר או גדיא
ארום יתיליד כמנהג עלמא ויהי שבעתי יומין בתר אימה
מטול די שתמודע דלא נפיל ומיומא תמינאה ולהלאה יתרעי
לקרבא קרבנא לשמא דיי : ושור : עמי בני ישראל היכמא
דאנא רחמן בשמייא כן תהוון רחמנין בארעא תורתא או
רחלא יתה וית ברה לא תיכסון ביומא חד : וכי תזבחו :
וארום תיכסון ניכסת נסיבת לשמא דיי לרעוא לכון ת
תיכסון : כנוס : ביומא ההוא יתאכל לא תשארון מיניה
עד צפרא אנא יי : ושמרתם : ותיטרון ית פיקודיי
ותעבדון יתהון אנא יי דיהב אגר טב לנטרי פיקודי ית
אורייתי : ולא תחללו : ולא תפסון ית שמא דקודשי ואתקדש
בגו בני ישראל אנא יי מקדשכון : המוציא : דהנפיק
יתכון פריקין מארעא דמצרים מטול למהוי לכון לאלקא :
אנא יי : וידבר : ומליל יי עם משה למימר :
דבר : מליל עם בני ישראל ותימר להון זמן סדרי מועדייא
דיי דתערעון יתהון מארעי קדיש אולין הינון זמן סידורי
מועדיי : ששת : שיתא יומין תתעבד עיבידא וביומא
שביעאה שבא ונייחא מארע קדיש כל עיבידא לא תעבדון
שבתא היא ליי בכל מותב מותבניכון : אלה : אילין
זמני סידורי מועדייא דיי מארעי קדיש די תערעון יתהון
בזימניהון : בחדש : בירחא דניסן בארבעסר לירחא
בני שימשתא זמן ניכסת פיסחא לשמא דיי :
ובחמשה עשר : ובחמיסר יומין לירחא הדין חגא דפטירא

לשמא דיי׳ שבעת יומין פטירי תיכלון ; ביום ; ביומא
קדמאה דחגא מערע קדיש יהי לכון כל עבידת פולחן -
לא תעבדון ; והקרבתם ; ותקרבון קרבנא לשמא דיי׳
שבעת יומין ביומא שביעאה דחגא מערע קדיש כל ע
עיבידת פולחן לא תעבדון ; וידבר ;
ומליל יי׳ עם משה למימר ; דבר ; מליל עם בני ישראל
ותימר להון ארום תיעלון לארעא דאנא יהיב לכון ותחצ׳ דון
ית חצדה ותיתון ית עומרא שירוי חצדכון לות כהנא ;
והניף ; וירים ית עומרא קדם יי׳ לרעוא לכון מבתר
יומא טבא קמאה דפיסחא ירימיניה כהנא ; ועשיתם ;
ותעבדון ביום ארמותכון ית עומרא אמר שלים בר
שתיה לעלתא לשמא דיי׳ ; ומנחתו ; ומנחתיה תרין
עשרונין סולתא פתיכא במשח ניכסת קורבנא לשמא דיי׳
מיול לאתקבלא ברעוא וניסוכי חמר רבעות
הינא ; ולחם ; ולחים וקלי ופירוכין תרתין לא תיכלון
עד כרן יומא הדין עד זמן מייתייכון ית קרבן אלהכון
קיום עלם לדריכון בכל מותבניכון ; וספרתם ;
ותימנון לכון מבתר יומא טבא קמאה דפיסחא מן יום
מייתייכון ית עומרא דארמותא שבע שבוען שלמן י
יהויין ; עד ממחרת ; עד מבתר שבועתא שביעאה
תימנון חמשין יומין ותקרבון מנחתא דלחים חדת לשמא
דיי׳ ; ממושבותיכם ; ממותב מותבניכון תיתון
לחים ארמותא תרתין גריצן תרין עשרונין סולתא יהויין ;
חמיר יתאפיין ביכורין לשמא דיי׳ ; והקרבתם ;
ותקרבון על לחמא הדין שבעא אמרין שלמין בני שנה
ותור בר תורין לא עירובין חד לחטאתא ותרין אמרין
בני שנה לנכסת קודשיא ; ועשיתם ; ותעבדון צ
צפיר בר עיזי לא עירובין חד לחטאתא ותרין אמרין
בני שנה לנכסת קודשיא ; והניף ; וירים כהנא יתהון
על לחמא דביכוריא ארמא קדם יי׳ על תרין אמרין קודשא

יהון

יהון לשמא דיי ׃ וקראותה ׃ ותערעון חיון נקוואין הי
כגרם כבן יומא הדין מערע קדיש יהי לכון כל עבידת פ
פולחנא לא תעבדון קיים עלם בכל מותבניכון לדריכון ׃
ובקצרכה ׃ ובגזין מחצדכון ית חצד ארעכון לא תסייפון
אומנא חדיו דזוות בחקליך במחצדך ולקטא דחצדך לא ת
תלקיט לענוי ולגיורי תשבוק יתהון אנא הוא יי אלקכון ׃
וידבר ׃ ומלול יי עם משה למואר ׃ דבר ׃
מלול עם בני ישראל למואר בתשרי דהוא ירחא שביעאה
יהי לכון יומא עבא דוכרן יבבא מערע קדיש ׃ כל ׃
כל עבידת פולחנא לא תעבדון ותקרבון קורבני לשמא
דיי ׃ וידבר ׃ ומלול יי עם משה
למואר ׃ אך ׃ ברם בעשרא יומין לירחא שביעאה הדין
יומא דכיפוריא הוא מערע קדיש יהי לכון ותענון ית ב
נפשתיכון מאוכלא ומשתיא ומשית בי כני ותמרוקין ׃
ותשמיש ערסא וסנדלא ותקרבון קורבנא קדם יי ׃
וכל מלאכה ׃ וכל עבידתא לא תעבדון בכבן יומא הדין
ארום יומא דכיפוריא הוא לכפרא עליכון קדם יי א
אלקכון ׃ כי כל ׃ ארום כל בר נש די יכול לצוומא ולא
יצום בכבן יומא הדין וישתיצי מאומתה מגו עמיה ׃
וכל הנפש ׃ וכל בר נש דיעבד כל עבידא בכבן יומא
הדין ואובד ית בר נשא ההוא מאומתה מגו עמיה ׃
כל מלאכה ׃ כל עבידת פולחנא לא תעבדון קיים
עלם לדריכון בכל אתר מותבניכון ׃ שבת ׃ שבת
נייחא הוא לכון ותענון ית נפשתיכון ותשרון לצומא
בתשעה יומין לירחא בעדוני רמשא מן רמשא ההוא ו
ועד רמשא חורן תהוון צוואין צומיכון ושבתין שובתכון ׃
וידבר ׃ ומלול יי עם משה למואר ׃ ד
דבר ׃ מלול עם בני ישראל למואר בחמשת עשר יומין לירחא
שביעאה הדין חגא דמטליא שובעא יומין לשמא דיי ׃
בסוכות ׃ במטלא קדמאה דחגא מערע קדיש כל עבידת

פולחנא לא תעבדון : שבעת : שבעתי יומין תקרבון
קורבנא לשמא דיי' בכשרין תהון למיזה קדם יי' על אזרח
כל עבידת פולחנא לא תעבדון : אלה : אילין זימני
סידרי מועדיא דיי' דתערעון יתהון מערעי קדיש ל
לקרבא קורבנא לשמא דיי' עלתא ומנחתא נכסת קודשין
וניסוכין פיתגם יום ביומיה : מלבד : בר מן
יומי שבתא דיי' בר ממתנתיכון ובר מנדריכון ובר
מכל נסיבתיכון דתיתנון קדם יי' : אך : ברם
בחמיסר יומא לירחא שביעה כד תכנשון ית עללתא
דארעא תחגון ית חגא דיי' שובעא יומין ביומא קדמאה
נייחא וביומא תמינאה נייחא : ולקחתם : ותיסבון
מן דילכון ביומא קדמאה דחגא פירי אילן משבח תרוגין
ולולבין והדסין וערבין דמרבין על נחלין ותחדון ק
קדם יי' אלהכון שבעתי יומין : וחגותם :

בסכת : במטלל רא
דר.די דמסגיאה בהולכתהן ותליתיא עד פושכא ויולה
סכך משומשה אתעבדא לטולא לשום חגא מן זימן ד
דארבעין מן זורעא ותליתין אמהתא עד שבעה פושכי
וחללא דרומא עשרא פושכי תרבון כל שובעא יומין
כל אזרחא בישראל ואפי' גיורי דלא צריכין למיתבון י
יתבון במטלייא מברכין לבריהון כל זימאת דעיילין תמן :
למען : מן בגלל די ידעון דריכון ארום במטלת ענני
יקרא אותיבית ית בני ישראל כד אפיקית יתהון
פריקין מארעא דמצרים אנא הוא יי' אלהכון : וידבר :
ומליל משה ית זמן סידורי מועדיא דיי' ואליפינון לבני
ישראל : וידבר : ומליל יי' עם משה
לאמר : צו : פקיד ית בני ישראל ויסבון מן דילך משח
זיתא זכיך כתיש לאנהרא לאדלקא בוציניא תדירא ב בריר
ביומא דשבתא ובזמני דשבתא : מחוץ : מברא

לפרגודא

לפרגודא דסהדותא לשכינתא דשכינתיה שריא בישראל במשכן
זימנא יסדר יתיה אהרן מרמשא ועד צפר קדם יי' תדירא
קיים עלם לדריכון : ולקחת : ותיסב סמידא ו
ותיפי יתה תריסירי גריצן שווין לתריסר שבטיא תרי
עשרונין תהי גריצתא חדא : ושמת : ותסדר יתהון
תרתין סידרין שית בסידרא חדא ושית בסידרא חדא
על פתורא בשקיקיה דמסדר קדם יי' : ונתת : ותיתן
על סידוריא צריד לבונתא ברירתא ותהי ללחמא לאדכרא
קורבנא קדם יי' : ביום : ביומא דשבתא ביומא
דשבתא יסדרוניה חדת קדם יי' תדירא מן בני ישראל ק
קיים עלם : והיתה : ותהי לאהרן ולבנוי ויכלוניה
מן בתר דמסתלקא מעל פתורא באתר קדיש ארום קודש
קודשין הוא ליה מקורבניא דיי' קיים עלם :
ויצא : גברי חייבין מרוד באלק שמיא נפק ממצרים
בר גברא מצראה דקטל גברא בר ישראל במצרים ועל על
איתתיה ואתעברת וילידת בר בגו בני ישראל וכד הוון
ישראל שרין במדברא בעא למפרוס משכניה בגו שבטא
בני דדן ולא שבקוה מן בגלל דטיכסין דישראל גבר על
טיכסיה באתוון לייחוס אבהתהון שריין ואתקוטטו כחדא
במשריתא ואזלו לבי דינא בר איתתא בת ישראל וגברא
בר ישראל דמן שיבטא דדן : ויקב : וכד נפק מבי
דינא כד מחייב פריש וחריף בר איתתא בת ישראל ית
שמא רבא ויקירא דמתפרש דשמע בסיני ואזיד וארגיז
ושום אימיה שלומית בת דיברי לשבטא דדן : ויניחהו :
דין הוא חד מן ארבעתי דינין דיעלו קדם משה נביא ודן
יתהון על פום מימרא דלעיל מינהון דיני ממונא ומנהון
דיני נפשתא בדיני ממונא הוה משה זריז ובדיני נפשתא
הוה מתון ובאילין ובאילין אמר משה לא שמעית מן ב
בגלל לאלפא רישי סנהדרייתא דישראל דעתידין למקום
בתריה דיהוון זריזין בדיני ממונא ומתונין בדיני נ

נפשתא ולא יבהתון לאשאלא דינא דמתקשי להון ארום
משה רבהון דישראל צרך דיימר לא שמעית בגין כן
ואצנעוהי יתיה בבית מטרא עד זמן דיתפרש להון על
גזירת מימרא דיי : וידבר : ומליל יי
עם משה למימר : הוצא : הנפק ית מרגזא למיברא
למשריתא ויסמכון כל סהדייא דשמעו בארגזותיה
ודייניא ית ידיהון על רישיה ויאטלון יתיה באבנין כל
כנישתא : ואל : ועם בני ישראל תמליל למימר
גבר טלי אין גבר סיב דירגז ויחרף שום כינויי אלקיה
ויקבל חוביה : ונקב : ברם מאן דמפרש ומחרף
שמא דיי אתקטלא יתקטיל אטלא יאטלון יתיה אבנין כל
כנישתא כגיורא כיציבא במן דיחרף שמא דמייחד
יתקטיל : ואיש : וגבר ארום יקטול כל נפשתא
דבר נשא מבני ישראל יתקטלא יתקטל בסייפא : -
ומכה : ודיקטול נפש בעירא ישלמינה נפשא חלף
נפשא : ואיש : וגבר ארום יתן מומא בחבריה
היכמא דעבד היכדין יתעבד ליה : שבר : דמי
תברא חולף תברא דמי עינא חולף עינא דמי שינא
חולף שינא היכמא דיתן מומא באינשא היכדין יתיהב
ביה : ומכה : ומן דיקטול בעירא ישלמינה ומן ד
דיקטול אינשא יתקטיל : משפט : דינא חדין יהי
לכון כגיורא כיציבא יהי ארום אנא הוא יי אלקכון :
וידבר : ומליל משה עם בני ישראל ואפיקו ית מרגזא
למברא למשריתא ואטלו יתיה אבנין ובני ישראל עבדו
למסמך ידיהון ולמרגם ולמצלב ולמקבור היכמא ד
דפקיד יי ית משה : :

פרשה בהר סיני

וידבר

וידבר : ומליל ה' עם משה בטורא דסיני למימר :
דבר : מליל עם בני ישראל ותימר להון ״
ארום תיעלון לארעא דאנא יהיב לכון ותשמוט ארעא ש
שמיטתא קדם יי : שש : שית שנין תזרעון חקליכון
ושית שנין תגזרון כרמיכון ותכנשון ית עללתא : :
ובשנה : ובשתא שביעתא נייח דשמיטתא יהי לארעא
די תשמוט קדם יי חקליכון לא תזרעון וכרמיכון לא
תגזרון : את ספיח : ית כתי שבוק חצדיכון לא
תחצדון וית ענבי דרופיכון לא תקטפון שנת שמיטתא
יהי לארעא : והיתה : ותהי שמיטת ארעא לכון ל
למיכל לך ולעבדך ולאמתך ולאגירך ולתותבך דדיירין
עמך : ולבהמתך : ולבעירך ולחיתא די בארעך
תהי כל עללתה למיכל : וספרת : ותימני
לך שבע שמיטין דשנין שבע זימנין ויהון לך
סכום יומי שבע שמיטין דשנין ארבעין ותשע שנין :
והעברת : ותעבר קל שופר יבבא בירחא שביעאה
בעשרא לירחא ביומא דכפוריא תעברון קל שופר
חירותא בכל ארעכון : וקדשתם : ותקדשון ית שנת
חמשין שנין ותכרזון חירותא בארעא דישראל לכל יתבהא
יובלא היא תהי לכון ותתובון גבר לאחסנתיה וגבר
לזרעיתיה תתובון : יובל : יובלא היא שנת חמשין שנין
תהי לכון לא תזרעון ולא תחצדון ית כתהא ולא תקטפון
ית ענבי שמיטהא : כי יובל : ארום יובלא היא
קודשא תהי לכון מן חקלא תיכלון ית עללתה : בשנת :
בשתא דיובלא הדא תתובון גבר לאחסנתיה :
וכי תמכרו : וארום תזבנון זבינין לחבריכון או תזבנון
עיסקא דמיטלטלא מן יד חבריכון לית אתון רשאין ״
לאונאה ית חבריה : במספר : עמי בני ישראל אתון
אתון זבנין חקיל או כרמא באנין סכום שניא בתר
יובלא תזבנון מן חבריכון באנין שניא דכנישות עב

עללתא יזבנון לכון : לפי : לפום סכום סוגי שניא
תסגי זבינוי ולפום סכום זעירות שניא תזעיר זבינוי
ארום מנין כנישות עללתא הוא מזבן לך : ולא תונו :
ולא תונון גבר ית חבריה במילין קשין ותדחל מאלהך
ארי אנא ה' אלהכון : ועשיתם : ותעבדון ית
קימאי וית סדרי דיני תטרון ותעבדון יתהון ותיתבון
על ארעא לרוחצן : וכי תאמרו : וארום אין תימרון
מה ניכול בשתא שביעתא הא לא נזרע ולא נכנוש ית
כתי עללתנא : וצויתי : ואפקיד ית ברכתי
לכון מן אוצרי טבון דבשמי שביעתי בשתא שתיתיתא
ותעבד ית עללתא חיס פום לתלת שנין : וזרעתם :
ותזרעון ית שתא תמינתא ותיכלון מן עללתא עתיקתא
דהויא שתא שתיתיתא עד שתא תשיעתא עד זמן
מיעל עללתא תיכלון עתיקתא : והארץ : וארעא
דישראל לא תזדבן לחלוטין ארום דילי ארעא ארום
דיירין ותותבין אתון עימי : ובכל : ובכל ארע
אחסנתכון פורקנא תתנון לארעא :
כי ימוך : ארום אין יתמסכן אחוך ויזבן מאחסנתיה
וייתי פריקיה הקריב ליה ויפרוק ית זבינת אחוהי :
ואיש : וגבר ארום לא יהי ליה מן דחזי למפרוק זבינוי
ותדבק ידיה וישכח הי כמיסת פורקניה : וחשב :
וידייק ית סכום שני זבינוי ויתיב ית מותרא לגבר
דזבן ליה ויתוב לאחסנתיה : ואם לא : ואין לא
תדבק ידיה הי כמיסת דיתיב ליה ויהי זבינוי ביד
מן דזבן יתיה עד שתא דיובלא ויפוק בלא כסף :
ויתוב לאחסנתיה : ואיש : וגבר
ארום יזבן בית מותבא בבירנין דמקפן שור ויהי
פורקניה עד משלם שתא דזבינוהי מן עידן לעידן יהי
פורקניה : ואם לא : ואין לא יתפריק עד מישלם
ליה שתא שלמתא ויקום ביתא דבקרתא דליה שורין :

לחלוטין

לחלוטין לדוקן יתה לדריו לא יפוק ביובלא : ובתי :
ובתי כופרניה דלית להון שור אחזר חזור הי פעודי סין
דפרזין על חקל ארעא יתחשבן פורקנה תהי לכון :
וביובלא יפקון : ועבי : וקירוי ליואי בתי קירוי
אחסנתהון פורקן עלם יהי לליואי : ואשר : ודאן
דיפרוק מן ליואי ויפוק זבנת ביתא וקירוי אחסנתהון
ביובלא ארום בתי קירוי ליואי הוא אחסנתהון בגו
בני ישראל : ושדה : וברא חקול פרוולי קירויהון פרודלי
לא יזדבן ארום אחסנת עלם הוא להון :
וכי ימוך : וארום יתמסכן אחוך ותמוט ידה עמך
ותתקיף בה ותהניה ידור ויתותב ויתפרנס עמך :
אל תקח : עמי בני ישראל לא תסבון לא שערין ולא
ריבוין ותדחל מאלהך ויתפרנס אחוך עמך :
ואת כספך : עמי בני ישראל ית כספכון לא תתנון
לה בשערין ובריבוין לא תתנון עבוריכון : אני :
אנא הוא יה אלהכון דאפקית יתכון פריקין
מן ארעא דמצרים מטול למתן לכון ית ארעא דכנען
למהוי לכון לאלהא : וכי ימוך : וארום
יתמסכן אחוך עמך ויזדבן לך לא תפלח בה הי
כעמוסי פולחנות עבדיא : כשכיר : הי כאגירא
הי כתותבא יהי עמך עד שתא דיובלא יפלח עמך :
ויצא : ויפוק לבר חורין מעמך הוא ובנוי עמך
ויתוב לגניסתה ולאחסנת אבהתוי יתוב : כי :
ארום עבדי הינון דהנפקית יתהון פריקין מארעא
דמצרים לא יזדבנון הי כעמוסי זבון עבדיא :
לא תרדה : לא תשעבדון בה בקשיו ותדחל מאלהך :
ועבדך : ברם עבדיכון ואמהתכון דיהון לכון מן
אמהתכון דאן עממיא די בחזרנותכון מנהון תזבנון
עבדין ואמהן : וגם : ואוף מבני תותבא עביליא
דדיירין עמכון מנהון תזבנון ומן ויחוסיהון דעמכון

דאתילידו בארעכון ולא מן כנענאי ויהון לכון לאח סנא :
והתנחלתם : ותחסנון יתהון לבניהון בתריכון
לירותת אחסנא לעלם בהון תפלחון ובאחיכון בני
ישראל גבר באחוהי לא תשעבדון בהון בקשיו :
וכי תשיג : וארום תארע יד ערל ותותב
דעמך ויתמסכן אחוך עמיה ויזדבן לערל תותב
דעמך או לשרוש פולחנא נוכראה למשמשא לה
ולפלחהא דאזרעית גיורא : אחרי : בתר דישתמו דע.
לכון דיזדבן מן יד פורקנו יהי ליה חד מן אחוהי
יפרקיניה : או דודו : או אחבוי או בר אחבוי
יפריקיניה או מקריב בשריה מזרעיתיה יפריקיניה
או תארע ידיה או ידא דציבורא ויתפרק : וחשב :
וידייק עם שבליה וכנה משתא דיזדבן ליה עד
שתא דיובלא ויהי כסף זבינוהי כמנין שניא כי-
יומי אגירא יהי עמיה : אם עוד : אין עד
כען אית סגי בשניא לפום סכומהון יתיב פורקניה
מכסף זבינוהי : ואם מעט : ואין קליל לאשתארין
בשניא עד שתא דיובלא ויחשב ליה כפום סכום
שנוהי יתיב ית פורקניה : כשכיר : הי כאגיר
שנא בשנא יהי עמיה לא ישעביד ביה בקשיו ואנת
חזי ליה : ואם : ואין לא יתפרק באילין שניא
ויפוק בר חורין בשתא דיובלא הוא ובנוהי עמיה :
כי לי : ארום דילי הינון בני ישראל אשתעבדין
למימרי עבדי הינון דאפיקית יתהון פריקין מן
ארעא דמצרים אנא ה' אלקכון : לא תעשו :
לא תעבדון לכון טעון וצלמין וקמתין ואבן סגדתא
סגדא לא תקימון לכון ואבן מציירא לא תתנון
בארעכון למסגד עלה ברם סעוד תקים בצידין :
ודיוקנין תשוון במקדשיכון ולא למסגד-
לה ארום אנא ה' אלקכון : את שבתותי :

ית

ית [illegible] יומי שבייא דילי תנטרון ולבית מוקדשי תהון
אזלין בדחלתא אנא ה' : // //

פרשה בחקותי // //

אם בחקותי : אין בקיימי אורייתי תהכון וית
סידרי דיני תנטרון ותעבדון יתהון :
ונתתי : ואיתן מיטריא דארעכון בעידנהון בכיר
ולקיש ותיתן ארעא פירי עללתה ואילן דאנפי ברא יצלח
בפירוי : והשיג : ויארע לכון דרכא ית קטפא
וקטפא יארע ית בר זרעא ותיכלון לחמיכון
ותשבעון ותיתבון לרוחצן בארעכון : ונתתי :
ואיתן שלמא בארעא דישראל ותשרון ולית דמניט :
ואבטל רשות חיות ברא מן ארעא דישראל ושלופי
חרב לא יעדון בארעכון : ורדפתם : ותרדפון
ית בעלי דבביכון ויפלון קדמיכון תבירי חרב :
ורדפו : וירדפון מנכון חמשא למאתא ומאתא
מנכון לריבבתא יעריקון ויפלון בעלי דבביכון
קדמיכון תבירי חרב : ופניתי : ואיתפני מן
אגר עממייא לאשלמא לכון אגר עובדיכון טביא
ואיתקיף יתכון ואסגי יתכון ואקים ית קיימי עמכון :
ואכלתם : ותיכלון עתיקא דמעתק ולא תשלמנין
וברם עתיקא מן קדם עיבורא חדתא תפנון מן
אוצרכון : ונתתי : ואיתן שכינת יקרי בניכון
ולא ירחק מימרי יתכון : והתהלכתי : ואשרי
איקר שכינתי בניכון ויהי מימרי לכון לאלקא פרוק
ואתון תהוון לשמי לאומא קדישא : אני : אנא

יי אלהכון דאפיקית יתכון פריקין מן ארעא דמצרים
מלמהוי להון משעבדין ותברית ניר שעבודהון
מעליכון ודברית יתכון מביניהון בני חרי והלכית
יתכון בקומא זקיפא ׃ [ואם לא ׃ ואין
לא תיצבון למשמע לאולפן מאולפי אורייתי ולא ת
תעבדון מן רעוונכון ית כל פיקודייא האילין ׃
ואם בחקתי ׃ ואין בקיימי אורייתי תקוצון ואין
ית סדרי דיני תרחיק נפשתכון בדיל דלא למעבד
ית כל פיקודיי ומופכון למבטלא ית קיימי ׃
אף אני ׃ לחוד אנא אעביד דא לכון ואיגרי ׃
עליכון מחת מותנא ית שחפותא וית קדחותא
מכליא עיינין ומפחא נפש ותזרעון לריקנא
זרעכון דלא יצמח וכתייא יכלון יתהון בעלי ד
דבביכון ׃ ונתתי ׃ ואיתן פנחתא למעסוק
בכון ותיתברון קדם בעלי דבביכון וירדון בכון ס
סנאיכון ׃ ותערקון ולית דרדיף יתכון ׃ ואם ׃
ואין בתר אילין מרדוותא לא תצבון למשמע לאולפן
אורייתי ואוסיף למרדי יתכון שבע מחוותא
על שבע עבירן די תעירתון קדמי ׃ ושברתי ׃
ואיתבר ית איקר תקוף מקדשיכון ואיתן ית שמיא
דעליכון ברירן הי כפרזלא דלא מזייע מן דלא ׃
למחתא לכון טלין ומטרין וארעא דתחותיכון הי
כנחשא דמזייע למובדא פירהא ׃ ותם ׃ ויסוף
לריקנו חילכון ולא תיתן ארעכון ית מה דזרעתון
מעלין לגווה ואילן דאנפי ברא יקלח פירוי ׃
ואם תלכו ׃ ואין תהכון עמי בעראי ולא תצבון
למשמע לאולפן אורייתי ואוסיף לאיתייה עליכון
שבעתי מחוו על שבע עבירן די תעירתון קדמי ׃
והשלחתי ׃ ואיגרי בכון רשות חיות ברא
ותתכל יתכון ותשיצי ית בעיריכון מבראי ותזער

יתכון

יתכון ולבעירן ויצדון אורחתכון : ואם באלה : ואין
באלין מרדותא לא תתרדון קדמי ותהכון קדמי בקשי : ואף
והלכתי : ואדבר אף אנא יתכון עמהון בקשוא
ואמחי יתכון לחוד אנא שבע מחן על שבע חוביכון :
די חטיתון קדמי : והבאתי : ואיתי עליכון עבדי
קטולי חרב לאתפרעא מנכון על דעברתון ית קיימי
ותתכנשון מן צירא לקירויכון ואגרי מותנא בניכון
ותתמסרון כד איתון ביד סנאיכון : בשברי :
כד איתבר לכון חוטר כל סעדי מזונא ויאפיין עשר
נשין לחמיכון בתנורא חד אדהוא זעיר וחרדין :
ויפלגן לכון כד מתקל במתקלא ותיכלון ולא תסבעון :
ואם בזאת : ואין בהדא תוכחתא לא תשמעון
לאולפן אוריתי ותהכון קדמי בקשיו : והלכתי :
ואדבר אף אנא יתכון עמהון בקשוא ואדרי יתכון
לחוד אנא שבע מחן על שבע חוביכון די חטיתון קדמי :
ואכלתם : ותיכלון בשר בניכון ובשר בנתיכון אמר
משה נביא כמה קשין הינון חוביא דיגרמו לאבהתנא
למיכל בשר בניהון ובנתיהון על דלא נטרו מצוות
דאוריתא : והשמדתי : ואשיצי ית במותיכון
ואיסכר ית חמניכון וקטמיכון ואשוי ית פגריכון
רמאין על פגרי טעוותכון ותרחק מימרי יתכון :
ונתתי : ואתן ית קירויכון צדיין ואשעמם ית
מקדשיכון ולא אקביל ברעוא ית קרבניכון : והשמותי :
ואצדי לחוד אנא ית ארעא דלא יהי עלה נחת רוחא
ויצדון הכדין עלה סנאיכון דיתבין בה : ואתכם :
ואתכון אדרי בין עממיא ואגרי בתריכון עבדי קטולי
חרב ותהי ארעכון צדיא וקירויכון יהוין צדיין :
אז תרצה : הא כדין תרעי ארעא ית שני שמיטהא כל
יומין דהיא צדיא ואתון תהון מיטלטלין ב

ל״א סוחך

ל״א חורבא

במרע בעלי דבבכון כבין תתנייח ארעא ותרעי ית
שני שמיטהא ׃ כל יומי ׃ כל יומין דהוו צדיא מ
מנכון תתנייח הי כמא דלא אתנייחת ית שני ש
שמיטיכון כד הוויתון שריין עלה ׃ והנשארים ׃
ודמשתיירין בכון ואעיל תברא בליבהון במרעתא
דסנאיהון ויהי רדיף יתהון קל טרפא דנתיר מן אילן
ויערקון הי כמערוקי חרבא ויפלון
ולית רדיף ׃ וכשלו ׃ ויתקלון גבר בחבריה הי כמן
קדם שלופי חרבא ורדיף לא אית ולא תהי לכון ת
תקומא למקום קדם בעלי דבבכון ׃ ואבדתם ׃
ותובדון בני עממיא ותגמר יתכון במותנא ארעא
בעלי דבבכון ׃ והנשארים ׃ ודמשתייר מנכון
יתמסון בחוביהון במרעתא דסנאיהון ואוף בחובי
אבהתהון בישיא דאחידין בידיהון עמהון ימסון ׃
והתודו ׃ ויודון בשעת עקתהון ית חוביהון וית
חובי אבהתהון בשיקריהון דשקרו במימרי ואוף ד
דהליכו עמי בקשיו ׃ אף אני ׃ ברם אנא אדכר
יתהון עבדי בקשיו ואעיל יתהון בגלותא בארעת
בעלי דבביהון הא בכין יתבר ליבהון טפשא ובכין
ירעון ית חוביהון ׃ וזכרתי ׃ ואדכר ברחמין
ית קיימא דקיימית עם יעקב בביתאל ואוף ית
קיימא דקיימית עם יצחק בטור מוריה ואוף ית
קיימא דקיימית עם אברהם בבני פסגיא ואדכיר
וארעא דישראל אדכר ברחמין ׃ והארץ ׃ וארעא
תתרטש ותשתבק מנהון ותרעי ית שני שמיטהא כל
יומין דהוו צדיא מנכון והינון ירעון ית חוביהון
לווטין חלף בירכן ומטין עליהון מכלא כל קבל מכלא
היא אילו דהינון בסידרי דינייא קצו וית קיימי יי
ואורייתי רחיקת נפשיהון ׃ ואף גם ׃ ואוף על

כל

כל דא ורחום ותהון במימרי כד יהון גלין בארע
בעלי דבביהון לא ומאסינון במלכותא דבבל ולא ירחק
מימרי יתהון במלכותא דמדי לשצאה יתהון במלכותא
דיון לאפסוק קיימי עמהון במלכותא דאדום ארום
אנא הוא יי אלקהון בזמן דגוג :. ואדכר : ודכיר טו
להון קים דקיימית עם אבהתהון קדמי בזמן דהפקית
ומפיקית יתהון פריקין מארעא דמצרים וחמון כל
עממיא ית כל גבורתא דעבדית להון מטול למהוי ל
להון לאלקא אנא יי :. אלה : אלין קיימיא וסדרי
דיניא וגזרת אורייתא דיהב יי בין מימריה ובין
בני ישראל בטורא דסיני על ידא דמשה :. //
ודבר : ומליל יי עם משה למימר : דבר : מליל
עם בני ישראל ותימר להון גבר ארום יפרש פירוש דנדרא
בעלוי נפשתא למימר דיי :. והיה : ויהי עלוייה דדכר
דכר מן בר עשרין שנין ועד בר שתין שנין ויהי עלוייה ח
חמשין סלעין דכסף בסלעי קודשא :. ואם נקבה : ואין
נקבה נוקבא היא ויהי עלוייה תלתין סלעין :. ואם :
ואין מבר חמש שנין ועד בר עשרין שנין ויהי עלוייה דכור
דכר עשרין סלעין ולנוקבא עשר סלעין :. ואם מבן :
ואין מבר ירחא ועד בר חמש שנין ויהי עלוייה דכור דכר
חמש סלעין דכסף ודברתה נוקבא עלוייה תלתא ס
סלעין דכסף :. ואם מבן : ואין מבר שתין שנין ו
ולעילא אין בר דכר ויהי עלוייה חמיסר סלעין ולברתה
נוקבא עשר סלעין :. ואם מך : ואין מסכן הוא "
מאיסת עלוייה ויוקימינה קדם כהנא ויעלינה כהנא
במיסת דתדביק יד נדירא היכדין יעלינה כהנא :.
ואם בהמה : ואין בעירא דיקרבון מינה קורבנא קדם
יי כל דיתן מינה קדם יי יהי קודשא :. לא יחליפנו :
לא ישלחפיניה ולא יפרג יתיה שלים בדמה מומא ודבה
מומא בשלים ואין מפרוג יפרג בעירא בבעירא ויהי

הוא ופירוגיה יהי קודשא : ואם כל : ואין כל בעירא
מסאבא דלא יקרבון מינה קרבנא קדם יי ויקים ית
בעירא קדם כהנא : והעריך : ויעלי כהנא יתה בין
טב לבין ביש היכמא דמעלי כהנא היכדין יהי : ואם :
ואין מפרק יפרקיניה ויוסיף חומש דמיה על עלוייה :
ואיש : וגבר ארי יקדיש ית ביתיה קודשא קדם יי
ויעליניה כהנא בין טב לבין ביש היכמא דמעלן כהנא
היכדין יקום : ואם : ואין דין דאקדיש יפרוק ית ב
ביתיה ויוסיף חומש כסף עלוי עלוהי ויהי דיליה : ואם :
ואין מן חקיל אחסנתיה יקדיש גבר קדם יי ויהי עלוייה לא יגב
כמיסת זרעיה אתר דמזדרע בה כור סערין בחמשין
סלעין דכסף : אם משנת : אין משתא דיובלא יקדיש
חקליה הי כעלוייה יקום : ואם אחר : ואין בתר יובלא
לא יגב יקדיש חקליה וידייק ליה כהנא ית סכום כספא כמיסת
שניא דאשתארן עד שתא דיובלא ומנכי ליה מן עלוייה :
ואם גאל : ואין מפרק יפרוק ית חקלא דין דאקדיש
יתיה ויוסיף חומש כספא עלוייה עלוי ויקום ליה : ואם :
ואין לא יפרוק ית חקלא ואין זבין ית חקלא לגבר חורן
לא יתפריק תוב : והיה : ויהי חקלא במיפקיה ביובלא
קודשא קדם יי הי כחקיל אפרשא לכהנא תהי אחסנתיה :
ואם : ואין ית חקיל זבינוהי דלא מן חקיל אחסנתיה
יקדיש קדם יי : וחשב : וידייק ליה כהנא ית ס
סכום דמי עלוייה עד שתא דיובלא ויתן ית עלוייה
ביומא ההוא קודשא קדם יי : בשנת : בשתא
דיובלא יתוב חקלא למן דזבניה מיניה למן דיליה אחסנת
ארעא : וכל ערכך : וכל עלוייה יהי בסלעי ק
קודשא עשרין מעין הויא סלעא : אך בכור : ברם
בוכרא דיתבכר לשמא דיי בבעירא לית אפשר דיקדיש
גבר יתיה אין תור אין אימר לשמא דיי הוא : ואם :
ואין בבעירא מסאבא ויפרוק בעלוייה ויוסיף חומש ד

דמוי

דמוי עלוי ואין לא מתפרק ניזדבן בדמי עלוייה : ..
אך כל : ברם כל אפרשא די יפרש גבר קדם יי׳ מן כל
דאית ליה מן אנשא ובעירא ומחקל אחסנתיה לא יזדבן
ולא יתפרק כל אפרשא קדש קודשין הוא קדם יי׳ : כל חרם :
כל אפרשא דיתפרש מן אנשא לא יתפרק בכספא אלהין
בעלוון ובנכסת קודשין ובבעוי רחמין קדם יי׳ מטול
דדין מטול מתחייב : וכל מעשר : וכל מעשרא דארעא
מזרעא דארעא ומפירי אילניא די יי׳ הוא קודש קודשין הוא
קדם יי׳ : ואם גאל : ואין מפרק יפרוק גבר
ממעשרות חומש דמוי יוסיף עלוי : וכל מעשר : וכל
מעשרא דתורי ועני כל דחלפין תחות שרביט׳ עשיראה
יהי קודשא קודש יי׳ : לא יבקר : לא יפשפש
בין טב לביש ולא יפרגניה ואין מפרג
יפרגניה ויהי הוא ופורגניה
יהי קודשא לא יתפריק :
אלה המצות : אילין
פיקודיא דפקיד יי׳ ית משה ולית אפשר לחרתא ..
בהון מידעם ופקידינן מטול
לאחוואותהון לות בני ישראל
בטוורא דסיני // // //

פרשה במדבר :

וידבר ה' אל משה במדבר סיני ; ומליל ה' עם משה במדברא
דסיני במשכן זימנא בחד
לירחא דאייר הוא ירחא תניינא דמן שתא תניתא למ
מפקהון מארעא דמצרים למימר ; שאו ; קבלו ית
חושבן כל כנישתא דבני ישראל לגניסתהון לבית אבהתהון
במנין שמהן כל דכורא לגלגלתהון ; מבן ; מבר עשרין
שנין ולעילא כל נפיק חילא בישראל תמנון יתהון לחיליהון
אנת ואהרן ; ואתכם ; ועימכון יהון גבר גבר
לשבטא גבר ריש לבית אבהתי הוא ; ואלה ; ואלין
שמהת גובריא דיקומון עמכון לראובן אמרכל אליצור
בר שדיאור ; לשמעון אמרכל שלמיאל בר צורי שדי ;
ליהודה אמרכל נחשון בר עמינדב ; ליששכר אמרכל
נתנאל בר צוער ; לזבולן אמרכל אליאב בר חילון ;
לבני יוסף לאפרים אמרכל אלישמע בר עמיהוד ; ל
למנשה אמרכל גמליאל בר פדה צור ; לבנימין אמרכל
אבידן בר גדעוני ; לדן אמרכל אחיעזר בר עמי שדי ;
לאשר אמרכל פגעיאל בר עכרן ; לגד אמרכל אליסף
בר דעואל ; לנפתלי אמרכל אחירע בר עינן ;
אלה ; אילין מזמני עם כנישתא רברבי שבטיא דאבהתהון
רישי אלפיא דישראל הינון ; ויקח ; ודבר משה ואהרן
ית גובריא האילין דאתפרשו בשמהן ; ואת כל ; וית
כל כנישתא כנשו בחד יומא לירחא דאייר הוא ירחא ת
תניינא ואתייחסו על זרעייתהון לבית אבהתהון במנין
שמהן מבר עשרין שנין ולעילא לגלגלתהון ; כאשר ;
היכמא דפקיד ה' ית משה ומננון במדברא דסיני ;
ויהיו ; והוו בני ראובן בוכרא דישראל ויחוסיהון
לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן לגלגלתהון כל
דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא ;

פקודיהם : סכומהון לשבטא דראובן ארבעין ושית א
אלפין וחמש מאה : לבני שמעון : לבני דשמעון
ייחוסיהון לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן לגולגלת
כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא : פ
פקודיהם : סכומהון לשבטא דשמעון חמשין ותשעה
אלפין ותלת מאה : לבני גד : לבני דגד ייחוסי הון
לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן לגולגלתהון כל
דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא : פקודיה :
סכומהון לשבטא דגד ארבעין וחמשה אלפין ושית מאה
וחמשין : לבני יהודה : לבני דיהודה ייחוסיהון ל
לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן לגולגלתהון כל דכור
מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא : פקודיהם :
סכומהון לשבטא דיהודה ארבעין ושבעה אלפין ושית
מאה : לבני יששכר : לבני דיששכר ייחוסיהון
לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן לגולגלתהון כל
דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא : פקודיהם :
סכומהון לשבטא דיששכר ארבעין וחמשא אלפין וארבע
מאה : לבני זבולן : לבני דזבולן ייחוסיהון
לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן לגולגלתהון כל
דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא : פקודיה :
סכומהון לשבטא דזבולן חמשין ושבעה אלפין וארבעמא
מאה : לבני יוסף : לבני דיוסף לבני דאפרים
ייחוסיהון לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן לגולגלתהון
כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא :
פקודיהם : סכומהון לשבטא דאפרים ארבעין אלפין
וחמש מאה : לבני מנשה : לבני דמנשה
ייחוסיהון לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן ל
לגולגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק
חילא : פקודיהם : סכומהון לשבטא דמנשה תלתין
ותרין אלפין ומאתן : לבני בנימן : לבני דבנימן

ייחוסיהון

ויחוסיהון לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר
עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא : פקודיהם : סכומהון
לשבטא דבנימין תלתין וחמשא אלפין וארבע מאה :
לבני דן : לבנוי דדן ייחוסיהון לגניסתהון לבית אבהת הון
במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא :
פקודיהם : סכומהון לשבטא דדן שיתין ותרין אלפין :
ושבע מאה : : לבני אשר : לבנוי דאשר ייחוסיהון
לגניסתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין
ולעילא כל נפיק חילא : פקודיהם : סכומהון לשבטא
דאשר ארבעין וחד אלפין וחמש מאה : בני נפתלי :
בנוי דנפתלי ייחוסיהון לגניסתהון לבית אבהתהון ב
במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא :
פקודיהם : סכומהון לשבטא דנפתלי חמשין ותלתא
אלפין וארבע מאה : אלה הפקודים :
אילין סכומי מניניא דמנא משה ואהרן ורברבי ישראל
תריסר גוברין גברא חד לבית אבהתוהי הוון : ויהיו :
והוו כל סכומי מניני בני ישראל לבית אבהתהון מבר ע
עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא בישראל : ויהיו :
והוו כל סכומין שית מאה ותלתא אלפין וחמש מאה וחמשין :
והלוים : וליואי לשבטא דאבהתהון לא אתמנו ביניהון :
וידבר : ומליל ה' עם משה למימר : אך : ברם
ית שבטא דלוי לא תמני וית חושבנהון לא תקבל בגו בני
ישראל : ואתה : ואנת מני ית ליואי על משכנא ד
דסהדותא ועל כל מנוהי ועל כל דליה אינון ישלון ית מ
משכנא וית כל מנוהי והינון ישמשוניה וחזור חזור למשכנא
ישרון : ובנסוע : ובמיטל משכנא יפרקון יתיה ליואי
ובמישריה משכנא יקימון יתיה ליואי וחילוני דיקרב י
יתקטל בגומלא מלהבא מן קדם ה' : וחנו : וישרון
בני ישראל גבר על בית משרוי וגבר על טקסיה לחיליהון :
והלוים : וליואי ישרון חזור חזור למשכנא דסהדותא

ולא יהי רוגזא על כנישתא דבני ישראל ויטרון ליואי ית
מטרת משכנא דסהדותא: ויעשו: ועבדו בני ישראל
ככל דפקד ה' ית משה הכדין עבדו: וידבר:
ומליל ה' עם משה ועם אהרן למימר: איש: גבר
על טיקסיה באתוון דמסתמנן על טיקסיהון לבית אבהתהן
ישרון בני ישראל: והחונים: משריתא דישראל הוה
תריסר מילין ופותיה תריסר מילין ודישרן קידומא
מדינחא טיקס משרית יהודה לחיליהון במרבעתא מילין
מרבען וטיקסיה הוה מצוית תלת גוונין כל קבל תלת
מרגליתא דבחושנא סמוקא וירוקא וברוקא וביה חקיק
ומפרש שמהת תלת שבטיא יהודה יששכר וזבולן ובמציע תיה
כתיב יקום ה' ויתבדרון סנאיך ויעריקון בעלי דבבך מן
קדמך וביה הוה חקיק צורת בר אריון משום דרבא לבני
יהודה נחשון בר עמינדב: וצבאו: וחיליה וסכומהון
דשבטיה שובעין וארבעא אלפין ושית מאה: והחונים:
ודישרן סמיכין ליה שיבטא דיששכר ורבא דהוה ממני
על חילוות שיבטא דבני ישראל נתנאל בר צוער: וצבאו:
וחיליה וסכומהון חמשין וארבעה אלפין וארבע מאה:
מטה: שבטא דזבולן ורבא הוה ממני על חילוות שבטא
דבני זבולן אליאב בר חילון: וצבאו: וחיליה וסכמ הון
דשבטיא חמשין ושובעה אלפין וארבע מאה: כל:
כל מנייניא למשרית יהודה מאה ותמנן אלפין וארבע
מאה לחילוותהון בקדמיתא נטלין: דגל: טיקס
משרית ראובן דרומא ישרן לחיליהון במרבעתא מילין
מרבען וטיקסא הוה מצוית תלת גוונין כל קבל תלת
מרגלייתא דבחושנא אזמורד ושבזיז וסבלהום וביה
חקיק ומפרש שמהת תלת שבטייא ראובן שמעון גד
ובמציעותיה כתיב שמע ישראל ה' אלהנא ה' חד וביה
הוה חקיק צורת בר איילא והוה חמי למהוי בה צורת בר
תורי ברם משה נביא חלפיה משום דלא ידכר להון חובת

שבטא ורבא דהוה ממני על חילוות שבטא דראובן אליצור
בר שדיאור ׃ ולצדו ׃ וחילה וסכומהון דשבטיה
חמשין ותשעה אלפין ותלת מאה ׃ ומטה ׃ ושבטא
דגד ורבא דהוה ממני על חילוות שבטא דבני גד אליסף
בר דעואל ׃ ולצדו ׃ וחילה וסכומהון דשבטיה ארבעין
וחמשה אלפין ושית מאה ׃ כל ׃ כל סכום מניניא ל
למשריית ראובן מאה וחמשין וחד אלפין וארבע מאה
וחמשין לחיליהון כתנינאי נטלין ׃ ונסע ׃ ויטול
משכן זימנא משרית ליואי בגו משירייתא וכות משריה הכן
כמורבעתי אולין מרכבן כמאמריה הכן נטלין הי כמה
דשרן היכדין נטלין גבר על תחומה לטיקסיהון ׃
דגל ׃ טיקס משרית אפרים לחיליהון מערבה ושרן
ומשרייתהון כמורבעתי אולין מרכבן וטיקסיה הוה
מאולת תלת גוונין כל קבל תלת מרגליתה דבחושנא
קנכירין ערקין ועינעגל וכוה חקיק ואפרש שמהת
תלת שבטיא אפרים מנשה ובנימן ובמציעתיה כתיב
ועננא דיי עליהון בזמן כמוטלהון מן משריתא ובגוה
הוה חקיק צורת ריבא ורבא דהוה ממנא על חילוות
שבטא דבני אפרים אלישמע בר עמיהוד ׃ ולצדו ׃
וחילה וסכומהון דשבטיה ארבעין אלפין וחמש מאה ׃
ועליו ׃ ודסמכין ליה שבטא דמנשה ורבא דהוה
ממני על חילוות שבטא דבני מנשה גמליאל בר פדה
צור ׃ ומטה ׃ ושבטא דבנימן ורבא דהוה ממני על
חילוות שבטא דבני בנימן אבידן בר גדעוני ׃
ולצדו ׃ וחילה וסכומהון דשבטיה תלתין וחמשא
אלפין וארבע מאה ׃ כל ׃ כל סכום מניניא למש ריית
אפרים מאה ותמנין אלפין ומאה לחיליהון כתליתאה
נטלין ׃ דגל ׃ טיקס משרית דן לצפונה
חיליהון וכות משרייהון כמורבעתי אולין מרכבן וטיקסיה
הוה מאולת תלת גוונין כל קבל תלת מרגליות דבחושנא

כרום ימא וכירלוות חלא ומסנטור וכנה חקיק ומפרש שמהת
תלת שבטיא דן ונפתלי ואשר ובמציעותיה חקיק ומפרש
ובמישרוי יומר תוב ה' שרי ביקרך בגו ריבוות אלפייא
דישראל וכנה הוה חקיק צורת חוי חורמן ורבא דהוה
ממני על חילוות שבטוי דבנן אחיעזר בר עמי שדי :
וצבאו : וחילוה וסכומהון דשיבטיה שיתין ותרין אלפין
ושבע מאה : והחונים : ודישרן סמיכין ליה שיבטא
דאשר ורבא דהוה ממני על חילוות שיבטא דבני אשר
פגעיאל בר עכרן : וצבאו : וחילוה וסכומהון דשיבטיה
ארבעין וחד אלפין וחמש מאה : ומטה : ושבטא ד
דנפתלי ורבא דהוה ממני על חילוות שיבטא דבני נ
נפתלי אחירע בר עינן : וצבאו : וחילוה וסכומהון
דשיבטיה חמשין ותלת אלפין וארבע מאה : כל : כל
סכום מניניא למשריית דן מאה וחמשין ושבעא
אלפין ושית מאה בבתרייתא נטלין לטיקסיהון :
אלה : אילין סכום מניני בני ישראל לבית א
אבהתהן כל מניני משירייתא לחיליהון שית מאה ותלתא
אלפין וחמש מאה וחמשין : והלוים : וליואי לא א
אתמנין בגו בני ישראל היכמא דפקד ה' ית משה :
ויעשו : ועבדו בני ישראל ככל מה דפקד ה' ית משה
הכדין שרן לטיקסיהון והכדין נטלין גבר לזרעיתיה לבית
אבהתוי : ואלה : ואילין ייחוסי אהרן ומשה
דאתייחסו ביומא דמליל ה' עם משה בטורא דסיני :
ואלה : ואילין שמהת בני אהרן כהניא תלמידיא דמשה
רבהון דישראל ואתקריין על שמיה ביומא דאתרביין א
מטול דאתקרב קרבנהון לשמשא : וימת : ומית נדב
ואביהוא קדם ה' במישתיהון אשתא מצלהבא בזמן קריבוהון א
אישתא נוכריתא מן תפיין וכנין לא הוו להון ושמש א
אלעזר ואיתמר על אפי אהרן אבוהון :
וידבר : ומליל ה' עם משה למימר : הקרב : קרב

ית

ית שיבטא דלוי ותקים יתיה קדם אהרן כהנא וישמשון ׃
יתיה ׃ ושמרו ׃ ויתפלגון לעשרין וארבעה חולקין ויטרון
ית מטרתיה וית מטרת כל כנישתא לקדם משכן זימנא ׀
למפלח ית פולחן משכנא ׃ ושמרו ׃ ויטרון ית כל
מאני משכן זימנא וית מטרת בני ישראל למפלח ית פ
פולחן משכנא ׃ ונתת ׃ ותתן ית ליואי לאהרן ולבנוי
מתנא הינון יהיבין ומסירין ליה מלות בני ישראל ׃
ואת ׃ וית אהרן וית בנוי תמני ויטרון ית כהונתהון
וחילוני דיקרב יתקטיל בשלהובא מצלהבא קדם ה׳ ׃
וידבר ׃ ומליל ה׳ עם משה למימר ׃ ואני ׃ ואנא הא
קריבית ית ליואי מגו בני ישראל חלף כל בוכריא פתח
וולדא מבני ישראל ויהון משמשין קדמי ליואי ׃ כי לי ׃
ארום דילי כל בוכרא בארעא דמצרים ביומא קטלית
כל בוכרא בארעא דמצרים אקדישית קדמי כל בוכרא
בישראל מאינשא ועד בעירא דילי יהון אנא ה׳ ׃
וידבר ׃ ומליל ה׳ עם משה במדברא דסיני למימר ׃
פקד ׃ מני ית בני לוי לבית אבהתהון לגניסתהון כל
דכורא מבר ירחא ולעילא תמנינון ׃ ויפקד ׃ ומנא
יתהון משה על פם מימרא דה׳ היכמא דאתפקד ׃
ויהיו ׃ והוון אילין בני לוי בשמהתהון גרשון וקהת ׃
ומררי ׃ ואלה ׃ ואילין שמהת בני גרשון לגניסתהון
לבני ושמעי ׃ ובני קהת ׃ ובני קהת לגניסתהון ׃
עמרם ויצהר וחברון ועוזיאל ׃ ובני מררי ׃ ובני
מררי לגניסתהון מחלי ומושי אילין הינון גניסת
ליואי לבית אבהתהון ׃ לגרשון ׃ לגרשון גניסת
לבני וגניסת שמעי אילין הינון גניסת גרשון ׃
פקודיהם ׃ סכומהון במנין כל דכורא מבר ירחא ׃
ולעילא סכומהון שבעתי אלפין וחמש מאה ׃ משפחות ׃
תרתין גניסתא דנפקו מגרשון בתר משכנא ישרון מ
מערבא ׃ ונשיא ׃ ורב בית אבא דהוה מתמני על

תרתין בגניסתא דגרשון אליסף בר לאל ׃ ומטרת ׃
ומטרת בני גרשון במשכן זמנא משכנא ופרסא חופאיה
ופרסא דתרע משכן זמנא ׃ דקלעי ׃ ווילוות
דרתא וית פרסא דתרע דרתא דעל משכנא ועל מדבחא
חזור חזור וית אטונוהי לכל פולחנה ׃ ולקהת ׃ ולקהת
גניסתא דעמרם וגניסתא דיצהר וגניסתא דחברון ׃
וגניסתא דעזיאל אלין אינון גניסת קהת ׃ במספר ׃
במנין כל דכורא מבר ירחא ולעילא תמניא אלפין ושית
מאה נטרי מטרת קודשא ׃ משפחות ׃ רב בית
גניסתא דבני קהת שרן על שידי משכנא דרומא ׃
ונשיא ׃ ורב בית אבא דהוה ממני על גניסתא קהת
אליצפן בר עזיאל ׃ ומשמרתם ׃ ומטרתהון ארונא
ופתורא ומנרתא ומדבחיא ומני קודשא דמשמשין בהון
ופרסא וכל פולחנה ׃ ונשיא ׃ ואמרכל דממני על
רברבי ליואי אלעזר בר אהרן כהנא הוא הוה שאיל ב
באוריא ובתומיא מתחות ידיה ממנן נטרי מטרת
קודשא ׃ למררי ׃ למררי גניסתא דמחלי וגניסתא
דמושי אלין אינון גניסת מררי ׃ ופקודיהם ׃
סכומהון במנין כל דכורא מבר ירחא ולעילא שיתא
אלפין ומאתן ׃ ונשיא ׃ ורב בית אבא דהוה ממני
על גניסת מררי צוריאל בר אביחיל על שידא דמשכנא
שרן ציפונא ׃ ופקודת ׃ ודמסיר לאומנו בני מ
מררי לוחי משכנא ועברי ועמודי וסמכוהי וכל פולחנה ׃
ועמודי ׃ ועמודי דדרתא חזור חזור וסמכיהון ׃
וסכיהון ואטוניהון ׃ והחונים ׃ ודשרן קדם
משכן זמנא מדינחא משה ואהרן ובנוהי נטרין מטרת
מקדשא למטרת בני ישראל וחילוני דיקרב יתקטל במותא
מלהבא מן קדם יי ׃ כל פקודי ׃ כל סכומי מניני
ליואי דמנא משה ואהרן על פום מימרא דיי לגניסת הון
כל דכורא מבר ירחא ולעילא עשרין ותרין אלפין ׃

ואמר

ויאמר: ואמר יי למשה מני כל בוכריא דוכריא בבני
ישראל מבר ירחא ולעילא וקביל ית מנין שמהתהון:
ולקחת: ותקרב ית ליואי קדמי אנא יי חלף כל בוכריא
בבני ישראל וית בעירא דליואי חלף כל בוכרא בבעירא
דבני ישראל: ויפקד: ומנא משה היכמא דפקיד יי יתיה
ית כל בוכריא בבני ישראל: ויהי: והוו כל בוכריא
דוכריא במנין שמהן מבר ירחא ולעילא למנינהון
עשרין ותרין אלפין מאתן ושבעין ותלתא:
וידבר: ומליל יי עם משה למימר: קח: קריב ית
ליואי חלף כל בוכריא בבני ישראל וית בעירת ליואי חלף
בעיריהון ויהון משמשין קדמי ליואי אנא יי: ואת פדויי:
וית פרקוני מאתן ושבעין ותלתא דיתירין על ליואי
מבוכריא דבני ישראל: ולקחת: ותיסב חמשא חמשא
סלעין לגלגלתא בסלעי קודשא תיסב עשרין מעין סלעא:
ונתת: ותיתן כספא לאהרן ולבנוהי פרקוני מה דיתירין
בהון: ויקח: ונסיב משה ית פורקנהון מן מה דיתירין
על פרקוני ליואי: מאת: מלות בוכריא ד
דבני ישראל נסיב ית כספא אלף ותלת מאה ושתין וחמש
סלעין בסלעי קודשא: ויתן: ויהב משה ית כסף פ
פרקונא לאהרן ולבנוהי על פום מימרא דיי היכמא
דפקיד יי ית משה: וידבר: ומליל יי עם
משה למימר: נשא: קביל ית חושבן בני קהת מגו
בני לוי לזרעיתהון לבית אבהתהון: מבן: מבר
תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין כל דאתי לחילא
למעבד עיבידתא במשכן זמנא: זאת: דא פולחנת
בני קהת במשכן זמנא קודש קודשיא: ובא: ועלול
אהרן ובנוהי במיטל משריתא ויפרקון ית פרגודא
דפרסא ויכסון ית ארונא דסהדותא: ונתנו: ויתנון
עלוהי חופאה דמשך ססגונא ויפרסון לבוש גמיר תכלא
מלעילא וישוון אריחוהי: ועל שלחן: ועל פתור לחם

ופתורא יפרסון לבוש דתכלא ויתנון עלוי ית פיילוותא ו
וית בזיכיא וית מנקייתא וית קסוות נסוכא ולחים
תדירא עלוי יהי : ופרשו : ויפרסון עלוי לבוש צבע
זהורי ויכסון יתיה בחופאה דמשך ססגונא וישוון ית א
אריחוהי : ולקחו : ויסבון לבוש דתכלא ויכסון ית מ
מנרתא דאנהורי וית בוציניה וית מלקטיהא וית מחתיתה
וית כל מני שמושה דישמשון לה בהון : ונתנו : ויתנון
יתה וית כל מנהא לחופאה דמשך ססגונא ויתנון על א
אסלא : ועל מזבח : ועל מדבחא דדהבא יפרסון לבוש ע״א קופא
תכלא ויכסון יתה בחופאה דמשך ססגונא ויתנון על
קופא : ודשנו : וידרדון ית מדבחא ויפרסון עלוי ל
לבוש ארגון : ונתנו : ויתנון עלוי ית כל מני דישמשון
עלוי בהון ית מחתיתא וית מזלגיתא וית מגרופיתא
וית מזרקייא כל מני מדבחא ויפרסון עלוי חופאה
דמשך ססגונא וישוון אריחוהי : וכלה : ויסיים אהרן
ובנוהי לכסאה ית קודשא וית כל מני קודשא במיטל
משריתא ומן בתר כדין ייעלון בני קהת למיטל ולא
יקרבון לקודשא דלא ימותון באישא מצלהבא דין מטול
בני קהת במשכן זמנא : ופקדת : ודמסיר לאלעזר
בר אהרן כהנא משחא דאנהורתא וקטורת בוסמיא ו
ומנחתא דתדירא ומשחא דרבותא מסרת כל משכנא
וכל דביה בקודשא ובמנוהי : וידבר : ומליל
ה׳ עם משה לאמר : אל תכריתו : לא תשתיצון לשיבטה
ית שיבטא דגניסת קהת מגו ליואי : וזאת : ודא
תקנתא עבידו להון וייחון בחיי דצדיקי ולא ימותון ב
באישא מצלהבא ויזוחון עיניהון מן בית קודש קודשיא
בזמן מיקרבהון לתמן אהרן ובנוהי ייעלון וימנון יתהון
גבר גבר על פולחניה ומטוליה : ולא יבאו : ולא
ייעלון לאסתכלא כד ייעלון כהניא לשיקוע מאני ק
קודשא דלא ימותון באישא מצלהבא : ו ו

פרשה נשא

וידבר יי אל משה לאמר ׃ ומליל יי עם משה למימר ׃
נשא ׃ קביל ית חושבן בני ג
רשון אף הינון לבית אבהתהון לגניסתהון ׃ מבן ׃ מבר
תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין תמני יתהון כל דאתי
לחילא חילא למעבד עיבידתא במשכן זימנא ׃ זאת ׃ דא
היא פולחנת גניסת גרשון למפלח ולמטול ׃ ונשאו ׃ ויטלון
ית יריעת משכנא וית משכן זימנא חופאיה וחופאה דססגונא
דעלוי מלעילא וית פרסא דתרע משכן זימנא ׃ ואת ׃
וית ווילוני דרתא וית פרסא דמעלנא דתרע דרתא דעל
משכנא סחור סחור וית אטוניהון וית כל מאני פולחנהון ׃
וית כל מה דיתמסר להון ויפלחון ׃ על פי ׃ על מימרא
דאהרן ובנוהי יהי כל פולחן בני גרשון לכל מטולהון ולכל פ
פולחנהון ותמנון עליהון במטרא ית כל מטולהון ׃
זאת ׃ דא היא פולחנת גניסת בני גרשון במשכן זימנא
ומטרתהון ביד איתמר בר אהרן כהנא ׃ בני ׃ בני
מררי לגניסתהון לבית אבהתהון תמני יתהון ׃ מבן ׃
מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין תמנינון
כל דאתי לחילא למפלח ית פולחן משכן זימנא ׃ וזאת ׃
ודא מטרת מטולהון לכל פולחנהון ובשמהן תמנון ית
כל מני מטרת מטולהון ׃ זאת ׃ דא היא פולחנת ג
גניסת בני מררי לכל פולחנהון במשכן זימנא בידא
דאיתמר בר אהרן כהנא ׃ ויפקד ׃ ומנא משה ואהרן
ית בני קהת לגניסתהון ולבית אבהתהון ׃ מבן ׃ מבר
תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין כל דאתי לחילא
לפולחנא במשכן זימנא ׃ ויהיו ׃ והוו סכומיהון לגניסת הון
תרין אלפין ושבע מאה וחמשין ׃ אלה ׃ אלין מנינין
סכומי גניסת קהת כל דפלח במשכן זימנא דימנא
משה ואהרן על פום מימרא דיי בידא דמשה ׃
ופקודי ׃ ומנין סכומי בני גרשון לגניסתהון ולבית
אבהתהון ׃ מבן ׃ מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר

חמשין שנין כל דאתי לחילא לפולחנא במשכן זימנא ׃
ויהיו ׃ והוו סכומהון לגניסתהון תרין אלפין ושבע
מאה וחמשין ׃ אלה ׃ אלין מנין סכומי גניסת
בני קהת כל דפלח במשכן זימנא דמנא משה ואהרן
על פום מימרא דיי׳ ׃ ופקודי ׃ ומנין סכומי
גניסת בני מררי לגניסתהון לבית אבהתהון ׃
מבן ׃ מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין
כל דאתי לחילא לפולחנא במשכן זימנא ׃ ויהיו ׃ והוו
סכומהון לגניסתהון תלת אלפין ומאתן ׃ אלה ׃
אלין מניני סכומי גניסת בני מררי דמנא משה ואהרן
על פום מימרא דיי׳ בידא דמשה ׃ כל הפקודים ׃
כל סכום מניניא דמנא משה ואהרן ורברבי ישראל ית
ליואי לגניסתהון ולבית אבהתהון ׃ מבן ׃ מבר
תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין כל דאתי לחילא
למפלח פולחן מטרא ופולחן מטול במשכן זימנא ׃
ויהיו ׃ והוו סכומיהון תמניא אלפין וחמש מאה ותמנן ׃
על פי ׃ על פום מימרא דיי׳ מנא יתהון בידא דמשה
גבר גבר על פולחניה ועל מטוליה וסכומיה היכמא
דפקיד יי׳ ית משה ׃ וידבר ׃ ומליל יי׳
עם משה למימר ׃ צו ׃ פקיד ית בני ישראל ויפקו רין
מן משריתא כל דסגיר וכל דדאיב וכל דמסאב לטמי
נפש דמית ׃ מזכר ׃ מדכורא ועד נוקבא תפקון
למברא למשריתא תפקונון ולא יסאבון ית משריית הין
דשכינת קודשי שריא ביניהון ׃ ויעשו ׃ ועבדו כן
בני ישראל ופקו יתהון למברא למשריתא היכמא ד
דמליל יי׳ עם משה היכדין עבדו בני ישראל ׃
וידבר ׃ ומליל יי׳ עם משה למימר ׃ דבר ׃ מליל עם
בני ישראל גבר או איתא די יעבדון מכל חובי אנשא
למשקרא שקר קדם יי׳ ויתחייב גברא ההוא ׃ והתודו ׃
ויודון ית חוביהון דעבדו אין מאונא אנס לחבריה ׃

ויתוב

ויתיב ית חובתיה בקושיה וחומש דמוי יוסף עלוי ״
ויתן קרנא וחומשא למן דאתחייב ליה ׃ ואם אין ׃
ווין לית אית לגבר פריק לאתבא חובתא ליה חובתא
דאיתב קדם יי׳ יתן לכהנא בר מדכר כיפוריא די׳
יכפר ביה עלוי ׃ וכל תרומה ׃ וכל אפרשות לכל ק
קודשיא דבני ישראל דיקרבון לכהנא דיליה יהון ׃ ואיש ׃
וגבר ית מעשר קודשוי דיליה יהון ולא חסן נכסוי ״
גבר מה דיתן לכהנא דיליה יהי ׃ וידבר ׃ ומליל יי׳
עם משה למימר ׃ דבר ׃ מליל עם בני ישראל ותימר
להון גבר גבר ארום תיסטי אינתתיה ותשקר ביה שקר ׃
ושכב ׃ וישמש גבר חוץ עימה תשמיש דערוס ויהי מ
מכסי מעיני בעלה ואיטמרן והיא מסאבא וסהיד בביר
לית דמסהיד בה והיא לא אתחדת ׃ ועבר ׃ ויעיבר
עלוי רוח קנאתא ויקני ית אתתיה והיא לא אסתאבת
או עבר עלוי רוח קנאתא ויקני ית אתתיה והיא לא
אסתאבת ׃ והביא ׃ ומטול דלא אייתי גברא ההוא
אפרשותא ומעשרא אסתקף עלוי דייתי ית אינתתיה
לכהנא ומטול דהיא אטעימת לגיורא תפנוקין אסתקף
עלה דייתי ית קורבנה דקיין עלה מדילה חד מן עשרא
בתלת סאין קמחא דשערי דהינון מיכלא דבעירי לא
ירק עלה משחא ולא יתן עלה לבונתא ארום מנחת ק
קנאתא הוא מנחת דוכרנא מדכרת חובין ׃ והקריב ׃
ויקרב יתה כהנא ויקימינה קדם יי׳ ׃ ולקח ׃ ויסב
כהנא מיין קדישין מן כיורא בנטלא ויתנינון במן דחסף
מטול דהיא אשקיית לגיורא חמר בסים במנין יקרין
ומן עפרא די יהי בשיפולי משכנא מטול דסופי׳ כל ב
בישרא לעפרא יסב כהנא ויתן למיא ׃ והעמיד ׃
ויקים כהנא ית איתתא קדם יי׳ ויאסור על חרציה
אשלא מעילוי תדייהא מטול דהיא אסרת חרצהא בצלצו לין
ויפרע ית רישא דאיתתא מטול דהיא קליעת סער

רישה ויתן על ידהא ית מנחת דוכרנא מנחת קינאתא
היא ובידא דכהנא יהון מיא מריריא בדוקיא ׃
והשביע ׃ ויומי יתה כהנא בשבועת שמא רבא ויקירא
ויימר כהנא לאיתתא אין לא סטית לאסתאבא בר
בתשמיש דערים בר מן רשותא דבעליך תהוי זכאה
ממיא מריריא בדוקיא האילין ׃ ואת כי ׃ ואנת
ארום סטית בר מן רשותא דבעליך וארום אסתאבת
בתשמיש דערים ויהב גבר בך ית תשמישיה בר
מן רשותיה דבעליך ׃ והשביע ׃ ויומי כהנא ית
איתתא בקיום קינומתא ויימר כהנא לאיתתא יתן
יי יתיך ללוט ולמומי בגו בני עמיך בדיתן יי ית
ירכותיך מתמסיין וית כריסיך מנפחא ׃ ובאו ׃
ויעלון מיא בדוקיא האילין במעייכי לאנפחא כריסן
ולאמסיא ירכותן ותענה איתתא ותימר אמן אין אי
איסתאבית בר ארוסא אמן אין אסתאבית כד
נסיבנא ׃ וכתב ׃ ויכתוב ית לווטייא האילין
כהנא על מגילתא וימחוק למיא בדוקיא ׃ והשקה ׃
וישקי ית איתתא ית מיא מריריא בדוקיא ויעלון בה
מיא בדוקיא ללוט ׃ ולקח ׃ ויסב כהנא מידא ד
דאיתתא ית מנחתא דקינאתא וירים ית מנחתא
קדם יי ויקריב יתה על גבי מדבחא ׃ וקמץ ׃
ויקמוץ כהנא מן מנחתא ית כריד אדכרתא ויסק למדבחא
ובתר כדין ישקי ית איתתא ית מיא ׃ והשקה ׃ וישקי יה
ית מיא ויהי אין אסתאבת בתשמיש דערים ושקרת
שקר בבעלה ויעלון בה מיא בדוקיא ללוט ותנפח
כריסה ותתמסי ירכה ותהי איתתא ללווטא בגו בני
עמה ברם לגוברא בדקין מיא בדוקיא האילין בכל אי
איתרא דהווה תמן ׃ ואם לא ׃ ואין לא אסתאבת איתתא
בתשמיש דערים ודכיתא היא ותפוק זכאה ותהא מעברא
ותשכח רחמין קדם בעלה ותתעבר מבר דכר ׃ זאת ׃

דא אורית׳ אוריית׳ קינאתא דתסטי אתתא בר מן רשות
דבעלה ותסתאב׳ בתש׳ איש המרים ׃ או איש ׃ או גבר
ותסתאב׳ דתיעבר עלוי רוח קינאתא ויקני ית אתתיה
ויקים ית אתתיה קדם יי ויעבד לה כהנא ית כל אוריי תזו
הדא ׃ ונקה ׃ ויהי זכאי גברא מחובין ואתתא ההיא
תקבל ית חובתה ׃ וידבר ׃ ומליל יי עם
משה למימר ׃ דבר ׃ מלל עם בני ישראל ותימר להון
גבר או אתתא ארום חמיין סוטתא בקילקולה ויפרש מן
חמרא או על שום אורעס׳ נדר נדר נזיר למפרש לשמא
דיי ׃ מיין ׃ מן חמר חדת ועתיק יפרש חלא דחמר חדת
וחלא דחמר עתיק לא ישתי וכל שיקויי דאתרי ביה ענ׳
ענבי לא ישתי וענבין רטיבן וצמיקין לא ייכול ׃ כל ׃
כל יומי נזריה מכל דמתעבד מגופנא דחמרא מגופנין
מקילופין ועד זוגין גוויין דענבא לא ייכול ׃ כל ימי ׃
כל יומי נדר נזריה גלב לא יעבר על רישיה עד זמן
מישלם יומיא דיפרש לשמא דיי ׃ כל ימי ׃ כל יומין ד
דיפרש לשמא דיי על בר נש דמית לא ייעול ׃ לאביו ׃
לאבוי ולאימיה לאחוי ולאחתיה לא יסתאב להון במותהון
ארום כלילא דאלקיה על רישיה ׃ כל ימי ׃ כל יומי נ
נזריה קדיש הוא קדם יי ׃ וכי ימות ׃ וארי ימות מית
מיתא עלוי בתכוף שלו ויסאב ריש נזריה רישיה ביום
דכותיה ביומא שביעאה יגלחינה ׃ וביום ׃ וביומא לו׳ יספרינה
תמינאה ייתי תרין שפנינין או תרין בני יוני לות
כהנא לתרע משכן זימנא ׃ ועשה ׃ ויעבד כהנא חד
חטאתא וחד לעלתא ויכפר עלוי מאן דחב על דאסתאב
למיתא ויקדש ית רישיה ביומא ההוא ׃ והזיר ׃ ויפרש
קדם יי ית יומי נזריה וייתי אימר בר שתיה לאשמא
ויומיא קדמאי יבטלון ארום אסתאב נזריה ׃
וזאת ׃ ודא אחוויית אורייתא נזירא ביום מישלם
יומי אסתלקותיה ייתי ית גברא לתרע משכן זימנא ׃

והקריב: ויקריב ית קרבניה קדם ה' אימר בר שתה
שלים חד לעלתא ואימרתא חדא ברת שתה שלמתא ל
לחטאתא ודכר חד שלים לנכסת קודשיא: וסל:
וסלא דפטירי סולתא גריצן במשח זיתא ועריכין פ
פטירין דמשיחין במשח זיתא ומנחתהון ונסכיהון:
והקריב: ויקריב כהנא קדם ה' ויעביד ית חטתיה
וית עלתיה: ואת האיל: וית דיכרא יעביד נכסת
קודשין קדם ה' על סלא דפטיריא ויעביד כהנא ית
מנחתיה וית ניסוכיה: וגלח: ויגלח נזירא ית
ריש נזריה לברא בתר דנכסו ית נכסת קודשיא:
בתרע משכן זמנא ויסב ית שער ריש נזריה ויתן
על אשתא דתחות דודא דנכסת קודשיא: ולקח:
ויסב כהנא ית דרועא דמבשלא שלימא מן דיכרא
וגריצתא פטירתא חדא מן סלא ועריך פטיר חד ויתן
על ידי נזירא בתר דיגלח ית נזריה: והניף:
וירים יתהון כהנא ארמא קודשא הוא לכהנא על חדיא
דארמותא ועל שקא דאפרשותא ובתר כדין ישתי נזירא
חמרא: זאת: דא אוריית נזירא די ידר
קרבניה קדם ה' על נזריה בר מן מה דתדביק ידיה
כמיסת נדריה לאורייתיה מן די ידר היכדין יעביד על
אוריית נזריה: וידבר: ומליל ה' עם
משה למימר: דבר: מליל עם אהרן ועם בנוהי ל
למימר כדנן תברכון ית בני ישראל במפרסהון ידיהון
על דוכנא כהדין לישן אמרין להון: יברכך ה' וישמרך:
יברכינך ה' בכל עסקך ויטרינך מן לילי ומזיקי ובני
טיהררי ובני צפרירי ומזיקי וטלני: יאר ה' פניו אליך
ויחנך: ינהר ה' סבר אפוהי לך כמעסקך באורייתא
ויגלי לך טמירן ויחוס עלך: ישא ה' פניו אליך
וישם לך שלום: יסבר ה' סבר אפוהי לך בצלותך
וישוי עלך שלמא בכל תחומך: ושמו: וישוון ית

ברכת

ברכת שמי על בני ישראל ואנא במימרי אברכינון :
ויהי ביום : והוה ביום ריש ירחא דניסן פסק
משה למקמא ית משכנא דלא פרקיה תוב ורבי יתיה וקדיש
יתיה וית כל מנוי וית מדבחא וית כל מנוי ורבינון וקדיש
יתהון : ויקריבו : וקריבו רברבי דישראל רישי בית
אבהתהון הינון רברבי שבטיא הינון דמתמנן במצרים
אמרכלין על מניניא : ויביאו : ואיתיו ית קרבנהון
קדם יי שית עגלן כד מחפן ומשקפן ותריסר תורין ע
עגלתא בין תרין אמרכלין ותורא לחד ולא צבא משה
למסב מנהון וקרבינון וקריבו יתהון קדם משכנא :
ויאמר : ואמר יי למשה למימר : קח מאתם :
קבל מנהון ויהון צריכי לצרך סידורא ותורין ועגלן יהון ל
למיפלח ית פולחן משכן זימנא ותיתן יתהון לליואי גבר כ
כמיסת פולחניה : ויקח : ונסב משה ית עגלתא וית
תורי ויהב לליואי : את שתי : ית תרתין עגלתא וית א
ארבעת תורי יהב לבני גרשון כמיסת פולחנהון : ואת :
וית ארבע עגלן וית תמנן תורי יהב לבני מררי כמיסת
פולחנהון בידא דאיתמר בר אהרן כהנא : ולבני : ולבני
קהת לא יהב עגלן ותורין ארום פולחן קודשא רמיא עליהון
בכתפא נטלין : ויקריבו : וקריבו רברביא ית חנוכת
רבותא דמדבחא ביומא דרבו יתיה וקריבו רברביא ית
קרבנהון לקדם מדבחא : ויאמר : ואמר יי
למשה אמרכול חד ליומא אמרכול חד ליומא יקרבון ית
קורבנהון לחנוכת רבותא מדבחא : ויהי
המקריב : והוה דמקרב ביומא קמאה ית קורבניה
נחשון בר עמינדב רב בית אבא לשבטא דיהודה :
וקרבנו : וקרבניה דמקרב פילי דכסף חדא גלדא
סמיך מאה ותלתין סלעין בסלעי בית קודשא הות
מתקלא מזרקא חד דכסף דגלדה קליש שובעין סלעין
בסלעי בית קודשא תרין מאניא האילין קריב יתהון מלין

סמידא מן ומפרשותין פתיכין במשח זיתא למנחתא : כף :
בזיכא חדא מתקלא עשר סלעין דכסף והיא הות דדהב
טב קריב יתה מליא קטורת בוסמין טבין מן ומפרשותיה :
פר : תור חד בר תלת שנין דכר חד בר תרתין
שנין ואימר חד בר שתיה תלתיהון קרב רב שיבטא דיהודה
לעלתא : שעיר : צפיר בר עזין חד קריב לחטאתא :
ולזבח : ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין חמשא ברחי
חמשא אימרין בני שנה חמשא דין סדר קורבנא די קריב
מנכסוי נחשון בר עמינדב : ביום השני :
ביומא תניינא קריב ית קורבניה נתנאל בר צוער רב בית
אבא לשיבטא דיששכר : הקרב : קריב ית קורבניה
בתר יהודה על פום קודשא פיילי דכסף חדא גילדה סמיך
מאה ותלתין סלעין בסלעי בית קודשא הוה מתקלא מזרק
חדא דכסף דגילדה קליל שובעין סלעין בסלעי בית
קודשא תרין מנא האילין קריב ותהון מליין סמידא מן
אפרשותא פתיכא במשח זיתא למנחתא : כף : בזיכא
חדא מתקלא עשרא סלעין והיא דדהב טב קריב יתה
מליא קטורת בוסמין טבין מן אפרשותא : פר : תור
חד בר תרין בר תלת שנין דכר חד בר תרתין שנין אימר
חד בר שתיה קריב רב שיבטין דיששכר לעלתא : שעיר :
צפיר בר עזין חד קריב לחטאתא : ולזבח : ולנכסת
קודשיא תורין תרין דיכרי חמשא ברחי חמשא אימרין בני
שנה חמשא דין סדר קורבנא קריב מניכסוי נתנאל בר
צוער : ביום השלישי : ביומא תליתאה
יב
קריב רב בית אבא לבני זבולון אליאב בר חילון : קרבנו :
קרבניה קריב פיילי דכסף חדא גילדה סמיך מאה ותלתין
סלעין בסלעי וגו' : כף בזיכא חדא מתקלא וגו' :
פר : תורא חד וגו' : שעיר : צפיר בר עזין וגו' :
ולזבח : ולנכסת קודשיא וגו' : ביום
הרביעי : ביומא רביעאה קריב רב בית אבא לבני ראובן

אליצור

אליצור בר שדיאור : קרבנה : קרבנה דקריב פילי וגו' :
כף : בזיכא חדא מתקלא וגו' : פר : תור חד וגו' :
שעיר : צפיר בר עזין וגו' : ולזבח : ולנכסת ק
קודשיא וגו' : ביום החמישי :
ביומא חמישאה קריב רב בית אבא לבני שמעון שלומיאל
בר צורי שדי : קרבנה : קרבנה דקריב פילי וגו' :
כף : בזיכא חדא מתקלא וגו' : פר : תור חד וגו' :
שעיר : צפיר בר עזין וגו' : ולזבח : ולנכסת קודשיא
וגו' : ביום הששי : ביומא שתיתאה
קריב רב בית אבא לבני גד אליסף בר דעואל : קרבנה :
קרבנה דקריב פילי וגו' : כף : בזיכא חדא מ
מתקלא וגו' : פר : תור חד בר תורין וגו' : שעיר :
צפיר בר עזין וגו' : ולזבח : ולנכסת קודשיא וגו' :
ביום השביעי : ביומא שביעאה קריב רב בית
אבא לבני אפרים אלישמע בר עמיהוד : קרבנה :
קרבנה קריב פילי וגו' : כף : בזיכא חדא מתקלא
וגו' : פר : תור חד בר תורין וגו' : שעיר : צפיר
בר עזין וגו' : ולזבח : ולנכסת קודשיא תורין וגו' :
ביום השמיני : ביומא תמינאה קריב רב
בית אבא לבני מנשה גמליאל בר פדה צור : קרבנה :
קרבנה דקריב פילי וגו' : כף : בזיכא חדא מתקלא
וגו' : פר : תור חד בר תורין וגו' : שעיר : צפיר
בר עזין וגו' : ולזבח : ולנכסת קודשיא תורין ת
תורין וגו' : ביום התשיעי : ביומא ת
תשיעאה קריב רב בית אבא לבני דן אחיעזר בר עמי שדי : בנימין אבידן בר גדעוני :
קרבנה : קרבנה קריב פילי וגו' : כף : בזיכא
חדא מתקלא וגו' : פר : תור חד בר תורין וגו' :
שעיר : צפיר בר עזין וגו' : ולזבח : ולנכסת קודשיא
תורין וגו' : ביום העשירי : ביומא
עשיראה קריב רב בית אבא לבני דן אחיעזר בר עמי

שדי : קרבנו : קרבניה דקריב פיילי וגו' : כף :
בזיכא חדא מתקלא וגו' : פר : תור בר תורין וגו' :
שעיר : צפיר בר עזין וגו' : ולזבח : ולניכסת ק
קודשיא תורין וגו' : ביום עשתי עשרה :
ביומא חדסר קריב רב בית אבא לבני אשר פגעיאל
בר עכרן : קרבנו : קרבניה דקריב פיילי וגו' :
כף : בזיכא חדא מתקלא וגו' : פר : תור בר תורין
וגו' : שעיר : צפיר בר עזין וגו' : ולזבח :
ולניכסת קודשיא תורין וגו' : ביום שנים
עשר יום : ביום תריסר יומא קריב רב בית אבא
לבני נפתלי אחירע בר עינן : קרבנו : קרבניה
דקריב פיילי וגו' : כף : בזיכא חדא מתקלא ״
וגו' : פר : תור בר תורין וגו' : שעיר : צפיר
בר עזין וגו' : ולזבח : ולניכסת קודשיא תורין
תרין דיכרי חמשא ברחי חמשא אימרין בני שנה
חמשא דין סדר קרבנא די קריב מניכסוי אחירע בר
עינן : זאת חנכת : דא חנוכת
רבותיה דמדבחא ביומא דרבו יתיה מנכסי רברבי
ישראל פיילי דכסף תרתיסרי כל קבל תריסר שבטיא
מזירקי דכסף תריסר כל קבל נשיאי דבני ישראל בזיכי
דדהבא תריסר כל קבל תריסר מזלייא : שלשים :
מאה ותלתין סלעין הוי מתקלא דפיילתא חדא דכספא
כל קבל שנין דהוה יוכבד כד ילידת ית משה ושובעין
סלעין הוי מתקלא דמזירקא חד כל קבל שובעין סבי ס
סנהדרין רבא כל כספי מניא תרין אלפין וארבע מאה
סלעין בסלעי בית קודשא : כפות : בזיכי ד
דדהבא תריסרי כל קבל רברבי ישראל מליין קטורת בוסמין
טבין מתקל עשר סלעין הוה מתקלא דבזיכא בסלעי בית
קודשא כל קבל עשירתא דבריא כל דהב בזיכיא מאה
ועשרין כל קבל שניא דחוו כהין משה נביא : כל הבקר :

כל תורי לעלתא תריסר תורא לתר בנת אבא דיכרא דיכרין
תריסר מטול דיהובבון תריסר רברבי ישמעאל אימרין
בני שנה תריסר מטול דיהובבון תריסר רברבי עשו ..
ומנחתהון מטול דיעדי כפנא מן עלמא וצפירי עזין
תריסר לחטאתא מטול לכפרא על חובי תריסר שבטיא :
ול בקר : וכל תורי לניכסת קודשיא עשרין וארבעא
תורין כל קבל עשרין וארבע מטרתא דיכרי שיתין כל קבל
שיתין שנין דהוה יצחק כד יליד ית יעקב כבשי שיתין ..
כל קבל שיתין אתין דברכת כהנא אימרין בני שנא .
שתין לכפרא על שיתין ריבוון דישראל דא חנוכת רבות
מדבחא בזמנא דרבון יתיה : ובבא משה : וכד עליל
משה למשכן זימנא למללא עימיה ושמע ית קל רוחא ..
דמתמלל עימיה כד נחית מן שמי שמיא עלוי כפורתא
דעל ארונא דסהדותא מבין תרין כרוביא ומתמן הוה
דבירא מתמלל עימיה : // // // // ת

פרשה בהעלתך :

וידבר יי : ומליל יי עם משה למימר : דבר : מלל
עם אהרן ותימר ליה בזמן אדלקותך ית
בוציניא כל קבל מנרתא יהון מנהרין שבעתי בוציניא כל
תלת לקבל רוח מערבא ותלת לקבל רוח מדינחא ושביעאה
במציעא : ויעש : ועבד כן אהרן כל קבל אפי מ
מנרתא אדליק בוציניהא היכמה דפקיד יי ית משה :
וזה : ודין עובד מנרתא מינגדא דדהב עד בסיס
ירכה ועד שושניהא עובד אומן בקרנסא היא מתעבדא
הי כחיזו דאחמי יי ית משה הכדין עבד בצלאל ית מנרתא :
וידבר : ומליל יי עם משה למימר : קח : קרב

ית ליואי מגו בני ישראל ותדכי יתהון : וכה : וכדין
תעביד להון לדכאותהון ארי עליהון מוי דחטאתא ויעברון
גלב על כל שער בסריהון ויחוורון לבושיהון וידכון : בר
בר תורין סוין תורא : ולקחו : ויסבון תור בר תורי
ומנחתיה סולתא פתירא במשח ותור תנין בר תורי
תיסב לחטאתא : והקרבת : ותקריב ית ליואי קדם
משכן זימנא ותכנוש ית כל כנשתא דבני ישראל : ו
והקרבת : ותקריב ית ליואי קדם יי ויסמכון בני
ישראל ית ידיהון על ליואי : והניף : וירים אהרן ית
ליואי ארמא קדם יי מן בני ישראל ויהון למפלח ית פולחנא
דיי : והלוים : וליואי יסמכון ית ידיהון על ריש תורי
ועביד ית חד חטאתא וית חד עלתא קדם יי לכפרא על
ליואי : והעמדת : ותקים ית ליואי קדם אהרן ו
וקדם בנוהי ותרים יתהון ארמא קדם יי : והבדלת :
ותפרש ית ליואי מגו בני ישראל ויהון משמשין קדמי ליואי :
ואחרי כן : ומן בתר כדין ייעלון ליואי למפלח ית פולחן
משכן זימנא ותדכי יתהון ותרים יתהון ארמא : כי :
ארום מפרשא מפרשין הינון קדמי מגו בני ישראל חולף
פתח כל וולדא בוכרא כולהון דבני ישראל קריבית יתהון
קדמי : כי לי : ארום דילי כל בוכרא בבני ישראל באינשא
ובבעירא ביומא דקטלית כל בוכרא בארעא דמצרים א
אקדישית יתהון קדמי : ואקח : וקריבית ית ליואי
חולף כל בוכרא בבני ישראל : ואתנה : ויהבית ית
ליואי יהבין לאהרן ולבנוי מגו בני ישראל למפלח ית פולחן
בני ישראל במשכן זימנא ולכפרא על בני ישראל ולא יהי
בבני ישראל מותא במקרב בני ישראל לקודשא :
ויעש : ועבד משה ואהרן וכל כנשתא דבני ישראל לליואי
ככל מה דפקיד יי ית משה על ליואי הכדין עבדו להון
בני ישראל : ויתחטאו : ואדכיאו ליואי וחוורו לבושיהון
וארים אהרן יתהון ארמא קדם יי וכפר עליהון אהרן

לדכאותהון

ולדכאותהון : ואחרי כן : ומבתר כדין עלו ליואי למפלח
ית פולחנהון במשכן זימנא לקדם אהרן ולקדם בנוי הי
כמא דפקיד יי ית משה על ליואי היכדין עבדו להון :
וידבר : ומליל יי עם משה למימר : זאת : דא א
אחוויתא דליואי דלא מופסלין במומהון ברם מבר עשרין
וחמש שנין ולעילא ייתי לחיילא חילא בפולחן משכן זימנא :
ומבן : ומבר חמשין שנין ייתוב מחיל פולחנא ולא יפלח תוב :
ושרת : וישמש עם אחוי במשכן זימנא למיטר מטרא ופולחן
לא יפלח הכדין תעביד לליואי עד תיעלון לארעא במטרתהון :
וידבר : ומליל יי עם משה במדברא דסיני ב
בשתא תנייתא למפקהון מארעא דמצרים בירחא ק
קדמאה למימר : ויעשו : ויעבדון בני ישראל ניכסת
פיסחא בני שמשתא בזימניה : בארבעה : ועבדו
ית פיסחא בארבסר יומא בירחא הדין בין שמשתא ית
תעבדון יתיה בזימניה ככל קיימוי וככל דינוי תעבדון
יתיה : ויעשו : ועבדו ית פיסחא בארבסר יומין ל
לירחא בני שמשתא במדברא דסיני ככל מה די פקיד יי
ית משה הכדין עבדו בני ישראל : וידבר :
ויהי : והוו
גובריא דהוו מסאבין לטמא נפש בר נש דמית עליהון ב
בתכריכוי דאיקדמית דמית עליהון ולא יכלו למעבד פיסחא
ביומא ההוא דהוה יום שביעאה לסואבתהון וקריבו לקדם
משה וקדם אהרן ביומא ההוא : ויאמרו : ואמרו גובריא
האינון ליה אנחנא מסתאבנא לבר נש דמית עלנא למא
כען נתמנע בגין דלא למיכוס פיסחא ולמיזרק אדמא
דקורבנא דיי על מדבחא בזימניה ובישרא ייכלון דכין
ביני בני ישראל : ויאמר : דין הוא חד מארבעה דינין
דעלו קדם משה נביא וכן יתהון על מימרא דקודשא ב
בקצר מנהון הוה משה מתין מן בגלל דהוו דיני נפשתא
ומנהון הוה משה זריז מן בגלל דהוו דיני ממונא ובמוליין

ומטולין אמר משה לא שמעית מן בצלאל ומלפא לדו׳.
סנהדרין דעתידין למקום מן בתריהון דיהון מתינין
בדיני נפשתא וזריזין בדיני ממונא ולא יבהתון למשיולא
דינא דמתקשי להון ארום משה רבהון דישראל צ
צרך דיימר לא שמעית בגין כן אמר להון משה אוריכו
עד דאשמע מה דיתפקד מן קדם ה׳ על דילכון :
וידבר : ומליל ה׳ עם משה למימר : דבר : מלל
עם בני ישראל למימר גבר טלי או גבר סיב ארום יהי
מסאב לטמי בר נש דמית או דייב או סגיר דמרחק
בזוודת טמא בקרוות ללוי והוא בר מן סקופי משכנה
לכון בראיכון או לדריכון ויהי למעבד פיסחא קדם
ה׳ : בחדש : בירחא תיניינא הוא ירחא דאייר בארבסר
יומין בינו שימשיא יעבדון יתיה על פטיר ומררין ייכלונה :
לא ישאירו : לא ישיירון מיניה עד צפרא וגרמא לא יתברון
ביה ככל אחוות גזירת פיסחא דניסן יעבדון יתיה
ברם בפיסחא דניסן הוון ייכלון פטירי וקורבן פיסחא
לא יעבדין מטול דסואבתהון בהון ובפיסחא דאייר ייכלון
ויקרבון יתיה : והאיש : וגברא דהוא דכי ובזוודת עלמא
לא אסתאב ומברי לסקופי משכנא לא הוה ופסק מלמעבד
קורבן פיסחא דניסן וישתיצי בר נשא ההוא מעמיה
ארום קורבנא דה׳ לא קריב בזימניה חוביה יקבל גברא
ההוא : וכי יגור : וארום אין יתגייר עמכון גיורא
ויעבד פיסחא קדם ה׳ כאחוות גזירת פיסחא וכדחזי
ליה הכדין יעבד קיימא חדא יהי לכון ולגיורא ולייציבא
וביומא : קיום בנוס
דארעא :
דאתקם ית משכנא חפא ענן יקרא ית משכנא והוה מטלל
במימר למשכנא דסהדותא וברמשא הוי על משכנא הי
כחיזו אישא עד צפרא : כן יהיה : כדין הוי תדירא
ענן יקרא מטלל משכנא ובתר כן נטלין בני ישראל ועל
פום מימרא דה׳ שרן כל זמן דשרי ענן יקרא על משכנא

ברם

כדי הוון שרן : ובהאריך : ובאורכות עננא על משכנ'
יומין סגיאין ונטרין בני ישראל ית מטרת מימרא דה' ולא
נטלין : ויש : ואית זמן דהוה ענן יקרא יומין דמנין הוון
שכינתי יומי שכינתא על משכנא על פום מימרא דה' שרן
ועל פום מימרא דה' נטלין : ויש : ואית זמן דהוה ענן
יקרא מן רמשא ועד צפרא ומסתלק ענן יקרא בצפרא ו
ונטלין או יומם ולילי ומסתלק עננא ונטלין : או יומים :
או תרין יומין או ירחא או שתא שלמתא במורכות ענן
יקרא על משכנא למשרי עלוי שרן בני ישראל ולא נטלין ו
ובזמן אסתלקותיה נטלין : על פי : על פום מימרא
דה' שרן ועל פום מימרא דה' נטלין ית מטרת מימרא
דה' נטרין על פום מימרא דה' בידא דמשה :
וידבר : ומליל ה' עם משה למימר : עשה : עבד לך
מדילך תרתין חצוצרן דכסף מאינון קשיא תעבד זווגין
תעבד יתהון ויהון לך למערעא כנישתא ולמטלא ית משירייא תא :
ותקעו : ויתקעון בהון ויזדמנון לוותך כל כנישתא לתרע
משכן זימנא : ואם באחת : ואין בחדא יתקעון ויזדמנון
לוותך רברבייא רישי אלפייא דישראל : ותקעתם :
ותתקעון יבבתא ויטלון משירייתא דשרן קידומא :
ותקעתם : ותתקעון יבבתא תניינות ויטלון משירייתא
דשרן דרומא יבבתא יתקעון למטלהון : ובהקהיל :
ובזמן מכנש ית קהלא תתקעון ולא תיבבון : ובני :
ובני אהרן כהניא שלימיא יתקעון בחצוצרתא ויהון לכון
לקים עלם לדריכון : וכי תבאו : וארום תיעלון
למסדרא סידרי קרבא בארעכון על מעיקי דמעיקין
לכון ותייבבון בחצוצרתא ויעול דוכרנכון לטבא קדם
ה' אלהכון ותתפרקון מבעלי דבביכון : וביום :
וביום חדוותכון ומועדכון ובבישי ירחכון ותתקעון
בחצוצרתא על עלוותכון ועל ניכסת קודשיכון ויהון
לכון לדוכרנא טבא קדם אלהכון כדי סטנא מתערבב

לן וכבו תבון אנא הוא ה' אלהכון ;   קיימי ; והוה
בשתא תניתא בירחא תניינא הוא ירחא דאייר בעשרין
לירחא אסתלק ענן יקרא מעילוי משכנא דסהדותא ;
ויסעו ; ונטלו בני ישראל למטלניהון ממדברא דסיני
ושרא ענן יקרא במדברא דפארן ; ויסעו ; ונטלו בקדמיתא
על פום מימרא דה' בידא דמשה ; ויסע ; ונטל טקס
משריית בני יהודה לחיליהון ורבא דהוה ממני על חילוות
שבטא דבני יהודה נחשון בר עמינדב ; ועל צבא ;
ורבא דהוה ממני על חילוות שבטא דבני יששכר נתנאל
בר צוער ; ועל צבא ; ורבא דהוה ממני על חילוות
שבטא דבני זבולן אליאב בר חילון ; והורד ; ומתפרק
משכנא ונטלין בני גרשון ובני מררי נטלי משכנא ;
ונסע ; ונטל טקס משריית ראובן לחיליהון ורבא
דהוה ממני על חילוות שבטיה אליצור בר שדיאור ;
ועל צבאו ; ורבא דהוי ממני על חילוות שבטא דבני
שמעון שלומיאל בר צורי שדי ; ועל צבאו ; ורבא דהוה
ממני על חילוות שבטא דבני גד אליסף בר דעואל ;
ונסעו ; ונטלין בני קהת נטלי מקדשא ומקימין ית
משכנא עד מיתיהון ; ונסע ; ונטל טקס משריית
בני אפרים לחיליהון ורבא דהוה ממני על חילוות שבטיה
אלישמע בר עמיהוד ; ועל צבא ; ורבא דהוה ממני
על חילוות שבטא דבני מנשה גמליאל בר פדה צור ;
ועל צבאו ; ורבא דהוה ממני על חילוות שבטא דבני
בנימן אבידן בר גדעוני ;   ונסע ; ונטל טקס
משריית בני דן מכנש לכל משריתא לחיליהון ורבא דהוה
ממני על חילוות שבטיה אחיעזר בר עמי שדי ; ועל ;
ורבא דהוה ממני על חילוות שבטא דבני אשר פגעיאל בר
עכרן ; ועל צבאו ; ורבא דהוה ממני על חילוות שבטא
דבני נפתלי אחירע בר עינן ; אלה ; אלין מטלני
בני ישראל לחיליהון ואסתלק ענן יקרא מעילוי משכנא

ונטלו

ונטלו ׃ ויאמר ׃ ואמר משה לחובב בר
רעואל מדינאה חמוי דמשה נטלין אנחנא אנחנן לאתרא
דאמר ה' יתיה איתן לכון איתא עמנא ונוטיב לך ארום
ה' מליל למיטבא לגיוריא על ישראל ׃ ויאמר ׃ ואמר
ליה לא איזיל אלהין לארעי ולילדותי איזיל ׃ ויאמר ׃ ואמר
לא כדון תשבוק יתנא ארום כדון את ידעת כד הוינא שרן
במדברא למידן ולמיפלג לנא עיסק דינא והוית חביב עלן
כבבת עינא ׃ והיה ׃ ויהי ארום תיזיל עימנא ויהי
טבא ההוא דיוטב ה' עימנא ונוטיב לך בפילוג ארעא ׃
ויסעו ׃ ונטלו מטורא דאתגלי עלוי איקר שכינתא דה'
מהלך תלתא יומין וארון קיימא דה' מטיל קדמיהון תלתין
ושית מילין הליך ביומא ההוא והוא הוה מידבר קדם
משריתא דישראל מהלך תלתא יומין לאתקנא להון אתר
בית משרוי ׃ וענן ׃ וענן איקר שכינתא דה' מטלל
עליהון ביממא במיטלהון מן משריתא ׃ ויהי ׃ והוה
כד הוה בעי למיטל ארונא הוה עמא קאים וקאים ולא
הוה נטיל עד דמשה הוה קאי בצלו מצלי ובעי רחמין מן
קדם ה' וכן אמר איתגלי כדון מימרא דה' בתקוף רוגזך
ויתבדרון בעלי דבביהון דעמך ולא יהוי לסנאיהון ריגל ל
למיקום קדמך ׃ ובנחה ׃ וכד הוה בעי למישרי ארונא
הוה עמא קאים וקאים ולא הוה פריס עד דהוה משה
קאי בצלו ומצלי ובעי רחמין מן קדם ה' וכן אמר תוב
כדון מימרא דה' ברחמיך טבא ודבר ית עמך ישראל ו
ואשרי איקר שכינתך ביניהון ורחים ית ריבוותא דבית
יעקב מניין אלפייא דישראל ׃ ויהי ׃

העם ׃ והוו רשיעי עמא כמצטערין מכוונין והנאן ב
בישו קדם ה' ושמיע קדם ה' ותקיף רוגזיה ודליקת בהון
אישא מצלהבא מן קדם ה' ושיציאת מן רשיעייא דבסיפי
משריתא דבית דן דהוה פיסלא עימהון ׃ ויצעק ׃
וצווחו עמא על משה דיבעי עליהון וצלי משה קדם ה'

ואשתקעת אישתא באתרה :. ויקרא :. וקרא שמא ד
אתרא ההוא דליקתא ארום דליקת בהון אשא מלהבא
מן קדם יי :. והאספסוף :. וערבוביא דאתכנשו בהון הין
שאילו שאילתא ותבו ובכו ברם אוף בני ישראל ואמרו
מאן יכליננא בשרא :. זכרנו :. דכירין אנחנא ית
נוניא דהוינא אכלין במצרים מגן בלא תפקדתא ית קטייא
וית אבטיחיא וית קפלוטיא וית בצליא וית תומיא :.
ועתה :. וכדון נפשנא מנגבא לית כל מדעם אלהין
למנא אנן מסתכיין כמסכן דאוריך מזונא מידא :.
והמן :. חבל על עמא דאכלין לחם שמיא ומתרעמין
דמניה דהוה כברע כוסבר חיור כד נחית מן שמיא וכד
הוה קריש חיזויה הי כחיזו בדולחא :. שטו :. חפסין
רשיעי עמא ומלקטין וטחנין ברחותא ומן דהוה צבי ה
הוה שחיק בדוכיתא ומבשלין ליה בלאפיסוא ועבדין
מיניה חררן והוי טעמיה כטעם כיזא די מסרבלין ב
בשומנא :. וברדת :. וכד נחית טלא על משריתא
בליליא הוה נחית מנא עלוי :. וישמע :. ושמע משה
ית עמא בכן על קריבה דאתאסרן להון גבר לחבר
משכניה ותקיף רוגזא דיי לחדא ובעיני משה בי"ש :.
ויאמר :. ואמר משה קדם יי למא אבאשתא לעבדך ולמא
לא אשכחית רחמין קדמך לשווה ית טורחא דעמא ה
הדין עלוי :. האנכי :. האנא עברית ותחשות במעי
ית כל עמא הדין אין בני הינון דאמרת לי במצרים טען
טורחהון בחילך היכמא דטעין פדגוגא למינוקא עד
זמן דימטון לארעא דקיימת לאבהתהון :. מאין :.
מנן לי בשרא למיתן לכל עמא הדין ארום בכן עלי ל
למימר הב לנא בשרא וניכול :. לא אוכל :. לית אנא
יכיל בלחודי למיטען לכל עמא הדין ארום יקיר הוא
מני :. ואם :. ואין כדין אנת עביד לי דתישבוק כל
טורחהון עלי קטולני כדון כמיתותא דמייתין בה צדיקייא

אין

אין אשכחית רחמין קדמך ולא אחמי בבישתי ׃
ויאמר ׃ ואמר ה' למשה כנוש לשמי שובעין גוברין זכאין
מסבי ישראל דידעת דהינון הוו סבי עמא וסרכי במצרים
ותדבר יתהון למשכנא זימנא ויתעתדון תמן עמך ׃
וירדתי ׃ ואתגלי במימר שכינתי ואמלל עמך תמן וארבי
מן רוח נבואה דעלך ואשוי עליהון ויטעון עמך בטורחא
דעמא ולא תיטעון אנת בלחודך ׃ ואל העם ׃ ולות
עמא תימר אזדמנו למחר ותיכלון בישרא ארום בכיתון
קדם ה' למימר מן יספיננא בישרא ארום טב לנא במצרים
ויתן ה' לכון בישרא ותיכלון ׃ לא יום ׃ לא יומא חד
תיכלון ולא תרין יומין ולא חמשא יומין ולא עשרא יומין ׃
ולא עשרין יומין ׃ עד חדש ׃ עד ירח יומין עד דתיפוק
סריותה מנחיריכון ותהוי לכון לרחוק חולף דקצתון ב
במימרא דה' דאיקר שכינתיה שריא ביניכון ובכיתון
קדמוי למימר למא דנן נפקנא ממצרים ׃ ויאמר ׃
ואמר משה שית מאה אלפין גוברין ריגלאין עמא דאנא
שרי ביניהון ואנת אמרת בישרא איתן להון וייכלון ירח
יומין ׃ הצאן ׃ הענא דבענא ותורי דמבקר יתכנשון
להין ויספקון להון אין ית כל נוני ימא הכא יתכנשון ׃
להין ויספקון להון ׃ ויאמר ׃ ואמר ה' למשה
האפשר דאית קדם ה' מחסור כדון תחמי היארעינך ׃
פיתגמי אין לא ׃ ויצא ׃ ונפק משה ממשכן בית שכינתא
ומליל עם עמא ית פיתגמוי דה' וכנש שבעין גוברין
מסבי ישראל ואוקים יתהון חזור חזור למשכנא ׃ וירד ׃
ואתגלי ה' בענן איקר שכינתא ומליל עמיה ורבי מן רוח
נבואה דעלוי ומשה לא חסיר מידעם ויהב על שובעין
גוברין סביא והוה כד שרת עליהון רוח נבואה ואתנבון
ולא פסקין ׃ וישארו ׃ ואשתיירון תרין גוברין ב
במשריתא שמיה דחד אלדד ושמיה דתניין מידד בנוי
דאליצפן בר פרנך דילדת ליה יוכבד ברת לוי בזמן ׃

דפטרה עמרם גברה ואתנסיבת ליה עד לא ילידת
ית משה ושרת עליהון רוח נבואה אלדד הוה מתנבי ו
ואמר הא משה מתכניש מן עלמא ויהושע בר נון קאי מן ב
בתריה ומדבר עמא בית ישראל ומעיל יתהון לארע כנענאי
ומחסין יתה להון מידד הוה מתנבי ואמר הא סלוי סלקין
מן ימא וחפיין כל משריתא דישראל ויהוי לעמא לתקלא
ברם תריהון כחדא מתנבאין ואמרין הא מלכא סליק מן
ארעא דמגוג בסוף יומיא ומכנש מלכין קטירי תגין ואפר כין
לבשי שריונין וכל עממיא ישתמעון ליה ומסדרין קרבא
בארעא דישראל על בני גלוותא ברם קריב ומזומן
להון בשעת אניקין ומקטל כולהון ביקידת נשמתא ב
בשלהובית אישתא דנפקא מתחות כורסי יקרא ונפלין
פגריהון על טוורי ארעא דישראל וייתון כל חיות ברא
וציפורי שמיא ויכלון נבילתהון ומבתר כדין יחיון כל מיתיא
דישראל ויתפנקון מן טוביא דאיצטנע להון מן שירויא
ויקבלון אגר עובדיהון והינון הוו מן סביא דסליקו
בפיטקיא כתיבא ולא נפקו למשכנא דאישתארו לאיטמרא
מן רבנותא ואתנביין במשריתא : וירץ : ורהט
טליא חד ותני למשה ואמר אלדד ומידד מתנביין הכין
במשריתא : ויען : ואתיב יהושע בר נון משומשניה
דמשה ואמר ריבוני משה בעי רחמין מן קדם יי וכלי
מנהון רוח נבואתא : ויאמר : ואמר ליה משה המן
בגלל דאתנבו עלי דאנא מתכניש מן עלמא ואנת משמש
מן בתריי אנת מקני לי רעינא פון דיהון כל עמא דיי
נביין ארום יתן יי ית רוח נבותיה עליהון : ויאסף :
ואתכניש משה למשריתא הוא וכל סבי ישראל : ורוח :
ורוחא דנפק עלוי נפקת ונטלת ברוגזא מן יי ובנא ל
לאשטפיה לעלמא אילולי זכותא דמשה ואהרן ונתב כמאא
רבא ואפרח שלוי מן ימא רבא ושרא על דין דגניר ב
במשריתא כמהלך יומא לציפונא וכמהלך יומא לדרומא

וברום

וכרום תרתין אמין הוה פרח על אנפי ארעא והוו מהלכין
כהין עד פדחתהון מטול דלא ולעין בזמן ממשכהון יתהון ׃
ויקם ׃ וקמו מחסרי הימנותא די בעמא כל יומא ההוא
וכל ליליא וכל יומא דבתרוי וכנשו ית סלוי דקטיע ודחגיר
כנש עשרא כרוין ושטחו להון משטיחין חזרנות משריתא ׃
הבשר ׃ רשיעיא הוון אכלין מבישרא ולמן דיהבינה להון
לא הוו מברכין בישרא עד כדון הוה ביני ככיהון עד לא
פסק ורוגזא דה' תקיף ברשיעי עמא וקטל ה' בעמא קטול
סגי לחדא ׃ ויקרא ׃ וקרא ית שום אתרא ההוא קברי
דמשיילי בישרא ארום תמן קברו ית עמא דשיילו בישרא ׃
ומקברות ׃ ומן קיברי דמשיילי בישרא נטלו עמא ל
לחצרות והוון בחצרות ׃ ותדבר ׃ ואשתעיין
מרים ואהרן במשה פיתגמין דלא מהגנין על עיסק
איתתא כושיתא דאסבוהי כושאי למשה במיערקיה מן
קדם פרעה ודיתקה ארום לאיתא אסבוהי ית מלכתא
דכוש ורחיק מינה ׃ ויאמרו ׃ ואמרו הלחוד ברם
עם משה מליל ה' דאתפרש מתשמיש דעריס הלא אוף עם
עמנא מליל ושמיע קדם ה' ׃ והאיש ׃ וגברא משה
ענוותן בדעתיה לחדא מן כל בני נשא דעל אנפי ארעא
ולא חש למיליהון ׃ ויאמר ׃ ואמר ה' למשה
ולאהרן ולמרים פוקו תלתיכון למשכן זימנא ונפקו תלתיהון ׃
וירד ׃ ואתגלי יקרא דה' בעמודא דענן יקרא וקם ב
בתרע משכנא וקרא אהרן ומרים ונפקו תרויהון ׃
ויאמר ׃ ואמר שמעו בבעו פתגמיי עד דאמליל ׃
אין יהון כל נבייא דקמו מן יומת עלמא ממלל עמהון ׃
היכמא דמתמלל עם משה דאימרא דה' בחזון לוותהון ׃
מתגלי בחלמין ממליל עמהון ׃ לא כן ׃ לא כדין א
אורחיה דמשה עבדי בכל בית ישראל עמי מהימן הוא ׃
פה ׃ ממלל עם ממלל מליליה עימיה דיתפרש מתשמיש
דעריס וחזיו ולא בטומרא מתגלינא ליה במסני וקאי

דבתר שכינתי חמי׳ ומא דין לא דחילתון לאשתעויי בהלין
מליא בעבדי במשה ׃ ויחר ׃ ואסתלק איקר שכינתא
דה׳ מנהון ואזיל ׃ והענן ׃ וענן איקר שכינתא דה׳
איסתלק מעילוי משכנא והא מרים לקת בצורעא ואסתכל
אהרן לות מרים והא לקת בצורעא ׃ ויאמר ׃ ואמר
אהרן למשה במטו מינך ריבוני לא תשוי עלנא חובא דאיטפ׳ שנא
ודי סרחנא ׃ אל נא ׃ בבעו מינך לא תהוי מרים ״
אחתן מסאבא באהילא כמיתא דהוא מדמיא לוולדא ״
דשלים במעי אימיה תשעה ירחין וכיון דמטא קיצא
למיפוק לעלמא ומתאכיל פלגות בישריה בזמן דיתבא
אימיה על מתברא ומאית וולדא ומפקא יתיה חוותי כד
אחתן הכדין כד הוינן בגלותא דמצרים הות מרים אחתן
חמיא יתן בטינא ובליבנין ובשיעבודין וכדו מטת ׃
זימנא למיפק ולמירות ית ארעא דישראל הא כדון היא
מתמנעא מינן במטו מינך ריבוני צלי כען עלה ולא נ
נובדא זכותה מיגו קהלא ׃ ויצעק ׃ וצלי משה ובעא
רחמין קדם ה׳ למימר בבעו ברחמין אלקא רחמנא בבעו
אלקא דשליט בנשמת כל בישרא אסי כבעו לה ׃
ויאמר ׃ ואמר ה׳ למשה ואילו אבוהא מנזף נזף
באנפהא הלא הות מיכספא ומיטרדא שבעתי יומין וכדון
דנזפית בה אן דינא דתיכסוף ארבסר יומין אילהין מ
מסתיא דתיטרד שבעתי יומין מברא למשריתא ואנא ״
מעכב בגין זכותך ענני יקרי ומשכנא וארונא וכל ישראל
עד זמן דתיתסי ומן בתר כדין תתכנש ׃ ותסגר ׃
ואיטרדת מרים מברא למשריתא שבעתי יומין ועמא לא
נטל עד זמן דאיתסיית מרים ׃ ואחר ׃ ולסוף דאיתסיית בת
מרים נביאתא ולקי בצורעא בעלמא הדין אולפן סגי
אית לה לעלמא דאתי לצדיקיא ולנטרי פיקודי אורייתא ״
לסוף דאיתעכבת מרים נביאתא שעתא זעירא למידע
מה הוה בסופיה דמשה בגין זכותא הוון כל ישראל אשתהין

ריבוון׳

רבון דהוון מכוס תמנין לעוון ועננֵי יקרא ומשכנא
ובירא לא זייעין ולא נטלין עד זמן דאתסיית מרים נ
נבואתא ומן בתר כדין נטלו עמא מחצרות ושרון ב
במדברא דפארן : : :

פרשה שלח לך :

וידבר : ומליל יי עם משה למימר : שלח לך : שלח
לך גוברין חריפין ויאללון ית ארעא דכנען
דאנא יהיב לבני ישראל גברא חד גברא חד לשבטא ד
דאבהתוי תשלחון מן קדם כל אמרכול דבהון : וישלח :
ושדר יתהון משה ממדברא דפארן על פום מימרא דיי
כולהון גוברין חריפין דמתמנן רישין על בני ישראל ה
הינון : ואלה : ואילין שמהן דתריסר גובריא מ
מאללייא לשבטא דראובן עזגד שמוע בר זכור :
לשבטא דשמעון עזגד שפט בר חורי : לשבטא ד
דיהודה עזגד כלב בר יפונה : לשבטא דיששכר
עזגד יגאל בר יוסף : לשבטא דאפרים עזגד
הושע בר נון : לשבטא דבנימין ועזגד פלטי בר
רפוא : לשבטא דזבולן עזגד גדיאל בר סודי : ל
לשבטא דיוסף לשבטא דמנשה עזגד גדי בר סוסי :
לשבטא דדן עזגד עמיאל בר גמלי : לשבטא דאשר
עזגד סתור בר מיכאל : לשבטא דנפתלי ועזגד
נחבי בר ופסי : לשבטא דגד עזגד גאואל בר מכי :
אלה : אילין שמהת גובריא דשדר משה לאללא ית ארעא
וכד חמא משה ענוותנותיה קרא להושע בר נון יהושע :
וישלח : ושדר יתהון משה לאללא ית ארעא דכנען ואמר

להון סקו בהדין בדרומא ותסקון לטורא : ..
וראיתם : ותחמון ית ארעא מה היא וית עמא ד
דיתיב עלה התקיף הוא אין חלש הזעיר הוא אין סגי :
ומה : ומא ארעא דהוא יתיב בה הטבה היא אין
בישתא ומא קירויה דהוא יתיב בהון הכרכין מצותי ח
תנין אין בתקרין : ומה : ומה שבה ארעא השמינה
היא אין מרויה אין פרגטין האית בה אילנין דאיכל
אין לא ותעכבין תוקפה ותיסבון מאיבה דארעא ..
ויומיא די אזלו בעשרין ותשעה לירחא דסיון ויומי ד
דאין בכורי ענבין : ויעלו : וסלקו ואללו ית
ארעא מן מדברא דצין עד פלטיות מעלך לחמתא :
ויבאו : וסלקו מן צטר דרומא ואתו עד חברון ותמן
אחימן ששי ותלמי מרביני דענק גבריא וחברון שבע
שנין אתבניאת קדם עד לא תתבני טאניס דמצרים :
ויבאו : ואתו עד נחלו דאתכלא וקצו מתמן עוברתה
ואתכל דענבין חד וסברוהי במוטא בתרין תרין ..
מנהון וקן מן רומניא וקן מן תיניא : למקום : לאתרא
ההוא קרו נחלא אתכלא על עיסק עוברתא דקטפו
מתמן בני ישראל והוה חמרא נשיק מניה כנחלא : ..
וישובו : ותבו מלאללא ית ארעא בתמניא יומין בתר
דאוב מסוף ארבעין יומין : וילכו : ואזלו ואתו לות
משה ולות אהרן ולות כל כנישתא דבני ישראל למדברא ד
דפארן לקדש ואתיבו להון פתגמא ולות כל כנישתא ו
וחזיון ית איבה דארעא : ויספרו : ואשתעיין
לה ואמרו אתינא לארעא דשדרתנא ואוף עבדא ..
חלב ודבש היא ודין איבה : אפס : לחוד ארוק
תקיף עמא דיתיב בארעא וקירויא כריכן תנין סבבן
לחדא ואוף מרבני דענק גבריא חמינא תמן :
עמלק : עמלקאה יתבין בארע דרומא ותותאי ויבוסאי

ואמוראי

ואמוראי יתבין בטורא וכנענאי יתבין על ימא ועל תחום
ירדנא: ויהס: ושתיק כלב ית עמא ואציתינון לות
משה ואמר מיסק ניסק ונירת יתה ארי מיכל ניכול לה:
והאנשים: וגבריא דסליקו עמיה אמרו לא ניכול ל
למיסק לות עמא ארי תקיף הוא מיננא: ויוציאו:
ואפיקו טיב ביש על ארעא דאלילו יתה לות בני ישראל
למימר ארעא דעברנא בה לאללא יתה ארעא מקטלא
יתבהא היא במרעין וכל עמא דבגוה גברא מרי מיכלן
כבשן: ושם: ותמן חזינא ית גבריא בני ענק
מגנוסת גבריא והווינא דמיין בעיני נפשנא הי כ
כקמצין והכדין הוינא דמיין בעיני נפשיהון: ותשא:
ואריאת כל כנשתא ויהבו ית קלהון ובכו עמא בלילא
ההוא ואתקבעת להון ההוא לליא לבכותא לדריהון:
וילנו: ואתרעמו על משה ועל אהרן כל בני ישראל:
ואמרו להון כל כנשתא לוי דמיתנא בארעא דמצרים
או במדברא הדין לוי דמיתנא: ולמה: ולמה ה׳
מעיל יתנא לארעא הדא למיפל בחרבא דכנענאי נשנא
וטפלנא יהון למיבז הלא טב לנא דנתוב למצרים:
ויאמרו: ואמרו גבר לאחוי נמני עלן מליך לריש ונתוב
למצרים: ויפל: ואתרכינו משה ואהרן על אפיהון
קדם כל כנשתא דבני ישראל: ויהושע: ויהושע
בר נון וכלב בר יפנה מן מאללי ית ארעא בזעו לבושיהון:
ואמרו: ואמרו לכל כנשתא למימר ארעא דעברנא
בה לאללא יתה טבא ארעא לחדא לחדא: אם חפץ:
אין רעוא דיי׳ אית בנא ויעיל יתנא לארעא הדא
ויתנינה לנא ארעא דהיא עבדא חלב ודבש: אך:
ברם בפיקודא דיי׳ לא תמרדון ואתון לא תדחלון
מן עמא דארעא ארי בידנא מסירין הינון תש חיל
גבורתהון מעליהון ומימרא דיי׳ בסעדנא לא תדחלון
מנהון: ויאמרו: ואמרו כל כנשתא למרגם יתהון

באבנין ויקר שכינתא דה' אתגלי בענני יקרא במשכן
זימנא : ויאמר : ואמר ה' למשה עד
אימתי יהון מרגזין קדמי עמא הדין ועד אימתי לא י
יהימנון במימרי בכל אתותא דעבדית ביניהון :
אכנו : אמחי יתהון במחתא דמותא ואשיצי יתהון
ואמני יתך לעם רב ותקיף מנהון : ויאמר : ואמר
משה וישמעון בניהון דמצראי דאשתנקו בימא ארום
אסיקתא בחילך ית עמא הדין מביניהון : ויאמרו :
ויימרון בחדווא ליתבי ארעא הדא דשמעו ארום
אנת הוא ה' דשכינתך שריא בגו עמא הדין דבעיני הין
חמין שכינת יקר ה' על טורא דסיני וקבילו תמן
אורייתך ועננך מטליל עליהון דלא יתנזקון מ
משרבא ומטרא ובעמודא דעננא אנת מדבר קדמיהון
ביממא מטול למככא טורוי ורמתא ולמדלי משפלתא
ובעמודא דאישתא לאנהרא בליליא : והמתה :
ואין בתר כל ניסיא אילין אנת קטל ית עמא הדין כ
כגברא חד ויימרון עממיא דשמעו ית שמע גבורתך
למימר : מבלתי : מן בגלל דלא הות יכלא מן
קדם ה' לאעלא ית עמא הדין לארעא דקיים להון ו
וקטלינון במדברא : ועתה : וכדון יסגי כדון
חילא קדמך ה' ותתמלי רחמין עליהון ויהי תשוי לעם
רב הי כמא דמלילתא למימר : ה' : ה' אריך רוח
וקריב רחמין שרי לחובין ומכפר על סורחנין מזכי
לדתייבין לאורייתי ולדלא תייבין לא מזכי מסער
חובי אבהן רשיעין על בנין מרודין על דר תליתאי
ועל דר רביעאי : סלח נא : שבוק כדון לסורחנות
עמא הדין כסגיאות טבוותך והיכמא דשריתא לעמא
הדין מן זמן דנפקו ממצרים ועד כדון : ויאמר :
ואמר ה' שבקית להון כפתגמך : ואולם : וברם
בשבועה קיים אנא ומליא יקרא דה' ית כל ארעא :

כי כל : ארום כל גבריא דיחמון ית יקרי וית אתותי
דעבדית במצרים ובמדברא ונסיאו קדמי דנן עשר :
זמנין ולא קבילו למימרי : אם יראו : בשבועא אמירא
דא דלא יחמון ית ארעא דקיימית לאבהתהון ולא דרא
דארגיזו קדמי לא יחמונה : ועבדי : ועבדי כלב
חולף דהות רוח אוחרי עמיה ואשלים בתר דחלתי
ואעלינה לארעא דעל לתמן ובנוי ירתונה : והעמלקי :
ועמלקאי וכנענאי יתיב במישרא מחר אתפנו וטולו ל׳
לכון למדברא אורח ימא דסוף : וידבר :
ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר : עד מתי : עד
אימת לכנשתא בישתא דמתחברין עלי ית תורעמות
בני ישראל דהינון מתרעמין עלי שמיע קדמי : אמור :
אימר להון בשבועא קיים אנא אם לא היכמא דמללתון
קדמי היכדין אעבד לכון : במדבר : במדברא
הדין יתרמון גושמיכון כל סכומכון לכל חושבנכון מבר
עשרין שנין ולעילא דאתרעמיתון עלי : אם אתם :
בשבועא אמירא דאתון לא תיעלון לארעא דקיימית במימרי
לאשראה יתכון בה ארום אלהין כלב בר יפנה ויהושע
בר נון : וטפכם : וטפליכון דאמרתון לביזא יהון
ואעיל יתהון וידעון ית ארעא דקצתון בה : ופגריכם :
ופגריכון דילכון יתרמון במדברא הדין : ובניכם :
ובניכון יהון טעין במדברא ארבעין שנין ויקבלון ית
חוביכון עד זמן דיסופון פגריכון במדברא :
במספר : במנין יומיא דאלילתון ית ארעא ארבעין
יומין יומא לשתא יומא לשתא תקבלון ית חוביכון א׳
ארבעין שנין ותידעון ית דאתרעמיתון עלי :
אני : אנא יי גזרית במימרי אם לא גזרית במימרי
לכל כנשתא בישתא הדא דאזדמנו למרדא עלי במדברא הדין
יסופון ותמן ימותון : והאנשים : וגבריא די שלח
משה לאללא ית ארעא ותבו וארעימו עלוהי ית כל כנשתא

לאפקא טיב ביש על ארעא : וימותו : ומיתו גובריא
דאפיקו טיב ביש על ארעא בשבעה יומין באלול והוון
מורני נפקן מן פדחיהון ואזלין עד בית לשנהון ואכלין
לשנהון עם מוריגיהון ואתקברו במותנא מן קדם ה' :
ויהושע : ויהושע בר נון וכלב בר יפונה אתקיימו
מן גובריא האינון דהליכו לאללא ית ארעא :
וידבר : ומליל משה ית פתגמיא האילין עם כל
בני ישראל ואתאבלו עמא לחדא : וישכימו : ואקדימו או
בצפרא וסליקו לריש טורא למימר הא אנחנא סלקין
לאתרא דאמר ה' ארי חבנא : ויאמר : ואמר משה
מה דין אתון עברין על גזירת מימרא דה' והיא לא
תצלח לכון : אל תעלו : לא תסקון ארום לית ש
שכינתא דה' שריא ביניכון וארונא ומשכנא וענני יקרא
לאתיהון מטיילין עמכון ולא תתברון קדם בעלי
דבביכון : כי העמלקי : ארום עמלקאי וכנענאי
תמן זמינין קדמיכון ותפלון קטילין בחרבא ארום
מן בגלל דתבתון מן בתר פולחנא דה' בכן לא יהי
מימרא דה' בסעדכון : ויעפילו : ואזדרזו בשלוכו
קדם קריצתא למיסק לריש טורא ברם ארונא דקיי
קיימא דה' ומשה לא זזו מגו משריתא : וירד :
ונחת עמלקאה וכנענאה דיתיב בטורא ההוא וקטלו
יתהון ושיצונון וטרדונון עד שלמין :
וידבר : ומליל ה' למשה למימר : דבר : מליל עם
בני ישראל ותימר להון ארום תיעלון לארע מותבניכון
דאנא יהיב לכון : ועשיתם : ותעבדון על מדבחא
קרבנא קדם ה' עלתא או ניכסת קודשין לפרשא נדרא
או בניסבתא או בזמן מועדיכון לאעבד רעותא דארי
עלמא לאתקבלא ברעוא קדם ה' מן תורי או מן ענא :
והקריב : ויקרב גברא דמקרב קורבניה קדם ה'
מנחתא סמידא עשרונא פתיכא ברבעות הינא משח

ויין

זיתא ׃ ויין ׃ וחמר ענבא לניסוכא רבעות הינא
תעביד על עלתא או לנכסת קודשא לאמר חד ׃
או לאיל ׃ או לדיכרא תעביד מנחתא תרין עשרונין
סולתא פתיכא במשח זיתא תלתות הינא ׃ ויין ׃
וחמר ענבא תלתות הינא תקריב בסיפלא לניסוכא ׃
מטול לאתקבלא ברעוא קדם יי ׃ וכי תעשה ׃ וארום
תעביד בר תורי עלתא או נכסתא לפרשא נדרא או .
נכסת קודשיא קדם יי ׃ והקריב ׃ ויקרב על בר
תורי מנחתא סולתא תלתא עשרונין פתיך במשח זיתא
פלגות הינא ׃ ויין ׃ וחמר ענבא לניסוכא פלגות
הינא קורבן דאתקבל ברעוא קדם יי ׃ ככה ׃ הכדין
יתעבד לתורא חד או לדיכרא חד או לאימר בר אימרי
או בני עזיא ׃ כמספר ׃ כחושבן תורי ואימרי ׃
ועזי דתעבדון קרבנא הכדין תעבדון לכל חד וחד לפום
סכומהון ׃ כל האזרח ׃ כל יציבא מישראל ולא כבר
עממין יעבד הכדין ית אלין ניסוכיא לקרבא קורבנא ׃
דאתקבל ברעוא קדם יי ׃ וכי יגור ׃ וארום יתגייר
עמכון גיורא או מן דהוא כען בניכון לדריכון ויעבד
קרבן דאתקבל ברעוא קדם יי היכמא דתעבדון הכדין
יעבד ׃ הקהל ׃ קהלא כולא קיימא חדא לכון ולגיורא
די יתגיירון קיים עלם לדריכון כוותכון כגיורא יהי
קדם יי ׃ תורה ׃ אורייתא חדא ודינא חד יהי לכון ׃
ולגיורא די יתגיירון עמכון ׃ וידבר ׃
ומליל יי עם משה למימר ׃ דבר ׃ מליל עם בני ישראל
ותימר להון במיעלכון לארעא דאנא מעיל יתכון לתמן ׃
והיה ׃ ויהי במיכלכון מלחמא דעללתא דארעא ולא מן
אגוריא ודחינא וקוטני תפרשון אפרשותא קדם יי ׃
ראשית ׃ שירוי עצוותכון חלתא חד מן עשרין וארבעא
תפרשון אפרשותא לכהנא כמא דמפרשין מן אידרא הכדין
תפרשון יתה ׃ מראשית ׃ מן שירוי עצוותכון תתנון

אפרשותא קדם יי לדריכון : וכי תשגו : וארי תשתלון
ולא תעבדון חדא מכל פקודיא האילין דמליל יי עם משה :
את כל : ית כל מה דפקיד יי לוותכון בידא דמשה מן
יומא דפקיד יי ולהלא לדריכון : והיה : ויהי אין
מן מחזי כנשתא אתעבידת סורחנותא בשלו ויעבדון
כל כנשתא תור בר תורי חד לעלתא לאתקבלא ברעוא ..
קדם יי ומנחתיה ונסוכיה כדחזי וצפיר בר עזין דלא
ערובין חד לחטאתא : וכפר : ויכפר כהנא על כל
כנשתא דבני ישראל וישתבי להון ארום שלותא הוא :
והינון היתיאו ית קרבניהון קרבנא קדם יי וקרבן ס
סורחנותהון קריבו קדם יי על שלותהון : ונסלח :
וישתבי מן קדם יי לכל כנשתא דבני ישראל ולגיוריא ..
דמתגיירין ביניהון ארום לעמא אירע בשלותא :
ואם נפש : ואין בר נשא חד יחוב בשלו ויקרב גדיתא
בר שתא דלא ערובין לחטאתא : וכפר : ויכפר כהנא
על בר נשא דשלי כד סרח בשלו קדם יי לכפרא עלוי
לכפרא עלוי וישתבי ליה : האזרח : יציבא בבני ישראל
ולגיורי דמתגיירין ביניכון אורייתא חדא יהי לכון ולמן
דיעבד בשלו : והנפש : ובר נש דיעבד בידא מן י
יציבא או מן גיוריא ולא תאיב מן סורחנותיה קדם
יי הוא מרגיז וישתיצי בר נשא ההוא מגו עמיה :
כי דבר : ארום על פתגמא קדמאה דפקיד יי בה
בסיני בסר וית תפקידתא מבטלתא בשול אשתיצאה
בעלמא הדין ישתיצי בר נשא ההוא בעלמא דאתי דעתיד
למתן חושבן חוביה ליום דינא רבא : ויהיו :
והוון בני ישראל שריין במדברא גזירת שבתא אשתמודע
להון ברם קנסא דלבה לא אשתמודע להון קם גברא
מדבית יוסף אמר במימריה איזיל ואתלוש קיסין ביומא
דשבתא ויחזון יתי סהדיא ויתנון למשה ומשה יתבע אולפן
מן קדם יי וידין יתי ובכן אשתמודע קנסא לכל בית

ישראל.

ישראל ואשכחו סהדיא ית גברא כד תליש ועקר קיסין
ביומא דשבתא : ויקריבו : וקריבו יתיה בתר
דאתרו ביה ותלו סהדיא דהשכחו יתיה תליש קיסין לות
משה ולות אהרן ולות כל כנישתא : ויניחו : דין הוא
חד מן ארבעה דינין די עלו קדם משה נביא ודן יתהון
על פום מימרא דקודשא מנהון דיני ממונא ומנהון
דיני נפשתא בדיני ממונא הוה משה זריז ובדיני נפשתא
הוה משה מתין ובאילין ובאילין אמר משה לא שמעית מן
בגלל למלפא רישי סנהדרי דעתידין למיקום דיהוון זריזין
בדיני ממונא ומתינין בדיני נפשתא ולא יבהתון למשיילא
דינא דמתקשי להון ארום משה דהוה רבהון דישראל צרך
דיימר לא שמעית בגין כן אצנעוהי בבית אסירי ארום
עד כדון לא אתפרש הדין דינא יתעבד ביה :
ויאמר : ואמר ה' למשה אתקטלא יתקטל גברא
אטלו יתיה באבנא כל כנשתא מברא למשריתא : ויציאו :
והנפיקו יתיה כל כנשתא מברא למשריתא ואטלו יתיה
באבנא ומית היכמא דפקיד ה' ית משה :
ויאמר : ואמר ה' למשה למימר : דבר : מלל עם
בני ישראל ותימר להון ויעבדון להון ציציין לא מן ב-
נימיא ולא מן סיסיא ולא מן גרדיא אלהין לשמהון יעבדון מן
ויספקין רישי חוטיהון ויתלון בחמשת קיטרין ארבעתא כנף
תלתא על ארבעת אנפי גוליהון דמתעטפין בהון לדריהון
ויתנון על אנפא גוליתהון שזיר תכלא : והיה : ויהי
לכון למצוותא דציציית ותחמון יתיה בזמן דאתון מתעטפין
בהון בימאם ותדכרון ית כל פיקודיי ותעבדון יתהון
ולא תסטון למטעי בתר הרהור ליבכון ובתר חיזיון עיניכון
דאתון טען בתריהון : למען : מן בגלל דתדכרון
ותעבדון ית כל פיקודיי ותהוון קדישין היכמא מלאכיא ד-
דמשמשין קדם ה' אלקכון : אני : אנא הוא ה' אלקכון
די פרקית ואפקית יתכון פריקין מארעא דמצרים מטול

לאהוי לכון לאלקא אנא הוא יי' אלקכון

פרשה קרח

ויקח קרח : ונסיב גולייתיה דכולא תיכלא קרח בר
יצהר בר קהת בר לוי ודתן ואבירם בני
אליאב ואון בר פלת בני ראובן : ויקומו : וקמו בחוצפא
ואורו הילכתא באנפי משה על עיסק תיכלא משה הוה אמר
אנא שמעית מן פום קודשא יהי שמיה מבורך דציצית יהוון
מן חיוור וחוטא חד דתיכלא יהי ברם קרח וחברוי עבדו
גולין וציציתהון כולהון דתיכלא מה דלא פקיד יי' ומסייעין
להון גובריא מבני ישראל מאתן וחמשין רברבי כנישתא
מערעי זמן למועד ולמשרי מפרשין בשמהן : ויקהלו :
ואתכנשו על משה ועל אהרן ואמרו להון סגי לכון רבנותא
ארום כל כנישתא כולהון קדישין וביניהון שריא שכינתא
דיי' ומה דין אתון מתרברבין על קהלא דיי' : וישמע :
ושמע משה היך קניין כל חד מנהון ית אינתתיה לאולקיות קן
אזל ברוגזא מטול משה ונפל על אנפוי מן כיסופא :
וידבר : ומליל עם קרח ועם כנישת סעדוי למימר
צפרא ויהודע יי' ית דכשר ליה וית דקדיש ויקרב לפולחניה
וית דיתרעי ביה יקרב לשימושיה : זאת : דא עיבידו
סבו לכון מחתיין קרח וכל כנישת סעדוי : ותנו : והבו
בהון אישתא ושוו עליהון קטורת בוסמין קדם יי' מחר
ויהי גברא דיתרעי ביה יי' הוא קדיש סגי לכון בני לוי :
ויאמר : ואמר משה לקרח ולגניסתיה קבילו כען בני לוי :
המעט : הזעירא הוא לכון ארום אפריש אלקא דישראל
יתכון מן כנישתא לקרבא יתכון לשימושיה למפלח ית
פולחן משכנא דיי' ולמקום קדם כל כנישתא לשמשותהון :

ויקרב ׃ וקרב יתך וית כל אחך בני לוי עמך וכדין אתון
תבעון אוף כהונתא רבתא ׃ לכן ׃ בכן אנת וכל
כנשת סעדך דאזדמנתן על מימרא דיי׳ ואהרן מה הוא
ארום מתרעמין אתון עלוי ׃ וישלח ׃ ושדר משה פולין
לזמנא לבי דינא רבא לדתן ולאבירם בני אליאב ואמרו
לא ניסק ׃ המעט ׃ הזעירא הוא ארום אסיקתנא מ
ממצרים ארעא דעבדא חלב ודבש לקטלותנא במדברא
ארום מתרברבת עלנא אוף אתרברבא ׃ אף ׃ ברם
לא לארע עבדא חלב ודבש אעלתנא ויהבת לנא אחסנת
חקלין וכרמין העינוהי דגבריא האינון דבארעא ההיא
תסנור ותגלה יתהון ולא נסוק לתמן ׃ ויחר ׃ ותקיף
למשה לחדא ואמר קדם יי׳ בבעו אנך לא תסתכל לדורן
דידהון דלא חמרא דחד מנהון שחרית ולא אבאישית לחד
מנהון ׃ ויאמר ׃ ואמר משה לקרח אנת וכל כנשת
סעדך הוו זמינין לבי דינא קדם יי׳ אנת והינון ואהרן
מחר ׃ וקחו ׃ וסבו גבר מחתיתיה ותתנון עליהון
קטורת בוסמין ותקרבון קדם יי׳ גבר מחתיתיה מאתן
וחמשין מחתין ואנת ואהרן גבר מחתיתיה ׃ ויקחו ׃
ונסיבו גבר מחתיתיה ויהבו בהין אישתא ושוו עליהון
קטורת בוסמין וקמו בתרע משכן זימנא מצטרא חד
ומשה ואהרן מצטרא חד ׃ ויקהל ׃ וכנש עליהון קרח
ית כל כנשתא לתרע משכן זימנא ואתגלי בעותריה
דמשכה תרין אמרין מן ממלבי דינסבי מלין כסף ודהב
ובענו למיסרד בההוא עותרא ית משה וית אהרן מן
עלמא אולו דאתגלי איקרא דיי׳ לכל כנשתא ׃
וידבר ׃ ומליל יי׳ עם משה ועם אהרן למימר ׃
הבדלו ׃ אתפרשו מגו כנשתא הדא ואשיצי יתהון
כשעה זעירא ׃ ויפלו ׃ ואתרכינו בצלו על אפיהון
ואמר אל אלקא דשוי רוח נשמתא בגופי בני נשא ומניה
מתיהבא רוחא לכל בישרא האין גברא חד יחוב ועל כל

כנשתא יהי רוגזא ׃ וידבר ׃ ומליל
יי עם משה למימר ׃ דבר ׃ קבילית צלותכון על
כנשתא כדון מליל להון למימר איסתלקו מן חזור חזור
למשכנא דקרח דתן ואבירם ׃ ויקם ׃ וקם משה
ואזל לוותהא לדתן ולאבירם ואזלו בתרוהי סבי ישראל ׃
וידבר ׃ ומליל לכנשתא למימר זורו כען מעילוי מ
משכני גובריא חייביא אילין דאתחייבו קטול מן
טלותהון במצרים פרסמו איטמריכון דילי כד נפלית
ית אברוה על ימא ארגיזו קדם יי בנוס וזפיו ית
ימא דשכנא כדון אגדשת על מימרא דיי כגין כן חזי
למחייהון ולגמרא ית כל נכסיהון ולא תיקרבון בכל מה
דאית להון דילמא תילקון בכל חוביהון ׃ ויעלו ׃ ו
ואיסתלקו מעילוי משכנא דקרח דתן ואבירם מן חזור חזור
ודתן ואבירם נפקו במילי חירופין וקמו ואריגזו למשה
תרע משכניהון ונשיהון ובניהון וטפלהון ׃ ויאמר ׃
ואמר משה בדא תינדעון ארום יי שדרני למעבד ית
כל עובדיא האילין ארום לא מן רעות ליבי ׃ אם ׃
אין כמותהון דאיתן בה כל בני נשא ימותון אילין ׃
וסעורות כל אנשא יסתכם עליהון לא יי שדרני ׃
ואם ׃ ואין לא איתבריית מיתותא להון מן יומי
עלמא תתברי להון כדון ואין לא איתברי פום לארעא
מן שירויא איתברי לה כדון ותפתח ארעא ית פומא
ותבלוע יתהון וית כל דילהון וייחתין כד חיין לשאול
ותינדעון ארום ארגיזו גובריא האילין קדם יי ׃
ויהי ׃ והוה כדי פסק למללא ית כל פיתגמיא האילין
ואיתבזעת ארעא דתחותיהון ׃ ותפתח ׃ ופתחת
ארעא ית פומה ובלעת יתהון וית אינש בתיהון וית
כל אנשא לקרח וית כל נכסיא ׃ וירדו ׃ ונחתו
הינון וכל דילהון כד חיין לשאול וחפת עליהון ארעא ׃
ואובדו מגו קהלא ׃ וכל ׃ וכל ישראל די בחזרנתהון

ערקו

נפקו מן דחול קלהון היך צווחין ואמרין זכיי הוא ה'
וקושטא היך דינוי וקושטא הינון פיתגמיה משה עבדיה
ואנן רשיעיא דמרדנא ביה ובני ישראל אפכו כדי שמעו
ארום אמרו דלמא תבלוע יתן ארעא : ואש : ואישתא
נפקת ברוגזא מן קדם ה' ואכלת ית מאתן וחמשין ג
גוברין מסקי קטורת בוסמיא : וידבר :
ומליל ה' עם משה למימר : אמר : אמר לאלעזר בר
אהרן כהנא ויפרש ית מחתיא מן בני יקידיא וית א
אישתא בדרי להאל ארום אתקדשא : את מחתת :
ית מחתיית חוביא האילין דאתחייבו קטול בנפשתהון
ויעבדון מנהון רדידי טסין חפוי למדבחא ארום ק
קריבינון קדם ה' ואתקדשו ויהון לאת לבני ישראל :
ויקח : ונסיב אלעזר כהנא ית מחתיית נחשא דקריבו
יקידיא ורדידינון חפוי לגופה דמדבחא דאן שירויא ·
הוון תשמישתיה דמדבחא : זכרון : דוכרנא לבני ישראל
מן בגלל דלא יקרב גבר חילוני דלא מן בני אהרן לאסקא
קטורת בוסמין קדם ה' ולא יהי גבר מתנטל למיפלוג
על עיסק כהונתא כקרח וכבנישת סעדוי ומופיה — ל
להובא ולא במיתותא דקרח וכבנישתיה במקידת אישא
ובליעת ארעא אלהין למלקי בסגירותא היכמא דמליל
למשה שוי ידך בעיטפך ולקת ידיה בצורעא הכדין י
יאתי ליה : וילנו : ואתרעמו כל כנישתא דבני
ישראל ביומא חרן על משה ועל אהרן למימר אתון גרמתון
דין מותא על עמא דה' : ויהי : והוה במתכנשות
כנישתא על משה ועל אהרן לאקטלהון ואתפניו למשכן זימנא
והא חפייה ענן איקר שכינתא ואתגלי תמן איקרא דה' :
ויבא : ועל משה ואהרן מן קדם קהלא לתרע משכן זימנא :
ו וידבר : ומליל ה' עם משה למימר : הרומו :
ואתפרשו מיגו כנישתא הדא ואשיצי יתהון כשעא זעירא
ואתרכינו בבעו על אפיהון : ויאמר : ואמר משה

לאהרן סב ית מחתיתא והב עלה אישתא מעלוי מדבחא
ושוי קטרת בוסמין על אישתא ואוביל בפריע לות כנישתא
וכפר אמטולהון ארום נפק מחבלא דאתכלי בחורב דשמיה
קצפא מן קדם י״י בהרמנא שרי לקטלא ׃ ויקח ׃ ונסיב
אהרן היכמא דמליל משה ורהט למצע קהלא והא שרי קצפא
מחבלא לחבלא בעמא ויהב ית קטורת בוסמין וכפר
על עמא ׃ ויעמד ׃ וקם ליה אהרן בצלו במציעא ועבד
מחיצותא במחתיתא בין מיתיא ובין חייא ואתכליאת
מותנא ׃ ויהיו ׃ והוו סכום דמיתו במותנא ארבסר
אלפין ושבע מאה בר מדמיתו על פלוגתא דקרח ׃ וישב ׃
ותב אהרן לות משה לתרע משכן זימנא ומותנא איתכליאת ׃
וידבר ׃ ומליל י״י עם משה למימר ׃ דבר ׃
מליל עם בני ישראל וסב מינהון חוטרא חוטרא לבית אבא
מלות כל אמרכלהון לבית אבהתהון תריסר חוטרין גבר
ית שמיה תכתוב על חוטריה ׃ ואת שם ׃ וית שמא ד
דאהרן תכתוב על חוטרא דלוי ארום חוטרא חד לריש בית
אבהתהון ׃ והנחתם ׃ ותצנעינון במשכן זימנא קדם
סהדותא דאזמן מימרי לך תמן ׃ והיה ׃ ויהי גברא
דאתרעי ביה לשמשא קדמי חוטריה ינעי ואשדיך מני
ית תורעמות בני ישראל דהינון מתרעמין עליכון ׃
וידבר ׃ ומליל משה עם בני ישראל ויהבו ליה כל אמרכלהין
חטר לאמרכל חד חטר לאמרכל חד לבית אבהתהון ית
תריסר חטרין וחטר אהרן במציעות חטריהון ׃ וינח ׃
ואצנע משה ית חטריא קדם י״י במשכנא דסהדותא ׃
ויהי ׃ והוה מיומא חרן ועאל משה למשכנא דסהדותא
והא ינעא חטר אהרן לבית לוי ואפיק לבלבין ואנין נצין
ביה כלילין גמר ועבד לוזין ׃ ויוצא ׃ והנפק משה
ית כל חטריא מן קדם י״י לכל בני ישראל ואשתמודעו ונסיבו
גבר חוטריה ׃ ויאמר ׃ ואמר י״י למשה אתיב
ית חוטרא דאהרן קדם סהדותא למטרא לאת לבניא ס

סרבניין

טרכניא ויסופן תרעמותכון מן קדמי ולא ימותון :
ויעש : ועבד משה היכמא דפקיד יי יתיה הכדין עבד :
ויאמרו : ואמרו בני ישראל למשה למימר הא מיתן אשתיצנו
בשלהובית אישתא ומינן איתבלעו בארעא ומינן אבדו הא ::
אנחנא חשיבין כאילו אבדנא כולנא : כל הקרב : ט
דקריב מיקרב למשכנא דיי' מיית הברם ספנא למשתיצא :
ויאמר : ואמר יי לאהרן אנת ובנך ובית
אבך עימך תקבלון חובי קודשיא אין לא מזדהרין במסקותהון
ואנת ובנך עימך תקבלון ית חובי כהונתכון אין לא ::
מזדהרין במפרשותהון : וגם : ואוף ית אחך שיבטא
דלוי דמתקרי על שמיה דעמרם אבך קריב לוותך ויתחברון
לוותך וישמשונך ואנת ובנך עימך תקומון קדם משכנא
דסהדותא : ושמרו : ויטרון מטרתך ומטרת כל משכנא
ברם למאני קודשא ולמדבחא לא יקרבון ולא ימותון אוף
הינון אוף אתון : ונלוו : ויזדמנון לוותך מלבר
ויטרון ית מטרת משכנא זמנא לכל פולחן משכנא וחילוניי
לא יקרב לוותכון : ושמרתם : ותיטרון ית מטרת
קודשא וית מטרת מדבחא ולא יהי תוב רוגזא דהוה
על בני ישראל : ואני : ואנא הא קריבית ית אחוכון
ליואי מיגו בני ישראל לכון מתנא יהיבן קדם יי למפלח
ית פולחן משכן זמנא : ואתה : ואנת ובנך עימך
תטרון ית כהונתכון לכל פיתגם מדבחא ולמגיו ל
לפרגודא ותפלחון לפום עדבא כפולחנא כן אוכל מתנה
איין כמדבחא ית כהונתכון וחילוניי דיקרב יתקטל :
וידבר : ומליל יי עם אהרן ואנא בחדוא יהבית
לך ית מטרת אפרשותי חלתא וביכוריא וכל קודשיא ::
דבני ישראל לך יהבתינון לרבו ולבנך לקיים עלם :
זה : דין יהי לך מקודש קודשיא מה דמשתייר מעלתא
דעבנא מן אישתא כל קרבנהון לכל מנחתהון לכל חטאתהון
ולכל אשמהון די יתיבון קדמי קודש קודשין דילך הוא

ולבנך : בקודש : בקודש קודשיא תיכלוניה כל דכורא
בכון ייכול יתיה בדכותא קודשא יהי לך : וזה : ודין
דזכיתי לך אפרשות מתנתהון לכל ארמות בני ישראל לך
יהבתינון ולבנך ולבנתך עימך לקיים עלם כל דדכי ב
בביתך ייכול יתיה : כל חלב : כל טוב משח זיתא
וכל טוב חמר עינבא ועיבור שירויהון דיתנון קדם יי
לך יהבתינון : בכורי : ביכורים דכל פירי אילנין
וארעהון דיקרבון קדם יי דילך יהי כל דדכי בביתך
ייכלוניה : כל חרם : כל דאנדר בישראל דילך יהי :
כל פטר : כל פתח וולדא לכל בישרין בבעירא דיקרבון
יתיה קדם יי כדינא באינשא כן דינא בבעירא למהוי
דילך ברם אפרק תיפרוק ית בוכרא דאינשא בחמשא
סילעין וית בוכרא דבעירא מסאבא תיפרוק בגוארא :
ופדויו : ופורקניה דבר נש מבר ירחא תיפרוק בפרוט
עלוייך כסף חמשא סילעין בסילעי בית קודשא עשרין
מעין הוא : אך בכור : ברם בוכרא תורי או בוכרא
דאימרי או בוכרא דעיזי לא תיפרוק אינון דקודשא הינון
וית אדמיהון תזרוק על מדבחא וית תריבהון תסיק
קורבן דאתקבל ברעוא קדם יי : ובשרם : ובשרי הין
יהי לך למיכל הי כחדיא דארמותא והי כשקא דימינא
דילך יהי : כל : כל אפרשות קודשיא די יקדשון בני
ישראל קדם יי יהבית לך ולבנך ולבנתך עימך לקיים
עלם ולא יתבטיל הי כמילחא דמכסיס בשר קורבניא
דקיים עלם הוא קדם יי הכדין הוא לך ולבנך :
ויאמר : ואמר יי לאהרן בארעהון לא תקבל א
אחסנא כמשאר שבטיא וחולקא לא יהוי לך בניהון אנא
חולקך ואחסנתך בגו בני ישראל : ולבני : ולבני לוי
הא יהבית ית כל מעשרא בישראל באחסנת חולף פולחנהון
דהינון פלחין ית פולחן משכן זימנא : ולא : ולא
יקרבון תוב בני ישראל למשכן זימנא לקבלא חובא ו

למימת

לממת : ועבד : ויפלחון ליואי הינון ית פולחן ״
משכן זמנא והינון יקבלון ית חוביהון אין לא מזדהרין
במטרתהון קיים עלם לדריכון ובגו בני ישראל לא י
יחסנון אחסנא : כי את : ארום ית מעשרא ד
דבני ישראל דיפרשון קדם יי אפרשותא יהבית לליואי
לאחסנא בכין כן אמרית להון דבגו בני ישראל לא י
יחסנון אחסנא : וידבר : ומליל יי
עם משה למימר : ואל הלוים : ולליואי תמליל ותימר
להון ארום תיסבון מן בני ישראל ית מעשרא דיהבית
להון באחסנתהון ותפרשון מיניה אפרשותא קדם יי
מעשרא מגו מעשרא : ונחשב : ויתחשב לכון א
אפרשותכון הי כעיבורא מן אידרא והי כחמרא דמליתא
מן מעצרתא : כן תרימו : הכדין תפרשון לחוד—
אתון אפרשותא קדם יי מכל מעשריכון דתיסבון מן
בני ישראל ותיתנון מיניה אפרשותא קדם יי לאהרן ״
כהנא : מכל : מכל מתנתכון תפרשון ית אפרשותא
קדם יי מן כל שפר טוביה ובניה : ואמרת : ותימר
להון לכהניא באפרשותכון ית שפר טוביה מיניה ומנה
ויתחשב לליואי הי כאפרשות עיבורא מן בגו אידרא ״
והי כאפרשות חמרא מגו מעצרתא : ואכלתם :
ותיכלון יתיה אתון כהניא בכל אתר ואתון ואינש בתיכון
ארום אגרא הוא לכון חלופי פולחנכון במשכן זמנא :
ולא תשאו : ולא תקבלון עלוי חובא בזמן אפרשותכון
ית שפר טוביה מיניה ובניה לזולי מיניה לדמאיב וית
קודשייא דבני ישראל לא תפסון דלא תמותון : : :

פרשה חקת התורה : :

וידבר : ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר : ..
זאת חקת : דא גזירת אחווית אורייתא
דפקיד יי למימר מלל עם בני ישראל ויסבון לך מאפרשות
לשכת תורתא סומקתא ברת תרתין שנין דלית בה מומא
ושומא משער חורן דלא סליק עלה דכר ולא אטרחא בפולחן
עבידתא ומוסירא וקטרבא ולא אורעצא בזקתא ולא סול
ותורתא וכל דדמי לגרא : ונתתם : ותיתנון יתה
לאלעזר סגן כהניא ויהנפק יתה לחודה למיברא למשריתא
ויסדר חזור לה סידורי קיסין דתאנא וכהנא אוחרן
יכוס יתה קדמוי כתרין סימניא כמה דאשר בעיין ויבדקינה
בתמניסרי טריפן : ולקח : ויסב אלעזר בכיהונתא
מן אדמיה באדבע ידימיניה ולא יקבלינה במנא וידי—י
לסידורא דקיסי תאנא מן לגין מן כיוונא דאופיע כל קבל
אפי משכן זימנא מאדמה בטיבלא חדא שבע זימנין :
ושרף : ויפקון מגו סידורא ויוקד כהן אוחרן ית ת
תורתא כד חמי אלעזר ית משכה וית בישרה וית אדמא
על רעיה יוקד : ולקח : ויסב כהין אוחרן בקעתא
דקיסא דגולמיש ואיזובא וצבע דזהורי ובהדרי ויטלק
לגו יקידתא דתורתא ויוסף לאוקדא לאפושי קוטמא :
וכבס : ויצבע לבושי כהנא דינכס ית תורתא ויסחי
בישריה בארבעין סווין דמוי ומן בתר כדין ייעול למשריתא
ויהי מסאב כהנא ההוא קדם טיבוליה עד רמשא :
והשרף : וכהנא דאתעסק ביקידתא יצבע לבושוי ב
בארבעין סווין דמוי ויסחי בישריה בארבעין סווין דמוי
ויהי מסאב קדם טיבוליה עד רמשא : ואסף : ו
ויכנוש גבר כהין דכי ית קוטמא דתורתא בקלל דפחר
מקף מגופת שייע ויפלג ית קיטמא לתלת חולקין ..
חדא יהיב בחיל וחדא בטוור משחא וחדא מפלג לכל
משמרת ליואי והוי לכנישתא דבני ישראל למהוי אורייתא
ברם שיבוק חובת עגלא הוא : וכבס : ויצבע ..

כהנא דכניש ית קיטמא דתורתא ית לבושוי ויהי מסאב כ
קדם טיבוליה עד רמשא ותהי לדכותא לבני ישראל ולגיור ויזו
דיתגיירון ביניהון לקיים עלם :. הנוגע :. דיקרב
בשכיבא לכל בר נשא ואפילו לוולדא בר ירחין לנשמיה
ולדמיה יהי מסאב שובעא יומין :. הוא :. הוא ידי
עלוי מי קיטמא הדא ביומא תליתאה וביומא שביעאה
ודכי ואין לא ידי עלוי ביומא תליתאה ויעכב עלוי וביומא
שביעאה לא ידכי :. כל הנוגע :. כל דיקרב בשכיבא :
ובוולדא בר תשעה ירחין בנשמיה ובדמיה דמית ולא ידי
עלוי ית משכנא דיי סאיב וישתיצי בר נשא ההוא מישראל
ארום מי אדיותא לא אזדריקו עלוי מסאב הוא תוב
סובתיה ביה עד דידי וידכי ויטבול ביומא שביעאה :
זאת התורה :. דא אחוויית אורייתא גבר ארום ימות
תחות גננא דפריס כל מן דיעול למשכנא אורח תרעא
ולא מן צדדיה בדפתיח תרעיה וכל דבמשכנא ואפילו
קרקעיתיה ואבנוי וקיסוי ומנוי יהי מסאב שובעא :
יומין :. וכל כלי :. וכל מאן דפחר פתיח דלית מגופתא
מחברא ביה מקף על פמיה דיתריש בינה ובין סובתא
מסאב הוא בגוויה באוירא דסובתא דאסאיב ומגויה
ולא מגביה :. וכל אשר :. וכל מאן דיקרב על אנפי
ברא ולא באירא דכבריסא דאומה בקטיל סייפא או
בסייפא דקטל ביה או בשכיבא שלימא ואפילו בגרמיה
בשערתא או בגרמא דאנשא חייא דפרש מיניה או ב
בקבורתא ובגוללא ודופקא יהי מסאב שובעא יומין :
ולקחו :. ויסבון לדמסאב מן עפר יקידת חטתא ויתן
עלוי מי מבוע לגו מאן דפחר :. ולקח :. ויסב איזובא
תלתא קילחין באיסרא חדא ויטמוש במיא האיין מניין
קיבול סובתא גבר כהין דכי וידי על משכנא ועל כל מניא
ועל בני נש דהוו תמן ועל דיקרב בגרמא דחייא דפרש
מיניה ונפל או בקטיל חרבא או בשכיבא במותנא או

בבית קבורתא ובגללא ודופקא ; והזה ; וידי כהנא
דכיא על גברא מסאבא ביומא תליתאה וביומא שביעאה
וידכיניה ביומא שביעאה ויצבע לבושוי ויסחי במיא -
-וידכי ברמשא ; ואיש ; וגבר דיסתאב ולא ידי -
עלוי וישתיצי בר נשא ההוא מיגו קהלא ארום ית מקדשא
דיי סאיב מי אדיותא לא אזדריקו עלוי מסאב הוא ;
והיתה ; ותהי לכון לקיים עלם ולחוד כהנא דמדי מי
אדיותא יצבע לבושוי ודיקרב במי אדיותא יהי מסאב
עד רמשא ; וכל ; וכל מידעם דיקרב ביה
מסאבא ולא בהיסיטא יהי מסאב ובר נש דכי דיקרב
ביה יהי מסאב עד רמשא ; ויבאו ;
ואתו בני ישראל כל כנישתא למדברא דצין בעשרא יומין
לירחא דניסן ואתנגידת תמן מרים ואתקברת תמן ;
ולא היה ; ולפום דבזכותא דמרים איתיהיבת ב
בירא כד שכיבת איתגניזת בירא ולא הוו מוי לכנשתא
ואיתכנשו על משה ועל אהרן ; וירב ; ונצא עמא
על משה ואמרו למימר הלואי דאיתנגנא כד מיתו אחנא
קדם יי ; ולמה הבאתם ; ולמא אייתיתון ית ק
קהלא דיי למדברא הדין לממת תמן אנחנא ובעירנא ;
ולמה העליתנו ; ולמא אסיקתונא ממצרים לאיתאה
יתן לאתרא בישא הדין לא אתר כשר לבית דרע ואוף
לא למינצב תינין וגופנין ורומנין ומוי לית למשתי ;
ויבא ; ועאל משה ואהרן מן קדם תורעמות קהלא
לתרע משכן זימנא ואתרכינו על אפיהון ואיתגלי
איקר שכינתא דיי להון ; וידבר ;
ומליל יי עם משה למימר ; קח ; סב ית חטר
ניסיא וכנוש ית כנישתא אנת ואהרן אחוך ותומון
תריכון ית כיפא בשמא רבא ומפרשא כד הינון ח
חמיין ויתן מוהי ואין יסרב לאפוקי מחי אנת לחוד
ביה בחוטרא דבידך ותהנפק להון מיא מן כיפא ;

ותשקי

ותשקי ית כנישתא וית בעיריהון : ויקח : ודבר
משה ית חטר ניסיא מן קדם ה׳ היכמה דפקדיה :
ויקהלו : וכנישו משה ואהרן ית קהלא לקדם כיפא
ואמר להון משה שמעו כדון סורבניא המן כיפא הדין
איתשר לן להנפקא לכון מיא : וירם : וזקף משה
ית ידיה ומחא ית כיפא בחטריה תרתין זימנין ב
בזימנא קדמיתא אטיפת אדמא ובזימנא תניינא נפקו
מיין סגיאין ואשתיאת כנישתא ובעיריהון :
ויאמר : ואמר ה׳ למשה ולאהרן בשבועתא חולף דלא
היימנתון במימרי לקדשותי לאחמיהון דבני ישראל בכן
לא תהנעלון ית קהלא הדין לארעא די אתן להון :
המה : הינון מי מצותא דנצו בני ישראל קדם ה׳
על עיסק בירא דאיתגניזת ואתקדש בהון במשה
ואהרן כד אתיהבת להום : וישלח :
ושדר משה אזגדין מרקם לות מלכא דאדום למימר
כדנן אמר אחוך ישראל אנת ידעת ית כל עקתא ד
דאשכחתנא : וירדו : ונחתו אבהתן למצרים
ויתיבנא במצרים יומין סגיאין ואבאישו לנא מצראי
ולאבהתנא : ונצעק : וצלינא קדם ה׳ וקביל צ
צלותנא ושדר חד ממלאכי שירותא והנפקנא ממצרים
והא אנחנא ברקם קרתא דמתבניא בסטר תחומך :
נעברה : נעבר כדון בארעך לא נשרגנה בתולן ולא
נאנוס אריסן ולא נבעול נשי גוברין באורח מלכא ד
דשמיא נזיל לא נסטי לימינא ולשמאלא להנזקא בשבילי
רשותא עד דניעבר תחומך : ויאמר : ואמר ליה
אדומאה לא תעיבר בתחומי דילמא בשליפי חרב א
אפוק לקדמותך : ויאמרו : ואמרו ליה בני ישראל
באיסרטא דמלכא נזיל אין מיך נשתי אנא ובעירי
ואיתן דמי שוויהון לחוד לית פתגם דביש בלחודי
איעבר : ויאמר : ואמר לא תעיבר ונפק אדומאה

לקדמותיה בחיל רב ובידא תקיפתא : וימאן :
וסרב אדומאה למשבק ית ישראל למיעבר בתחומיה
וסטא ישראל מלוותיה דהוו מתפקדין מן קדם מימרא
דשמיא דלא למסדרא עמהון סידרי קרבא דעד כדון
לא מטא זימנא למתיהבא נקמתא באדום בידהון :
ויסעו : ונטלו מרקם ואתו בני ישראל כל כ
כנישתא לטוורוס אומנוס : ויאמר : ואמר יי
למשה בטוורוס אומנוס על תחום ארעא דאדום ל
למימר : יאסף : יתכנש אהרן לעמיה ארום לא
ייעול לארעא דיהבית לבני ישראל מטול דסריבתון
על מימרי במי מצותא : קח : דבר ית אהרן וית
אלעזר בריה ואסיק יתהון לטוורוס אומנוס :
והפשט : ואשלח ית אהרן ית לבושי יקר כהונתא ו
ותלבישינון ית אלעזר בריה ואהרן יתכנש וימות תמן :
ויעש : ועבד משה היכמא דפקיד יי וסליקו לטוורוס
אומנוס כד חמן כל כנישתא : ויפשט : ואשלח מ
משה ית אהרן ית לבושי איקר כהונתא ואלביש ית
אלעזר בריה ומית אהרן תמן ברישׁ טוורא ונחת
משה ואלעזר מן טוורא : ויראו : וכיון דנח
נפשיה דאהרן אסתלקו ענני יקרא בחד לירחא ד
דאב וחמון כל כנישתא משה נחית מן טוורא מני
בזיען והוי בכי ואמר ווי לי עלך אהרן אחי עמוד
צלותהון דישראל ארום הימן בכון ית אהרן תלתין
יומין גובריא ונשיא דישראל : וישמע :
ושמע עמלק דהוה שרי בארע דרומא ואתא ואשתני
ומלך בערד ארום נח נפשיה דאהרן ואסתלק עמוד
ענניא דהוה מדבר בזכותיה קדם עמא בית ישראל
וארום אתו ישראל אורח אלליא אתר דמרדו במרי
עלמא דכד הבו אלליא הוו בני ישראל שרין ברקם
והדרו לבתריהון מן רקם עד מוסרות שית מטלין

ורבנין

ארבעין שנין נטלו מן מוסרות ותבו לרקם אורח
מאלייא ואתא לטוורוס אומנוס ומית אהרן תמן ::
הא כבין אתא ואגח קרבא בישראל ושבא מנהון ש
שביא : וידר : וקיים ישראל קיים קדם יי
ואמר אין מימסר תמסר ית עמא הדין בידא ואגמר
ית קורייהון : וישמע : וקביל יי צלותיה דישראל
ומסר ית כנענאה וגמר יתהון וית קורייהון וקרא
שמא דאתרא חרמה : ויסעו : ונטלו
מטוורוס אומנוס מהלך ימא דסוף לאחזרא ית ארעא דאדום
וקנטת נפשא דעמא באורחא : וידבר : והרהרו עמא
בלבהון ואשתעיאו על מימרא דיי ובמשה נצו למא אסקתו נא
ממצרים למימת במדברא ארום לית לחמא ולית מיא
ונפשנא קנטת במנא הדין דמזוניה קליל : וישלח :
ברת קלא נפלת מן שמי מרומא וכן אמרת אתון חמון
כל בני נשא כל טבוון דעבדית לעמא אסיקית יתהון
פריקין ממצרים אחתית להון מנא מן שמיא ומן חגרו
ואתרעמו עלוי והא חויא דגזרית עלוי מן יומא שירוי
עמי עלמא עפר יהוי מזוניה ולא אתרעם עלוי ועמי אתב
על מזונהון וכדון ייתון חוויא דלא אתרעמו על מ
מזונהון וינכתון ית עמא די אתרעמו על מזונהון בכן
גרי מימר דיי בעמא ית חיוון חורמנין ונכתו ית
עמא ומיתו אוכלוסין סגיאין מישראל : ויבאו :
ואתו עמא לות משה ואמרו חבנא ארום הרהרנא ::
ואשתעינא ביקר שכינתא דיי ועימך צלי ::
קדם יי ויעדי מיננא ית מחת חויא וצלי משה על
עמא : ויאמר : ואמר יי למשה עביד לך חיווי
חורמן דנחש ושוי יתיה על אתר תלי ויהי כל דנכות
יתיה חויא ויהוי מסתכל ביה חאי אין מכוין ליביה
לשום מימרא דיי : ויעש : ועבד משה חיווא ::
דנחשא ושוי יתיה על אתר תלי והוי כד נכות חיווא

ית גבריא והוה מסתכל בחויא דנחשא ומכוין ליביה
לשום מימרא דיי' וחאי : ויסעו : ונטלו מתמן בני
ישראל ושרו באובות : ויסעו : ונטלו מאובות ושרו
במישרי מגזתא במדברא אתר דמכוון על אנפי מואב
ממדנח שמשא אשם : משם : מתמן נטלו ושרו בנחלא
דרבי חלפי גולי וסיגלי : ומשם : ומתמן נטלו
ושרו מן להאל לארנון במעברא דבמדברא דנפיק מתחום
אמוראה ארום ארנון תחום מואב ממצע בין מואב
ובין אמוראה ויתבין בה כומרניא פלחי טעוותהון :
על כן : על כן יתאמר בספר אורייתא דתמן כתיבין
קרבא דיי' את והב דהוין בעלעולא דסערתא ועורדין
בסוף משריתא היאך כבשו ית ישראל דזרום ומואב
אישתמרו בגני טווריא לאיכמן ולשיצאה עמא בית ישראל
ואמרו עמא דאן לטוריא וקריבו דין לדין ומיתו ודמהון
הוה נגיד בנחליא סמיך לארנון : ואשד : ושפכות
נחליא דדמהון הוה נגיד עד מותבות לחיית ברם
איהי ואשתזבת מן דין במימרא על לא הוות בעיטתהון
והא היא לתחום מואב : ומשם : ומתמן איתיהיבת
להון בירא הוא בירא דאמר יי' למשה כנוש ית עמא :
ואיתן להון מוי : אז ישיר : בכן ישבח :
ישראל ית שבח שירתא הדא בזמן דאתכסיית והדרת
בירא דאיתיהיבת להום בזכות דמרים סוקי בירא
סוקי בירא הוון אמרין לה והיא סלקא : באר : בירא
דחפרו יתה אבהת עלמא אברהם יצחק ויעקב רברבניא
דמלקדמין חפסו יתה רישי עמא משה ואהרן ספריהון דישראל
משחו יתה בחוטריהון וממדברא איתיהיבת להון למתנא :
וממתנה : ומן דאיתיהיבת להון לממנא חזרת לאיסוק
עמהון לטווריא רמיא ומטווריא רמיא נחתא עמהון
לגלימתא מחזרא לכל משריתא דישראל ואשקיא יתהון כל
חד וחד בתרע משכניה : ומבמות : ומטווריא ד

רמיין

דהוא נחתא עמהון לגלוותא עמיקתא ומתגניזא מ
מנהון בתחומהון דמואבאי רוש רמתא דאדיקא כל קבל
בית ישימון מטול דבטילו פתגמי אורייתא ׃
וישלח ׃ ושדר ישראל עזגדין לות סיחון מלכא דאמוראה
למימר ׃ אעברה ׃ אעבר בארעך לא נימוס אריסין
ולא נשרגג בתולן ולא נבעול נשי גוברין אורח מלכא ד
רבשמיא נזיל עד דניעבר תחומך ׃ ולא ׃ ולא שבק
סיחון ית ישראל למעבר בתחומיה וכנש סיחון ית כל
עמיה ונפק לקדמות ישראל למדברא ואתא ליהצ' ואגח
קרבא בישראל ׃ ויכהו ׃ וקטלו ישראל בשמתא דיי'
דקטלא כפתגם דחרב וירית ית ארעיה מארנונא
עד יובקא עד תחום בני עמון ארום תקיף הוה וכד
תחום בני עמון ועד כדון אית להון ארכא ׃ ויקח ׃
ונסב ישראל ית כל קירויא האילין ויתיב ישראל בכל
קירוי אמוראי בחשבון ובכל כפרנהא ׃ כי חשבון ׃
ארום חשבון קרתא דסיחון מלכא דאמוראה היא והוא
אגיח קרבא במלכא דמואב קדמאה ונסב ית כל ארעיה
מן ידיה עד ארנון ׃ על כן ׃ על כן יימרון במתלא
מתליא אמרין צדיקיא דשליטין ביצריהון איתו ונחשב
זינא דשוברא עבא כלו קבל אגרא ואגר עובדא בנשא
כלו קבל זיינה יתבני ויתכלל דאתגער ומשיח באורייתא ׃
כי אש ׃ ארום אולין תקיפין היכאשא נפקין מפאי
צדיקיא מרי חושבנא דנא וזכוון תסוק הי כשלהובית
אמולין דקריין ומשיחין באורייתא אכלת ואוקדין לסנאה
ולבעלי דבבא דאתחשבון קדמיהון הי כפלחי כאסי טעוון תאו
דנחלי ארנונא ׃ אוי לך ׃ ווי לך לכון סנאי צדיקיא
אבדתון עמא דכמוש מדהויתון מבטלי אורייתא לית
להון תקנתא עד דיעבדון בניהון גלוותא ואמר דילפון
אורייתא ובנתיהון אתבחתין בשבית חרבא כל קבל דמא כין
במלכא דאורייתא דאמוראין ומשיחין באורייתא ׃

ונירם : ואמרין רשיעי׳ לית רמא ומנטלא חמי כל דא
אובד חושבנכון עד דיבון כרבונא נשיצינון ועדי נגמאן
ונצדי יתהון עד דיפח נפשהון ונצדון כמא דאצדי קרוי א
אמוראי ופלטירי רבניהון מן תרעא רבא דבית מלכותא
עד שוקא דנפחיא דסמיך עד מידבא : וישב : ויתיבו
ישראל בתר קטלון ית סיחון בארעא דאמוראי : ..
וישלח : ושדר משה ית כלב וית פנחס לאללא ית מכבר
וכבשו כופרנהא ושיצון ית אמוראי דתמן : ויפנו :
ואתפניו וסליקו אורח מתנן ונפק עוג מלכא דמתנן
לקדמותהון הוא וכל עמיה לאגחא קרבא לאדרעי : ..
ויאמר : והוה כיון דחמא משה ית עוג זע ואתירתע
מן קדמוי ענא ואמר דין הוא עוג רשיעא דהוה מחסיד
ית אברם ושרה אבהתן ואמ׳ אתון מדמיין לאילנין שתילין
על פרקטונין דמיין ברם פירין לית אתון עבדין בגין
כן אמתין ליה קודשא בריך הוא למחווייה לדרין ויחמי
מן בניהון אוכלוסין סגיאין לאתמסרא בידיהון בכן אמר
ייי למשה לא תידחל מיניה ארום בידך מסרית יתיה וית
כל עמיה וית ארעיה ותעביד ליה היכמא דעבדת לסיחן
מלכא דאמוראי דהוה יתיב בחשבון : ויכו : והוה כיון
דחמא עוג רשיעא ית משירייתא דישראל דהוה שירית פרסי
אמר ליה ונא מסדר סידרי קרבא כלו קבל עמא הדין ד
דולמא. ועבדון לי היכמא דעבדו לסיחן אזל ועקר טורא
בר שיתא פרסי ואחתיה על רישיה למירמיה עליהון מן יד
זמין מימרא דייי זחלא ונקב טורא ונקריה ושקע רישיה
בגויה בעא למשלפיה מן רישיה ולא יכיל מן בגלל דמשכו
ככיה ושיניה פמיה הלכא והלכא אזל משה ונסב נרגא ב
בר עשרתי אמין ושוור עשרתי אמין ומחייה בקרסוליה
ונפל ומית מן להאל למשריתא דישראל דהכין כתיב ומחו
יתיה וית בנוי וית כל עמיה עד די לא שיירו ליה משיזיב
ויריתו ית ארעיה : ויסעו : ונטלו בני ישראל ושרון

במישריא

כמישריא דמואב מעיברא לירדנא דיריחו :

פרשה בלק

וירא בלק : וחמא בלק בר צפור ית כל מה דעבד
ישראל לאמוראי : ויגר : ודחילו מ
מואבאי מן קדם עמא לחדא ארום סגי הוא ואתיעקו מ
מואבאי בחייהון מן קדם בני ישראל : ויאמר : ואמרו
מואבאי לסבי מדינאי ארום עמא חד ומלכו חד הוון
עד היום וכדון ישיצון קהלא ית כל חזרנותנא היכמא
דמלחיך תורא ית עיסבא דחקלא ובלק בר צפור מדינאה
מלכא למואב בעידנא ההוא ולא בעידנא חורנא דהכין
הוה תנאה ביניהון למיהוי מלכין לסירוגין מהכא ומהכא
וישלח : ושדר עזגדין לות לבן ארמאה הוא בלעם :
דבעא למבלוע ית עמא בית ישראל בר בעור דאטפש
מסוגעי חכמתיה ולא חס על ישראל זרעא דבני ברתיה
ובית מותביה בפדן היא פתור על שמיה פתיר חלמיא
והיא מתבניא בארם דעל פרת ארע דפלחין וסגדין
ליה בני עמיה למיקרי ליה למימר הא עמא נפק ממצרים
והא חפא ית חזווא דארעא והוא שרי מן קובלי : ועתה :
וכדון איתא בבעו לוט בגיני ית עמא הדין ארום תקיף
הוא מיני לוואי איכול לאגחא ביה ואתריכיניה מן ארעא
ארום ידעית ית די תברך מברך ודי תלוט ליט :
וילכו : ואזלו סבי מואב וסבי מדין ועדין דקוסמין
חתימן בידיהון ואתו לות בלעם ומלילו עימיה פיתגמי
בלק : ויאמר : ואמר להון ביתו הכא בליליא ואתיב
יתכון פיתגמא היכמא דימליל יי׳ עימי ואסחרו רברבי
מואב עם בלעם : ויבא : ואתא מימר מן קדם יי׳
לבלעם ואמר מן גובריא האילין כען דבתו גבך :

ויאמר ׃ ואמר בלעם קדם יי בלק בר צפר מלכא
דמואבאי שדר פלין לותי ׃ הנה ׃ הא עמא נפק
ממצרים וחפא ית חזווא דארעא וכען איתא לוט
בגיני יתיה לואי איכול לאסדרא סידרי קרבא ביה
ואתרכיניה ׃ ויאמר ׃ ואמר יי לבלעם לא תיזיל
עמהון ולא תלוט ית עמא ארום בריכין הינון מני
מימי אבהתהון ׃ ויקם ׃ וקם בלעם בצפרא
ואמר לרברבי מואב איזילו לארעכון ארום לית ר
רעוא קדם יי למשבקי למיזל עמכון ׃ ויקומו ׃
וקמו רברבי מואב ואתו לות בלק ואמרו סרב ב
בלעם למיתי עמנא ׃ ויסף ׃ ואוסיף תוב בלק
לשדרא רברבין סגיאין ויקירין מאלין ׃ ויבאו ׃
ואתו לות בלעם ואמרו ליה כדנן אמר בלק בר צפר
לא כען תתמנע מלמיתי לותי ׃ כי כבד ׃ ארום
מיקרא איקרינך לחדא וכל דתימר לי אעבד ואיתא
כען לוט לותי ית עמא הדין ׃ ויען ׃ ואתיב
בלעם ואמר לעבדי בלק אין יתן לי בלק מלי קורטור
ביתיה כספא ודהבא לית לי רשו למעבר על גזירת
מימרא דיי אלהי למעבד זעירתא או רבתא ׃
ועתה ׃ וכען אסחרו בבעו הכא אוף אתון בליליא
ואנדע מה יוסף מימר דיי למללא עמי ׃ ויבא ׃
ואתא מימרא מן קדם יי לבלעם ואמר ליה אין למיקרי
לך אתו גברייא קום איזיל עמהון ולחוד פתגמא ד
דאמליל עמך יתיה תעביד ׃ ויקם ׃ וקם בלעם
בצפרא וזריז ית אתניה ואזל עם רברבי מואב ׃
ויחר ׃ ותקיף רוגזא דיי ארום אזיל הוא לטוטיין
ואתעתד מלאכא דיי באורחא למשטן ליה והוא ר
רכיב על אתניה ותרין טליאי [illegible] עמיה ׃
ותרא ׃ וחזת אתנא ית מלאכא דיי מעתד באורחא
וחרביה שליפא בידיה וסטת אתנא מן אורחא ואזלת

בחקלא

בחקלא ומחא בלעם ית אתנא לאסטוותא יתה לאורחא ׃
ויעמוד ׃ וקם מלאכא דיי' בדוחקא דמיצע ביני כרמיא
אתר דאיניב יעקב ולבן אוגר וקמא מציטרא מיכא
וסכותא מציטרא מיכא דלא למעיבר דין תחום
דין לבישא ׃ ותרא ׃ וחמת אתנא ית מלאכא דיי'
ואידחקת לסייגא ודחקת ית ריגל בלעם לסייגא
ואוסיף למימחא ומחאה ותכסי אונה ׃ ויוסף ׃
ואוסיף מלאכא דיי' למעיבר וקם באתר דחיק דלית
אורח למיסטי לימינא ולשמאלא ׃ ותרא ׃ וחמת אתנא
ית מלאכא דיי' ורבעת לה תחות בלעם ותקיף רוגזא
דבלעם ומחא ית אתנא בשוטא ׃ ויפתח ׃ עשרה
פתגמין אתבריין בתר שיכלול עלמא ביני שמשי ב
ביני שמשתא מנא ובירא וחוטרא דמשה ושמירא וקשתא
וענני יקרא ופום ארעא וכתב לוחי קיימא ומזיקי ופום
ממלל אתנא בה בה שעתא פתח מימרא דיי' ית פומא
ויהב לה ממלל ואמרת לבלעם מה עבדית לך ארום
מחיתני דנן תלת זימנין ׃ ויאמר ׃ ואמר בלעם
לאתנא ארום שקרת בי אילו אית סייפא בידי ארום
כדון קטלתך ׃ ותאמר ׃ ואמרת אתנא לבלעם ווי
לך בלעם חסיר דעתא אנא דאנא בעירא מסאבא ומיתא
בעלמא הדין ולא אתיא לעלמא דאתי לא יכלת למילט
יתי כל דכן בני דאברהם יצחק ויעקב דבזכותהון א
אתברי עלמא ואנת אזיל למילט יתהון ודי גנבתא ד
דעתהון דעמיא האילין ואמרת לית הדא אתנא דידי ש
שאילא היא בידי וסוסיא דידי שרי ברטיבא הלא אנא
אתנך דרכבת עלי מן טלותך עד זמן יומא הדין הא
מתהניית מינך במשכבא ולא אתכוונית למעבד לך ה
הכדין ויאמר לא ׃ ויגל ׃ וגלא יי' ית עינוי דבלעם
וחמא ית מלאכא דיי' מעתד באורחא וסייפיה שליפא
בידיה וגחן וסגיד על אנפוי ׃ ויאמר ׃ ואמר ליה

מלאכא דה' מטול מה מחית ית אתנך דנן תלת זמנין
הא אנא נפקית למשטן לך וארחא דהלכת חמית סטת
מן ארחא ובלי קדמי דאנת בעי למיזל למילט ית עמא
ומילא לא מתקנא לקובלי ; ותראני ; וחמתני אתנא
וסטת מן קדמי דנן תלת זמנין אילולפון לא סטת מן
קדמי ארום כען אוף יתך קטילית ויתה קיימית ;
ויאמר ; ואמר בלעם למלאכא דה' חבית ארום לא
ידעית ארום אנת מעתד לקדמותי באורחא וכדון אין בש
קדמך איתוב לי ; ויאמר ; ואמר מלאכא דה' לבלעם
איזל עם גובריא וברם ית פתגמא דאימליל עמך
יתיה תמליל ואזל בלעם עם רברבי בלק ; וישמע ;
ושמע בלק ארום אתא בלעם ונפק לקדמותיה לקרתא
דמואב דעל תחום ארנון דבסטר תחומא ; ויאמר ;
ואמר בלק לבלעם הלא שדרא שדרית לותך למקרי לך
למה לא אתית לותי הברם מן קושטין הוית אמר לית
אנא יכול למיקרא יתך ; ויאמר ; ואמר בלעם
לבלק הא אתית לותך כדון המיכל יכול אנא למללא מידעם
פתגמא דיזמן ה' בפמי יתיה אמליל ; וילך ; ואזל
בלעם עם בלק ואתון לקרתא דמקפן שורין לפלטיוון
קרתא רבתא היא קרתא דסיחן היא בירושא ; ויזבח ;
ונכס בלק תורין ועאן ושדר לבלעם ולרברבנייא דעמיה ;
ויהי ; והוה בצפרא ודבר בלק ית בלעם ואסקיה
לרמת דחלתא דפעור וחמא מתמן משריין קן דאהלין
בן צרה עמא דאתבצר מן ארחות ענני יקרא ; ויאמר ;
והוה כיון דחמא בלעם יתהון דפולחנא נוכראה בגוהון
חדא בליביה ואמר לבלק בני לי הכא שובעא אגורין ועתד
לי הכא שבעא תורין ושבעא דיכרין ; ויעש ; ועבד
בלק היכמא דמליל בלעם ואסיק בלעם ובלק תור ודכר
על מדבחא ; ויאמר ; ואמר בלעם לבלק איתעתד
על עלתך ואיהך דילמא יזדמן מימרא דה' לקדמותי ;

ותותבה

ופיתגם מה דיחוי לי ואיתני לך ואזל גחין כחויא : ויקר :
וארע מימר מן קדם ה' בבלעם ואמר קדמוהי ית ש
שבעתי אגוריא סדרית ואסיקית תור ודכר על כל אגורא :
וישם : ושוי ה' פיתגמא בפמיה דבלעם ואמר תוב
לות בלק והכדין תמליל : וישב : ותב לותיה והא מעתד
על עלתיה הוא וכל רברבי מואב : וישא : ונטל מתל נ
נבותיה ואמר מן ארם דעל פרת דברני בלק מלכא דמואבאי
מן טורי מדינחא איתא לוט בגיני דבית יעקב ואיתא
זעיר לי ישראל : מה אקב : מה אנא לייט ומימר דה'
מבריך יתהון ומן אנא מזעיר ומימר דה' מסגי יתהון :
כי מראש : אמר בלעם רשיעא מסתכל אנא בעמא הדין
דהינון מדברין בזכות אבהתהון צדיקיא דמתילין לטוריא
ובזכות אימהתהון דמתילן לגלימתא הא עמא בלחודיהון
עתידין למחסן עלמא מטול דבנימוסי עממיא לא מידברין :
מי מנה : והוה כיון דחמא בלעם חייבא דבית ישראל ה
הוון גזרין עורלתהון וטמרין בעפרא דמדברא אמר מן
יכול למימני זכוותא דסגיאין האיליין וסכום עובדיא
טביא דעם חדא מן ארבעתי משיריתא דישראל אמר
בלעם רשיעא אין קטלין יתי בית ישראל בסייפא כבר
מבשרנא דאית לי חולק לעלמא דאתי ברם אין מייתנא
מותא דקשיטין לואי דתהי סופי כזעירא דבהון :
ויאמר : ואמר בלק לבלעם מה עבדת לי למילוט סנאי
דברתך והא ברכא מברכת להון : ויען : ואתיב ואמר
הלא ית מאן דישוי ה' בפומי יתיה איטר למללא :
ויאמר : ואמר ליה בלק איתא כדון עמי לאתר חורן
דתחמיניה מתמן לחוד משירייתא דמהלך בקצתיה ת
תחמיה וכולהון משיריתי לית אפשר דתחמי ותלוטיה
לי מתמן : ויקחהו : ודבר לחקל סכותא לריש רמתא
ובנא שובעא אגורין ואסק תור ודכר על כל אגורא :
ויאמר : ואמר לבלק אתעתד הכא על עלתך ואנא א

ואתארע עד הכא ׃ ויקר ׃ וארע מימר מן קדם ה׳
בבלעם ושוי פתגמא בפמיה ואמר תוב לות בלק והכדין
תמליל ׃ ויבא ׃ ואתא לותיה והא מעתד על עלתיה
ורברבי מואב עמיה ואמר ליה בלק מה מליל ה׳ ׃
וישא ׃ ונטל מתל נבותיה ואמר קום בלק ושמע אצית
מלוי בר יה דצפור ׃ לא איש ׃ לא כמילי בר נש ׃
מימר אלהא חי וקיים ריבון כל עלמיא ה׳ דבר נש אמר
ומכדב ואוף לא דמיין עובדוי לעובדי בני בישרא ד
דמתמלכין ותייבין ממה דגזרין ברם רבון כל עלמיא
ה׳ אמר לאסגאה ית עמא הדין הי ככוכבי שמיא ולאחסנא יתהון
ית ארע כנענאי האפשר דאמר ולא יעבד ומה דמליל
האפשר דלא יקיימינה ׃ הנה ׃ הא ברכתא קבילית
מן פום מימר קודשא לא אמנע סדר ברכתהון מנהון ׃
לא הביט ׃ אמר בלעם רשיעא לית אנא מסתכל פלחי
טעוותא בדבית יעקב ולא מתקיימין עבדי לעות
שקר בדבית ישראל מימרא דה׳ אלקהון בסעדהון ׃
ושכינת מלכא משיחא מזכתא בינהון ׃ אל מוציאם ׃
אלקא דיפרק ואפיק יתהון פריקין מן ארעא דמצרים
תוקפא ורוממותא תושבחא וגבורתא דידיה היא ׃
כי לא ׃ ארום לא קאים נטורי נחשין בדבית יעקב
ולא קסומי קוסמין בכנשתא דישראל בעידנא הדין יתאמר
לבית יעקב ולבית ישראל מה משבחין הימן ניסיא ופרישתא
דעבד להון אלקא ׃ הן עם ׃ יחידיא הוא עמא הדין
נייח ושרי כאריא בגבורתא וכליתא מתנטלין לא דמכין ה
הימן עד דיקטלון קטול רב בבעלי דבביהון ובזת
קטיליא ירתון ׃ ויאמר ׃ ואמר בלק לבלעם אוף
לטטא לא תלוטינון אוף ברכא לא תברכינון ׃ ויען ׃
ואתיב בלעם ואמר לבלק הלא מן שירויא מלילית עמך
למימר כל דימליל ה׳ יתיה אעבד ׃ ויאמר ׃ ואמר
בלק לבלעם איתא כדין אדבריך לאתר חורן דילמא

תהי רעותא מן קדמך והשטיה בגבי ארעא ׃ ויקח ׃ ודבר
בלק ית בלעם לריש רמתא דאדיקתא על אנפי בית ישימות ׃
ויאמר ׃ ואמר בלעם לבלק בני לי הכא שבעא אגורין ׃
ועתד לי הכא שובעא תורין ושובעא דוכרין ׃ ויעש ׃ ועבד
בלק היכמא דאמר בלעם ואסיק תור ודכר על כל אגורא ׃
וירא ׃ וחמא בלעם ארום שפר הוה קדם יי לברכא ׃׃
ית ישראל ולא הליך זמן בתר זמן לקדמות קוסמיא ושוי ׃׃
לאדבקא אנפוי למדבר עליהון עובדא חטאה דעבדו תמן ׃
וישא ׃ וזקף בלעם ית עינוי וחמא ית ישראל שריין ל
שבטיהון כבתי מדרשיהון ולא הוון תרעיהון מכוונן ׃׃
כל קבל תרעי חבריהון ושרת עלוי רוח נבואה מן קדם
יי ׃ וישא ׃ ונטל מתל נבותיה ואמר אמר בלעם
בר בעור ואמר גברא דיקיר מן אבוי דרזיא סתימיא ׃׃
מה דאתכסי מן נביא הוה מתגלי ליה ועל דלא הוה גזיר
נפיל על אנפוי עד זמן דשרי מלאכא לקובליה ׃
נאם ׃ אמר דשמע מימר מן קדם אלקא חייא דחזון
מן קדם אל שדי הוה חמי וכד בעי דמתגלי ליה הוה משתטח
על אנפוי ורזיא סתימיא מה דאתכסי מן נביא הוה
מתגלי ליה ׃ מה טובו ׃ כמה יאוון הינון בתי מדרשיכון
במשכנא די שמיש בהון יעקב אבוכון וכמה יאי הוא משכן
זימנא דאיליע בינכון ומשכניכון דחזור חזור לית בית
ישראל ׃ כנחלים ׃ כנחלין דאינון דמתגברין כן ה
הינון בית ישראל יתבין עדרין עדרין מתגברין באולפן
אורייתהון והי כגנין שתילין על פרקטוני נהרין כן הינון
תלמידיהון חבורין חבורין בבית מדרשיהון זיו אפיהון ׃׃
ינהר כזיו רקיעין דברא יי ביום תניין לבריאת עלמא
ומתרוממין לך שכינתא דיין ומנטלין על כל אומיא כארזיא
דליבנוס דשתילין על מבועי מיין ׃ יזל ׃ יקום מנהון
מלכהון ופרוקהון מנהון ובהון יהוי ורבית בנוי דיעקב
ישלטון בעממין סגיאין קמאה דאזיל עליהון יגיח קרבא

בריות עלמא ויתבדרון על זוגא אלהון ובנין דיהוס ע
עלוי יתנטל מנה מלכותיה : אל מוציאו : אלהא ד
אפיקינון פריקין ממצרים תוקפא ורומא תושבחתא וגבורתא
דיליה ישיצי ית אומיא בעלי דבביהון ותוקפהון יתבר
וגררי מחוות פורענותיה יגרי בהון וישיצינון : כרע :
נייחין ושריין כאריא וכליתא דכד דמיך מאן יקימיניה
מברכיהון יהון בריכין כמשה נביא ספריהון דישראל ו
ומלטיכון יהון ליטין כבלעם בר בעור : ויחר : ותקיף
רוגזא דבלק בבלעם וטפח ית ידוי ואמר בלק לבלעם
למילט סנאי דברתך והא ברכא מברכת להון דין תלת
זימנין : ועתה : וכדין ערוק לך לאתרך אמרית
מיקרא איקרינך והא מנע ייי לבלעם מן יקרא :
ויאמר : ואמר בלעם לבלק הלא עם אזגדייך דשדרת
לותי מלילית למימר : אם יתן : אם יתן לי בלק
מלא קורטור דיליה כסף ודהב לית לי רשו למעבר על
גזירת מימריה דייי למעבד טבתא או בישתא מן ד
דעתי מה דימליל ייי יתיה אמליל : ועתה : וכדין
האנא מתפני ואזיל לעמי איתא אמלכינך איזל זמין
פונדקין ואקים בהון נשיא מטעייתא זבנן מיכלא ומשתה ייא
בבציר מן טימהון וייתון עמא הדין וייכלון וישתון ו
ויזנון ויחובון ויטעון עמהון ויכפרון באלקהון ויתמסרון ב
בידך בשעא קלילא ויפלון מנהון סגיאין ברם בתר
כדין עתידין הינון דישלטון בעמך בסוף עקב יומיא :
וישא : ונטל מתל נבואתיה ואמר אימר בלעם בר
בעור ואמר גברא דיקיר מן אבוי דרזיא סתימיא מה
דיתכסי מן נביא הוה מתגלי ליה : נאם : אימר
דשמע מימר מן קדם אלקא וידע שעתא דרתח בה
אלקא עלמיא דחזו מן קדם שדי חמי וכד הוה בעי
דיתגלי ליה הוה משתטח ונפיל על אפוי ורזיא סתימיא
מה דאתכסי מן נביא הוה מתגלי ליה : מה טבו :

קמו

חמי אנא ליה וליתי כדון מסתכל אנא ביה וליתיה מקריב
כד ימלוך מליך תקיף מדבית יעקב ויתרבי משיחא
ושיבט תקיף מישראל ויקטול רברבני מואבאי ויריקן כל
בני שת משיריתיה דגוג דעתידין למסדרא סדרי
קרבא בישראל ויפלון פגריהון כולהון קדמוי ׃
והיה ׃ ויהוון [redacted] תריכין ויהוון תריכין בני ד
דגבלא מן קדם ישראל סנאיהון וישראל יתקפון בנכסין
וירתונון ׃ וירד ׃ ויקום שליט מדבית יעקב ויובד
וישיצי שיז [redacted]
ויצ [redacted] וקיסרין תקיף
קירוי עממיא ׃ וירא ׃ וחמא ית דבית עמלק ונטל
וסופיהון מתל נבותיה ואמר שירוי אומיא דאגיחו קרבא
כדבית ישראל הוון דבית עמלק וסופיהון ביומי מלכא
משיחא למסדרא סדרי קרבא עם כל בני מדינחא עם
דבית ישראל ברם סופיהון דאילין ודאילין עד עלמא
שלמאי יהוי לאובדנא ׃ וירא ׃ וחמא ית יתרו דאתגייר ונטל
מתל נבותיה ואמר מה תקיף הוא משרוייך די שוית בניקריא
דטינריא מדורך ׃ כי אם ׃ ארום אין יתגזר למיהוי
לביזתא בני שלמאה עד כדי יתי סנחריב מלכא דאתור
ויצבי יתך ׃ וישא ׃ ונטל מתל נבותיה ואמר ווי מאן ׃
יתקיים בזמן דיתגלי מימר דה׳ למיתן אגר טב לצדיקייא
ולאתפרעא מן רשיעיא ומכתש אומיא ומלכיא ומגרי אילין
באילין ׃ וצים ׃ וציען יצטרחן במני זיינא ויפקן
באוכלוסין סגיאין מן למבריא ומאיטליא ויצטרפון
דין בליגיונין דיפקון מן רומי וקושטנטינא ויענון לאתוראי וישעבדון
כל בני עבר ברם סופהון דאילין ודאילין למיפל ביד
מלכא משיחא ויהוון עד עלמא לאובדנא ׃ ויקם ׃ וקם
בלעם ואזל ותב לאתריה ואזל בלק אזל לאתריה ואקים ית
בנתהן דמדינאי בקולין מבית ישימות ועד טור תלגא ׃
והוון זבנן זיני כיסנין בבציר מן טימהון במימרא ד

בלעם רשיעא בפרשת אורחתא : וישב : :
ויתיב ישראל במשרא דהוה מתקרי שיטים על שטותא
וקלקולא דהוה בהון ושריאו עמא לאופסא קדושתהון ולמפ עד
גרמיהון לטופסא דפעור ולמטעיא בתר בנת מואבאי :
דמפקן ית טופסיה דפעור מתותי פסיקייהון : :
ומסגדין : וקראה לעמא לדיבחי טעוותהון ואכלין עמא
במרזיחיהון וסגדין לטעוותהון : ויצמד : ואתחברו
עמא בית ישראל בבעלא פעור כמסמרא בקיסא דלא כרשא
מתפרש בלא קיסמא ותקיף רוגזא דיי' בישראל :
ויאמר : ואמר יי' למשה סב ית כל רישי עמא ומני יתהון
דיינין וידונון דינין דקטולין ית עמא דטעו בתר פעור
ותצלוב יתהון קדם מימרא דיי' על קיסא קבל שמשא בקרי צתא
ועם מטמוע שימשא תחות יתהון ותקברינון ויתוב
תקוף רוגזא דיי' מישראל : ויאמר : ואמר משה לדייני
ישראל קטולו איניש גבר שיבטיה דאדבקו בטעוות פעור :
והנה : והא גבר מבני ישראל אתא ואחד בבלוריתא ד
מדינתא וקריב יתה לות אחוי למחמי משה ולמחמי כל
כנישתא דבני ישראל עני וכן אמר למשה אן מה דא למקרב
לגבה ואין אמר אנת דאסירא היא הלא אנת נסיבת ית
מדינתא ברת יתרו וכדי שמע משה רתח ואישתלי ואינון
בכן וקריין שמע וקיימין בתרע משכן זימנא : וירא :
וחמא בן פנחס בר אלעזר בר אהרן כהנא ואדכר הילכ תא
עני ואמר מאן דיקטול ויקטול האן היינן אריוותא דשבט
יהודה כיון דחמון שתקין קם מגו סנהדרי דילהון ונסיב
רומחא בידיה : ויבא : תריסר ניסין איתעבידו
לפנחס בזמן דעל בתר גברא בר ישראל לות קובתא נס
קדמאי דהוה ליה למפרש יתהון ולא פרש : נס תניין ד
דאסתתם פומהון ולא צווחין דאילו הוין צווחין הוון משתזי: בן
נס תליתאי דכוון ברומחא וכר זיינין כחדא ית גברא
בר ישראל בבית גבריה וית מדינתא בבית בהתתה ת

תורבה

תורפה ׃ נס רביעאי דקם רומחא במתר בורזא ולא
אשתמיט ׃ נס חמישאי כד סובר יתהון אדרעי זקיפא
עאל אונה עד דנפק ׃ נס שתיתאי סובר יתהון בכל מ
משירייתא דישראל דהוה שותא פרס׳ ולא אשתלהי ׃ נס
שביעאי אקפטין בכדע׳ ואונה למחאי כולהון קריבוי ולא
הוו יכלין להנזקותיה ׃ נס תמינאי דאתעשן אע רומחא
ולא אתבר מן מטולא ׃ נס תשיעאי דאתעצר פרזלא ב
בשיעור תבריהון ולא אשתליפו מונה ׃ נס עשיראי אתא
מלאכא והפך אותהון מארע עברא אנשל דיחמון כל בני
ישראל ית תיסודהון ׃ נס חדיסיראי דאתנטרו כד חיין עד
זמן דהליך יתהון בכל משירייתא מן בגלל דלא יסתאב כהנא
במוהלון דמיתא ׃ נס תריסיראי דאתקריש אדמהון ולא
נפל עלוהי כיון דוטל יתהון במשריתא חבט שדרהי ואות
עני ואמר קדם רבון עלמא ומפר דאנון אלין ומותין
עשרין וארבע אלפין מישראל ומן יד אתכלא רחמי שמיא
וארבליית מותנא מעלוי בני ישראל ׃ ויהיו ׃ והוו סכום
דמיתו במותנא עשרין וארבע אלפין ׃ // // //

פרשה פנחס

וידבר ׃ ומליל יי׳ עם משה למימר ׃ פנחס ׃ פנחס
קנאה בר אלעזר בר אהרן כהנא אתיב ית
ריתחי מעל בני ישראל בזמן דקני ית קנאתי וקטל חייבא
דבמיהון ומאשולי לא שיציית ית בני ישראל בקינאתי ׃
לכן ׃ בשבועא אימר ליה מן שמי האנא גזר ליה ית קיימי
שלם ואעבדיניה מלאך קיים ויחי לעלם למבשרא גאולתא ב
כסוף יומיא ׃ והיתה ׃ וחולף דחסדותי למימר הלא בר
פוטי מדינאה הוא הא אנא מייחסינה לכהונתא רבתא וחולף
דאחד רומחא בדרעיה ומחא למרי ונתא לבני כהנת

קינאתה ולא כסויה על עמא בית ישראל וזכין כהנא
לתלת מתנן דרועא ולועא וקיבתא ותהי ליה ולבנוהי בתרוי
קיים רבות עלם חולף דקני לאלקיה וכפר על בני ישראל :
ושם איש : ושום גברא בר ישראל קטילא דאתקטיל :
עם מדינתא זמרי בר סלוא רב בית אבא לשיבט שמעון :
ושם האשה : ושום איתתא קטילא מדינתא כזבי ברת
צור דאתקריא שלוניי ברת בלק ריש אומא דמואב במדין
בית אולפנה הוא : וידבר : ומליל יי' עם
משה למימר : צרור : אעיק ית מדינאי ותקטול יתהון :
כי צוררים : ארום עייקין הינון לכון בעיטת רמיות הין
דרמיין לכון על עיסק פעור ועל עיסק כזבי ברת רבי
דמדין אחתהון דאתקטילת ביומא דמותנא על עיסק
פעור : ויהי : והוה בתר מותנא אתגללו רחמי
שמיא לאתפרעא פורענות דין עמיה ואמר יי' למשה
ולאלעזר בר אהרן כהנא למימר : שאו : קבלו ית
סכום חושבן כל כנישתא דבני ישראל מבר עשרין שנין
ולעילא כל נפיק חילא בישראל : וידבר :
ומליל משה ואלעזר כהנא עמהון ומרכלא ואמר למימני
יתהון במישריא דמואב על ירדנא דיריחו למימר :
מבן : מבר עשרין שנין ולעילא היכמא דפקיד יי' ית
משה ובני ישראל דנפקו מארעא דמצרים : ראובן בוכרא
דישראל בני ראובן חנוך גניסת חנוך לפלוא גניסת
פלוא : לחצרון גניסת חצרון לכרמי גניסת כרמי :
אלה : אלין גניסת דראובן והוו סכומהון ארבעין ותלת
אלפין ושבע מאה ותלתין : ובני ואליאב נמואל דתן
ואבירם הוא דתן ואבירם מערעי כנישתא דאתכנשו :
ופליגו על משה ועל אהרן בכנישתא דקרח בזמן דאתכנשו
ופליגו על יי' : ותפתח : ופתחת ארעא ית פומה
ובלעת יתהון וית קרח כד מיתו כנשת רשיעי כד אכלת
אישתא ית מאתן וחמשין גברין והוו לניסין : ובני :

ובני

ובני דקרח לא הוו בעיטתא דאבוהון ואזלו בתר אולפנא דמשה
נביא לא מיתו במותנא ולא לקו ביקידתא ולא טמעו בבליעת
ארעא ׃ בני ׃ בני דשמעון לגניסתהון לנמואל גניסת
נמואל לימין גניסת ימין ליכין גניסת יכין ׃ לזרח ׃ לזרח
גניסת זרח לשאול גניסת שאול ׃ אלה ׃ אלין גניסתא
דשמעון עשרין ותרין אלפין ומאתן ׃ בני ׃ בני דגד
לגניסתהון לצפון גניסת צפון לחגי גניסת חגי לשוני
גניסת שוני ׃ לאזני גניסת אזני לערי גניסת ערי ׃
לארוד גניסת ארוד לאראלי גניסת אראלי ׃ אלה ׃
אלין גניסת בני גד לסכומיהון ארבעין אלפין וחמש מאה ׃
בני ׃ בני דיהודה ער ואונן ומית ער ואונן על
חובהון בארעא דכנען ׃ ויהיו ׃ והוו בני יהודה לגניסת הין
לשלה גניסת שלה לפרץ גניסת פרץ לזרח גניסת זרח ׃
ויהיו ׃ והוו בני פרץ לחצרון גניסת חצרון לחמול גניסת
חמול ׃ אלה ׃ אלין גניסת דיהודה לסכומיהון שובעין
ושיתא אלפין וחמש מאה ׃ בני ׃ בני דיששכר לגניסת
תולע גניסת תולע לפוה גניסת פוה ׃ לישוב גניסת
ישוב לשמרון גניסת שמרון ׃ אלה ׃ אלין גניסת
יששכר לסכומיהון שיתין וארבעא אלפין ותלת מאה ׃
בני ׃ בני דזבולן לסרד גניסת סרד לאלון גניסת
אלון ליחלאל גניסת יחלאל ׃ אלה ׃ אלין גניסת
זבולן לסכומיהון שיתין אלפין וחמש מאה ׃ בני ׃
בני דיוסף מנשה ואפרים ׃ בני דמנשה למכיר גניסת
מכיר ומכיר אוליד ית גלעד לגלעד גניסת גלעד ׃
אלה ׃ אלין בני דגלעד איעזר גניסת איעזר לחלק
גניסת חלק ׃ ואשריאל גניסת אשריאל ושכם גניסת
שכם ׃ ושמידע גניסת שמידע וחפר גניסת חפר ׃
וצלפחד בר חפר לא הוון ליה בנין אלהין בנן ושום בנת
צלפחד מחלה נעה חגלה מלכה ותרצה ׃ אלה ׃ אלין
גניסת מנשה וסכומיהון חמשין ותרין אלפין ושבע מאה ׃

אלה : אלין בני אפרים לסכומיהון לשותלח גניסת שותלח
לבכר גניסת בכר לתחן גניסת תחן : ואלה : ואלין
בני שותלח לערן גניסת ערן : אלה : אלין גניסת
בני דאפרים לסכומיהון עשרין ותרין אלפין וחמש מאה
אלין בני דיוסף לגניסתהון : בני : בני דבנימין
לגניסתהון לבלע גניסת בלע לאשבל גניסת אשבל לאחירם
גניסת אחירם : לשפופם גניסת שפופם לחופם
גניסת חופם : ויהיו : והוו בני דבלע ארד ונעמן
לארד גניסת ארד לנעמן גניסת נעמן : אלה :
אלין בני דבנימן לגניסתהון וסכומהון ארבעין וחמשה
אלפין ושית מאה : אלה : אלין בני דדן לגניסתהון
לשוחם גניסת שוחם אלין גניסת דן לגניסתהון :
כל גניסת שוחם לגניסתהון שיתין וארבעה אלפין וארבע
מאה : בני : בני דאשר לגניסתהון לימנה גניסת
ימנה לישוה גניסת ישוה לבריעה גניסת בריעה :
לבני דבריעה לחבר גניסת חבר למלכיאל גניסת
מלכיאל : ושם : ושום ברת אשר סרח דאודברת
בשיתין ריבוון מלאכין ואיתעלת לגינתא דעדן בחייהא
אן בגלל דבשרת ית יעקב דעד כדין יוסף קיים :
אלה : אלין גניסת בני דאשר לסכומהון חמשין ותלת
אלפין וארבע מאה : בני : בני דנפתלי לגניסתהון
ליחצאל גניסת יחצאל לגוני גניסת גוני : ליצר גניס
יצר לשלם גניסת שלם : אלה : אלין גניסת :
נפתלי לסכומיהון ארבעין וחמשא אלפין ושמני מאה :
אלה : אלין סכומי בני ישראל שית מאה וחד אלפין שבע
מאה ותלתין : וידבר : ומליל יי עם
משה למימר : לאלה : לאלין שבטיא תתפלג ארעא
באחסנא במנין שמהן : לרב : לשבטא דעמיה סגי
תסגון אחסנתהון ולשבטא דעמיה זעיר תזעיר אחסנתהון
גבר לפום סכומהון יתיהב אחסנתה : אך : ברם

בעדבין

175

בעדבין תתפלג ארעא לשמהן שבטיא דאבהתהון יחסנון :
עלפי : על פום עדבין תתפלג אחסנתהון בין סגיאי
לזעירי :   אלה : ואלין סכומי לואי לגניס תהון
לגרשון גניסת גרשון לקהת גניסת קהת למררי גניסת
מררי : אלה : אלין גניסת לואי גניסת ליבני
גניסת חברון גניסת מחלי גניסת מושי גניסת קרח
וקהת אוליד ית עמרם : ושם : ושום אתת עמרם
יוכבד ברת לוי דאולידת ליה ללוי במצרים בני
שרווה וילידת לעמרם ית אהרן וית משה וית מרים
אחתהון : ויולד : ואתיליד לאהרן ית נדב וית
אביהוא ית אלעזר וית איתמר : וימת : ומית נדב
ואביהוא בקריבהון אישתא נוכריתא מן תפין קדם
יי : ויהיו : והוו סכומיהון עשרין ותלתא אלפין כל
דכורא מבר ירחא ולעילא ארום לא אתמנון בגו בני
ישראל ארום לא אתיהיבת להון אחסנא בגו בני :
ישראל : אלה : אלין סכומי משה ואלעזר כהנא
דיסכמון ית בני ישראל במישרא דמואב על ירדנא
דיריחו : ובאלה : ובאילין לא הוה גבר מן סכומי
משה ואהרן כהנא די סכמון ית בני ישראל במדברא
דסיני : כי אמר : ארום אמר יי להון ממת ימותון
במדברא ולא אישתאר להון אינש אילהין כלב בר יפנה
ויהושע בר נון :   ותקרבן : וקריבן לבי
דינא בנת צלפחד בר חפר בר גלעד בר מכיר בר
מנשה לגניסת מנשה בר יוסף בר שמעון דאורעני
מתפלגא לדוכרין ורחיצו ברחמי מרי עלמא ואילין
שמהן בנתיה מחלה נעה חגלה מלכה ותרצה : ותעמודנה
וקמא קדם משה ובמה דקמא קדם אלעזר כהנא וקדם
רברבנא וכל כנישתא לתרע משכן זימנא : אבינו :
אבונא מית במדברא והוא לא הוה בגו כנישתא דאתכנ
ודאיתרעם למרדא על יי בכנישתא דקרח ארום בחוביה מין

מית ולא אחטי לחורנין ובנין דוכרין לא הוו ליה : ״
למה : למא יתמנע שום אבונא מיגו גניסתיה ארום
לית ליה ביר דכר אין לית אנן חשיבין כבר ואימן כישרא
ייבם תיסב ואימן חולק אבונא וחולק אחא דאבונא ״
ואין אנן חשיבין כביר הבו לן אחסנה בגו אחי אבונא :
ויקרב : דין חד מן ארבעה דינין די עלו קדם משה
נביא וסכם יתהון על דעתא דלעילא מנהון דיני ממונא
ומנהון דיני נפשתא בדיני ממונא הוה משה זריז ו״
ובדיני נפשתא הוה משה מתין ובאילין ובאילין אמר
משה לא שמעית מן בגלל למלפא רישי סנהדרי דישראל
דעתידין למקום מן בתריה דיהוון זריזין לדיני ממונא
ומתונין לדיני נפשתא ולא יבהתון למשאלא דינא ד
דמתקשי להון ארום משה דהוה רבהון דישראל צרך
דיימר לא שמעית בגין כן קריב משה ית דינהין ״
קדם יי׳ : למימר : ומלל יי׳ עם משה
למימר : כן : יאות בנת צלפחד ממללן כתיבא ״
הוות דא קדמי אלהין זכיין למתאמרא על ידיהן ״
מיתן תיתן להון ירתו ואחסנא בגו אחי אבוהן ו״
ותעבר ית אחסנת אבוהן להן : ועם : ועם
בני ישראל תמלל למימר גבר ארום ימות ובר
דכר לית ליה ותעברון ית אחסנתיה לברתיה : ״
ואם : ואין לית ברתא ותתנון ית אחסנתיה לאחוי
מן אבוי : ואם : ואין לית אחין מן אבוי ותתנון
ית אחסנתיה לאחי אבוי : ואם : ואין לית אחין
לאבוי ותתנון ית אחסנתיה לקריביה דקריב ליה
מגניסת אבוי ויירת יתה ותהוי לבני ישראל לאחוית
גזירת דין היכמא דפקיד יי׳ ית משה ״ :
למימר : ואמר יי׳ למשה סוק לטורא הדין וחמי ית
ארעא דיהבית לבני ישראל : ותחוית : ותחמי יתה
ותתכנש לעמך לחוד אנת היכמא דאתכנש אהרן ״

אחוך

אחיך : כאשר : מטול דסרבתון על מימרי במדברא
דצין במי מצות. כנשתא לקדשותי במיא לעיניהון
הינון מי מצות רקם במדברא דצין :
וידבר : ומליל משה קדם יי למימר : יפקוד :
ימני מימרא דיי דשליט בנשמת בר נש ומניה מתנת
רוח נשמתא לכל בשרא גבר מהימן על כנשתא :
אשר : די הוי נפיק קדמיהון לסדרי קרבא ודיהוי
יעול קדמיהון מן סדרי קרבא ודיפיק יתהון מן יד
בעלי דבביהון ודיעול יתהון לארעא דישראל ולא תהי
כנשתא דיי בלא חכימין מן בגלל דלא ישטון ביני
עממיא כענא דטען ולית להון רעי : ויאמר :
ואמר יי למשה דבר לך ית יהושע בר נון גבר דרוח
נבואה מן קדם יי שריא עלוי ותסמוך ית ידך עלוי :
והעמדת : ותקים יתיה קדם אלעזר כהנא וקדם
כל כנשתא ותפקיד יתיה לעיניהון : ונתתה :
ותתן מזיו יקרך עלוי מן בגלל דיקבלון מניה כל כ
כנשתא דבני ישראל : ולפני : וקדם אלעזר כהנא
ישמש ויהי כד יתכסי מניה פתגם וישאל ליה בדין
אורייא קדם יי על מימר דאלעזר כהנא יהון נפקין ל
לסדרי קרבא ועל מימריה יהון עלין למידן דינא הוא
וכל בני ישראל עמיה וכל כנשתא : ויעש : ועבד
משה היכמא דפקיד יי יתיה ודבר ית יהושע ואקימיה
קדם אלעזר כהנא וקדם כל כנשתא : ויסמך :
וסמך ית ידוי עלוי ופקדיה היכמא דפקיד יי ית
משה : וידבר : ומליל יי עם משה
למימר : צו : פקיד ית בני ישראל ותימר להון ית
קרבני לחים סידור פתורי ויכלון כהניא ומה דאתון
מקרבין על גבי מדבחא לית רשו לגבר דיכול מניה
הלא אישתא היא דאכלא יתיה ונחתא מן קדמי ל
ריח רעוא : עמי בני ישראל הוו זהירין למקרבא

יתיה מתפרשין לשכרא קרבן קדמי בזמניה ; ואמרת ;
ותימר להון דין סדר קרבניא די תקרבון קדם יי אמ
אימרין בני שנה שלמין תרין ליומא עלתא תדירא ;
את ; ית אימר חד תעביד בצפרא לכפרא על
חובי ליליא וית אימר תניין תעביד בני שימשתא ל
לכפרא על חובי יממא ; ועשירית ; וחד מן עש
עשרא בתלת סאין סמידא דחנטיא פתיכא במשח
זיתי כתישא רבעות הינא ; עולת ; עלת תדירא
היכמא דהות מתקרבא על טורא דסיני מטול לאתקבלא
ברעוא קרבנא קדם יי ; ונסכו ; וניסוכיה רבעות
הינא לאימר חד במני בית קודשא יתנסך ניסוך חמר
עתיק ואין לא משכח חמר עתיק מייתי חמר בר א
ארבעין יומין לניסוכא קדם יי ; ואת ; ואת
אימר תניין תעביד בני שמשתא הי כדורונא דצפרא
והי כניסוכיה תעביד קרבן דמתקבל ברעוא קדם
יי ; וביום השבת ; וביומא דשבתא
תרין אימרין בני שנא שלמין ותרין עשרונין סמידא
למנחתא פתיכא במשח זיתא וניסוכיה ; עולת ;
עלת שבתא תתעביד בשבתא ואיתוספת על עלת ת
תדירא וניסוכה ; ובראשי ; וברישי
ירחיכון תקרבון עלתא קדם יי תורין בני תורי דלא ע
עירובין תרין ודכר חד אימרין בני שנא שבעא שלמין ;
ושלשה ; ותלתא עשרונין סמידא למנחתא פתיכא במשח
זיתא לתורא חד ותרין עשרונין סמידא דמנחתא פתיכא
במשח זיתא לדיכרא חד ; ועשרון ; ועשרונא עשרונא
סמידא למנחתא פתיכא במשח זיתא לאימרא חד עלתא
לאתקבלא ברעוא קרבנא קדם יי ; ונסכיהם ;
וניסוכיהון דמתקרב עמהון פלגות הינא יהי לתורא ו
ותלתות הינא לדיכרא ורבעות הינא לאימרא חמר
עינבי דא עלתא תהוי מתקרבא בכל ריש ירח וירח באין

אתחדתות כל רישי ירחי שתא : ושעיר : וצפיר בר
עזי חד לחטאתא קדם יי על חוסרן סיהרא על עלת
תדירא ית עביד ונסוכיה : ובחדש :
ובירחא דניסן בארבסר יומין לירחא הדין חגא שובעי
יומין פטירין נכסת פיסחא קדם יי : ובחמשה :
ובחמשת עשר יומא לירחא הדין חגא שובעי יומין פטירי
יתאכל : ביום : ביומא קמאה דחגא מארע קדיש כל
עבידת פולחנא לא תעבדון : והקרבתם : ותקרבון
קרבנא עלתא קדם יי תורין בני תורי תרין ודכר חד
ושבעא אימרין בני שנא שלמין יהון לכון : ומנחתם :
ומנחתהון סמידא דחנטיא פתיכא במשח זיתא תלתא
עשרונין לתורא ותרין עשרונין לדיכרא תעבדון : עשרון
עשרונא עשרונא תעביד לאימר חד הכדין לשבעא אימרין :
ושעיר : וצפירא דחטאתא חד לכפרא עליכון : אלבד :
בר מעלת צפרא די לעלת תדירא תעבדון ית אילין :
קורבניא : כאלה : כאילין תקרבון יומא יומא תעבדון
כל יומא שובעא יומין תדגא קרבן דמתקבל ברעוא קדם
יי על עלת תדירא יתעביד ונסוכיה : וביום : וביומא
שביעאה מארע קדיש יהי לכון כל עבידת פולחנא לא ת-
תעבדון : וביום הבכורים : וביומא
דביכוריא בקרבכון דורונא מן עללתא חדתא קדם יי
בעצרתיכון כד ימלון שבעתי שבועיא מארע קדיש יהי
לכון כל עבידת פולחנא לא תעבדון : והקרבתם : :
ותקרבון עלתא לאתקבלא ברעוא קדם יי תורין בני תורין
תרין ודכר חד שבעא אימרין בני שנא : ומנחתם :
ומנחתהון סמידא דחנטיא פתיכא במשח זיתא תלתא
עשרונין לתורא חד תרין עשרונין לדיכרא חד : עשרון :
עשרונא עשרונא לאימרא חד כדין לשבעא אימרין : שעיר :
צפיר בר עזי חד לכפרא עליכון : אלבד : בר מן עלת
תדירא ומנחתיה תעבדון שלמין יהון לכון וחמר נסוכיהון :

ובחדש השביעי : ובירחא שביעאה הוא ירחא דתשרי
בחד לירחא מארע קדיש יהי לכון כל עבידת פולחנא לא ת
תעבדון יום יבבא יהי לכון לאערבבא סטנא דאתי לאקט רגא
לכון בקל יבבותכון : ועשיתם : ותעבדון עלתא לאתק בלון
ברעוא קדם יי תור בר תורי חד דכר חד אמרין בני
שנא שבעא שלמין : ומנחתם : ומנחתהון סולתא
דמשיא במשח תלתא עשרונין לתורא ותרין
עשרונין לדיכרא : ועשרון : ועשרונא חד לאמרא חד
הכדין לשבעת אמרין : ושעיר : וצפיר בר עזי חד
לחטאתא לכפרא עליכון : מלבד : בר מן עלת ריש
ירחא ומנחתה ועלת תדירא ומנחתה ונסכיהון כסדר
דינהון לאתקבלא ברעוא קורבנא קדם יי :
ובעשור : ובעשרא יומין לירחא שביעאה הוא ירחא ד
דתשרי מארע קדיש יהי לכון ותענון ית נפשתיכון מן
מיכלא ומשתיא מבי בני ותמרוקא מסנדלא ותשמיש דערים
כל עבידת פולחנא לא תעבדון : והקרבתם : ותקרבון
עלתא קדם יי לאתקבלא ברעוא תור חד בר תורי דכר חד
אמרין בני שנא שבעא שלמין יהון לכון : ומנחתם :
ומנחתהון סולתא דמשיא במשח זיתא תלתא ע
עשרונין לתורא תרין עשרונין לדיכרא חד : עשרון : ע
עשרונא עשרונא לאמרא חד הכדין לשבעא אמרין
צפיר בר עזי חד חטאתא בר מקרבן חטאת כפוריא
ועלת תדירא ומנחתהון וחמר נסוכיהון :
ובחמשה : ובחמיסר יומא לירחא שביעאה מארע
קדיש יהי לכון כל עבידת פולחנא לא תעבדון ותחגון
חגא דמטליא קדם יי שבעא יומין : והקרבתם :
ותקרבון עלתא קרבן דמתקבל ברעוא קדם יי תורין
בני תורי תלתסר דעלין כל יומא וחסרין סדאהון שבעין
על שבעין עממין ומקרבין ורבין תליסר מטרתא דיכרין
תרין דמקרבן תרין מטרתא אמרין בני שנא ארבסר

שלמין

שלמין דאקרבן תמני אמרתא שירוא מנהון מקרבן תרי
תרי ותרין מנהון חד חד שלמין יהון ׃ ומנחתם ׃
ומנחתהון סמידא דמנשיון פתנכא במשח זיתא תלתא
עשרונין לתורא חד לתליסר תורין תרין עשרונין לדיכרא
חד לתרין דיכרין ׃ ועשרון ׃ ועשרונא עשרונא לאמר
חד לארבסר אמרין ׃ ושעיר ׃ וצפיר בר עזי חד
חטאתא דאקרב אמרתא חד בר מעלת תדירא וסמידא
דמנשיא למנחתה וחמר ניסוכא ׃ ביום
השני ׃ וביומא תנינא דחגא דמטליא תקרבון תורין
בני תורי תריסר לתריסר אמרתא דיכרין תרין לתרי
אמרתא אמרין בני שנא ארבסר שלמין ותשעה ׃
אמרתא חמשא מנהון מקרבן תרי תרי וארבעא מנהון ׃
חד חד ׃ ומנחתם ׃ ומנחתהון סמידא דמנשיא וחמר
ניסוכיהון מה דיתהון מקרבן על תורא ועל דיכרין
ואמרין במניינהון כסדר דינא ׃ ושעיר ׃ וצפיר
בר עזי חד לאמרתא חד חטאתא בר מעלת תדירא ׃
וסמידא דמנשיא למנחתהון וחמר ניסוכיהון ׃
ביום השלישי ׃ וביומא תליתאה דחגא דמטליא ׃
תקרבון תורין חדסר לחדסר אמרתא דיכרין תרין לתרי
אמרתא אמרין בני שנא ארבסר שלמין ועשר אמרתא
וארבעא מנהון מקרבן תרי תרי ושית מנהון חד חד ׃
ומנחתם ׃ ומנחתהון סמידא דמנשיא וחמר ניסוכיהון
מה דיתקרבון על תורי ודיכרי ואמרי במניינהון ׃
כסדר דינא ׃ ושעיר ׃ וצפירא דחטאתא חד לאמרתא
חד בר מן עלת תדירא וסמידא דמנשיא למנחתה וחמר
ניסוכה ׃ ביום הרביעי ׃
וביומא רביעאה דחגא דמטליא תורי עשרא לעשר
אמרתא דיכרין תרין לתרי אמרתא אמרין בני שנא
ארבסר שלמין לחדסר אמרתא תלת מנהון מקרבן תרי
תרין ותמני מנהון מקרבן חד חד ׃ ומנחתם ׃

ומנחתהון סמידא דחנטיין וחמר ניסוכיהון מה די ית-
תקרבון עם תורי ודיכרי ואימרי במניניהון כסדר
דינהו ; ושעיר ; וצפיר בר עיזי חד לחטאתא חד
חטאתא בר מן עלת תדירא וסמידא דחנטיא למנחתה
וחמר ניסוכה ; ביום החמישי ;
וביומא חמישאה דחגא דמטליא תורין תשעא לתשעה מטרתא
דיכרין תרין לתרי מטרתא אימרין בני שנא ארבסר
שלמין לתריסר מטרתא תרי מנהון מקרבין תרי תרי ותריסר
מנהון חד חד ; ומנחתהון ; ומנחתהון סמידא דחנטיא
למנחתהון וחמר ניסוכיהון מה דיתקרבון עם תורי ודיכרי
ואימרי במניניהון כסדר דינא ; ושעיר ; וצפירא
דחטאתא חד לחטאתא חדא בר מן עלת תדירא וסמידא
דחנטיא למנחתא וחמר ניסוכה ; ביום הששי
וביומא שתיתאה דחגא דמטליא תורין תמניא לתמני מטרתא
דיכרין תרין לתרי מטרתא אימרין בני שנא ארבסר שלמין
לתריסר מטרתא חדא מנהון מקרבין תרי ותריסר מנהון
חד חד ; ומנחתהון ; ומנחתהון סמידא דחנטיא וחמר
ניסוכיהון מה דיתקרבון עם תורי ודיכרי ואימרי במניניהון
כסדר דינא ; ושעיר ; וצפירא דחטאתא חד לחטאתא
חדא בר מן עלת תדירא וסמידא דחנטיא למנחתא וחמר
ניסוכה וצלוחיתא דמיא הוון מנסכין ביומא דחגא
דמטליא דוכרן טב לרביעא דמטרא ; ביום
השביעי ; וביומא שביעאה דחגא דמטליא תקרבון תורין
שובעא לשבע מטרתא דיכרין תרין לתרי מטרתא אימרין
בני שנא ארבסר שלמין לארבסר מטרתא סכומהון דכל
אימריא תמני ותשעין לאשלמא על תמני ותשעין לווטיא ;
ומנחתהון ; ומנחתהון סמידא דחנטיא וחמר ניסוכיהון מה
די תקרבון עם תורי ודיכרי ואימרי במניניהון כסדר
דינהון ; ושעיר ; וצפירא דחטאתא חד לחטאתא חדא
בר מן עלת תדירא וסמידא דחנטיא למנחתה וחמר ניסוכה ;

ביום השמיני : ביומא תמינאה כנישין תהוון בחדוא
מן מטולכון לבתיכון כנשת חדוא ויומא טבא ואירוע
קדיש תהוי לכון כל עיבידת פולחנא לא תעבדון :
והקרבתם : ותקרבון עלתא קרבן דמתקבל ברעוא
קדם יי' קורבנין קלילין תור חד קדם אלוק חד דכר
חד לעמא יחידאי אימרין בני שנא שבעא שלמין לחדוות
שבעא יומין : מנחתם : מנחתהון סמידא דחינטא
וחמר ניסוכיהון מה דתקרבון עם תורי ודיכרי ואימרי
במניינהון כסדר דינוי : ושעיר : וצפירא חטאתא
חד בר מן עלת תדירא וסמידא למנחתה וחמר נ-
ניסוכה : אלה : אילין תקרבון קדם יי' בזמן מ-
מועדיכון בר מנדריכון דנדרתון בחגא דתייתון ב-
בחגא ונסיבתכון לעלוותכון ולמנחתכון ולניסוכיהון
ולניכסת קודשיכון : ויאמר : ואמר משה לבני
ישראל ככל מה דפקיד יי' ית משה :

פרשה מטות.

וידבר משה אל ראשי המטות : ומליל משה עם אמרכלי
שבטיא לבני ישראל למימר
דין פיתגמא דמליל יי' למימר : איש : גבר בר תליסר שנין
ארום ידר נדרא קדם יי' או יקיים קיים למיסר איסרא מ-
מאידעם דהיתירא על נפשיה לא יפיס פיתגמיה ברם
בית דינא שרן ליה ואין לא שרן ליה ככל מה דיפוק מפומיה
יעביד : ואשה : ואיתתא דלא עברת תריסר שנין ארום
תידר נדר קדם יי' ותיסר איסר בבית איבהא עד תריסר
שנין : ושמע : וישמע איבהא ית נדרה ואיסרה דאסרת
על נפשהא וישתוק לה איבהא ויתקיימון כל נדרהא

וכל אסרא דאסרת על נפשה יתקיים : ואם הניא :
ואין יבטיל אבוהא יתה ביומא דשמע או לא אתבוון לקיומא
ובטיל בתר דשמע כל נדרהא ואסרהא דאסרת על נפשה
לא יתקיימון ואין קדם יי ישתרי וישתבק לה אדום בטיל
אבוהא יתה מן דשמע לנדרהא : ואם : ואין אתנסבא
אתנסיבת לגבר ונדרהא עלהא או פרוש סיפתהא ד
דאסרת על נפשה כבית אבוה ולא בטיל אבוה עד לא א
אתנסבה ואדאתנסיבת לגבר יתקיימון : ושמע :
ואין בתר דאתנסיבת נדרת ושמע בעלה וביומא דשמע
יתבוון לקיומהון ושתיק לה ויתקיימון נדרהא ואסרה
דאסרת על נפשה יתקיימון : ואם ביום : ואין ביומא
דשמע בעלה בטל לה ושרי ית נדרה דעלה וית פרוש
סיפתהא דאסרת על נפשה ואין קדם יי ישתרי וישתבק
לה : ונדר : ונדרא דארמלא ומתרכא כל דאסרת על נ
נפשה יקום עלה : ואם בית : ואין עד דהיא בבית
בעלה ולא גברת נדרת או אסרת אסרא על נפשה ב
בקיומא : ושמע : ושמע בעלה ושתיק לה ולא בטיל
יתה ואית עד דלא גברת ויתקיימון כל נדרהא וכל אסרי
דאסרת על נפשה יתקיימון ולית אבוהא זכי בה תוב ל
לבטלותהון : ואם הפר : ואין משרא ישרי יתהון בעלה
ביומא דשמע כל מפקות סיפותהא לנדרהא ולאסרי נפשהא
לא יתקיימון ואין בעלה בטילינון ולא ידיעא ועברת אן
קדם יי ישתבק לה : כל נדר : כל נדרא וכל קיום
אסרא לסגפא נפש בעלה יקיימינון ובעלה יבטילינון :
ואם החרש : ואין משתק ישתוק ויתבוון לה בעלה מיומא
דשמע לומא חד ויתקיימון כל נדרהא או ית כל אסרהא
דעלה דמשתקיה ליום יתבין אדום שתיק לה ויתבוון
ולא שרינון ביומא דשמע : ואם : ואין משרא ישרי
לה יומא חד בתר דשמע לא סגיא לה בשרותא ואין מפסא ם
פיתגמא בעלה או אבוה מקביל ית חובה : אלה : אלין

אחווית

מתווית קיימא דפקיד ה' ית משה בין גבר לאיתתיה בין
איבא לברתיה כד היא עולימתא עד דהיא בבית איבהא
ולא בזמן עולימתה והיא בבית בעלה ׃ וידבר ׃
ומליל ה' עם משה למימר ׃ נקם ׃ אתפרע פורענות
בני ישראל מן מדינאי ומן בתר כדין תתכניש לעמך ׃
וידבר ׃ ומליל משה עם עמא למימר אזדרזו לותכון גב-
גוברין לחילא ויהון מסדרין סדרי קרבא על מדין למיתן
פורענות עמא דה' במדין ׃ אלף ׃ אלפא לשבטא א-
אלפא לשבטא לכל שבטיא דישראל תשדרון לחילא ׃ ואתמסרו
ואתבחרו גוברין צדיקין ומסרין נפשהון מאלפיא דישראל ׃
אלפא לשבטא תריסר אלפין מזרזי חילא ׃ וישלח ׃ ושדר
יתהון משה אלפא לשבטא לחילא יתהון וית פנחס בר
אלעזר כהנא לחילא ואורייא ותומיא דקודשא לשיילא ב-
בהון וחצוצרת יבבא בידיה למכנש ולמשרי ולמיטל משריתא
דישראל ׃ ויצבאו ׃ ואתחיילו על מדין אקפוהא מ-
מתלת טריגונהא היכמא דפקיד ה' ית משה וקטלו כל ד-
דכורא ׃ ואת ׃ וית מלכי מדינאי קטלו על קטולי
משיריתהון ית אוי וית רקם וית צור הוא בלק וית חור וית
רבע חמשת מלכי מדין וית בלעם בר בעור קטלו בסייפא
והוה כיון דחמא בלעם חייבא ית פנחס כהנא רדיף מן
בתרוי עבד מילתא קוסמין ופרח באויר שמיא מן יד
אדכר פנחס שמא רבא וקדישא ופרח בתרוי ואחדיה
ברישיה ואחתיה שלף סייפא ובעא למקטליה פתח פומיה
במילי תחנונין ואמר לפנחס אין תקיים ית נפשי אשתבע נא
לך דכל יומין דאנא קיים לית אנא מלוט ית עמך עני
ואמר ליה הלא אנת הוא לבן ארמאה דבעית למשיצא
ית יעקב אבונא ונחתא למצרים בגין לאובדא זרעיה
ומן בתר דנפקו ממצרים גריתא בהון עמלק רשיעא וכדון
אוסיפתא ואתגרתא למילט יתהון וכיון דחמיתא דלא
אהנין עובדך ולא קביל מימרא דה' מינך אזלת ואילפת

בילא ית בלק למוקמא ית כנישה בפרשת אורחתא ל
למטעיא יתהון ונפלו בגין כן מנהון עשרין וארבעא א
אלפין בגין כן לית אפשר לך למקיימא ית נפשך ומן יד
שלף סייפיה מן תיקה וקטליה ׃ וישבו ׃ ושבו בני
ישראל ית נשיהון דמדינאי וית טפלהון וית כל בעיריהון
וית כל גיתיהון וית כל ניכסיהון בזו ׃ ואת ׃ וית כל
קורייהון ובתי טירונייהון וית בתי סגדיהון א
אוקידו בנורא ׃ ויקחו ׃ ושבו ית כל עדיתא וית כל
דברתא באינשא ובבעירא ׃ ויבאו ׃ ואייתיו לות
משה ולות אלעזר כהנא ולות כל כנישתא דבני ישראל ית
שיבייתא וית דברתא וית עדיתא למשריתא למישריא ד
דמואב על ירדנא דיריחו ׃ ויצאו ׃ ונפקו
משה ואלעזר כהנא וכל אמרכלי כנישתא לקדמותהון למברא
למשריתא ׃ ויקצוף ׃ ורגז משה על איסטרטיגין
דממנן על חילא רבני אלפין ורבני מאוותא דאתו מחיל
סדרי קרבא ׃ ויאמר ׃ ואמר להון משה הקיימתון
כל נוקבא ׃ הן הנה ׃ הנין הנון דהואה תקלא לבני
ישראל בעיצתא דבלעם למשקרא שקר קדם ה׳ על עיסק
פעור והות מותנא בכנישתא דה׳ ׃ ועתה ׃ וכדון
קטולו כל דכורא בטפליא וכל איתתא דידעת גבר
למשכבי דכורא קטולו ׃ וכל הטף ׃ וכל טפלא בנשיא
אוקימו כלו קבל ציצא קודשא ויסתכלן ביה ומאן
דהוות מיבעלא לגבר יתעכרן אפהא מוריקן ומאן דלא
ידעת משכבי דכורא יהון סמקן אפהא היך נורא וקיימוהון
לכון ׃ ואתם ׃ ואתון שרו למיברא למשריתא שובעא
יומין כל דקטיל בר נשא וכל דיקרב בקטילא תדון עלוי
ביומא תליתאה וביומא שביעאה אתון ושביכון ׃
וכל בגד ׃ וכל לבוש וכל מנא דצלא וכל עובד מעזי קרני
וגרמין וכל מאן דקיסא תדון עלוי ׃ ויאמר ׃
ואמר אלעזר כהנא לגוברי חילא דאתו מן סדרי קרבא דאי

אחוית גזירת אוריתא דפקיד יי ית משה ׃ אך ׃ ברם
לחודהון בלא חלופיהון ית דהבא וית כספא וית נחשא ׃
וית פרזלא וית קסטירא וית ברכימושא מנהון לא ב
גולמיא ולא פשוטיא ׃ כל דבר ׃ כל מידעם דאורחיה
למיעליה בנורא לכסוי קדירתא שפודיא ואסכלתא ת
תעברון בנורא וידכי ברם בדין במיא דכשרין לאדכאה
בהון דנדתא ידכי וכל דלא מתעל בנורא כרבבתא כסיא
קיתוניא קומקמוסיא תעברון בארבעין סווין דמוי ׃
וכבסתם ׃ ותחוורון לבושיכון ביומא שביעאה ותדכון
ומן בתר כן תיעלון למשריתא ׃ ויאמר ׃
ואמר יי עם משה למימר ׃ שא ׃ סב ית שירוי ביזת
שביתא ותקבל חושבנא אנש ואלעזר כהנא ורישי אבהת
כנישתא ׃ וחצית ׃ ותפליג ית דברתא בין גובריא
כלוסאי דאחדו ית עביד עדירתא במצחות קרבא ד
דנפקו לחילא ובין כל כנישתא ׃ והרמת ׃ ותפרש נ
נסיבא לשמא דיי מן גוברי מגיחי קרבא די נפקו לחילא
חדא בת נשא מחמש מאה הכדין מן תורי ומן חמרי ומן ע
ענא ׃ ממחציתם ׃ מן פלגותהון דהוא חולק גוברי מ
מגיחי קרבא תיסבון ותיתנון לאלעזר כהנא אפרשותא לשמא
דיי ׃ וממחצית ׃ ומפלגות דבני ישראל תיסב חד
דאתחד מן חמשין מן בת נשא ומן תורי ומן חמרי ומן כל
בעירא ותתן יתהון לליואי נטרי מטרת משכנא דיי ׃ ויעש ׃
ועבד משה ואלעזר כהנא היכמא דפקיד יי ית משה ׃
ויהי ׃ והות סכום דברתא שייר ביזתא דבזו עמא דנפקו
לחילא מנין ענא שית מאה ושובעין וחמשא אלפין ׃ ו
ובקר ׃ ותורי שובעין ותרין אלפין ׃ וחמורים ׃ וחמרי
שיתין וחד אלפין ׃ ונפש ׃ ונפשת אינשא מן נשיא ד
דלא ידעו תשמיש דכורא כל נפשתא תלתין ותרין אלפין ׃
ותהי ׃ והות פלגותא חולק גובריא דינפקו לחילא סכום ענא
תלת מאה ותלתין ושובעא אלפין וחמש מאה ׃ ויהי ׃ והות

סכום נסיבא לשמא דיי מן ענא שית מאה שובעין וחמשא :
והבקר : וסכום תורי תלתין ושיתא אלפין וסכום נסיבתהון
לשמא דיי שובעין ותרין : והחמורים : וחמרי תלתין
אלפין וחמש מאה וסכום נסיבתהון לשמא דיי תלתין :
ותרין נפשן : ויתן : ויהב משה ית סכום נסיבת א
אפרשותא דיי לאלעזר כהנא היכמא דפקיד יי ית משה :
וממחצית : ומפלגות בני ישראל דפליג משה מן גובריא
דנפקו לחילא : ותהי : והות סכום פלגות כנישתא
מן ענא תלת מאה ותלתין ושובעא אלפין וחמש מאה :
ובקר : וסכום תורי תלתין ושית אלפין : והחמורים :
וסכום חמרי תלתין אלפין וחמש מאה : ונפש : ונפשת
נשא שתסר אלפין : ויקח : ונסיב משה מפלגות בני
ישראל ית דמיתחד חד מן חמשין מן בנת נשא ומן בעירא
ויהב יתהון לליואי נטרי מטרת משכנא דיי היכמא דפקיד
יי ית משה : ויקרבו : וקריבו לות משה אסטרטיגין
דממנן על אלפי חילא רבני אלפין ורבני מאוותא : ויאמרו :
ואמרו למשה עבדך קבילו ית סכום גברי אגחי קרבא
די עימנא לא שגא מיננא אינש : ונקרב : וקריבנא
דורונא לשמא דיי כיון דמסר יי ית אדוננו בידינן
וכבשנן ית ארעהון וית אדינתהון והוינן עלין לטריקלי נשיהון
וחמינן בנתהון יאיתא תפנוקתא מפרנקתא וכל גבר דהוה
משכח עליהן מנין דדהב הוי שרי קורייא מן רישיהון קדשיא
מן אודניהן קטלייא מן צווריהן שירייא מן אדרעיהן עזקתא
מן אצבעתהן מחוכייא מבית תדייהן וכל דין חס לן
למרמי עינינן ולא אסתכלנן בחדא מנהן דלא למחטיבא
בחדא מנהין ולא נמות במותנא דאיתקטלו בה רשיעיא ו
לעלמא דאתי ודא יודכר לן ליום דינא רבא לאכפרא על
נפשתן קדם יי : ויקח : ונסיב משה ואלעזר כהנא ית
דהבא מנהון כל מנין תקובלא : ויהי : והוה סכום כל
דהב אפרשותא דאפרשו לשמא דיי שיתסר אלפין ושבע

מאה וחמשין סלעין מן רבני אלפין ומן רבני מאוותא ;
אנשי ; גוברין דחילא בזזו גבר לנפשיה ; ויקח ; ונסב
משה ואלעזר כהנא ית דהבא מן רבני אלפין ומאוותא ואיתיאו
יתיה למשכן זימנא דוכרנא טבא לבני ישראל קדם יי ;
ומקנה ; ובעירי סגיא הוה לבני ראובן ולבני גד
תקיף לחדא וחזו ית ארעא דמכוור וית ארע גלעד והא
אתרא אתר כשר לבית בעיר ; ויבאו ; ואתו בני גד
ובני ראובן ואמרו למשה ולאלעזר כהנא ולרברבי כנשתא
למימר ; עטרות ; מכללתא ומדבשתא מכוור ובית
נמרי ובית חושבני מעלת מרא שירן ובית קבורתה דמשה
ובעון ; הארץ ; ארעא דמחא יי ומחו יתבהא קדם
כנשתא דישראל ארע כשר לבית בעיר היא ולעבדך אית
בעיר ; ויאמרו ; ואמרו אין אשכחנא רחמין קדמך ית
תתיהב ארעא הדא לעבדך אחסנא לא תעברננא ית
יורדנא ; ויאמר ; ואמר משה לבני גד ולבני ראובן האחיכון
ייתון לקרבא ואתון תיתבון הכא ; ולמה ; ולמא תבטלון ר
רעות בני ישראל מלמעבר לארעא דיהב להון יי ; כה ;
הכדין עבדו אבהתכון כד שלחית יתהון מרקם גיעא ל
למחזי ית ארעא ; ויעלו ; וסליקו עד נחלא דאתכלא
וחזו ית ארעא ובטילו רעות לבא דישראל בדיל דלא למיעל
לארעא דיהב להון יי ; ויחר ; ותקיף רוגזא דיי ביומא
ההוא וקיים למימר ; אם יראו ; אין יחזון גובריא
דסליקו ממצרים מבר עשרין שנין ולעילא ית ארעא דקיימית
לאברהם ליצחק וליעקב ארום לא שלימו בתר דחלתי ;
בלתי ; אלהן כלב בר יפנה קנזאה ויהושע בר נון ארום
שלימו בתר דחלתא דיי ; ויחר ; ותקיף רוגזא דיי ב
בישראל וטלטלינון במדברא ארבעין שנין עד דסף כל דרא
דעבד דביש קדם יי ; והנה ; והא קמתון בתר אבהתכון
תלמידי גובריא חייביא לאוספא תוב על תקוף רוגזא
דיי על ישראל ; כי תשובון ; ארום תתובון מבתר

מבתרוהי ויוסף תוב לשבקותהון במדברא ותחבלון לכל
עמא הדין : ויגשו : וקריבו לותיה ואמרו דירין דען
נבני לבעירנא הכא וקרוין לטפלנא : ואנחנו : ואנחנא
נזדרז מבעין בגו בני ישראל עד דנעלינון לאתרהון :
ויתבון טפלנא בקירוי חקרא מן קדם יתבי ארעא :
לא נשוב : לא נתוב לבתנא עד דיחסנון בני ישראל :
גבר אחסנתיה : כי לא : ארום לא נחסין עמהון :
מעברא לירדנא ולהלא ארום מטת אחסנתנא לנא :
מעברא דירדנא מדינחא : ויאמר : ואמר
להון משה אין תעבדון ית פתגמא הדין אין תזדרזון
קדם עמא דיי לאגחא קרבא : ועבר : ויעבר לכון כל
דמזרז ית ירדנא קדם עמא דיי לאגחא קרבא עד ד
דיתרך ית בעלי דבבוהי מן קדמוהי : ונכבשה : ותתכבש
ארעא קדם עמא דיי ומן בתר כדין תתובון ותהון ז
זכאין מן קדם יי ומישראל ותהי ארעא הדא לכון ל
לאחסנא קדם יי : ואם : ואין לא תעבדון ית פתגמא
הדין הא חבתון קדם יי אלהכון ודעו חובתכון דתארע
יתכון : בנו : בנו לכון קרוין לטפלכון ודירין לענכון
ודנפק מפומכון תעבדון : ויאמר : ואמר בני גד
ובני ראובן במימר חד למשה למימר עבדך יעבדון
כל דריבוני מפקיד : טפנו : טפלנא נשנא גיתנא
וכל בעירנא יהון תמן בקרוי גלעד : ועבדיך : ועבדך
יעברון כל דמזרז חילא קדם עמא דיי לקרבא היכמא
דריבוני ממליל : ויצו : ופקיד להון משה ית אלעזר
כהנא וית רישי אבהת שבטיא לבני ישראל : ויאמר :
ואמר משה להון אין יעברון בני גד ובני ראובן עמכון
ית ירדנא כל דמזרז לקרבא עמא דיי ותתכבש ארעא
קדמיכון ותתנון להון ית ארע גלעד לאחסנא : ואם :
ואין לא יעברון מזרזין עמכון ויחסנון בביניכון בארעא
דכנען : ויענו : ואתיבו בני גד ובני ראובן ואמרו

ית

ית כל דמליל יי לעבדך הכדין נעביד ׃ נחנו ׃ נחנא
נעבר מזרזין קדם עמא דיי לארעא דכנען ועמנא
אחסנת אחסנתנא מעיברא לירדנא ׃ ויתן ׃ ויהב
להון משה לבני גד ולבני ראובן ולפלגות שיבטא דמנשה
בר יוסף ית מלכות סיחון מלכא דאמוראי וית מלכות
עוג מלכא דמתנן ארעא לקרוהא בתחומי קרוי ארעא
חזור חזור ׃ ויבנו ׃ ובנו בני גד ית מדבשתא וית
מכללתא וית לחיית ׃ ואת עטרות ׃ וית מכללת
שופני וית מכוור ורמתא ׃ ואת בית ׃ וית כרכא
תקיפא דבית נמרין וית בית הרן קרוי חקרא ודירין
דען ׃ ובני ראובן בנו ית בית חושבני וית מעלת
מרא וית קרתא דדרין שקהא מכבשן במרמורתא היא
כרושא ׃ ואת נבו וית בית קבורתיה דמשה וית
קרתא דבלק דסגדו תמן טעות פעור באדור בית
במסוא וית קרתא דעיקן שורהא בלוני שמהת גיבריא
וית שירן וכתר דבנושן גזו להון שמהן בשום גבריא
דבנושן ׃ וילכו ׃ ואזלו בני מכיר בר מנשה לגלעד
וכבשוה ותריכו ית אמוראי דבה ׃ ויתן ׃ ויהב
משה ית גלעד למכיר בר מנשה ויתיב בה ׃ ויאיר
בר מנשה אזל וכבש ית כופרניהן וקרא יתהון כופרני
יאיר ׃ ונבח אזל וכבש ית קנת וית כופרנהא וקרא
לה נבח על שמיה ׃ // //

פרשה מסעי

אלה מסעי ׃ אלין מטלני בני ישראל דינפקו מארעא דמצרים
לחילוותהון כד אתעבידו להון נסין על יד

משה ואהרן ׃ ויכתב ׃ וכתב משה ית מפקנהון למטלניהון
על מימרא דיי׳ ואילין מטלניהון למפקנהון ׃ ויסעו ׃ ונטלו
מן פילוסין בירחא דניסן מבתר דאכלו ניכסת פיסחא נפקו
בני ישראל ברי״ש גלי למחמיהון דכל מצראי ׃ ומצרים ׃
ומצראי מקברין ית דקטל יי׳ בהון כל בוכרא ובטעותהון
עבד מימר׳ דיי׳ דינין טעוות מתכא הוו מתרככין טעוות
אבנא מתגדעין טעוות פחרא מתשברין בקיקין טעוון
דעא מתעבדין קטם ודבעירי מייתן ׃ ויסעו ׃ ונטלו
בני ישראל מן פילוסין ושרו בסוכות אתרא דאתחפיו ב
בשבעת ענני יקרא ׃ ויסעו ׃ ונטלו מסוכות ושרו באית׳
דבסטר מדברא ׃ ויסעו ׃ ונטלו מאיתם ותבו על
פמי חירתא מרבעתא דקדם טעות צפון ושרו קדם מגדל ׃
ויסעו ׃ ונטלו מפירוקי חירתא ועברו בגו ימא ונפקו
מן ימא ואזלו על כיף ימא כנשין אובנין ומרגלין ואזלו
מבתר כדין מהלך תלתא יומין במדברא דאיתם ושרו
במרה ׃ ויסעו ׃ ונטלו ממרה ואתו לאלים ובאלים
תרתיסרי עינוון דמיין לתריסר שבטין ושבעין דקלין
כלו קבל שבעין חכימיא ושרון תמן על מיא ׃ ויסעו ׃
ונטלו מאלים ושרו על גיף ימא דסוף ׃ ויסעו ׃ ונטלו
מגיף ימא דסוף ושרו במדברא דסין ׃ ויסעו ׃ ונטלו
ממדברא דסין ושרו בדופקה ׃ ויסעו ׃ ונטלו מדפקה
ושרו בכרך תקיף ׃ ויסעו ׃ ונטלו מאתר תקיף ושרון
ברפידים ומטול דרפון ידיהון מפתגמי אורייתא לא
הוה תמן מוי למישתיא לעמא ׃ ויסעו ׃ ונטלו מרפידים
ושרו במדברא דסיני ׃ ויסעו ׃ ונטלו ממדברא דסיני
ושרו בקיברי דמשיילי בישרא ׃ ויסעו ׃ ונטלו מקיברי
דמשיילי בישרא ושרו בחצרות אתרא דאיתסגרת מרים
נביאתא ׃ ויסעו ׃ ונטלו מחצרות ושרו ברתמה אתר
דמרבו אילני רתמי ׃ ויסעו ׃ ונטלו מאתר דמרבו אילני
רתמי ושרו ברומנא דמתקיף פירוי ׃ ויסעו ׃ ונטלו מ

מרומנא
מרומנא

מאתר מכוונא דאתקינו פירוי ושרו בלבנה אתר דתחומין
לה אלבנתא בנין : ויסעו : ונטלו מלבנה ושרו בבית ריסא :
ויסעו : ונטלו מריסה ושרו בקהלת אתר דאתכנשו קרח
וסיעתיה על משה ואהרן : ויסעו : ונטלו מקהלת ושרו
בטוורא דשפירין פירוי : ויסעו : ונטלו מטוורא דשפירין
פירוי ושרו בחרדה אתר דתווהו על בלחתא דמותנא : ויסעו :
ונטלו מחרדה ושרו במקהלות אתר כנופיא : ויסעו : ונטלו
ממקהלות ושרו בתרעית מקהלות : ויסעו : ונטלו מאתר עיי
מקהלות ושרו בתרח : ויסעו : ונטלו מתרח ושרו במתקה
אתר דבסימין מוהי : ויסעו : ונטלו מאתר דבסימין ::
מוהי ושרו בחשמונה : ויסעו : ונטלו מחשמונה ושרו ב
במותר מרדותא : ויסעו : ונטלו מאתר מרדותא ושרו בבירי
עקתה : ויסעו : ונטלו מבירי עקתא ושרו בשקיפין ומתבזא
מתקרי גדגד : ויסעו : ונטלו משקיפין דגדגד ושרו ב
בנטבת אתר טב ונייח : ויסעו : ונטלו מאתר טב ונייח
ושרו במגזתא : ויסעו : ונטלו ממגזתא ושרו בכרך
תרנגולא : ויסעו : ונטלו מכרך תרנגולא ושרו במדבר
צין טור פרזלא היא רקם : ויסעו : ונטלו מרקם
ושרו בטוורוס אומנוס בסייפי ארעא דאדום : ויעל :
וסליק אהרן כהנא לטוורוס אומנוס על מימרא דיי ומית
תמן בשנת ארבעין למיפק בני ישראל ממצרים בירחא ::
חמישאה בחד לירחא : ואהרן בר מאה ועשרין ותלת
שנין כד מית בטוורוס אומנוס : וישמע : ושמע
עמלק חייבא ואתחבר בכנענאי ומלך בערד ובית מותביה
בארע דרומא כד אתו בני ישראל ואגיח בהון ובזיזו יתהון
ית קירויהון : ויסעו : ונטלו מטוורוס אומנוס ושרו
בצלמונה אתר הובאי וכור בארע אדומאי ותמן עקת נפשא
דעמא באורחא : ויסעו : ונטלו מצלמונה ושרו בפונון
אתר דגרי יי בהון ית חיוון קלן וסליקת קבלתהון עד צית
שמיא : ויסעו : ונטלו מאתר דגרי יי בהון ית חיוון

קין ושרו באובות : ויסעו : ונטלו מאובות ושרו במגזת
עיבראי בתחום מואבאי : ויסעו : ונטלו ממגזתא
ושרו בדיבון בית גדא : ויסעו : ונטלו מדיבון בית
גדא ושרו בעלמון דבלתימה אוף תמן אתכסיית מנהון
בירא על דשבקו פתגמי אוריתא דבסימין כדבלתא :
ויסעו : ונטלו מעלמון דבלתים ושרו בטורי עבראי קדם
בית קבורתיה דמשה : ויסעו : ונטלו מטורי עבראי
ושרו במישרי דמואב על יורדנא דיריחו : ויחנו : ושרו
על יורדנא מבית ישימות עד מישר שיטין במישריא ד
מואב : וידבר : ומליל ה' עם משה
במישריא דמואב על יורדנא דיריחו למימר : דבר :
מליל עם בני ישראל ותימר להון ארום אתון עברין ית יורדנא
לארעא דכנען : והורשתם : ותתרכון ית כל יתבי א
ארעא מן קדמיכון ותהבון ית כל בית סגדיהון וית כל
צלמי מתכותהון תהבון וית כל במותיהון תשיצון :
והורשתם : ותתרכון ית יתבי ארעא ותיתבון בה ארום
לכון יהבית ית ארעא למירת יתה : והתנחלתם :
ותחסנון ית ארעא בעדבין לזרעיתכון לשבטי דסגיאיה
סגין תסגון ולשבטי דזעיר זעירין תזעיר לדיפוק ליה תמן
עדבא דיליה יהי לשבטי אבהתכון תתחסנון : ואם :
ואם לא תתרכון ית כל יתבי ארעא מן קדמיכון ויהי מה
די תשיירון מנהון לסכין בעיניכון כשלן בכין ומקיפין לכון
כתריסין בסטריכון ויעיקון יתכון על ארעא דאתון
יתבין בה : והיה : ויהי כמא די חשיבית למעבד להון א
אעביד לכון : וידבר : ומליל ה' עם משה למימר :
צו : פקיד ית בני ישראל ותימר להון ארום אתון עלין לארעא
דכנען דא ארעא דתתפלג לכון באחסנא ארעא דכנען ב
בתחומהא : והיה : ויהון לכון תחום דרומא מן מדברא
דצני טור פרזלא על תחומי אדום ויהי תחום דרומא
מן סייפי ימא דמלחא מדינחא : ונסב : ויקיף לכון

תחומא

תחומא מן דרומא למסוקיתה דעקרבית ויעבר לציני טוור-
פרזלא ויהוון מפקנוי מן דרום לרקם גיעא ויפוק לטירת-
אדריא ויעבר לקיסם : ונסב : ויקיף תחומא מקיסם
לנילוס דמצרים ויהון מפקנוי למערבא : וגבול : ותחום
מערבא ויהוי לכון ימא רבא אוקינוס ותחומיה היינון מי בראשית
עם מיא קדמאי דהוון בגויה אבירוי ופרכירי כרכוי ומדינתיה
נסוי ומחוזוי ספינתיה ואלגוותיה דין יהוי לכון תחום
מערבאה : וזה : ודין יהוי לכון תחום ציפונא מן ימא -
רבא תכוונון לכון לטוורוס אומנוס : מהר ההר : מטוורוס
אומנוס תכוונון לכון מעלך לטבריא ויהון מפקנוי דתחומא
מן תרין סטרוי מכוונן לכרכוי דבר זעמה ולכרכוי דבר-
סנגורא ודריווקינוס ותרנגולא עד קיסרין מעלך לאבלס ד
דקילקאי : ויצא : ויפוק תחומא לקרן זכותא ולגבתה ד
דחטמנא ויהון מפקנוי לבירא דבית סכל ולמציעות דרתא
רבתא דמאמצעא בין טירת ענבתא לבין דדמשק דין יהוי
לכון תחום ציפונא : והתאויתם : ותכוונון לכון לתחום
מדינחא מטירת ענבתא לאפמיאה : וירד : ויחות
תחומא מן אפמיאה לדפנה מן מדנח לעינוותא ויחות
תחומא למערת פניאס וממערת פניאס יחות תחומא -
לטור תלגא ומטור תלגא יחות תחומא לעיון ומעיון יחות
תחומא ויסב מישרא מישר נחלי ארנונא וייתי למדברא ד
דציני טור פרזלא מי מצותא אכל ודמוכה סמיך לגניסר-
כרך מלכותהון דאמוראי אחסנות שבטא דראובן וגד ופלגות-
שבטא מנשה ויחות תחומא ויקיף לתחום ימא דגניסר-
מדינחא : וירד : ויחות תחומא לירדנא ויהוון מפקנוי
לימא דמלחא דרקם גיעא מן דרומא טוורוס אומנוס מן
ציפונא ימא רבא מן מערבא ימא דמלחא מן מדינחא דא
תהוי לכון ארעא דישראל למצריה תחומהא חזור חזור :
ויצו : ופקיד משה ית בני ישראל למימר דא ארעא דתחסנון
יתה בעדבין דפקיד ה' למיתן לתשעת שבטין ופלגות

שיבטא : כי לקחו : ארום קבילו שיבטא דבני ראובן לבית
אבהתהון ושיבטא דבני גד לבית אבהתהון ופלגות שיבטא
דמנשה קבילו אחסנתהון : שני : תרין שיבטין ופלגות
שיבטא קבילו אחסנתהון מעיברא לירדנא מדינחא :
וידבר : ומליל יי' עם משה למימר : אלה : אלין שמהת
גובריא דיחסנון לכון ית ארעא אלעזר כהנא ויהושע בר
נון ונשיאי : ואמרכל חד ואמרכל חד מן שיבטא תידברון לאחס נו
ית ארעא : ואלה : ואלין שמהן גובריא לשבטא דבית
יהודה כלב בר יפונה : ולמטה : לשבטא דשמעון שמואל
בר עמיהוד : ולמטה : לשבטא דבנימין אלידד בר כסלון :
ולמטה : לשבטא דדן אמרכל בקי בר יגלי : ולמטה : לשבטא
דבני יוסף לשבטא דבני מנשה אמרכל חניאל בר אפוד : ולמטה
לשיבטא דבית אפרים אמרכל קמואל בר שפטן : ולמטה :
לשיבטא ~~דזבולן~~ דיששכר אמרכל פלטיאל בר עזן : ולמטה : לשיבטא
דאשר אמרכל אחיהוד בר שלומי : ולמטה : לשיבטא דזבולן
אמרכל אליצפן בר פרנך : ולמטה : לשיבטא דנפתלי
אמרכל פדהאל בר עמיהוד : אלה : אלין דפקד יי' ל
לאחסנא ית בני ישראל בארעא דכנען : וידבר :
ומליל יי' עם משה במישרא דמואב על ירדנא דיריחו למימר :
צו : פקד ית בני ישראל ויתנון ללואי מאחסנת אחודת' הין
קירוין למיתב ורוחין לקרויא חזרנותהון תתנון ללואי :
והיו : ויהון קירויא להון למיתב ורוחיהון יהון לבעיריהון
ולקנינהון ולכל צורכיהון : ומגרשי : ורוחי קרוייא
דתתנון ללואי משור קרתא ולברא אלפא גרמידי חזור חזור :
ומדותם : ותמשחון מברא לקרתא ית ציטרא דמדינחא
תרין אלפין גרמידי וית רוח דרומא תרין אלפין גרמידי
וית רוח מערבא תרין אלפין גרמידי וית רוח ציפונא תרין
אלפין גרמידי וקרתא במיצעא דין יהוי לכון רוחי קירויא :
ואת : וית קירויא דתתנון ללואי ית שית קירוין ד
דקלטין קטולא למיערק לתמן ועליהון תתנון ארבעין ותרתי

קורין ׃ כל הערים ׃ כל קירווייא דתיתנון לליוואי ארבעין
ותמניא קורין יתהון וית פרווריהון ׃ והערים ׃ וקוריין
דתיתנון מן אחסנת בני ישראל מן שבטא דעממיה סגין ת־
תסגון ומן שבטא דעממיה זעיר תזעירון גבר כעב ״
אחסנתיה דיחסנון יתן מקירווי לליוואי ׃
וידבר ׃ ומליל יי עם משה למימר ׃ דבר ׃ מלל עם
בני ישראל ותימר להון ארום אתון עברין ית יורדנא לארעא
דכנען ׃ והקריתם ׃ ותזמנון לכון קוריין בליקין וכמי
חיוורא קורין קלטין יהווין לכון ויערוק לתמן קטולא ד
דיקטול בר נש בשלו ׃ והיו ׃ ויהון לכון קירוויא למיקלט
קטולא מן רבע דמא ולא ימות קטולא עד דיקום קדם
כנישתא לדינא ׃ והערים ׃ וקירווייא דתיתנון שית קירוין
קלטין קטולא יהווין לכון ׃ ואת ׃ ית תלת קירוויא ׃
תתנון מעיברא ליורדנא וית תלת קירווייא תתנון בארעא
דכנען קירווין קלטין תהווין ׃ לבני ישראל ולגיורא ולתותבא
דביניהון יהווין שית קירווייא האילין לשיזבא למיערוק לתמן
כל דיקטול בר נש בשלו ׃ ואם בכלי ׃ ואין במאני דפרזלא
כאשהן מחהי וקטליה קטולא הוא איתקטלא יתקטל קטולא ׃
ואם באבן ׃ ואין במיכנא אבנא ידא די במיסת דימות בה
מחהי וקטליה קטולא הוא אתקטלא יתקטל קטולא ׃ או בכלי ׃
או במני דקיסי אלוא ידא די במיסת דימות בה מחהי
וקטליה קטולא הוא איתקטלא איתקטל קטולא ׃ גואל ׃ תבע
אדמא הוא יקטול ית קטולא כד יערעיניה מברא לקירווייא
האילין בדינא הוא יקטליניה ׃ ואם בשנאה ׃ ואין בסנא
הדפי ומדבון ודחייה או טלק עלוי כלונסן ושרונסו ובלבל
עלוי כימין בכוונות ליבי וקטליה ׃ או באיבה ׃ או נטר
ליה בבו ומחהי בידי וקטליה קטולא הוא איתקטלא יתקטל ״
קטולא הוא תבע אדמא יקטול ית קטולא כד איתחייב ליה ׃
ואם בפתע ׃ ואין בשלו בלא נטר ליה בבו הדפיה או טלק עלוי
כל מאן ולא אתכוון למקטליה ׃ או בכל אבן ׃ או בכל אבנא

דהוא כמיסת דימות. בלא מתכוון ושלך עלוי מדעם וקטליה
והוא לא סני ליה ולא תבע בישתיה : ושפטו : וידינון
כנישתא בין מחויא ובין תבע אדמא על סדר דיניא האילין :
והצילו : וישיזבון כנישתא ית קטולא מן יד תבע אדמא :
ויתיבון יתיה לקירויה דקלטיה דערק לתמן ויתיב בה עד
זמן דימות כהנא רבא דרבי יתיה בטשח רבותא ומטול
דלא צלי ביומא דכיפורי בקודש קודשיא על חובא עבדין קלין
דלא יתקלון גברי בנוי דישראל בפולחנא נוכריא ובגלוי ע
עריתא ובשדיות אדם זכיא והוה בידיה לבטולא הון :
בצלותה ולא צלי מטול כן אתקנס דימות בשתא ההוא :
ואם יצא : ואין איפוק יפוק קטולא כל אימת דכהנא רבא
קיים מן תחום קרתא דקלטיה דערק לתמן : ומצא :
וישכח יתיה תבע אדמא מברא לתחום קרתא דקלטיה
ויקטול תבע אדמא ית קטולא לית ליה סידרין דקטולין :
כי בעיר : ארום בקירויתא דקלטיה יתיב עד דימות כ
כהנא רבא ומן בתר דימות כהנא רבא יתוב קטולא לארע
אחסנתיה : והיו : ויהון אילין אחוויתא לכון לגזירת
דינין לדריכון בכל מותבניכון : כל מכה : כל דיקטול בר
נשא על מימר סהדין דחמיין למסהד עלוי יקטול תבע אדמא
או בי דינא ית קטולא וסהיד חד לא יסהד בבר נש למימת :
לא תקחו : לא תקבלון פורקן לשיזבא בר נש קטולא דהוא ח
חייב למימת ארום אתקטלא יתקטל : ולא תקחו : ולא
תקבלון פורקן לדערק לקירויתא דקלטיה למתוב למיתב
בארעא עד זמן דימות כהנא : ולא תחניפו : ולא תסאבון
ית ארעא דאתון בה ארום דם זכאי דלא מתפרע הוא
יטנף ית ארעא ולארעא לא מתכפר על דם זכאי דאשתדי
בה אילהן בשדיות אדם דין דשדיה : ולא תטמאו :
ולא תסאבון ית ארעא דאתון בה דשכינתי שריא בגוה ארום
אנא הוא ה' דשכינתי שריא בגו בני ישראל :
ויקרבו : וקריבו לבי דינא רישי אבהתא לגניסת בני גלעד

בר

בר מכיר בר מנשה מגניסת יוסף ומלילו קדם משה וקדם
רברביא רישי אבהתא לבני ישראל : ויאמרו : ואמרו ית
ריבוני פקיד ייי למיתן ית ארעא באחסנתא בעדבא לבני
ישראל וריבוני אתפקד מן קדם ייי למיתן ית אחסנת
צלפחד אחונא לבנתיה : והיו : והואה לחד מבני שבטיא
דבני ישראל לנשין ותתמנע אחסנתהין מאחסנת אבהתנא
ותיתוסף על אחסנת שבטיא דיהווין להון ומן עדב א
אחסנתנא יתמנע : ואם יהיה : ואין יהוי יובלא ל
לבני ישראל ותיתוסף אחסנתהין על אחסנת שבטיא ד
דיהווין להון ומאחסנת שבטא דאבהתנא יתמנע אחסנתהין :
כן : ופקיד משה ית בני ישראל על מימרא דייי יאות שבטא
דבני יוסף ממללין : זה הדבר : דין פתגמא דפקיד ייי
לא לדריא דעתידין למיקום בתר פלוג ארעא אלהין לבנת
צלפחד למימר לדתקין בעיניהן תהווין לנשין לחוד לגניסת
שבט אבוהן תהווין לנשין : לא תסב : מטול דלא ת
תיתקף אחסנא לבני ישראל משבטא לשבטא חורנא ארום
גבר באחסנת שבטא דאבהתוי ידבקון בני ישראל :
כאשר : היכמא דפקיד ייי ית משה הכדין עבדו בנת
צלפחד : ותהיינה : והוואה מחלה תרצה חגלה
ומלכה ונעה בנת צלפחד לבני חביביהן לנשין :
ממשפחות : מגניסת בני מנשה בר
יוסף הואה לנשין והות אחסנתהן
על שבט גניסת אבוהן :
אלה : אילין פיקודיא
וסידרי דינייא דפקיד
ייי בידא דמשה לות בני
ישראל במישריא דמואב
על יורדנא
דיריחו : : :

189

אלה הדברים : אילין פיתגמי אוכחותא די מליל משה עם
כל ישראל כנפינון לותיה כד הוון בעיברא
דיורדנא ענה ואמר להון הלא במדברא בטוורא דסיני איתיהבת
לכון אורייתא ובמישריא דמואב איתפרשת לכון כמה ניסין ו
ופרישן עבד לכון קודשא בריך הוא מן דעברתון על גיף ימא
דסוף דאתעביד לכון אסטרט לכל שבטא ושבטא ואתון סטיתון
מבתר מימריה וארגזתון קדמוי בפארן על מימר אלליא ו
ושקרתון עלוי מלי שקרא ואתרעמתון על מנא דאחית לכון
חיוורא משמיא ושיילתון בישרא בחצרות והוי חמי לכון למישתצאה טוא
מגו עלמא אילולי דדכר לכון זכוות אבהתכון צדיקיא ומשכן
זימנא וארון קיימא ומני קודשא דחפיין דהב טב וכפר
לכון על חובת עיגל דדהבא : אחד עשר : מהלך חדיסר
יומין מחורב מאורח טוורא דגבלא עד רקם גיעא ועל
די סטיתון וארגזתון קדם ה' אתחרתון ארבעין שנין :
ויהי : והוה לסוף ארבעין שנין בחדסר ירח הוא ירחא
דשבט בחד בירחא מליל משה עם בני ישראל ככל דפקיד
ה' יתיה לוותהון : אחרי : מן בתר דמחא ית סיחן
מלכא דאמוראה דיתיב בחשבון וית עוג מלכא דמתנן
דיתיב בעשתרוותא באדרעת : בעבר : בעיברא
דיורדנא בארעא דמואב שרי משה למפרשא ית פיתגמי
אורייתא הדא למימר : ה' : ה' אלהן מליל עימן ולא
אנא בגרמי נפשי בחורב למימר סגי לכון ואתהני לכון
עד האידנא דקבלתון בה אורייתא ועבדתון ביה משכנא
ומנוי ואקימתון רבנין עליכון ומכאן כבר לכון לאיתרחקא
בטוורא הדין : פנו : איתפנייו וטולו לכון לערד
וחורמה וטולו לטורא דאמוראה ולות כל דיירי עמון ו
ומואב וגבלא במישרא דחורשא בטורא בשפלתא ובדרומא
ובספר ימא אשקלון וקיסרין ארע כנענאה עד קלרהי
ולבנן אתר טוורי בית מקדשא עד נהרא רבא נהרא פרת :
ראה : חמון דמסרית קדמיכון ית דיירי ארעא ולא

תצטרכון למיזל זיינא עלו ואחסינו ית ארעא וקבעו/
כה דיקפיא נסלגהא הי כמין דקיים ה' לאבהתכון לאבר/
ליצחק וליעקב למיתן להון ולבניהון בתריהון :. ואמר :
ואמרית לכון בעידנא ההיא לית אנא שבקינכון על דיינא
חד דינא לא יכילנא בלחודיי למסוברא יתכון :. ה' :
מימרא דה' אלקכון אסגי יתכון והא אתיתון יומא דין
הי ככוכבי שמיא לסגי :. ה' :. ה' אלקא דאבהתכון
יוסיף עליכון כותכון אלף זימנין מטול ברכתא דא ויברך
יתכון כלא סכומא הי כמא דמליל לכון :. איכה :
היך אנא יכיל בלחודיי למסבול טרחות אפק רמותכון
ומחשבין עלי בישתא ומילי דינניכון דאפקין פולגין
למפקי תרי :. הבו :. ומנו לכון גוברין חכימין
וסוכלתנין מרעיונהון ומרי מנדעא לשבטיכון ואמני נון לא השכחות
רישין עליכון :. ותעטו :. ואתיבתון יתי ואמרתון
תקין פיתגמא דמלילתא למעבד :. ואוקמת :. ודברית
ית רישי שבטיכון ואוקמתאן בפליו גוברין חכימין
ומרי מנדעא וסוכלתנין מרעיונהון לא השכחית
ומניתנון רישי עליכון רבני אלפין רבני מאוותא רבני
חמשין תריסר אלפין רבני עישורייתא שית ריבוון
וסרכין לשבטיכון :. ואצוה :. ופקידית ית דייניכון
בעידנא ההיא יתסדרי דינא למימר קבלו מן אחיכון
דלא ימלל חד כל מילוי וחד אקטע מילוי ומן דמשמעתן מ
מיליהון לית אפשר לכון דלא למדנהון ותדונון דינא בקשוט
ופשרות שלמא בין גברא לאחוי ובין מן דמגייר מילי ד
דינין :. לא תכירון :. לא תשתמודעון אפין בדינא מילי
זעירא הי כמילי רבא תשמעון ולא תדחלון מן קדם ע
עתיר ושולטן ארום דינא מן קדם ה' הוא ודאי כל טומרין
ופיתגמא דיקשי מנכון תקרבון לותי ואשמעינה :.
ואצוה :. ופקידית יתכון בעידנא ההיא ית כל עשרתי
פתגמיא דתעבדון בני דינא מאונא לדיני נפשתא :

ונסעו

ונסעו : ונטלנא מחורב והליכנא ית כל מדברא רבא
ודחילא ההוא דחזיתון חיוין כלורין ועקרבין בקלתן
סריון ראיון לקובליכון אורח טורא דאמוראה היכמא
דפקיד יי׳ אלקנא יתנא ואתינא עד ריקם גיאה :
ואמר : ואמרית לכון אתיתון עד טורא דאמוראה
דה׳ אלקנא יהיב לנא : ראה : חזון דיהב יי׳ אלקכון
לכון ית ארעא סקו ואחסינו היכמא דמליל יי׳ אלקכון
לכון לא תדחלון ולא תיתברון : ותקרבון : וקריבתון
לותי בערבוביא כולכון ואמרתון נשדר גוברין קדמנא
ויתרגלון לנא ית ארעא ויתיבון יתנא פתגמא ית
אורחא דניסק בה וית קירויא דניעול לותהון : וייטב :
ושפר בעיני פתגמא ודברית מנכון תריסר גוברין
ברירין גברא חד לשיבטא : ויפנו : ואתפניו
וסליקו לטורא ואתו עד נחלא דאתכלא ואללו יתה :
ויקחו : ונסיבו בידיהון מן אינבא דארעא ואחיתו
לותנא ואתיבו יתנא פתגמא ואמרו כלב ויהושע
טבא ארעא דיי׳ אלקנא יהיב לנא : ולא : ולא אביתון
למיסק והימרתון לפתגמי מרגלא דלישן וסריבתון
על מימרא דיי׳ אלקכון : ותרגנו : ורטנתון במשכניכון
נסיבתון בניכון ובנתיכון בעיטפיכון למימר וי לכון
סגיפין מחר דתהון מתקטלין מטול דסני יי׳ יתנא אפקנא
מן ארעא דמצרים למימס יתנא בידא דאמוראה
לשיצאותנא : אנה : לאן אנחנא סלקין אחנא מסמיסן
ית ליבנא למימר עם רב ותקיף מננא קירוין רברבן
וכריכן עד צית שמיא ואף בני גברין גיברא חמינא
תמן : ואמר : ואמרית לכון לא תיתברון ולא תדחלון
מנהון : יי׳ : מימרא דיי׳ אלקכון די מדבר קדמיכון
הוא יגיח לכון ככל מה דעבד לכון במצרים לעיניכון :
ובמדבר : ובמדברא דחזיתא חוויא קלן מלין אירס
דקטול וסוברך יי׳ אלקך בענני איקר שכינתיה היכמא

דמסובר גבר ית בריה בכל אורחא דהליכתון עד זמן
מיתיכון עד אתרא הדין : ובדבר : ובפתגמא
הדין ליתיכון מהימנין במימרא דה' אלקכון : ה
ההלך : דמדבר קדמיכון באורחא לאתקנא לכון אתר
בית מישרי לאשרותכון בעמודא דאישא בליליא ל
לאחזאותכון באורחא דתהכון בה ובעמודא דעננא ב
ביממא : וישמע : ושמיע קדם ה' ית קל פתגמיכון
ורגיז וקיים למימר : אם יראה : אין יחמון גבר
בגבריא האילין דרא בישא הדין ית ארעא טבתא
דקיימית למיתן לאבהתכון : זולתי : אלהין כלב
בר יפונה הוא יחזינה וליה אתן ית ארעא דדרכין
דעול בה ולבנוהי חולף דאשלים בתר דחלתא דה' :
גם בי : אף עלי הוה רגז מן קדם ה' בדילכון למימר
אף את לא תיעול לתמן : יהושע : יהושע בר נון
דמשמש בבית מדרשך הוא ייעול לתמן יתיה תקיף א
ארי הוא יחסנינה ית ישראל : וטפכם : וטפלכון
דאמרתון לעדי יהון ובניכון דלא ידעין יומא דין בין
טב לביש הינון יעלון לתמן ולהון אתננה והינון ירתונה :
ואתם : ואתון אתפנו לכון וטולו למדברא אורח
ימא דסוף : ותענו : ואתיבתון ואמרתון לי חבנא
קדם ה' אנחנא ניסק ונגיח קרב ככל דפקדנא ה'
אלקנא ואסרתון גבר ית מאני זייניה ושריתון למיסק
לטורא : ויאמר : ואמר ה' לי אימר להון לא תיסקון
ולא תסדרון סידרי קרב ארום לית שכינתי מהלכא
ביניכון ולא תיתברון קדם בעלי דבביכון : ואדבר
ומלילית לכון ולא קבלתון וסרבתון על מימרא דה'
וארשעתון וסליקתון לטורא : ויצא : ונפק
אמוראה דיתיב בטורא ההוא לקדמותכון ורדפו
יתכון היכמא דחררן ותיין דבורייתא ומחו יתכון
בגבלא עד חרמה : ותשובו : ותבתון ובכיתון

קדם יי ולא קביל יי צלותכון ולא אצית למליכון :
ותשבו : ויתיבתון ברקם יומין סגיאין כיומיא ד
דיתיבתון : ונפן : ואתפנינא ונטלנא למדברא
אורח ימא דסוף היכמה דמליל יי לי ואקיפנא ית
טורא דגבלא יומין סגיאין : ויאמר :
ואמר יי לי למימר : רב : סגי לכון דאקיפתון ית טורא הדין
אתפנו לכון לציפונא : ואת העם : וית עמא פקיד למימר
אתון עברין בתחום אחוכון בני עשו דיתבין בגבלא
וידחלון מנכון ותסתמרון לחדא : אל : לא תתגרון בהון
ארום לא אתן לכון מארעהון עד כמיסת פרסת רגלא
ארום ירותא לעשו יהבית ית טורא דגבלא מטול ליקרא
דעבד לאבוי : אכל : עיבורא תזבנון מינהון כד תי
בכספא ותיכלון ואוף מיא תזבנון מנהון בכספא ותשתון :
כי יי : אזדהרון דלא תגרון להון ארום יי אלקכון בריך
יתכון בכל עובדי ידיכון סופיק צורכיכון במיהכך במדברא
רבא הדין דנן ארבעין שנין מימרא דיי אלקכון בסעדכון לא
חסרתון מידעם : ונעבר : ועברנא מלות אחנא בני
עשו דיתבין בגבלא מאילת ומכרך תרנגולא ואתפנינא ו
ועברנא אורח מדברא דמואב : ויאמר : ואמר
יי לי לא תעיק ית מואבאי ולא תסדר לקיבליהון סידרי קרבא
ארום לא אתן לכון מארעהון ירותא ארום לבני לוט י
יהבית ית לחיית ירותא : האמים : אימתניא מן
לקדמין יתיבו בה עם רב וסגי וחסין הי כגנבריא :
רפאים : גנבריא דיתבין במישר גנברי מתחשבין אוף
אינון הי כגנבריא דאתמחיין בטובענא ומואבאי קרן
להון אימתני : ובשעיר : ובגבלא יתיבו גנוסיא מן
לקדמין ובני עשו תריכונון ושיציאונון מן קדמיהון ויתיבו
באתרהון היכמה דעבד ישראל לארע ירותתיה דיהב יי
להון : עתה : כדון קומו ועיברו לכון ית נחל טרווייא
ועברנא ית נחל טרווייא : והימים : ויומיא דהליכנא

מרקם גיאה עד דעברנא ית נחל טרווייא תלתין ו
ותמני שנין עד דסף כל דרא גברי מגיחי קרבא מגו
משריתא היכמא דקיים יי׳ להון : וגם : ואף מחא
מן קדם יי׳ אתגריאת להון לשיציהון מגו משריתא עד
דיסופון : ויהי : והוה כדי פסקו כל גברי מגיחי קרב
גברי כמיתו למאת מגו משריתא : וידבר ·
ומליל יי׳ עמי למימר : אתה : אתון עברין יומא ..
דין ית תחום מואבאי ית לחיית : וקרבת : ותתקרבון
לקביל בני עמון לא תצור עליהון ולא תתגרי בהון לסדרי
קרב ארום לא אתין לכון מארע בני עמון ירותא ארום
לבני לוט מטול זכותה דאברהם יהבתה ירותה :
ארץ : ארע גיבריא מתחשבא לחוד היא גיברי יתיבו
בה מן לקדמין ועמונאי קרן להון זימתני : עם :
עמא רבא ותקיפא הי כגיבריא ושיצינון מימרא דיי׳
מן קדמיהון ותריכונון ויתיבו באתריהון עד זמן יומא
הדין : והעוים : ושאר פליטת כנענאי דהוו שרן ב
בכפרניא דרפיח עד עזה קפוטקאי דנפקו מן קפוטקיא
שיציאונון ויתיבו באתריהון : קומו : זוזקפו טולו ..
ועיברו ית נחלי ארנונא חזי דימסרית בידיכון ית
סיחון מלכא חשבון ואמוראה וית ארעיה שרי לתרכותיה
ותתגרי לאסדרא לקובליה סדרי קרבא : היום :
יומא דין שריתי למתן זיעתך ודחלתך על אפי כל ע
עממיא דתחות כל שמיא דישמעון שמע גבורתך היך
קמון שמשא וסיהרא ממטולתך ומסקין מן למימר שירתא
כמיסת יומא ושלגא קיימין בפרודהון עד דאגחת קרבא
בסיחון ויזעון וירתתון מן קדמך : ואשלח : ושדרית
עזגדין מהברתא דסמיך למדבר קדמות לות סיחון
מלכא דאמוראי פתגמי שלם למימר : אעברה :
אעבר בארעך באורחא דהוא אורח כבישא אזיל לא א
אסטי לאנזקותך בימינא ובשמאלא : אכל : עיבור

כר תי בכספא תזבנן לי ואיכול ומוי בכספא תתן לי ואשתי
לחוד אעיבר בלחודיי : כאשר : היכמא דעבדו לי בני
עשו דיתבין בשעיר ומואבאי דיתבין בלחיית עד זמן
דאעיבר ית ירדנא לארעא דיי' אלקנא יהיב לנא :
ולא אבא : ולא צבא סיחון מלכא דחשבון לאעברותנא בגו
תחומיה ארום אקשי יי' אלקך ית יצרא דרוחיה ואתקיף
ית ליביה מן בגלל לאמסריה בידך כיומא הדין :
ויאמר : ואמר יי' לי חזי באורכות שימשא וסיהרא ד
שריות לאמסר בידך ית סיחון וית ארעיה שרי לתרכותיה
לאירות ית ארעיה : ויצא : ונפק סיחון לקדמותנא הוא
וכל עמיה לאגחא קרבא ליהץ : ויתנהו : ומסר יתיה
יי' אלקנו קדמנא ומחינא יתיה וית בנוי וית כל עמיה :
ונלכד : וכבשנא ית כל קירוהי בעידנא ההוא וגמרנא ית
כל קירווייא גובריא ונשיא וטפלא לא אשארנא משיזיב :
רק : לחוד בעירי בזנא לנא ועדי קירווייא בזנא לנא ועדי
קרווייא דכבשנא : מערוער דעל גיפי נחלא ארנונא
וקרתא דאתבנייא במציעות נחלא עד גלעד לא הות קרתא
דתקיפת מיננא ית כולהון מסר יי' אלקנא קדמנא :
רק : לחוד לארעא בני עמון לא קריבתא כל אתר נחלי יובקא
וקרווי טוורא ככל מה דפקיד יי' אלקנא : ונפן :
ואתפנינא וסליקנא אורח מתנן ונפק עוג מלכא דמתנן
לקדמותנא הוא וכל עמיה לאגחא קרבא לאדרעת :
ויאמר : ואמר יי' לי לא תדחל מיניה ארום בידך מסרית
יתיה וית כל עמיה וית ארעיה ותעביד ליה היכמא
דעבדת לסיחון מלכא דאמוראה דיתיב בחשבון : ויתן :
ומסר יי' אלקנא בידנא אוף ית עוג מלכא דמתנן וית כל
עמיה ומחינוהי עד דלא אשתאר ליה משיזיב : ונלכד :
וכבשנן ית כל קירווי בעידנא ההיא לא הות קרתא דלא נ
נסיבנא מינהון שיתין קירווין כל תחום פלך טרכונא מלכותא
דעוג במתנן : כל : כל אילין קירווי מקרא מקפן שורין

רמין אחידן בתרעין ועברין בר מקירוי פצחיא סגי לחדא :
ונחרם : וגמרנא ית קירויהון היכמא דעבדנא לסיחון
מלכא דחשבון הכדין גמרנא ית כל קירוי גובריא ונשיא
וטפלא : וכל : וכל בעירי ועדיי קרוייא בזנא לנא :
ונקח : ונסיבנא בעידנא ההוא ית ארעא מן ידא תרין
מלכי אמוראי דבעיברא דירדנא מנחלי ארנונא עד
טורא דחרמון : צידונים : צידנאי הוון קרן לחרמון
טורא דאסרי פירוי ואמוראי קרן ליה טור תלגא דלא פ
פסיק מניה תלגא לא בקייטא ולא בסתווא : כל ערי :
כל קרוי מישרא וכל גלעד וכל מתנן עד סלוקיא ואדרעת
קרוי מלכותא דעוג במתנן : כי רק : ארום לחוד
עוג מלכא דמתנן אשתאר משאר גבריא דאשתיציו ב
בטופנא הא שווייה שווית דפרזלא הא היא יהיבא בבית
ארכיון ברבת בני עמון תשעא אמין אורכה וארבע אמין
פותיה באמתא דגרמיה : ואת : וית ארעא הדא
ירותנא בעידנא ההוא מערער דעל כיף נחלא ופלגות
טוורא דגלעד וקירווי יהבית לשיבט ראובן ולשיבט גד :
ויתר : ושאר גלעד וכל מתנן מלכותיה דעוג יהבית ל
לשיבט מנשה כל תחום בית פלך טרגונא וכל מתנן ההוא
מתקרי ארע גבריא : ויאיר : ויאיר בר מנשה נסיב
ית כל תחום פלך טרגונא עד תחום קורזי ואנטיקירוס
וקרא יתהין על שמיה כפרני יאיר עד יומא הדין :
ולמכיר יהבית ית גלעד : ולראובני : ולשיבט ראובן
ולשיבט גד יהבית מן גלעד ועד נחלי ארנונא מציעות נחלא
ותחומיה ועד יובקא דנחלא תחומא דבני עמון : והערבה :
ומישרא וירדנא ותחום מגניסר ועד ימא דמישרא
וקרתא טבריה דסמיכה לימא דמלחא תחות שפכות
מיא מרמתא מדינחא : ואצו : ופקידית יתכון
שיבט ראובן ושיבט גד ופלגות שיבט מנשה בעידנא ההוא
למימר יי אלהכון יהב לכון ית ארעא הדא למירתא אזדרזון

תעברון

תעברון קדם אחוכון בני ישראל כל מזרזי חילא ׃ רק ׃
לחוד נשיכון וטפליכון ובעיריכון ידענא ארום בעיר סגי לכון
יתבון בקירויכון די יהבית לכון ׃ עד ׃ עד זמן דיניח
יי לאחוכון כוותכון ויירתון אף הינון ית ארעא דיי אלקכון
יהיב לכון ותתובון גבר לירותתיה דיהבית לכון ׃ ואת ׃
וית יהושע פקידית בעידנא ההוא למימר עינך חזיין ית
כל דעבד יי אלהך לתרין מלכיא האילין כדין יעביד יי
לכל מלכותא דאנת עבר לתמן ׃ לא תיראום ׃ לא תדחלון
מנהון ארום מימרא דיי אלקכון מגיח לכון ׃ // //

פרשה ואתחנן //

ואתחנן ׃ ובעית רחמין מן קדם יי בעידנא ההוא למימר ׃ יי ׃ בבעו ברחמין מן
קדמך יי אלקים את שריתא לאחזאה ית עבדך ית רבותך
וית גבורת ידך תקיפתא דאת הוא אלקא ולא אית בר מינך
דשכינתך שריא בשמיא מלעילא ושליט בארעא לית דעביד
כעובדך וכגבורתך ׃ אעברה ׃ אעבר כען ואחמי ית
ארעא טבתא דבעיברא דיורדנא טורא טבתא דין דביה
מתבניא קרתא דירושלם ועוור ליבנן דביה עתיד לאשראה
שכינתא ׃ ויתעבר ׃ ורגיז יי עלי בדילכון ולא קביל
צלותי ואמר יי לי סגי לך לא תוסיף למללא קדמי תוב
בפתגמא הדין ׃ עלה ׃ סק לריש רמתא וזקוף עינך
למערבא ולציפונא ולדרומא ולמדינחא וחמי בעינך ארום
לא תעיבר ית יורדנא הדין ׃ וצו ׃ ופקיד ית יהושע
ותקיפהי ואלימהי ארום הוא יעיבר קדם עמא הדין והוא
יחסין יתהון ית ארעא דאנת חמי ׃ ונשב ׃ ושרינן ב
בחילתא בכין על חובין דאזדוונן לפלחי טעוות פעור ׃
ועתה ׃ וכדין ישראל שמע לקיימא ולדינייא דאנא מליף

יתכון למעבד מן בגלל דתיחון ותיעלון ותירתון ית ארעא
דה' אלהי דאבהתכון יהיב לכון : לא תוספו : ליתכון
רשאין למוספא על פיתגמא דאנא מפקד יתכון ולא תבצרון
מיניה מן לא למינטר ית פיקודיא דה' אלהכון דאנא מפקד
יתכון : עיניכם : בעיניכון חמיתון ית דעבד מימר׳
דה' בפלחי טעוות פעור ארום כל בר נש דטעא בתר טעוות
פעור שיציה ה' אלהך מבינך : ואתם : ואתון דדבקתון
בדחלתא דה' אלהכון קיימין כולכון יומא דין : ראה :
חמון דאליפית יתכון קיימין ודינין הי כמא דפקדני ה'
אלהי למעבד היכנא בגו ארעא דאתון עלין לתמן למירתה :
ושמרתם : ותינטרון ותעבדון ית אורייתא ארום היא
חכמתכון וסוכלתנותכון למחמי עממיא דישמעון ית
כל קיימיא האילין ויימרון לחוד עם חכים וסוכלתן עמא
רבא הדין : כי מי : ארום הי דין אומא רבא דאית
ליה אלהא קריב לוותיה בשום מימר׳ דה' אלהן אורחיהון
דעממיא נטלין דחלתהון על כתפיהון ודמיין קריבין ל
להון והינון רחיקין מטול דלא שמעין באודניהון ברם
מימר׳ דה' יתיב על כורסיה רם ומנטל ושמע צלותנא
בכל עידן דאנן מצלין קמיה ועבד בעותן : ומי גוי :
והי דא אומא רבא דליה קיימין ודינין תריצין ככל אורייתא
הדא דאנא סדר קדמיכון יומא דין : רק : לחוד אסתמרו
לכון ונטרו נפשתיכון לחדא דילמא תתנשון ית פיתגמיא
דחמיתון בסין עיניכון ודילמא יעדון מן ליבכון כל
יומי חייכון ותלפונון לבניכון ולבני בניכון : יום :
ותהכון גרמיכון במעסקכון בה הי כיומא דקמתון קדם
ה' אלהכון בחורב בזמן דאמר ה' לי כנוש קדמי ית עמא
ואשמעינון ית פיתגמי דילפון למידחל מן קדמי כל יומיא
דהינון קיימין על ארעא וית בניהון ילפון : ותקרבון :
ותקרבתון וקמתון בשיפולי טורא וטורא דליק באישתא ו
ושלהוביה מטי עד צית שמיא חשוכא עננא ואמיטתא :

וידבר

וידבר ׃ ומליל ה׳ עמכון מגו אישתא קל דבורא
אתון שמעין ודמו לא חזיתון אלהן קל ממלל ׃ ויגד ׃
וחוי לכון ית קימיה דפקיד יתכון למעבד עשרה דבריא
וכתבינון על לוחי מאבניא ׃ ואותי ׃ ויתי פקיד ה׳
בעידנא ההוא לאלפא יתכון קיימין ודינין למעבדכון יתהון
בארעא דאתון עברין לתמן למירתה ׃ ונשמרתם ׃ ותסתמרון
לחדא לנפשתיכון ארום לא חזיתון כל דמו ביומא דמליל ה׳
עמכון מגו אישתא ׃ פן תשחיתון ׃ הוו זהירין דלא
תחבלון עובדיכון ותעבדון לכון צלם דמו דכל טעו דמו
דדכר או דנוקבא ׃ תבנית ׃ דמו דכל בעירא דבארע
דמו דכל ציפר גפא דפרחא באויר רקיע שמיא ׃ ת
תבנית ׃ דמו דכל ריחשא דבארע דמו דכל נוני דבמיא
מלרע לארעא ׃ ופן תשא ׃ ודילמא תתלון עיניכון ל
לצית שמיא ותחזון ית שמשא וית סיהרא וית כוכבי כ
כוכביא כל חילי שמיא ותטעון ותסגדון להון ותפלחונון
דפליג ה׳ אלקכון בהון דעתהון דכל עממיא תחות כל
שמיא ׃ ואתכם ׃ ויתכון נסיב מימ׳ דה׳ לחולקיה
ואפיק יתכון מכור כור פרזלא ממצרים מטול למיהוי
לה לעם אחסנא כיומא הדין ׃ וה׳ ׃ ומן קדם ה׳
הוה רגז עלי על פתגמיכון דאתרעמתון עלוהי וקיים
דלא אעבר ית יורדנא ודלא איעול לארעא דה׳ אלקכון יהיב
לכון ׃ כי אנכי ׃ ארום אנא שכיב בארעא הדא לית
אנא אעבר ית יורדנא ואתון עברין ותירתון ית ארעא
טבתא הדא ׃ השמרו ׃ אסתמרו לכון דילמא תתנשון ית
קיימא דה׳ אלקכון דיגזר עימכון ותעבדון לכון צלם דמות
כולא דפקדינכון ה׳ אלקכון דלא למעבד ׃ כי ה׳ ׃
ארום ה׳ אלקכון מימריה אישא אכלא אישא הוא אלק קנאי
ומתפרע בקנאה ׃ ם כי תוליד ׃ ארום
תולדון בנין ובני בנין ותעתקון בארעא ותחבלון עובדיכון
ותעבדון לכון צלם דמות כולא ותעבדון דביש קדם ה׳

אלקכון לארגזא קדמוי : העידותי : מסהדית בכון
יומא דין סהדין קיימין ית שמיא וית ארעא ארום אובד
תיבדון בסרהוביא מעלוי ארעא דאתון עברין ית
יורדנא תמן למירתה לא תורכון יומין עלה ארום משתיציא
תישתיצון : והפיץ : ויבדר יי יתכון בין עממיא ו
ותשתיירון בעם קליל בגו עממיא דידבר יי יתכון תמן
בגלותא : ועבדתם : ותיטעון למפלח תמן לפלחי
טעוותא עובד ידיהון דבני נשא מן קיסא ואבנא דלא
חמיין ולא שמעין ולא אכלין ולא מריחין : ובקשתם :
ותבעון מתמן למיתב לדחלתא דיי אלקכון ותשכחון
רחמין ארום תבעון מן קדמוי בכל לבבכון ובכל נפשכון :
בצר : כד תיעוק לכון ויארעון לכון כל פיתגמיא ה
האילין בסוף יומיא ותתובון עד דחלתא דיי אלקכון
ותקבלון למימריה : כי אל : ארום אלקא רחמנא
יי אלקכון לא ישבקנכון ולא יחבלכון ולא יתנשי ית
קיימא דאבהתכון דקיים להון : כי שאל : ארום
שאל כדון לדריא דמן יומי שירויא דהוו קדמך למן י
יומא דברא יי אדם על ארעא ולמסייפי שמיא ועד
סייפי שמיא ההוה היך פיתגמא רבא הדין או הישתמע
דכוותיה : השמע : האיפשר דשמע עמא קל מ
מימרא דיי אלקא קיים דממלל מיגו אישתא היכמא ד
דשמעתון אתון ואתקיימתון : או הנסה : או היך ניסא
דעבד יי לאתגלאה למיפרשא ליה אומא מגו אומא
עם אוחרי בניסין באתין ובתימהין ובסדרי נצחני קרבין
ובאדרע מרמם ובחזוונין רברבין הי ככל מה דעבד
לכון יי אלקכון במצרים ועיניכון חמיין : אתה : א
אתון אתחמיתא ית פרישתא אילין מטול למינדע ארום
יי הוא אלקא לית תוב בר מיניה : מן השמים :
משמי מרומא אשמעינכון ית קל מימריה למכסנא יתכון
בגולפניה ועלוי ארעא אחמינכון ית אישתיה רבתא ופתגמ מו

195

שמעתון מיגו אישתא : ותחת : וחולף דרחים ית
אבהתכון אברהם ויצחק ואתרעי בבנוי דיקמון בתרוי
ואפיקינכון בגזירת רעותיה בחיליה רב ממצרים :
להוריש : לתרכא עממין רברבין ותקיפין מינכון מן
קדמיכון לאעלותכון למירת לכון ית ארעהון אחסנא
כיומא הדין : וידעת : ותינדעון יומא דין ותתיבון
על לבבכון ארום ײ הוא אלקים דשכינתיה שריא בשמיא
מלעילא ושליט על ארעא מלרע לית חורן בר מיניה :
ושמרת : ותנטרון ית קיימוי וית פיקודוי דאנא מפקיד
לכון יומא דין דייטב לכון ולבניכון בתריכון ומן בגלל ד
דתינגבון יומא דין על ארעא דײ אלקכון יהיב לכון כל
יומיא : אז יבדיל : הא כדין אפריש
משה תלת קירוין במעברא דיורדנא מדנח שמשא : לנוס :
לאעירוק לתמן קטולא דיקטול ית חבריה ולא ידעבון והוא
לא סני ליה מאתמלי ומדיקדמוי ויעירוק לחדא מקירוייא
האילין ויתקיים : את בצר : ית בותרין במדברא ב
בארע מישרא לשיבט ראובן וית ראמתא בגלעד לשבט גד
וית דברא במתנן לשיבט מנשה : וזאת : ודא אחוויית
אורייתא די סדר משה קדם בני ישראל : אלה : אילין
סהידוותא וקיימייא ודינייא דמליל משה עם בני ישראל כד
מפקהון ממצרים : בעבר : ותנגון משה במעברא ד
יורדנא בחילתא בארע סיחן מלכא דאמוראי דיתיב ב
בחשבונא דמחא משה ובני ישראל במיפקהון ממצרים :
ויירשו : וירתו ית ארעיה וית ארע עוג מלכא דמתנן
תרין מלכי אמוראי דבמעברא דיורדנא מדנח שמשא :
מערוער דעל גיף נחלי ארנון ועד טורא דסיאון הוא
טור תלגא : וכל הערבה : וכל מישרא עיברא דיורדנא
מדינחא ועד ימא דמישרא תחות משפך מרמתא :
ויקרא : וקרא משה לכל ישראל ואמר להון שמעו
ישראל ית קיימיא וית דיניא דאנא ממליל קדמיכון יומא

דין ותילפון יתהון ותנטרון למעבדהון : יי : יי אלקנא
גזר עמנא קיים בחורב : לא את : לא עם אבהתנא
גזר יי ית קיימא הדין אלהין עמנא אנחנא אילין הכא
יומא דין כולנא חיין וקיימין : פנים : ממלל קבל
ממלל מליל יי עמכון בטורא מיגו אישתא : אנכי :
אנא הוית קאים בין מימריה דיי וביניכון בעידנא
ההיא למיתניה לכון ית פיתגמא דיי ארום דחילתון
מן קל פונן דמימר דיי דמישתמע מיגו אישתא ולא
סליקתון בטורא כד אמר : אנכי : עמי בני
ישראל אנא הוא יי אלקכון דפרקית ואפיקית יתכון
פריקין מן ארעא דמצראי מבית שעבוד עבדיא :
לא יהיה : עמי בני ישראל לא יהוי לכון אלק אוחרן
בר מיני לא תעבדון לכון צלם וכל דמו דבשמיא מלעיל
ודי בארעא מלרע ודי במיא מלרע לארעא : לא תסגדון
להון ולא תפלחון קדמיהון ארום אנא הוא יי אלקכון אלק
קנאן ופורען ומתפרע בקנאה מדכר חובי אבהן רשיען
על בנין מרודין על דר תליתאי ועל דר רביעאי לסנאי :
כד משלמין בניא למיחטי בתר אבהתהון : ועשה : ונטיר
חסד ועיבד טבון דכרין לרחמוי צדיקיא ולנטרי פיקודיי
ואורייתי : לא תשא : עמי בני ישראל לא ישתבע חד
מנכון בשום מימריה דיי אלקכון על מגן ארום לא מזכי
יי ביום דינא רבא ית כל מאן דמישתבע בשמיה על מגן :
שמור : עמי בני ישראל הוו נטרין ית יומא דשבתא למקדשא
יתיה הי כמא דפקיד יתכון יי אלקכון : ששת : שיתא
יומין תפלחון ותעבדון כל עיבידתכון ויומא שביעאה
שבי ונייח קדם יי אלקכון לא תעבדון כל עיבידא אתון
ובניכון ובנתיכון ועבדיכון ואמהתכון ותוריכון וחמריכון
וכל בעיריכון וגיוריכון די בקירוויכון מן בגלל די ינוחון
עבדיכון ואמהתכון כוותכון : וזכרת : ותהוון דכרין
ארום משעבדין הוויתון בארעא דמצרים ופרק ואפיק

ה' אלהכון יתכון מתמן בידא תקיפא ובדרע מרמם בגין
כן פקדך ה' אלהך למעבד ית יומא דשבתא: כבד:
עמי בני ישראל הוו זהירין גבר ביקרא דאבוי וביקרא
דאימיה היכמא דפקידכון ה' אלהכון מן בגלל דיורכון
יומכון ומן בגלל דיוטב לכון על ארעא דה' אלהכון יהיב
לכון: לא תרצח: עמי בני ישראל לא תהוון קטולין
לא חברין ולא שותפין עם קטולין ולא יתחמי בכנישתהון
דישראל עם קטולין דלא יקומון בניכון מן בתריכון וילפון
להון הינון למהוי עם קטולין ארום בחובי קטולין חרבא
נפיק על עלמא: לא תנאף: עמי בני ישראל לא תהוון
גיורין לא חברין ולא שותפין עם גיורין ולא יתחמי ב
בכנישתהון דישראל עם גיורין דלא יקומון אוף בניכון
מבתריכון וילפון לחוד הינון למהוי עם גיורין ארום
בחובי גיוריא מותא נפיק על עלמא: לא תגנוב:
עמי בני ישראל לא תהוון גנבין לא חברין ולא שותפין עם
גנבין ולא יתחמי בכנישתהון דישראל עם גנבין ארום
בחובי גנביא כפנא נפיק על עלמא: לא תענה:
עמי בני ישראל לא תהוון מסהדין סהדו דשיקרא לא חברין
ולא שותפין עם מסהדי סהדין דשיקרא ולא יתחמי בכנישתהון
דישראל עם מסהדין סהדין דשיקרא ארום בחובי סהדי
שיקרא ענניא סלקין ומיטרא לא נחית ובצורתא לא אתי
על עלמא: לא תחמוד: עמי בני ישראל לא תהוון
חמודין לא חברין ולא שותפין עם חמודין ולא יתחמי ב
בכנישתהון דישראל עם חמודין דלא יקומון בניכון מן ב
בתריכון וילפון להון הינון למהוי עם חמודין ולא ירוג
חד מינכון ית איתתיה דחבריה ולא ירוג חד מנכון
ית ביתיה דחבריה ולא חקליה ולא עבדיה ולא אמתיה ולא
תוריה ולא חמריה ולא כל מן דלחבריה ארום בחובי
חמודיא מלכותא מתגריא בניכסיהון דבני נשא למסב
יתהון וגלותא אתיא על עלמא:

ונה החברי׳

ית פתגמיא האילין מליל יי׳ עם קהלכון בטורא מיגו
אישתא עננא ואמיטתא קל רב ולא פסק והוה קל דבירא
ומכתיב על תרין לוחי מרמרין ויהבינון לי : ויהי :
והוה כיון דשמעתון ית קל דבירא מיגו חשוכא וטורא
דליק באישא וקריבתון לותי כל רישי שבטיכון וחכימיכון :
ותאמרו : ואמרתון הא אחזי יתנא מימרא דיי׳ אלקנא
ית שכינת יקריה וית רבות תושבחתיה וית קל מימריה
שמענא מגו אישתא יומא הדין חזינא ארום ממליל
יי׳ עם בר נש דרוח קודשא ביה ומתקיים : ועתה :
וכדון למא נמות ארום תיכלינא אישתא רבתא הדין ::
אין מוספין אנחנא למשמע ית קל מימרא דיי׳ אלקנא ת
תוב ומייתין אנחנא : כי מי : ארום הי דין כל בר בישרא
דשמע קל מימרא דאלק קיים ממליל מיגו אישתא כוותנא
ואתקיים : קרב : קריב את ותשמע ית כל מה
דיימר יי׳ אלקנא ואנת תמליל עימנא ית כל דימליל יי׳
אלקנא לך ונקבל ונעבד : וישמע : ושמיע קדם יי׳
ית קל פתגמיכון במללותכון עימי ואמר יי׳ לי שמיע
קדמי ית כל פתגמי עמא הדין דמלילו עימך אוטיבו כל
מה דמלילו : מי יתן : לווי דיהי יצרא דליבהון שלים
ברעות דין להון למדחל מן קדמי ולמינטר כל פיקודיי ::
כל יומיא מן בגלל דיוטב להון ולבניהון לעלם : לך :
איזיל אימר להון שרי לכון לאזדווגא עם נשיכון דאתפר שתן
דין תלתא יומין : ואתה : ואנת פרש מן איתתך
מיול רבה נדרי דלעל ואנת קאי לגבי ואמליל עימך
ית תפקידיא וקימיא ודיניא דתלפון יתהון ויעבדין
בארעא דאנא יהיב להון למירתה : ושמרתם : וכדון
טורו למעבד הכמא דפקיד יי׳ אלקכון יתכון לא תיסטון
לימינא ולשמאלא : בכל אורחא דפקיד יי׳ אלקכון יתכון
תהכון מן בגלל דתיחון ויוטב לכון ותורכון יומין בארעא
דתירתון : וזאת : ודא מצותא תפקידתא קימיא

ודיניא

ודיניא דפקיד ה' אלקכון למילפא יתכון למעבד בארעא
דאתון עברין לתמן למירתה : למען : מן בגלל ד
דתידחל קדם ה' אלקך למינטר ית כל קיימוי ופיקודוי ..
דאנא מפקיד לך אנת וברך ובר ברך כל יומי חייך ומן ב
בגלל דיורכון יומך : ושמעת : ותקבל ישראל ותינטר
למעבד מטול דייטב לך ותסגון לחדא היכמא דמליל ה' א
אלקא דאבהתך לך ארע דפירהא שמינן כחלב וחליין כדבש :
שמע : והוה כיוון דמטא זימניה דיעקב
אבונא לאתכנשא מיגו עלמא הוה מסתפי דילמא אית ב
בבנוי פסולא קרא יתהון ושיילינון דילמא אית בליבהון ע
עקמנותא אתיבו כולהון כחדא ואמרו ליה שמע ישראל א
אבונא ה' אלקנא ה' חד עני יעקב ואמר בריך שום יקריה
לעלמי עלמין : ואהבת : אמר משה נביא לעמא בית
ישראל איזילו בתר פולחנא קשיטא דאבהתכון ותרחמון ית
ה' אלקכון בתרי יצרי ליבכון ואפילו נסיב ית נפשכון ובכל
ממונכון : והיו : ויהון פיתגמייא האילין דאנא מפקיד
יתכון יומא דין כתיבין על לוח ליבכון : ושננתם :
ותגמרינון לבנך ותהוון הגיין בהון במותביכון בבתיכון ..
בזמן מעסקכון בחותנכון ובמהכיהון באורחכון ובפניא
סמיך למשכבכון ובצפרא סמיך לאוקמיכון : וקשרתם :
ותקטרינון לאתין כתיבין על ידך דשמאלא ויהוון לתפילין
על מוקדך כלו קבל על עינך : וכתבתם : ותכתובינון
על מזוזיין ותקבעינון בתולתא לקבל תקי על סיפי ב
ביתך ובתרעך מימינך במיעלך : והיה : ויהי
ארום יעיליניך ה' אלקך לארעא דקיים לאבהתך לאברהם
ליצחק וליעקב למיתן לך קירוין רברבן וטבן דלא אשתלהית
למיבני : ובתים : ובתין מליין כל טובא דלא עסקת
למימלי. וגובין פסילן דלא לעית למיפסל כרמין וזיתין דלא
טרחת למנצב ותיכול ותיסבע : השמר : אסתמרו לכון
דילמא תתנשון דחלתא דה' אלקכון דפרק ואפיק יתכון

יתכון פריקין מארעא דמצרים מן בית שעבוד עבדיא ;
את ה' ; מן קדם ה' אלהכון תהוון דחלין וקדמוהי תפלחון
ובשמו תשבע ; ובשום מימרא בקשוט תומון ; לא תלכון ; לא תהכון בתר
טעוות עממיא מנחלת עממיא דבחזרניכון ; כי אל ;
ארום אלק קנאי ופורען ה' אלהכון שכינתה שריא בניכון
דלמא יתקיף רוגזא דה' אלהכון בכון וישיצינכון מעל אפי
ארעא ; לא תנסו ; עמי בני ישראל הוו זהירין
דלא תנסון ית ה' אלהכון היכמא דנסיתון בעשרתי ניסיונין ;
שמר ; מינטר תנטרון ית פקודוהי דה' אלהכון וסהדוותוהי
וקיימוהי דפקיד לכון ; ועשית ; ותעביד דתקין ודכשר
קדם ה' מן בגלל דייטב לכון ותיעלון ותירתון ית ארעא
טבתא דקיים ה' לאבהתכון ; להדוף ; למידחי ית
כל בעלי דבבך מן קדמך היכמא דמליל ה' ;
כי ישאלך ; ארום ישאלך ברך מחר למימר מה סהידותא
וקיימיא ודינייא דפקיד ה' אלהנא יתכון ; ואמרת ;
ותימרון לבניכון משעבדין הוינא לפרעה במצרים ;
ואפקנא מימרא דה' ממצרים בידא תקיפתא ; ויתן ;
ועבד מימרא דה' אתין ותמהין רברבין ומחתין בישין
במצרים ובפרעה ובכל אנש ביתיה והוינא חמיין בעינא ;
ואותנו ; ויתנא אפיק פריקין מן בגלל לאעלא יתנא ;
למיתן לנא ית ארעא דקיים לאבהתנא ; ויצונו ; ופקיד
עלנא ה' למעבד ית כל קיימיא האילין למידחל מן קדם
ה' אלהנא כל יומיא לקיימותנא כזמן יומא הדין ;
וצדקה ; וזכו יהי נטיר לנא לעלמא דאתי ארום ניטר
למעבד ית כל קיימיא ית כל תפקידתא הדא קדם ה'
אלהנא הי כמא דפקדנא ; כי יביאך ;
ארום יעלינך ה' אלהך לארעא דאת עליל תמן למירתה
ויגלי עממין סגיאין מן קדמך חיתאי וגרגשאי ואמוראי ;
וכנענאי ופריזאי וחוואי ויבוסאי שבעתי עממין סגיאין
ותקיפין מנך ; ונתנם ; וימסרינון ה' אלהכון ק

קדמיכון ותמחינון גמרא תגמרון יתהון בשמתא דיי לא ת
תגזרון להון קיים ולא תרחמון עליהון ; לא תתחתן :
לא תתחתנון בהון בנתיכון לא תתנון לבניהון ובנתיהון לא
תסבון לבניכון דכל מאן דמתחתן בהון כאילו מתחתן בטעוותהון :
כי יסיר ; ארום יטעיין בנתיהון ית בניכון מן בתר
פולחני ויפלחון לטעוות עממיא ויתקף רוגזא דיי בכון
וישיצנכון בסרהוביא ; כי אם ; ארום אין כדין ת
תעבדון להון איגוריהון תפכרון וקמתיהון תתברון ואילני
סיגדיהון תקציצון וצלמי טעוותהון תוקדון בנורא ;
כי עם ; ארום עמא קדישא אתון קדם יי אלקכון ..
ובכון אתרעי יי אלקכון משול למהוי ליה לעם חביב מן
כולהון עממיא דעל אנפי ארעא ; לא מרבכם :
לא מן בגלל דאתון סגיאין מן כולהון אומיא צבי יי ב
בכון ואתרעי בכון אלהין דאתון מכיכי רוחא וענוותנין
מכל עממיא ; כי מאהבת ; ארום מן בגלל דרחים
יי יתכון ומן דנטיר ית קיימא דקיים לאבהתכון אפיק
יתכון פריקין בידא תקיפתא ופרקכון מבית שעבוד ע
עבדיא מן ידוי דפרעה מלכא דמצרים ; וידעת :
ותנדעון ארום יי אלקכון הוא דיינא תקיפא ומהימנא
נטיר קיימא וטיבו לרחמוי צדיקייא ולנטרי פקודוי לאלפין
דרין ; ומשלם ; ומשלים לסנאוי אגר עובדיהון ..
טביא בעלמא הדין מן בגלל למשיצא יתהון לעלמא דאתי
ולא משהי לסנאוי אלא עד דהינון בחיין בעלמא הדין מ
משלים להון גמוליהון ; ושמרת ; ותנטרון ית
תפקידתא וית קיימייא וית דינייא דאנא מפקיד יתהון
למעבדהון : // // //

פרשה עקב // //

דהיה עקב : ויהי חולף דתקבלון ית דיניא האילין
ותנטרון ותעבדון יתהון ויטר יי׳ אלקכון
לכון ית קיימא וית חסדא די קיים לאבהתכון :
ואהבך : וירחמינכון ויבריכינכון ויסגינכון ויברך וולדי
מעיכון ופירי ארעכון עיבורכון חמרכון ומשחיכון בקרת
תוריכון ועדרי ענכון : ברוך : בריכין תהוון מן כ
כולהון עממיא לא יהון בכון גוברין עקרין ונשין עקרן ולא
בבעירך עקירין מעמר וחלב ועלוי : והסיר : ויעדי יי׳
מינך כל מרעין וכל מכתשיא דגרי יי׳ על מצרים בישיא
דידעת לא ישוינון בכון ויגרינון בכל סנאיכון : ואכלת :
ותגמר ית כל עממיא דיי׳ אלקך יהיב לך לא תיחוס עינך
עליהון ולא תפלח ית טעוותהון ארום לתקלא הוין לך :
כי תאמר : דילמא תימר בליבך סגיאין עממיא האילין מני
היכדין אות לי וכלא לתרכותהון : לא תירא : לא תדחלון
מנהון הוון דכרין ית גבורן דעבד יי׳ לפרעה ולכל מצראי :
המסות : ניסין רבריבין דחזאה בעיניכון אתיא ותמהיא
וגבורת ידא תקיפתא וניצחנות ודרע מרממא כד אפקכון
יי׳ אלקכון פריקין הכדין יעבד יי׳ אלקכון לכל עממיא דאנת
דחיל מן קדמיהון : וגם : ולחוד ית מחת אורעייתא
עריקיא יגרי יי׳ אלקכון בהון עד דיהובדון מה דאשתרין
ומה דאיטמרין מן קדמיכון : לא תערוץ : לא תיתברון
מן קדמיהון ארום שכינת יי׳ אלקכון ביניכון אלקא רבא
ודחילא : ונשל : ויגלי יי׳ אלקכון ית עממיא האילין מן
קדמיכון קליל לא תיכול לשיצאותהון בפריע דילמא יסגי על
עליכון חיות ברא כד ייתון למיכל נבליהון : ונתנם :
וימסירינון יי׳ אלקכון קדמיכון ויערבינון עירבוב רב
עד דישתיצון : ונתן : וימסור מלכיהון בידכון ותובדון
ית שמהון מדוכרנא תחות כל שמיא לא יתעתד איניש קדמיכון
עד דתשיצי יתהון : פסילי : צלמי טעוותהון תוקדון
בנורא לא תחמדון כספא ודהבא דעליהון ותיסבון לכון ד

דילמא

דילמא תתוקלון בהון ארום מרחק קדם יי' אלקכון הוא :
ולא תביו : ולא תעלון ריחוקי טעוותא ותשמישהא לבתיכון
דלא תהוון שמיתין כוותהון שקצא תשקצינון היך סאוב
שיקצא ורחקא תרחקינון ממול דשמיתין הינון : כל המצוה :
כל תפקידתא דאנא מפקיד לכון יומא דין תיטרון למעבד
מן בגלל דתיחון ותסגון ותיעלון ותירתון ית ארעא דקיים
יי' לאבהתכון : וזכרת : ותהון דכירין ית כל אורחא ד
דדברכון יי' אלקכון מן בגלל לסגפיכון ומן בגלל לנסיוכון
למנדע הנטרין אתון פיקודוי אין לא : ויענך : וסגיף
ואכפנך ואוכלך ית מנא דלא ידעתון ולא ידעון אבהתך
מן בגלל להודעותך ארום לא על לחמא בלחודוי חיי בר
נשא ארום על כל מה דאתברי על מימר דיי' חיי בר נשא :
שמלתך : כסותכון לא בלת מעליכון ורגליכון
לא הליכן מייחפן דנן ארבעין שנין : וידעת : ותידעון
עם רעייני ליבכון ארום היכמא דמסקר גבר ית בריה
יי' אלקך מסקר יתכון : ושמרת : ותנטרון ית פיקודיא
דיי' אלקכון למהך באורחן דתקנן קדמוי ולמידחל יתיה :
כי : ארום יי' אלקכון מעיל יתכון לארעא משבחא בפירהא
ארעא דנגדא נחלין דמיין צלילין מבועי עינוון תהומין :
ותהומין דלא מייבשין נפקין בבקען ובטורין : ארץ :
ארעא דמרביא חינטין ושערין ומלבלבא גופנין דמנהון נ
נפיק חמר חל וחריף ומרביא תינין ורמונין ארע דמן ··
זייתהא עבדין משח ומן תמרייהא עבדין דבש :
ארץ : ארעא דלא בחוסרנו תיכלון בה לחמא ולא תחסר
כל מידעם בה ארעא די חכימהא גזרין גזירן ברירן
הי כפרזלא ותלמידהא שאלין שאלן חסימן כנחשא :
ואכלת : ותהוון זהירין בזמן דאתון אכלין ושבעין הוון
מודין ומברכין קדם יי' אלקכון על כל פירי ארעא משבחא
דיהב לכון : השמר : אסתמרון לכון דילמא תתנשון ית
דחלתא דיי' אלקכון מן בגלל דלא למנטר פיקודוי ודינוי

וקירוי דלא מפקיד לכון יומא דין : פן תאכל : דילמא
תיכלון ותיסבעון ובתין שפירין תיבנון ותיתבון : ובקרך :
ותוריכון ועניכון יסגון וכספא ודהבא יסגי לכם וכל דילכון
יסגי : ורם : ויתרם ליבכון ותתנשון ית דחלתא דיי'
אלקכון דאפקכון פריקין מארעא דמצרים מבית שעבוד
עבדיא : המוליכך : דדבר ברחמין במדברא רבא
ודחילא אתר מלי חיוין קלן ועקרבין עקצין ובית צהונא
אתר דלית מוי דאפיק לך מוי מטינר טינרא : המאכלך :
דאוכלך מנא במדברא דלא ידעון אבהתך מן בגלל לענאה לך
ומן בגלל לנסיותך לאוטבא לך בסופך : ואמרת :
הוו זהירין דלא תימרון בליבכון חילן ותקוף ידן קנו לן
ית ניכסייא האילין : וזכרת : ותהוון דכירין ית יי'
אלקכון ארום הוא דיהיב לכון מילכא לאיקני ניכסין מן
בגלל לקיימא ית קיימיה דקיים לאבהתכון כזמן יומא
הדין : והיה : ויהי אין מנשא תינשון ית דחלתא
דיי' אלקכון ותהכון בתר טעוות עממיא ותפלחון ו
ותסגדון להון אסהדית עליכון יומא דין ארום איבד תיבדון :
כגוים : הי כעממיא דיי' מגלי מן קדמיכון היכדין תיבדון
חולף דלא קבלתון למימר דיי' אלקכון : שמע :
שמעו ישראל אתון עברין יומא דין ית ירדנא למיעל ו
למירות עממין רברבין ותקיפין מנכון קירוין רברבן ו
וכריכן עד צית שמיא : עם גדול : עם חסין וגיוור
הי כגינבריא דאתון ידעתון ואתון שמעתון מן יכול ו
למיקם קדם בני ענקין גיבריא : וידעת : ותינדעון
יומא דין ארום יי' אלקכון שכינת יקריה מטיילא קדמיכון
מימריה אישא אכלא הוא ישיצינון והוא יתריכינון מן ק
קדמיכון ותתריכינון ותובדינון בסרהוביא היכמא ד
דמליל יי' אלקכון לכון : אל תאמר : לא תימרון בליבכון
כד ידחי יי' אלקכון יתהון מן קדמיכון למימר בזכותי אעלני
יי' למירת ית ארעא הדא ובחובי עממיא האילין יי' מתרך הון

מן קדמיכון : לא בצדקתך : לא מטול זכותכון ו
ובתריצות ליבכון אתון עללין למירת ית ארעהון ··
אלהין בחובי עממיא האילין יי אלקכון מתריך יתהון
מן קדמיכון ומן בגלל לקיימא ית פתגמא דקיים יי
לאבהתכון לאברהם ליצחק וליעקב : וידעת : ו
ותינדעון ארי לא בזכותכון יי אלקכון יהיב לכון ית
ארעא טבתא הדא למירתה ארי עם קשי קדל אתון :
זכר : הוו דכירין לא תתנשון ית דארגזתון קדם יי
אלקכון במדברא למן יומא דנפקתון מארעא דמצרים
עד מיתיכון עד אתרא הדין מסרבין הויתון קדם
יי : ובחורב : ובחורב ארגזתון קדם יי והוה
רוגזא מן קדם יי בכון לשיציא יתכון : בעלותי : כד
סליקית לטורא למיסב לוחי מרמריא לוחי קימא דגזר
יי עמכון ושהרית בטורא ארבעין יממין וארבעין לילון
לחמא לא אכלית ומיא לא אשתיתי : ויתן : ויהב יי
לי ית תרין לוחי מרמריא כתיבין באצבעא דיי ועליהון
כתב הי ככל פתגמיא דמליל יי עמכון בטורא מיגו ··
אישתא ביום כנישת קהלא : ויהי : והוה מסוף
ארבעין יממין וארבעין לילון יהב יי לי ית תרין לוחי
מרמריא לוחי קימא : ויאמר : ואמר יי לי קום חות
ארי חבילו אורחתהון עמא דאתקריין על שמך דאפיקתא
מארעא דמצרים : ויאמר : ואמר יי לי למימר גלי
קדמי טורחנות עמא הדין והא עם קשי קדל הוא :
הרף : אנח בעותך מן קדמי ואשיצינון ואמחי ית ··
שמהון מתחות שמיא ואעביד יתך לעם תקיף וסגי
מנהון : ואפן : ואתפניתי ונחתית מן טורא וטורא
דליק באישתא ותרין לוחי קימא על תרין ידוי : ··
וארא : וחזית והא חבתון קדם יי אלקכון עבדתון
לכון עגלא מתכא סטיתון בפריע מן אורחא ד
דפקיד יי יתכון : ואתפוש : ואחדית בתרין לוחיא

וטלקתינון מעילוי תרתין ידיי ותברתינון ואתון חמיין
כד לוחיא מיתברין ואתווריא פרחין : ואתנפל :
ובעית רחמין מן קדם ה' כד בקדמיתא ארבעין
יממין וארבעין לילוון לחמא לא אכלית ומוי לא א
אשתיית מטול כל חוביכון דחבתון למעבד דביש קדם
ה' לארגזא קדמוי : כי יגרתי : כי הוו גזירא ..
ואשתלחון מן קדם ה' חמשה מלאכין מחבלין לחבלא
ית ישראל אף וחימה וקצף ומשחית ותרון כיון דשמע
משה רבהון דישראל אזל ואדכר שמא רבא ויקירא ואדכר
אבהתהון אברהם יצחק ויעקב וקמון בצלותא קדם
ה' ומן יד אתכליאו תלת מנהון ואשתיירון תרין אף
וחימה בעא משה רחמין ואתכליאו אוף תריהון וחתם
שייר במרעא דמואב ועמרינון בשבועת שמא רבא ..
ודחלון דהכין כתיב ארום דחלית מן קדם רוגזא /
וחימתא דירגז ה' עליכון למשציא יתכון וקביל ה' צלותי
אוף בזימנא ההיא : ובאהרן : ועל אהרן הוה רגז
מן קדם ה' לחדא לשיציותיה וצליתי אוף על אהרן בעידנא
ההיא : ואת : וית סורחנתכון דעבדתון ית עגלא
נסיבית ואוקידית יתיה בנורא ושפיית יתיה בשופינא
טבאות עד דהוה דקיק כעפרא וטלקית ית עפריה
לנחלא דנחית מן טוורא : ובתבערה : ובבית
יקידתא ובנסיתא ובקיברי תמודא מרגזין הויתון
קדם ה' : ובשלח : ובזמן דשלח ה' יתכון מרקם
גיעא למימר סקו ואחסינו ית ארעא די יהבית לכון /
וסריבתון על מימרא דה' אלקכון ולא הימנתון ליה ולא
קבילתון למימריה : ממרים : מסרבין הויתון קדם
ה' מן יומא דחכימית יתכון : ואתנפל : ואשטטחית
בצלו קדם ה' ית ארבעין יממין וית ארבעין לילוון דאשטטחית
בצלו ארום אמר ה' למשציא יתכון : ואתפלל : ..
וצליתי קדם ה' ואמרית בבעו ברחמין מן קדמך ה'

אלקים

אלקים לא תחבל עמך ואחסנתך די פרקת בתוקפך די
אפיקת ממצרים בגבורת ידא תקיפתא : זכור :
הוי דכיר לעבדך לאברהם ליצחק וליעקב ולא תסתכל
לקשיות לבי עמא הדין לרשעיהון ולסורחנותהון :
פן : דילמא יימרון דיירי ארעא דאפקתנא מתמן
מדלית יכולא קדם יי לאעלותהון לארעא דמליל
להון ומדסני יתהון אפיקינון לקטלותהון במדברא :
והם : והינון עמך ואחסנתך דאפיקתך בחילך רבא
ובדרעך מרממא : בעת ההיא : בעידנא
ההוא אמר יי לי פסל לך תרי לוחי מרמירא כצורתהון דקמאי
וסוק לקדמי לטוורא ועיבד לך ארונא דקיסא : ואכתוב :
ואכתוב על לוחיא ית פיתגמיא דהוו על לוחיא קמאי דאיתביר
חולף דתברתנון ותשוינון בארונא : ואעש : ועבדית א
ארונא דקיסא שיטא ופסלית תרי לוחי מרמירא כצורת קמאי
וסלקית לטוורא ותרין לוחיא בידי : ויכתב : וכתב על
לוחיא הי ככתבא קמאה עשרתי דביריא דמליל יי עמכון ב
בטוורא מיגו אישתא ביומא דאתכנשו קהלא ויהבינון יי לי :
ואפן : וכוונית ונחתית מן טוורא ושוית ית לוחיא ב
בארונא דעבדית והוו תמן צניען היכמא דפקדני יי :
ובני ישראל נטלו מן כופרני בירי בני יעקן למוסרה תמן אגחו
עמהון עמלק כד אתא כנעד דשמע דמית אהרן ואסתלקו
ענני יקרא ומדעקת על ישראל על קרבא היא כנען למתב
למצרים והדרו שית מטלין רדפו בני לוי בתריהון וקטלו
מנהון תמני גניסן והדרו לאחוריהון ומבני לוי א
אתקטלו ארבע גניסן אמרו דין לדין מאן גרם לנא ק
קטולא הדין אלהן על דאתרשלנא במספדא דאהרן חסידא
וקבעו תמן מספדא כל בני ישראל כאילו תמן מית אהרן
ואתקבר תמן וכהן אלעזר בריה בתרוי : משם :
מתמן נטלו לגדגד ומן גדגד ליטבת ארע נגדא נ
נחלין דמיין : בעת : בעידנא ההיא

אפריש ה' ית שבטא דלוי מטול דקנאו לשמיה לאתקטלא
בגין יקריה למסבל ית ארון קימא דה' למיקם קדם ה'
לשמשותיה ולברכא בשמיה עד זמן יומא הדין : על כן :
בגין כן לא הוה לשבטא דלוי חולק ואחסנא עם אחוהי מתנן
דיהב ליה ה' הינון אחסנתיה היכמא דמליל ה' אלקכון ליה :
ואנכי : ואנא הוית קאי בטורא בעי ומצלי הי כיומיא ק
קדמאי ארבעין יממין וארבעין לילון וקביל ה' צלותי אף
בזימנא ההיא לא צבא ה' לחבלותך : ויאמר : ואמר ה'
לי קום איזיל לתייר קדם עמא ויעלון וירתון ית ארעא ״
דקיימית לאבהתהון למיתן להון : ועתה :
וכען ישראל מה ה' אלקכון בעי מינכון אלהן למדחל מן
קדם ה' אלקכון למהך בכל אורחן דתקנן קדמוהי ולמרחם
יתיה ולמפלח קדם ה' אלקכון בכל ליבכון ובכל נפשכון :
לשמר : למנטר ית פיקודי דאנא מפקדכון יומא דין
מטול דיוטב לכון : הן : הא דה' אלקכון שמיא ושמי
שמיא וכיתי מלאכיא דבהון למשמשין קדמוהי ארעא וכל
דאית בה : רק : לחוד באבהתכון צבא ה' מטול ל
למרחם יתכון ואתרעי בבניהון בתריהון בכון מכל
עממיא דעל אנפי ארעא כזמן יומא הדין : ומלתם :
ותעדון ית טפשות ליבכון וקדלכון לא תקשון תוב :
כי ה' : ארום ה' אלקכון הוא אלקא דיינא ומרי מלכין
אלקא רבא גיברא ודחילא דלית קדמוהי מיסב אפין ואוף
לא לקבלא שוחדא : עשה : עבד דין ייתם וארמלא
ורחים גיורא למיתן ליה מזון ואסטולא : ואהבתם :
ותרחמון ית גיורא ארום דיירין הויתון בארעא ד
דמצרים : את ה' : מן קדם ה' אלקכון תדחלון
וקדמוהי תפלחון ובדחלתיה תתקרבון ובשמיה תומון :
הוא תשבחתכון והוא אלקכון דעבד עמכון ית ד
רברבתא וית חסינתא האילין דחזיתון בעיניכון :
בשבעים : בשובעין נפשתא נחתו אבהתכון למצרים

וכדין

נפשן שוינכון יי אלקכון הי ככוכבי שמיא לסגי : ··
ואהבת : ותרחמון ית יי אלקכון ותטרון מטרת
מימריה וקימוי ודינוי ופקודוהי כל יומיא : וידעתם :
ותנדעון יומא דין ארום לא עם בניכון דלא ידעון ולא
חמון ית אולפן אוריתא דיי אלקכון ית רבותיה וית
ידיה תקיפתא ודרעיה מרמם : ואת אותותיו :
ית אתוותיה וית עובדוי דעבד בגו מצרים לפרעה מלכא
דמצרים ולכל יתבי ארעיה : ואשר : ודעבד למשריית
מצרים לסוסוותהון ולארתיכיהון די אטיף ית מוי דימא
דסוף על אפיהון כד רדפו בתריהון ואבידינון יי ··
עד זמן יומא הדין : ואשר : ודעבד לכון במדברא
עד זמן מיתיכון עד אתרא הדין : ואשר : ודעבד
לדתן ולאבירם בני אליאב בר ראובן דפתחת ארעא
ית פומה ובלעתנון וית אנש בתיהון וית כל בירייתא
דהוון עמהון בגו כל ישראל : כי עיניכם : ארום
בעיניכון אתון חמון ית כל עובדא דיי רבא דעבד :
ושמרתם : ותטרון ית כל תפקידתא דאנא מפקיד
לכון יומא דין מן בגלל דתתקפון ותיעלון ותירתון ··
ית ארעא דאתון עברין לתמן למירתה : ולמען :
ומן בגלל דיסגון יומיכון על ארעא דקיים יי לאבה תכון
למיתן להון ולבניהון ארעא דתירתא שמיען כחלב
וחלין כדבש : כי הארץ : ארום ארעא
דאתון עליל תמן למירתה לא כארעא דמצרים היא
דנפקתון מתמן דתזרע ית זרעך ומשקית ליה
בריגלך הי כגינת ירקיא : והארץ : וארעא ··
דאתון עברין לתמן למירתה ארע טורין ובקען ··
מן מטרא דשמיא שתיא מוי : ארץ :
ארעא דיי אלקך תבע יתה במימריה לאוטבותא ה
תדירא עיני יי אלקך מסתכלין בה מן ריש שתא
ועד סופא דשתא : והיה : ויהי אין

קבלא תקבלון לפיקודי דאנא מפקד יתכון יומא דין ל
למרחם ית יי אלקכון ולמפלח קודמוי בכל ליבכון
ובכל נפשכון ׃ ונתתי ׃ ואיתן מטרא דארעכון
בעידניה בכיר במרחשון ולקיש בניסן ותכנשון עיבורכון
חמריכון ומשחכון ׃ ונתתי ׃ ואיתן עיסבא בחקלך
לבעירך ותיכול ותיסבע ׃ השמרו ׃ אזדהרון לכון
דילמא יטעי יצרא ליבכון ותיסטון ותפלחון לטעוות ע
עממיא ותסגדון להון ׃ וחרה ׃ ויתקף רוגזא דיי
בכון ויחוד ית ענני שמיא ולא יחתון מטרא וארעא לא
תיתן עללתה ותיבדון בפרהוביא מעילוי ארעא משבחא
דיי יהיב לכון ׃ ושמתם ׃ ותשוון ית פיתגמיי
אילין על ליבכון ועל נפשכון ותקטרונון יתהון כד—
הוון כתיבין על תפילא לאת על רום ידכון שמאליתא
ויהון לתפלין קבל מוקריכון בין עיניכון ׃ ולמדתם ׃
ותלפון יתהון ית בניכון למגרסא בהון במיתביכון
בבתיכון עם חיתונכון ובמהככון באורחא ובפניא
סמיך למשכבכון ובצפרא סמיך למקימכון ׃
וכתבתם ׃ ותכתובינון במגילתא על מזוזיין
ותקבעונון כתולתא קבל תרי בסיפי בתיכון ובתרעיכון ׃
למען ׃ מן בגלל דיסגון יומיכון על ארעא דקיים
יי לאבהתכון למיתנה להון כסכום יומין דקיימין
שמיא על ארעא ׃ כי אם שמור ׃
ארי אין מינטר תינטרון ית כל תפקידתא הדא דאנא
מפקיד יתכון למעבדה למרחם ית יי אלקכון למהך
בכל אורחן דתקנן קדמוי ולמטול לאתקרבא לדחלתיה ׃
והוריש ׃ ויתרך מימרא דיי ית כל עממיא האילין
מן קדמיכון ותירתון עממין רברבין ותקיפין מנכון ׃
כל ׃ כל אתרא די תדרוך פרסת ריגליכון ביה דילכון
יהי מן מדברא ומורי ליבנן הינון טורי בית מקדשא
מן נהרא רבא נהרא פרת עד ימא דאוקינוס הינון

מי בראשית טור מערבא יהי תחומכון : לא יתעתד :
לא יתעתד בר נש באנפיכון דחלתכון ואימתכון יתן יי
אלהכון על אפי כל יתבי ארעא דתדרכון בה היכמא
דמליל לכון : : :

פרשה ראה : :

ראה אנכי : אמר משה נביא חמון דאנא סדר קדמיכון
יומא דין בירכתא וחילופה : את הברכה :
ית בירכתא אין תקבלון לפיקודיא דיי אלהכון דאנא מ
מפקיד לכון יומא דין : והקללה : וחילופה אין לא ת
תקבלון לפיקודיא דיי אלהכון ותסטון מן אורחא דאנא מ
מפקיד יתכון יומא דין למהך בתר טעוות עממיא ד
דלא ידעתון : והיה : ויהי ארום יעיל יתכון יי אלהכון
לארעא דאתון עללין לתמן למירתה ותיתנון שית שיבטין
על טורא דגריזים ושית שיבטין על טורא דעיבל מ
מברכיא יהוון הפכין אפיהון לקבל טורא דגריזים
ומלטטיא יהוון הפכין אפיהון לקבל טורא דעיבל :
הלא : הלא הינון יהיבין מלהלא לירדנא אחורי א
אורח מטמעי שמשא בארע כנענאה דשרי במישרא
כלו קבל גלגלא בסטרי חזוי ממרא : כי אתם :
ארום אתון עברין ית ירדנא למיעל למירת ית א
ארעא דיי אלהכון יהיב לכון ותירתון יתה ותיתבון בה :
ושמרתם : ותיטרון למעבד ית כל קיימיא וית דינייא
די אנא יהיב קדמיכון יומא דין : אלה : אילין ק
קיימיא ודינייא דתיטרון למעבד בארעא דיהב יי
אלהא דאבהתכון לכון למירתה כל יומיא דאתון קיימין
על ארעא : אבד : אבדא תאבדון ית כל אתריא

דיפלחו תמן עממיא דאתון ירתין יתהון ית טעוותהון
על טווריא רמייא ועל גלימתא ותחות כל אילן ד
דריויה שפיר : ונתצתם : ותסתרון ית אגוריהון
ותתברון ית קמתהון ואשרתהון תוקדון בנורא
וצלמי טעוותהון תקצצון ותשיצון ית שמהון מן א
אתרא ההוא : לא תעשון : ליתיכון רשאין למחקא
כתב שמא דיי אלהכון : כי אם : אלהין לאתרא
דיתרעי מימרא דיי אלהכון מן כל שבטיכון למשרה
שכינתיה תמן לבית שכינתיה תתבעון ותיתון תמן :
והבאתם : ותייתון תמן עלוותכון ונכסת קודשיכון
וית מעשרתכון וית אפרשות ידיכון ונדריכון ונסבתיכון
ובכורי תוריכון ועניכון : ואכלתם : ותיכלון תמן
קדם יי אלהכון ותחדון בכל אושטות ידכון דבריככון
יי אלהכון : לא תעשון : ליתיכון רשאין למעבד
היכמא דאנן עבדין הכא יומא דין גבר כל דכשר בעינוי :
כי לא : ארום לא אתיתון עד כדון לבי מקדשא דהוא
בית ניחא ולאחסנת ארעא דיי אלהכון יהיב לכון :
ועברתם : ותעברון ית יורדנא ותיתבון בארעא דיי
אלהכון מחסן יתכון וינוח לכון מכל בעלי דבביכון מן
חזור חזור ותיבנון בית מוקדשא ובתר כדין תיתבון
לרוחצן : והיה : ויהי אתרא דיתרעי ביה מימרא
דיי לאשראה שכינתיה תמן לתמן תייתון ית כל קורבניא
וביכוריא ומעשריא דאנא מפקיד לכון תמן תקרבון
עלוותכון ונכסת קודשיכון תמן תיכלון מעשרכון ו
ואפרשות ידיכון וכל שפר נדריכון דתידרון קדם יי :
ושמחתם : ותחדון קדם יי אלהכון אתון ובניכון
ובנתיכון ועבדיכון ואמהתכון וליואה דבקירויכון :
ארום לית ליה חולק ואחסנא עמכון : השמר :
אסתמרון לכון דילמא תסקון עלוותכון בכל אתרא דאתון
חמיין : כי אם : אלהן לאתרא דיתרעי דיי בחד מן

חד מן שבטיכון תמן תעקרין עלוותכון ותמן תעבדין ית
כל מה דאנא מפקיד לכון : רק בכל : לחוד בכל רעות
נפשיכון תיכסון ותיכלון בשרא הי כבירכתא דיי אלקכון
דיהב לכון בכל קירויכון דמסאבין מן למקרב לקודשיא
ודדכן למקרב לקודשיא כחדא ייכלון יתיה כבשריה
דטביא ואיילה : רק : לחוד בדמא הון זהירין ד
לא תיכלוניה על ארעא תישדוניה הי כמוי : לא תוכל :
ולית לכון רשאין למיכל בקורייכון מעשר עיבוריכון חמרכון
ומשחכון בוכרי תוריכון וענכון וכל נדריכון דתידרון
ונסבתיכון ואפרשות ידיכון : כי אם : אלהן קדם
יי אלקכון תיכלוניה באתרא דיתרעי יי אלקכון ביה
אתון ובניכון ובנתיכון ועבדיכון ואמהתכון וליואי
דבקירויכון ותיחדון קדם יי אלקכון בכל אושטות
ידכון : השמר : אסתמרו לכון דילמא תימשבקון על
ליואי כל יומיכון דאתון שרן על ארעכון :
כי ירחיב : ארום יפתי יי אלקכון ית תחומכון הי כמא
דמליל לכון ותימר איכול בשרא ארום תירוג נפשך ל
למיכל בשרא בכל ריגגת נפשך תיכול בשרא : כי :
ארום יתרחק מנכון אתרעא דיתרעי יי אלקכון לאשראה
שכינתיה תמן ותיכסון מן תוריכון ומן ענכון דיהב יי
אלקכון לכון היכמא דפקידית יתכון ותיכלון בקירויכון בכל
ריגגת נפשיכון : אך : ברם הכמא דמתאכל בשרא
דטביא ואיילא היכדין תיכלוניה דמסאב למקרב לקודשיא
ודדכי למקרב לקודשיא כחדא יכלוניה : רק חזק : לחוד
אתקפון ביצריכון מטול דלא למיכל אדמא ארום אדמא
הוא קיומא נפשא לא תיכלון אדמא דביה קיומא נפשא עם
בשרא : לא : לא תיכלוניה על ארעא תישדוניה הי
כמיא : לא : לא תיכלוניה מן בגלל דייטב לכון ולבניכון
בתריכון ארום תעבדין דכשר קדם יי : רק : לחוד
בעורי מעשר קודשיכון דיהוון לכון ונדריכון תיטלון ותיתון

למתבו דיתרעי יי׃ ועשית׃ ותעביד כהלכתא עלוותך
בישרא ודמא על מדבחא דיי אלהך ודם נכסת
קודשך ישתפיך על מדבחא דיי אלהך ובסרא ותבשל
ותיכול׃ שמר׃ טורו וקבילו ית כל פתגמיא דאנא
מפקיד לכון מן בגלל דייטב לכון ולבניכון בתריכון׃
עד עלמא ארום תעבדון דכשר קדם יי אלהכון׃
כי יכרית׃ ארום ישיצי יי אלהכון ית עממיא
דאתון עללין לתמן לתרכותהון מן קדמיכון ותירתון יתהון׃
ותיתבון בארעהון׃ השמר׃ אסתמרו לכון דילמא
תיתקלון בתר טעוותהון מן בתר דישתיצון מן קדמיכון
ודילמא תתבעון לטעוותהון למימר הכדין פלחין׃
עממיא האילין לטעוותהון ונעביד כדין
אף אנן׃ לא תעשה׃ לא תעבדון פולחנא כדין׃
ליי אלהכון ארום כל דמרחק יי דסני עבדין לטעוותהון
ארום אף ית בניהון וית בנתיהון כמרין ומוקדין ב
בנורא לטעוותהון׃ את כל׃ ית כל פתגמא ד
דאנא מפקיד יתכון יתיה תטרון למעבד לא תוספון
עלוי ולא תבצרון מניה׃ כי יקום׃
ארום יקום ביניכון נבי שקרא או מרי חלמין דבדותיה
ויתן לכון את או תימהא׃ ובא׃ וייתי אתא או
תימהא דמליל עמכון למימר נהך בתר טעות עממיא
דלא חכימתון ונפלח קדמיהון׃ לא תשמע׃ לא
תקבלון לפתגמי נבי שקרא ההוא או מן חלים חלמא
ההוא ארום מנסי יי אלהכון יתכון למינדע האיתיכון
רחמין ית יי אלהכון בכל לבבכון ובכל נפשכון׃ אחרי׃
בתר פולחנא דיי אלהכון תהכון ויתיה תדחלון וית פיקודוי
תיטרון ולמימריה תקבלון וקדמוי תצלון ובדחלתיה ת
תתקרבון׃ והנביא׃ ונבי שיקרא ההוא או חלים ח
חלמא ההוא יתקטל בסייפא ארום מליל סטיא
על יי אלהכון דאפיק יתכון מארעא דמצרים ודפרקכון

מבית

מכות שעבוד עבדיו למטעיותכון מן אורחא דפקידכון
יי אלקכון למהלכא בה ותפלון עבדי בישתא מביניכון :
כי יסיתך : ארום ישעינך מילכא בישא אחוך בר אימך
כל דכן בר אבוך או ברך או ברתך או איתתך דדמכא ב
בעבך או חברך דחביב עלך כנפשך ברז למימר נהך :
ונפלח לטעוות עממיא דלא חכימתא את ואבהתך :
מאלהי : מטעוות שבעתי עממיא דמחזרנותכון דקריבין
לכון או מן שאר עממיא דרחיקין לכון מן סופי ארעא
ועד סופי ארעא : לא תאבה : לא תצבון להון ולא
תקבלון מיניה ולא תיחוס עיניכון עלוי ולא תרחמון ולא
תכסון בטומרא עלוי : כי הרג : ארום מקטל תקטליניה
ידיכון יתושטן ביה בשירויא למיקטליה וידיהון דכל עמא
בסופא : וסקלתו : ותאטלון יתיה באבנא וימות ארום
בעא למטעיותכון מדחלתא דיי אלקך דאפיק יתכון
פריקין מן ארעא דמצרים מבית שעבוד עבדיו :
וכל : וכל ישראל ישמעון וידחלון ולא יוספון למעבד כ
כפיתגמא בישא הדין ביניכון : כי תשמע :
ארום תשמעון בחדא מן קרויכון דיי אלקכון יהיב לכון
למיתב תמן למימר : יצאו : נפקו גברין זידנין מ
מאולפנא דחכימיא דביניכון ואטעין ית יתבי קרתיכון
למימר נהך ונפלח לטעוות עממיא דלא חכימתון :
ודרשת : ותתבעון ותבדקון ית סהדיא ותשיילון טבאות
והא קושטא כוון פיתגמא איתעבידת תועיבתא הדא ב
ביניכון : הכה תכה : מימחא תימחון ית יתבי קרתא
ההיא לפתגם דחרב גמרה יתה וית כל דבה וית בעירה
לפתגם דחרב : ואת : וית כל עדאה תכנשון במיצע
פלטיתא ותוקדון בנורא ית קרתא וית כל עדאה גמיר
קדם יי אלקכון ותהי תל חרוב לעלם לא תתבני תוב :
ולא ידבק : ולא תידבק בידיכון מדעם מן שמתא מן
בגלל דיתוב יי מתקוף רוגזיה ויכמור עליכון רחמין
וירחם עליכון ויסגינכון היכמא דקיים לאבהתכון :

כי תשמע : ארום תקבלון למימר דיי אלקכון למנטר ית
כל פיקודוי דאנא מפקיד לכון יומא דין למעבד דכשר קדם
יי אלקכון : בנים : הי כבנין חביבין אתון
קדם יי אלקכון לא תגודון בבשריכון ולא תשוון כליל דיסער
על בית אפיכון על נפש דמית : כי עם : ארום עם
קדיש אתון קדם יי אלקכון ובכון אתרעי יי אלקכון למיהוי
לי לעם חביב מכל עממיא דעל אפי ארעא : לא תאכל :
לא תיכלון כל מידעם דרחיקית מנכון : זאת : דין הוא
בעירא דתיכלון תורין ואימרי בני רחילין ולא בני מסאבין /
וגדיי בני עזין ולא ערובי טמאין : איל : איילין וטביין
ויחמורין יעלין ורימאין ותורי בר ודיצין : וכל בהמה :
וכל בעירא דסדיקא טלפיא ולה קרנין וסדיק סידקיא מסקא
פישרא בבעירא יתה תיכלון : אך : ברם ית דין לא ת
תיכלון ממסקי פישרא וממסדיקי פרסתא שלולא דליה תרין רישין
ותרתין ירכאן דמאיל ולית בגויה חני למתקיא ית גמלא
וית ארנבא וית טפזא ארום מסקי פישרא הינון ופרסתהון
לא סדיקין מסאבין הינון לכון : ואת החזיר : וית חזירא
ארום סדיק פרסתא הוא ולית בגפיה כוה דסדיק ולא
פשר מסאב הוא לכון מבסריהון לא תיכלון ובנבלתהון
לא תקרבון : זה : לחוד ית דין תיכלון מכל דקאים כל
דליה ציצין למפרח וחרספיתין על אזלביה ואין נתרן ומשתייר
חד תחות ליסתיה וחד תחות ציציתיה וחד תחות גלגביה
יתיה תיכלון : וכל דלית ליה ציצין וחרספיתין לא תיכלון
מסאב הוא לכון : כל צפור : כל צפר דכי דלית דאית
ליה זפק וקורקבניה קליף ואית ליה ציבעא יתירא ולא דריס
תיכלון : וזה : ודין דלא תיכלון מנהון נשרא ועוזא ובר
גזא : והראה : ודייתא חוורא ואוכמתא דהיא אוכן
ודייתא לזנה : ואת כל : וית כל בני עורבא לזנהון :
ואת בת : וית ברת נעמיתא וית חטפיתא וית ציפר
שחפא וית בר נצצא לזנוי : ואת הכוס : וית קפופא

ס״א לא תתגדדסון לא
למירדא כמלכון

וית

וית שלי נונא וית צדיין : והראה : וקקא חוורתא ואוכמא למי׳
ושרקרקא ואותיין : : והחסידה נדייתא חיורתא
ואוכמתא ליזנה ונגר טורא ועטלפא : וכל שרץ :
ונבורי וזיזי דעופא ונגלי דפרשין מן אוכלא ופרחין הי
כעופא מסאבין הינון לכון : כל עוף : כל עופא דכיין
תיכלון : לא תאכלו : לא תיכלון כל דאיתקטלא כנבסא
לגיור ערל דבקירויכון תיתנונה וייכלונה או תזבנון לבר
עממין ארום עם קדיש אתון קדם יי אלקכון לית אתון רשאין
למבשל כל דכן —— למיכל בשר וחלב תריהון מערבין
כחדא : עשר תעשר : הוון זהירין לעשרין
פירוכון מן דאתון מפקין וכנשין מן חקלא כל שתא ושתא ולא
פירי שתא על פירי שתא אוחרי : ואכלת : ותיכלון מעשרא
תניינא קדם יי אלקכון באתרעא דיתרעי לאשראה שכינתיה
תמן מעשר עיבורכון חמרכון ומשחכון ובכורי תוריכון ו
ועניכון מן בגלל דתילפון למדחל מן קדם יי אלקכון כל יומיא :
וכי ירבה : וארום יסגי מינכון אורחא ארום לא תיכול ל
למסוברא ית מעשרא ארום יתרחק מינכון אתרא די יתרעי
יי אלקכון לאשראה שכינתיה תמן ארום יברכינך יי אלקך :
ונתת : ותחלול בכספא ויהון פריטי צרירין בידך ותהך
לאתרא דיתרעי יי אלקכון ביה : ונתת : ותתן כספא
בכל דיתרעי נפשך בתורי ובענא ובחמר חדת ועתיק
ובכל דתשיילינך נפשך ותיכלון תמן קדם יי אלקכון ותחדון
אתון ואנש בתיכון : והלוי : וליואה דבקירויכון לא
תשבקוניה ארום לית ליה חולק ואחסנא עימכון : מקצה :
מסוף תלת שנין תפקון ית כל מעשר עללתכון בשתא ה
ההוא ותצנעון בקירויכון : ובא : וייתי ליואה ארום
לית ליה חולק ואחסנא עימכון וגיורא ויתמי וארמלתא
דבקירויכון ויכלון ויסבעון מן בגלל דיברככון יי אלקכון
בכל עובדי ידיכון דתעבדון : מקץ :
מסוף שבעתי שנין תעבדון שמיטתא : וזה : ודין ה

מחוות הולכת שמיטתא אשמיטו כל בר נש מרי מוזפתו דיזיף
בחבריה לית ליה רשו למדחקא בחבריה ולמתבע מוזפתיה
ולא מן אחוי בר ישראל ארום קרא בית דינא שמיטתא קדם ה׳ :
את הנכרי : ית בר עממין תדחוק ודינא די יהוי לך עם
אחוך תשמיט ידך : אפס : להוד אין אתון עסיקין במצוותא
דאורייתא לא יהוי בכון מסכנא ארום ברכא יברככון ה׳ ב
בארעא די ה׳ אלקכון יהיב לכון אחסנא : רק : להוד אין
קבלא תקבלון למימר דה׳ אלקכון למינטור ית כל תפקדתא
הדא דאנא מפקיד לכון יומא דין : כי : ארום ה׳ אלקכון
בירככון היכמא דמליל לכון ותמשכנון עממין סגיאין ואתון
לא תמשכנון ותשלטון בעממין סגיאין ובכון לא ישלטון :
כי יהיה : ואין ליתיכון עסיקין במצוותא דאורייתא ויהוי ב
בכון מסכינא מחד אחך בחדא מן קרוך דה׳ אלקך יהיב לך
לא תתקף ית לבבך ולא תמנע ית אידך מאחוך מסכנא :
כי פתח : אלא מיפתח תיפתח ית אידך ליה ומוזפא ת
תוזפיניה הי כמיסת חוסרניה דמחסר ליה : השמר : אוית מרו
לכון דילמא יהי פתגם עם ליבכון בזדונותא למימר קריבת
שתא שביעתא שתא דשמיטתא ותבאיש עיניכון באחוכון מסכינא
ולא תיתנון ליה ויקבול עליכון קדם ה׳ ויהי בכון חובא :
נתן : מיתן תיתנון ליה ולא יבאיש ליבכון במיתנכון ליה
ארום מטול פיתגמא הדין יברככון ה׳ אלקכון בכל עובדיכון
ובכל אושטות ידיכון : כי לא : ארום מטול דלא נייחין
בית ישראל במצוותא דאורייתא לא פסקין מסכינין מגו
ארעא בגין כן אנא מפקיד יתכון למימר מיפתח תיפתחון
ית ידיכון לקריביכון ולענוי שכבותכון ולמסכיני ארעכון :
כי ימכר : ארום יזדבן לכון אחוכון בר ישראל או בת ישראל
ויפלחינכון שית שנין ובמעלי שביעיתא תפטרוניה לבר
חורי מן גביכון : וכי : וארום אין תפטרוניה בר חורי
מגביכון לא תפטרוניה ריקנא : הענק : מדברא
תדברון ליה מן ענכון מן אידריכון ומן מעצרתכון ד

דבריכון

דבריכינכון ה' אלהכון תיתנון ליה : וזכרת : ותהוון ד
דכירין ארום משעבדין הויתון בארעא דמצרים ופרקכון ה'
אלהכון מטולך אנא מפקדכון למעבד ית פיתגמא הדין
יומא דין : והיה : ויהי ארום יימר לך לא אפוק מן גבך
ארום רחמך וית אינש ביתך ארום טב ליה דאית הוא
עמך : ולקחת : ותיסב ית מחטא ותינעצון באודניה
ובתרעא בית דינא ויהי לך עבד פלח עד יובלא ואוף ל
לאמתך תיכתוב גט חירו ותיתן לה : לא : לא יקשי ב
בעינך במפטרך יתיה לבר חורין מן גבך ארום בכופלא
על אגר אגירא פלחך שית שנין ויברכך מטוליה ה' אלהך
בכל מה דתעבד : כל הבכור : כל בוכרין
דאיתיליד בתורך ובענך דוכריא תקדש קדם ה' אלהך לא ת
תפלוח בבכורי תוריכון ולא תיגוז בכורי ענכון : לפני :
קדם ה' אלהכון תיכלוניה שנה בשנה באתרא דיתרעי ה' ומתן
ואינש ביתיכון : וכי יהיה : וארום יהי ביה מומא חגיר
או סמי כל מידעם ביש לא תיכסוניה קדם ה' אלהכון : ב
בשעריך : בקירויכון תיכלוניה דמסאב מן למקרב בה ודשרי
ודכי למקרב לקודשיא כחדא הי כבשר טביא ואילא :
רק : לחוד אדמיה לא תיכלון על ארעא תישדוניה היך מיא :
שמור : הוון נטרין למנשי זימני מועדיא לעבורי
שתא ולמנשר תקופתא בירחא דאביבא למעבד ביה פיסחא
קדם ה' אלהכון ארום בירחא דאביבא אפיק יתכון ה' מ
אלהכון ממצרים ותיכלון ניסא בליליא : וזבחת : ותיכסון
פיסחא קדם ה' אלהכון בני שומשתא ועאן ותורי למחר
בכן ויומא לחדות חגא באתרא דיתרעי ה' לאשריא שכינתיה
תמן : לא תאכל : לא תיכלון על פיסחא חמיע שובעא
יומין תיכלון לשמיה פטיר לחמא ענייא ארום בבהילו נפקתון
מארעא דמצרים מן בגלל דתידכרון ית יום מיפקכון מ
מארעא דמצרים כל יומי חייכון : ולא יראה : ותיגדרין
מן אנפי פיסחא דלא יתחמי לכון חמיר בכל תחומכון שובעא

יומין ולא יבית מן בסרה דתכסון ברמשא ביומא קדמיה
לצפרא : לא תוכל : לית לכון רשו למכוס ית פסחא ב
בחדא מן קרויכון דייי אלקכון יהיב לכון : כי אם : אלהין
באתרא דיתרעי ייי אלקכון למשריה שכינתיה תמן תכסון
ית פסחא וברמשא במיעל ית שמשא תיכלוניה עד פלגות
ליליא זמן שרות פורקנכון ממצרים : ובשלת : ותשוון
ותיכלון באתרא דיתרעי ייי אלקכון ביה ותתפני בצפר מיפק
חגא ותהך לקרויך : ששת : ביומא קמא תקרבון ית עומרא
ותיכלון פטירי מעללתא עתיקתא ושיתא יומין דאשתיירן תהון
מרשן למיכול פטירי מעללתא חדתא וביומא שביעאה יהוא
תהון כנישין בתושבחא קדם ייי אלקכון לא תעבדון ע
עיבידתא : שבעה : שובעא שבועין
תימנון לכון מזמן דתשרון למשלח מגלא למחצור בחקלא ב
בתר חצד עומרא תשרון למימני שובעא שבועין
ועשית : ותעבדון חדוות חגא דשבועיא קדם ייי אלקכון
הי כמיסת נסבת ידכון היכמא דבריככון ייי אלקכון :
ושמחת : ותיחדון בחדוות חגא קדם ייי אלקכון אתון
ובניכון ובנתיכון ועבדיכון ואמהתיכון וליואי דבקרויכון :
וגיורא ויתמא וארמלתא דביניכון באתרא דיתרעי ייי אלקכון
למשריה שכינתיה תמן : וזכרת : ותהוון דכירין ארום
משעבדין הויתון במצרים ותיטרון ותעבדון ית קיימיא ה
האילין : חג הסכות : חגא
דמטליא תעבדון לכון שובעא יומין במכנשכון מיכנש
עללתא מאודריכון וחמרא מן מעצרתיכון : ושמחת :
ותיחדון בחדות חגיכון בשאובתא ובחלילא אתון ובניכון ובנתיכון
ועבדיכון ואמהתכון וליואה וגיורא ויתמא וארמלתא ד
בקרויכון : שבעת : שובעא יומין תחגון קדם ייי
אלקכון באתרא דיתרעי ייי ארום יבריככון ייי אלקכון בכל
עללתכון ובכל עובדי ידיכון ותהוון ברם חדיין במצלחותא :
שלש : תלת זמנין בשתא יתחמון כל דכוריכון קדם ייי

אלקכון

אלקכון באתריה דיתרעי בחגא דפטיריא ובחגא דשבועיא ..
ובחגא דמטליא וליתיכון רשאין למתחמיא קדם יי׳ אלקכון ..
ריקנין מכל מצוותא :. איש : גבר הי כמיסת מוהבות
ידיה הי כבירכתא דיי׳ אלקכון דיהב לכון : .. :.

פרשת שופטים :.

שופטים ושוטרים : דיינין קשיטין וסרכין אלימין תמנון
לכון בכל קורויכון דיי׳ אלקכון יהיב
לכון לשבטיכון וידונון ית עמא דין קשוט : לא תטה :
לא תצלון דינא ולא תיסבון אפין ולא תקבלון שוחדא ארום
שוחדא מסמי עיני חכימיא דנסבין ליה דגרים להון טפשו ומ...
ומערבב מילין זכאין בפום דיינייא בשעת דינהון : ..
צדק : דין קשוט ודין שלם בקשוט תהי רדיף מן בגלל דתיחון
ותירתון ית ארעא דיי׳ אלקכון יהיב לכון : לא תטע :
היכמא דליתיכון רשאין למנצוב אשירתא לסטר מדבחא דיי׳
אלקך הכדין ליתיכון רשאין למזווגא בדינא גברא טפשא עם
דיינא חכימא למלפא לכון ית דתעבדון לכון : ולא תקים :
והיכמה דליתיכון רשאין למיקמא קמא הכדין ליתיכון רשאין
למנמה לפרנסא גברא גיותן דרחיק יה יי׳ אלקכון : לא :
לא תיכסון קדם יי׳ אלקכון תור ואימר דיהי ביה מומא ומן
כל מידעם ביש דגזיל ואניס ארום מרחק קדם יי׳ אלקכון
הוא : כי ימצא : ארום ישתכח ביניכון בחדא מן קורויכון
דיי׳ אלקכון יהיב לכון גבר או איתא דיעבד דביש קדם יי׳
אלקכון למעיבר על קיימיה : וילך : ויזיל בתר יצרא בישא
ויפלח לטעוות עממיא ויסגוד להון ולשימשא או לסיהרא או
לכל חילי שמייא דלא פקידית : והוגד : ויתחווא לכון :

ותשאלון ותתבעון ית סהדיא טבאות והא קושטא כיון פ
פתגמא אית עבידת תועבתא הדא בינכון ; והוצאת ;
ותפקון ית גברא ההוא או ית איתתא ותאטלון באבניא
ההיא דעבדו ית פתגמא בישא הדין לתרע בית דינכון ית
גברא או ית איתתא ותאטלונון באבניא וימותון ; עלפי ;
על מימר תרין סהדין או תלתא סהדין יתקטל דמתחייב
קטול לא יתקטל על מימר סהיד חד ; יד ; ידא דסהדיא
תהי ביה בשירויא לקטלה וידא דכל עמא בבתריתא ותפלון
עביד דביש מבינכון ; כי יפלא ; ארום
יתפרש מנכון פתגמא לדינא בין דם לדם בין דין לדין
ובין דיני נפשתא לדיני ממונא בין מכתש צורעא למכתש
נתקא מילי פלוגתא בבית דינכון ותקומון ותיסקון לאתר
דיתרעי יי אלקכון ביה ; ובאת ; ותיתון לות כהניא
דמשבט לוי ולות דיינא די יהי ביומיא האינון ותתבעון
מנהון ויחוון לכון ית הלכת דינא ; ועשית ; ותעבדון
על מימר הלכת אוריתא דיחוון לכון מן אתרא ההוא ד
דיתרעי יי ותיטרון למעבד ככל דילפונכון ; עלפי ;
על מימר אוריתא דילפונכון ועל הלכת דינא דיימרון
לכון תעבדון לא תיסטון מן פתגמא דיחוון לכון ימינא ו
ושמאלא ; והאיש ; וגברא דיעבד בזדנותא בדיל דלא
לאצתא מן כהנא דקאים לשמשא תמן קדם יי אלקכון או
מן דיינא ויתקטל גברא ההוא ותפלון עביד דביש מישראל ;
וכל העם ; וכל עמא ישמעון וידחלון ולא ירשעון תוב ;
כי תבא ; ארום תיעלון לארעא דיי אלקכון
יהיב לכון ותירתון יתה ותיתבון בה ותימרון נמני עלן
מלכא ככל עממיא דבסחרנותי ; שום ; תתבעון
אולפן מן קדם יי ומבתר כדין תמנון עליכון מלכא לית
לכון רשו למנאה עליכון גבר חילוני דלא מן אחוכון הוא ;
רק ; לחוד לא יסגון ליה על תרין סוסון דלמא יתבון

רברבנוי

דרבני עליהון ויתגאון ויתבטלון מפתגמי אורייתא :
ויחובון חובת גלותא למצרים וי"י אמר לכון לא תוספון
למתוב באורחא הדין תוב : ולא ירבה : ולא יסגון ליה
נשין על תימנסרי דלא יטעיין ליביה וכספא ודהבא לא יסגי
ליה דלא יתרודם ליביה לחדא וימרד באלקא שמיא : והיה :
ויהי אין נייח הוא במצוותא דאורייתא יתיב לרחצן על
כורסי מלכותיה ויכתבון ליה סבייא ית פרשגן אורייתא
הדא על סיפרא מן קדם כהנייא דמן שיבט לוי : והיתה :
ותהי גביה ויהי קרי ביה כל יומי חייו מן בגלל דיליף ל
למידחל מן קדם י"י אלקיה למינטר ית כל פתגמי אורייתא
הדא וית כל קיימיא האילין למעבדהון : לבלתי : מטול
דלא יתרם ליביה יתיר מן אחוי ומטול דלא יסטי מן תפקדתא
לימינא ולשמאלא מן בגלל דינגוד יומין על מלכותיה הוא
ובנוי בגו ישראל : לא יהיה : לא יהי לכהניא
דמן שיבט לוי חולק ואחסנא עם אחוי קורבניא דיי ב
באחסנתהון יכלון : ונחלה : ואחסנת חקיל וכרם לא
תיהי ליה בגו אחוי עשרין וארבע מוהבתא דכהונתא די
הב ליה י"י הינון אחסנתיה היכמא דמליל ליה :
וזה יהיה : ודין יהי חולקא דחמי לכהניא מן עמא מלות
דבחי דיבחין אין תור אין אימר ויתנון לכהנא אדרעא דימינא
ולוחא ארבעא וליחיא דרקיתא וקיבתא : ראשית :
שירוי עיבורכון חמרכון ומשחכון ושירוי גיזת ענכון
כמיסת קמורא תיתנון ליה : כי בו : מטול דביה
אתרעי י"י אלקכון מכל שיבטיכון למיקום לשמשא בשמא
דיי הוא ובנוי כל יומיא : וכי יבוא : וארום
ייתי ליואה מחדא מן קרויכון מן כל ישראל דהוא דייר תמן
וייתי בכל כרוך דנפשיה לאתרא דיתרעי י"י :
ושרת : וישמש בשום מימרא דיי אלקיה היך כל אחוי ליואי
דמשמשין תמן קדם י"י : חלק : חולק כל קבל חולק בשוה
ייכלון בר ממותרי קורבניא דייכלון כהניא דאורית להון

אלעזר ואיתמר אבהתהון ; כי אתה ; ארום אתון ע
עלין לארעא דיי׳ אלקכון יהיב לכון לא תילפון למעבד
כריחוקי עממיא האינון ; לא ימצא ; לא ישתכח
בכון מעברין בניהון ובנתיהון בנורא לא קסומי קוסמין
ולא חדודי עננין ולא נטורי נחשין ולא חרשין ; וחבר ;
ומחברין ומסרין חיוין ועקרבין וכל מיני רחשין ושאולין
אובא עואה ומדכר ידוע ותבע מן מיתא ;
כי תועבת ; ארום מרחק קדם יי׳ כל עביד אילין
ומטול תועבתא האילין יי׳ מתריכיהון מן קדמכון ;
תמים ; שלמין תהון בדחלתא דיי׳ אלקכון ; ..
כי הגוים ; ארום עממיא האילין דאתון ירתין
למירות יתהון לחדודי עננא ולקסומי קוסמיא צייתין
ואתון לא כוותהון אלהין כהניא שיילי אוריא ותומיא
ונביא תריצא יהב לכון יי׳ אלקכון ; נביא ; נביא
מביניכון מן אחוכון דדמי לי ברוח קודשא יקים לכון
יי׳ אלקכון מיניה תקבלון ; ככל ; ככל דשאלתון מן
קדם יי׳ אלקכון בחורב ביומא דאתכנשו שבטיא ל
לקבלא אורייתא למימר לא נוסיף למשמע ית קל
דיבורא מן קדם יי׳ אלקנא וית אישתא רבתא הדא לא
נחזי תוב דלא נמות ; ויאמר ; ואמר יי׳ לי א
אתקינו מה דמלילו ; נביא ; נביא אקים להון
מבני אחוהון דרוח קודשא ביה כוותך ואיתן פיתגמי
נבואתי בפמיה וימלל עמהון ית כל דאפקדיניה ;
והיה ; ויהי גברא דלא יקבל פיתגמי נבותי דימלל
בשמי מימרי יתבע מיניה ; אך ; ברם נבי ש
שיקרא דירשע למללא פיתגמא בשמי ית דלא פקידתיה
למללא ודי ימלל בשום טעוות עממיא ויתקטל נביא
ההוא בסייפא ; וכי ; וארום תימרון ברעיונכון
היכדין נידע ית פיתגמא דלא מלליה יי׳ ; אשר ;
מה דימלל נבי שיקרא בשמא דיי׳ ולא ייתי פיתגמא ולא

יתקיים

יתקיים הוא פתגמא דלא מלליה ה' בזדנותא מלליה נביא
שיקרא לא תידחלון מיניה ׃ כי יכרית ׃
ארום ישיצי ה' אלהכון ית עממיא דה' אלהכון יהיב לכון
ית ארעהון ותירתונון ותיתבון בקירויהון ובבתיהון ׃
שלש ׃ תלת קירוין תפרשון לכון בגו ארעכון דה' אלהכון
יהיב לכון למירתה ׃ תכין ׃ תכוונון לכון אורחא ׃
ותתלתון ית תחום ארעכון דיחסנכון ה' אלהכון ויהי
למערוק לתמן קטולא ׃ וזה ׃ ודין הילכת קטולא
דיערוק לתמן וייחי דיקטול ית חבריה בלא מתכוין ליה
והוא לא נטר ליה סנא מאיתמלי ומדקדמוי ׃ ואשר ׃
ומאן דעליל עם חבריה בחורשא למקטע קיסין ותידחף
אידיה בסיקוריא למקטע קיסא וישמוט פרזלא מן קתא
וישכח ית חבריה וימות הוא יערוק לחדא מן קירויא
מגזמנייא האילין וייחי ׃ פן ׃ דילמא ירדוף תבע אדמא
בתר קטולא ארום ירתח עלוי ליביה בעקתיה וידבקיה
ארום תסגי אורחא ויקטליניה נפש וליה לא אית חובת
דין דקטול ארום לא סני הוא ליה מאיתמלי ומדקדמוי ׃
על כן ׃ בגין כן אנא מפקיד לכון למימר תלת קירוין
תפרשון לכון ׃ ואם ירחיב ׃ ואין יפתי
ה' אלהכון ית תחומכון היכמא דקיים לאבהתכון ויתן
לכון ית כל ארעא דקיים לאבהתכון ׃ כי תשמור ׃
ארום תינטרון ית כל תפקידתא הדא למעבדה דאנא
מפקדכון יומא דין למירחם ית ה' אלהכון ולמהך באורחן
דתקנן קדמוי כל יומיא ותוספון לכון תוב תלת קירוין על
תלת אילין ׃ ולא ישפך ׃ ולא אתשד אדם זכאי בגו ארעכון
דה' אלהכון יהיב לכון אחסנא ויהי עליכון חובת דין קטולא ׃
וכי ׃ וארום יהי גבר סני לחבריה ויכמון עליה בטומריא
ויקום עלוי ויקטליניה נפש וימות ויערוק לחדא מן ק
קירויא האילין ׃ ושלחו ׃ וישדרון חכימי קרתיה וידברון
יתיה מתמן וימסרון יתיה ביד תבע אדמא ויתקטיל ׃

ולא ׃ ולא תיחוס עיניכון עלוי ותפלון שדי דם זכאי
מישראל וייטב לכון ׃ לא תסיג ׃ לא תשנון
תחום חבריכון דתחמון קמאי באחסנתכון דתחסנון
בארעא דיי' אלקכון יהיב לכון למירתה ׃ לא יקום ׃
לא יתקיים סהדן חד בגבר לכל סורחן נפש ולכל חוב
ממון ולכל חטא דיחטי ברם על מימר דיי' הוו למתפרנס
על עוברא על מימר סהיד חד ומאי למיכפור ית מה
דסהיד עלוי ועל מימר תרין סהדין או תלתא סהדין
יתקיים פיתגמא ׃ כי יקום ׃ ארום יקומון
סהדין שקרין בבר נש לאסהדא ביה סטיא ׃ ועמדו ׃
ויקומון תרין גברין דילהון תיגרא קדם יי' קדם כהניא
ודייניא דיהון ביומיא האינון ׃ ודרשו ׃ ויתבעון ד
דייניא לסהדין דאזמין יתהון עבדוי והא סהדו דשקר
בפום סהדין שיקרא אסהידו באחוהון ׃ ועשיתם ׃
ותעבדון להון היכמא דחשיבו למעבד לאחוהון ותפלון
עביד דביש מביניכון ׃ והנשארים ׃ ורשיעיא
דאשתיירון ישמעון וידחלון ולא יוספון למעבד תוב
כפיתגמא בישא הדין ביניכון ׃ ולא ׃ ולא תיחוס
עיניכון נפשא חולף נפשא דמי עינא חולף עינא דמי
שינא חולף שינא דמי ידא חולף ידא דמי ריגלא חולף
ריגלא ׃ כי תצא ׃ ארום תיפקון
לסדרי קרבא על בעלי דבביכון ותיחמון סוסון ורתכין
עמין גיותנין ועירתנין אלואין מינכון לא תידחלון מ
מנהון ארום כולהון חשיבן כסוסיא חד וכרתכא חד
קדם יי' אלקכון דמימריה בסעדכון דאסקכון פריקין
מארעא דמצרים ׃ והיה ׃ ויהי בזמן דאתון קריבין
לאגחא קרבא ויתקרב כהנא וימלל עם עמא ׃ ואמר ׃
ויימר להון שמעו ישראל אתון מתקרבין יומא דין לסידרי
קרבא על בעלי דבביכון לא יזוח ליבכון לא תידחלון ולא
תירתתון ולא תתירעון מן קדמיהון ׃ כי ה' ׃ ארום

ה' אלהכון שכינתיה מדברא קדמיכון לאגחא מטולכון עם
בעלי דבביכון ולמפרק יתכון : ודברו : וימללון
סרכיא עם עמא למימר מן גברא דיבנא ביתא חדתא
ולא קבע ביה מזוזתא לשכללותיה יהך ויתוב לביתיה דלמא
יגרום ליה חובא ויתקטל בקרבא וגבר חורן ישכללוניה :
ומי : ומן גברא דנצב כרמא ולא פרקיה מן כהנא
ואחליה יהך ויתוב לביתיה דלמא יגרום ליה חובא דלא
פרקיה ויתקטל בקרבא וגבר חורן יחליניה : ומי :
ומן גברא דקדיש איתתא ולא נסבה יהך ויתוב לביתיה
דלמא יגרום ליה חובא דלא חדי באיתתיה ויתקטל בקרבא
וגבר חורן יסבינה : ויספו : ויוספון סרכיא למללא
עם עמא ויימרון מאן הוא גברא דדחיל מחוביה ולביה
תביר יהך ויתוב לביתיה דלמא יתקבלון אחוי בחוביה
ויתבר ליבהון היך ליביה : והיה : ויהי כד פסקין ל
למללא עם עמא וימנון רברבני חילין ברישׁ עמא :
כי תקרב : ארום תקרבון לקרתא לסדרא עלה
סדרי קרבא ותשדרון לוות חילין למיקרי לה לשלם :
והיה : ויהי אין מילין דשלם תתיב לכון ותפתח לכון
פילוותה ויהי כל עמא דישתכח בה יהון למסקי מיסין ו
ויפלחונכון : ואם : ואין לא תשלים עמיכון ותעביד
עמיכון קרב ותקפון עלה : ונתנה : וימסרינה יי
אלהכון בידכון ותמחי ית כל דכורה לפתגם דחרב :
רק : לחוד נשיא וטפליא ובעירא וכל די יהי בקרתא כל
עדאה תבזון לכון ותיכלון ית עדי סנאיכון די יהב
יי אלהכון לכון : כן תעשה : היכנא תעבדון לכל ק
קירויא דרחיקן מינכון לחדא דלא מקרוי שבעתי ע
עממיא האילין הינון : רק : לחוד מקירוי עממיא
האילין די יי אלהכון יהב לכון אחסנא לא תקיימון כל נ
נשמא לא לעבדין ולא לאמהן : כי החרם : ארום
גמרא תגמרינון חיתאי ואמוראי כנענאי ופריזאי וחוואי

וכפסוו היכמא דפקידכון יי אלקכון : למען : מן
בגלל דלא ילפון יתכון למעבד ככל מרחקתהון דעבדו
לטעוותהון ותחובון קדם יי אלקכון : כי :
תצור : ארום תקפון על קרתא כל יומי שבעתא :
לאגחא קרבא עלה למכבשא בשבתא לא תחבלון ית
אילניהא לאושטא עלוי מן דפרזלא ארום מפירוי ת
תיכלון ויתיה לא תקוצון ארום לא כבר נש אילן דאנפי
ברא למטמרא מקדמיכון בציירא : רק : להוד אילן
דתינדעון ארום לא אילן עביד פירי מיכל הוא יתיה
תחבלון ותיקטעון ותיבנון קרקומין על קרתא מרדא
דעבדא עימכון קרבא עד דתיכבשונה : ״
כי ימצא : ארום ישתכח קטילא בארעא דלא טמיע
במגרא בארעא דיי אלקכון יהיב לכון למירתה רמי ״
ולא צליב בקיסא בחקלא ולא טאיף על אנפי מיא לא ״
אשתמודע מן קטליה : ויצאו : ויפקון מבי דינא
רבא תרי מן חכימייך ותלת מן דיינך וימשחון מארבע
טריגונין ית קירווין דבחזרנות קטילא : והיה :
ויהי קרתא דקריבא לקטילא אתחשדו וסבי בי דינא
רבא מפטרין ויסבון חכימי סבי קרתא ההיא עגלת
בר תורין דלא עורובין בה שתא דלא אתפלח בה
ולא נגדת בניר : והורידו : ויחתון חכימי קרתא ההוא
ית עגלתא לחקיל בייר דלא יתעביד ביה פולחן ארעא
ולא יזדרע ויתקין תמן ית עגלתא בקופיץ מבתרהא
במציע חקלא : ונגשו : ויקרבון כהנא בני לוי ״
ארום בהון אתרעי מימרא דיי אלקכון לשמשותיה ולברכא
ית ישראל בשמיה ועל מימר פמהון יהי מיתדן כל דין ״
וכל מכתש צורעא למסגר ולמחלט : וכל זקני : וכל ח
חכימי קרתא ההיא דקריבין לקטילא ישזגון ית ידיהון
על עגלתא דנקיפא בחקלא : וענו : ויתיבון ו
וימרון גלי קדם יי דלא אתא לידינן ופטרניה מן דשדא

ית

ית אדמא הדין ועינינא לא חמון ׃ כפר ׃ כהניא
אמרין כפר לעמך ישראל דפרקת יי ולא תשוי חובת
אדם זכאי בגו עמך ישראל וגלי מן קטליה ומתכפר
להון על דמא ומן יד נפקין נחיל דמורנין מגו פרתה
דעגלתא נגדין ואזלין עד אתרא דקטולא תמן ואחדין
עלוי ומחדין בי דינא יתיה ודיינין יתיה ׃ ואתה ׃
ואתון בית ישראל תפלון אשדי דם זכאי מביניכון
ארום תעבדון דכשר קדם יי ׃ ׃ ׃

פרשה תצא ׃ ׃

כי תצא ׃ ארום תיפקון לסדרי קרבא על בעלי דבביכון
ומסרינון יי אלקכון בידכון ותשבי שבייתא
מנהון ׃ וראית ׃ ותחמון בשבייתא איתא שפירת
ריוו ותתרעון בה ותסבונה לכון לאינתו ׃ והבאתה ׃
ותעלינה לגו ביתך ותספר ית מזייא דרישא ותיצמי ית
טופרייא ׃ והסירה ׃ ותשני ית כסות שבייתא מינה
ותטבלינה ותגיירינה בביתך ותיבכי על טעוות בית
איבא ואימא ותשהי תלת ירחין דיתידעון היא מעברא
ומן בתר כדין תיעול לוותה ותפרין יתה ותהווי לך לאינתו ׃
והיה ׃ ויהי אין לא תתרעי בה ותפטרינה לבלחודה
בגיטא וזבנא לא תזבנינה בכספא לא תיתגר בה בתר
דשמשת עמה ׃ כי תהיין ׃ ארום תהווין
לגבר תרתין נשין חדא רחימתא ליה וחדא סניתא ליה
וילדן ליה בנין רחימתא וסניתא ויהי ביר בוכרא לסניתא ׃
והיה ׃ ויהי ביום אחסנותיה ית בנוי ית ניכסין דיהי
לה לית ליה רשו למיתן חולק בכורותא לבר רחימתא ׃

על אנפי בר רחימתא דהוא בוכרא : כי את : ארום ית
בוכרא בר סניתא יהודע לכולא דהוא בוכרא למיתן ליה
תרין חולקין בכל מה דמשתכח גביה ארום הוא שירוי
תוקפיה ליה חזיא בכירותא : כי יהיה :
ארום יהי לגבר בר סורהבן ומריד דליתוי מקבל למימר
דאבוי ולמימר דאימיה ומכסנן יתיה ולא מקבל אולפן
מנהון : ותפשו : ויחדון ביה אבוי ואימיה ויפקון
יתיה לקדם חכימי קרתא לתרע בי דינא דבאתריה :
ואמרו : ויימרון לחכימי קרתא עברינן על גזירת מימר
דה' בגין כן אתיליד לנא ברא דין דהוא סורהבן ומריד
ליתוי ציית למימרנא גרגרן בבישרא ושתאי בחמרא :
ורגמוהו : ויהי אין רחיל ומקביל עלוי אולפנא וביען
לקיימותיה מקיימינה ואין תאיב ומריד ואטלוניה
כל אינשי קרתיה באבנין וימות ותפלון עביד דביש
מביניכון וכל ישראל ישמעון וידחלון : וכי יהיה :
וארום אין יהוי בגבר חובת דין קטול ויתחייב ::
אטלות אבנין ובתר כדין יצלבון יתיה על קיסא :
לא תלין : לא תבית ניבלת גושמיה על קיסא ארום
מקבר תקברוניה ביומא ההוא ארום קילותא קדם
אלקא למצלוב גבר אלהן חובוי גרמו ליה ומן בגלל
דבדיוקנא דה' אתעבד תקברוניה עם מטמוע
שימשא דלא יקילון ברייתא ביה ולא תסאבון טבולת הון
דחייבא ית ארעכון דה' אלקכון יהיב לכון : לא :
לא תחמון ית תורא דאחוכון או ית אימריה טעיין :
ותפלגון דעתכון מנהון אתבא תתיבונון ליה : ואם :
ואין לא קריבא דעתא דאחוך עמך או לא חכימתיה ותכנשי נה
לגו ביתך ויהי מתפרנס גבך עד זמן דיתבע אחוך
יתיה ותתיבוניה ליה : וכן : והכדין תעביד לחמריה
והכדין תעביד לכסותיה והכדין תעביד לכל אבידתא
דאחוך די מתבדא מיניה ותשכחה ליתך רשו לכסאה

מינה

מניה ומכריז עלה ותהדרינה ; לא תראה ; לא תחמון
ית חמרא דאחוכון או תוריה רמאין באורחא ותכבשון ע
עיניכון מנהון מיקם תקימון עימיה ; לא יהיה ;
לא יהוון גוליין דציצית ותפילין דהינון תיקוני גבר
על איתא ולא יספר גבר שחייה ועריתיה ובי אנפוי
לאיתחמאה היך נשא ארום מרחק קדם ה' אלקכון הוא ;
כי יקרא ; אין איזדמן שרכפא דציפר דכי קדמך ב
באורחא בכל אילן או על ארעא גוזלין או ביעין ואימא
רביעא עלוי גוזלין או עלוי ביעין לא תיסב אימא ״
מעל בניא ; שלח ; מפטר תיפטור ית אימא וית
בניא תיסב לך מן בגלל דייטב לך בעלמא הדין ותורך
יומין בעלמא דאתי ; כי תבנה ; ארום תיבני
ביתא חדתא ותעביד תיאק גיפופין לאיגרך לא תגרמון
לאסתקפא חובת אדם קטול בביתך דילמא יפול דין
דחמי למיפל מיניה ; לא תזרע ; לא תזרעון כרמיכון
עירובין דילמא תתחייב יקידתא דמלעת זרעא דתזרעון
ועללת כרמא ; לא תחרוש ; לא תהוון רדין בתורא
ובחמרא ובכל ברייתא בתרין זינין קטירין כחדא ;
לא תלבש ; לא תהוון לבשין ומשתחנין בכסו דשיע ועזיל
וניז עמר וכיתן מערבין כחדא ; גדילים ; ברם
לאיצטולי כיתן חוטי ציציית מן עמר תהון ארשן למעבד
לכון על ארבע כנפי גולייתכון דתתעטפון בה ביממא ;
כי יקח ; ארום יסב גבר איתא בהולמנו ויעול עלה
ומבתר כדין יסנינה ; ושם ; וישוי בה ערד דמלין -
ויפק עלה טיב ביש ויימר ית איתתא הדא נסיבית ;
ושמשית עמה ולא אשכחית לה סהידוון ; ולקח ; ויסבון
אבוהא דעולימתא ואימה רשו מבי דינא ויסקון ית שושיפא
בהדי סהידוון דעולימתא לות חכימי קרתא לתרע בי
דינא ; ויאמר ; ויימר אבוהא דעולימתא לחכימיא ית
ברתי יהבית לגברא הדין ומן בתר דשמיש עמה סנא

ליה : והנה : והא הוא שוי ערד דמילין למימר
לא אשכחית לברתך סהידון ואילין סהידוי ברתי ויפרסון
שושיפא קדם חכימי קרתא : ולקחו : ויסבון חכימי
קרתא ההיא ית גברא וילקון יתיה : וענשו : ויגבון
יתיה מאה סילעין דכסף ויתנון לאבוהא דעולימתא ארום
אפיק טיב ביש על בתולתא כשרא דישראל וליה תהי ל
לאינתו לית ליה רשו למיפטרה כל יומוי : ואם אמת :
ואין קשוט הוה פיתגמא הדין לא הישתכחו סהדוון ל
לעולימתא : והוציאו : ויפקון ית עולימתא לתרע
בית אבוהא ויאטלונה אינשי קרתא באבניא ותמות
ארום עבדת קלנא בישראל לאפקא שום דזנו על בית
אבוהא ותפלון עביד דביש מביניכון : כי ימצא :
ארום אין משתכח גבר משמש עם איתתא איתת
גבר חורן ויתקטלון אוף תרויהון גברא דמשמש עם
איתתא ואיתתא ואפילו אין מעברא לא תשהונה עד
דתיליד אילהין בהיא שעתא תקטלונון בשינוקא דסודר
ותפלון עביד דביש מישראל : כי יהיה : ארום תהוי
עולימתא בתולתא מיקדשא לגבר וישכחינה גבר חורן
בקרתא וישמש עימה : והוצאתם : ותפקון ית ת
תרויהון לתרע בי דינא דבקרתא ההיא ותאטלון יתהון
באבניא וימותון ית עולימתא מן בגלל דלא פגנת
בקרתא וית גברא מן בגלל דשמיש עם איתת חבריה
ותפלון עביד דביש מביניכון : ואם בשדה :
ואין בברא ישכח גברא ית עולימתא דמיקדשא ויתקיף
בה גברא וישמש עימה ויתקטל גברא דשמש עימה
בלחודוי : ולנערה : ולעולימתא לא תעבדון מ
מידעם ביש לית לעולימתא דין קטול אילהין גברא י
יפטירונה מינה בגיטא ארום היכמא דיכמון גבר
על חבריה ויקטליניה נפש היכדין פיתגמא הדין :
כי בשדה : ארום בברא אשכחה פגנת ע

עולימתא

עולימתא דמיקדשא ולא אזדמן פריק לה : כי ימצא :
ארום ישכח גבר עולימתא בתולתא דלא מיקדשא ויחוד
בה וישמש עימה ומשתכחין : ונתן : ויתן גברא
דשמיש עימה לאבוהא דעולימתא דמי בהתה חמשין
סלעין דכסף וליה תהי לאיתו חולף דעניה לית
ליה רשו למיפטרה בגיטה כל יומוי : לא יקח : לא
יסב גבר ית איתתא דאניס או דשרגג אבוי כל דכן
איתת אבוי ולא יגלי כנפא דגלי אבוי : לא יבא :
לא ידכי דמתרס ודפסיק גידא למיסב איתא מקהל
עמא דה' : לא יבוא : לא ידכי דמתיליד מן זנו
דביה מומא בישא דאתיהיב בעממיא חילוניי למיסב
איתא כשרא מקהל עמא דה' : לא יבוא : לא ידכון
דכורי עמונאי ומואבאי למיסב איתא מקהל עמא -
דה' ברם דר עשיראי לא ידכי למיסב איתא מקהל
עמא דה' עד עלמא : על דבר : על עיסק דלא
זמינו לכון בלחמא ובמוי באורחא במיפקכון ממצרים
ודאוגר לכון ית בלעם בר בעור מן פתור חלמיא ד
דאתבניא בארע ארם דעל פרת למילט יתכון :
ולא אבה : ולא צבי ה' אלקכון לקבלא מן בלעם והפך
ה' אלקכון בפומיה מילכון ית לווטין לבירכן ארום
רחימכון ה' אלקכון : לא תדרש : לא תתבעון
שלמהון וטבהון כל יומיכון דאפילו מתגיירין סנא ב
נטיר בליבהון עד עלמא : לא תתעב : לא תרחקון
אדומאה דאתי לאתגיירא ארום אחוכון הוא לא תרחקון
מצראה דאתי לאתגיירא ארום דיירין הויתון בארעהון :
בנים : בנין דאתילדין להון דר תליתאי ידכון למיסב
איתא מקהלא דה' : כי תצא : ארום תפקון משריין
על בעלי דבביכון ותסתמרון מכל פתגם דביש מפולחנ
נוכראה וגלוי ערייתא ושדיות אדם זכאי : כי יהיה :
ארום יהי בך גבר דלא יהי דכי מקריות הרהור

לילייא ויפוק למיברא למשריתא לא ייעול למצוע משריתא ׃
ויד ׃ ואתר מזמן יהוי לך מברא למשריתא ותפוק תמן
מוי דריגלך ׃ ויתד ׃ וסיכא תהוי קביעא לכון על
מאני זיינכון אתר דתיסרון סייפיכון ותהווי חפיר בה
ותיפני תמן ותתוב ותכסי ית רעייך ׃ כי ׃ ארום
ײ׳ אלקכון שכינתיה מהלכא במציע משריתכון לשיזבו תכון
ולמימסר סנאיכון בידיכון בגין כן תהי אתר משרייכון
קדישא ולא יתחמי בכון קלנא דמידעם דלא יסלק שכינתי
מביניכון ׃ לא תסגיר ׃ לא תימסור ערלאה ביד
פלחי טעותיה דאישתיזב גביכון למהוי תחות טלל
שכינתי דמשום היכנא ערק מן פולחן טעותיה ׃
עמך ׃ עמכון יתיב ונטיר מצוותא בכנישתכון אולפן
ותניה אורייתא קבעו ליה מדרשא באתרא דיצבי בחדא
מן קרויכון מתעסקין עימיה כד ויטב ליה לא תונוניה
במילין ׃ לא תהיה ׃ לא תפסון בנתיכון למהוי נ
נפקת ברא ולא יתפס גברא בר ישראל ית גרמיה
בזנו ׃ לא תביא ׃ לא תעלון אגר מוהבת מטעיתא
ופירוג דכלב לדרגא בבי מוקדשא דײ׳ אלקכון לכל נ
נדרא כל דכן לשאר קורבניא ארום מרחק קדם ײ׳
אלקכון אוף תרוויהון ׃ לא תשיך ׃ לא תרבי מדילך
לחברך על מזפו דיזופך לא על מזפו דכסף ומזפו
דמיכלא ולא על מזפו דכל מידעם דמיתרבי ׃
לנכרי ׃ לבר עממין תיזוף מיניה בריביתא ולאחוך
לא תיזוף מיניה בריביתא מן בגלל דיברכינך ײ׳ א
אלקך בכל אושטות ידך על ארעא דאנת עליל לתמן
למירתה ׃ כי תדור ׃ ארום תידרון נדרא קדם
ײ׳ אלקכון לא תוחרון לשלמותיה תלת חגין ארום מ
מתבע יתבעיניה ײ׳ אלקכון מנכון וכקורבני לא יהי
תוב ופסולא דכה פתוק מרי עלמא קאי אלא יהי בך
חובת עיכוב נדרא ׃ וכי תחדל ׃ וארום תמנע ען

מלמידר

מלמידר לא יהי בכון חובא ; מוצא ; מומתא דתיפוק
מן שפוותכון תקימון מצוותא דכשרין לאתעבדא ״
תעבדון ודלא כשרין לאתעבדא לא תעבדון והיכמא
דנדרתון תשלמון חטאתא ואשמא עלוון ונכסת קודשיא
תקרבון קדם יי אלקכון ונסבתא תיתון ובדק בית
בית מוקדשא דמליליתון תיתנון ולעניי צדקתא מה
דאמרתון בפומכון ; כי תבא ; ארום תיעול ״
למיסב אגרא כפעל בכרמא דחברך ותיכול כרעוות
נפשך עד דתיסבע ולות צנך לא תתן ; כי תבא ;
ארום תיעול למיסב אגרא כפעל בקמתא דחברך
ותיקטוף פירוכין בידך ומגלא לא תרים על קמתא
דחברך ; כי יקח ; ארום יסב גבר איתא ויבעול
עלה ויהי אין לא השכחת רחמין בעינוי ארום אשכח
בה עבירת פתגם ויכתוב לה ספר תירוכין קדם
בי דינא ויתן בידהא ויפטור יתה מביתיה ; ויצאה ;
ותפוק מביתיה ותהך ותהי לגבר חורן ; ושנאה ;
ואכריזו עלה מן שמייא דיסנינה גברא בתראה ויכתוב
לה ספר תירוכין ויתן בידהא ויפטור יתה מביתיה
או ארום ימות גברא בתראה דנסבה ליה
לאינתו ; לא יוכל ; לית ליה רשו לבעלה קדמאה דפטרה
מן שירויה למתוב למסבה למהוי ליה לאינתו מן בתר
דאסתאבת ארום מרחקא היא קדם יי ולא מרחקין ב
בנהא דתיליד מינה ולא תחייב חובת מותנא ית ארעא
דיי אלקכון יהיב לכון אחסנא ; כי יקח ; ארום
יסב גבר איתא חדתא בתולתא לא יפוק בחילא דלא יעבר
עלוי כל מידעם בויש פני יהי בביתיה שתא חדא ויחד
עם אינתתיה דנסיב ; לא יחבל ; לא ימשכן גבר
ריחיא ורכבא ארום צורכי דבהון מתעבד מזון לכל
נפשא הוא ממשכן ולא יהוי גבר אסר חתנין וכלין בחרשין
ארום נפשא דעתיד למיפק מנהון הוא מחבל ;

כי ימצא ׃ ארום ישתכח בר נש גניב נפש מאחוי מבני ישראל
ויעביד ביה פרקמטיא ויזבניניה ויתקטל גברא ההוא ־
בשינקא דסודרא ותבלון עביד דביש מבינך ׃ השמר ׃
אסתמרון דלא למקטוע בשרין דביה בהקי אלהין למינטור ו
לחדא ולמעבד כבני מכתש צורעתא ומכתש נתקא כבני ־
מסאבין לבני דביה הי ככל מה דילפון יתכון כהנא דמן ־
שבטא דלוי היכמא דפקידתינון תנטרון למעבד ׃ זכור ׃
הוון דכירין דלא למיחשד חד בחבריה דלא ילקי הוו דכירין מה
דעבד יי׳ אלקכון למרים דחשדת למשה במלתא דלא הות
ביה ולקת בצורעא ואתעכבת במדברא במיפקכון ממצרים ׃
כי תשה ׃ ארום תוזפון בחבריכון מוזפין דמידעם לא תיעול
לביתיה למשכונה משכוניה ׃ בחוץ ׃ בשוקא תקום וגברא
דאוזפת מוזפי ביה יפיק לך ית משכונא לשוקא ׃ ואם ׃
ואין גבר מסכין הוא לא תבית ומשכוניה גבך ׃ השב ׃
אתבא תתיב ליה ית משכונא כד מטמוע שמשא ויגני
בקלופקריה ויברכינך ולך תהי זכו דסהיד עלך שמשא
קדם יי׳ אלקך ׃ לא תעשוק ׃ לא תשלוטון חבריכון
ולא תשבקון סוטריה דאגירא ענייא ומסכינא מן אחיכון או מן
גיוריכון דאתגיירין בקורייכון בקרייכון ׃ ביומו ׃ ביומיה
תפרע ליה סוטריה ולא תטמוע עלוי שמשא מטול דעניא הוא
ומטולתיה הוא סבר לקיימא ית נפשיה ולא יקבול עלך קדם
יי׳ ויהי בך חובא ׃ לא יומתו ׃ לא יתקטלון אבהן לא ב־
בסהדות ולא בחובי בנין ובנין לא יתקטלון לא בסהדות ולא
בחובי אבהן איש בחובי על סהדין כשרין יתקטלון ׃ לא תטה ׃
לא תצלון דין גיורא ויתמא ולא ימשכן חד מנכון כסו דארמלתא
דלא יקומו שיבבן בישין ויפקון עלה טיב ביש כד תהדרון משכונא
לה ׃ וזכרת ׃ ותהוון דכירין ארום משעבדין הוויתון בארעא
דמצרים ופרק יתכון מימרא דיי׳ אלקכון מתמן בגין כן ־
אנא מפקיד לכון למעבד ית פתגמא הדין ׃ כי תקצר ׃
ארום תחצדון חצדכון בחקליכון ותתנשון עומרא בחקלא לא

תתובון

תשבקון למיסביה לגיורא ליתמא ולארמלא יהי מטול דיברכ כון
מימרא דיי אלקכון בכל עובדי ידיכון ׃ כי תחבט ׃
ארום תחבטון זיתיכון לא תבקרון מן בתריכון לגיורא
ליתמא ולארמלא יהי ׃ וזכרת ׃ ותהוון מדכרין ארום
משעבדין הויתון בארעא דמצרים בגין כן אנא מפקיד
לכון למעבד ית פתגמא הדין ׃ כי יהיה ׃ ארום יהי
תיגרא בין תרין גובריא ויתקרבון לות דינא וידונון יתהון
ויכרעון לזכותי ית זכאה ולחובא ית חייבא ׃ והיה ׃
ויהי אין אתחייב למלקי חייבא וירבעיניה דיינא וילקיניה
קדמוי כמיסת חיוביה בדיניה ׃ ארבעים ׃ ארבעין
ילקיניה ובחסיר חד ילקיניה לא ישלים דילמא יוסיף למלקייה
על תלתין ותשע אילין מלקות יתיר ויסתכן ולא יתבזי מ
אחוך ואנת חמי ליה ׃ לא תחסום ׃ לא תיזמון פם
תורא בשעת דרכיה ברם יבימתא דאיתרעת קמי לקי
שיחנא ודלי חמי לא תזמוונה ליה ׃ כי ישבו ׃
כד דיירין בעלמא הדין שעתא חדא אחין מן איבא דאוחדין
באחסנתא לא תהוי איתת שכיבא הפקירא בשוקא לגבר
חילונאי יבמה יעול עלה ויסבינה ליה לאיתו וייבם יתה ׃
והיה ׃ ויהי בוכרא דתליד יקום באחסנתא על שום אחוי
שכיבא ולא יתמחי שמיה מישראל ׃ ואם לא ׃ ואין לא
יצבי גברא למיסב ית יבימתיה ותיסק יבימתיה לתרע
בי דינא קדם חמשא חכימין ויהון תלתא לדיינין ותרין לסהדין
ותימר בלישן בית קודשא קדמיהון מסרב יבמי למיקמא
לאחוי שמא בישראל לא צבי ליבמותי ׃ וקראו ׃ ויקרון ליה
חכימי קרתיה וימללון עימיה מילכא קשוטא ויקום בבי דינא
ויימר בלישן בית קודשא לא רעינא למיסבה ׃ ונגשה ׃
ותתקרב יבימתיה לוותיה לקדם חכימיא ויהי נעיל בריגלא
ימינא דיבמא סנדלא דליה עקיבא דחייט בשנצי ובפום
סנדלא שנצי קטירן ויחדס ריגליה בארעא ותקום איתתא
ותשרי שנצי ותשלוף סנדליה מעילוי ריגליה ומן בתר כדין

כי תבצר ׃

תרוק קדמוי רוקא נפישא דמתחמי לחכימיא ותתיב ,
ותימר כדין חמי למעבד לגברא דלא יבני ית ביתא
דאחוי : ונקרא , וכל דקיימין תמן יכרזון עלוי ויקרון
שמיה בישראל שליף סנדלא : כי ינצו ,
ארום מתנצין בני נשא כחדא גבר וחבריה ותתקרב
איתת חד מנהון לשיזבא ית בעלה מיד מחהו ותושיט
ידה ותתקיף בבית בהתתיה : וקצתה : ותקטעון
ית פיסת ידה לא תחוס עיניכון : לא יהיה ,
לא יהוי לכון בכיסיכון מתקלין דנכיל מתקלין רברבין
למהוי זבין בהון ומתקלין זעירין למהוי מזבין בהון ;
לא יהיה : לא יהוי לכון בבתיכון מכלן דנכיל מכלן רברבין
למהוי זבין בהון ומכלן זעירין למהוי מזבין בהון ;
אבן : מתקלין שלמין ודקשוטין יהוי לכון מכלן
שלמין ומסחן דקשוט יהוי לכון מן בגלל דיסגון יומיכון
על ארעא דיי אלקכון יהיב לכון : כי תועבת : ארום
מרחק קדם יי אלקכון כל דעביד אילין ניכלוון כל ד
דעבד שיקרא בפרקמטיה : זכור : הוו דכירין
ית דעבדו לכון דבית עמלק באורחא במיפקכון ממצרים ,
אשר קרך : דארעו יתכון באורחא והוה קטיל בכון
כל דהוה מהרהר למסטי בתר מימרי היכן גובריא דשבט
דבית דן דהוה בידיהון פולחנא נוכראה והוה ענני כ
פלוט יתהון ודבית עמלק מקבלין יתהון וקטעין בית ג
גבריהון ושדיין לעילא ואתון בית ישראל הויתון לעיין
ומשלהיין מסוגי שעבודא דמצראי ומן דלוחי גללי ימא
דעברתון במיצעיהון ולא דחלו בית עמלק מן קדם יי ;
והיה : ויהי כד יניח יי אלקכון לכון מן כל בעלי ד
דבביכון מן חזור חזור בארעא דיי אלקכון יהיב לכון
אחסנא למירתה תמחון ית דוכרנא דעמלק מתחות שמיא
ואפילו ליומי מלכא משיחא לא תתנשי ,

והיה

והיה כי תבוא : והי ארום תיעלון לארעא דיי אלקכון
יהיב לכון אחסנא ותירתונה ותיתבון
בה : ולקחת : ותיסבון מן שירוי ביכוריא דאבשלין
מן שירויא כל איבא דארעא דיי אלקכון יהיב לכון ותשוון
בסלא ותהכון לארעא דיתרעי יי אלקכון לאשראה שכינתיה
תמן : ובאת : ותיעלון בסלא ובצנא וקיפוריא :
ותיעלון לות כהנא די יהוי ממני לכהין רב ביומיא האינון
ותימרון ליה מודינן יומא דין קדם יי אלהך ארום עלינן
לארעא דקיים יי לאבהתן למיתן לנא : ולקח : ויסב
כהנא ית סלא דביכוריא מן ידך ויניף וירים ויחית
ומבתר כדין יחתיניה קדם מדבחא דיי אלקכון : וענית :
ותתיבון ותימרון קדם יי אלקכון לארם נהריא נחת א
אבונן יעקב מן שירויא ובעא לאובדותיה ושיזביה מימרא ..
דיי מן ידוי ומבתר כדין נחת למצרים ואיתותב תמן ..
בעם זעיר והוה תמן לאומא רבא ותקיפא ומסגיא : ..
וירעו : ואבאישו לנא מצראי וענו יתנא ויהבו עלנא פולחן
קשיא : ונצעק : וצלינא קדם יי אלקנא דאבהתן וקביל
יי צלותנא וגלי קדמוי צערן ולעותן ודחקן : ויוציאנו :
והנפקנא יי ממצרים בידא תקיפא ובדרע מרממא :
ובחזונא רבא ובאתין ובתמהין : ויביאנו : ואעיל :
יתנא לאתרא הדין ויהב לנא ית ארעא הדין ארע דפירהא
שמינין כחלב וחלין כדבש : ועתה : וכדון הא אייתית
ית שירוי ביכורי איבא דארעא דיהב לי יי ותחתיניה קדם
יי אלקך ותסגוד קדם יי אלקך : ושמחת : ותחדי בכל
טבתא דיהב לך יי אלקך ולאנש ביתכון ותהון ותיכלון אתון
וליואי וגיורי דביניכון : כי תכלה : ארום
תשיצון לעשרא ית כל מעשר עללתך בשתא תליתאה דשמיטתא
ותיתבון מעשרא קמאה לליואי מעשרא תניינא הוא מעשר
מסכינא לגיוריא ליתמא ולארמלתא ויכלון בקרויך ויסבעון
ואמרת : ומעשר תליתאה תיסק ותיכול קדם יי אלקך ותימר

הא אפרשית קודשיא מן ביתא ולחוד יהבית מעשרא קמא
ללואי מעשרא תניינא לגיורי ליתמא ולארמלין הי ככל
תפקידתך דפקידתני לא עברית חדא מן פקודייך ולא
אנשיית : לא אכלית : לא אכלית בזמני אבלי מנה
ולא אפרשית מנה במסאב ולא יהבית מנה תכריכין
לנפש דמית שמעית בקל מימרא דיי אלקי עבדית כל מה
דפקידתני : אסתכי : ואודיק ממדור בית שכינת
קודשך מן שמיא וברוך ית עמך ית ישראל וית ארעא ד
יהבת לנא היכמא דקיימת לאבהתנו ארעא דעבדה
שמינן כחלב וחלין כדבש : היום :
יומא דין יי אלקכון מפקיד לכון למעבד ית קיימיא
האילין וית דיניא ותטרון ותעבדון יתהון בכל ליבכון
ובכל נפשכון : את יי : ית יי חטבתון חטיבה חדא
בעלמא ואמרין דהכין כת' שמע ישראל יי אלקנא יי חד
מטול למהוי לכון לאלקא ולמהך באורחן דתקנן קדמוי
ולמינטר קיימוי ופקודוי ודינוי ולמקבלא למימריה :
וי' : ומימרא דיי חטיב יתכון חטיבה חדא בעלמא
ואמר דהכין כתב מאן כוות עמך ישראל עם יחידאי
בארעא מטול למהוי ליה לעם חביב היכמא דמליל לכון
ולמינטר כל פקודוי : ולתתך : ולמנא יתכון רמין
ומשבחין על כל עממיא לרבו ולשום דיקר ולשבהורא
מטול למהוי עם קדיש קדם יי אלקכון היכמא דמליל
ויצו : ופקיד משה וסבי ישראל ית עמא למימר טורו ית
כל תפקידתא דאנא מפקיד לכון יומא : והיה : ויהי
ביומא דתעברון ית יורדנא לארעא דיי אלקכון יהיב לכון
ותקימון לכון אבנין רברבן ותשועון יתהון בגירין :
וכתבת : ותכתוב עליהון ית פתגמי אורייתא הדא
במעברכון מן בגלל דתיעלון לארעא דיי אלקכון יהיב לכון
ארעא דעבדה שמינן כחלב ועבדין דבש היכמא דמליל
יי אלקיה דאבהתכון לכון : והיה : ויהי ביום דתעברון

ית ירדנא תקימון ית אבניא האלין דאנא מפקיד יתכון
בטורא דעיבל ותשועון יתהון בגירא : ובנית : ותבנון
תמן מדבחא קדם יי אלהכון מדבח דאבנין לא תרים עליהון
פרזלא : אבנים : אבנין שלמן תבנון ית מדבחא דיי א
אלהכון ותסקון עלוי עלוון קדם יי אלהכון : וזבחת :
ותיכסון ניכסת קודשין ותיכלון תמן ותחדון קדם יי אלהכון :
וכתבת : ותכתבון על אבניא ית כל פיתגמי אורייתא ..
הדא כתב חקיק ומפרש מתקרי בחד לישן ומתרגם בשבעין
לישנין : וידבר : ומליל משה וכהניא בני
לוי עם כל עמא למימר צות ושמע ישראל יומא הדין
הויתון עמא קדם יי אלהכון : ושמעת : ותקבלון למימר
דיי אלהכון ותעבדון ית פיקודוי וית קיימוי דאנא מפקיד לכון
יומא דין : ויצו : ופקיד משה ית עמא ביומא ההוא למימר :
אלה : אלין שבטיא יקומון לברכא ית עמא על טורא דגריזים
כד תעברון ית ירדנא שמעון ולוי ויהודה ויששכר ויוסף ובנימין :
ואלין שבטיא יקומון על לווטיא בטורא דעיבל ראובן גד
ואשר וזבולן דן ונפתלי : וענו : ויכרזון ליואי ויימרון ..
לכל אנש ישראל בקלא רמא : ארור : שיתא שבטין
קמו על טורא דגריזים ושיתא על טורא דעיבל וארונא
וכהניא וליואי במציעא מברכיא הוון הפכין אפיהון ..
כלו קבל טורא דגריזים ואמרין בריך יהוי גברא דלא ..
יעבד צלם וצורה וכל דמו מה דמרחק קדם יי עובד
ידי אומן ולא ישוי בטומרא מלטטיא הוון הפכין אפיהון
כלו קבל טורא דעיבל ואמרין ליט יהוי גברא דיעבד צלם
וצורה וכל דמו מה דמרחק קדם יי עובד ידי אומן ושוי
בטומרא הוון עניין כולהון כחדא ואמרין אמן : ..
ארור מקלה : ליט דמזלזל ביקרא דאבוי ודאמיה עניין
כולהון כחדא ואמרין אמן : ארור מסיג : ליט דישני
תחומא דחבריה הוון עניין כולהון כחדא ואמרין אמן :
ארור משגה : ליט די יטעי אכסנאה באורחא דהוא מדמי

לסמיא הוון עניין כולהון כחדא ואמרין אמן :
ארור מטה : ליט דיצלי דין דגיר ייתם וארמלה הוון
עניין כולהון כחדא ואמרין אמן : ארור שוכב :
ליט דמשמש עם איתת אבוי ארום גלי כנפא דגלי אבוי
הוון עניין כולהון כחדא ואמרין אמן : ארור שוכב :
ליט דמשמש עם כל בעירא הוון עניין כולהון כחדא ו
ואמרין אמן : ארור : ליט דמשמש עם אחתיה ברת
אבוי או ברת אימיה הוון עניין כולהון כחדא ואמרין
אמן : ארור : ליט דמשמש עם חמותיה הוון עניין
כולהון כחדא ואמרין אמן : ארור מכה : ליט דמחי
חבריה בלישן תליתאי בטומרא הוון עניין כולהון כחדא
ואמרין אמן : ארור לוקח : ליט דמקבל שוחדא למקטל
בר נש למשדי אדם זכאי הוון עניין כולהון כחדא ואמרין
אמן : ארור : ליט : תרתיסרי שבטיא כל חד וחד
הוה אמר ברכתא בכללא ולווטיא בכללא מברכיא הוון
הפכין אפיהון לכל מולא ואולה כלו קבל טורא דגריזים
ואמרין בריך יהוי גברא די יקים ית פיתגמי אורייתא
הדא למעבדהון מלטטייא הפכין אפיהון כלו קבל טורא
דעיבל ואמרין ליט יהוי גברא דלא יקים ית פיתגמי
אורייתא הדא למעבדהון הוון עניין כולהון כחדא
ואמרין אמן פיתגמיא אילין אתאמרו בסיני ואתני
במשכן זימנא ואיתאמרון במישרי מואב תרתיסרי מילין
מן מילתא לכל שיבטא ועל כל פיקודא ופיקודא אתגזר
עלה תלתין ושית קיימין : והיה : ויהי :
אין קבלא תקבלון למימר דיי אלהכון למנטר ולמעבד
ית כל פיקודוי דאנא מפקיד לכון יומנא ויתנינכון
ייי אלהכון רמין ומשבחין על כל עממי ארעא : ובאו :
וייתון עליכון כל ברכתא האילין וידבקנכון ארום ת
תקבלון למימר דייי אלהכון : ברוך : בריכין אתון
בקרתא ובריכין אתון בחקלא : ברוך : בריכין

וולדי

וולדי מעיכון ופירי ארעכון בקרי תוריכון ועדרי ענכון ׃
בריך ׃ בריך סלי ביכוריכון וחלת שירוי עצוריכון ׃
בריך ׃ בריכין אתון במיעלכון לבתי מדרשכון ובריכין
אתון במיפקכון לפרק משיטכון ׃ יתן ׃ ישוי מימרה
דיי׳ ית בעלי דבביכון דקיימין לקובליכון למבאשא ית
תבירין קדמיכון באורחא חד יהון נפקין לוותכון לסדרי
קרבא ובשבעה אורחין שעיין יהוון ערקין מן קדמיכון ׃
יצו ׃ יתקיד יי׳ עמכון ית בירכתא באוצריכון ובכל
אושטות ידיכון ויבריכנכון בארעא דיי׳ אלקכון יהיב
לכון ׃ יקימך ׃ יקים יתכון מימר׳ דיי׳ קדמוי לעם קדיש
היכמה דקיים לכון ארום תיטרון ית פיקודי דיי׳ א
אלקכון ותהכון באורחן דתקנן קדמוי ׃ וראו ׃ ויחמון
כל עממי ארעא ארום שמא דיי׳ חקיק מזמן בתפילין
דעלך וידחלון מינך ׃ והותרך ׃ ויותירינכון מימ׳
דיי׳ לטבא בוולדי מעיכון ובוולדא דבעיריכון ובפירי
דארעכון על ארעא דקיים יי׳ לאבהתכון ׃ יפתח ׃ יי׳
ארבעה מפתחי בידי מרי עלמא דלא מסרינן ביד—א
דטיפסרא מפתחא דחייתא ודקבריא ודמזוני ודמיטרא
וכן אמר משה נבייא הכא יפתח יי׳ לכון ית אוצריה טבא
דעימיה בשמיא למיתן מטר ארעכון בזימניה בבכירה ובלקשיין
ולקוש בניסן ולברכא ית כל עובדי ידיכון ותוזפון לעממין
סגיאין ואתון לא תצטרכון למזופי ׃ ונתנך ׃ וימני
מימריה דיי׳ יתכון למלכין ולא להדיוטין ותהוון לחוד מ
מנטלין ולא תהוון למאיכין ארום תקבלון לפיקודוי דיי׳
אלקכון דאנא מפקיד לכון יומנא למיטר ולמעבד ׃
ולא תסור ׃ ולא תיסטון מכל פיתגמיא דאנא מפקיד
לכון יומנא לימינא ולשמאלא למהך בתר טעוות עממיא
למפלחהון ׃ והיה ׃ כד פתח משה נבייא
למימר פיתגמי אוכחותא האילין אתרגישת ארעא ושמייא
זעו שמשא וסיהרא קדרין וכוכביא כנשו זיוהון אבהת עלמא

צווחין מבית קבורתהון וכל בריתא שתקין ואילניא לא -
טלטיל נופיהון ענין אבהת עלמא ואמרין חבל על בנינן
כד יחובון וייתון עליהון לווטייא אילין היך יכלון לסוברת הין
ודילמא יעבד בהון גמר ולא תהי זכותנא מגנא עליהון ולא
יהוי גברא דיקום ויצלי ממטולהון ברת קלא נפלת מן שמי
מרומא וכן אמרת לא תדחלון אבהת עלמא דאפילו ם
פסקין זכותהון דכל דרא זכותהון לא פסקין וקיימא דקיימית
עמהון לא מבטלא ותהי מגנא עליהון ; עני משה נבייא
ואמר אף על גב דאנא מוכח יתהון על תנאה מתוכחין ואם
ויהי אין לא תקבלון למימרא דה' אלקכון דלא למיטר למעבד ית
כל פיקודוי וקיימוי דאנא מפקיד לכון יומא דין וייתון עליכון
כולהון לווטייא האילין וידבקונכון ; ארור ; ליטין אתון ב
קרתא וליטין אתון בחקלא ; ארור ; ליט סלי בכוריכון -
וחלת שירוי עצוותכון ; ארור ; ליטין וולדי מעיכון -
ופירי ארעכון בקרי תוריכון ועדרי ענכון ; ארור ;
ליטין אתון במיעלכון לבתי תיאטרוניכון וקורקסתהון למבטלא
פיתגמי אורייתא וליטין אתון במיפקכון לפרקמטייכון ;
ישלח ; יגרי מימרא דה' בכון ית מארתא לשיצאה ממונכון
וית ערבובא לערבבא שלמכון וית מזופיתא בכל אושטות
ידיכון דתעבדון עד דתישתצון ועד דתובדון בסרהוביא -
מן קדם בישות עובדיכון דשבקתון דחלתי ; ידבק ; -
ידבק מימרא דה' בכון ית מותא עד דישיצי יתכון מעילוי
ארעא דאתון עללין תמן למירתה ; יככה ; ימחי יתכון
מימרא דה' בשחפותא ובקדחותא ובאישא דגרמיא דלקא
מחיא ובחירהורי דלוחי ליבא ובשליפי חרבא ;
ובשידפונא ובירקונא דאכלא ירדפונכון על שווייכון
עד דתיבדון ; והיו ; ויהון שמיא דעילויכון הי
כנחשא דמזייע ולא מספקין לכון טלין ומיטרין וארעא ד
דתחותיכון הי כפרזלא דלא מזייע ולא מרטבא אילני ;
ואיספרמקי ואיבדי ירקי ; יתן ; יגרי ה' בתר מיטרין

דנחשין על ארעכון מטרא דמסקא אבקא ועפרא עלוי עלוכ
חקליכון מן שמיא יחות מורענא עליכון עד דתשתיצון :
יתנך ; ישוי יתכון מימרא דה' תבירין קדם בעלי דבביכון
באורחא חד תיפקון לקדמותהון לסודרי קרבא ובשבעתי ״
אורחן טעיין תהוון מפכין מן קדמיהון ותהוון לריחוק לכל
מלכוות ארעא ; והיתה ; ותהי נבילתכון משגרא למיכל
לכל עופא דשמיא ולבעירא דארעא ולית מניע יתהון מעלוי
נבילתכון ; יככה ה' ; ימחינכון מימר' דה' בשיחני דלקו
בהון מצראי ובטחוריא דמסמיין חזותא ובגרבא ובחיכוכא
דלא תיכלון לאיתסאה ; יככה ; ימחינכון מימרא דה'
בשווייתא דמטפשא מוקדא ובסמיותא ובשיעממות ליבא ;
והיית ממשש ; ותהון שבשין מילכא טבא לרווחי עקתכון
ולא יהוי בכון מחוי ; וגששא היכמא דמגשש סמיא בקיבלא
ולית לעדי אורחא למיחמי למכוונתהון באורחא ולא תצלחון
ית אורחתכון ותהוון ברם עשיקין ואניסין כל יומיא ולית
דפריק ; אשה ; איתא תקדש וגבר חורן ישמש עמה ביתא
תיבנון ולא תיתבו ביה כרמא תנצבון ולא תחליניה ; שורך ;
תוריכון יהון נכיסין ואתון חמיין ולא תיכלון מנהון חמריכון
יהוון אניסין מן קדמיכון ולא יתובון לכון ענכון מסירין
לבעלי דבביכון ולית לכון פריק ; בניך ; בניכון ;
ובנתיכון מסירין לעם חילונאי ועיניכון חמיין וחשכן ע
עליהון כל יומא ולית בידיכון עבדין טובין דתיתוקפן
ידיכון בצלו קדם אבוכון דבשמיא דיפרוק יתכון ; פרי ;
פרי ארעכון וכל ליעותכון יגמר עמא דלא חכמתון ותהון
ברם עשוקין ורציצין כל יומיא ; והיית ; ותהון מ
משתוין ממורענותא ומן מיחמי עיניכון דתחמון מ
תזועון ; יככה ; ימחינכון מימר' דה' בשיחנא בישא
על רכוביא מטול דאמיטתון לפירקי עבירתא ועל ״
שקייא דרהטו לה ואין לא תתובון לאורייתא לא תיכלון ל
לאיתסאה אלהין תלקון ביה מפרסת ריגליכון ועד—

מוקדא דרשיכון . יולך . יגלי ה' יתכון וית מלככון
דתמנון עליכון לעמא דלא חכימתון אתון ואבהתכון
ותהוון מסקי ארנונין לפלחי טעוון דקיסין ואבנין . א
והיית . ואין יהרהר ליכון למתל ולשעותהון תהוון
לשיעמום למתלין ולתינויין בכל עממיא דיבדר יתכון
ה' לתמן . זרע . בר זרע סגי תפקון לחקלא וזעיר
תכנשון ארום יקרסם יתיה גובאי . כרמים . כרמין
תנצבון ותפלחון וחמרא לא תשתון ולא תעצרון למכנש
ארום יגמרינה זחלא . זתים . זיתין יהון לכון בכל
תחומכון ומשח לא תשושון ארום ינתרון זיתיכון . ב
בנים . בנין ובנן תולדון ולא יהוון מהנין לכון ארום
יזלון בשיביותא . כל עצך . כל אילניכון ופירי ארעכון
ישיצי חלנונא . הגר . ערלאה דדייר ביניכון יסוק
עליכון מסוקיין על מסוקין ואתון תחותון לרע מינה
מחותין מן מחותין . הוא . הוא יוזפינכון ואתון לא
תוזפון לכון הוא יהוי שליט ואתון תהוון הדיוטין . ״
ובאו . וייתון עליהון כל לווטייא האילין וירדפונכון ״
וידבקונכון עד דתשתיצון ארום לא קבלתון למימרא
דה' אלהכון למיטר פיקודוי וקיימוי דפקיד יתכון . והיו .
ויהון בכון לאתין ולתמהין ובבניכון עד עלמא . תחת .
חולף דלא פלחתון קדם ה' אלהכון בחדווא ובשפירות ״
ליבא מסוגעי כל טובא . ועבדת . ותפלחון ית בעלי
דבביכון דיגרינון מימר ה' בכון בכפנא ובצחותא .
ובערטלותא ובחוסרן כל טבתא וישוון נירי פרזלא על
צווריכון עד זמן דישיצי יתכון . ישא . ייתיס מימר
דה' עליכון אומא מן רחיק מן סייפי ארעא קלילין כ
כמא דטייס נשרא אומא דלא תשמע לישניה . גוי .
אומא חציפי אפין דלא נסיב אפין לסבא ועל עולים
לא חייס . ואכל . ויגמרון וולדא דבעיריכון ופירי
ארעכון עד דתשתצון דלא ישארון לכון עיבור משח

וחמר

ומאר בקרי תוריכון ועדרי ענכון עד זמן די יהובדון
יתכון : והצר : ויעיקון לכון בכל קרויכון עד זמן
די יחרבון אבוליכון רמיא ותליליא דאתון רחיצין בהון
לאשתזבא בהון בכל ארעכון ויעיקון לכון בכל קרויכון
בכל ארעכון דיהב יי אלקכון לכון : ואכל : ותיכלון
וולדי מעיכון דתיכלון בכפנא בשר בניכון ובנתיכון
דיהב יי אלקכון לכון בצערא ובעקא דיעיקון לכון סנאיכון :
האיש : גברא דמתפנק בכון ודמפרנק לחדא תבאש
עיניה באחוי ובאתתא דדמכא בעוביה ובשייר בנוי
דישייר : מתת : מן לא למיתן לחד מנהון מבשר בנוי
די ייכול מן דלא אשתאר ליה מדעם בצערא ובעקא די
יעיקון לכון סנאיכון בכל קרויכון : הרכה : דמתפנקתא
בכון ודמפרנקא דלא נסיית פרסת ריגלה למדרס על ארעא
מן פירנוקא ומן תפנוקא תבאש עינא בבעלה דדמיך בעובה
ובברה ובברתה : ובשליתה : ובשפיר שליתא דתיפוק מבית
תורפה בעידן מולדה ובבנהא דתוליד ארום תיכלינון בחוסרן
כל מדעם בטומרא בצערא ובעקא דיעיקון לכון סנאיכון ב
בקרויכון : אם לא : אין לא תינטרון למעבד ית כל פיתגמי
דאורייתא הדא דכתיבין בסיפרא הדין למדחל ית שמא
יקירא ודחילא הדין ית יי אלקכון : והפלא : ויכסי מימר
דיי מנכון רוח קודשא כד ייתון מחתן עליכון ומחתין על
בניכון מחן רברבן ומהימנן דלא למשבקכון ומרעין בישין ומהימנן
דמתעקן על נפשיכון : והשיב : ויתיב בכון ית כל
מרעיא דאתגירו במצראי וידבקון בכון : גם כל :
וחוד כל מרע וכל מחא דלא כתיבן בספר אורייתא הדין ייתי מן
מימר דיי עליכון עד דתשתיצון : ונשארתם : ותשתארון
בעמא קלילא חולף דהויתון הי ככוכבי שמיא למסגי ארום
לא קבילתון למימרא דיי אלקכון : והיה : ויהי היכמא ד
חדי מימר דיי עליכון לאוטבא יתכון ולאסגאה יתכון הכדין
יחדי מימר דיי עליכון עממין נוכראין להובדא יתכון :

ולמשיצא יתכון ויתעקרון מעלוי ארעא דאתון עללין לתמן
למירתה : והפיצך : ויבדרכון יי׳ בין כל עממיא מסיפי
ארעא ועד סייפי ארעא ותהוון מסקי ארנונא לפלחי טעוון תמן
דלא ידעתון דאין קיסין ואבנין : ובגוים : ובין עממיא
דעתבון למפלח לטעוותהון ומנ... כבו כינוכון ובין עממיא
האינון ולא תנוחון ולא יהוי אתר למדרס ריגליכון ויתן מימ׳
דיי׳ לכון תמן ליבא דחלא וחשכת עינין ומפחת נפש :
והיו : ויהון חייכון תלין לכון מקביל ותהון דחלין יומם
ולילי ולא תהימנון בחייכון : בבקר : בצפרא תהוון
אמרין לווי דיהי רמשא דשגן מארכן שני יומא בעוקיכון
וברמשא תהוון אמרין לווי דיהי צפרא דמגן מארכן שני
ליליא בעוקיכון מתווהות ליבכון דתיהוון דחלין ומן מחמי
עיניכון דאתון חמיין פורענותא ודחלין : והשיבך :
ויגלינכון מימריה דיי׳ למצרים בעולפא כבו ומן דסוני
בעותא דעברתון ואמרית לכון לא תוספון תוב למחמי
יתה ותזדבנון תמן בשירויא לבעלי דבביכון כדאין יקרין
היך ארי מזמנין ומן בתר כדין כדאין גלין כעבדין ו
ואמהן עד דתזדלזלון לשתעבדא מגן ולית דמנש :
אלה : אלין פתגמי קיימא דפקיד יי׳ ית משה למגזר
עם בני ישראל בארעא דמואב בר מן קיימא דגזר עמ
עמהון בחורב : ויקרא : וקרא משה
ואמר להון אתון חמיתון ית כל מחוותא דעבד מימריה דיי׳
לעיניכון בארעא דמצרים לפרעה ולכל עבדוי ולכל יתבי
ארעיה : המסות : נסין רברבן דחמיתון בעיניכון
אתייא ותמהיא רברביא האינון : ולא : ולא יהב מימריה
דיי׳ לכון ליבא למינדע אלהין למידע ועינין למחמא אלהין
למחמי ואודנין למשמע אלהין לצותא ומתן נסיתן ..
מורייתא דליבבון ורמזתין בעיניכון ושמעתין אודניכון
בזמן יומא הדין : ואולך : והליכית יתכון ארבעין שנין
במדברא לא בלאו כסותיכון מעליכון וסנדליכון

לא איטלען מעלוי רגליכון : לחם : לחמא דשבורא
לא אכלתון וחמר ועתיק לא שתיתון והות אורייתי תדירא
מתקרא בבתי מדרשיכון מטול דתהוון עסקין בה ותנדעון ארום
אנא הוא יי אלקכון : ותבאו : ואתיתון לאתרא הדין
ונפק סיחון מלכא דחשבונא ועוג מלכא דמתנן לקדמותנא
לסדרי קרבא ומחונון : ונקח : וכבשנא ית ארעהון ויהבנא
אחסנא לשבט ראובן ולשבט גד ולפלגות שבט מנשה :
ושמרתם : ותטרון ית פתגמי קימא הדא ותעבדון יתהון
מן בגלל דתצלחון ית כל דתעבדון : : :

פרשה נצבים

אתם נצבים : ואמר משה נביא לבני ישראל אנא מ
מסהיד בכון יומא הדין כדאתון מעתדין
ואתון כוליכון קדם יי אלקכון רישי סנהדרין דילכון ו
ואמרכלי שבטיכון סביכון וסרכיכון כל גברי ישראל :
טפכם : טפליכון ונשיכון וגיוריכון דבגו משריתכון
מקטועי קיסיכון עד מלואי מימיכון : לעברך :
לעלותכון בקיימא דיי אלקכון ולמיזדהרותכון במומתא
דיי אלקכון דגזר עימכון יומא : למען : מן בגלל
לקיימא יתכון יומא דין לעמא בריר והוא יהוי לכון לאלקא
היכמא דמליל לכון והיכמא דקיים לאבהתכון לאברהם
ליצחק וליעקב : ולא : ולא עימכון בלחודיכון אנא
גזר ית קיימא הדא ומסהיד ית מומתא הדא : כי :
ארום ית כל דריא דקמון מן יומא עלמא כולהון הינון
דקיימין הכא עימנא יומא קדם יי אלקנא וית כל
דריא דעתידין למיקם עד סופי כל עלמא כולהון הינון
קיימין הכא עימנא יומא : כי אתם : ארום אתון

ידעתון סכום שניא דיתבנא בארעא דמצרים ובגין
דעבד לנא כמה עממיא דעברתון ׃ ותראו ׃ וחמיתון
ית מרחקתהון וית טעוון דילהון דמן קיסא ואבנא ד
דרמיין באושקקי ושעון דכסף ודהב דיהיבין עמהון
בבתייא אחידן דשין בתריהון דלא יתגנבון ׃ פן ׃
אזדהרון דילמא אית בכון השתא ולא יהוי בתר דנא בר
נש או איתא או גניסא או שיבטא דליביה מתפני ל
למיטעי יומא מדחלתא דה' אלקנא למיפלח ית טעוות
עממיא האינון דילמא אית בכון טעו דשרש דליבה
מהרהר עלוי בתר חוביא דשירוי חובא חלי וסופיה
מסר כאגודנא דמותא ׃ והיה ׃ ויהי כמשמעיה
ית פתגמי מומתא הדא ויתייאש בליביה למימר שלמא
יהי לי ארום בתקוף יצרא בישא דליבי אזיל אנא בגין
לאוספא חובי שלותא על זדונותא ׃ לא יאבה ׃
לא יהי רעוא מן קדם ה' למשבק ליה ארום בכן ׃
יתקף רוגזא דה' ותוקפיה בבר נשא ההוא ויחול ׃
ביה כל פתגמי לווטתא דכתיבין בסיפרא הדין ׃
וימחי ה' ית שום דוכרניה מתחות שמיא ׃
והבדילו ׃ ויפרשיניה ה' לבישא מכל שבטיא דישראל
הי ככל לווטיה קיימא דכתיבין בסיפרא הדין ׃
ואמר ׃ ויימרון דריא בתראי בניכון די יקומון מן
בתריכון ובר עממין דייתי מארע רחיקא ויחמון ית
מחוותא דארעא ההיא וית מרעאהא דגרי ה' בה ׃
גפרית ׃ כובריתא ומילחא עם אישא מצלהבא
תהי יקדא כל ארעא לא תתבשר לבר זרע ולא תרבי
צימחין ולא יסק בה כל עיסבא תשתקע היך תהפכנא חזו
דסדום ועמורא אדמה וצבויים דהפך מימר דה'
ברוגזיה ובכליתיה ׃ ואמרו ׃ ויימרון כל עממיא
מטול מה עבד ה' הכנא לארעא הדא מה הוה תקוף
רוגזא רבא הדין ׃ ואמרו ׃ ויימרון מטול דשבקו

ית

ית קיימא דה' אלקא דאבהתהון דיגזר עימהון באפקותיה
יתהון מארעא דמצרים : וילכו : ואזלו בתר
יצרא בישא ופלחו לטעוות עממיא דחלין דלא ידעין
ולא איתפלגון להון : ויחר : ותקיף רוגזא דה' ב
בארעא ההיא לאייתאה עלה ית כל לווטייא דכתיבין
בסיפרא הדין : ויתשם : וטלטילינון ה' מעילוי
ארעהון ברגז ובכעס ובתקוף רב ואגלינון בגלותא
לארע חורן כזמן יומא הדין : הנסתרות : טמירתא
גליין קדם ה' אלקנא והוא יפרע מנהון וגלייתא אתמסרן
לנא ולבננא עד עלמא למעבד להון דינא מטול לקיימא
ית כל פיתגמי אורייתא הדא : והיה : ויהי
כד ייתון עליכון ית כל פיתגמיא האילין בירכן וחילופ הון
דסדרית קדמכון ותתיבון על ליבכון לאיתב לפולחנו
בכל גלוות עממיא דאגלי יתכון ה' לתמן : ושבת :
תובכון לצדיקיא ארו תיובא דכד תתובון ותתובון :
מטוו תיובתכון עד כורסי יקרא דה' אלקכון אין תקבלון
למימריה ככל מה דאנא מפקד לכון יומא דין ובניכון
בכל ליבכון ובכל נפשכון : ושב : ויקבל מימריה
ברעוא ית תיובתכון וירחם עליכון ויתוב ויכנוש :
יתכון מכל עממיא דבדר ה' יתכון לתמן : אם :
אין יהון מבדריכון בסייפי שמיא מתמן יכנוש יתכון
מימר' דה' על ידוי דאליהו כהנא רבא ומתמן יקרב :
יתכון על ידוי דמלכא משיחא : והביאך : ויעילינכון
מימ' דה' אלקכון לארעא דירית אבהתכון ויוטב לכון
ויסגינכון יתיר מן אבהתכון : ומל : ויעדי ה' א
אלקכון ית טפשות ליבכון וית טפשות ליבא דבניכון
ארום יבטל יצרא בישא מן עלמא ויברי יצרא טבא
די ימלכינכון למרחם ית ה' אלקכון בכל ליבכון ובכל
נפשכון מן בגלל דיוגרין חייכון עד עלמין :
ונתן : ויגרי מימרא דה' אלקכון ית לווטייא האילין

על בעלי דבביכון דאעיקו יתכון בגלותכון ועל סנאיכון
דרדפו מן בתריכון עד די אנסו יתכון : ואתה :
ואתון תתובון ותקבלון למימרא דיי ותעבדון ית כל
פקודוהי דאנא מפקד לכון יומא : והותירך :
ויותרינכון יי אלהכון לטבא בכל עובדי
ידיכון בוולדא דמעכון ובפירי ארעכון לטבא ארום
יתוב מימרא דיי למיחדי עליכון לאוטבא לכון כ
היכמא דחדי על אבהתכון : כי תשמע : ארום
תקבלון למימרא דיי אלהכון למיטר פיקודוהי וקימוהי
דכתיבין בספר אורייתא הדין ארום תתובון לדחלתא
דיי אלהכון בכל ליבכון ובכל נפשכון :
כי המצוה : ארום תפקידתא הדא דאנא מפקד לכון
יומא לא מכסיא היא מנכון ולא רחיקא היא :
לא בשמים : לא בשמיא היא למימר מן יסוק בדילנא
לשמיא ויסבנה לנא וישמע יתה לנא ונעבדינה :
ולא : ולא מן האל לעיבר ימא היא למימר מן י
יעבר בדילנא לעיבר ימא רבא ויסבינה לנא וישמע
יתה לן ונעבדינה : כי קרוב : ארום קריב לכון
פתגמא בבית מדרשכון פתחו פומכון למהוי הגין
בהון בריך ליבכון למעבד יתהון : ראה : חזו די
סדרית קודמיכון יומא ית אורחא דחיי דביה משלם
אגר טב לצדיקיא וית אורחין דמותא דבה משתלם
אגר ביש לרשיעיא : אשר : דאנא מפקיד לכון יומא
למירחם ית יי אלהכון ולמהך באורחן דתקנן קודמוי
ולמיטר פיקודוהי וקימוהי ודינוהי ותיחון ותיסגון ויברכינכון
יי אלהכון בארעא דאתון עללין לתמן למירתה :
ואם יפנה : ואין יהרהר ליבכון ולא תקבלון ותיטעון
ותיסגדון לטעות עממיא ותפלחינון : הגדתי :
חויתי לכון יומא ארום מיבד תיבדון ולא תורכון יומין
על ארעא דאתון עברין ית ירדנא למיעל לתמן למירתה :

העידותי

העידותי : לא כסהדין דעברין מן עלמא אנא מסהיד
בכון יומא אלהין שמיא וארעא חיי ומותא סדרית
קדמיכון ברכתא וחילופה ותתרעון באורחא דחיי
היא אורייתא מן בגלל דתיחון בחיי עלמא דאתי אתון
ובניכון : לאהבה : למרחם ית יי אלקכון לקבלא
במימריה ולמקרב לדחלתיה ארום אורייתא דאתון ע
עסיקין בה היא חייכון בעלמא הדין ואורכות יומיכון
בעלמא דאתי ותתכנשון בסוף גלוותא ותיתבון על
ארעא דקיים יי לאבהתכון לאברהם ליצחק וליעקב
למיתן להון :

פרשה וילך :

וילך משה : ואזל משה למשכן בית אולפנא ומליל ית
פיתגמיא האילין עם כל ישראל :
ויאמר : ואמר להון בר מאה ועשרין שנין אנא יומא
דין לית אנא יכול רשו למיפק ולמיעל ומימרא דיי אמר לי
לא תעיבר ית יורדנא הדין : יי : יי אלקכון ושכינתיה
עבר קדמיכון הוא ישיצי ית עממיא האילין ותירתונון
יהושע הוא יעיל קדמיכון היכמא דמליל יי : ועשה :
ויעבד יי פורענות דינא מנהון היכמא דעבד לסיחון
ולעוג מלכי אמוראי ולעממי ארעהון דשיצי יתהון :
ונתנם : וימסרינון מימרא דיי קדמיכון ותעבדון
להון הי ככל תפקידתא דפקידית יתכון : חזקו :
איתוקפו ואתחיילו לא תידחלון ולא תתברון מן
קדמיהון ארום יי אלקכון שכינתיה מידברא קדמיכון
לא ישבקינכון ולא ירחקינכון : ויקרא : וקרא משה

ליהושע בר נון גו עמא ואמר ליה למחמיהון קבל ישראל ..
איתקף ואתחייל ארום אנת מתמני למיעל עם עמא
הדין לארעא דקיים מימר דייי לאבהתהון למיתן להון
ואנת תפלג יתה להון . וייי . וממרא דייי בשכינתה
מדברא קדמך וממריה יהי בסעדך לא ישבקינך
ולא ירחקינך לא תדחל ולא תתירע .   וכתב .
וכתב משה ית אורייתא הדא ומסרה לכהניא בני
לוי דנטלין ית ארון קיימא דייי ולכל חכימי ישראל .
ופק׳ . ופקיד משה יתהון למימר בסוף שבע שנין ב
במועד שתא דשמיטתא בחגא דמטליא . כד אתי .
במיתי כל ישראל לאתחמאה קדם ייי אלקכון באתרא
דיתרעי תיקרון ית אורייתא הדא קבל כל ישראל ב
במשמעיהון . הקהל . כנשו ית עמא גבריא ונשיא
ונשיא למשמע אולפנא וטפלא לקבלא אגריהון וגבריא
דאתיין יתהון וגיוריא דבקירויכון דיתאין וייקר
אורייתא ויהלון כולהון מן קדם מימרא דייי אלקכון ו
ויטרון למעבד ית כל פתגמי אורייתא הדא . ובניהם .
ובניהון דלא ידעין ישמעון וילפון למדחל מן קדם ייי א
אלקכון כל יומיא דאתון קיימין על ארעא דאתון עברין
ית ירדנא תמן למירתה .   ויאמר . הן קרבו
צדקי מתאמרת קריבתון במותהון אילולא אתון ו
ומיתו אבהתהון וכל חד וחד מן פרנסיא כגון ויעקב
אבונן ודוד מלכא ומשה נביא דהכין כתיב ואמר ייי ל
למשה הא קריבו יומך למימת קרי ית יהושע ותתעתד דן
במשכן זימנא ואפקדיניה ואזל משה ויהושע ואתעתדו
במשכן זימנא . וירא . ואתגלי איקר שכינתא
דייי במשכנא בעמודא דעננא וקם עמודא דעננא על
תרע משכנא ומשה ויהושע קיימין מן לבר . ..
ויאמר . ואמר ייי למשה הא אנת שכיב בעפרא עם
אבהתך ונשמתך תהוי גניזא בגנזי חייא עלמא עם

אבהתך

אבהתך ויקומון עמא הדין ויטעון בתר טעוות
עממי ארעה דהינון עללין תמן בגויהון וישבקון דחלתי וישנון
ית קיימי די גזרית עמהון ׃ וחרה ׃ ויתקף רוגזי בהון
ביומא ההוא ואירחקינון ואסלק שכינתי מנהון ׃
ויהון לבזה ויארעון יתהון בישן סגיען ועקן ויימרון ׃
בעידנא ההוא בשבועה מטול דלית שכינת אלקי שריא
באיבני אירעוני בישתא האילין ׃ ואנכי ׃ ואנא מ
מסלקא אסלק שכינתי מנהון בעידנא ההוא על
דית אתקין ויקבלון פורענות חוביהון על כל בישתא
דעבדו ארום אתפנון בתר טעוות עממיא ׃
ועתה ׃ וכדון כתובו לכון ית תושבחתא הדא ואלפא
ית בני ישראל שויה בפומהון בדיל דתהי תושבחתא
הדא קדמי לסהיד בבני ישראל ׃ כי אביאנו ׃
ארום אעלינון לארעא דקיימית לאבהתהון עבדא
חלב ודבש וייכלון וישבעון וידהנון ויתפנון לטעוות
עממיא ויפלחינון וירגזון קדמיי וישנון ית קיימי ׃
והיה ׃ ויהי ארום יערען יתהון בישן סגיען ועקן ׃
ותסהיד תושבחתא הדא קדמיהון לסהדו ארום גלי ׃
קדמי דלא תתנשי מפום בניהון ארום גלי קדם ית
יצרהון בישא דהינון עבדין יומא דין עד לא אעלינון ׃
לארעא דקיימית ׃ ויכתוב ׃ וכתב משה ית
תושבחתא הדא ואלפא ית בני ישראל ׃ ויצו ׃
ופקיד ית יהושע בר נון ואמר אתקף ואתחיל ארום
אנת תעיל ית בני ישראל לארעא דקיימית להון ׃
ומימרי יהי בסעדך ׃ ויהי ׃ והוה כדי ספק משה
למכתוב ית פתגמי אורייתא הדא על גליון עד
די אשלימינון ׃ ויצו ׃ ופקיד משה ית ליואי נטלי
ארון קיימא דיי למימר ׃ לקח ׃ סבו ית ספרא
דאורייתא הדא ותשוון יתה בקופסא מן צטר ימינא
דארון קיימא דיי אלקכון ויהי תמן בכון לסהיד ׃

כי אנכי ;. ארום גלי קדמוי ית סורהבנותכון וית קדלכון קשיא הא עד זמן דאנא בחיים ביניכון יומא דין מסרהבין הויתון קדם יי ואוף כל דכן בתר דאימות ;. הקהילו ;. כנושו לותי ית כל חכימי שבטיכון וסרכיכון ואמליל במשמעהון ית כל פיתגמיא האילין ואסהיד בהון ית שמיא וית ארעא ;. כי ; ארום חכימית דמן בתר דאימות ארום חבלא תחבלון עובדיכון ותסטון מן אורחא דפקידית יתכון ותארע יתכון בישתא בסוף יומיא ארום תעבדון דביש קדם יי לארגזא קדמוי ;. וידבר ;. ומליל משה במשמע כל קהלא דישראל ית פיתגמי שבחתא הדא עד די שלימו ;.

פרשה האזינו

האזינו השמים ;. והוה כמטא קיציה דמשה נביא לאתכנשא מיגו עלמא אמר בליביה ליתנא מסהיד בעמא הדין סהדין דטעמין מיתותא בעלמא הדין הא אנא מסהיד בהין סהדין דלא טעמין מיתותא בעלמא הדין ברם סופיהון לאתחדתא לעלמא דאתי ישעיה נביא כד הוה מתנבי בכנישתהון דישראל יהב שמיעא לשמיא וציתא לארעא מן בגלל דהוה קריב לארעא ורחיק מן שמיא ברם משה נביא כד הוה מתנבי בכנישתהון דישראל יהב שמיעא לארעא וציתא לשמיא מן בגלל דהוה קריב לשמיא ורחיק מן ארעא דהכין כתיב אציתו שמיא ואמליל ותשמע ארעא ממלל פמי ;. יערוף ;. יבסמון על מרודיא היך מטרא סחפא אולפני ותתקבל ברעוא על מקבלי אולפנא היך טלא ממלל

דילי

רולי כרביבות רוחי מיטרא דאנתבן על דיתאין בירח מ
מרחשוון וכרסיסין לקושין דמרווין צמחוני ארעא בירחא
דניסן. כי שם. ווי להון לרשיעייא דמדכרין שמא ק
קדישא בגידופין ארום משה דהוה רבהון דישראל לא הוה
אפשר ליה למידכר ית שמא קדישא עד דהוה מחנך פומיה
בריש שירתא בתמניין וחמשה אתין דהינון עשרין וחד
מלין ומן בתר כדין אמר ארום בשמא דה' אנא מצלי ואתון
עמא בית ישראל הבו איקר ורבותא קדם אלקנא.
הצור. אמר משה נביא כד סליקית לטורא דסיני חמית
רבון כל עלמא ה' מפלג יומא לארבעה חולקין תלת
שעין עסיק באורייתא ותלת עסיק בדינא ותלת
מזווג בין גבר לאינתתא וגזר למרמם ולמאיך ותלת
מפרנס כל ברייתא דהכין כתיב תקיף דשלמין עובדוי
ארום כל אורחתיה דינא אלקא מהימנא דמן קדמוי ע
עוולא לא נפיק דזכיי וקשיט הוא. שחת. חבלו
עובדיהון טבייא בניא חביביא אשתכח מומא בהון דרא
עקמנא דאשנין עובדיהון ואוף סדר דינוי דעלמא
אשתני עליהון. הלה'. האפשר דלשום מימרא
דה' אתון גמלין דא עמא דהוון טפשין וקבלו אורייתא
ולא חכימו הלא הוא אבוכון דיקנא יתכון הוא ברא יתכון
ושכליל יתכון. זכור. אידכרון מן יומת עלמא
אתבוננו בשנהון דכל דר ודר קרון בספרי אורייתא ויחוון
לכון ובספרי נביא ויימרון לכון. בהנחל.
כד אחסין עילאה עלמא לעממייא דנפקו מבני נח
במפרשותיה מכתבין ולישנין לבני נשא בדרא דפלגותא ב
ביה זימנא רמא פיצתא עם שובעין מלאכיא רברבי
עממין דאתגלי עמהון למחמי קרתא ובהיא זימנא אקים
תחומי אומיא כסכום מניין שובעין נפשתא דישראל ד
דנחתו למצרים. כי חלק. וכיון דנפל עמא קדישא
בפיצתיה דמרי עלמא פתח מיכאל פומיה ואמר ארום חולק

טב דשוה מימריה דד׳ עמיה פתח גבריאל פומיה במשבחא
ואמר דבית יעקב עדב אחסנתיה ׃ ימצאהו ׃ ארעא
יתהון שרין במדברא בצדיות אתר דמיללין שידין ומזיקין
ובית צחותא אגן עליהון שבעתי ענני איקריה ואליפינון ״
ית אוריתיה נטרינון היכמה נטרינון היכמה דשכינה נטרא
בבי רעיניה ׃ כנשר ׃ היך נשרא דמעורר ומחיש
לשרכפיה ועל תפילוי מתופק כדין שכינתה מעורר למשריתהון
דישראל ותפא עליהון טול שכינתה והיכמא דנשרא פריס
גדפוי על בנוי וטעין יתהון ונסב יתהון על איברוי כדין
טענינון וסבלינון ואשרינון על תקוף כרכי ארעא דישראל ׃
ה׳ ׃ מימרא דה׳ בלחודיהון אשרינון בארעהון ולא אשרי
ביניהון פלחי פולחנא נכראה ׃ ירכבהו ׃ אשרינון על
כרכי ארעא דישראל ואוכל יתהון תפנוקי עללת חקלהא
ואוניק יתהון דבשא מפירהא דמתרבין על כיפין ומשח
אילנתהא דמתרבין מטינרין תקיפין ׃ חמאת ׃ יהב להון
לוואי שמיני תורין מן בזת מלכיהון וחלבא מבכירי ענן ״
מן עדי שלטוניהון עם טוב פטימין ודיכרין בני רעיין ״
שמינין מאתין ולבאין אמר משה נביא אין נטרין הינון
עמא בית ישראל מצוותא דאורייתא ואתאמר עלי בנבואה
דיהוון גרגירי חטיהון היך כוליין דתורי ותהר סואק מן
ענבא חד מפקין כור חד ׃ וישמן ׃ ועתרו בית ישראל
ופחזו אצלחו תקיפו קנון נכסין ושבקו פולחן אלקא דברא
יתהון ואדגיזו קדם תקיפא דפרקינון ׃ יקנאוהו ׃
דקנון יתיה בפולחנא נוכראה באמתקותהון אדגיזו קדמוי ׃
יזבחו ׃ ידבחון לטעוון דמתילין לשידין דלית בהון מדעם
דצריך טעוון דלא ידעונון חדתין חדתן דמן קריב אתו
אתעבידו ולא אתעסקו בהון אבהתכון ׃ צור ׃ ד
דחלת תקיפא דברא יתכון אתנשיתון ואנשיתון מימרא ״
אלקא דעבד יתכון מחולין מחולין ׃ וירא ׃ וגלי קדם
ה׳ והוה רגז מן קדמוי מן דארגזו קדמוי בנוי חביביא ״

דאתגרון

דאתק רגן על שמיה בגין ובין ׃ וואמר ׃ ואמר ממלכא
אופליג אמי רעותי אנהון נחמי מה יהוי בסופיהון ארום
דר דהפכנן אינון בנין לית בהון הימנותא ׃ המ ׃
הינון אקנון קדמוי בדלא אלהא ארגזו קדמוי בהבליהון
ואנא אקנינון בעמא דלא עמא בעמא נבלא שטיא ...
נרגוז יתהון ׃ כי אש ׃ ארום קידום תקיף כאישא
נפק מן קדמוי ובערת בתקוף רוגזי ואייקידת עד שאול
ארעיא וסיימת ארעא ועללתא ושלהבת יסודי טורייא ׃
אספה ׃ וכדיתון יהיבון בבבל היין סאחין לעשותהון
בגין כן אמרת במימרי למכנשא עליהון בישתא גירי מ
מחת פורענותי אשיצי בהון ׃ מזי ׃ אעלי יתהון בכפרי
ובשולם מן גוא שבית כבל אעיקו להון רבות אמה די
אתולין עליהון אנפחי כפן ולאניקי אכילי עוף ולבני ט
שיהרי כתישי רוחין בישין ולילין ומרווחי רוחין בישין ו
וושני דנכתין בשיניהון היך חיות ברא אשגרי בהון ׃
ומטלטלין כד אדומאי דאלין ארוסין כחיון חוראנא
גחלוי דעפרא ׃ מחוץ ׃ עמא דגלו מבבלא לארעא ד
דישראל תתבול יתהון מחת חרבא ומשתיירין בארעא
דישראל בגו קיטון מדמוכיהון אשגרי בהון חרבא מותא
אולך ואולך ישתצון לחוד עולימיהון ולחוד בתולתהון ינקיא הין
עם גבריהון וסביהון ׃ אמרתי ׃ אמרית במימרי
למיכלי אנהון תח קודשי אשייר כהון קליל כגבר דחציד
תיקליה ואשייר אנשו חדו אבטל ממספר ויחוס אנש ד
דוכרנהון ׃ לולי ׃ אילולפון רוגזא דסנאה דחיל דילמא
יתרברבון לקובלי מעיקיהון דלמא ויימרון ידינא אתפרענן
לן מבעלי דבבינא ולא מן קדם יי אתגזרת כל דא ׃
כי גוי ׃ ארום עמא מאבדי עיטין טבן הינון ולית
בהון סוכלתנן ׃ לו חכמו ׃ אילו הוו חכימין הוון מסתכ לין
באורייתא והוון מתבוננין מה יהי עתיד למהוי בסופיהון ׃
איכה ׃ היכדין יהי סנאה חד רדיף אלף מנהון ותרין יעריקין

לחכמתא מנהון ולהון מטול דתקיפהון מסרינון ולא משלמינון ׃
כי לא ׃ ארום לא כתקיפהון דישראל טעוותהון דעממייא
ארום תקיפהון דישראל כד יחובון מייתי עליהון פורענותא
וכד פרסין ידיהון בצלו עני ומשזיב יתהון אבל טעוותהון
דעממיא לית בהון צרוך ועל די ארגיזו קדמוי ולא הדרין
לפולחנה אתעבדו בעלי דבביהון סהדין ודיינין ׃ כי ׃
ארום עובדיהון דעממיא האילין דמיין לעובדי עמא דסדום
ועצתהון כנשין כעצתהון דעם עמורא מחשבתהון בישין כ
כרישי חיוא חורמניא בגין כן תהון תשלמתהון מררן ואמר בן
להן ׃ חמת ׃ הי כמרי חתין דתנינא כד רוין דין
אן חמרהון בגין כן יהי מריר כס דלווט דישתון ביום פורענות תהון
והיך רישי פיתנא הכדין אכזראין ׃ הלא ׃ הלא
עובדיהון דהוון עבדין בטומרא קדמוי כולהון גליין ח
חתימין ומתקנין בגנזי ׃ לי נקם ׃ קדמי פורענותהון
ואנא משלים לעדן דתמוט ריגליהון לגלותא ארום קריב
למיתי יום תברהון ומבעא בישתא דאתעתדא להון ׃
כי ידין ׃ ארום דאין מימרא דיי ברחמוי דינא דעמיה
ישראל ועל בישתא דיגזר על עבדוי יהי תהן קדמוי ארום
גלי קדמוי דבעידן דיתובון ותתקף עליהון מחת סנאה
ותתנטל סעיד אידיהון ויהון פסקין מהימנא ארי עבדין
טבן ויהון מיטלטלין ושביקין ׃ ואמר ׃ ויימר סנאה האן
הוא דחלתהון דישראל תקיפא דרחיצו ביה ׃ אשר חלב ׃
דתרוב נכסתהון הוון אכלין שתן חמר נסוכיהון יקומון
כדון ויסעדונכון יהי עליכון מגן במימריה ׃ ראו ׃
כד יתגלי מימרא דיי למפרוק ית עמיה יימר לכל עממיא
חזון כדון ארום אנא הוא דהוויי והוית ואנא הוא דעתיד
למהוי ולית אלהא חורן בר מיני אנא במימרי ממית ומחי
אחיה ית עמא בית ישראל ואנא אסי יתהון בסוף יומיא
ולית דמשזיב מן ידי גוג ומשריתיה דאתן למסדרא סדרי
קרבא עמהון ׃ כי אשא ׃ ארום זקפית בשבועא ית ידיי

בשמיא

בשמייא ואמרית היכמא דאנא קיים הכדין לא אבטיל שבועתי
לעלמין : אם שנותי : אין שנינא היא ברק סייפי ותתקיף
בדינא ידי אתחזר פורענותא למעיקי עמי ולסנאיהון אשלם
אגר עובדיהון בישיא : אשכיר : אירוי גירי מן אדם
קטוליהון וסייפי תגמר בשריהון מדם קטולין ושבין מישרוי
פורענות סנאיהון דעמי : הרנינו : שבחו אומיא עמיה
בית ישראל ארום אדם עבדוי דאשתדי הוא תבע ונטר
וניקמא דפורענותא יתיב על בעלי דבבוי והוא במימריה
יכפר על חובי ארעיה ועמיה : [illegible] ויבא : ואתא
משה מן משכן בית אולפנא ומליל ית כל פיתגמי תושבחתא
הדא במשמעהון דעמא הוא והושע בר נון : ויכל : ופסק
משה מן למללא ית כל דביריא האילין עם כל ישראל :
ויאמר : ואמר להון שוון לבכון לכל פיתגמיא דאנא מסהיד
בכון יומא דין דתפקדונון ית בניכון מטול למינטר ולמעבד
ית כל פיתגמי אורייתא הדא : כי לא : ארום לית פיתגם
ריקם באורייתא אלהין לחיבין עלה ארום היא חייכון
ובפיתגמא הדין תורכון יומין על ארעא דאתון עברין ית
יורדנא תמן למירתה : וידבר : ומליל ה'
עם משה בשבעה בירחא דאדר בכרן יומא הדין למימר :
עלה : והוה כיון דאמר ליה מימרא דה' סוק לטור עבראי
הדין טוורא דנבו תב בליבה ואמר דילמא דמיא אסוקתא
דא למסוקתא דטוורא דסיני אמר איזיל ואיקדיש ית עמא
אמר ליה מימרא דה' לא כל היכדין אלהין סוק וחמי ית ארעא
דכנען דאנא יהיב לבני ישראל לאחסנא : ומות : ושכוב
בטוורא דאנת סליק לתמן ואתכנש לעמך אוף אנת היכמה
דשכב אהרן אחוך בטוורוס אומנוס ואתכנש לעמיה מן יד
פתח משה פומיה בצלותא וכן אמר ריבוניה דעלמא בבעו מינך
לא אהי מתיל כבר נש דהוה ליה בר יחידאי ואשתבי אזל פרקיה
בממון סגי אלפיה חכמתא ואומנותא קדיש ליה איתא נציב ליה
אבוורנקי דמלכותא בנא ליה בית חתנותא אתקין ליה

פורפירא וקטר ליה גנונא בגויה זמין ליה שושבינא ואפא פ
פתוה נכס ניכסיה מזג חמריה כיוון דמטא לאחדי בריה
עם אינתתיה ובנו שושביני למכרך דיפתא ואתבנא ההוא
בר נש לבי דינא קדם מלכא ואתקנס דין קטול ולא דלו איננה
עד דחמי בחדוות בריה הכדין אנא עתידת בעמא הדין
אפקית יתהון בניסאך ממצרים אליפית יתהון אוריתך
בניתי להון משכנא לשמך וכד מטא זימנא למעבר ית
יורדנא למירות ית ארעא אנא מתקנס למית. אי ניחא
לקדמך דלי אינש דאעבר ית יורדנא ואחמי בטובתא דישראל
ומבתר כדין אמות. על אשר. אתיב ליה מרי עלמין
וכן אמר מן בגלל דשקרתון במימרי במצע בני ישראל במי
מצות רקם מדברא דצין מטול דלא קדשתון יתי במצע ב
בני ישראל. כי מנגד. ארום מקבל תחמי ית ארעא
ותמן לית תיעול לארעא דאנא יהיב לבני ישראל.

פרשה זאת הברכה.

וזאת הברכה. ודא סדר ברכתא דבריך משה נביא דיי
ית בני ישראל קדם מותיה.
ויאמר. ואמר יי מן סיני אתגלי למיתן אורייתא לעמיה
בית ישראל ודנח זיו איקר שכינתיה מגבלא למיתנה לבני
עשו ולא קבלוה יתה הופע בהדרת איקר מטורא דפארן
למיתנה לבני דישמעאל ולא קבלו יתה חזר ואתגלי בקדשא
על עמיה בית ישראל ועמיה ריבו ריבוון מלאכין קדישין
כתב ימיניה ואורייתיה מגו שלהובית אישתא פיקודיא
יהב להון. אף חובב. אוף כל מה דאודעיה לעממיא
מטול לחבבא עמיה בית ישראל כולהון קרא להון קדישין

למנטר

לאקוב באתר בית שכינתיה וכד הינון נפקין מצוותא
דאורייתא מדברין לדביר שמעין יקרך נייחין ושריין ב
במן פס דבר׃ תורה׃ אמרין בני ישראל אורייתא
פקיד לנא משה יהבא ירתו לקהל שבטייא דיעקב ו
ויהי׃ והוא הוה מלכא בישראל במתכנשות רישי עמא
כחדא משתמעין ליה שבטייא דישראל׃ יחי ו
ויחי ראובן בעלמא הדין ולא ימות במיתותא דמייתון בה
רשיעייא לעלמא דאתי ויהי עולימוי מתמנין עם עולימיהון
דאחוי בני ישראל׃ וזאת׃ ודא ברכתא לשיבטא
דיהודה ושוי במלקיה ובבירכתיה לשמעון אחוי וכן אמר
קביל יי צלותיה דיהודה במפקיה לסדרי קרבא ולוות ע
עמיה תעיליניה מסדרי קרבא בשלם ידוי יתפרען ליה
מן בעלי דבבוי וסעיד וסמיך מסנאוי תהוי ליה׃
וללוי׃ ולשיבט לוי בריך משה נביא ואמר תומיא ואוריא
אלבישתא לאהרן גבר דהישתכח חסיד קדמך דנסית יתיה
בנסתא והוה שלים בדקתיה במוי מצות רקם ואשתכח
מהימן׃ האומר׃ נפקין שיבט לוי לפולחן משכן זמנא
ומתפרשין מן משכניהון אמרין לאבהון ולאמהתהון לא
חמיתינון וית אחוהון דלא בני תלתין שנין לא אשתמודעין
יתהון וית בנהון לא ידעין מטול דקיימין עשרין שנין ב
במטרתהון במימרך וקיים פולחן קודשך נטרין׃
יורו׃ כשרין אינון לאלפא סדרי דינייך לדבית יעקב
ואורייתך לדבית ישראל ישוון אחוהון כהנא קטרת בוסמין
על מחתיא ויכלון מותנא ביום רוגזך וקרבן גמיר לרעווא
על גבי מדבחך׃ ברך׃ בריך יי ניכסוי דבית לוי
דיהבין מעשרא מן מעשרא וקרבן ידוי דאליהו כהנא דמקרב
בטוורא כרמלא תקבל ברעווא תביר חרצא דאחאב סנאיה
ופורקת נביי שיקרא דקיימין לקובליה ולא יהי לסנאוי ד
דיוחנן כהנא רבא רגל למקום׃ לבנימין׃ לשיבטא
דבנימין בריך משה נביא ואמר חביביה דיי ישרי לרוחצן

עלוי יהי מגין עלוי כל יומוי ובגו תחומיה שכינתא שריא :
וליוסף : ולשבטא יוסף בריך משה נביא דיי׳ ואמר
בריכא תהוי מן קדם יי׳ ארעיה דיוסף מטוב שמייא
תהי עבדא מגדין מטלא ומיטרא דנחתין מן לעיל ומן
טוב מבועי תהומא דסלקין ונגדין ומרוין צמחיא ::
מלרע : וממגד : ומטוב מגדין ועללין דמבשלא
ארעיה מן יבול שמשא ומן טוב בוכרי פירי אילניא ::
דמבכרא ארעיה בכל ריש ירח וירח : ומראש : ו
ומטוב ריש טווריא בכירתא דאוריתא ליה ברכתא
אבהתא דמן שירויא דאתגלין לטורייא ומן טוב ראמתא
דלא מפסקן עללייא דאחסינת ליה ברכתא אימהתא ::
דמן עלמא דאתגלין לגלימתא : וממגד : ומטוב
שבח פירי ארעא ומליה רעי ליה אלא דאתגלי ביקר ש
שכינתיה על משה בסניא יתכנשן כולהון ברכתא אילין :
ויתעבדן כליל דרבו לרישיה דיוסף ולקדקדיה דגברא ד
דהוה רב ושליט בארעא דמצרים והוה זהיר ביקרא ד
דאחוי : בכור : בכורתא הות חזיא לראובן ואתנטילת
מיניה ואתיהיבת ליוסף מן שירויא מן דין דהדרת איקרא
ושבהורא דידיה דהיכמא דלית אפשר לבר נש למפלח ב
בבוכרא דתוריה הכדין לית אפשר לבני דיוסף למשתעבדא
בני מלכוותא והיכמא דריאמא מנגח בקרנוי ית חיות
ברא הכדין יהוון בני דיוסף שלטין בעממייא כחדא בכל
סופי ארעא והינון ריבוותא דקטל יהושע בר נון בגלגלא
דהוא מדבית אפרים והינון אלפייא דקטל גדעון בר יואש
במדינתי דהוא מדבית מנשה : ולזבולן : ולשבטא ::
זבולן בריך משה נביא דיי׳ ואמר חדון דבית זבולן ב
במפקכון לסחרתכון ודבית יששכר במשכני בתי מ
מדרשיכון : עממין : אומין סגיאין לטור בית
מקדשא יצלון תמן יקרבון קורבנין דקשוט ארום על ::
ספר ימא יתבין ויתפרנקון מן טריתא וחלזונא ימחדין

ויצבעין

ויצבעון מזרזיה תוכלא לתושי בגליותהון ומן חלא מפקין
ומפקלרין ומן צנענתה ארום בגנזיה דתהומיה גלין
להון : ולגד : ולשיבטה דגד בריך משה נביא דיי ואמר
בריך דאפתיה תהומיה דגד נית כאריה למשרי וכד נפק
לסדרי קרבא קבל בעלי דבביו מקטל אלכין עם שלטונין
וקטולוי תכואין מן כל קטולייה דאגבר אדרעה עם ק
קודקדא : וירא : וחמא ארעה טבתה וקבל חולקיה
בשירויה ארום תמן אתר מקבע אבנין טבן ומרגלין :
דבוה משה ספריהון דישראל גניז והיכמא דהוה עליל ונפיק
ברש עמא בעמא הדין הכדין יהי עליל ונפיק בעלמא ד
דאתי משול דזכון קדם יי עבד וסדרי דינו אלקי לעדיה
בית ישראל : ולדן : ולשיבטא דדן בריך משה
נביא דיי ואמר שיבטא דדן מדמי לגור בר אריון מרעיה
שתיא מנחליה דנבעין מן מתנן והחואי יהי משי עד מתנה :
ולנפתלי : ולשיבטה דנפתלי בריך משה נביא דיי ואמ
בריך הוון מבניה דיעקב אשר יהי מרעי לאחוי ומספק
להון מזונה כשני שמיטתה ותחואי יהי מרבי זרען סגיאין
עבדין משח מספקין למעבד בית דינגלוי : ברזל :
ברירין היכון שיבטה דאשר היך פרזלא ונחשא היך נ
נחשא רגליהון לעמודה על שיני כיפיה והבואי שלוותהון
הכדין יהוון תקיפין כסיכותהון : אין : לית אלקא
כאלקא ישראל דאשרי שכינתיה ורבותה בשמיה הוא יהוי
בסעדכון ויתוב על כורסיה ויקרא כגוותנותיה בשמי :
שחקי מרומא : מעונה : מדוריה דאלקא הוה מן
לקדמין ומן תחות אדרע גבורתיה עלמא סכול ויבדור
בעלי דבביכון מן קדמיכון ויימר בממריה לשיציון ,
יתהון : וישכון : ושרון ישראל לרוחצן מן לקדמין כעין כ
כורכתה דכרמנון ועקב אמהון דגבותיה אחסין יתהון
ארעה טבתה דעבדה עיבור וחמר לחור שמיה דטלויהון :
דסין להון עלין דכורכתה ומטרין דרעוא : אשריך :

טוביכון ישראל מן כוותכון כל עמיא עמא דאתפרקין
בשום מימרא דה' והוא תריס סעדכון ודי חרביה ת
תקוף גיוותנותכון ויתכדבון סנאיכון לקובליכון מן ר
רתיתא ואתון על פירקת צוורי מלכיהון תדרכון :
ויעל : וסליק משה מן מישרי מואב לטוורא דנבו ריש
רמתא דעל אפי יריחו ואחזיי ליה מימרא דה' ית כל
תקיפי ארעא ית גבורן דעתיד למעבד יפתח דמן ג
גלעד ונצחנין דשמשון בר מנוח דמן שיבטא דן : ואת :
וית אלף סרכין מדבית נפתלי דאתחברין עם ברק וית
מלכיא דעתיד למקטל יהושע בר נון דמן שיבט אפרים
וגבורן דגדעון בר יואש דמן שבט מנשה וית כל מלכיא
דישראל ומלכותא דבית יהודה דשליטו בארעא עד דחרבת די
בית מוקדשא בתראה : ואת הנגב : וית מלך ד
דרומא דאתחבר עם מלך צפונא לחבלא יתבי ארעא
ועמונאי ומואבאי יתבי מישרא דמעיקין להון לישראל
וית גלוות תלמידי אליהו דגלו מן בקעתא דיריחו וית
גלוות תלמידי אלישע דגלו מן קריית גלעד דקלוא על
ידי דאחיהון בית ישראל מאתן אלפין גוברין וית עקת כל
דר ודר ופורענות ארמלגוס רשיעא וסדרי קרבא דגוג
ובעידן עקתא רבא ההיא מיכאל יקום בדרעא למפרקא :
ויאמר : ואמר ה' ליה דא הוא ספא דאולפן בשורעא
ודא ארעא דקיימית לאברהם ליצחק וליעקב למימר
לבניכון אתננא אחמיית יתה בעינך ותמן לא תעיבר :
וימת : בשבעא יומין לירחא דאדר איתליד משה
רבהון דישראל ובשבעא יומין לירחא דאדר אתכניש מגו
עלמא ברת קלא נפלת מן שמיא וכן אמרת אתון כל
עללי עלמא וחמון בצערי דמשה רבהון דישראל דטרח
ולא אתהני ואתרבי במרכבת כלילן טבן כולהון דמריה
דיריה דשבא יתה משמיה מרומא ומתגלי עלוי איקר שכינתא
דה' בתרין אלפין רבון דמלאכין ובארבעין ותרין אלפין

נ' ארמילוס הרשע
שמו קורצין
אנטקריסטו

ארתכין

ארחבין בגבר כלילא דכהונתא דיליה הוות שמונה וגאי
גשלא ונתנו כלילא דמלכותא אחסינון יתה מן שמיא לדן
חרבא שלף ולא מוסא אסר ולא משירין ארבע כלילן
דשמא טבא קנא בעובדין טבין ובענוותנותיה כבן א
ואתכניש תמן משה עבד דה׳ בארעא דמואב על נשיקת
מימרא דה׳ ׃ ויקבור ׃ בריך שמיה דמריה עלמא
דאליף לן אורחתיה תקניה אליף יתן למלבש ערטלאין ״
מן דאלביש אדם וחוה אליף יתן למכרגא חתנין וכלן ״
מן דזווג חוה לות אדם אליף יתן למבקרא מריעין מן
דאתגלי בחזוי מימרא על אברהם כד הוה מרע מגזירת
מהולתא אליף יתן למנחמא אבילין מן דאתגלי ליעקב
תוב במתוי מפדן במותר דאורח אימיה אליף יתן ל
למפרנסא מסכינין מן דאחית לבני ישראל לחמא מן שמיא
אליף יתן למקבר מיתיא מן משה דאתגלי עלוי במימריה
ועימיה חבורן דמלאכי שירותא מיכאל וגבריאל אצעון
דרגשא דדהבא מקבעא בורדין וסנדלכין ובורלין מ
מיתקנא בביסתרקי מילת וסובנין דארגוון ואיצטלין
חיוורין מיטטרון ויופיאל ואוריאל ויפהפיה רבני חכמתא
ארבעון יתיה עלה ובמימריה דבריה ארבעיה מילין וקבר
יתיה בחילתא כלו קבל בית פעור דכל אימת דזקיף
פעור למדכר לישראל חובתהון אודיק בבית קבורתיה
דמשה ומתכביש ולא חכים בר נש ית קבורתיה עד
זמן יומא הדין ׃ ומשה ׃ ומשה בר מאה ועשרין ״
שנין כד שכיב לא כהיין גלגילי עינוי ולא נתרין ניבי
ליסתיה ׃ ויבכו ׃ ובכון בני ישראל ית משה ב
במישריא דמואב תלתין יומין ושלימו יומי בכיתא ד
דאיבליה דמשה בתמניא בניסן ובתשעא בניסן ואתקינו
עמא בית ישראל ית מאניהון וטכיסו ית בעיריהון ״
ועברו ית יורדנא בעשרא בניסן ופסק להין מנא בשיתסר
בניסן הישתבחו אכלין ית מנא בזכותיה דמשה בתר

דשכיב תלתין ושלמנו יומין : ויהושע : ויהושע בר
נון אתמלי רוח חכמתא ארום סמך משה ית ידוי
עלוי וקבילו אולפן מינה בני ישראל ועבדו
היכמה דפקיד יי ית משה : ולא קם :
ולא קם נביא תוב בישראל כמשה
ארום חכים יתיה מימר' דיי
ממלל כל קבל ממלל : לכל :
לכולהון אתיא ותימהי : פ
פרשתא די שדריה מימ'
דיי למעבד בארעא
דמצרים לפרעה
ולכל עבדוהי ולכל
עם ארעיה :
ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה
לעיני כל ישראל : ולכל גבורת ידא תקיפתא
היך מוכך ית חוטרא דאתקליה ארבעין סאוין
ובזע ית ימא ומחא ית כיפא ולכל דחיל
רב דעבד משה בזמן דקבל תרין לוחי
אבן ספירינון ואתקלהון ארבעין
סאוין וסבריגון בתרתין
ידוי לאיחמיהון דכולהון
ישראל : : : :

תם ונשלם : שבח לבורא עולם :
חזק הכותב : ואמיץ הקורא :

1593

231 Folios JM

Aug 1867

A

TARGŪM
YERŪSHALMĪ
'AL HAT-TŌRĀH.
ARAMAIC.

הספרייה הבריטית, לונדון, אנגליה

Add. 27031

IMHM film no. F 5706

LON BL Add. 27031 תרגום ארמי לתורה

מאה ט"ז

